

**REGIONÁLNY ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA**  
**BRATISLAVA hlavné mesto**  
so sídlom v Bratislave, Ružinovská ul. č. 8, Bratislava

---

**VÝROČNÁ SPRÁVA**  
**za rok 2016**

## **1. Identifikácia úradu**

**Názov:** Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave

**Sídlo:** Ružinovská 8, 820 09 Bratislava

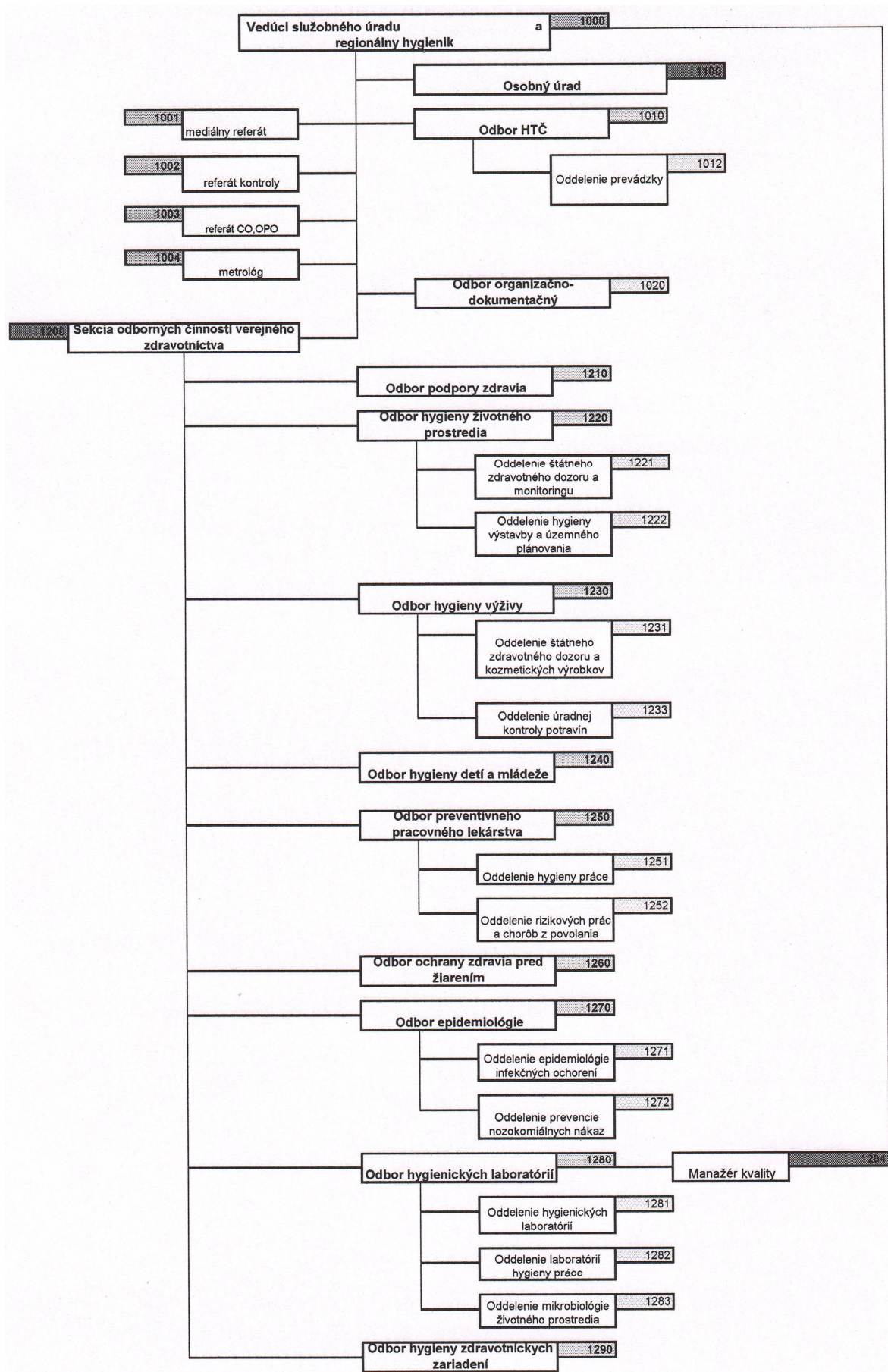
**Rezort:** Ministerstvo zdravotníctva SR

**Riaditeľ/vedúci služobného úradu:** MUDr. Otakar Fitz

### **Členovia vedenia:**

- Vedúca osobného úradu: Mgr. Silvia Vandáková
- Zástupca regionálneho hygienika a vedúca sekcie odborných činností:  
MUDr. Jindra Holíková
- Vedúca odboru organizačno-dokumentačného: Mgr. Monika Stančíková
- Vedúci odboru HTČ: Ing. Zsolt Fazekas
- Vedúca odboru hygieny životného prostredia: MUDr. Anna Klimentová
- Vedúca odboru hygieny výživy: MUDr. Erika Žákovičová
- Vedúca odboru hygieny detí a mládeže: MUDr. Eva Karpatová
- Vedúca odboru preventívneho pracovného lekárstva: MUDr. Soňa Kristiánová
- Vedúca odboru ochrany zdravia pred žiarením: RNDr. Magdaléna Vičanová, PhD.
- Vedúci odboru epidemiológie: MUDr. Peter Truska, CSc.
- Vedúci odboru hygiena zdravotníckych zariadení: MUDr. Stanislav Duba
- Vedúca odboru podpory zdravia: MUDr. Alžbeta Béderová
- Vedúca odboru hygienických laboratórií : RNDr. Andrea Faltinová, PhD.

## Organizačná štruktúra RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave:



**Hlavné činnosti:** (náplň podľa zák.č. 355/2007 Z.z.)

- štátny zdravotný dozor
- posudková a rozhodovacia činnosť
- výchova k zdraviu
- kontrolná činnosť podľa iných zákonov
  - zák. NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov
  - zák. NR SR č. 124/06 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov
  - zák. NR SR č. 131/2010 o pohrebníctve
  - zák. NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov
- súčinnosť pri plnení zákonov -
  - zák. NR SR č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov
  - zák. NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia v znení neskorších predpisov
  - zák. NR SR č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií v znení neskorších predpisov

## 2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave zabezpečuje plnenie úloh verejného zdravotníctva podľa ustanovení zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov na území okresov Bratislava I, II, III, IV a V a okresov Malacky, Pezinok a Senec. V spádovom území sa nachádza celkom 88 obcí (17 bratislavských mestských častí a 71 mimobratislavských obcí) s celkovým počtom obyvateľov 639 815 (k 01.07.2016) a rozlohou územia 2053 km<sup>2</sup> (viď tab.č.1). Oproti r. 2015 bol zaznamenaný nárast počtu obyvateľov v Bratislavskom kraji o viac ako 11 000, z toho v meste Bratislava o cca 5000.

Tabuľka č. 1: Počet obyvateľov a rozloha spádového územia k 1.7.2016

Územie	Počet obyvateľov	Rozloha (km <sup>2</sup> )
Bratislava I	39 859	10
Bratislava II	113 981	92
Bratislava III	64 709	75
Bratislava IV	95 914	97
Bratislava V	110 806	94
<b>Bratislava spolu</b>	<b>425 269</b>	<b>368</b>
Malacky	71 837	950
Pezinok	62 256	376
Senec	80 453	360
<b>Bratislava – vidiek</b>	<b>214 546</b>	<b>1685</b>
<b>Bratislavský kraj</b>	<b>639 815</b>	<b>2053</b>

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bratislave má za úlohu aj naďalej plne zabezpečovať plnenie zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. na území Bratislavského kraja, a to v rozsahu horecít, základných i špecializovaných činností.

Pre ďalšie obdobie činnosti, okrem povinností vyplývajúcich z cit. právnych predpisov, boli stanovené hlavné odborné a regionálne priority v nadväznosti na Strategický rámec v zdravotníctve pre roky 2013 – 2030 a Programové vyhlásenie vlády SR. Tieto nasledovné priority boli stanovené aj pre r. 2016 :

1. Efektívny a účinný výkon štátneho zdravotného dozoru a kontroly v oblasti ochrany verejného zdravia, vrátane objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia
2. Posilňovanie prevencie prenosných ochorení a výkon imunizačných prehľadov v populácii
3. Posilňovanie prevencie neprenosných ochorení, monitorovanie zdravotného stavu obyvateľstva a jeho skupín vo vzťahu k životným a pracovným podmienkam, spôsobu života a práce a zdravotnému uvedomeniu ľudí, vrátane monitorovania determinantov zdravia a hodnotenia dopadov na verejné zdravie.

Úlohy boli rozpracované formou celoštátnych programov a projektov a regionálnych priorít, ich plnenie bude naďalej sledované. V rámci plnenia týchto úloh by sa mal úrad významnejšou mierou podieľať aj na projektoch verejného zdravotníctva, zameraných na ozdravenie populácie, v súlade s jednotlivými smernicami a odporúčaniami Európskej únie. V tejto súvislosti bude treba zintenzívniť kontakty s masmédiami a zvýšiť edukačnú činnosť medzi obyvateľstvom tak, aby sa zásady zdravého životného štýlu viac popularizovali a usmerňovali tak spôsob života s cieľom ozdravenia prostredia a zvyšovania kvality zdravia obyvateľov SR.

Považujeme za potrebné vo zvýšenej miere uplatňovať požiadavku na hodnotenie zdravotných rizík a dopadov na verejné zdravie pri posudkovej činnosti orgánu verejného zdravotníctva, v súlade s vyhláškou MZ SR č. 233/2014 Z.z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie. Tento postup by mal výraznejšie prispievať k odstraňovaniu nežiaducich trendov zhoršovania kvality obytného prostredia a priestorov s dlhodobým pobytom osôb novo umiestňovanými investíciami, ako aj v dôsledku nevhodného umiestňovania obytných zón do blízkosti priemyselných areálov alebo ťažiskových komunikácií. Dôsledkom takýchto trendov môže byť zhoršovanie pohody bývania, zvyšovanie výskytu chronických ochorení v populácii a tým aj zhoršovanie kvality života.

V neposlednom rade bude potrebné dôsledne doriešiť problematiku prevencie prenosných ochorení, najmä právnych úprav na úseku povinnej vakcinácie, ktorá je základom potláčania výskytu preventabilných prenosných ochorení v populácii.

Na úseku starostlivosti o zamestnancov sa javia ako ťažiskové úlohy v kontrole a spolupráci s pracovnými zdravotnými službami, ktorých dôsledkom by malo byť zlepšenie podmienok pre pracovné činnosti a pokles vzniku profesionálnych ochorení.

Plnenie všetkých uvedených úloh je tiež závislé na personálnom a materiálnom vybavení úradu. Vzhľadom na kvantitu na úrad kladených požiadaviek (v r. 2016 vybavovaných 20 630 spisov!), vyplývajúcu z celokrajšej pôsobnosti a náročnosti požiadaviek vyplývajúcich z potrieb hlavného mesta, považujeme súčasné vybavenie úradu za poddimenzované.

### **3. Kontrakt s ústredným orgánom a jeho plnenie**

Regionálne úrady verejného zdravotníctva nie sú povinné vypracovávať kontrakty s ústredným orgánom v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370.

Nakoľko organizácia nemá vypracovaný kontrakt s ústredným orgánom, na jej činnosť sa vzťahujú limity výlučne podľa schválených ročných rozpočtov.

Rozpis jednotlivých položiek a ich plnenie sú uvedené k kapitole č. 5.

### **4. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady**

- a. **Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zák.č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov**

V rámci štátneho zdravotného dozoru v r. 2016 vykonali odborní pracovníci úradu 12 142 kontrol (počet sledovaných zariadení bol 38 323). Súčasťou dozoru bol aj odber a analýza 2989 vzoriek. Na odstránenie zistených nedostatkov bolo vydaných 20 pokynov, 489 opatrení, 60 pokút za správny delikt (28 780 €), v 18 prípadoch bola požadovaná náhrada nákladov (1167,5 €), bolo uložených 192 pokút v priestupkovom konaní (18 880 €) a 12 blokových pokút. Výkon rozhodnutia v prípade neplnenia rozhodnutí bol použitý v 4 prípadoch, uložená čiastka predstavovala 1433 €.

Podrobnejšie v analýzach činností jednotlivých odborov.

#### **b. Výkon úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia**

Podľa zák.č.152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov sa úradná kontrola potravín vykonávala nad ich výrobou, v obchodnej sieti, pri manipulovaní s nimi a pri ich umiestňovaní na trh: v prevádzkarniach verejného stravovania vrátane výroby cukrárenských výrobkov, zmrzliny a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach, vo vzťahu k epidemiologicky rizikovým činnostiam osôb vo výrobe, manipulácii a umiestňovaní na trh. Ďalej boli sledované výživové doplnky, materiály pre styk s potravinami, potraviny určené na osobitné výživové účely, detská a dojčenská výživa, nové potraviny, potraviny ošetrované ionizujúcim žiarením a prídavné látky do potravín.

V r. 2016 bolo vykonaných 1140 kontrol, odobratých 975 vzoriek potravín na laboratórne vyšetrenie (743 na mikrobiologické vyšetrenie a 241 na chemické vyšetrenie). Za nevyhovujúce výsledky bola uložená náhrada nákladov v 27 prípadoch v celkovej čiastke 1450 €. Za zistené nedostatky boli uložené sankčné opatrenia- správny delikt v počte 4, v sume 3300 €. Blokové pokuty podľa zák.č.152/1995 Z.z. boli uložené v počte 164 v čiastke 220140 €.

Podrobnejšie v analýze činnosti odboru hygieny výživy.

#### **c. Výkon práce v ohniskách nákaz**

V roku 2016 bolo na úrad hlásených celkom 7350 prenosných ochorení (okrem akútnych respiračných ochorení a chrípky). Z uvedeného počtu bolo spracovaných 4294 ohniská nákazy a vydaných bolo 498 rozhodnutí orgánu verejného zdravotníctva. U 202 kontaktov bolo zabezpečené očkovanie, v 135 prípadoch antibiotická profylaxia. Veľká pozornosť bola venovaná nozokomiálnym nákazám a očkovaníu detí.

Podrobnosti sú uvedené v analýze činnosti odboru epidemiológie.

#### **d. Monitoring**

Na RÚVZ Bratislava sa vykonáva monitoring pitných vôd a vôd určených na kúpanie. V r. 2016 boli na tomto úseku činnosti vykonané nasledujúce výkony:

V rámci monitoringu **pitných vôd** bolo vyšetrených celkom 370 vzoriek. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek nevyhovelo 52 (t.j. 14,40%), z nich 36 vzoriek (t.j. 69,2% z +nevyhovujúcich) nevyhovelo vo fyzikálno-chemických ukazovateľoch a 19 vzoriek (t.j. 36,5%) nevyhovelo po mikrobiologickej a biologickej stránke. Spravidla išlo o jednorázové, sporadické zhoršenie kvality vody, pravdepodobne v dôsledku stagnácie vody v potrubí, ktoré sa už v rámci kontrolných odberov nepotvrdilo.

V rámci monitoringu vôd **určených na kúpanie** (Zlaté piesky, Vajnorské jazero, Ivanka pri Dunaji, Slnčné jazera Senec) bolo vyšetrených spolu 113 vzoriek, z nich 15 vzoriek (13,3%) nevyhovelo požiadavkám na vodu na kúpanie.

Podrobnosti sú uvedené v analýze činnosti odboru hygiena životného prostredia.

#### e. Skúšky odbornej spôsobilosti a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti

Na úrade pracovalo v r. 2015 celkom 8 komisií na preskúšanie odbornej spôsobilosti podľa zákona č. 355/2007 Z.z., celkom bolo uskutočnených 132 zasadnutí komisií a vydaných žiadateľom 1346 osvedčení:

- Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažnej činnosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo a v úpravniach vody a pri obsluhu vodovodných zariadení – 14 zasadnutí, 110 osvedčení
- Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie – komisia v r. 2016 nezasadala, vydala 3 osvedčenia ako overenie
- Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov – 91 zasadnutí, 919 osvedčení
- Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti pri manipulácii s potravinami v stravovaní detí a mládeže – 20 zasadnutí, 203 osvedčení
- Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti pre prácu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami a jedovatými látkami a prípravkami – 4 zasadnutia, 60 osvedčení
- Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prevádzkovanie pohrebiska, prevádzkovanie pohrebnej služby a prevádzkovanie krematória – komisia v r. 2016 nezasadala
- Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb – 2 zasadnutia, 4 osvedčenia
- Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe kozmetických výrobkov – 2 zasadnutia, 5 osvedčení.

Celkom to bolo 133 zasadnutí komisií a 1304 vydaných osvedčení.

#### f. Posudková činnosť

V priebehu r. 2016 bolo vydaných celkom 2183 záväzných stanovísk podľa § 13 ods.3 zák.č. 355/2007 Z.z. pre stavebné úrady alebo účastníkov konania podľa stavebného zákona. Ďalej bolo vypracovaných 4679 iných stanovísk, spravidla na náklade žiadostí úradov, ale aj fyzických a právnických osôb a v rámci poradenskej činnosti. Počet vykonaných ústnych, telefonických a e-mailových konzultácií bol 16 451.

Bolo vydaných celkom 5852 rozhodnutí k začatí prevádzky, prevádzkovým poriadkom, a ďalším návrhom podľa cit. zákona, sankciám a v priebehu správnych konaní (prerušenia, zastavenia konania, predĺženie lehoty a pod.).

Vzhľadom na dynamiku zmien prevádzkovateľov a vznik nových prevádzok posudková činnosť v r. 2016 naďalej prevažovala nad výkonom ŠZD. Podrobnosti sú uvedené v prílohách podľa jednotlivých odborov.

#### g. Národné referenčné centrá

Na RÚVZ Bratislava hlavné mesto nepracuje žiadne národné referenčné centrum. Pracovníci však vykonávajú špecializovanú odbornú činnosť na týchto úsekoch:

- Hygienická problematika zariadení starostlivosti o ľudské telo
- Vybraná hygienická problematika zdravotníckych zariadení
- Problematika výživy a stravovania detí a mládeže
- Problematika pedagogického procesu vysokých škôl
- Problematika otvorených rádioaktívnych žiaričov.

V oblasti objektivizácie faktorov prostredia na úrade ďalej pôsobia tieto špecializované pracoviská:

- Anaeróbne sporulujúce baktérie v ŽP
- Reziduá organochlórových pesticídov v požívatinách
- Kozmetické prostriedky
- Stanovenie veľkostných frakcií aerosólu PM<sub>10</sub> a PM<sub>2,5</sub> v pracovnom ovzduší a vnútor-  
nom prostredí budov
- Špecializované pracovisko na stanovenie rodu *Campylobacter*.

#### **h. Plnenie programov a projektov úradov verejného zdravotníctva v SR**

Jednotlivé odbory úradu v roku 2015 participovali na plnení nasledovných programov a projektov:

##### **1. Odbor hygieny životného prostredia**

1.1.1 Plnenie akčného plánu pre životné prostredie obyvateľov Slovenskej republiky (NEHAP IV.)

##### **2. Odbor preventívneho pracovného lekárstva**

2.1 Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce

2.1.1 Znižovanie miery zdravotných rizík (rizikové práce)

2.1.2 Znižovanie zdravotných rizík z veľmi toxických a toxických látok a zmesí

2.1.3 Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narúšajúcich endokrinný systém

2.1.4 Znižovanie výskytu chorôb z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia

2.2 Intervencie na podporu zdravia pri práci

2.2.1 Zdravé pracoviská. Realizácia intervenčných aktivít zameraných na ochranu a podporu zdravia zamestnancov vo vybranej organizácii IMOS – Systemair, a.s., 900 43 Kalinkovo 146

2.2.2 Európska informačná kampaň Európskej agentúry pre BOZP (OSHA Bilbao) zameraná na prevenciu zdravotných a bezpečnostných rizík pri práci

2.4 Úroveň ochrany zdravia na chránených pracoviskách

##### **3. Odbor hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov**

3.1 Bezpečnosť kozmetických výrobkov a ochrana spotrebiteľov

3.2 Bezpečnosť výrobkov z bambusu

3.3 Problematika plastifikátorov v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami

3.5 Monitoring probiotík v potravinách na osobitné výživové účely vo výživových doplnkoch

3.6 Monitoring príjmu jódu

3.7 Monitoring spotreby vybraných prídavných látok a aróm v potravinách

3.8. Monitoring príjmu kuchynskej soli

##### **4. Odbor hygieny detí a mládeže**

4.1 Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia Národného akčného plánu prevencie obezity na rr. 2015 -2025 (NAPPO)

4.1.1 Podpora zdravého štartu do života

4.1.2 Podpora zdravšieho prostredia v školách

4.1.3 Poskytovať nutričné vzdelávanie odborným zamestnancom školského stravovania v rámci projektov profesijných združení



- 4.1.4 Podpora pohybových aktivít
- 4.2 Zneužívanie návykových látok (alkohol, tabak, drogy) u detí a mládeže na Slovensku
- 4.3 Monitoring úrazovosti u detí predškolského a školského veku

## **5. Odbor ochrany zdravia pred žiarením**

Riešenie projektov bolo v r. 2016 pozastavené.

## **6. Odbor epidemiológie**

- 6.1 Národný imunizačný program SR
- 6.2 Surveillance infekčných chorôb
- 6.3 Informačný systém prenosných ochorení
- 6.4 Nozokomiálne nákazy
  - 6.4.1 Surveillance vybraných nozokomiálnych nákaz v programe EÚ HELICS – IPSE
  - 6.4.2 Európska surveillance infekcií Clostridium difficile podľa protokolu ECDC
  - 6.4.3 Bodové prevalenčné sledovanie infekcií asociovaných s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v zariadeniach dlhodobej starostlivosti podľa štandardného protokolu vypracovaného ECDC
- 6.5 Mimoriadne epidemiologické situácie
- 6.6 Environmentálna surveillance poliomyelitídy a sledovanie VDPV
- 6.7 Prevencia HIV/AIDS
- 6.8 Poradne očkovania
- 6.9 Zvýšenie povedomia budúcich matiek o ochoreniach preventabilných očkovaním a významne očkovania

## **7. Objektívizácia faktorov prostredia (BŽP, MŽP, CHA, FF)**

- 7.1 Cyanobaktérie
- 7.2 Legionely a améby v zdravotníckych zariadeniach, nebytových budovách a v oddychových zónach
- 7.4 Rezíduá pesticídov v potravinách pre dojčenskú a detskú výživu
- 7.9 Objektívizácia účinkov zdrojov optického žiarenia v pracovnom a životnom prostredí
- 7.16 Monitoring obsahu dusičnanov vo vodných zdrojoch individuálneho zásobovania
- 7.16 Monitoring obsahu dusičnanov vo vodných zdrojoch individuálneho zásobovania

## **9. Podpora zdravia**

- 9.1 Národný program podpory zdravia
  - 9.1.1 Sledovanie a hodnotenie zdravotného stavu obyvateľstva Slovenskej republiky a zdravotného uvedomenia
- 9.2 Národný program prevencie nadváhy a obezity na rr. 2015- 2025
  - 9.2.1 Vyzvi srdce k pohybu : Celonárodná medzinárodne koordinovaná kampaň na zvýšenie pohybovej aktivity dospeljej populácie
- 9.5 Národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu aktívneho starnutia
  - 9.5.1 Národný program aktívneho starnutia v Bratislavskom samosprávnom kraji
- 9.6 Efektívna podpora kardiometabolického zdravia v prostredí stredných škôl v Bratislavskom samosprávnom kraji
- 9.7 Cindi program SR

Správy o plnení programov a projektov za I. polrok 2016 i za rok 2016 boli odovzdané v stanovených termínoch na ÚVZ SR.

## **i. Ostané úlohy**

### **Krajskí a hlavné odborníci ÚVZ SR, resp. HH SR a iné osobitné činnosti:**

Osobitnú odbornú činnosť v rámci špeciálnych poverení vykonávalo:

- 10 krajských odborníkov menovaných hlavným hygienikom SR
- 5 členov Krízových štábov CO na obvodnom a okresných úradoch
- 1 členka skúšobnej komisie MŽP SR na overovanie odbornej spôsobilosti pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie
- 1 členka výboru Spoločnosti hygienikov SLS
- Pracovníci úradu pôsobili vo viacerých odborných pracovných skupinách, menovaných hlavným hygienikom SR, prípadne hlavnými odborníkmi.

### **Zabezpečovanie odbornej praxe:**

Na úrade sa zabezpečovala odborná postgraduálna prax pracovníkov iných zdravotníckych zariadení v rámci predatestačnej prípravy lekárov. V r. 2016 ju absolvovalo na našom úrade 6 lekárov. Ďalej boli zabezpečené stáže jednej pracovníčky ÚVZ SR, 1 študentky LF UK Hradec Králové a 1 študenta Fakulty potravinárstva a biochemickej technológie VŠ CHT Praha.

Úrad nemá zmluvy s jednotlivými zdravotníckymi vysokými školami, okrem Lekárskej fakulty SZU. V r. 2016 bola umožnená prax študentov iba v obmedzenej mier, a to 2 študentom Fakulty verejného zdravotníctva SZU a 3 žiakom SOŠ chemickej Bratislava, na základe krátkodobých zmlúv.

Celkom bola v r. 2016 umožnená stáž alebo prax na úrade 14 osobám.

### **Mediálny referát**

Mediálny referát zabezpečoval v roku 2016 tieto úlohy - **mediálna komunikácia:**

- ▶ poskytovanie informácií pre verejnosť prostredníctvom masmédií a tlačových agentúr

V roku 2016 bolo poskytnutých 20 príspevkov pre tlačové agentúry (TASR, SITA), 29 príspevkov pre slovenské televízne stanice, 54 printových príspevkov, 26 rozhlasových a 14 internetových príspevkov.

- ▶ koordinácia a realizácia komunikačných aktivít

Každý mesiac bolo vyhodnotená a vypracovaná podrobná štatistika (formou tabuľky) mediálnych výstupov nášho úradu, pričom najviac mediálnych výstupov bolo uskutočnených v mesiaci marec (26), január (18), február (17). Poskytovanie informácií na ďalšie spracovanie pre potreby mediálneho odboru podľa odborov bol nasledovný:

- odbor podpory zdravia – 56
- odbor životného prostredia a odbor zdravotníckych zariadení – 57
- odbor epidemiológie – 30
- odbor hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov – 7
- odbor hygienických laboratórií – 0
- odbor hygieny detí a mládeže – 10
- odbor ochrany zdravia pred žiarením – 0
- odbor preventívneho pracovného lekárstva – 1

- ▶ mediálna komunikácia s inštitúciami, so stavovskými a záujmovými organizáciami v zdravotníctve, vzájomná komunikácia s ÚVZ SR

**Mediálne aktívne public relations - najdôležitejšie mimoriadne mediálne výstupy**

V súvislosti s mimoriadnymi a nepredvídateľnými udalosťami, ktoré sa stali v priebehu roka, mediálny referát zabezpečoval aktívne mediálne public relations. Prostredníctvom tlačových agentúr SR alebo iných masovokomunikačných prostriedkov bola zabezpečená informovanosť občanov o mimoriadnych udalostiach a kontrolách v kontexte ochrany a podpory verejného zdravia, ktoré náš úrad vykonal. Medzi najdôležitejšie udalosti môžeme zaradiť napr.:

- tlačové správy o pripravenosti prírodných a umelých kúpalísk na kúpaciu sezónu 2016 a správy o kvalite vody na prírodných a umelých kúpaliskách v Bratislavskom kraji za príslušný kalendárny týždeň
- tlačové správy o zákaze kúpania na prírodnom kúpalisku Kuchajda
- tlačové správy o zákaze vyučovania v školských zariadeniach z dôvodu zvýšeného výskytu chrípky a ARO
- Tatarák fest
- V Bratislave hospitalizovali dieťa s meningokokovou sepsou
- Salmonelóza v ŠJ pri MŠ a ZŠ v Ivanke pre Dunaji
- event - Svetový deň vody 2016

Každý mesiac prebiehal monitoring masmédií a realizácia spätnej väzby na mediálne výstupy hovorců a odborných pracovníkov RÚVZ Bratislava na gremiálnej porade úradu, spracovanie a štatistika mediálnych výstupov pre médiá za príslušný kalendárny mesiac bola každý mesiac zasielaná na Úrad verejného zdravotníctva SR.

Mediálny referát zabezpečoval v roku 2014 tieto úlohy - **marketingová komunikácia:**

- ▶ stanovovanie cieľov v oblasti marketingového PR, formovanie a realizácia programu a techník vzťahov s verejnosťou

Cieľom public relations je šíriť a propagovať Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava aktívne a reaktívne, zabezpečiť aby sa verejnosť (všeobecná i mediálna) dozvedala pravdivé informácie o našom úrade vždy v správny čas a s využitím ďalších nástrojov marketingového mixu, ktorý úrad využíva. Vytváranie dobrých vzťahov s verejnosťou je základným a najužitočnejším nástrojom, ktorý náš úrad musí využívať. Formovanie a udržanie dobrého mena, prostredníctvom napr. využívania firemnej symboliky (loga), aktualizovanej internetovej stránky a vhodne zvolenej propagácie je kľúčové. Súčasťou vzťahov s mediálnou verejnosťou bola i vzájomná komunikácia a spolupráca so všetkými odbormi úradu a vedúcim služobného úradu. Dlhodobým cieľom je budovanie dobrých vzťahov s verejnosťou, tzn. s potencionálnymi zákazníkmi (stránkami) a médiami. Na budovaní tejto oblasti sa spolupodieľajú všetci zamestnanci, preto by malo byť budovanie dobrého mena nášho úradu a vybavovanie klientov bezproblémové, nekonfliktné a vždy taktné.

- ▶ tvorba a realizácia aktívnej a reaktívnej PR prostredníctvom marketingových nástrojov a komunikačného mixu

Akcie a podujatia organizované v roku 2015:

- ✓ **Svetový deň vody** (21.03.2016) – „Voda a pracovné príležitosti“
- informačné materiály, propagácia prostredníctvom tlačových agentúr SR a internetovej stránky nášho úradu s cieľom podporiť a udržať dobré meno úradu a zároveň informovať o aktivitách spojených s podporou a ochranou zdravia, plagáty boli odprezentované aj na nástenkách a vývesných tabuliach, príp. na vchodových dverách
- leták – Kvalitná pitná voda – cesta ku zdraviu
- ✓ **Svetový deň zdravia** (07.04.2016)
- ✓ **Deň Zeme – poradenská činnosť prostredníctvom poradne pre environmentálne zdravie** (22.04.2016)

- ✓ **Svetový deň hygieny rúk** (05.05.2016)
- ✓ **Svetový deň – pohybom ku zdraviu** (10.05.2016)
- ✓ **Svetový deň bez tabaku** (WHO) (31.05.2016)
- ✓ **Svetový deň životného prostredia** (05.06.2016)
- ✓ **Svetový deň srdca** (25.09.2016)
- ✓ **Svetový deň duševného zdravia** (10.10.2016)
- ✓ **Svetový deň bez fajčenia** (20.11.2016)
- ✓ **Svetový deň diabetu** (14.11.2016)
- ✓ **Svetový deň boja proti AIDS** (01.12.2016)

Uvedené významné dni boli prezentované prostredníctvom internetovej stránky úradu – graficky spracované bannery s odkazom na plagáty, resp. s termínom konania poradenstva na tunajšom úrade.

- ▶ príprava a tvorba informačných materiálov a využívanie firemnej symboliky

Mediálny referát zabezpečoval všetky propagačné materiály na jednotlivé akcie s podujatia. Cieľom bolo informovať o aktivitách na ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, zaujať novými informáciami a trendmi v oblasti verejného zdravia a prilákať verejnosť a tým zvýšiť image nášho úradu u verejnosti prostredníctvom médií a internetovej stránky úradu.

Od 01.03.2016 využíva tunajší QR kód, ktorý býva umiestnený na vydaných tlačových správach, plagátoch pripravovaných tunajším úradom. Uvedený QR kód obsahuje vzdialené prepojenie na internetovú stránku [www.ruvzba.sk](http://www.ruvzba.sk). Po jeho preskenovaní do mobilného telefónu, tabletu sa verejnosť, zamestnanci či iné subjekty dostanú na úvodnú stránku.

- ▶ príprava a zverejňovanie informačných materiálov na internetovej stránke úradu a na intranete, aktívna spolupráca pri tvorbe internetovej stránky úradu

Internetová stránka úradu slúži predovšetkým na informovanie širokej verejnosti o aktuálnych udalostiach, mimoriadnych kontrolách a kontrolách realizovaných pracovníkmi nášho úradu. Každá mimoriadna udalosť bola okamžite uverejnená v sekcii Aktuality. Štatistika výskytu chrípky, chrípke podobných ochorení a ARO bola uverejnená v „Aktualitách“ každý piatok od začiatku chrípkovej sezóny až do jej konca. V letnej kúpaczej sezóne 2016 bol pravidelne vo štvrtok uverejnený monitoring kvality vody na prírodných a umelých kúpaliskách v Bratislavskom kraji za príslušných kalendárny týždeň. V závislosti od okolností, každá nová správa týkajúca sa napr. v zhoršenej kvalite vody, vo zvýšenom výskyte chrípky, bola okamžite uverejnená na prvom mieste v spomínaných Aktualitách a zároveň bola vydaná mimoriadna tlačová správa, ktorá o týchto novovzniknutých udalostiach informovala. Na internetovej stránke boli takisto uverejňované propagačné materiály, ktoré oboznamovali širokú verejnosť o pripravovanej akcii (Svetový deň vody 2016 a iné).

Na intranetovej stránke sa v roku 2016 boli uverejňované informácie týkajúce sa tunajšej odborovej organizácie. Súčasťou intranetu aj naďalej zostal plánovací kalendár, v ktorom sa zaznamenávajú termíny zasadnutí komisií na preskúšanie odbornej spôsobilosti, termíny gremiálnych porád a iné. Termíny sa zahlasujú na mediálnom referáte a následne sú uverejnené na intranete.

- ▶ poskytovanie informácií v zmysle zákona č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám

V roku 2016 vybavil mediálny referát **59 žiadostí** o informácie v zmysle zákona č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám. Bolo vydaných **6 rozhodnutí o neposkytnutí informácií**.

Najviac žiadostí bolo vybavených v spolupráci s odborom hygieny životného prostredia (18), s odborom hygieny výživy (14), odbor preventívneho pracovného lekárstva riešil 8

žiadosti, odbor hygieny detí a mládeže mal 4 žiadosti, odbor organizačno-dokumentačný zabezpečil odpoveď na 2 žiadosti, odbor hygieny zdravotníckych zariadení pripravil odpovede pre 5 žiadostí, odbor epidemiológie 4 žiadosti, odbor hospodársko-technických činností 2 žiadosti, mediálny referát pripravil odpoveď pre 2 žiadosti.

## **Vzdelávacie aktivity**

Pracovníci úradu sa v r.2016 zúčastňovali na rôznych externých odborných konferenciách, školeniach a podobných podujatiach. Aktívnych vstupov bolo celkom 44, pasívna účasť bola v 142 prípadoch. Účasť bola významne limitovaná finančnými možnosťami úradu.

Podrobnosti sú v analýzach činnosti jednotlivých odborov.

## **j. Laboratórne činnosti**

Do Odboru hygienických laboratórií RÚVZ Bratislava hl. mesto SR so sídlom v Bratislave sú začlenené 3 oddelenia:

Oddelenie laboratórií hygieny práce (LHP), Oddelenie mikrobiológie životného prostredia (MŽP) a Oddelenie hygienických laboratórií (OHL). Laboratóriá sú akreditované Slovenskou národnou akreditačnou službou v súlade s ISO/IEC 17025:2005. Akreditácia je aktuálne platná do 28.10.2020.

**Oddelenie mikrobiológie životného prostredia** vykonáva mikrobiologické vyšetrenia vo vzorkách potravín, kozmetiky a vôd. Mikrobiologicky vyšetruje aj stery z potravinárskych prevádzok a tiež stery a materiál zo zdravotníckych zariadení. Na oddelení sa vykonávajú tiež biologické stanovenia vo vzorkách vody. V roku 2016 bolo vyšetrených 5 483 vzoriek (z toho 1 428 boli vzorky zabezpečenia kvality (VZK)), v ktorých bolo analyzovaných spolu 15 371 mikrobiologických ukazovateľov, z toho 2 427 pre VZK. Spolu bolo vykonaných 34 766 analýz (z toho 3 835 VZK). Biologické ukazovatele boli testované v 1 215 vzorkách (z toho 5 vzoriek VZK), celkovo 5 510 ukazovateľov (z toho 32 VZK) a vykonalo sa 6 264 analýz (z toho 60 VZK).

**Oddelenie hygienických laboratórií** vykonáva chemické analýzy vzoriek vôd, potravín a kozmetiky. Analýzy kozmetických výrobkov vykonávajú OHL a MŽP s pôsobnosťou pre všetky RÚVZ. V roku 2016 boli chemické analýzy vykonané v 1 647 vzorkách (694 - pitné vody, 453 - vody na kúpanie, 1 - minerálna voda, 239 - potraviny, 260 - kozmetika), v ktorých sme analyzovali spolu 12 378 ukazovateľov a vykonali 24 995 analýz. Okrem toho boli v rámci zabezpečenia kvality merania vykonané analýzy (8 081) v 4 058 vzorkách na 6512 ukazovateľov

**Oddelenie laboratórií hygieny práce** vykonáva odbery vzoriek pracovného a voľného ovzdušia, fyzikálne merania veličín v zložkách pracovného a voľného ovzdušia a analýzy biologického materiálu. V roku 2016 oddelenie analyzovalo spolu 536 vzoriek (1 677 ukazovateľov a 18 558 analýz). Oddelenie objektivizuje pracovné a voľné ovzdušie meraním chemických škodlivín (ozón, formaldehyd, organické prchavé látky, pevný aerosól) - 281 vzoriek, mikroklimatických faktorov (rýchlosť prúdenia vzduchu v digestoroch a tepelno-vlhkostná mikroklima) - 176 vzoriek a vykonáva biologické expozičné testy u pracovníkov v riziku chemických látok – 79 vzoriek.

## 5. Rozpočet organizácie

Limit neinvestičných výdavkov stanovený rozpočtom na r. 2016 v čiastke 2 530 324 EUR, po všetkých úpravách v čiastke 2 591 922 EUR, bol v roku 2016 vyčerpaný na 100%. Prostriedky boli využité efektívne, hospodárne a účinne na zabezpečenie podmienok pre plnenie úloh nášho úradu. Finančné prostriedky na kapitálové výdavky pre RÚVZ BA v roku 2016 boli pridelené v hodnote 4 000 EUR. Skutočné čerpanie výdavkov v štruktúre podľa jednotlivých kategórií je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Názov	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu	% plnenia	Zostatok
<b>600-Bežné výdavky</b>	2 591 922,00	2 591 922,00	100	0
610-Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	1 622 340,00	1 622 340,00	100	0
620- Poistné a príspevok do poisťovní	547 539,36	547 539,36	100	0
630-Tovary a služby	407 365,22	407 365,22	100	0
640- Bežné transfery	14 677,42	14 677,42	100	0
<b>700-Kapitálové výdavky</b>	4000,00	4000,00	100	0
<b>Výdavky spolu</b>	<b>2 595 922,00</b>	<b>2 595 922,00</b>	<b>100</b>	<b>0</b>

Objem predpísaných rozpočtových príjmov pre rok 2016 predstavoval čiastku 290 000 EUR, po úprave vo výške 737 620 EUR, čo bol plnený na 100,48 % t.j. 741 175,01 EUR a to

212003 Z prenajatých priestorov:	250,00 EUR
222003 Za porušenie predpisov:	73 274,49 EUR
223001 Za predaj výrobkov, tovarov a služieb:	89 066,24 EUR
231000 Príjem z predaja kapitálových aktív	562 402,51 EUR
292006 Z náhrad z poistného plnenia:	353,17 EUR
292012 Z dobropisov:	12 511,91 EUR
292027 Iné:	3 312,00 EUR
311 000 Granty – finančné dary	4,39 EUR

Pohľadávky voči rozpočtovým príjmom k 31.12.2016 predstavujú sumu 60 909,13 EUR, z toho

Príjmy z pokút:	54 149,53 EUR
Náklady za laboratórne vyšetrenia:	1 586,90 EUR
Príjmy za rozборы:	4 692,70 EUR
Trovy konania:	480,00 EUR

Každá pohľadávka je postúpená na ďalšie vymáhanie (súdne resp. exekučné) po uplynutí 3 mesiacov od skončenia lehoty splatnosti.

RÚVZ BA ako rozpočtová organizácia všetky príjmy odvádza do štátneho rozpočtu.

## 6. Personálne obsadenie

- stav zamestnancov RÚVZ so sídlom v Bratislave k 31.12.2016

<b>Zamestnanci zaradení podľa zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (vo fyzických osobách)</b>	
<b>Kategória</b>	<b>Počet zamestnancov</b>
Lekár	2
Sestra	1
Verejný zdravotník	7
Zdravotnícky laborant	21
Fyzik	0
Laboratórny diagnostik	8
THP - VŠ	6
THP - ÚSV	12
Robotníci	17
<b>Spolu</b>	<b>74</b>





<b>V sledovanom období sú v mimoevidenčnom stave (spolu verejná aj štátna služba):</b>	
materská dovolenka	8
rodičovská dovolenka	4
neplatené voľno	0

<b>Prehľad počtu zamestnancov za r. 2016</b>		
<b>Počty zamestnancov</b>	<b>Plán rok 2016</b>	<b>Skutočnosť rok 2016</b>
Evidenčný poč. zam. <b>vo fyz. osobách</b> k poslednému dňu sled. obdobia	166	<b>164</b>
Priemerný ev. poč. zam. <b>vo fyz. osobách</b> v sledovanom období	166	<b>162,04</b>
Evidenčný počet zam. <b>prepočítaný</b> k poslednému dňu sled. obdobia	166	<b>164</b>
Priemerný evidenčný počet zam. <b>prepočítaný</b> v sledovanom období	162,04	<b>162,04</b>
<b>SPOLU</b>		

**Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2016 podľa kategórií a vekovej štruktúry**

**Veková štruktúra zamestnancov podľa kategórií k 31. 12. 2016 (všetci zamestnanci)**

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
<b>do 20 rokov</b>										
<b>20 - 24</b>			3							<b>3</b>
<b>25 - 29</b>			13			2	4	2		<b>21</b>
<b>30 - 34</b>			6			3	1			<b>10</b>
<b>35 - 39</b>	2		8	1			2,87		0,73	<b>14,6</b>
<b>40 - 44</b>	1		7	3			2	2	1	<b>16</b>
<b>45 - 49</b>			10	1		1	1	2	2,14	<b>17,14</b>
<b>50 - 54</b>			10	3			1	3	4,54	<b>21,54</b>
<b>55 - 59</b>			9	7		1	1	2	3,6	<b>23,60</b>
<b>60 - 64</b>	3	1	6	6		1		2		<b>19</b>
<b>65 a viac</b>	6		5,43					1	3,73	<b>16,16</b>
<b>Spolu</b>	<b>12</b>	<b>1</b>	<b>77,43</b>	<b>21</b>		<b>8</b>	<b>12,87</b>	<b>14</b>	<b>15,74</b>	<b>162,04</b>

**Prepočítaný počet zamestnancov k 31.12.2016 podľa kategórií a odborov**

	Lekár	Sestra	Verejný zdravotník	Zdrav. laborant	Fyzik	Labor. diagnostik	THP		Robotnícke povolanie	Spolu
							VŠ	ÚSV		
<b>HŽP</b>	2		20,43					1		23,43
<b>HDM</b>	1		9							10
<b>PPL</b>	1		14							15
<b>HV</b>	2		16					1		19
<b>EPI</b>	2		12							14
<b>Laboratóriá</b>				21		8	0,87	1	2	32,87
<b>Úsek RH</b>	2		1				9	4		16
<b>HTČ</b>							3	7	13,74	23,74
<b>PZ</b>	2	1	2							5
<b>OZpŽ</b>			3							3
<b>Spolu</b>	<b>12</b>	<b>1</b>	<b>77,43</b>	<b>21</b>		<b>8</b>	<b>12,87</b>	<b>14</b>	<b>15,74</b>	<b>162,04</b>

## **7. Ciele a prehľad ich plnenia**

Základným cieľom pôsobenia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto je ochrana a podpora verejného zdravia obyvateľov Bratislavského kraja a zlepšenie zdravotného stavu populácie a kvality ich života.

Metódy plnenia uvedených cieľov sú dané zákonom NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a ďalšími zákonmi (zák. NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách, zák. NR SR č. 124/2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, zák. NR SR č. 131/2010 o pohrebníctve, zák. NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov).

Podrobný prehľad plnenia úloh je v analýze činnosti jednotlivých odborov.

### **a. Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v danom roku**

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto je rozpočtovou organizáciou Ministerstva zdravotníctva, možnosti jej činnosti a rozvoja sú preto determinované touto skutočnosťou. Z tohto hľadiska je možné konštatovať, že rozsah a úroveň plnených úloh boli v r. 2016 v súlade s vynaloženými prostriedkami.

Ďalším faktorom bola pretrvávajúca potreba úsporných opatrení, na základe ktorých nie len že nebolo možné doplniť aj tak poddimenzované personálne obsadenie úradu (úrad je jediným zariadením s celokrajskou pôsobnosťou v SR!), ale bolo potrebné pristúpiť aj k ďalšej personálnej reštrikcii. Odchádzajúcich zamestnancov osoby bolo možné nahradiť prijatím nových pracovníkov iba v obmedzenej miere.

Finančné prostriedky limitovali možnosti výkonu platených služieb, nakoľko prevádzkové prostriedky neumožňovali plne využívať potenciál hygienických laboratórií. Navyše – časť technického vybavenia laboratórií je značne opotrebovaná a vyžaduje si obnovu. Rovnako je problematické dlhodobo udržiavať stav laboratórií v súlade s požiadavkami akreditačnej komisie a plniť požiadavky na správnu laboratórnu prax.

## **5. Hlavné skupiny odberateľov**

- orgány štátnej správy
- orgány miestnej štátnej správy
- právnické osoby
- fyzické osoby oprávnené na podnikanie
- obyvatelia Bratislavského kraja

## **6. Analýza činnosti jednotlivých odborov**

# **HYGIENA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ZDRAVIA**

# I. Analýza zložiek životného prostredia a životných podmienok

## 1. Pitná voda

### 1.1 Zásobovanie pitnou vodou

Mesto Bratislava (okresy Bratislava I-V) je zásobované zdrojmi podzemných pitných vôd (pôvodom z 3 ťažiskových VZ), ktoré sa nachádzajú na území mesta a sú v správe Bratislavskej vodárenskej spoločnosti a.s. (ďalej len BVS a.s.). Pásma hygienickej ochrany (ďalej PHO) okolo všetkých týchto zdrojov sú určené v súlade s platnou legislatívou.

Spojitým mestským vodovodom bolo v r. 2016 pokryté zásobovanie približne 99,9 % obyvateľov Bratislavy (17 mestských častí). Zvyšný podiel obyvateľstva (necelých 0,1 %) nedisponuje napojením na verejný vodovod; ide hlavne o periférne lokality záhradkárskych osád a samôt s trvalým pobytom osôb, ktorých zásobovanie pitnou vodou sa zabezpečuje individuálne; ide hlavne o niektoré lokality v mestských častiach Devín, Jarovce, Rusovce a Čunovo.

Dezinfekcia pitnej vody je na západnej časti Bratislavy zabezpečená oxidom chlórčitým, ostatná časť BA je dezinfikovaná chlórnanom sodným.

Prevádzkovateľ verejného vodovodu BVS a.s. sleduje kvalitu pitnej vody podľa odsúhlaseného Programu prevádzkovej kontroly, výsledky analýz zasiela na RÚVZ BA a taktiež úrad operatívne informuje o prípadoch zhoršenia kvality vody, príčinách tohto zhoršenia a vykonaných nápravných opatreniach vrátane výsledkov kontrolných laboratórnych rozborov.

Situácia ohľadom kvantitatívneho zásobovania obyvateľov Bratislavy pitnou vodou je dlhodobou vyhovujúca a neustále sa vylepšuje rozširovaním, ale najmä rekonštrukciami objektov verejného vodovodu.

V ostatných okresoch Bratislavského kraja (Malacky, Pezinok a Senec) je hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou zabezpečované z verejných vodovodov dotovaných z podzemných vodných zdrojov. V týchto okresoch je väčšina verejných vodovodov (hlavne skupinové a diaľkové) v správe BVS a.s. Menšiu časť týchto vodovodov prevádzkujú obce ako: obec Blatné, Hurbanova Ves, Jablonec, Jakubov, Hrubý Šúr, Lozorno, Závod, Gajary, Kostolná pri Dunaji.

Zdravotné zabezpečenie pitnej vody zo zdrojov určených na hromadné zásobovanie obyvateľstva v uvedených okresoch je zabezpečované chlórnanom sodným, v časti Záhoria zásobovaného pitnou vodou z VZ Sihot' (obce Zohor, Vysoká pri Morave, Záhorská Ves, Suchohrad, Plavecký Štvrtok, Láb a južná časť Malaciek) oxidom chlórčitým.

Verejný vodovod Sološnica (časť Záhorského skupinového vodovodu) je štvrtý rok úspešne prevádzkovaný bez dezinfekcie pitnej vody, pričom podľa výsledkov laboratórnych analýz prevádzkovateľa i RÚVZ BA bola mikrobiologická i celková kvalita pitnej vody v predmetnom spotrebisku i počas r. 2016 vyhovujúca, v súlade s platnou legislatívou.

V r. 2016 bola v rámci skúšobnej prevádzky overená zmena spôsobu zdravotného zabezpečenia pitnej vody vo verejnom vodovode obcí Dunajská Lužná a Miloslavovo z chemickej dezinfekcie chlórnanom sodným na fyzikálnu dezinfekciu UV žiarením. Výsledky laboratórnych analýz preukázali pri danom spôsobe dezinfekcie stabilnú mikrobiologickú kvalitu pitnej vody v dotknutých spotrebiskách počas celého sledovaného obdobia.

V r. 2016 sa pokračovalo v okresoch Malacky, Pezinok a Senec zlepšovanie lokálnej situácie v zásobovaní obyvateľstva pitnou vodou najmä v súvislosti s urbanizáciou rozvojových území ako aj s potrebou úplného pokrytia obcí verejným vodovodom (predĺženia, rekonštrukcie vodovodov a objektov verejného vodovodu).

Pásma hygienickej ochrany okolo všetkých vodných zdrojov v Bratislavskom kraji sú stanovené v súlade s platnou legislatívou s výnimkou ochranných pásiem vodného zdroja Si-

hoť. Konanie vo veci revízie ochranných pásiem tohto zdroja je vzhľadom na neustále podávané námietky všetkých účastníkov konania, neukončené. Rozhodnutie o určení pásiem ochrany VZ Sihoť, vydané Okresným úradom Bratislava v r. 2014 na základe záverečnej správy zhotoviteľa Zalgeo bolo zrušené a v súčasnosti prebieha nové konanie v predmetnej veci. V novom konaní je opätovne hodnotená vyššie uvedená záverečná správa i nový oponentský posudok k nej. Tunajší úrad sa opätovne stotožnil so záverečnou správou, na základe ktorej vydal v r. 2013 záväzné stanovisko k revízii pásiem VZ Sihoť, nakoľko táto plne zohľadňuje predovšetkým ochranu kvantity a kvality podzemnej vody VZ Sihoť.

Do trvalej prevádzky bola uvedená malá úpravňa vody na odstraňovanie nadlimitného obsahu železa, mangánu a amónnych iónov z podzemných vôd vodného zdroja Závod, ktorý slúži na hromadné zásobovanie obyvateľstva obce Závod pitnou vodou. Technológia úpravy vody je založená na oxidácii amónnych iónov, mangánu a železa pomocou chlórnanu sodného za katalytického účinku špeciálnej filtračnej náplne (green sand), následnom zachytávaní balastných látok na špecifických filtračných náplniach a následnom zdravotnom zabezpečení upravenej vody chlórnanom sodným. Účinnosť technológie sa javí ako dostatočná, keď kvalita pitnej vody v problémových ukazovateľoch bola počas sledovaného obdobia ustálená v súlade s platnou legislatívou.

V Bratislavskom kraji sa v r. 2016 evidovalo 9 verejných vodovodov v správe obcí a to v Gajaroch, Lozorne, Závode a Jakubove (okres Malacky), Jablonci (okres Pezinok), Blatnom, Hurbanovej Vsi, Hrubom Šúre a Kostolnej pri Dunaji (okres Senec). Prevádzková kontrola akosti pitnej vody u daných vodovodov nie je celkom dostatočná, a preto naďalej musela byť čiastočne suplovaná monitoringom zo strany RÚVZ Bratislava hlavné mesto. Zásobovanie pitnou vodou z týchto vodovodov je po kvalitatívnej i kvantitatívnej stránke vyhovujúce vrátane stabilizácie kvality pitnej vody vo verejnom vodovode obce Závod po jej úprave.

## **1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi**

V Bratislavskom kraji z dlhodobého hľadiska možno dodávku pitnej vody v rámci hromadného zásobovania obyvateľstva charakterizovať ako kontinuálnu a kvantitatívne dostatočnú, bez potreby regulačných opatrení.

V roku 2016 bolo v hlavnom meste SR Bratislave z verejného vodovodu zásobovaných cca 99,9 % jej obyvateľov, pričom tento ukazovateľ možno za obdobie posledných 10 rokov charakterizovať ako konštantný (tab. č. 1.1).

V okrese Malacky v hodnotenom období bolo na verejný vodovod napojených približne 92,43 %, v okrese Pezinok cca 96,05 % a v okrese Senec cca 89,76 % obyvateľstva. (tab. č. 1.1).

### **1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody**

Všetky výnimky na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody sa stali bezpredmetné z dôvodov, že sa ukončila platnosť ich trvania a týkali sa ukazovateľov buď senzorických, alebo takých, ktorých limity sú určené medznou hodnotou.

## **1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní.**

Verejné studne sa na území Bratislavského kraja neevidujú.

#### **1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou**

V rámci monitoringu (tab. č 1.2) bolo v Bratislavskom kraji za rok 2016 vyšetrených celkom 361 vzoriek, a to v súlade s ustanoveniami nariadenia vlády SR č.354/2006 Z. z. v znení NV SR č. 496/2010 Z. z. Z nich v rámci preverovacieho monitoringu sa vyšetrilo 41 vzoriek a kontrolného monitoringu 320 vzoriek. Z celkového počtu vyšetrených vzoriek nevyhovelo 52 (t.j. 14,40 %). V porovnaní s minulým rokom, kedy bolo spolu vyšetrených 362 vzoriek a z nich nevyhovelo 19 t.j. (5,25 %), možno konštatovať, že došlo k zhoršeniu kvality vody v spotrebisku.

V hlavnom meste SR Bratislave z celkového počtu 156 vzoriek pitnej vody odobratých zo sledovaných lokalít (monitoring) nevyhovelo 13 (t.j. 8,33%) vzoriek.

V okrese Malacky bolo z verejných vodovodov (vrátane obecných) zo sledovaných lokalít (monitoring) vyšetrených celkom 73 vzoriek, z ktorých hygienickým limitom nevyhovelo 16 vzoriek (t.j. 21,92 %). Z hľadiska fyzikálno-chemického boli príslušné ukazovatele prekročené u 14 odobratých vzoriek (t.j. 87,50 %) a 4 po stránke mikrobiologickej a biologickej (t.j. 25,00 %). V okrese Pezinok bolo odobratých 42 vzoriek z toho 5 vzoriek (t.j. 11,91 %) nevyhoveli. Z fyzikálno-chemického hľadiska nevyhoveli 2 vzorky (t.j. 40,00 %) a 3 po stránke mikrobiologickej a biologickej (t.j. 60,00 %). V okrese Senec bolo na laboratórnu analýzu odobratých spolu 91 vzoriek, z ktorých 18 (t.j. 19,78 %) nevyhovelo platným limitom. Po fyzikálno-chemickej stránke nevyhovelo 11 vzoriek (t.j. 61,11 %) a po mikrobiologickej a biologickej nevyhoveli 8 vzorky (t.j. 44,44 %).

V horeuvedených okresoch boli najčastejšie prekročené tieto mikrobiologické (kultivovateľné mikroorganizmy pri 37°C, koliformné baktérie, mikromycéty a živé organizmy /okrem bezfarebných bičíkocvov/) a fyzikálno – chemické ukazovatele (železo, dusitany, nasýtenie vody kyslíkom, farba, mangán, voľný chlór).

Prípady nevyhovujúcej kvality pitnej vody v spotrebisku s vysokou pravdepodobnosťou súvisia so šetriacimi opatreniami v oblasti spotreby pitnej vody, čo vedie k jej stagnácii vo vnútroobjektových rozvodoch - s následkom zhoršovania najmä organoleptických, príp. aj mikrobiologických vlastností vody.

V sledovanom období r. 2016 bol riešený 1 podnet na zhoršenie kvality pitnej vody z verejného vodovodu v bytovom dome Sedmokrásková 1-7 v Bratislave (žlté zafarbenie vody) a údajné zdravotné problémy obyvateľov po konzumácii vody a kontakte s ňou. Podľa informácie dodávateľa pitnej vody (BVS, a.s.) bol tento jav spôsobený vyplavením nánosov (železité a mangánové zlúčeniny) z vnútorných profilov potrubia po obnovení dodávky vody, ktorá bola dočasne pozastavená pre poruchu na vodovodnom rade. Po vykonaných opatreniach (preplach potrubia + dezinfekcia) sa podľa výsledkov BVS, a.s. i výsledkov tunajšieho úradu preukázala vyhovujúca kvalita v súlade s platnou legislatívou na vodu určenú na ľudskú spotrebu.

#### **1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody**

Na zabezpečenie prevádzkovej kontroly akosti vôd z vodných zdrojov i distribučných sietí verejných vodovodov v Bratislavskom kraji boli pre rok 2016 medzi RÚVZ Bratislava a ich prevádzkovateľom BVS a.s. v dostatočnom časovom predstihu prerokované príslušné časové harmonogramy odberov, ako aj rozsah a početnosť kvalitatívnych vyšetrení vzoriek vôd. Analýzy sa uskutočňovali v súlade s požiadavkami nariadenia vlády SR č.354/2006 Z.z. v znení NV SR č. 496/2010 Z.z. i platnej legislatívy pre prevádzkovú kontrolu akosti upravovanej i dodávanej pitnej vody. V súčasnosti vykonávaná prevádzková kontrola zo strany BVS a.s. je na veľmi dobrej úrovni, pričom táto vodárenská spoločnosť výsledky svojich rozborov



pravidelne a priebežne zasiela na RÚVZ Bratislava hlavné mesto v súlade so schváleným plánom, resp. harmonogramom odberov. Zároveň tunajší úrad operatívne informuje o prípadoch každého zhoršenia kvality pitnej vody v spotrebisku, vykonaných nápravných činnostiach a výsledkoch opakovaných kontrolných odberov.

Kvalita pitnej vody v spotrebisku na území Bratislavského kraja sa priebežne sledovala a porovnávala s výsledkami laboratórných rozborov zasielaných BVS a.s.

Z výsledkov zaslaných od BVS a.s. vyplýva, že v hlavnom meste SR Bratislave boli najčastejšie, avšak sporadicky prekračované mikrobiologické ukazovatele ako (kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22°C) a fyzikálno - chemické ukazovatele (železo, mangán).

V okresoch Malacky, Pezinok a Senec sa jednalo o prekročenie ukazovateľov kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C, železa a mangánu.

Z porovnania výsledkov nevyhovujúcich ukazovateľov v pitnej vode vyšetrenej v rámci monitoringu RÚVZ Bratislava a kontrolou kvality vody zo strany BVS a.s. možno konštatovať, sa jedná o takmer identické nevyhovujúce ukazovatele.

Prípady nevyhovujúcej kvality vody sa vyskytovali diskontinuálne a územne disperzne. Následne odobraté vzorky po realizovaní nápravných opatrení (preplachy) v prevažnej väčšine kontrolných odberov vyhoveli legislatívnym požiadavkám na kvalitu pitnej vody.

Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch v správe obcí je sledovaná prostredníctvom odborne spôsobilých osôb/prevádzkovateľov; kvalita vody je na základe výsledkov laboratórných rozborov vyhovujúca.

## **1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva**

V r. 2016 na území Bratislavského kraja kvalita vody z verejných vodovodov nemala negatívny dopad na epidemiologickú situáciu.

Podiel obyvateľstva Bratislavského kraja zásobovaného vodou s nesledovanou kvalitou, t.j. hlavne z individuálnych studní, sa pohybuje na úrovni približne 2,22 % obyvateľov.

V priebehu roka neboli evidované žiadne skutočnosti, ktoré by svedčili o negatívnych dôsledkoch na zdravie obyvateľstva v dôsledku konzumácie pitnej vody z individuálnych zdrojov. Sumárne za Bratislavský kraj možno kvalitatívnu situáciu v oblasti zdravotnej nezávadnosti dodávanej pitnej vody v spotrebisku hodnotiť ako veľmi dobrú (o čom svedčia aj pravidelne predkladané výsledky laboratórných rozborov z prevádzkovej kontroly BVS a.s.).

Evidencia, zhromažďovanie i vyhodnocovanie údajov o kvalite pitnej vody Bratislavského kraja, ako aj administrácia laboratórných rozborov pitnej vody sa na RÚVZ Bratislava hlavné mesto priebežne uskutočňuje s využitím výpočtovej techniky v rámci činnosti informačného systému o pitnej vode.

## **2. Voda na kúpanie**

### **2.1 Prírodné kúpacie oblasti (tab. č. 2.1 a 2.2)**

V hodnotenom období RÚVZ Bratislava hlavné mesto v súlade s platnou legislatívou vykonával:

#### **a) štátny zdravotný dozor (ŠZD) na:**

- prírodných kúpaliskách s organizovanou rekreáciou (Zlaté piesky, Kuchajda, Slnčné jazerá Senec – sledovanie kvality vody + kontrolná činnosť hygienickej úrovne poskytovaných služieb).

- 8 prírodných kúpaliskách s neorganizovanou rekreáciou (Vajnorské jazera, Rusovce-Candell, Čunovo, Veľký Draždiak, Ivanka pri Dunaji, Nové Košariská, Malé Leváre, Plavecký Štvrtok).

ŠZD u kúpalísk s neorganizovanou rekreáciou bol vzhľadom na ich zvýšenú návštevnosť zameraný najmä na orientačné vyšetrenie kvality vody na začiatku, v strede a na konci sezóny. Výnimkou bolo vykonávanie monitoringu na kúpaliskách Vajnorské jazero a Ivanka pri Dunaji, ktoré sú zaradené do zoznamu vôd určených na kúpanie (ďalej len „VUK“) a sú sledované podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/7/ES o riadení kvality vody určenej na kúpanie, ktorou sa zrušuje smernica 76/160/EHS. Monitoring na uvedených jazeroch bol vykonávaný v pravidelných dvojtyždňových intervaloch.

Na laboratórnu analýzu vzoriek vôd z prírodných jazier bolo v rámci ŠZD a monitoringu odobratých Regionálnym úradom verejného zdravotníctva Bratislava ako i Úradom verejného zdravotníctva SR Bratislava v rámci projektu Cyanobaktérie 113 vzoriek (71 vzoriek - mesto Bratislava a 42 vzoriek - okresy Malacky a Senec). Všetky odobraté vzorky preukázali súlad s požiadavkami Vyhl. MZ SR č. 308/2012 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku a podľa Vyhl. MZ SR č. 309/2012 Z.z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie v znení Vyhl. č. 397/2013 Z.z.

Problémy v sledovanom období sa vyskytli na jazere Kuchajda, kde bolo opakovane zistené nežiaduce zhoršenie kvality povrchovej vody (rozbory zo dňa 26.07.2016 a opakovane dňa 01.08.2016). Išlo o prekročenie limitných hodnôt v mikrobiologickom ukazovateli črevné enterokoky. Z dôvodu reálneho rizika ohrozenia zdravia tunajší úrad nariadil listom zo dňa 05.08.2016 prevádzkovateľovi jazera umiestniť varovné tabule v celom areáli v znení: „Zákaz kúpania z dôvodu nevyhovujúcej mikrobiologickej kvality vody“. Výsledky z kontrolných odberov opakovane vykazovali nevyhovujúcu kvalitu vody. Zákaz kúpania bol zrušený prakticky až na konci letnej sezóny (02.09.2016) a to na základe vyhovujúceho výsledku rozboru vzorky vody odobratej dňa 30.08.2016.

Z hľadiska celkového hodnotenia KS 2016 na sledovaných prírodných jazeroch s organizovanou rekreáciou možno konštatovať, že kvalita vody ako aj hygienická úroveň poskytovaných služieb obyvateľstvu zo strany prevádzkovateľov boli vyhovujúce, čo bolo preukázané i pri priebežných hygienických previerkach v celkovom počte 3.

Počas KS 2016 tunajší úrad riešil 2 podnety, týkajúce sa prírodných kúpalísk – a to podnet vo veci zdravotných potiaží sťažovateľa v súvislosti s kúpaním v prírodnom jazere Veľký Draždiak v Bratislave a ďalej na vedomie nám bol zaslaný podnet na pohyb voľne sa pohybujúcich psov v areáli Slnečného jazera v Senci.

V prvom prípade z dôvodu dlhodobu vyhovujúcej kvality vody na predmetnom jazere a aj na základe aktuálnych výsledkov nebol predpoklad príčinnej súvislosti zdravotných potiaží s nevyhovujúcou kvalitou vody v predmetnom jazere. Podľa obsahu podania mohlo ísť skôr o lokálne poštípanie hmyzom, napr. komárom, mravcom.

Ďalšia pripomienka bola doručená mailom správcovi cestovného ruchu v Senci a na vedomie tunajšiemu úradu. Pripomienka sa týkala voľne pobežujúcich psov alebo psov na vôdkach v areáli na Slnečných jazeroch, ktoré v nejednom prípade bez povšimnutia znečisťovali areál alebo boli majiteľmi pustené do vody. Prevádzkovateľ zbral pripomienky na vedomie a danú situáciu riešil priamo so sťažovateľom.

#### b) *monitoring:*

Monitoring sa vykonával na 4 vybraných prírodných lokalitách v Bratislavskom kraji (Zlaté piesky, Vajnorské jazera, Slnečné jazera v Senci, Ivanka pri Dunaji), v rámci ktorého

sa v pravidelných dvojtýždňových intervaloch odoberali vzorky vody. Sledovala a vyhodnocovala sa u nich kvalita vody v 2 mikrobiologických ukazovateľoch (E. coli, črevné enterokoky), vizuálna kontrola odpadu a ďalšieho znečistenia, monitorovanie a hodnotenie premnoženia cyanobaktérií, podľa požiadaviek Vyhl. MZ SR č. 309/2012 Z. z. v znení Vyhl. č. 397/2013 Z. z. Súbežne sa sledovali i ďalšie ukazovatele v rámci ŠZD (cyanobaktérie, chlorofyl-a), podľa požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 308/2012 Z. z., taktiež sa merala teplota vody, jej priehľadnosť a teplota vzduchu.

Výsledky kvality vody z hľadiska ukazovateľov sledovaných v rámci monitoringu sú analyzované v bode a) „štátny zdravotný dozor“.

## **2.2 Umelé kúpaliská**

### **2.2.1. Kúpaliská s celoročnou prevádzkou (tab. č. 2.3 a 2.4)**

V Bratislavskom kraji bolo počas r. 2016 pre verejnosť dostupných 5 krytých plavární s celoročnou prevádzkou (plaváreň Pasienky Bratislava – Nové Mesto, plaváreň – Plavecká akadémia, na ul. Š. Kráľika 3/A v Devínskej Novej Vsi, Aquatermal Senec a mestské plavárne v Pezinku a Malackách). Sú to účelové zariadenia, ktoré disponujú pomerne nadštandardným vybavením.

Ďalšie bazény, ktoré slúžia výhradne pre uzavretú spoločnosť hotelových hostí sú súčasťou hotelových komplexov ako napr. Crowne plaza, Danube, Holiday Inn, Devín, Albrecht, Marrols, W Hotel v Bratislave, kde v každom je k dispozícii 1 bazén.

Pre verejnosť je prístupné napr. Wellness centrum Nivy (Bratislava II), kde je k dispozícii 8 bazénov, Golem Club v NC Centrál v Bratislave, k dispozícii je tu plavecký, detský bazén a vírivá vaňa, relaxačné centrum Agro Partner v Plaveckom Podhradí (k dispozícii je tu plavecký, ochladzovací bazén a vírivka), Wilisport v Stupave, kde je k dispozícii umelý bazén a jacuzzi (obe v okrese Malacky).

Verejnosťou je najviac využívané rekreačné zariadenie Aquatermal v Senci, kde okrem možnosti kúpania a vodných atrakcií je poskytovaný široký sortiment ďalších doplnkových služieb (detské atrakcie, saunový komplex, masáže, vírivé kúpele + reštauračné služby atď.)

Hygienicko – prevádzkový režim na sledovaných kúpaliskách sa zabezpečoval podľa schválených prevádzkových poriadkov a bol vyhovujúci. Sporadicky zisťované nedostatky sa týkali kvality bazénovej vody a boli vždy operatívne riešené uložením nápravných opatrení (vypustenie bazénu, jeho dôkladné mechanické vyčistenie a dezinfekcia, opätovné sprevádzkovanie bazénov bolo až po preukázaní vyhovujúcej kvality vody).

Počas roka bolo v sledovaných zariadeniach na základe objednávok prevádzkovateľov a v rámci ŠZD na laboratórnu analýzu odobratých spolu 254 vzoriek bazénových vôd, z ktorých 55 (21,65 %) nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy (vyhláška MZ SR č. 308/2012 Z.z.). Spolu bolo vyšetrených 2992 ukazovateľov, z ktorých 81 (2,71 %) vykazovalo prekročenie limitných hodnôt. V 58 prípadoch (71,61 %) išlo o zdravotne nevýznamné ukazovatele (viazaný chlór, voľný chlór, chemická spotreba kyslíka manganistanom) a v 23 prípadoch (28,40 %) išlo o sporadické zhoršenie v zdravotne významných mikrobiologických ukazovateľoch (črevné enterokoky, Pseudomonas aeruginosa, Staphylococcus aureus, kultivovateľné mikroorganizmy pri 36 °C). Uvedené prípady boli ihneď operatívne riešené a nemali negatívny dopad na zdravie kúpajúcich sa.

Neboli hlásené žiadne poruchy zdravia alebo podozrenie na ochorenia obyvateľstva v súvislosti s kúpaním na umelých kúpaliskách.

V závere r. 2016 bola schválená prevádzka nového mestského kúpaliska v Petržalke na Tupolevovej ulici a bude predmetom štátneho zdravotného dozoru v nastávajúcom období.

## **2.2.2. Kúpaliská so sezónnou prevádzkou (tab. č. 2.5 a 2.6)**

V hodnotenom období 2016 bolo v Bratislavskom kraji v prevádzke v rámci kúpaciej sezóny 13 letných umelých kúpalísk s bazénmi (Delfín, Lamač, Rosnička, Krasňany, Zbojnička Rača, Tehelné pole, MŠK Iskra Petržalka, Letné kúpalisko Pezinok- Sever, Letné kúpalisko Malacky, Letné kúpalisko Modra, Aquathermal Senec, Biokúpalisko Borovica, Športové centrum „Fajn club“.)

Na základe objednávok od prevádzkovateľov kúpalísk, v rámci ŠZD a na základe zaisielaných laboratórnych rozborov vzoriek vôd z bazénov od prevádzkovateľov z iných akreditovaných laboratórií bolo vyšetrených spolu 198 vzoriek vôd (103 vzoriek - mesto Bratislava a 95 vzoriek - okresy Malacky, Pezinok, Senec), z ktorých 41 vzoriek t.j. (20,71 %) nevyhovelo požiadavkám Vyhl. MZ SR č. 308/2012 Z.z.

Spolu bolo vyšetrených 1944 ukazovateľov, z ktorých 56 t.j. (2,9 %) bolo s prekročenou medznou hodnotou. Vo väčšine prípadov 31 (55,36 %) išlo o prekročenie v chemických ukazovateľoch voľný chlór, viazaný chlór, reakcia vody, chemická spotreba kyslíka manganistanom. V 25-tich prípadoch (44,64 %) sa prekročenie týkalo zdravotne významných mikrobiologických ukazovateľov *Pseudomonas aeruginosa* (v detských bazénoch - Biokúpalisko Borovica, Kúpalisko Tehelné pole, Kúpalisko Zbojnička Rača, Kúpalisko Lamač, Kúpalisko Rosnička- detský a dopadový bazén a Kúpalisko MŠK Iskra Petržalka – detský bazén, veľký a stredný bazén) a ukazovateľa kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C – Kúpalisko Tehelné pole, Kúpalisko Zbojnička Rača, Kúpalisko Rosnička, Biokúpalisko Borovica, Letné kúpalisko Pezinok – Sever, Letné kúpalisko Modra, Kúpalisko Delfín, Kúpalisko Lamač. Vo väčšine všetkých prípadoch išlo o jednorázové prekročenie kvality vody na kúpanie, kontrolné odbery nepotvrdili pretrvávajúce mikrobiologické znečistenie.

Len v jednom prípade- Kúpalisko Zbojnička Rača-detský bazén bolo zistené pretrvávajúce mikrobiologické znečistenie (*Pseudomonas aeruginosa* a kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C), na základe čoho bol tunajším úradom vydaný zákaz kúpania do doby preukázania vyhovujúcej kvality vody na kúpanie.

Počas tohtoročnej KS 2016 neboli evidované žiadne podnety na prevádzkovanie letných umelých kúpalísk.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 25 kontrol, pri ktorých bolo zistené, že hygienická situácia na sledovaných umelých kúpaliskách bola vyhovujúca z hľadiska kvality vody na kúpanie, ako aj hygienického režimu na kúpaliskách.

Prípady nevyhovujúcej starostlivosti o kvalitu bazénových vôd na kúpaliskách sa riešili operatívne opakovanými odbermi vzoriek vôd, prípadne nariadením opatrení prevádzkovateľom jednotlivých kúpalísk (telefonicky i písomne), ktoré sa týkali najmä výmeny vody v bazénoch, resp. vypustenia a vyčistenia bazénov dezinfekčnými prostriedkami na zabezpečenie vyhovujúcej kvality bazénovej vody.

Poškodenie zdravia v súvislosti s kúpaním sa na uvedených kúpaliskách nebolo zaznamenané.

Väčšina kúpacích lokalít ukončila svoju sezónu plánovane k 15. septembru 2016.

## **3. Kvalita ovzdušia**

### **3.1. Zhodnotenie stavu kvality ovzdušia uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru**

V r. 2016 bolo na odbore hygienických laboratórií vykonaných celkom 151 meraní vzoriek vnútorného ovzdušia v bytových priestoroch a interiéroch s dlhodobým pobytom osôb, z toho 121 v bytových a 30 v nebytových priestoroch.

V 110 prípadoch išlo o kontrolu výskytu pevného aerosólu s obsahom azbestu v súvislosti so stavebnými činnosťami, 32 meraní bolo vykonaných za účelom zistenia prítomnosti/koncentrácie amoniaku, zvyšné merania sa týkali objektivizácie organických prchavých látok a oxidu uhoľnatého. Celkový počet nevyhovujúcich vzoriek bol 17, čo je 11,3 %.

Prehľad vyšetrení a výsledkov je v tabuľke č. 3.1.

## 4. Pôsobenie zdrojov hluku v životnom prostredí

### 4.1 Zdroje hluku v životnom prostredí

- *Stacionárne zdroje*

Zo stacionárnych zdrojov hluku pôsobia negatívne *areály podnikov* obkolesené obytnou zástavbou. Problémom je neexistencia ochranných pásiem a kontakt území určených ÚPN pre výrobné činnosti a pre obytnú zástavbu, kde rozdiel v limitných hodnotách napr. pre noc predstavuje 70–45=25 dB. Ide napr. o areál a.s. Sloznaft, výrobnú zónu na Opletalovej ul. v Devínskej Novej Vsi, areál Volkswagen Slovakia, areál a.s. Slovenská Grafia v Rači, areál prevádzky Zriaďovacej stanice Bratislava – Východné v Rači a pod.

Ďalšími zdrojmi hluku sú *hromadné podujatia*, konané najmä v letom období v rekreačných areáloch. Ide najmä o Zlaté piesky, kde sa v letnej sezóne konajú podujatia s predĺženou prevádzkou do nočnej doby.

Najmä v centrálnej oblasti mesta Bratislavy sú významne rušivým zdrojom hluku v nočnej dobe *prevádzky reštauračných zariadení* a klubov v bytových domoch, často i s reprodukovanou alebo živou hudobnou produkciou.

*Technické zariadenia* v bytových domoch – výťahy, vzduchotechnika, kotolne, trafostanice – bývajú často zdrojom podnetov a ich hlučnosť je potrebné kontrolovať najmä pri kolaudačných konaniach.

Významným zdrojom hluku je *stavebná činnosť*, ktorá je na území mesta Bratislavy veľmi rozsiahla a intenzívna. Vzhľadom na rozsah stavebnej činnosti na území mesta Bratislavy nie je reálne meranie hlučnosti zo strany RÚVZ a pre nedostatok objektívnych podkladov je postih porušovateľov prípustných hladín hluku z tejto činnosti prakticky nereálny. Na tomto úseku je potrebná intenzívnejšia spolupráca so stavebnými úradmi.

Za rušivé sú obyvateľmi považované aj *obslužné činnosti* v obytnej zástavbe, napr. vyprázdňovanie kontajnerov vozidlami OLO, používanie zametacích strojov, kosačiek a pod.

- *Mobilné zdroje*

Na území mesta Bratislavy je dominantným zdrojom hluku *cestná doprava*, ktorá napriek budovaniu obchvatov stále prechádza niektorými časťami mesta. Hluk na ťažiskových ťahoch prekračuje limity - z približne 330 km vybranej komunikačnej siete mesta Bratislavy v úseku cca 6 km je prekročený limit hluku o 10 – 15 dB, v úseku 55 km o 5 – 10 dB a v úseku 75 km o 0 – 5 dB.

Najviac problémové sú obostavané ťažiskové dopravné úseky - okolie diaľnice D2, Lamačská, Pražská, Šancová, Trnavská, Račianska, Bajkalská, Prievozská, Gagarinova. Tu sa hodnoty hlučnosti pohybujú okolo 70 dB cez deň a v noci klesajú iba o 2 – 5 dB. Problematiký je naďalej trend výstavby polyfunkčných objektov s bytmi pri ťažiskových komunikáciách a priamo na ich križovatkách, pri ktorých je riešená ochrana obytného prostredia iba protihlukovou fasádou s núteným vetraním.

V rámci posudzovania vplyvov na životné prostredie (zák. č. 24/2006 Z. z.) bol predložený zámer na vybudovanie dočasných protihlukových stien na ochranu obytného územia Lamača pred hlukom z premávky po D2.

Na území celého mesta je významným zdrojom hluku električková trakcia mestskej hromadnej dopravy, najmä v nočnej dobe. V r. 2016 bola predĺžená trať do Petržalky cez Štúrovu ul. a Starý most a bola ukončená rekonštrukcia trate v Dúbravke. Súčasne bola predložená na posúdenie aj dokumentácia na rekonštrukciu električkovej trate Karloveskej radiály v úseku Dúbravka, Batkova – tunel. Pri rekonštrukciách sa vykonávajú opatrenia na zníženie hlučnosti na ochranu najbližšej obytnej zástavby.

Ďalším mobilným zdrojom hluku je *koľajová doprava* – železnica v dotyku s obytným územím. Z cca 88 km tratí je prekračovaná prípustná hodnota hluku v dĺžke 19 km v rozsahu asi o 5 dB, lokálne i vyššie. K problémovým úsekom patria oblasti Lamač, Ružinov, Trnávka, Prievoz a Dolné Hony. Očakávalo sa zlepšenie v súvislosti s realizáciou medzinárodného projektu TEN-T, výstavba však bola odložená.

*Letecká doprava* ovplyvňuje hlučnú záťaž v oblasti Vajnora, Rače, Vrakuňe, Podunajských Biskupíc a Ružinova a ďalej obcí v okrese Senec – Ivanka pri Dunaji a Most pri Bratislave. Vojenské letisko je zdrojom hluku v obci Kuchyňa v okrese Malacky, najmä počas vojenských leteckých cvičení.

## 4.2. Opatrenia na zníženie hlučnosti

V r. 2016 bolo evidovaných celkom 79 podnetov na hluk v obytnom prostredí. Na odstránenie nadmernej hlučnosti bolo v správnom konaní vydaných celkom 12 pokynov. V uvedených prípadoch ako zdroje hluku dominovali vzduchotechnické a chladiace zariadenia (6x), technologické komplexy (2x), hudobná produkcia (2x) miestny rozhlas obecného úradu (1x), a fitness prevádzky v bytovom dome (1x). Za nesplnenie pokynu prebieha výkon rozhodnutia v 2 prípadoch. Sankčné postihy na úseku ochrany pred hlukom za roky 2014 – 2016 (realizované až v r. 2016) predstavovali čiastku 4199 €. V troch prípadoch boli uložené pokuty za správny delikt porušovania § 27 zák. č. 355/2007 Z. z. (hudobné podujatie na Zlatých pieskoch – 150 €, hluk zo VZT v reštaurácii Suvlaci na Krížnej – 150 € a hluk z električkovej dopravy na Vajnorskej ul. v Bratislave – 600 €).

V r. 2016 pokračovali podnety viacerých obyvateľov na nadmerný hluk z areálu a.s. Sloznaft Bratislava. Zo spoločného rokovania s Inšpektorátom životného prostredia a oznámení a.s. Sloznaft vyplynulo, že ide o technický problém s komplikovaným nábehom novej etylénovej jednotky spojenej so spaľovaním odplynov na poľnom horáku. Prekročenie hluku nebolo objektivizované meraním.

Opakované dlhodobé podnety na nadmerný hluk z areálu železničnej zriaďovacej stanice Bratislava – Východné boli po prerokovaní s MČ Bratislava – Ružinov, ktorá zabezpečila merania hluku i návrhy na protihlukové opatrenia, postúpené na správne konanie podľa kompetenčného zákona príslušnému orgánu verejného zdravotníctva – hygienikovi rezortu MDVRR SR.

Významným zdrojom hluku v Bratislavskom kraji sa stávajú strelnice (Jarovce, Rusovce, Zohor), pri ktorých merania hluku preukazujú možnosť dodržania prípustných hladín hluku v prípade dodržania určitého počtu striel z určitých zbraní. Kontrola dodržiavania však prakticky nie je možná.

Podnety na nadmerný hluk zo stavebnej činnosti boli odstupované na príslušné stavebné úrady na konanie podľa stavebného zákona.

Podnety na rušenie nočného pokoja boli odstupované na riešenie obciam/miestnym úradom bratislavských mestských častí, rovnako ako žiadosti o skrátenie prevádzkovej doby rušivých prevádzok. Susedské spory fyzických osôb boli odstupované správcami objektov alebo obciam, s odkazom na možnosť súdneho riešenia.

V rámci prevencie nadmernej hlukovej expozície obyvateľov boli vyžadované a posudzované hlučkové štúdiá pre všetky zdroje hluku v rámci posudzovaní vplyvov na životné pro-

stredie (EIA) a pri územných konaniach stavieb. Pre overenie účinnosti realizovaných opatrení sa v závažných prípadoch vyžadovalo ku kolaudácii vykonanie merania hluku.

Pri kolaudáciách bytových objektov a povoľovaní nových prevádzok v obytných objektoch boli vyžadované údaje o nepriezvučnosti konštrukcií, ktorá je podmienkou umiestnenia hlučnej aktivity v obytnom dome.

V r. 2016 bolo vykonali odborní pracovníci úradu celkom 65 meraní hluku, čo predstavuje takmer 50% pokles oproti minulému roku. Rozhodovacia činnosť orgánu VZ sa prevažne opierala o výsledky merania hluku vykonané odborne spôsobilými osobami a predkladané účastníkmi konania.

## **II. Analýza hygienickej problematiky v objektoch, v ktorých je vykonávaný štátny zdravotný dozor**

### **Zariadenia občianskej vybavenosti**

- **Zariadenia cestovného ruchu (tab. č. 5. 3.)**

V roku 2016 sme nezaznamenali významnejšie zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu.

Na území Bratislavského kraja (okresy Bratislava I – V, vidiecke okresy Malacky, Pezinok, Senec) bolo v roku 2016 evidovaných 562 ubytovacích zariadení (nárast o 4 zariadenia) s celkovou kapacitou 39624 lôžok. Z dôvodu, že 6 zariadení bolo zrušených, došlo celkovo k zníženiu celkovej kapacity o 692 lôžok oproti predchádzajúcemu roku. Z tohto počtu sa 342 (61,4 %) prevádzok nachádza v Bratislave a 218 (38,6 %) vo vidieckych okresoch – a to s rôznym stupňom kvality vybavenia a rozsahu poskytovaných služieb.

V rámci posudkovej činnosti v r. 2016 bolo riešené napr. umiestnenie stavieb v Bratislave - stavba penziónu na Tomášikovej ul., apartmánový hotel na Vajnorskej ul., zmena účelu využitia nebytového objektu na ubytovňu na Šalviovej ul., ubytovacie zariadenie na Panónskej ceste, objekt prechodného ubytovania v Lamači, na Hrachovej ul. a na Bojnickej ul., mimo Bratislavy napr. rekonštrukcia objektu na hotel v Zámockom parku v Pezinku, Penzión vo Sv. Jure, prestavba a nadstavba penziónu v Limbachu, rekonštrukcia agroturistického zariadenia v Plaveckom Podhradí, rekonštrukcia bývalého mlyna na ubytovanie v Plaveckom Štvrtku, ubytovňa v logistickom centre v k. ú. Zohor, Garni hotel v Malackách.

Medzi významnejšie kolaudované stavby prechodného ubytovania v Bratislave - Berg, ubytovňa na Tupolevovej ul. a Bojnickej ul., vo vidieckych okresoch napr. ubytovňa NsP v Malackách, kontajnerová ubytovňa vo Veľkých Levároch.

V správnom konaní bolo vydaných 28 rozhodnutí k uvedeniu priestorov nových zariadení CR alebo ubytovní do prevádzky, resp. v súvislosti so zmenou prevádzkovateľa. Medzi najvýznamnejšie sprevádzkované zariadenia CR patria v Bratislave napr. Aviator Garni Hotel na Ivánskej ceste, MAMAISON Residence na Šulekovej ul., Penzión U Teodora na Jurkovičovej 6, turistická ubytovňa na Opletalovej ul., Bonus Resort Penzion, Vápenka 15, mimo Bratislavy napr. Penzión DANTE, Závod, Hostinec U Zeleného stromu v Marianke, Chata TARGET na Slniečnych jazerách v Senci, Hotel Pod lipou v Modre – Harmónii, Apartmány Elesko Wine park v Modre. Väčšina schválených prevádzok poskytuje ubytovacie i stravovacie služby, resp. i ďalšie doplnkové služby /wellness/. Ubytovacie zariadenia nižšieho štandardu boli schválené v Bratislave napr. na Dopravnej ul., vo vidieckych okresoch napr. ubytovňa NsP v Malackách, kontajnerová ubytovňa vo Veľkých Levároch, robotnícka ubytovňa v Lozorne.

V zariadeniach cestovného ruchu tunajší úrad vykonával štátny zdravotný dozor najmä počas letnej turistickej sezóny alebo pri príležitosti rôznych významných spoločenských, kultúrnych a politických podujatí. V súvislosti s konaním konferencie o bezpečnosti GLOBSEC v apríli 2016 bola vykonaná hygienická previerka hotela Grand Hotel River Park a ďalej v súvislosti s predsedníctvom Slovenskej republiky v Rade EÚ – 2016 - v máji 2016 hygienické preverky v 22 vybraných hoteloch, kde mali byť ubytovaní účastníci predmetného podujatia. V rámci konania Summitu predsedov vlád členských štátov EÚ v Bratislave v septembri 2016 bola overená hygienická situácia v 5 hoteloch na území hlavného mesta SR Bratislavy. Pri všetkých vykonaných previerkach neboli zistené žiadne hygienicko–prevádzkové nedostatky, nakoľko išlo najmä o zariadenia s vysoko nadštandardným vybavením.

V septembri r. 2016 bol na základe žiadosti Úradu verejného zdravotníctva SR vykonaný pracovníkmi odboru HŽP štátny zdravotný dozor vo vybraných ubytovacích zariadeniach, ktoré podľa zistení Slovenskej obchodnej inšpekcie nedisponujú rozhodnutím regionálneho hygienika k uvedeniu priestorov do prevádzky. Išlo o 2 ubytovacie zariadenia v rámci Bratislavského kraja, pričom bolo zistené, že obidve zariadenia boli odsúhlasené tunajším úradom.

V hodnotenom období sa vykonalo 34 hygienických kontrol, pri ktorých sa zistila zväčša vyhovujúca hygienická úroveň poskytovaných služieb.

Evidovaných bolo 15 podnetov, vo všetkých prípadoch išlo podobne ako v minulých rokoch o ubytovacie zariadenia s nižším hygienickým štandardom. Podnety sa týkali najmä výskytu hmyzu – ploštíc, ktoré sa riešili operatívne – vykonaním postrekov prostredníctvom odborne spôsobilých osôb (napr. v Bratislave robotnícka ubytovňa na Exnárovej ul., ubytovne na Starej Vajnorskej ul., na Robotníckej ul., G Hotel na Košickej ul., ubytovňa Jomar Plus na Mlynských Luhoch). V 1 prípade sa zistilo v rámci šetrenia podnetov prevádzkovanie ubytovacieho zariadenia bez súhlasného rozhodnutia orgánu na ochranu verejného zdravia (Penzión U Teodora, Jurkovičova ul., Bratislava) a následne bola prevádzkovateľom zariadenia uložená pokuta za správny delikt (vo výške 150 Eur). Ďalšie podnety sa týkali najmä nízkeho hygienického štandardu zariadení a nedostatočného čistenia a upratovania ubytovacích zariadení (značne opotrebované a poškodené zariadenia predmety (nábytok – váľandy, matrace, skrine, znečistené maľovky stien a stropov v izbách a v spoločných priestoroch, zariadeniach pre osobnú hygienu, opotrebovaná podlahová krytina). Uvedené nedostatky sa riešili operatívne uložením opatrení do záznamu (v Bratislave ubytovňa na Exnárovej ul., na Starej Vajnorskej ul. a na Robotníckej ul., a Penzión Zlatá rybka v Tomášove), v 2 prípadoch – ubytovňa Jomar Plus na Mlynských Luhoch a ubytovňa Pod násypom 13 v Lamači - bolo odstránenie zistených nedostatkov riešené v rámci správneho konania vydaním pokynov v termínoch, ktoré sú ešte splatné.

Z výsledkov štátneho zdravotného dozoru možno konštatovať, že zistené nedostatky sa týkajú najmä ubytovacích zariadení s nižším hygienickým štandardom, z ktorých väčšina z nich však poskytuje v rámci svojich možností (vzhľadom na charakter ubytovania) uspokojivé hygienické podmienky služieb. Na druhej strane stúpa počet zariadení, ktoré postupne zvyšujú svoj hygienický štandard modernizáciou a obnovou hygienického zázemia, maľovky, schodísk, podláh, a interiérového zariadenia a i.

- **Zariadenia starostlivosti o ľudské telo (tab. č. 5. 3.)**

Hygienická situácia v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo v sledovanom období r. 2016 nezaznamenala významnejšie zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu. Pokračovalo sa v trende schvaľovania nových prevádzok formou združených činností rôznych druhov služieb a to prevažne v polyfunkčných objektoch, administratívnych budovách a veľkých obchodných komplexoch (napr. NC Bory MALL, Avion Shopping, Centrál, Eurovea, Shopping Palace



Zlaté piesky), sporadickejšie v nebytových priestoroch domovej vybavenosti bytových domov alebo v satelitných objektoch, najmä rodinných domov. Významnú časť posudkovej činnosti naďalej predstavovalo schvaľovanie nových pracovných miest v jestvujúcich prevádzkach, kde situácia je značne dynamická a premenlivá.

Vo väčšine prípadov posudkovej činnosti u nových prevádzok išlo o účelovo upravené a vybavené priestory, ktoré splňali požiadavky vyhl. MZ SR č. 554/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov. Avšak podľa novej legislatívy, platnej od 1.1.2016, sa pri schvaľovaní prevádzok vyžadoval doklad príslušného stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel, čo značne predĺžilo dobu vybavovania žiadostí.

Naďalej pretrvávajú problémy pri umiestňovaní uvedeného typu prevádzok do priestorov veľkoobchodných komplexov s nevyhovujúcimi svetlotechnickými podmienkami, preto pri ich schvaľovaní museli byť uplatňované náhradné opatrenia na ochranu zdravia exponovaných pracovníkov podľa požiadaviek prílohy č. 4 vyhl. MZSR č. 541/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Pokračuje trend poskytovania nových druhov služieb pomocou špeciálnej prístrojovej techniky a procedúr zameraných na starostlivosť o pleť a dosiahnutie a udržanie štíhlej línie (IPL, rádiová frekvencia, prístrojové lymfodrenáže, fotojuvenizácia, fotoepilácia, oxylifting, ultrazvukové kavitáže, bielenie zubov, dermobráz, laserové odstraňovanie tetovania a i.). Tieto činnosti majú síce charakter služieb starostlivosti o ľudské telo, ale v mnohých prípadoch predstavujú zdravotné výkony podľa legislatívy o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti, sú vysoko zdravotne rizikové a mali by ich vykonávať zdravotnícki pracovníci s príslušným kvalifikačným vzdelaním podľa osobitného predpisu. Vzhľadom k tomu, že legislatíva na ochranu verejného zdravia však poskytovanie takýchto služieb v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo nezakazuje, pri ich schvaľovaní je len dané upozornenie, že vydané rozhodnutia sa nevzťahujú na akékoľvek liečebné účinky poskytovaných procedúr a vydané sú výlučne z hľadiska záujmov na ochranu verejného zdravia. Niektoré ďalšie opatrenia uplatňované pri schvaľovaní týchto prevádzok (napr. zabezpečenie odborného zdravotného dohľadu nad danou službou zdravotníckym pracovníkom s príslušným vzdelaním, požiadavky na zdravotnú a technickú bezpečnosť prístrojovej techniky a procedúr) majú len odporúčací odborný a zdravotno-výchovný charakter a nie je možné ich za súčasného stavu súvisiacej legislatívy právne vymáhať.

V hodnotenom období r. 2016 bolo v Bratislavskom kraji (okresy Bratislava I. až V. a vidiecke okresy Malacky, Pezinok, Senec) evidovaných 3305 zariadení starostlivosti o ľudské telo (najviac v okrese Bratislava II (807 zariadení), čo predstavuje mierny nárast oproti r. 2015. V Bratislave je ich spolu 2551 (76,1 %) a v okresoch Malacky, Pezinok, Senec 752 (23,9 %). V skladbe a počte zariadení stále dominujú samostatné prevádzky klasických služieb - najviac kaderníctva 1002 (31,3 %), kozmetiky 692 (20,1 %), klasické masáže 549 (17,5 %). Najmenej samostatných prevádzok sa vyskytuje so zameraním na piercing, nastreľovanie náušnic, erotické salóny a tetovanie.

V posudkovej činnosti sa po preukázaní predpísaných legislatívnych požiadaviek na daný typ zariadení celkovo vydalo 359 rozhodnutí, čo predstavuje pokles oproti minulému roku (v r. 2015 bolo schválených 457 schválených prevádzok). Podľa druhu poskytovaných služieb najväčšie zastúpenie mali najmä masérske služby, kadernícke služby, manikúra a nechťový dizajn a kozmetické služby. K významnejším novoschváleným prevádzkam v Bratislave patrí Centrum Vital SPA, Radvanská ul., Mischelbeauty, Moskovská 15, Studio Vitality, Záhradnícka 72, Centrum pedikúry a pedológie, J. Hagara 4, Bella Ciao, Sch. Trnavského 4, kozmetické bielenie zubov, Ovsíštské nám. 1, vo vidieckych okresoch napr. Saón Harmony

a Salón Sandra v Malackách, kozmetický salón EVADERM v Senci, Centrum redukcie hmotnosti v Pezinku.

Pokračovalo sa v cielenom výkone štátneho zdravotného dozoru v prevádzkach pedikúr so zameraním na kontrolu úrovne sterility pracovných nástrojov a dekontaminácie prostredia. Hygienické kontroly sa vykonali v 18 prevádzkach, objektivizácia prostredia (odbery a mikrobiologické vyšetrenie sterov) je plánovaná v r. 2017 po zabezpečení finančných a materiálnych podmienok tohto sledovania. Výsledky kontrol boli uspokojivé.

V súvislosti s novelou vyhl. MZ SR č. 554/2007 Z.z. v znení vyhl. MZ SR č. 75/2014 (s účinnosťou od 1. mája 2014) bola v hodnotenom období naďalej venovaná tiež osobitná starostlivosť schvaľovaniu prevádzok nových solárií s opaľovacími prístrojmi. Súhlas so schvaľovaním nových prevádzok solárií bol vydaný po preukázaní používania ultrafialových žiaričov (trubic) s limitom celkovej efektívnej ožiarenosti do 0,3 W/m<sup>2</sup>, po predložení vyhovujúcich výsledkov kvality UV žiarenia s uvedením max. času opaľovania pre jednotlivé typy pokožky, prevádzkovej dokumentácie na opaľovacie prístroje, dokladov o zaškolení určeného pracovníka pre obsluhu opaľovacích prístrojov, prevádzkového poriadku a dokladmi o odbornej a zdravotnej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažnej činnosti v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo.

V sledovanom období v rámci štátneho zdravotného dozoru a následne aj na základe žiadosti Úradu verejného zdravotníctva o vykonanie mimoriadneho cieleného štátneho zdravotného dozoru boli vykonané previerky vo všetkých prevádzkach solárií v Bratislavskom kraji, zamerané najmä na kontrolu používania UV žiaričov s predpísaným limitom celkovej efektívnej ožiarenosti a objektivizácie žiarenia meraniami. Na odbore HŽP bolo do r. 2015 evidovaných celkom 112 prevádzok s opaľovacími zariadeniami, pri kontrolách v sledovanom období bolo zistené, že v súčasnosti sa v Bratislavskom kraji nachádza 66 prevádzok solárií, ktoré disponujú 153 opaľovacími prístrojmi. V sledovanom období sa vykonalo 125 kontrol. Výsledky kontrol preukázali skutočnosť, že väčšina prevádzok disponuje protokolom z merania UV žiarenia solárnych prístrojov, v prípade, že prevádzky nedisponovali predmetným protokolom, do jedného mesiaca boli zaviazaní predložiť požadovaný doklad. Uvedené bolo následne kontrolované, prevádzkovatelia si uloženú povinnosť v stanovenom termíne splnili. V prípade nepredloženia protokolu bolo voči prevádzkovateľom zariadení začaté správne konanie a následne boli uložené pokuty celkovej v sume 800 Eur (solárium Relax na Rezedovej ul., na Príkopovej ul. a solárium Peter Kostka fitnesscentrum v Pezinku). V 2 dvoch prípadoch boli uložené pokuty za to, že kontrolované trubice neboli v súlade s trubicami, uvádzanými v predložených protokoloch (soláriá na Trenčianskej ul. č. 57 a na Tomášikovej ul. v Bratislave) – v celkovej sume 600 Eur.

Na úseku kontrolnej činnosti sa v rámci ŠZD vykonalo v priebehu r. 2016 celkom 210 kontrol, z toho väčšina v prevádzkach solárií. Kontroly boli zamerané jednak na vykonávanie poskytovaných služieb podľa schválených prevádzkových poriadkov, pričom v tomto smere neboli zisťované nedostatky v prevádzkovom režime ani v osobnej hygiene ich pracovníkov. Osobitná pozornosť sa venovala kontrole používania zdravotne nebezpečných kozmetických výrobkov hlásených systémom rýchleho varovania (RAPEX v Európskej únii) vo všetkých prípadoch s negatívnym výsledkom.

Nevyhovujúca hygienická situácia však bola zisťovaná v prevádzkach preverovaných na základe podaných podnetov zákazníkov. Podnety (v celkovom počte 7) sa týkali najmä nedodržiavania prevádzkovej hygieny zariadenia v zmysle zásad prevádzkového poriadku (Kozmetický salón Katie, Laurinská ul., Bratislava, Pedikúra Obchodná 12, Bratislava, kaderníctvo na Miletičovej ul. v Bratislave), resp. prevádzkovania priestorov bez súhlasného roz-

hodnutia orgánu na ochranu verejného zdravia (nechtové štúdio LyLy Nails, Obchodná 7, BA, Nechtový dizajn na Laurinskej 17 v BA).

V r. 2016 bolo prevádzkovateľom zariadení starostlivosti o ľudské telo za zistené správne delikty uložených 10 rozhodnutí o pokute v celkovej sume 2700 Eur. Z toho 5 pokút v celkovej sume 1450 Eur bolo za nelegálne prevádzkovanie bez súhlasného rozhodnutia hygienika k uvedeniu priestorov do prevádzky (nechtové štúdio LyLy Nails na Obchodnej ul. v Bratislave, DIAMOND NAILS BEAUTY v OC Avion, Fit UP na Turčianskej 57, Thajské masáže, Trnavská cesta 27/A, Salón krásy SUSAN“ na Stromovej ul. 50) a 5 pokút v celkovej sume 1250 Eur za zistené hygienicko – prevádzkové nedostatky (Štúdio Relax, Rezedova ul., Bratislava, Peter Kostka Sport Fit H + K, Pezinok (chýbal doklad o výsledkoch UV žiarenia), solárium na Turčianskej ul. 57 a SUN STAR solárium na Tomášikovej 10 (osadené trubice neboli zhodné s trubicami uvedenými v predloženej protokole o meraní UV žiarenia), Sauna FURST, Junácka 4 (nevyhovujúca kvality vody)).

Problémom je prevádzkovanie zariadení starostlivosti o ľudské telo občanmi cudzej štátnej príslušnosti pre nemožnosť objektívneho posúdenia vedomostí potrebných na získanie odbornej spôsobilosti pre rečovú bariéru, čo má často vzhľadom na nedostatočné znalosti negatívny vplyv na hygienické podmienky prevádzky i osobnú hygienu pracovníkov vykonávajúcich tieto epidemiologicky závažné činnosti.

#### • **Zariadenia sociálnych služieb (tab. č. 5. 3.)**

V r. 2016 sa v Bratislavskom kraji evidovalo celkom 288 zariadení sociálnych služieb všetkých druhov. Z nich cca 20 % je v zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja, cca 20 % v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a cca 60 % prevádzkujú neverejní poskytovatelia.

Podľa členenia v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov – ide o:

- 39 zariadení krízovej intervencie (nizkoprahové denné centrá, integračné centrá, komunitné centrá, nocľahárne, útulky, domovy na polceste, zariadenia núdzového bývania);
- 156 zariadení na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenia podporovaného bývania, zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby, rehabilitačné strediská, domovy sociálnych služieb, špecializované zariadenia, denné stacionáre, zariadenia patrovateľskej služby i ďalšie typy sociálnych služieb - ako sú prepravná služba, sprievodcovská a predčítateľská služba, tlmočnícka služba, požičiavanie pomôcok a i.); z nich je 144 zariadení sociálnych služieb s celoročnou pobytovou formou a 12 denných stacionárov s ambulantným pobytom.
- 41 zariadení poskytujúcich podporné služby (denné centrá, strediská osobnej hygieny, jedálne, práčovne); z nich 35 predstavujú denné centrá pre seniorov (bývalé kluby dôchodcov);
- 52 ostatných zariadení (sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, sociálna rehabilitácia);

V oblasti zariadení sociálnych služieb sa v r. 2016 v rámci preventívnej časti štátneho zdravotného dozoru na území Bratislavského kraja vydalo celkom 10 záväzných stanovísk ku kolaudáciám alebo návrhom na územné konanie a zmenám v užívaní stavieb alebo ich častí a ďalej 21 rozhodnutí k uvedeniu do prevádzky /zmenám v prevádzkovaní priestorov, zmenám prevádzkovateľa alebo funkčnej reprofilácii jednotlivých zariadení a 1 rozhodnutie k návrhu na schválenie prevádzkového poriadku. Zabezpečilo sa 131 iných akcií (miestne a kolaudačné ohliadky, konzultácie, odborné vyjadrenia a pod).

V posudkovej činnosti prevažovalo posudzovanie zariadení neziskových organizácií a súkromných subjektov.

- Posudzovali sa o.i.: projektové dokumentácie nových zariadení (územné konanie) alebo návrhov prístavieb, nadstavieb, rekonštrukcií a stavebných úprav jestvujúcich zariadení – z najvýznamnejších uvádzame: Zariadenie sociálnych služieb a špecializované zariadenie Dúbravka – Hlavica v Bratislave IV; Renovácia domu sociálnych služieb na Dolnej ul. v Zohore (okres Malacky); Komunitné centrum na Glejovke v Pezinku a Rekonštrukcia, nadstavba a prestavba rodinných domov na Dom seniorov AGAPE II na Felcánovej ul. vo Svätom Jure (okres Pezinok), Dom seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby na Športovej ul. v Blatnom (okres Senec) a tiež zmena v užívaní stavby - z ubytovne pre starých kňazov na zariadenie krátkodobého ubytovania pre sociálne znevýhodnených jednotlivcov na Holubyho ul. v Pezinku.
- Súhlasilo s kolaudáciou: zmeny v užívaní 3. nadzemného podlažia administratívneho objektu na dočasnú opatrovateľskú starostlivosť s možnosťou ubytovania na nevyhnutnú dobu pre sociálne slabších - na Hattalovej ul. v Bratislave III; zmeny v užívaní objektu materskej školy na Azylové centrum v Malackách a Dostavby areálu špecializovaného zariadenia pre seniorov Domus Bene II na Ul. Slnčné jazerá-Juh v Senci;
- Súhlasilo sa o.i. s uvedením do prevádzky priestorov: zariadenia pre základné a špeciálne sociálne poradenstvo pre občanov v krízových situáciách - na Heydukovej ul. v Bratislave I; Bezpečného ženského domu (núdzové bývanie) - na Kľukatej ul. v Bratislave II; útulku a zariadenia opatrovateľskej služby sv. Lujzy de Marillac pre ľudí bez prístrešia na Hattalovej ul. a komunitného centra na Ovrúčkej ul. - v Bratislave III; špecializovaného zariadenia a domu sociálnych služieb Dom RAFAEL na Kutlíkovej ul. a špecializovaného zariadenia Lepší svet, n.o. na Osuského ul. - v Bratislave V; komunitného centra na Kúpeľnej ul. v Stupave (okres Malacky) a špecializovaného zariadenia Domus Bene II. na Ul. Slnčné jazerá – Juh v Senci.

Možno konštatovať, že všetky dozorované zariadenia sú umiestnené v účelových priestoroch (celé objekty alebo ich samostatné účelové trakty), pričom vo viacerých zariadeniach dochádza k ich priebežnej modernizácii (rekonštrukcie, prístavby, zmeny v prevádzkovaní spočívajúce v zmene účelu miestností), tiež aj redukcii ubytovacích kapacít alebo aj rozširovaní portfólia sociálnych služieb o ďalšie druhy v rámci jedného zariadenia (združené pracoviská) - s cieľom všeobecného skvalitnenia poskytovania sociálnych služieb.

V priebehu roka bol v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami sociálnych služieb v Bratislavskom kraji skontrolovaný hygienicko-epidemiologický prevádzkový režim celkovo v 72 zariadeniach, z toho v 57 zariadeniach s celoročným pobytom (hlavne v rámci prioritnej úlohy - monitoring v špecializovaných zariadeniach, domovoch sociálnych služieb, zariadeniach pre seniorov s celoročným pobytom) a ďalej v 15 zariadeniach sociálnych služieb kategórie denné stacionáre s ambulatným pobytom klientov.

Väčšina (vyše 90 %) skontrolovaných zariadení s celoročným pobytom v čase kontrol vykazovala vyhovujúci hygienicko-epidemiologický štandard, resp. boli v nich zistené iba niektoré menej významné hygienické nedostatky, ktorých odstránenie prebehlo buď ihneď (operatívne) alebo v zápisnične stanovených termínoch. Tieto zariadenia v globále disponujú ostatočným materiálnym a priestorovým vybavením na prevádzkovanie sociálnych služieb. Prekontrolované lôžkové kapacity v ubytovacích priestoroch vykazovali súlad s predpísanými plošnými kritériami na 1 lôžko podľa kritérií vyhlášky MZ SR č.259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia v znení neskorších predpisov. Režim manipulácie s posteľnou i ostatnou bielizňou bol v sledovaných zariadeniach riešený tak, aby nedochádzalo k jej krížovej kontaminácii. Väčšina zariadení (cca 80 %) disponuje vlastnými pracov-

ňami, sušiarňami či žehliarňami. V 1 prípade bol na základe zistených nedostatkov (v zariadení opatrovateľských služieb na Vavilovovej ul. v Bratislave V) vydaný pokyn na ich odstránenie - s uloženými termínmi realizácie do konca r. 2017.

Takisto všetky skontrolované denné stacionáre vykazovali vyhovujúci až veľmi dobrý hygienicko-prevádzkový štandard. Bolo však zistené, že až 6 donedávna prevádzkovaných denných stacionárov je t.č. mimo prevádzky, resp. v niektorých združených zariadeniach sociálnych služieb (spojených aj s pobytovou formou poskytovania sociálnej služby) priestory pôvodne schválené ako denné stacionáre pre externých klientov sa využívajú pre relaxačné denné aktivity alebo oddych vlastných klientov pobytovej formy. V skontrolovaných 9 t.č. prevádzkovaných denných stacionároch sa aktuálna ambulatná obsadenosť pohybovala v rozmedzí 4 - 10 klientov, čo predstavuje výrazný podstav oproti schváleným kapacitám. Dôvodom súčasného nárastu trendu rušenia prevádzok denných stacionárov je najmä nízky dopyt po tomto type ambulatného poskytovania sociálnych služieb.

V priebehu r. 2016 sa prešetrilo 5 zaslaných podnetov, na základe ktorých vo 2 skontrolovaných zariadeniach (zariadenie pre seniorov na Bzovíckej ul. v Bratislave V. a zariadenie pre seniorov/ špecializované zariadenie v Kučišdorfskej doline v Pezinku) boli zistené hygienické nedostatky závažnejšieho charakteru (nedostatočné vetranie / osvetlenie najmä pracovných priestorov, znížená úroveň prevádzkovej hygieny v rámci celkového upratovania, nevhodné podmienky na prevádzku práčovne, kríženie čistej a nečistej prevádzky pri nakladaní s bielizňou); ich odstránenie bolo prerokované a uložené zápisnične. V oboch prípadoch bola skonštatovaná opodstatnenosť zaslaných podnetov; v rámci následného štátneho zdravotného dozoru bolo zistené odstránenie riešených nedostatkov.

Ďalšie 3 podnety na hygienicko-prevádzkové nedostatky v zariadeniach predmetného typu boli vyhodnotené ako neopodstatnené.

## • Zdravotnícke zariadenia

Podľa priebežne inovovanej databázy Bratislavského samosprávneho kraja (so zohľadnením systému identifikátorov zdravotníckych zariadení podľa zák. NR SR č. 77/2015 Z.z.) sa v kraji ku koncu r. 2016 evidovalo celkom 4034 zdravotníckych zariadení (bez lekární). Z nich 20 je nemocníc (vrátane zariadení iných rezortov), 5 je liečební, ďalej ide o 33 polikliník, 36 stacionárov, 442 zariadení spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek, 173 zariadení jednodňovej zdravotnej starostlivosti, 30 agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, 5 domov ošetrovateľskej starostlivosti, 3 hospice, 8 zariadení biomedicínskeho výskumu, 509 všeobecných a 2697 špecializovaných ambulancií. Ďalších 73 tvoria tkanivové zariadenia, biobanky, LSPP a ambulancie ZZS. Po započítaní kliník, oddelení, polikliník a SVaLZ-ov ústavných zariadení (ako samostatných prevádzkových jednotiek) v Bratislavskom kraji takto celkom evidujeme 4 338 zdravotníckych zariadení. V tejto súvislosti je ale potrebné poznamenať, že mnohé zariadenia (hlavne ambulancie) fungujú aj ako združené - čo znamená že ich priestory sú využívané, resp. zdieľané viacerými poskytovateľmi alebo pre viacero medicínskych špecializačných odborov toho istého poskytovateľa (v oddelených ordinačných hodinách).

S výnimkou najväčších nemocníc (Univerzitná nemocnica Bratislava - ďalej len „UNB“, Detská fakultná nemocnica s poliklinikou Bratislava - ďalej len „DFNsP“, Národný onkologický ústav v Bratislave a Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela v Pezinku) sú všetky ústavné zdravotnícke zariadenia neštátne. Zriaďovateľom Nemocnice s poliklinikou Malacky je Bratislavský samosprávny kraj (prevádzkuje ju súkromná právnická osoba), Národný ústav srdcových a cievnych chorôb (ďalej len „NÚSCCH“) na Ul. Pod Krásnou hôrkou a Nemocnica sv. Michala na Satinského ul. v Bratislave fungujú ako štátne akciové spoločnosti.

Nemocnica Modra sa prevádzkuje ako nezisková organizácia (t.č. však ústavnú zdravotnú starostlivosť už neposkytuje).

Z väčších plne privátnych nemocníc treba spomenúť Onkologický ústav Sv. Alžbety, s.r.o., Univerzitnú nemocnicu s poliklinikou Milosrdní bratia, s.r.o., Gynekologickopôrodnícku nemocnicu KOCH-GPN, s.r.o., Špecializovanú nemocnicu clinica orthopedica, s.r.o., Nemocnicu s poliklinikou Medissimo - SI Medical, s.r.o., Nemocnicu NOVAPHARM, s.r.o. a taktiež špecializovanú nemocnicu A-KLINIK Bratislava, s.r.o. - všetky v Bratislave.

Polikliniky a zdravotné strediská sú prevádzkované súkromnými právnickými osobami, niektoré sú vo vlastníctve / správe obcí.

Na úseku hygieny zdravotníckych zariadení sa v r. 2016 v rámci preventívnej časti štátneho zdravotného dozoru na území Bratislavského kraja vydalo celkom 193 rozhodnutí (uviedenie do prevádzky / zmeny v prevádzkovaní, návrhy prevádzkových poriadkov a ich zmien, prerušenie / zastavenie konania), 65 záväzných stanovísk (umiestnenie, zmeny v užívaní a kolaudácie stavieb) a zabezpečilo sa celkom 534 iných akcií (miestne obhliadky, konzultácie, odborné a iné stanoviská, resp. vyjadrenia, výzvy na doplnenie podkladov a pod.). Nesúhlasné rozhodnutia a taktiež negatívne záväzné, resp. odborné stanoviska v r. 2016 vydané neboli.

V posudkovej činnosti vysoko prevažovalo posudzovanie akcií v privátnom sektore (naďalej až cca 97 % vybavení).

Z významnejších akcií posudzovaných v rámci *štátneho* sektora na území Bratislavského kraja treba uviesť:

- kolaudáciu rekonštruovaných priestorov na 1.NP polikliniky Nemocnice Ružinov UNB pre novozriadený trakt oftalmologických ambulancií Kliniky oftalmológie LFUK a UNB – na Ružinovskej ul. v Bratislave II;
- PD zmeny v užívaní a stavebných úprav častí -2. NP blokov B a C DFNSP Bratislava na účely zriadenia dennej kliniky odd. detskej hematológie a onkológie - na Limbovej ul. v Bratislave III;
- PD pre vydanie stavebného povolenia na prístavbu CT pracoviska Národného onkologického ústavu v Bratislave – na Klenovej ul. v Bratislave III;

Z významnejších posudzovaných akcií v rámci *neštátneho* sektora treba uviesť :

- kolaudáciu a uvedenie do prevádzky priestorov neštátnej polikliniky a pracoviska jednotňovej zdravotnej starostlivosti (ďalej len „JZS“) privátneho gastroenterologického centra ASSIDUO – na Cintorínskej ul. v Bratislave I;
- kolaudáciu a uvedenie do prevádzky priestorov trojpodlažného združeného ambulatného pracoviska stomatologického zamerania + zubnej pohotovosti - na Laurinskej ul. v Bratislave I;
- kolaudáciu a následne uvedenie do prevádzky priestorov nadstavby 4. NP objektu Univerzitnej nemocnice s poliklinikou Milosrdní bratia, s.r.o. (pre ambulatné gastroenterologické endoskopické pracovisko a poliklinické odd. klinickej onkológie) - na Nám. SNP / Kolárskej ul. v Bratislave I;
- uvedenie do prevádzky rekonštruovaných priestorov Kliniky radiačnej onkológie a Kliniky gynekologickej onkológie, ďalej PD pre vydanie stavebného povolenia na prístavbu a nadstavbu bloku B + prístavbu bloku C a tiež PD pre územné konanie nadstavby a prístavby bloku C Onkologického ústavu sv. Alžbety s.r.o. – na Heydukovej ul. v Bratislave I;
- kolaudáciu a uvedenie do prevádzky priestorov privátneho združeného zdravotného strediska so špecializáciou na deti - na Hummelovej ul. v Bratislave I;
- kolaudáciu zmeny v užívaní 1.NP polyfunkčného objektu na privátne ambulatné očné centrum s pracoviskom JZS - na Kazanskej ul. v Bratislave II;

- uvedenie do prevádzky priestorov ambulancie a pracoviska JZS v odbore plastická chirurgia - na Miletičovej ul. v Bratislave II,
- PD zmeny v užívaní 5-podlažnej administratívnej budovy na privátne zdravotné stredisko s lekárnou – na Bajkalskej ul. v Bratislave II;
- PD zmeny v užívaní inej budovy, kolaudáciu a následne uvedenie do prevádzky priestorov privátneho pracoviska hyperbarickej komory - na Hraničnej ul. v Bratislave II;
- PD zmeny v užívaní objektu banky na neštátne zdravotné stredisko VW Slovakia, a.s. - na Ul. J. Jonáša v Bratislave IV;
- uvedenie do prevádzky priestorov hospicu + domu ošetrovateľskej starostlivosti s ambulatnou časťou - v rámci objektu združeného zariadenia sociálnych služieb RAFA-EL dom – na Kutlíkovej ul. v Bratislave V;
- PD zmeny v užívaní administratívneho objektu privátnej všeobecnej nemocnice s poliklinikou Medissimo na zdravotnícke účely – na Tematínskej ul. v Bratislave;
- PD zmeny v užívaní administratívnej budovy, kolaudáciu a následne uvedenie do prevádzky priestorov privátneho zdravotného strediska - na Úderníckej ul. v Bratislave V;
- PD zmeny v užívaní objektu býv. obecnej knižnice na obecné zdravotné stredisko v Čunove – v Bratislave V;
- PD zmeny v užívaní časti 2.NP polyfunkčného objektu na Kliniku estetickej medicíny s pracoviskom JZS – na Antolskej ul. v Bratislave V;
- PD prestavby a prístavby meštianskeho domu na zdravotnícke účely (poliklinika, pracovisko JZS), následne kolaudáciu a uvedenie zdravotníckych priestorov do prevádzky – na Holubyho ul. v Pezinku;
- PD zmeny v užívaní administratívnej budovy na LSPP pre deti a pre dospelých a následne kolaudáciu ich priestorov do prevádzky – na Bratislavskej ul. v Pezinku;
- kolaudáciu a následne uvedenie do prevádzky priestorov ambulancií + neštátneho hemodialyzačného strediska B.Braun Avitum – na Ul. M.R. Štefánika v Pezinku;
- kolaudáciu novostavby Kliniky jednoduchovej chirurgie – v Moste pri Bratislave (okres Senec).
  - Časovo náročné a komplikované bolo posudzovanie rozsiahlych čiastkových zmien v prevádzkovaní priestorov špecializovaných ambulancií /stacionárov/ pracovísk SVaLZ/ lôžkových oddelení i operatívy (v súvislosti s pridelovaním identifikátorov podľa zák. č. 77/2015 Z.z.) - v prípade Univerzitetnej nemocnice s poliklinikou Milosrdní bratia, s.r.o. na Nám. SNP, Onkologického ústavu sv. Alžbety s.r.o. na Heydukovej ul. a polikliniky HEDAK, a.s. na Mýtnej ul. + Ul. I. Karvaša - v Bratislave I, Špecializovanej nemocnice ortopedickej protetiky, n.o. na Záhradníckej ul. a špecializovanej nemocnice A- KLINIK BRATISLAVA s.r.o. na Jelačičovej ul. – v Bratislave II, Detského kardiocentra NÚSCCH a DFNSP Bratislava na Limbovej ul., ako aj NÚSCCH na Ul. Pod Krásnou Hôrkou - v Bratislave III a detašovaného pracoviska Univerzitetnej nemocnice s poliklinikou Milosrdní bratia, s.r.o. na Lipnickej ul. v Dunajskej Lužnej - v okrese Senec.

V neštátnej sfére sa v r. 2016 v rámci Bratislavského kraja odsúhlasilo uvedenie do prevádzky / zmena v prevádzkovaní priestorov celkom 176 zariadení a v samostatnom konaní sa schválili prevádzkové poriadky alebo ich zmeny pre 8 zariadení.

Šlo hlavne o zmeny prevádzkovateľov (transformácie fyzických na právnickú osobu, prevzatie zariadení inými subjektmi, rozšírenie činnosti alebo priestorov) existujúcich pracovísk; pomerne významný podiel v uvedenej agende však predstavovala aj posudková činnosť týkajúca sa novovybudovaných pracovísk (novostavby, zmeny v užívaní priestorov s iným pôvodným účelom).

V štátnych zdravotníckych zariadeniach bola hygienicko-prevádzková situácia aj v priebehu r. 2016 negatívne ovplyvnená nedostatkom finančných prostriedkov yčleňovaných

rezortom na investície, ako aj ich modernizáciu, prevádzku i údržbu – obdobne, ako v predchádzajúcich rokoch. O uvedenom napokon svedčí aj vyššie uvedený veľmi krátky zoznam významnejších stavebných akcií posudzovaných, resp. schvaľovaných v rámci štátneho sektora na území Bratislavského kraja

V sledovaných štátnych zdravotníckych zariadeniach sa uvedené prejavuje postupným zastarávaním jednotlivých pracovísk, chronickými nedostatkami na úseku ich stavebno-technickej údržby, chýbajúcim drajvom pri rekonštrukcii / modernizácii budov a tiež problémami pri zabezpečovaní bežnej prevádzky jednotlivých zariadení. Ak aj ojedinele dochádza k ich rekonštrukciám, ide iba o minimalistické obnovy (maľovanie, obmena podlahovín, príp. zariadení predmetov zdravotníckej techniky) na úrovni jednotlivých pracovísk alebo oddelení, ktoré sú financované väčšinou sponzorsky získanými prostriedkami a iba sporadicky aj rezortom.

Viacere ústavné zdravotnícke zariadenia v Bratislavskom kraji sa naďalej prevádzkujú v priestoroch, ktoré sú priestorovo stiesnené, stavebno-dispozične nevyhovujúce, resp. vyžadujú rozsiahlu modernizáciu. Toto konštatovanie sa týka predovšetkým starších ústavných zariadení prevádzkovaných Univerzitnou nemocnicou Bratislava, pričom ide o prevažnú časť pracovísk Nemocnice Staré Mesto na Mickiewiczovej ul. (Bratislava I), Špecializovanej geriatrickej nemocnice (ďalej len „ŠGN“) Podunajské Biskupice na krajinskej ul. (Bratislava II) a sčasti aj Nemocnice akad. L. Déreera na Limbovej ul. (Bratislava III).

Neuspokojivý je aj stav operačných traktov v značnej časti z nich - v ktorých príslušná vzduchotechnika s filtráciou vzduchu a klimatizáciou (určená na zabezpečenie čistých priestorov v zdravotníctve) buď naďalej chýba, alebo jestvujúca je zastaraná, resp. poruchová (najmä Nemocnica Staré Mesto a čiastočne aj Nemocnica akad. L. Déreera na Kramároch – obe UNB). Takisto na týchto pracoviskách (najmä však v Nemocnici Staré Mesto a ŠGN) miestami prevláda až archaické stavebno-dispozičné riešenie priestorov.

V štátnom sektore v rámci štátneho zdravotného dozoru (hlavne však v zariadeniach UNB) je dlhodobo veľmi problematické presadzovať akékoľvek požiadavky na investíciami podmienené odstraňovanie hygienických nedostatkov - hlavne z ekonomického aspektu. Rozhodnutia (pokyny) RÚVZ Bratislava vydané tomto smere daný subjekt plní len s veľkými ťažkosťami a sporadicky, pričom väčšinou iba opakovane žiada o predĺženie termínov realizácie už uložených nápravných opatrení (pozri tiež kapitolu Epidemiológia). Situáciu v štátnom sektore zdravotníctva v kraji veľmi sťažuje jednak absurdná blokácia čerpania európskych finančných zdrojov na budovanie a obnovu zdravotníckych zariadení na území Bratislavského kraja a jednak aj chronické (od druhej polovice 80-tych rokov trvajúce) oddiaľovanie zásadných rozhodnutí + časté názorové zmeny štátnej exekutívy i ďalších vysokých autorít ohľadne stratégie /konceptie poskytovania ústavnej zdravotnej starostlivosti na území kraja, reštrukturalizácie celej UNB a hlavne voľby vhodnej stavebnej lokality, náhľadov na vybudovanie/ dobudovanie novej Univerzitnej nemocnice Bratislava, ako aj prislúchajúceho investičného krytia i financovania prevádzky novej UNB.

V Bratislavskom kraji mierne zlepšenie hygienickej situácie pri poskytovaní ústavnej zdravotnej starostlivosti nastalo iba v súvislosti s uvedením do prevádzky novej Nemocnice Sv. Michala rezortov MO a MV SR na Satinského ul. (v Bratislave I) - ktorá funguje aj v smere do civilného sektora. Z kvantitatívneho hľadiska však ide o pomerne malý benefit, keďže jej lôžková kapacita predstavuje iba 110 postelí.

Naproti tomu v neštátnych ambulantných i ústavných zdravotníckych zariadeniach v rámci vstupných hygienických ohliadok i následných kontrol ich priestorov sú závažnejšie hygienické nedostatky zisťované iba ojedinele. Častým problémom je snaha niektorých neštátnych poskytovateľov kumulovať v priestoroch jedného pracoviska formou dodatočného prenájmu viac druhov z epidemiologického pohľadu nekompatibilných odborných činností,



takisto sa stretávame s ich nepochopením až neochotou rešpektovať zásady priestorového alebo časového členenia pacientov v čakárňach z hľadiska ich infekčnosti. Naopak, uvedomenosť a ochota žiadateľov voči plneniu požiadaviek na zabezpečovanie lege artis čistých priestorov v zdravotníctve (hlavne budovaním vzduchotechnických systémov zabezpečujúcich čistenie a úpravu privádzaného vzduchu v prevádzkach so zvýšenými nárokmi na asepsu) sa napriek súvisiacim vysokým finančným nákladom postupne zvyšuje.

V štátnych i neštátnych zdravotníckych zariadeniach sa na overovanie predpísaného priestorového a prevádzkovo-technického vybavenia, ako aj na dodržiavanie zásad správneho hygienicko-epidemiologického prevádzkového režimu z aspektu hygieny životného prostredia vykonalo celkom 64 kontrol + ďalšie v spolupráci s oddelením prevencie nozokomiálnych nákaz odboru epidemiológie.

Na odstránenie nedostatkov v oblasti problematiky hygieny životného prostredia v zdravotníckych zariadeniach nebol v r. 2016 vydaný žiadny pokyn.

Na základe externých podaní boli v r. 2016 z hľadiska problematiky hygieny životného prostredia riešené celkom 4 podnety týkajúce sa zdravotníckych zariadení – z nich 3 na nevyhovujúci hygienicko-prevádzkový režim / štandard v zariadeniach a 1 na nevyhovujúci priestorový štandard. U troch z nich bola na základe výsledkov vykonaných kontrol konštatovaná ich čiastočná opodstatnenosť; odstránenie zistených nedostatkov prevádzkovateľa všetkých označených pracovísk odstránili buď ihneď alebo v zápisnične stanovených termínoch. V jednom prípade (týkajúcom sa pohybu zdravotníckeho personálu v exteriéri v pracovnom odevu) bol podnet riešený formou písomného upozornenia adresovaného prevádzkovateľovi zariadenia.

V oblasti dozoru nad kvalitou vody rehabilitačných bazénov prevádzkovaných (len 4 štátnymi) zdravotníckymi zariadeniami sa v r. 2016 odobralo celkom 18 vzoriek vody. Z nich 5 nevyhovelo hygienickým požiadavkám, pričom vo všetkých prípadoch sa jednalo o vzorky bazénovej vody z rehabilitačného bazéna Národného onkologického ústavu na Klenovej ul. v Bratislave III; pri prvom odbere sa zistilo prekročenie hygienických limitov v mikrobiologických ukazovateľoch a v následne odobratých vzorkách prekročenie povolených koncentrácií voľného i viazaného chlóru. Po odstavení prevádzky a sanácii bazéna, obmene bazénovej vody + zmenách v nastavení chlorátora zo strany prevádzkovateľa, vzorka bazénovej vody vykazovala vyhovujúcu kvalitu vo všetkých parametroch.

U neštátnych zariadení za rok 2016 za významnú v pozitívnom zmysle možno považovať pokračujúcu prípravu i realizáciu stavebných prác zameraných na zvyšovanie priestorového štandardu a vybavenia Onkologického ústavu Sv. Alžbety s.r.o. a priestorov ním prevzatej bývalej Stomatologickej kliniky FNŠP na Heydukovej ul., Univerzitnej NsP Milosrdní bratia s.r.o. na Nám. SNP (obe v Bratislave I), ako aj rekonštrukciu prevažnej časti priestorov Sanatória AT, s.r.o. (pre liečbu a resocializáciu drogovu a inak závislých pacientov) na Osuského ul. v Bratislave V.

V štátnom sektore pozitívny posun je najzreteľnejší v prípade Národného onkologického ústavu na Klenovej ul. a DFNSP Bratislava (v Bratislave III), v ktorých dochádza k postupnej a pomerne systematickej modernizácii jednotlivých pracovísk.

V rámci kontroly dodržiavania zákona na ochranu nefajčiarov sa v zdravotníckych zariadeniach vykonalo celkom 172 kontrol, nedostatky zo strany prevádzkovateľov boli zistené iba ojedinele (chýbajúce označenie prevádzok ohľadne zákazu fajčenia); sankcie sa v tejto súvislosti neuplatnili.

V rámci štátneho zdravotného dozoru nad zariadeniami veterinárnej starostlivosti sa vydalo celkom 6 záväzných stanovísk k stavebným akciám, 4 rozhodnutia o súhlase k uvedeniu priestorov veterinárnych ambulancií do prevádzky, 1 rozhodnutie o prerušení konania (k

uvedení priestorov zariadenia do prevádzky) a uskutočnilo sa celkom 19 iných výkonov a je v súčasnosti riešený 1 čiastočne opodstatnený podnet (ohľadne prevádzky privátnej veterinárnej nemocnice (VETLine, s.r.o.) na Staromestskej ul. v Bratislave I).

- **Telovýchovné zariadenia**

V Bratislavskom kraji v sledovanom období sme evidovali 385 športovo- relaxačných zariadení (čo predstavuje mierny pokles nárast oproti r. 2015 pre zrušenie niekoľko zariadení). Predmetné zariadenia majú najmä lokálny charakter a sú určené nielen na telovýchovné a športové činnosti, ale aj relax a zotavenie obyvateľov v rámci krátkodobej rekreácie a pestovania zdravého životného štýlu. Ide o rôzne ihriská, telocvične, viacúčelové športové haly a areály, štadióny, mobilné ľadové plochy, tenisové kurty, motokárové dráhy, nafukovacie haly.

Najväčší podiel v počte telovýchovných zariadení majú stále obyvateľmi s obľubou vyhľadávané fitnesscentrá, ktorých spravidla primárne športové zameranie (posilňovne, squashové a tenisové sály, pohybové cvičenia) je často kombinované s osobnými službami vhodne dopĺňajúcimi charakter vykonávaných športových aktivít (napr. soláriá, masáže, wellness). Medzi nové činnosti poskytované v rámci telovýchovných zariadení môžeme spomenúť napr. horolezecké steny, cvičenia s váhou vlastného tela a pod.. Hygienický štandard a vybavenie týchto prevádzok je rôzne, všeobecne kvalitnejšie služby sú poskytované v prevádzkach podnikateľských subjektov. Naopak, hygienická situácia u športových objektov a zariadení v správe obcí je nepriaznivejšia, pretože je priamo závislá od finančných možností samosprávy obcí.

V r. 2016 sa v preventívnom dozore posudzovali projektové dokumentácie nových stavieb, v Bratislave napr. plaváreň GOLEM v OC Bory Mall, japonský pavilón (joga, dojo) v OC Bory Mall, v ďalej vo vidieckych okresoch sa riešil napr. projekt cyklotrasy v Malackách, výstavba wellness centra v Malackách,

V rámci Bratislavy sa kolaudovala napr. stavba fitness centra na Ul. Ľ. Fullu, na Dlhých Dieloch, športové fitness centrum na ul. Sklodovskej., Jantar fitness v Jarovciach, vo vidieckych okresoch prevádzka bowlingu a skateparku v Malackách.

Do prevádzky boli uvedené ďalšie nové prevádzky, k významnejším v Bratislave patrí napr. Joga ZDRAVO na Nám. slobody, Fit World – ženské tréningové centrum, Kupeckého /, EffectFit III na Hraničnej ul. č. 3, Verejná motokárová hala MAX 6, na Vajnorskej 60, Kavale fit Club na Háľkovej ul. č. 1, zimný štadión ICEARENA (ľadová plocha, curling) na Borinská 23, Sunflowerstudio (joga, pilates, tanec, zumba) na Sch. Trnavského 4, Posilňovňa Silvo-Gym, Kresánkova ul., vo vidieckych okresoch napr. prevádzka Jazdeckého klubu LUCKY RANČ, Reča, TAK Centrum (cvičenie, tanec), Bernolákovo, Golfový klub, Hrubá Borša.

V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo v predmetných zariadeniach vykonaných celkovo 56 kontrol, pri ktorých neboli zistené nedostatky v hygienickej úrovni poskytovaných služieb, neboli uložené žiadne nápravné opatrenia, ani sankčné postihy.

V sledovanom období sme evidovali viacero podnetov, najmä na prevádzky fitnesscentier, ktoré sú umiestňované v rámci bytových domov. Riešila sa napr. prevádzka fit klubu Bezinka, Líščie Nivy v Bratislave, ktorá cca 2 mesiace fungovala bez prívodu tečúcej teplej a studenej pitnej vody, a to uložením opatrení na mieste podľa § 55 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z. z., ktoré sa týkali uzatvorenia prevádzky.

Opakovane sa posudzovala opodstatnenosť podnetov obyvateľov na hluk a vibrácie z fitnesscentra MAXIMUS FITNESS & GYM na Karadžičovej ul. v Bratislave, ktoré často mení prevádzkovateľa. V r. 2016 bola voči jednému prevádzkovateľovi (LS Solution, s.r.o) zariadenia bola uložená pokuta vo výške 500 Eur za prevádzkovanie predmetných priestorov bez

súhlasu hygienika a voči ďalšiemu novému prevádzkovateľovi (Tip Gym, s.r.o) bolo konanie vo veci schválenia tejto prevádzky zastavené.

Pokuty v celkovej výške 850 Eur boli v sledovanom období uložené za prevádzkovanie zariadení bez súhlasu aj prevádzkovateľovi zariadenia SpeedFit na Prešovskej ul., Beauty Fit na Vajnorskej ul. a InPulse Fitness Academy na Príkopovej ul. v Bratislave. Okrem toho boli šetrené ďalšie podnety na hluk z prevádzok uvedeného typu - v Bratislave napr. Fitcentrum v Apolle Biznis centre, Fitness Rosadol na Trenčianskej ul., fitness centrum na Vyšehradskej ul., – vo všetkých prípadoch výsledky kontrolných meraní hluku preukázali súlad s platnou legislatívou.

Ďalej sa riešili podnety na hluk z prevádzky fitnesscentra na Holíčskej ul. v Bratislave a Centrum voľného času SUNEČKO v Stupave, v uvedených prípadoch sa problematika hluku rieši v rámci skúšobnej prevádzky.

### • Pohrebníctvo

Na území okresov Bratislava I – V a okresov Malacky, Pezinok a Senec bolo v r. 2016 v prevádzke 96 cintorínov, 1 krematórium v Bratislave a 24 pohrebných služieb (okres Bratislava I – 3 PS, Bratislava II – 4 PS, Bratislava V – 3 PS, okres Malacky – 5 PS, okres Senci – 4 PS a v Pezinku 5 PS). V minulom roku boli zrušené 2 PS (PS Prvá Bratislavská pohrebná, Kutlíková ul. Bratislava a PS Štefan Slnec v Ivanke pri Dunaji) a 2 nové prevádzky pohrebnej služby pribudli (PS Memorias s.r.o., Veľké Leváre a PS Eurogroup A+ v Ivanke pri Dunaji). Pohrebné služby majú k dispozícii spolu 82 chladiacich zariadení s kapacitou 258 miest. Pohrebné služby disponujú zväčša upravenými pohrebnými vozidlami (v 24 prípadoch), v 4 prípadoch ide o vyrobené pohrebné vozidlo a 3 vozidlá slúžia len pre miestnu prepravu. V jedinom krematóriu v Bratislave sú k dispozícii 3 chladiace zariadenia s kapacitou 47 miest a 1 mraziace zariadenie s kapacitou 2 miesta.

V Bratislave je prevádzkovateľom takmer všetkých pohrebísk, krematória a urnového hája mestská príspevková organizácia Marianum – Pohrebníctvo mesta Bratislavy. Cintoríny v Devíne, Devínskej Novej Vsi, Lamači a Záhorskej Bystrici spravuje Rímsko-katolícka cirkev, jej jednotlivé farnosti. V Jarovciach a v Čunove je správca príslušný Miestny úrad. Vo vidieckych okresoch ich v prevažujúcej miere spravujú mestá a obce. Výkon pohrebných služieb zabezpečujú v celom kraji len fyzické osoby oprávnené na podnikanie alebo právnické subjekty (napr. PS MEMORIA, PS MARIANUM, PS PIETA, PS BOSCO, PS ECKER Malacky ai).

Zákonom č. 131/2010 o pohrebníctve prešla kontrolná činnosť pohrebísk do priamej pôsobnosti obcí.

V r. 2016 boli v rámci agendy pohrebníctvo boli vydané 2 rozhodnutia – PS Eurogroup+ na Sládkovičovej ul. v Ivanke pri Dunaji a PS MEMORIAS, Veľké Leváre a schválené 2 prevádzkové poriadky pohrebísk. V 3 prípadoch boli vydané stanoviská k predbežnému rozšíreniu jestvujúcich cintorínov (Prievoz, Rača, Petržalka) a posudzovala sa projektový dokumentácia výstavby domu smútku na cintoríne na Kaštieľskej ul. v Bratislave.

Vydané boli 2 stanoviská k exhumácii.

V r. 2016 sa riešil 1 podnet na prevádzku pohrebnej služby MEMORIA na ul. Pri kaplnke č.8 vo Svätom Jure vo veci prešetrenia správnosti fakturovaných služieb medzi nemocnicou FNŠP na Kramároch v Bratislave a predmetnou PS MEMORIA. Sťažnosť bola prešetrená, avšak skutočnosti uvádzané v podaní sťažovateľa nebolo možné spätne overiť a posúdiť jeho opodstatnenosť.

Sankcie neboli udelené. Neboli vydané ani žiadne osvedčenia o odbornej spôsobilosti pracovníkov PS.

Bola vykonaná cielená hygienická kontrola v prevádzke PS MARIANUM, zameraná na kontrolu dokladov o odbornej spôsobilosti zodpovedného pracovníka predmetnej PS. Nedostatky neboli zistené.

### III. Poskytovanie informácií verejnosti

V roku 2016 odbor hygieny životného prostredia aktívne spolupracoval s mediálnym odborom a poskytol informácie týkajúce sa najmä napr. Svetového dňa vody 2016, kvality vody na prírodných a umelých kúpalisk pred a počas kúpacej sezóny /KS/ 2016, problematiky hluku, svetelného smogu, pravidelnej celoplošnej preventívnej deratizácie /jarná a jesenná/ v Bratislavskom kraji, hygienických nedostatkov v prevádzkach /napr.ploštice v ubytovniach/ a iných ďalších tém v oblasti problematiky životného prostredia a zdravia.

V roku 2016 odbor pripravil spolu 57 príspevkov pre médiá - pre regionálne televízie aj televízie s celoslovenskou pôsobnosťou, rozhlas, printové médiá a tlačové agentúry k témam: napr. pripravenosť kúpalísk na letnú sezónu 2016, kvalita vody na kúpalisku Delfín, zákaz kúpania na Kuchajde, znečistenie vody na Veľkom Draždiaku, hluková záťaž z motokrosevej dráhy vo Vištuku, dopravného hluku na Ceste Mládeže v Malackách, električiek v Petržalke a hluku z prevádzky LIDL na Grösslingovej ulici v Bratislave.

Prostredníctvom internetovej stránky [www.ruvzba.sk](http://www.ruvzba.sk) boli uverejňované aktuálne informácie týkajúce sa monitoringu pitnej vody z verejného vodovodu na území Bratislavského kraja, prípravy a priebehu kúpacej sezóny 2016 vrátane výsledkov kvality vody na kúpanie na prírodných a umelých kúpaliskách a zistených hygienických nedostatkov – napr. zákaz kúpania na prírodnom kúpalisku Kuchajda. Informácie týkajúce sa zhoršenia kvality vody na kúpanie boli operatívne zverejnené aj v sekcii Aktuality a taktiež boli odprezentované prostredníctvom médií a tlačových agentúr.

Odborom HŽP boli pripravené a na internetovej stránke zverejnené študijné materiály pre potreby skúšok na získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicke závažných činností vo vodárenstve – umelých kúpaliskách a v zariadeniach starostlivosti o ľudské telo, ďalej informácie ohľadom výkonu preventívnej deratizácii na území Bratislavského kraja počas jari a jesene, výskytu ploštíc a problematiky solárií vo vzťahu k ochrane zdravia ľudí.

Na webovej stránke nášho úradu bolo tiež propagované podujatie Svetový deň vody 2016 a aktivity RÚVZ BA s tým súvisiace. Počas podujatia sa robila zdravotná osвета prostredníctvom vypracovaných a rozdávaných letákov klientom o zásobovaní pitnou vodou z verejného vodovodu i individuálnych vodných zdrojov, o kvalite a zdravotnej bezpečnosti pitnej vody Bratislavskom kraji a o charakteristike dusitanov a dusičnanov v pitnej vode z hľadiska ich významu pre zdravie ľudí.

V súvislosti s poskytovaním informácií v zmysle zákona č.211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám odbor poskytol 23 odborných stanovísk.

Okrem toho od r. 2002 pracuje v rámci odboru HŽP poradňa environmentálneho zdravia, v rámci ktorej i mimo nej (ústne, telefonicky, e-mailom, vstupmi cez médiá) pracovníci odboru hygieny životného prostredia poskytovali informácie o zdravotných aspektoch jednotlivých faktorov životného prostredia a o aktuálnych témach životného prostredia a zdravia y životného prostredia a prostredníctvom viacerých vstupov do masmédií v celkovom počte v celkovom počte 412.

Poradňa poskytovala informácie aj pracovníkom štátnej správy, samosprávy a podnikateľským subjektom, osobne alebo prostredníctvom uvedených prostriedkov.

## Ďalšie činnosti odboru

### ➤ Uplatňovanie procesu HIA v praxi

V priebehu roku 2016 bolo v rámci posudzovania podľa zák.č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie vydaných celkom 137 záväzných stanovísk k strategickým dokumentom, zámerom, návrhom na zmenu činností a správam o hodnotenie. V 7 prípadoch sa trvalo na posudzovaní zámerov a požadovalo sa doplnenie podkladov pre možnosť posúdenia vplyvov na zdravie:

- Materiálové a recyklačné centrum Lindava, Dubová
- Tlačiareň Slovenský Grafia, intenzifikácia výroby, Bratislava – Rača
- Výstavba servisnej prevádzky Devínska Nová Ves
- ČSPH Bratislava – Budatínska ul.
- Servisná prevádzka Devínska Nová Ves
- KR D Area Project Bratislava – Karlova Ves a Dúbravka
- Optimalizácia výroby bieleho a šedého cementu, CRH(Slovensko), Rohožník.

Do rozsahu hodnotenia sa požadovali najmä údaje o hluku, príp. imisnej situácii po realizácii navrhovaných činností. Pri posledne menovanej akcii sa požadovalo aj hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (HIA). Správa o hodnotení s týmto podkladom však zatiaľ nebola predložená.

Tunajší orgán v r. 2016 nepožadoval HIA pri iných stavebných akciách, nakoľko buď neboli z hľadiska verejného zdravia vyhodnotené ako rizikové alebo boli umiestnené do lokalít priemyselných areálov, dostatočne vzdialených od obytnej a inej chránenej zástavby.

- **Ohrozenie verejného zdravia v dôsledku mimoriadnych situácií**

Charakter počasia v Bratislavskom kraji v r. 2016 si nevyžiadal uplatnenie opatrení na ochranu verejného zdravia pred negatívnymi následkami živelných pohrôm.

- **Hromadné podujatia**

V r. 2016 bola riešená požiadavka mestskej časti Bratislava – Ružinov na meranie hluku z hudobnej produkcie v rámci „Neon festivalu“ na Zlatých pieskoch v dňoch 24.05 a 25.06.2016. V odpovedi tunajšieho úradu bolo konštatované, že schvaľovanie hromadných podujatí spojených s hudobnými aktivitami (živé koncerty, diskotéky) je v kompetencií obcí, ktoré môžu usporiadateľovi stanoviť povinnosť monitorovať hluk z hudobných podujatí v súvisiacom obytnom prostredí prostredníctvom odborne spôsobilej osoby - a to za účelom preukázania súladu prevádzkovania hudobnej produkcie s požiadavkami § 27 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z.z.. V prípade prekročenia prípustných hladín hluku sa usporiadateľ podujatia dopúšťa správneho deliktu, za ktorý mu môže správny orgán verejného zdravotníctva uložiť sankciu, pokiaľ mu bude protokol o meraní hluku obcou predložený a ten preukáže porušenie platných predpisov v oblasti ochrany verejného zdravia. Treba však konštatovať, že hromadné podujatia takéhoto typu spravidla prekračujú prípustné limity hluku, preto je vhodné pri ich schvaľovaní komunikovať najmä s obyvateľmi dotknutých obytných území. V prípade striktného dodržania vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. by sa prakticky žiadne podujatie nemohlo uskutočniť a vyhláška neobsahuje výnimky.

## **Zariadenia pre výkon trestu odňatia slobody**

V hodnotenom období v rámci posudkovej činnosti boli vydané 4 záväzné stanoviská ku kolidácii stavby a to najmä v rámci rekonštrukcie Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody na Chorvátskej ul. č. 5 v Bratislave (rekonštrukcia prevádzkových priestorov – administratíva, ambulantná zdravotná starostlivosť, ubytovací pavilón „A“) a objekt v areáli Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže na Šagátovej ul. v Bratislave (administratíva, dielne, stravovacia časť).

Vydané bolo 1 rozhodnutie k uvedeniu prevádzky priestorov zdravotníckeho zariadenia – polikliniky v časti určenej pre obvinených a odsúdených v Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody na Chorvátskej ul. č. 5 v Bratislave a 3 rozhodnutia, ktorými sa schvaľovali prevádzkové poriadky (pre ubytovacie zariadenie a telovýchovné zariadenia v predmetnom zariadení).

**Kraj: Bratislavský**

**Tabuľka č. 1.1 Počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov**

RÚVZ Bratislava, hlavné mesto

Rok: 1.1.2016 - 31.12.2016

<b>Okres</b>	<b>Počet obyvateľov</b>	<b>Počet zásobovaných obyvateľov</b>	<b>Percento zásobovanosti %</b>
Bratislava I	43 518	43 498	99,95
Bratislava II	128 340	128 290	99,96
Bratislava III	75 023	74 977	99,94
Bratislava IV	110 726	110 557	99,85
Bratislava V	129 140	128 928	99,84
Malacky	59 868	55 334	92,43
Pezinok	60 993	58 581	96,05
Senec	75 160	67 462	89,76
<b>Spolu:</b>	<b>682 768</b>	<b>667 627</b>	<b>97,78</b>

**Tabuľka č. 1.2 Kvalita pitnej vody vo verejných vodovodoch**

Rok: 1.1.2016 - 31.12.2016

Zdroj údajov: Monitoring

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave

Okres	Obec	Celkový počet vyšetrených vzoriek		Z toho nevyhovujúcich		Nevyhovujúce vzorky				
		PM	KM	počet	%	Fyzikálne a chemické		Mikrobiologické a biologické		Rádiologické
						abs.	%	abs.	%	abs.
Bratislava I	Bratislava - Staré Mesto	0	14	0	0	0	0	0	0	0
Bratislava II	Bratislava - Podunajské Biskupice	2	21	9	39,13	9	39,13	0	0	0
	Bratislava - Vrakuňa									
	Bratislava - Ružinov									
Bratislava III	Bratislava - Nové Mesto	1	30	2	6,45	0	0	2	6,45	0
	Bratislava - Rača									
	Bratislava - Vajnory									
Bratislava IV	Bratislava - Devínska Nová Ves	5	54	1	1,69	0	0	1	1,69	0
	Bratislava - Dúbravka									
	Bratislava - Devín									
	Bratislava - Karlova Ves									
	Bratislava - Lamač									
	Bratislava - Záhorská Bystrica									
Bratislava V	Bratislava - Čunovo	1	27	1	3,57	0	0	1	3,57	0
	Bratislava - Jarovce									
	Bratislava - Rusovce									
	Bratislava - Petržalka									





	Vištuk									
	Doľany									
	Píla									
	Štefanová									
	Viničné									
Senec	Blatné									
	Dunajská Lužná									
	Hrubý Šúr									
	Rovinka									
	Kostolná pri Dunaji									
	Hurbanova Ves									
	Miloslavov									
	Bernolákovo									
	Čataj									
	Kaplňa									
	Kráľová pri Senci									
	Senec	18	73	18	19,78	11	12,09	8	8,79	0
	Tomášov									
	Veľký Biel									
	Vlky									
	Zálesie									
	Hamuliakovo									
	Kalinkovo									
	Chorvátsky Grob									
	Boldog									
Igram										
Ivanka pri Dunaji										
Malinovo										
Nová Dedinka										
<b>Spolu:</b>	<b>41</b>	<b>320</b>	<b>52</b>	<b>14,40</b>	<b>36</b>	<b>69,23</b>	<b>19</b>	<b>36,54</b>	<b>0</b>	



**Tabuľka č. 1.4 Výnimky na používanie pitnej vody vo verejných vodovodoch**

Rok: 1.1.2016 - 31.12.2016

Pôsobnosť: Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave

Názov vodovodu	Prevádzkovateľ	Obec	Počet zásobovaných obyvateľov	Dodávaná voda v m <sup>3</sup>	Nevyhovujúci ukazovateľ	Jednotka	Limit podľa platného predpisu	Limit podľa povolenej výnimky	Priemerná zistená hodnota v hodnotenom roku	Časové obdobie výnimky (od - do)	Poradie výnimky
V r. 2016 RÚVZ Bratislava neudelil žiadnu výnimku.											

**Kraj: Bratislavský****Tabuľka č. 1.5 Prehľad epidémií, kde faktorom prenosu bola pitná voda**

RÚVZ	Druh epidémie	Obdobie trvania	Miesto (Obec/Zariadenie)	Počet postihnutých (príp. dospelý/deti)	Zdroj vody VV/IZ	Príčiny	Nariadené opatrenia
Bratislava	-	-	-	-	-	-	-

**Tabuľka č. 2.1 Prehľad prírodných kúpalísk**

Kraj Bratislavský kraj									
Okres Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave									
Obec okres Bratislava II		Plocha							
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpaliska a pláže [m <sup>2</sup> ]	vody [km <sup>2</sup> ]	Štatút	Rekreácia	Stav kúpaliska	Dátum začatia sezóny	Dátum ukončenia sezóny	Poznámka
Zlaté piesky	Odkrytá podzemná voda	332000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	Prevádzkované	28.5.2016	15.9.2016	
okres Bratislava III									
Kuchajda	Odkrytá podzemná voda	74000		Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Mimo prevádzky – ukončenie letnej sezóny
Vajnorské jazero	Odkrytá podzemná voda	140000		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky			
okres Bratislava V									
Veľký Draždiak	Odkrytá podzemná voda			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky			
Rusovce-Candell	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Mimo prevádzky - ukončenie letnej kúpacej sezóny
Čunovo	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Mimo prevádzky - ukončenie letnej kúpacej sezóny
okres Malacky									
Malé Leváre	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Mimo prevádzky - ukončenie letnej kúpacej sezóny
Plavecký Štvrtok	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené			Mimo prevádzky - ukončenie letnej kúpacej sezóny

okres Senec										
Ivanka pri Dunaji	Odkrytá podzemná voda			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	Mimo prevádzky				
Nové Košariská	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	Neuvedené				Mimo prevádzky - ukončenie letnej kúpacej sezóny
Slnečné jazera	Odkrytá podzemná voda	1180000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	Prevádzkované	1.6.2016	15.9.2016		

**Tabuľka č. 2.2 Prehľad o kvalite prírodných kúpalísk**  
**Prírodné kúpaliská**

Kraj Bratislavský													
		Plocha				Vzorky			Ukazovatele				
Názov kúpaliska	Typ vody	kúpalska pláži [m <sup>2</sup> ]	vody [km <sup>2</sup> ]	Štatút	Rekreácia	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	M B	B	FC H
<b>okres Bratislava II</b>													
Zlaté piesky	Odkrytá podzemná voda	332000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	24	2	8,33	217	2	2		
<b>okres Bratislava III</b>													
Kuchajda	Odkrytá podzemná voda	74000		Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	22	9	40,91	132	9	8		1
Vajnorské jazero	Odkrytá podzemná voda	140000		Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	8	0	0	80				
<b>okres Bratislava V</b>													
Čunovo	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	6	0	0	48				
Veľký Draždiak	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	8	0	0	68				
Rusovce-Candell	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	3	0	0	24				
<b>okres Malacky</b>													

Malé Leváre	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	7	1	14,29	61	2	1		1
Plavecký Štvrtok	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	3	0	0	30				
<b>okres Senec</b>													
Ivanka pri Dunaji	Odkrytá podzemná voda			Štatút vyhlásený	Neorganizovaná	8	0	0	73				
Nové Košariská	Odkrytá podzemná voda			Štatút nevyhlásený	Neorganizovaná	4	0	0	42				
Slnéčné jazerá	Odkrytá podzemná voda	1180000		Štatút vyhlásený	Organizovaná	20	3	15	155	3	3		
<b>Sumárne údaje za kraj</b>						<b>113</b>	<b>15</b>	<b>13,27</b>	<b>930</b>	<b>16</b>	<b>14</b>	<b>0</b>	<b>2</b>

**MB** - mikrobiologické

**B** - biologické

**FCH** – fyzikálno-chemické



**Tabuľka č. 2.3 Prehľad umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou**

Kraj <b>Bratislavský kraj</b>						
Okres <b>okres Bratislava I</b>						
Názov kúpaliska	Dátum zahájenia prevádzky	Prerušenia	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
Hotel Albrecht	22.2.2010		10	0	1	1
Hotel CROWNE PLAZA	1.12.2006		15	0	1	1
Hotel DANUBE	16.6.2008		15	0	2	2
Hotel DEVÍN	7.6.2004		20	0	2	2
Hotel Marrols	14.4.2003		6	0	1	1
okres Bratislava II						
Golem Club Central	22.11.2012		65	0	3	3
Hotel Holiday Inn	10.4.2006		45	0	2	2
Wellness centrum - NIVY	20.8.2008		180	0	8	8
okres Bratislava III						
Plaváreň Pasienčky	1.1.1974		600	0	4	4
okres Bratislava IV						
Plaváreň - Š. Kráľika 3/A	17.1.2013		36	0	1	1
W Hotel	5.8.2008		7	0	1	1
okres Bratislava V						
BODY Energy Club	18.3.2016		40	0	2	2
okres Malacky						
Krytá plaváreň-Malina	1.5.2004		50	0	2	2
Agro Partner	6.8.2007		8	0	3	3
Wilisport	28.5.2007		8	0	2	2
okres Pezinok						
Krytá plaváreň, Pezinok	17.9.2001		30	0	2	2
okres Senec						
Aquathermal Senec	15.9.2008		1200	0	10	10
<b>Sumárne údaje za kraj</b>			<b>2335</b>	<b>0</b>	<b>47</b>	<b>47</b>

## Tabuľka č. 2.4 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk s celoročnou prevádzkou

### Umelé kúpaliská

Kraj Bratislavský kraj								
Okres okres Bratislava I								
Názov kúpaliska	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	MB	B	FCH
Hotel Albrecht	4	1	25	51	1			1
Hotel CROWNE PLAZA	12	5	41,67	149	9	4		5
Hotel DANUBE			0					
Hotel DEVÍN	12	3	25	152	5	4		1
Hotel Marrols	9	3	33,33	117	4			4
okres Bratislava II								
Golem Club Central	28	1	3,57	367	1	1		
Hotel Holiday Inn	17	6	35,29	178	12	6		6
Wellness centrum - NIVY	35	7	20	386	10	3		7
okres Bratislava III								
Plaváreň Pasienky	30	11	36,67	322	13			13
okres Bratislava IV								
Plaváreň - Š. Kráľika 3/A	5	3	60	65	4	1		3
W Hotel	5	1	20	65	1			1
okres Bratislava V								
BODY Energy Club	8		0	97				
okres Malacky								
Krytá plaváreň-Malina	6	4	66,67	56	7			7
Agro Partner			0					
Wilisport			0					
okres Pezinok								
Krytá plaváreň, Pezinok	13	1	7,69	155	3	3		
okres Senec								
Aquathermal Senec	70	9	12,86	832	11	1		10
<b>Sumárne údaje za kraj</b>	<b>254</b>	<b>55</b>	<b>21,65</b>	<b>2992</b>	<b>81</b>	<b>23</b>		<b>58</b>

MB - mikrobiologické B - biologické FCH – fyzikálno-chemické

### Tabuľka č. 2.5 Prehľad umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou

<b>Kraj Bratislavský kraj</b>								
<b>Okres okres Bratislava I</b>								
Obec	Dátum					Bazény		
Názov kúpaliska	začatia sezóny	ukončenia sezóny	Prerušenia	Mimo prevádzky	Kapacita	termálnych	netermálnych	spolu
IUVENTA				áno	100	0	1	1
<b>okres Bratislava II</b>								
Kúpalisko Delfín	27.5.2016	18.9.2016	nie	nie	2000	0	3	3
<b>okres Bratislava III</b>								
Tehelné pole	27.5.2016	18.9.2016	nie	nie	3600	0	3	3
Krasňany	3.6.2016	1.9.2016	nie	nie	1300	0	2	2
Zbojnička Rača	10.6.2016	1.9.2016	nie	nie	2000	0	2	2
<b>okres Bratislava IV</b>								
Rosnička	27.5.2016	15.9.2016	nie	nie	2900	0	4	4
Kúpalisko Lamač	27.5.2016	15.9.2016	nie	nie	500	0	3	3
Fajn club	5.7.2016	31.8.2016	nie	nie	50	0	1	1
<b>okres Bratislava V</b>								
Kúpalisko MŠK ISKRA Petržalka	28.6.2016	31.8.2016	nie	nie	4000	0	4	4
Summer Club-INCHEBA				áno	600	0	1	1
<b>okres Malacky</b>								
Biokúpalisko BOROVIČKA	3.6.2016	30.9.2016	nie	nie	650	0	2	2
Letné kúpalisko Malacky	23.6.2016	15.9.2016	nie	nie	1200	0	2	2
<b>okres Pezinok</b>								
Letné kúpalisko Modra	1.6.2016	31.8.2016	nie	nie	300	0	1	1
Letné kúpalisko Pezinok-Sever	3.6.2016	4.9.2016	nie	nie	600	0	4	4
<b>okres Senec</b>								
Aquathermal Senec	1.6.2016	15.9.2016	nie	nie	1800	0	16	16
<b>Sumárne údaje za kraj</b>					<b>21600</b>	<b>0</b>	<b>49</b>	<b>49</b>

**Tabuľka č. 2.6 Prehľad kvality vody umelých kúpalísk so sezónnou prevádzkou**  
**Umelé kúpaliská**

<b>Kraj Bratislavský kraj</b>								
<b>Okres okres Bratislava I</b>								
Obec	Vzorky			Ukazovatele				
	vyšetrené spolu	počet prekročených s MH	% nevyhovujúcich	spolu vyšetrených	s prekročenou MH spolu	M	B	FCHM
IUVENTA	1		0	13				
<b>okres Bratislava II</b>								
Kúpalisko Delfín	14	2	14,29	152	2	1		1
<b>okres Bratislava III</b>								
Tehelné pole	16	4	25	155	5	2		3
Krasňany	10	2	20	107	4			4
Zbojnička Rača	11	6	54,55	84	10	6		4
<b>okres Bratislava IV</b>								
Rosnička	19	3	15,79	205	5	4		1
Kúpalisko Lamač	17	7	41,18	171	12	2		10
Fajn club	2		0	25				
<b>okres Bratislava V</b>								
Kúpalisko MŠK ISKRA Petr-žalka	13	3	23,08	118	3	3		
Summer Club-INCHEBA			0					
<b>okres Malacky</b>								
Biokúpalisko BOROVIČKA	15	4	26,67	51	4	4		
Letné kúpalisko Malacky	7		0	79				
<b>okres Pezinok</b>								
Letné kúpalisko Modra	5	1	20	53	1	1		
Letné kúpalisko Pezinok-Sever	15	2	13,33	159	2	2		
<b>okres Senec</b>								
Aquathermal Senec	53	7	13,21	572	8			8
<b>Sumárne údaje za kraj</b>	198	41	20,71	1944	56	25		31

**MB** - mikrobiologické    **B** - biologické    **FCH** – fyzikálno-chemické

Kraj: Bratislavský

Tab. č. 3.1. Prehľad kvality uzatvorených priestorov budov nevýrobného charakteru

Priestor – úcel využitia	Celk. počet vyšet- rení	Ukazovatele kvality vnútorného prostredia											
		Viditeľná prítomn. plesní		Viditeľná prítomn. vlh- kosti		Mikrobiologické faktory		Z toho nevyhovujúce		Chemické faktory		Z toho nevyhovu- júce	
		počet	%	počet	%	škodlivina	počet me- raní	počet	%	škodlivina	Počet me- raní	po- čet	%
Bytový	121 *									formaldehyd	3	0	0
										amoniak	2	0	0
										OPL	3	0	0
										CO	3	0	0
										PA s azbes- tom	110	3	2.7
Nebytový	30 *												
										amoniak	30	14	46,7

PA s azbestom = pevný aerosól s obsahom azbestových vlákien

OPL organické prchavé látky

\* uvedené sumy sú za oddelenie LHP

**Kraj: Bratislavský**

**Tab. č. 4.1: Podnety obyvateľov k problematike hluku v životnom prostredí riešené v rámci výkonu ŠZD**

Okres		Zdroj hluku								
		Doprava			Stacionárne zdroje					
		cestná	želez- ničná	letecká	prie- mysel, výrob- né pre- vádzky	pohos- tinské zariade- nia, obchod- né pre- vádzky a pod.	sta- vebná čin- nosť	technologické zariadenia, vzduchotechnika a pod.	mimopra- covné aktivity ľudí	Iné sta- cionárne zdroje
....	Počet podnetov spolu:	4	3	-	8	16	10	24	5	9
	<i>z toho: opodstatnených</i>	4	3	-	8	14	-	24	5	7
	<i>neopodstatnených</i>	-	-	-	-	2	-	-	-	2
....	Počet podnetov spolu:									
	<i>z toho: opodstatnených</i>									
	<i>neopodstatnených</i>									

Poznámka: Stručné informácie o spôsobe riešenia podnetov je potrebné uviesť v kapitole „č. 4.2: Opatrenia na zníženie hlučnosti“

Kraj: Bratislavský

Tab. č. 5.1 Prehľad ubytovacích zariadení

Okresy	DRUH UBYTOVACIEHO ZARIADENIA																	
	Hotel		Motel		Penzión		Turistická ubytovňa		Kemping		Chatová osada		Krátkodobé ubytovanie v súkromí		Iné		Spolu	
	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bratislava I.	34	5383	-	-	16	329	16	607	-	-	-	-	17	144	11	431	94	6894
Bratislava II.	26	4413	3	148	15	365	1	153	1	200	1	226	1	6	53	6200	101	11711
Bratislava III.	18	1571	-	-	2	36	-	-	-	-	-	-	3	10	60	6536	83	8152
Bratislava IV.	3	129	-	-	6	139	5	299	-	-	-	-	-	-	25	2604	39	3169
Bratislava V.	8	718	-	-	7	228	-	-	-	-	-	-	-	-	12	610	27	1556
Pezinok	19	1151	1	13	26	784	10	295	-	-	6	153	10	79	17	557	89	3032
Malacky	9	615	4	123	14	454	7	373	1	160	-	-	8	54	30	1208	73	2987
Senec	12	653	-	-	15	822	5	102	1	200	9	217	8	61	6	68	56	2123
<b>SPOLU :</b>	129	14633	8	284	101	3157	44	1829	3	560	16	569	47	354	214	18213	562	39624

Kraj: Bratislavský kraj

Tab. č. 5.2 Prehľad zariadení starostlivosti o ľudské telo

Okresy	Druh zariadenia														
	Kader- níctva	Ho- lič- stvá	Koz- me- tíky	Pedi- kúry	Nechtový dizajn, manikúry	Solá- riá	Tetova- cie salóny	Klasic- ké ma- sáže	Erotické masážne salóny	Sauny	Piersing	Myosti- mulácie	Nastrel'o- vanie náušnic	Iné	Spolu
Bratislava I.	138	3	108	35	53	6	8	94	1	3	-	7	-	19	475
Bratislava II.	256	3	182	75	87	17	5	145	5	12	4	10	3	3	807
Bratislava III.	115	2	93	33	39	10	2	68	8	8	-	-	1	27	406
Bratislava IV.	106	3	61	26	35	10	5	46	-	5	1	-	-	7	304
Bratislava V.	150	11	100	53	83	7	8	95	1	1	-	13	9	28	559
Malacky	98	3	58	24	28	5	1	31	-	4	-	2	-	24	278
Senec	75	-	53	18	33	5	6	36	2	10	-	5	1	13	257
Pezinok	64	5	37	19	27	6	4	34	-	4	-	-	1	18	219
<b>SPOLU:</b>	1002	30	692	283	385	66	39	549	17	47	5	37	15	139	3305

Poznámka: V združených prevádzkach počítat' len jednu prevádzku (solária uvádzať ako jednu prevádzku nie ako počet solárnych zariadení - kabín)



Kraj: Bratislavský

Tab. č. 5.3 Prehľad zariadení sociálnej služby v okresoch Bratislavského kraja 2016

Okresy	Druh zariadenia						Spolu
	Zariadenia krízovej intervencie	Zariadenia na podporu rodiny s deťmi	Zariadenia na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	Zariadenia s použitím telekomunikačných technológií	Zariadenia poskytujúce podporné služby	Iné zariadenia	
BA I.	4		20		6	9	39
BA II.	7		21		3	6	37
BA III.	6		20		11	5	42
BA IV.	7		19		7	5	38
BA V.	5		23		4	8	40
Malacky	3		19		6	5	33
Senec	3		18		2	6	29
Pezinok	4		16		2	8	30
<b>Spolu</b>	<b>39</b>		<b>156</b>		<b>41</b>	<b>52</b>	<b>288</b>

Poznámka: V združených prevádzkach sa započítava len jedna prevádzka

**Kraj: Bratislavský**

**Tab. č. 5.4 Prehľad zariadení pohrebných služieb a krematórií v Bratislavskom kraji**

Okresy	počet prevádzkovaných		počet		Počet pohrebných vozidiel		
	pohrebných služieb	krematórií	chladiace zariadenia*/kapacita	mraziace zariadenia*/kapacita	Vyrobené pohrebné vozidlo	Upravené pohrebné vozidlo	Vozidlo len pre miestnu prepravu
<b>Spolu:</b>	<b>24</b>	<b>1</b>	<b>82/258</b>	<b>1 / 2</b>	<b>4</b>	<b>24</b>	<b>3</b>

\* zahŕňa celkový počet v pohrebných službách a v krematóriách za celý okres

**Kraj: Bratislavský**

### **6.1 Vyžiadanie HIA v rámci procesu SEA**

RÚVZ	Názov strategického dokumentu pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
-	-	-	-

**Kraj: Bratislavský**

**6.2 Vyžiadanie HIA v rámci procesu EIA**

RÚVZ	Názov zámeru navrhovanej činnosti pre ktorý sa HIA vyžiadala	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
	Materiálové a recyklačné centrum Lindava, Dubová		
	Tlačiareň Slovenský Grafia, intenzifikácia výroby, Bratislava – Rača		
	Výstavba servisnej prevádzky Devínska Nová Ves		
	ČSPH Bratislava – Budatínska ul.		
	Servisná prevádzka Devínska Nová Ves		
	KRD Area Project Bratislava – Karlova Ves a Dúbravka		
	Optimalizácia výroby bieleho a šedého cementu, CRH(Slovensko), Rohožník.		

Poznámka: Správy o hodnotení s HIA dosiaľ neboli predložené.

**Kraj: Bratislavský**

**6.3 Vyžiadanie HIA v rámci posudkovej činnosti mimo procesu EIA/SEA**

RÚVZ	Názov HIA	Na aký účel sa HIA vyžiadala ( vid'.§ 13 odsek 3 zákona 355/2007)	Mini HIA/ Maxi HIA	Meno hodnotiteľa
-	-	-	-	-

# **HYGIENA VÝŽIVY**

## I HYGIENA VÝŽIVY

### 1 Personálne obsadenie odboru hygieny výživy RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave

č.	Meno, priezvisko, titul	Rok nástupu na RÚVZ	VŠ II. Stupňa	VŠ I. stupňa	Úplné stredné vzdelanie	Vyššie odborné vzdelanie
1.	Erika Žákovičová, MUDr.	1976	X			
2.	Tatiana Darulová, MUDr.	1999	X			
3.	Eva Fitzová, Mgr.	2004	X			
4.	Renáta Srnáková, Mgr.	1986	X			
5.	Ruth Matisová, Mgr.	1986	X			
6.	Iveta Šibalíková, Mgr.	1986	X			
7.	Klaudia Puškáčová, Mgr.	1986	X			
8.	Daniela Víghová, Mgr.	2013	X			
9.	Nikola Pavelková	2016	X			
10.	Ľubomíra Bažíková, Mgr.	2015	X			
11.	Antónia Hotová, Bc.	2012		X		
12.	Iveta Mackovičová	1986				X
13.	Jolana Šturcová	1972				X
14.	Eva Zemanová	1982				X
15.	Darina Kubinová	1996				X
16.	Marta Gajniaková, MVDr.	2008 (07 / 2016 nástup po MD)	X			
17.	Katarína Gačová, Mgr.	09/2016	X			
18.	Petra Littvová, Mgr.	2015 (PN od 28.11.2016, ná- sledne MD)	X			
19.	Jana Wágnerová, Mgr.	2013 (od 11.06. 2016 MD)	X			
21.	Jana Boďová, Ing.	2010 (09 / 2012 MD)	X			
22.	Helena Pohanková (administratívny pracov- ník)	2007			X	

## Odborná činnosť a vzdelávanie zamestnancov

Pracovníci odboru hygieny výživy sa zúčastnili nasledovných vzdelávacích akcií (medzi vzdelávacie akcie patria odborné semináre, školenia, tematické kurzy, workshopy, konferencie, celoslovenské porady, interné semináre RÚVZ, atď., týkajúce sa problematiky hygieny výživy)

Názov vzdelávacej Akcie	Druh vzdelávacej akcie	Dátum konania	Miesto konania	Organizátor	Počet zúčast. zamestnancov
Celoslovenská porada v hygiene výživy	pracovná porada	21.- 22.1. 2016	Demänovská dolina	ÚVZ SR	2
Porada krajských odborníkov v hygiene výživy	pracovná porada	11.-12.2. 2016	Nový Smokovec	ÚVZ SR	1
Porada krajských odborníkov v hygiene výživy	pracovná porada	9.- 10.6. 2016	Trenčianske Teplice	ÚVZ SR	1
Porada krajských odborníkov v hygiene výživy	pracovná porada	8.-9.11. 2016	Štrbské Pleso	ÚVZ SR	1
Celoslovenská porada a školenie v oblasti výkonu ŠZD nad kozmetickými výrobkami	pracovná porada a školenie	8.-9.3. 2016	Bojnice	ÚVZ SR	2
Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF)	Kurz	15.2.- 11.3.2016	E-learning	DG SANTE Európskej Komisie	1
Hazard Analysis and Critical Control Point (HACCP)	Kurz	21.12.2015 – 29.1.2016	E-learning	DG SANTE Európskej Komisie	1
BTSF workshop on Food Additives, Enzymes and Flavourings – Course Type 1	Kurz	16. – 20. 5. 2016	Tallin Estónsko	DG SANTE Európskej Komisie	1
BTSF Training Course - Food Hygiene and Flexibility	Kurz	3.-7.10. 2016	Vilnius Litva	DG SANTE Európskej Komisie	1
BTSF Training Course - Microbiological Criteria in Foodstuffs	Kurz	3.-6.10. 2016	Barcelona Španielsko	DG SANTE Európskej Komisie	1
Fórum verejného zdravotníctva „Výživa a zdravie“	konferencia	11.10.2016	Bratislava	SZU	2
ZOONÓZY – spoločná ochrana zdravia ľudí a zdravia zvierat	konferencia	18.-20.10. 2016	Bratislava	MPRV SR ŠVPS SR UVZ SR	3
Úradné kontroly materiálov a predmetov určených na styk s potravinami	seminár	7.11.2016	Poprad	ÚVZ SR	1

Úradné kontroly materiálov a predmetov určených na styk s potravinami	seminár	9.11.2016	Bratislava	ÚVZ SR	3
1. Mechanizmy rezistencie na antibiotiká 2. Medzinárodné projekty v problematike bezpečnosti potravín	seminár	28.4.2016	Bratislava	ÚVZ SR	1
1. Vírusy v potravinách 2. Ako veľmi sú Európania zaťažení škodlivými látkami zo životného prostredia	odborný seminár	27.10.2016	Bratislava	ÚVZ SR	2
1. Pohybová aktivita na Slovensku 2. Akčný plán pre potraviny a výživu 2016 - 2025	seminár	24.11.2016	Bratislava	ÚVZ SR	2
Novela zákona č. 355/2007 Z.z.	seminár pre pracovníkov OHV	14.1.2016	Bratislava	RÚVZ Bratislava	18
Problematika sledovania prídavných látok (farbív) v zmrzlínach	seminár pre pracovníkov OHV	28.4.2016	Bratislava	RÚVZ Bratislava	14
Spoločná pracovná porada zástupcov RÚVZ Bratislava, RVPS Bratislava a RVPS Senec	Pracovná porada	6.4.2016	Bratislava	RVPS Bratislava	3
Stretnutie zástupcov RÚVZ Bratislava a stavebného úradu Mestskej časti Bratislava – Staré Mesto k problematike § 13 ods. 6 písm f) zákona č. 355/2007	pracovné stretnutie	13.1.2016	Bratislava	MČ Bratislava – Staré Mesto a RÚVZ Bratislava	1

V máji 2016 odprezentovala na gremiálnej porade vedúceho služobného úradu 1 pracovníčka odborný referát: „Ambulantný predaj potravín a občerstvenia počas konania krátkodobých hromadných podujatí – poznámky z výkonu ŠZD a úradnej kontroly potravín“

V roku 2016 zamestnanci odboru hygieny výživy zabezpečili odbornú prax pre 6 študentov verejného zdravotníctva ako aj predateštnú prax pre 4 lekárov.

V roku 2016 pripravili pracovníci odboru hygieny výživy podklady k 7 príspevkom pre médiá. Príspevky sa týkali problematiky podávania pokrmov z tepelne neopracovaného mäsa a vajec v zariadeniach spoločného stravovania (tatarský biftek), nedodržiavania hygienických predpisov v zariadení spoločného stravovania ázijského typu, zásad pri skladovaní potravín, problematiky rozdávanie vzoriek potravín, hygieny potravín v domácnostiach.

### Iné odborné činnosti :

Konzultačná a poradenská činnosť:

– počet odborných konzultácií: 1957



Členstvo v skúšobnej komisii pre vydávanie osvedčení odbornej spôsobilosti pre výkon práce v potravinárstve, vrátane iných komisií, v ktorých zastupuje odborný zamestnanec úrad:

- celkový počet zamestnancov odboru hygieny výživy zastúpených v komisiách: 9
- 1. komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností pri výrobe, manipulácii a uvádzaní do obehu potravín a pokrmov
  - 6 zamestnanci, 91 zasadnutí, 920 vydaných osvedčení, 68 duplikátov
- 2. komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na nákup, predaj a spracovanie húb
  - 2 zamestnanci, 2 zasadnutia, 4 vydané osvedčenia
- 3. komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie
  - 1 zamestnanec, 0 zasadnutí
- 4. komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažnej činnosti pri výrobe kozmetických výrobkov
  - 5 zamestnanci, 3 zasadnutia, 11 vydaných osvedčení

### **3. Rozbor činnosti**

#### **3.1. Štátny zdravotný dozor**

RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave – odbor hygieny výživy zabezpečuje štátny zdravotný dozor a úradnú kontrolu potravín v 8 okresoch: Bratislava I., Bratislava II., Bratislava III., Bratislava IV., Bratislava V., Pezinok, Senec a Malacky.

##### **3.1.1 Posudková činnosť**

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a plnenia úloh vyplývajúcich zo zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 355/2007 Z.z.“) sa posúdilo a vydalo 29 záväzných stanovísk k územnému konaniu, 206 záväzných stanovísk ku kolaudáciám a zmenám účelu využitia priestorov, 1229 odborných stanovísk k projektovým dokumentáciám a čiastkových posudkov pre iné odbory a iných odborných výkonov. Uskutočnilo sa 1957 odborných konzultácií pre žiadateľov. K uvedeniu zariadení do prevádzky a k prevádzkovým poriadkom sa vydalo 1 183 rozhodnutí.

Z vyššie uvedených posudkov bolo vydané 1 nesúhlasné rozhodnutie k uvedeniu priestorov zariadenia spoločného stravovania do prevádzky z dôvodu nevyhovujúceho dispozičného členenia a vybavenia prevádzky.

Vydaných bolo aj 392 rozhodnutí o prerušení konania, v 138 prípadoch bolo konanie zastavené.

Z vyššie uvedeného počtu vydaných rozhodnutí boli podané 3 odvolania účastníkov konania voči rozhodnutiu o zastavení konania podľa § 30 ods. 1 písm. d) správneho poriadku. Z uvedeného počtu v 2 prípadoch po doplnení požadovaných dokladov správny orgán odvo-

laniu účastníka konania vyhovel, rozhodnutie o zastavení konania zrušil a vydal súhlasné rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky. V 1 prípade bolo odvolanie postúpené na odvolací orgán, konanie ešte prebieha.

Okrem uvedeného bolo v roku 2016 riešené odvolanie dotknutých účastníkov konania voči rozhodnutiu k uvedeniu priestorov bistra situovaného v obytnom dome do prevádzky, ktoré bolo doručené v roku 2015. Odvolanie bolo postúpené za účelom jeho preskúmania na odvolací orgán. V roku 2016 odvolací orgán rozhodnutie správneho orgánu zrušil a vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie. Správny orgán sa v novom konaní vysporiadal so skutočnosťami, ktoré boli dôvodom vrátenia rozhodnutia a následne vydal nové súhlasné rozhodnutie k uvedeniu priestorov bistra do prevádzky.

K viacerým zariadeniam boli riešené námietky dotknutých účastníkov konania, na základe oznámenia o začatí správneho konania vo veci uvedenia priestorov do prevádzky doručeného dotknutým účastníkom konania verejnou vyhláškou. Námietky sa najčastejšie týkali obavy zo zhoršenia podmienok bývania v dôsledku činnosti zariadení spoločného stravovania (hluk, pachy z prípravy pokrmov, resp. cigaretového dymu).

Na základe nedostatočných podaní k posúdeniu projektových dokumentácií sa podávali návrhy na doplnenie podania, resp. prepracovanie projektovej dokumentácie.

K významnejším prevádzkarniam, ktorým boli vydané súhlasné rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky patria tieto nové zariadenia:

predajne potravín a zariadenia spoločného stravovania v nových objektoch – TWIN CITY na ul. Karadžičova – Dostojevského rad v Bratislave a PANORAMA CITY na Landererovej. ul. v Bratislave, objekt FACH na Ventúrskej 10 v Bratislave s viacerými zariadeniami spoločného stravovania, Kláštorň pivo var na Nám. SNP v Bratislave, pivo var v priestoroch Starej tržnice v Bratislave, Japonská reštaurácia na Ventúrskej ul. v Bratislave, výrobná mrazených ovocných drení na Blumentálskej ul. v Bratislave, výrobná polotovarov na Karpatskej ul. v Bratislave, výrobná čokolády na Mlynských Nivách v Bratislave, Freshmarket na Rožňavskej ul. v Bratislave, supermarket YEME s vlastnou výrobou pekárskych, mäsových a lahôdkárskych výrobkov na Tomášikovej ul. v Bratislave, pražiarne kávy v Bernolákove, v Kostolnej pri Dunaji a v Modre, cukrárske výrobné v Pezinku, v Rovinke a vo Veľkom Bieli, pestovateľská pálenica v Pezinku, výrobná liehovín v Pezinku, Zámocké vinárstvo v Pezinku, výrobná mäsa a mäsových výrobkov v Pezinku, viaceré predajne potravín BILLA (Nám. Hraničiarov v Bratislave, Bernolákovo, Most pri Bratislave), logistické centrum BILLA v Senci, sieť kaviarní Starbucks v nákupných centrách v Bratislave, bistro v novej plavárni v Bratislave - Petržalke, nové plávajúce zariadenie s reštauráciou na Rázusovom nábreží v Bratislave, stravovacie zariadenie na Priemyselnej ul. v Malackách (výroba a rozvoz jedál) a iné zariadenia.

Z dôvodu zmeny prevádzkovateľa boli v roku 2016 vydané súhlasné rozhodnutia k uvedeniu do prevádzky k 90 prevádzkarniam siete predajní potravín a supermarketov TERNO.

Niektoré prevádzky boli zrekonštruované napr.: Hypermarket Kaufland v Malackách, hotel PRESSBURG v Bratislave, cukrárska výrobná na Sedlárskej ul. v Bratislave, Čínska reštaurácia na Židovskej ul. v Bratislave, reštaurácia SLUK v Bratislave – Rusovciach, reštaurácia a kaviareň v objekte zimného štadiónu v Bratislave – Petržalke.

Zrušená bola výrobná lahôdkárskych výrobkov v Jarovciach, obchodný komplex na Bottovej ul. v Bratislave, koncom roku 2016 bola dočasne uzatvorená prevádzka HM Hypernova na Ivánskej ceste v Bratislave z dôvodu príchodu nového nájomcu a rekonštrukcie priestorov.

V zariadeniach spoločného stravovania a predajniach potravín dochádzalo k častým zmenám prevádzkovateľov, niektoré prevádzky spoločného stravovania boli zrušené, napriek tomu sa počet potravinárskych prevádzok v Bratislavskom kraji sústavne zvyšuje.

### **3.1.2 Kontrolná činnosť**

#### **a) kontroly podľa zákona č. 355/2007 Z. z.:**

V zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. bolo v roku 2016 pracovníkmi odboru hygieny výživy vykonaných 1715 kontrol. Kontroly boli vykonávané v súvislosti s vydaním rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky (vrátane zariadení, ktorých výkon kontrol patrí do kompetencie orgánov veterinárnej a potravinovej správy) a v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania.

Štátny zdravotný dozor v zariadeniach spoločného stravovania bol vykonávaný podľa plánu kontrol vyplývajúceho z kategorizácie jednotlivých zariadení (potravinárske prevádzky vrátane zariadení spoločného stravovania sú rozčlenené podľa druhu a stupňa rizikovosti do 5 kategórií).

V roku 2016 bolo evidovaných 5623 zariadení spoločného stravovania, ktorých kontrola spadá do kompetencie odboru hygieny výživy. Z uvedeného počtu sa vykonalo v 1265 zariadeniach spoločného stravovania 2107 kontrol, z toho 1259 kontrol podľa zákona č. 355/2007 Z.z. a 848 kontrol podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 152/1995 Z.z.").

Kontroly boli zamerané na dodržiavanie požiadaviek platných právnych predpisov týkajúcich sa zariadení spoločného stravovania (odborná spôsobilosť pracovníkov, prevádzková hygiena, dodržiavanie správnej výrobnéj praxe, zavedenie systému HACCP, monitorovanie CCP, vysledovateľnosť surovín, dodacie listy, skladovanie potravín a manipuláciu s nimi, spôsob skladovania a likvidácie odpadov).

Pri kontrolách boli zistené nasledovné typy nezhôd u 173 subjektov ZSS:

- SVP / HACCP – 5
- vzdelávanie zamestnancov - 0
- hygiena prevádzky - 18
- osobná hygiena - 4
- odborná spôsobilosť – 2
- zdravotná spôsobilosť – 1
- označovanie - 1
- výživové a zdravotné tvrdenia - 0
- potraviny po dobe spotreby a dobe minimálnej trvanlivosti - 11
- overovanie pôvodu potravín, vysledovateľnosť - 7
- skladovanie potravín - 130
- manipulácia s potravinami - 44
- manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením – 5

Najčastejšie nezhody zistené pri výkone štátneho zdravotného dozoru v zariadeniach spoločného stravovania v roku 2016:

- **v skladovaní potravín** – spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, zmrazovanie potravín dodaných v nezmrazenom stave a svojvoľné schladzovanie a zmrazovanie hotových pokrmov, nevhodné mikroklimatické podmienky pri skladovaní potravín, skladovanie v nevhodných obaloch
- **v manipulácii s potravinami** – nevhodná manipulácia s pokrmami a surovinami, kríženie čistej a nečistej časti prevádzky, neoznačené pracovné plochy, zamieňanie pracovných plôch, rozmrazovanie surovín nevhodným spôsobom
- **v hygiene prevádzky** – znečistené steny, stropy, podlahy, pracovné plochy, nefunkčné, prípadne znečistené technologické zariadenia, prašnosť
- **potraviny po DS a DMT** – suroviny a hotové pokrmy po DS a DMT, zamrazované suroviny po DS a DMT
- **v overovaní pôvodu potravín** – nepredloženie nadobúdacích dokladov k surovinám a polotovarom, nezdokladovaný systém vysledovateľnosti potravín
- **v dodržiavaní zásad SVP, HACCP** – nedodržiavanie stanovených technologických postupov, nevykonávanie monitoringu CCP, nevedenie evidencie, dokumenty SVP nedostatočne zavedené do praxe, nedodržiavanie podmienok uchovávanía polotovarov, rozpracovaných pokrmov a hotových pokrmov (teploty a čas ich uchovávanía)
- **v manipulácii s odpadom a jeho kategorizačným zaradením** – nevhodné odstraňovanie odpadov
- **v osobnej hygiene** – nevhodný pracovný odev, šperky na rukách
- **v odbornej spôsobilosti** – nedokladovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov
- **v zdravotnej spôsobilosti** - nedokladovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov
- **v označovaní potravín** – neoznačené alergény v jedálnych lístkoch resp. výveskách, neoznačené suroviny a polotovary skladované v zariadeniach spoločného stravovania
- **iné** – napr. výrobky hlásené v systéme RASFF, ktorých odberateľmi boli prevádzkovatelia ZSS

## **b) kontroly podľa zákona o ochrane nefajčiarov**

V roku 2016 pracovníci odboru hygieny výživy vykonali 315 kontrol podľa zákona NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z.z.“).

Z uvedeného počtu bolo 13 kontrol vykonaných na základe podnetov, z toho 1 podnet bol opodstatnený, 9 neopodstatnených, v 3 prípadoch nebolo možné zistiť opodstatnenosť alebo neopodstatnenosť podnetu.

Na základe zistených nedostatkov bola v roku 2016 uložená 1 pokuta v celkovej sume 500 € podľa § 10 ods. 7 zákona č. 377/2004 Z.z. za porušenie § 7 ods. 1 písm. h) zákona č. 377/2004 Z.z., v roku 2016 konanie nebolo právoplatne ukončené.

## **Kontroly na základe podnetov / sťažností:**

V roku 2016 bolo riešených celkovo 230 podnetov, 81 z nich bolo opodstatnených, 92 neopodstatnených a v 57 prípadoch nebolo možné dokázať opodstatnenosť resp. podnety boli postúpené na iný úrad.

Z uvedeného počtu bolo 184 podnetov poukazujúcich na nedostatky v zariadeniach spoločného stravovania a to najmä: nedostatočnú prevádzkovú a osobnú hygienu, výskyt tráviacich ťažkostí po konzumácii hotových jedál a pokrmov rýchleho občerstvenia, cudzích predmetov v pokrmoch, hluk z prevádzok, prienikov pachov z pripravovaných pokrmov do okolitého obytného prostredia, porušovanie zákona č. 377/2004 Z.z. Z uvedeného počtu bolo 70 podnetov opodstatnených, 85 neopodstatnených, v 29 prípadoch nebolo možné dokázať opodstatnenosť podnetu, resp. bol podnet odstúpený na príslušný úrad.

Ďalších 46 podnetov sa týkalo nedostatkov v iných potravinárskych prevádzkach (výrobcovia, distribútori, hypermarkety, predajne, baliarne). Z uvedeného počtu bolo 11 podnetov opodstatnených, 7 neopodstatnených a v 28 prípadoch nebolo možné dokázať ich opodstatnenosť resp. boli podnety odstúpené na vecne a miestne príslušný úrad.

V opodstatnených prípadoch boli prevádzkovateľom, resp. zodpovedným pracovníkom uložené sankčné postihy, prípadne uložené nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

### **3.2 Úradná kontrola potravín**

V zmysle zákona č. 152/1995 Z. z. sa úradná kontrola potravín vykonávala nad ich výrobou, v obchodnej sieti, pri manipulovaní s nimi a pri ich umiestňovaní na trh: v prevádzkarniach verejného stravovania vrátane výroby cukrárskych výrobkov, zmrzliny, a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach, vo vzťahu k epidemiologicky rizikovým činnostiam osôb vo výrobe, manipulácii a umiestňovaní na trh, výživových doplnkov, materiálov prichádzajúcich do styku s potravinami, potravín určených na osobitné výživové účely, ako aj detskej výživy a dojčenskej výživy, nových potravín, z hľadiska používania zdrojov ionizujúceho žiarenia na ožarovanie potravín a kontroly dodržiavania zákazu pridávania rádioaktívnych látok do potravín a v súvislosti s prídavnými látkami do potravín.

Z počtu 468 podnikateľských subjektov, ktorí sa zaoberajú výrobou potravín, manipuláciou s nimi a uvádzaním do obehu, sa v sledovanom období skontrolovalo 205 zariadení a vykonalo 271 kontrol (z toho 192 kontrol podľa zákona č. 152/1995 Z.z. a 79 kontrol podľa zákona č. 355/2007 Z.z.).

Okrem toho bolo vykonaných aj ďalších 83 kontrol podľa zákona č. 152/1995 Z.z. a 357 kontrol podľa zákona č. 355/2007 Z.z. v subjektoch, ktoré patria do pôsobnosti orgánov veterinárnej a potravinovej správy (pri ich uvedení do prevádzky resp. kontrole epidemiologicky rizikových činností osôb a pod.) .

#### **3.2.1 ÚK v potravinárskych podnikoch vyrábajúcich a manipulujúcich s nebalenou zmrzlinou, minerálnymi, pramenitými vodami pre dojčatá, potravinami na osobitné výživové účely, výživovými doplnkami, prídavnými látkami, arómami**

V Bratislavskom kraji je evidovaných 122 prevádzok s výrobou a predajom zmrzliny, 3 výrobné a 2 baliarne výživových doplnkov, 1 baliareň potravín na osobitné výživové účely, 1 výrobná bylenných čajov, 2 výrobné hotových chladených pokrmov, 62 špecializovaných skladov a 275 špecializovaných predajní.

Pri kontrolách v uvedených prevádzkach boli nezhody zistené v u 24 subjektov.  
Zistené nedostatky:

**Výrobcovia a baliarne:** 1 subjekt s nevyhovujúcimi výsledkami

- iné – 1

**Distribútori a dopravcovia:** spolu 2 subjekty s nevyhovujúcimi výsledkami

- odborná spôsobilosť - 1
- výživové a zdravotné tvrdenia - 1

**Maloobchod:** 8 subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami

- odborná spôsobilosť – 1
- zdravotná spôsobilosť - 1
- označovanie - 1
- výživové a zdravotné tvrdenia - 1
- iné - 8

**Výrobcovia predávajúci hlavne na maloobchodnej báze:** spolu 4 subjekty s evyhovujúcimi výsledkami

- manipulácia s potravinami – 3
- iné - 1

**Ostatné prevádzkarne registrované RVPS:** spolu 9 subjektov

- hygiena prevádzky - 1
- osobná hygiena - 1
- odborná spôsobilosť - 1
- zdravotná spôsobilosť – 1
- potraviny po dobe spotreby a dobe minimálnej trvanlivosti - 1
- skladovanie potravín - 2
- iné - 4

Najčastejšie sa vyskytujúce nezhody zistené pri výkone úradnej kontroly potravín:

- **v manipulácii s potravinami** – nevhodná manipulácia s potravinami, kríženie čistej a nečistej časti prevádzky, nepoužívanie pracovných pomôcok
- **v odbornej spôsobilosti** – nedokladovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov
- **výživové a zdravotné tvrdenia** – používanie zdravotných tvrdení pri označovaní a prezentácii výživových doplnkov, ktoré nie sú v súlade s platnou legislatívou
- **v skladovaní potravín** - nevhodné mikroklimatické podmienky pri skladovaní potravín, skladovanie v nevhodných obaloch
- **v zdravotnej spôsobilosti** - nedokladovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov
- **v hygiene prevádzky** – znečistené steny, podlahy, pracovné plochy, technologické zariadenia
- **iné** - napr. výživové doplnky bez súhlasného rozhodnutia ÚVZ SR resp. bez ohlásenia ich zloženia a označovania, výrobky (potraviny, materiály a predmety určené na styk s potravinami) hlásené v systéme RASFF,

**Výkon úradnej kontroly nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami:**

V rámci výkonu kontrol nad materiálmi a predmetmi určenými na styk s potravinami boli v roku 2016 vykonávané kontroly s odberom vzorky u výrobcov a distribútorov materiálov a predmetov určených na styk s potravinami resp. v potravinárskych prevádzkach, v ktorých sa tieto materiály používajú (zariadenia spoločného stravovania, výrobné potravín).

Podľa plánu výkonu úradnej kontroly na rok 2016 bolo odobratých a následne zaslaných 17 vzoriek materiálov a predmetov určených na styk s potravinami na laboratórne chemické vyšetrenie. Vzorky boli laboratórne testované na RÚVZ so sídlom v Poprade, všetky vzorky vyhoveli požiadavkám Potravinového kódexu SR a ostatnej platnej legislatívy.

Pri výkone kontrol sa sledovalo označovanie výrobkov, podmienky ich skladovania a vykonávala sa dokumentárna kontrola (kontrola vyhlásení o zhode).

Na základe hlásení z Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) sa v roku 2016 prešetrovalo 6 hlásení, ktoré sa týkali materiálov a predmetov určených na styk s potravinami. Na základe výsledkov prešetrovania uvedených hlásení bolo v 1 prípade uložené na mieste opatrenie podľa § 20 ods. 9 zák. NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov v spojení s článkom 54 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 882/2004- zabezpečiť stiahnutie výrobkov z trhu a zároveň zabezpečiť informovanie zákazníkov (melamínová miska z dôvodu migrácie formaldehydu) a v 3 prípadoch opatrenie na zabezpečenie informácie pre zákazníkov a doloženie dokladov o dodaní výrobku (raňajkový keramický set z dôvodu migrácie kadmia a kobaltu). V ostatných prípadoch sa už výrobok nenachádzal v obchodnej sieti (výrobky vrátené dodávateľovi, resp. boli predané koncovým spotrebiteľom).

V 2 prípadoch boli do systému RASFF hlásené nevyhovujúce výrobky pracovníkmi RÚVZ Bratislava (migrácia primárnych aromatických amínov vo výrobkoch: plastová nabe-račka a plastový šľahač). Dovozcovi oboch výrobkov bolo uložené opatrenie podľa § 20 ods. 9 zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov v spojení s článkom 54 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 882/2004 – zabezpečiť stiahnutie uvedených výrobkov z trhu a zabezpečiť informáciu pre spotrebiteľov.

### **Celkové zhodnotenie vykonaných kontrol v nadväznosti na hlásenia o výskyte zdavotne škodlivých potravín ako aj materiálov a predmetov v systéme RAPID ALERT:**

V roku 2016 bolo na RÚVZ Bratislava postúpených 26 hlásení o nebezpečnom výrobku z Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF).

Na základe výsledkov prešetrovania uvedených hlásení bolo v 1 prípade uložené na mieste opatrenie podľa § 20 ods. 9 zák. NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov v spojení s článkom 54 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 882/2004 - zabezpečiť stiahnutie výrobkov z trhu a zároveň zabezpečiť informovanie zákazníkov (melamínová miska z dôvodu migrácie formaldehydu) a v 3 prípadoch opatrenie na zabezpečenie informácie pre zákazníkov a doloženie dokladov o dodaní výrobku (raňajkový keramický set z dôvodu migrácie kadmia a kobaltu).

Pri ostatných hláseniach bolo šetrením zistené, že nebezpečné výrobky už boli dobrovoľne stiahnuté z trhu, boli vypredané, resp. neboli v obchodnej sieti zistené.

V 4 prípadoch boli do systému RASFF hlásené nevyhovujúce výsledky zistené pri výkone úradnej kontroly potravín pracovníkmi RÚVZ Bratislava:

- prítomnosť hline a nerastu podobných cudzorodých častíc neznámeho pôvodu, nepravidelného tvaru a veľkosti až do 4 mm v bylinnom čaji označenom ako výživový doplnok. Výrobca dobrovoľne prijal opatrenie na stiahnutie výrobkov z trhu a zabezpečene informácie pre spotrebiteľov.

- migrácia primárnych aromatických amínov vo výrobkoch: plastová naberačka a plastový šľahač. Dovozcovi oboch výrobkov bolo uložené opatrenie podľa § 20 ods. 9 zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov v spojení s článkom 54 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 882/2004 - zabezpečiť stiahnutie uvedených výrobkov z trhu a zabezpečiť informáciu pre spotrebiteľov.
- hromadný výskyt gastroenteritídy u osôb z Bratislavského kraja po konzumácii pokrmov v zariadení spoločného stravovania v Maďarsku. U hospitalizovaných pacientov bol vykonaný odber biologického materiálu, v 12 prípadoch bola potvrdená Salmonella enteritidis. Uvedené zistenie bolo zaslané prostredníctvom systému RASFF za účelom postúpenia informácie kompetentným orgánom v Maďarsku.

Informácie o zisteniach v rámci šetrení hlásení RASFF a AAC boli zasielané na kontaktný bod v pôsobnosti MZ SR – ÚVZ SR.

### **3.2.2 Kontrola v ZSS vrátane výroby lahôdkárskych výrobkov, cukrárskych výrobkov a prípravy hotových pokrmov a jedál na predajných miestach (kontrola podľa zákona č.152/1995 Z. z.)**

Na úseku sektoru služieb je evidovaných 5623 zariadení spoločného stravovania. V roku 2016 bolo v rámci výkonu úradnej kontroly potravín podľa zákona č. 152/1995 Z.z v zariadeniach spoločného stravovania vykonaných 848 kontrol.

Najčastejšie sa vyskytujúce nezhody sa zistili pri skladovaní surovín, polotovarov a hotových výrobkov (spoločné skladovanie nezlučiteľných druhov potravín, zmrazovanie potravín dodaných v nezmrazenom stave a samovoľné zmrazovanie hotových pokrmov, nevhodné mikroklimatické podmienky pri skladovaní potravín, skladovanie v nevhodných obaloch, potraviny po dobe spotreby resp. dátume minimálnej trvanlivosti.

Kontrolovalo sa aj označovanie hotových jedál z hľadiska označovania alergénov na jedálnych lístkoch zariadení spoločného stravovania.

### **3.2.3 Audity podľa čl. 5 nariadenia (ES) č. 882/2004**

V roku 2016 bolo vykonaných 11 auditov v potravinárskych prevádzkarniach, z toho 10 auditov v sektore závodného stravovania (3 x kuchyne, 7 x výdajne stravy) a 1 audit v zariadení spoločného stravovania s prípravou pokrmov.

Z uvedeného počtu bolo 9 auditov s nezhodami, počet zistených nezhôd: 19.

## **3.3 Zdravotná neškodnosť potravín**

Za účelom sledovania zdravotnej bezpečnosti potravín sa na laboratórne mikrobiologické a chemické vyšetrenie odobralo a vyšetrilo celkom 968 vzoriek potravín, z ktorých nevyhovelo 54 vzoriek t.j. / 5,58 %/.

### **3.3.1. Mikrobiologické hodnotenie potravín**

Na mikrobiologické laboratórne vyšetrenie bolo odobratých 727 vzoriek potravín z toho 38 vzoriek, t.j. 5,23 % nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám.



Z celkového počtu odobratých 439 vzoriek hotových pokrmov a pokrmov rýchleho občerstvenia nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám Potravinového kódexu SR 7 vzoriek, t.j. 1,59 % pre nadlimitné počty koliformných baktérií (3 vzorky), *Staphylococcus aureus* (3 vzorky) a *Bacillus cereus* (2 vzorky). Za nevyhovujúce výsledky laboratórnych vyšetrení hotových pokrmov boli uložené úhrady nákladov, v prípade zistenia patogénnych mikroorganizmov boli vykonané následné kontroly a uložené nápravné opatrenia – sanitácia priestorov, lekárske prehliadky zamestnancov.

Lahôdkarské výrobky – celkovo bolo odobratých 70 vzoriek lahôdkarských výrobkov na mikrobiologické vyšetrenie, z ktorých 19 vzoriek (27,14 %) nevyhovelo mikrobiologickým požiadavkám (nadlimitný počet koliformných baktérií v 19 prípadoch a nadlimitný počet *E. coli* v 1 prípade). Za nevyhovujúce výsledky lahôdkarských výrobkov boli uložené úhrady nákladov, v prípade zistenia patogénnych mikroorganizmov boli vykonané následné kontroly a uložené nápravné opatrenia – sanitácia priestorov, lekárske prehliadky zamestnancov.

Cukrárske výrobky - na mikrobiologické vyšetrenie bolo odobratých 81 vzoriek, z ktorých 3 vzorky (3,70 %) nevyhoveli požiadavkám platnej legislatívy pre nadlimitný počet koliformných baktérií. Za nevyhovujúce laboratórne výsledky cukrárskych výrobkov boli uplatnené úhrady nákladov.

Zmrzlina – na mikrobiologické vyšetrenie bolo odobratých 100 vzoriek, z toho 9 vzoriek (9,00 %) nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy (v 4 prípadoch pre nadlimitný počet *Enterobacteriaceae*, v 8 prípadoch pre nadlimitný počet koliformných baktérií a v 2 prípadoch pre nadlimitný počet *Staphylococcus aureus*). Za nevyhovujúce výsledky laboratórnych rozborov odobratých vzoriek zmrzlín boli uplatnené úhrady nákladov, v prípade zistenia patogénnych mikroorganizmov boli vykonané následné kontroly a uložené nápravné opatrenia – sanitácia priestorov, lekárske prehliadky zamestnancov.

Detská a dojčenská výživa, výživové doplnky: na laboratórne mikrobiologické vyšetrenie bolo odobratých 19 vzoriek, nezhody neboli zistené.

Minerálne a pramenité dojčenské vody: odobratých bolo 5 vzoriek, ktoré vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy.

Na mikrobiologické vyšetrenie bolo odobratých aj 9 vzoriek balenej vody (watercoolery) a 1 vzorka balenej pitnej vody, ktoré vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy.

Odobratých bolo aj 24 sterov z pracovného prostredia, z ktorých 4 (16,67 0%) vykazovali nevyhovujúcu čistotu (prítomnosť koliformných baktérií) a 14 vzoriek sterov z rúk a pracovného oblečenia pracovníkov (osobná hygiena), z ktorých 8 (57,14%) vykazovalo nevyhovujúcu čistotu (prítomnosť koliformných baktérií, *staphylococcus aureus*). Stery boli odobraté v zariadeniach spoločného stravovania.

Iné vyšetrenie : 2 vzorky probiotík na prítomnosť mezofilných baktérií mliečneho kvasenia, v oboch prípadoch zistený nižší počet ako je deklarovaný. Uvedené zistenia sú predmetom ďalšieho riešenia s distributérom výrobkov.

### **3.3.2. Chemické hodnotenie potravín**

Na laboratórne chemické vyšetrenie bolo odobratých celkovo 241 vzoriek z toho 15 vzoriek (6,22 %) nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy.

### ***Vyšetrenia boli uskutočnené v nasledovných počtoch:***

- kontaminujúce látky (Pb, Cd, Hg,) boli sledované v dojčenskej a detskej výžive, vo výživových doplnkoch, v ostatných potravinách na osobitné výživové účely, v pramenitých a balených pitných vodách, prídavných látkach – farbivách a sladidlách a hotových pokrmoch, pričom bolo vyšetrených 30 vzoriek na jednotlivé ukazovatele, všetky odobraté vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy, hodnoty ortuti v potravinách pre dojčatá a malé deti boli nasledovné: 0,0022 mg/kg, 0,0022 mg/kg, 0,0032 mg/kg, 0,0026 mg/kg, 0,0010 mg/kg, 0,0023 mg/kg
- kontaminanty Cu, Ni, boli vyšetrované v 5 vzorkách balených vôd pre dojčatá, 9 vzorkách veľkoobjemovo balených vôd z watercoolerov, v 1 vzorke prídavnej látky - sladidlo (Ni – kontrola špecifikácie čistoty prídavných látok), nezhody neboli zistené
- obsah PCB bol vyšetrovaný v 2 vzorkách potravín pre dojčatá a malé deti, nezhody neboli zistené
- prítomnosť dusičnanov a dusitanov - počet odobratých vzoriek: 8 vzoriek detskej a dojčenskej výživy, 5 vzoriek balených vôd pre dojčatá a 9 vzoriek vody z watercoolerov, 1 vzorka výživového doplnku, nezhody neboli zistené, zistené hodnoty dusitanov v potravinách pre dojčatá boli pod limitom detekcie (LOD = 0,6 mg/kg)
- na stanovenie prítomnosti mykotoxínov (aflatoxínu B<sub>1</sub>, patulínu, ochratoxín A, aflatoxín M<sub>1</sub>, deoxynivalenol, zearalenon, fumonizíny) bolo odobratých 32 vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti, všetky vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy,
- 2 vzorky bylinného čaju na obsah Pb, Cd, Hg vyhoveli požiadavkám legislatívy
- z prídavných látok boli sledované: prítomnosť syntetických farbív – odobratých 6 vzoriek cukrárskych výrobkov, ktoré vyhoveli platnej legislatíve,
- na prítomnosť syntetických farbív bolo odobratých aj 23 vzoriek zmrzlín, z ktorých 7 vzoriek (30,43%) nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy (2 vzorky pre prítomnosť syntetických farbív Ponceau 4R, chinolínová žltá a amarant, 4 vzorky pre prítomnosť farbív žltá SY a Ponceau 4R a 1 vzorka pre prítomnosť farbiva chinolínová žltá). Uvedené zistenia sú predmetom správnych konaní vo veci uloženia pokuty podľa zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách,
- odobraté boli 3 vzorky cukrovínok na obsah farbív, z ktorých 1 vzorka nevyhovela z hľadiska označovania (zistená prítomnosť syntetických farbív neuvedených v zložení výrobku), na základe uvedeného zistenia bude začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty podľa zákona 152/1995 Z.z. o potravinách,
- náhradné sladidlá boli vyšetrené v 10 vzorkách (cukrárske výrobky - 2, cukrovinky - 3, lahôdkárske výrobky - 2, výživové doplnky - 2, ostatné výrobky na špeciálne výživové účely - 1, nezhody neboli zistené,
- na obsah konzervačných látok bolo vyšetrených 7 vzoriek (cukrárske výrobky - 1, cukrovinky 2, lahôdkárske výrobky 2, výživové doplnky 1, detská a dojčenská výživa 1 - nezhody neboli zistené,
- na stanovenie obsahu jodidov bolo vyšetrených 23 vzoriek soli, v 22 vzorkách sa stanovoval aj ferrokyanid draselný, pričom všetky vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy,
- na stanovenie obsahu rezíduí ATB bolo odobratých 20 vzoriek mlieka, nezhody neboli zistené,
- na stanovenie obsahu rezíduí ATB bolo odobratých 8 vzoriek mäsa, rýb a slepačích vajec, 1 vzorka mrazených rýb vykazovala pozitívny výsledok skriningového vyšetrenia na rezíduá antibiotík, o výsledku bola informovaná vecne a miestne príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa, v ostatných odobratých vzorkách neboli zistené rezíduá antibiotík ,

- na stanovenie obsahu rezíduí pesticídov, bolo odobratých 9 vzoriek dojčenskej a detskej výživy, nezhody neboli zistené,
- na stanovenie obsahu NaCl bolo odobratých 11 vzoriek hotového pokrmu a 3 vzorky chlieb – pečivo, nezhody boli zistené u 4 vzoriek hotových pokrmov, prevádzkovatelia boli upozornení na prepracovanie noriem a receptúr používaných pri príprave pokrmov tak, aby podávané pokrmy zodpovedali v obsahu soli legislatívnym požiadavkám,
- na stanovenie histamínu bolo odobratých 6 vzoriek rýb, nezhody zistené neboli,
- na stanovenie melamínu, benzo(a)pyrénu a kyseliny erukovej boli odobraté 3 vzorky detskej a dojčenskej výživy, všetky vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy,
- sledovanie špecifických kritérií zdravotnej bezpečnosti radiačne ošetrovaných potravín: 2 vzorky potravín obsahujúcich tuk a 1 vzorka beztukových potravín (koreniny), radiačné oštievenie uvedených potravín nebolo zistené
- odobraté boli aj 2 vzorky potravín na osobitné výživové účely na stanovenie obsahu - Pb, azofarbivá, konzervačné látky (kys. benzoová a kys. sorbová), sladidlá – vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy
- odobraté boli aj 3 vzorky výživových doplnkov na stanovenie obsahu - Pb, Cd, Hg, azofarbivá, konz. látky (kys. benzoová a kys. sorbová), sladidlá – vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy
- 2 vzorky prídavných látok (farbivá a sladidlá) odobraté za účelom kontroly špecifikácie čistoty prídavných látok, nezhody neboli zistené

Ďalšie sledované ukazovatele:

- glutén: odobratých bolo 5 vzoriek bezgluténových výrobkov, vo všetkých vzorkách boli zistené hodnoty < 5 mg/kg

Monitoring ťažkých kovov v hotových pokrmoch:

V roku 2016 bolo odobratých 5 vzoriek. Boli zistené nasledujúce hodnoty:

- olovo: ND, ND, ND, ND, 0,147 mg/kg
- kadmium: ND, ND, ND, ND, ND mg/kg
- ortuť: 0,0069 mg/kg, 0,064 mg/kg, 0,0018 mg/kg, 0,0018 mg/kg, 0,0017 mg/kg

Na základe požiadavky ÚVZ SR boli odobraté v zariadení spoločného stravovania nemocničného typu 4 vzorky celodennej stravy na stanovenie obsahu rádionuklidov (odoberané štvrťročne).

Podľa plánu výkonu úradnej kontroly potravín na rok 2016 boli odobraté aj vzorky materiálov a predmetov určených na styk s potravinami na chemické vyšetrenie v nasledovných počtoch:

- rýchlovarné kanvice (plastové, sklenené, keramické) - 3 vzorky
- nylonové kuchynské pomôcky - 1 vzorka
- výrobky z bambusu – 2 vzorky
- plastové dosky na krájanie – 2 vzorky
- keramické výrobky – 2 vzorky
- kovové výrobky – nerezové hrnce - 1 vzorka
- melamínové výrobky – 1 vzorka
- fľaše na uchovávanie potravín s plastovým tesnením – 2 vzorky
- strech fólie – 1 vzorka
- papierové obrúsky – 2 vzorky

Odobraté vzorky materiálov a predmetov boli odoslané na laboratórne vyšetrenie na RÚVZ so sídlom v Poprade, všetky vzorky vyhoveli požiadavkám Potravinového kódexu SR a ostatnej platnej legislatívy.

### **3.4 Turistická sezóna**

#### **3.4.1 Letná turistická sezóna**

V Bratislavskom kraji sú nasledovné rekreačné strediská: Aquapark Senec, Slnčné jazera v Senci, Rudava v Malých Levároch, Kamenný Mlyn, Zlaté piesky, Vajnorské jazero, Kuchajda, Veľký Draždiak, kúpaliská: Matador, Tehelné pole, Rosnička, Delfín, Lamač, Malacky, Modra. V roku 2015 boli v prevádzke aj pláže pri Dunaji. Okrem lokalít určených na kúpanie sú ďalšie centrá letnej turistickej sezóny: Bratislava Staré Mesto, ZOO Bratislava, Hrad Devín, Hrad Červený kameň, hrádza pri Dunaji a iné.

V uvedených strediskách boli kontrolované zariadenia spoločného stravovania sezónneho typu (ambulantné stánky a bufety, prevádzky rýchleho občerstvenia, prevádzky výroby a predaja zmrzliny), reštaurácie, stravovacie prevádzky v hoteloch a penziónoch. Kontroly boli vykonané v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru a výkonu úradnej kontroly potravín podľa plánu kontrol na rok 2016, ako aj na základe žiadostí prevádzkovateľov sezónnych zariadení o uvedenie priestorov do prevádzky.

V rámci letnej turistickej sezóny bolo vykonaných 385 kontrol. Najčastejšími nedostatkami boli: nedodržiavanie prevádzkovej hygieny, nedostatky v skladovaní a manipulácii s potravinami, zistený tovar po dobe spotreby, nedostatočná výsledovateľnosť surovín a polotovarov (zmrazovanie mäsa v prevádzke).

#### **3.4.2 Zimná turistická sezóna**

V Bratislavskom kraji sú 3 strediská zimnej turistickej sezóny – Pezinská Baba, Zochova chata a Koliba.

Taktiež boli vykonané kontroly v rámci konania hromadných podujatí – Vianočných trhov.

Celkovo bolo v zimnom období vykonaných 74 kontrol. Najčastejšie zisťovanými nedostatkami bolo nedodržiavanie chladiaceho reťazca u surovín a polotovarov určených na prípravu pokrmov (zmrazovanie polotovarov), uchovávanie a podávanie hotových pokrmov po dobe spotreby, nedostatočná výsledovateľnosť surovín a polotovarov, nedostatočná prevádzková hygiena.

### **3.5 Hromadné akcie**

V roku 2016 boli na tunajší úrad v súvislosti s predajom potravín a poskytovaním občerstvenia podľa § 52 zák. č.355/2007 Z. z. ohlásené nasledovné hromadné akcie, ku ktorým bolo vydaných 61 povolení pre usporiadateľov: 12 vinobraní a hodov, 9 vianočných trhov, 1 veľkonočný trh, 8 farmárskych trhov (vrátane trhov konaných pravidelne počas celého roka), 4 zabíjačkové slávnosti, 6 súťaží, 10 gastronomických festivalov a 11 iných hromadných podujatí pri príležitosti festivalov, športových podujatí a pod. Okrem uvedených povolení pre usporiadateľov sa vydávali aj rozhodnutia pre jednotlivých žiadateľov poskytujúcich občerstvenie počas konania týchto hromadných podujatí.

„Vianočné trhy“ sú každoročne organizované v mesiacoch november a december v Bratislave na Hlavnom a Františkánskom námestí, Hviezdoslavovom námestí, pred poly-

funkčným centrom EUROVEA, pred Nemeckým kultúrnym domom v Bratislave – Rači, v areáli Incheby a na Námestí Republiky v Bratislave – Petržalke. Krátkodobé akcie zorganizovali aj mestá a obce: Senec, Pezinok, Svätý Jur a Šenkvice.

V súvislosti s konaním hromadných podujatí v roku 2016 bolo uskutočnených 150 kontrol, z ktorých v 12 prípadoch boli zistené nedostatky. Medzi najčastejšie zisťované nedostatky patria: nezabezpečená výsledovateľnosť potravín, predaj potravín po dátume spotreby, porušenie teplotného resp. chladiaceho reťazca, nedostatočná ochrana potravín pred nepriaznivými vplyvmi prostredia.

Za zistené nedostatky boli 12 zodpovedným pracovníkom uložené blokové pokuty v celkovej sume 1350 €.

#### **4. Sankčné opatrenia**

**Sankčné opatrenia podľa zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej zák. č. 355/2007 Z. z.):**

- podľa § 6 ods. 3 písm. i) neboli vydané pokyny na odstránenie nedostatkov

- podľa § 12 ods.2 písm. i), m), n) neboli vydané zákazy činnosti

- podľa § 55 ods. 2 bolo uložených 16 opatrení na mieste, z toho:

10 opatrení na zákaz výroby a manipulácie s potravinami, ktoré odporujú požiadavkám platnej legislatívy – § 55 ods. 2 písm a) zák. č. 355/2007 (zamrazované potraviny v prevádzke, ponuka tatarského bifteku, nezabezpečené podmienky na výrobu a rozvoz pokrmov a pod.)

1 opatrenie na stiahnutie výrobkov resp. vyradenie polotovarov z použitia - § 55 ods. 2 písm c) zák. č. 355/2007 Z.z. (potraviny po dobe spotreby )

5 opatrení na uzavretie prevádzky resp. jej časti - § 55 ods. 2 písm. g) zák. č. 355/2007 Z.z. (závažné prevádzkové nedostatky – nezabezpečená tečúca pitná voda a tečúca teplá voda, nevyhovujúce prevádzkové priestory a nevyhovujúca prevádzková hygiena)

- podľa § 58 neboli uplatnené náhrady nákladov

- podľa § 57 bolo uložených 17 pokút v celkovej sume 7700 €.

z toho:

16/ 7400,- € (prevádzka bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva)

1/ 300,- € (nedodržanie povinností prevádzkovateľa zariadenia spoločného stravovania podľa zák. č. 355/2007 Z.z.)

- podľa § 56 neboli uložené sankcie v priestupkovom konaní

- podľa § 56 ods. 2 v súčinnosti so zákonom č. 372/1990 Zb. bolo udelených 9 blokových pokút v celkovej sume 490 €

**Sankčné opatrenia podľa zák. NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v platnom znení:**

- podľa § 19 ods. 1, ods. 2 zákona č. 152/1995 Z.z. nebolo uložené opatrenie

uložené opatrenia:

- podľa § 20 ods. 9 zák. 152/1995 Z.z. v spojení s čl. 54 ods. 2 nariadenia (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách bolo uložených 26 opatrení na mieste, z toho:

písm. a) - 3x zákaz používania potravín pri príprave pokrmov (potraviny po DS resp. neznámeho pôvodu)

- 1x stiahnutie z predaja potraviny pre dojčatá (výrobok po DMT)
- 1x stiahnutie predmetov určených na styk s potravinami z trhu a zabezpečenie informácie pre spotrebiteľov (hlásenie RASFF)
- 3x zabezpečenie informácie pre spotrebiteľov o nevyhovujúcom výrobku (predmet určený na styk s potravinami) a doloženie dokladov (hlásenie RASFF)
- 1x zabezpečenie informácie pre spotrebiteľov (nevyhovujúci výživový doplnok)
- 1x odstránenie prebaľovacieho pultu z predajne drogerie s predajom potravín

písm. b) - 5x obmedzenie alebo zákaz uvádzať potraviny na trh (potraviny po DS resp. neznámeho pôvodu v zariadení spoločného stravovania)

- 1x pozastavenie distribúcie výživových doplnkov do doby splnenia ohlasovacej povinnosti (ohlásenie označovania a zloženia VD)

písm. c) – 10x stiahnutie potravín resp. predmetov určených na styk s potravinami z trhu (potraviny po DS, neznámeho pôvodu, hlásenia RASFF)

- podľa § 20 ods. 9 a ods. 12 písm. a) zák. 152/1995 Z.z. bolo uložené 1 opatrenie na mieste – stiahnutie potraviny z trhu

- podľa § 20 ods. 9 a ods. 12 písm. c) zák. 152/1995 Z.z. boli uložené 2 opatrenia na mieste – nariadenie znehodnotiť potraviny použitím chemických alebo mechanických prostriedkov, ktoré znemožňujú opätovné umiestnenie takejto potraviny na trh

- podľa § 20 ods. 9 a ods. 12 písm. e) zák. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov bolo uložené 1 opatrenie na mieste – pozastavenie časti prevádzky zariadenia spoločného stravovania (z dôvodu nedodržania podmienok skladovania potravín a zistenia podávania potravín neznámeho pôvodu)

- podľa § 28 boli uložené 4 pokuty v celkovej sume 3300 €

- podľa § 29 neboli v priestupkovom konaní uložené sankcie

- v blokovom konaní podľa § 29 zákona č. 152/1995 Z.z. v súčinnosti so zák. č. 372/1990 Zb. bolo udelených 164 blokových pokút v sume 22 140 €

- úhrady nákladov podľa § 20 ods. 4 zák. č. 152/1995 Z. z. boli uložené v 27 prípadoch v celkovej sume 1450 €

### **Ďalšie sankčné opatrenia:**

- podľa § 10 zák.č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov bola uložená 1 pokuta v celkovej sume 500 € za porušenie § 7 ods. 1 písm. h) zákona č. 377/2004 Z.z. (konanie v roku 2016 nebolo právoplatne ukončené)

- v blokovom konaní neboli uložené pokuty za porušenie zákona č. 377/2004 Z.z.
- podľa § 45 zák. č. 71/67 Zb. nebola uložená poriadková pokuta

V zákonom stanovenej lehote bolo v roku 2016 podané 1 odvolanie voči rozhodnutiu o uložení pokuty podľa zákona č.152/1995 Z.z., odvolanie účastníka konania bolo postúpené na odvolací orgán, ktorý rozhodnutie potvrdil.

V zákonom stanovenej lehote bolo v roku 2016 podané 1 odvolanie voči rozhodnutiu o uložení pokuty podľa zákona č.355/2007 Z.z., odvolanie účastníka konania bolo postúpené na odvolací orgán, ktorý rozhodnutie potvrdil.

## **5. Epidemický výskyt alimentárnych ochorení**

V roku 2016 nebol v Bratislavskom kraji zaznamenaný ani hlásený epidemický výskyt alimentárnych ochorení.

V septembri 2016 bol z Kliniky infektológie a geografickej medicíny v Bratislave hlásený hromadný výskyt gastroenteritídy u osôb z Bratislavského kraja po konzumácii pokrmov v zariadení spoločného stravovania v Maďarsku. U hospitalizovaných pacientov bol vykonaný odber biologického materiálu, v 12 prípadoch bola potvrdená Salmonella enteritidis. Uvedené zistenie bolo pracovníkmi odboru hygieny výživy zaslané kontaktnému bodu Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) za účelom postúpenia informácie kompetentným orgánom v Maďarsku.

## **6. Poradne správnej výživy**

V rámci plnenia Národného programu podpory zdravia pracovníci zabezpečovali zvyšovanie zdravotnej uvedomelosti a nutričnej gramotnosti populácie. Formou odborného – populárnych prednášok a besied v počte 25 ako aj individuálnym poradenstvom pri 23 výjazdových preventívno – edukačných akciách, v Poradni zdravia zabezpečovali priebežne informovanosť o problematike zdravia, zdravého životného štýlu a výživy. Vyšetrených a edukovaných bolo 4105 osôb. Prostredníctvom mailovej a telefonickej komunikácie bolo z problematiky nutričie usmernených 93 klientov.

Pomocou masmédií bolo poskytnutých 57 edukačných vedecky overených informácií z problematiky nutričie a životného štýlu.

## **7. Hlavné úlohy a projekty, mimoriadne úlohy**

### **7.1. Bezpečnosť kozmetických výrobkov a ochrana spotrebiteľa**

V roku 2016 došlo k ukončeniu programu, výsledky z rokov 2014 až 2015 budú zosumarizované ÚVZ SR.

### **7.2. Bezpečnosť výrobkov z bambusu**

Podľa plánu bol vykonaný odber 2 vzoriek výrobkov z bambusu určených na priamy styk s potravinami. Vzorky boli odoslané na laboratórnu analýzu do NRL RÚVZ so sídlom v Poprade, všetky vyhovelí požiadavkám platnej legislatívy.

### **7.3. Problematika plastifikátorov v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami**

V máji 2016 boli odobraté 2 vzorky fliaš na uchovávanie potravín s plastovým tesnením. Odoslané boli do laboratória NRL RÚVZ so sídlom v Poprade. Vzorky vyhoveľi požiadavkám platnej legislatívy.

### **7.4. Monitoring probiotík**

V 2. polroku bol vykonaný odber 2 vzoriek probiotík na prítomnosť mezofilných baktérií mliečného kvasenia. Odoslané boli do laboratória RÚVZ so sídlom v Trenčíne. V oboch prípadoch bol zistený nižší počet ako je deklarovaný. Výsledky laboratórných analýz sú predmetom ďalšieho riešenia s distribútorom výrobkov.

### **7.5. Monitoring príjmu jódu**

Cieľom úlohy je monitorovanie obsahu jódu v jedlej soli vo vybraných potravinách a ľudskom organizme s cieľom zabezpečovania kontinuálneho prísunu jódu do ľudského organizmu a jeho predpokladaného obsahu v organizme. Monitoring prebieha od roku 1992, v úlohe sa naďalej pokračuje.

V rámci monitorovania obsahu jódu v kuchynskej soli sa za účelom kontroly jodidácie kuchynskej soli v roku 2016 odobralo a vyšetrilo 22 vzoriek, v ktorých sa stanovoval jodid draselný a jodičnan draselný. Všetky vzorky vyhoveľi požiadavkám platnej legislatívy.

### **7.6. Monitoring spotreby vybraných prídavných látok a aróm v potravinách**

Cieľom monitoringu spotreby vybraných prídavných látok v potravinách u dospeléj populácie bolo zistiť úroveň ich spotreby a porovnať príjem každej vybranej prídavnej látky s jej stanoveným prijateľným denným príjmom (ADI).

V roku 2016 bola úloha zameraná na monitoring vybraných prídavných látok – farbiva chinolínová žltá a sladidiel: aspartam a glykozidy steviolu. Monitoring bol vykonaný na základe dotazníkovej metódy a laboratórneho vyšetrenia vytypovaných potravín.

V roku 2016 boli cieľovou skupinou ľahko / stredne ťažko pracujúci muži a ženy. Vyšetrené a spracované údaje boli od 20 respondentov v nasledujúcom zložení: mladší muži (19 - 35 roční) – 5 respondentov, starší muži (36 - 54 roční) – 5 respondentov, mladšie ženy (19 - 35 ročné) – 5 respondentov a staršie ženy (36 - 54 ročné) – 5 respondentov.

Účastníci monitoringu vyplnili 24 hodinový dotazník spotreby potravín, pokrmov a nápojov skonzumovaných počas jedného dňa. Výsledky o predpokladanom množstve skonzumovanej prídavnej látky z 24 hodinového dotazníka boli spracované jednotlivo za každého respondenta.

V rámci plnenia úlohy boli odobraté 3 vzorky potravín - 1 vzorka džemu so sladidlami na stanovenie obsahu glykozidov steviolu, 1 vzorka nealko nápoja na stanovenie obsahu syntetického farbiva chinolínová žltá a 1 vzorka cukríkov na stanovenie sladidla aspartam. Vzorky boli vyšetrované v laboratóriu ÚVZ SR a v laboratóriu RUVZ so sídlom v Bratislave. Všetky vzorky vyhoveľi požiadavkám platnej legislatívy.

Výsledky z laboratórneho vyšetrenia vzoriek potravín s predpokladaným obsahom sledovaných prídavných látok a výsledky 24 hodinového dotazníka spotreby potravín boli zaslané na ďalšie spracovanie na ÚVZ SR.



## **7.7. Monitoring príjmu kuchynskej soli**

V I. etape úlohy bol vykonaný odber 3 vzoriek hotových pokrmov a 3 vzoriek chleba a pekárskych výrobkov ponúkaných v zariadeniach spoločného stravovania. Vzorky boli analyzované v laboratóriu RUVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave, všetky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy. V II. etape bol vykonaný monitoring príjmu kuchynskej soli na základe 24 hodinového dotazníka vyplneného 20 respondentmi dospeljej populácie /10 žien a 10 mužov vo veku 19r. – 35 r. a 36 r. – 54 r. Tabuľkové spracovanie údajov bolo zaslané na ÚVZ SR na ďalšie spracovanie.

## **7.8. Rezíduá pesticídov v potravinách pre dojčenskú a detskú výživu**

Podľa plánu úradnej kontroly potravín bolo odobratých 6 vzoriek potravín pre dojčatá a malé deti (z toho 1 vzorka bola určená pre Európsky monitoring). Vzorky boli zaslané na vyšetrenie do laboratória ÚVZ SR, všetky odobraté vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy.

## **7.9. Výživa a nutričný stav seniorov v zariadeniach sociálnej starostlivosti**

V roku 2016 odborní pracovníci odboru hygieny výživy skontrolovali 48 zariadení sociálnej starostlivosti, pričom počet vykonaných kontrol bol 55. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek v domovoch sociálnych služieb, vrátane domovov dôchodcov, domovov špeciálnej starostlivosti, ktoré nepatria medzi zdravotnícke zariadenia v SR a na základe podnetov. Nedostatky boli zistené v 6 zariadeniach.

V troch zariadeniach sa nevykonával monitoring teplôt v chladiacich zariadeniach a ohrevných výdajných pultoch.

V jednom zariadení bolo zistené svojvoľné zmrazovanie potravín, ktoré neboli dodané v mrazenom stave, za čo bol zodpovednému pracovníkovi uložený sankčný postih – bloková pokuta vo výške 100 Eur.

V ďalšom prípade boli zistené porušenia hygienických predpisov vo výdajni stravy pri manipulácii s dovezenými hotovými jedlami a tiež boli zistené potraviny po dátume spotreby. Za zistené nedostatky bola prevádzkovateľovi uložená bloková pokuta v sume 200 Eur. Zároveň bolo uplatnené opatrenie na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 55 ods. 1 písm. f) zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov – stiahnutie hotového pokrmu, bryndzových halušiek z obehu. Pokrm určený na večeru pre klientov bol uvarený v ranných hodinách, uchovávaný pri izbovej teplote. Na základe záverov z kontroly bol zmenený dodávateľ stravy. Pri opakovanej kontrole už bolo zariadenie bez nedostatkov.

Jedno zariadenie bolo prevádzkované bez súhlasného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, zároveň boli zistené i nevyhovujúce podmienky prípravy pokrmov, nevyhovujúce technické riešenie priestorov prevádzky, potraviny po dátume spotreby, prebiehajúce stavebné činnosti počas prípravy pokrmov. Prevádzkovateľovi bolo zaslané oznámenie o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty za správny delikt podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z.z.

V roku 2016 v rámci úlohy sledovania nutričnej a biologickej hodnoty podávaných pokrmov v zariadeniach sociálnej starostlivosti sme nevykonali odber celodennej stravy. Vykonaný bol odber 27 vzoriek hotových pokrmov, z toho 24 vzoriek bolo určených na mikrobiologickú laboratórnu analýzu a 3 vzorky hotových pokrmov na chemickú laboratórnu analýzu /Cd, Pb a Hg/. Všetky vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy.

## **7.10. Mimoriadna cielená kontrola mäsa v zariadeniach spoločného stravovania**

V nadväznosti na povinnosti vyplývajúce orgánom verejného zdravotníctva podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o doplnení a zmene niektorých zákonov a § 21 ods. 1 písm. b) a § 23 zákona NR SR č. 152/1995 Z.z. o potravinách v platnom znení vykonali pracovníci odboru hygieny výživy Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave v období od 26.5.2016 do 3.6.2016 mimoriadnu kontrolu v zariadeniach spoločného stravovania so zameraním sa na kontrolu hygieny, označovania a výsledovateľnosti mäsa používaného na prípravu hotových pokrmov. Kontrola bola zameriavaná na reštaurácie, stánky s rýchlym občerstvením a podobné prevádzky. Vykonaných bolo 19 kontrol v 19 zariadeniach spoločného stravovania.

Pri kontrolách bolo zistené, že mäso na prípravu pokrmov je dodávané v chladenom resp. mrazenom stave od dodávateľov v rámci SR, prípadne bolo zakúpené v maloobchodných predajniach. Oproti predchádzajúcim kontrolám bolo zaznamenané zlepšenie situácie, nakoľko pri kontrolách nebolo zistené svojvoľné zamrazovanie mäsa v zariadeniach spoločného stravovania, ani iné nedostatky týkajúce sa požiadaviek na prevádzkovú a osobnú hygienu pri výrobe pokrmov a manipulácii s potravinami.

## **7.11. Kontroly zmrzliny počas letnej sezóny 2016**

V nadväznosti na povinnosti vyplývajúce orgánom verejného zdravotníctva podľa zákona č. 152/1995 Z.z. vykonali pracovníci odboru hygieny výživy kontroly v prevádzkarniach s výrobou a predajom nebalenej zmrzliny. Kontroly boli zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek pri výrobe, manipulácii a predaji nebalenej zmrzliny a požiadaviek na jej označovanie.

Počas letnej sezóny 2016 bolo vykonaných 82 kontrol v 74 zariadeniach, z ktorých v 11 zariadeniach boli zistené nedostatky. Z uvedeného počtu v 5 zariadeniach boli zistené nedostatky, týkajúce sa prevádzky (zariadenie prevádzkované bez rozhodnutia RUVZ k uvedeniu priestorov do prevádzky, podávanie zmrzliny do jedlej oplátky bez použitia pracovných pomôcok, nevhodné uchovávanie naberačky na zmrzlinu v nádobe so stojatou vodou, nevhodné skladovanie zmrzlinovej zmesi na výrobu zmrzliny teplou cestou, nezabezpečené odkladanie vzoriek vyrobenej zmrzliny), v 6 zariadeniach nevyhovujúce výsledky odobratých vzoriek zmrzlín, v 1 zariadení nevyhovujúca čistota steru z ruky pracovníka pre prítomnosť *Staphylococcus aureus* v mikrobiologickom náleze.

Za zistené nedostatky bola v 3 prípadoch uložená bloková pokuta v celkovej sume 200 €. V 1 prípade bolo na mieste uložené opatrenie na uzatvorenie prevádzky do doby odstránenia nedostatkov. V 3 prípadoch boli začaté správne konania vo veci uloženia pokuty podľa zákona NR SR č. 355/2007 Z.z., konania zatiaľ nie sú právoplatne ukončené.

Zo 100 vzoriek zmrzlín odobratých na mikrobiologickú analýzu 9 vzoriek nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy (v 4 prípadoch pre nadlimitný počet *Enterobacteriaceae*, v 8 prípadoch pre nadlimitný počet koliformných baktérií a v 2 prípadoch pre nadlimitný počet *Staphylococcus aureus*). V prípade zistenia patogénnych mikroorganizmov boli vykonané následné kontroly a uložené nápravné opatrenia – sanitácia priestorov, lekárske prehliadky zamestnancov. Za nevyhovujúce vzorky zmrzlín bolo uložených 5 úhrad nákladov v celkovej sume 311 €.

Z 23 vzoriek zmrzlín odobratých na chemickú analýzu 7 vzoriek nevyhovelo požiadavkám platnej legislatívy (2 vzorky pre prítomnosť syntetických farbív Ponceau 4R, chinolínová žltá a amarant, 4 vzorky pre prítomnosť farbív žltá SY a Ponceau 4R a 1 vzorka

pre prítomnosť farbiva chinolínová žltá). Uvedené zistenia sú predmetom správnych konaní vo veci uloženia pokuty podľa zákona č. 152/1995 Z.z. o potravinách.

### **7.12. Mimoriadna kontrola zariadení stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike**

Mimoriadna kontrola počas konania hromadných podujatí – vianočných (Mikulášskych) trhov v Slovenskej republike bola vykonávaná v dňoch 28.11.2016 až 17.12.2016 v zariadeniach stánkového a ambulatného predaja potravín a rýchleho občerstvenia. Kontroly boli zamerané na vianočné trhy organizované v danom období na nasledovných miestach: Hlavné a Františkánske námestie v Bratislave, Hviezdoslavovo námestie v Bratislave, OC EUROVEA v Bratislave, Námestie Republiky v Bratislave – Petržalke, výstavisko INCHEBA v Bratislave, Hradská ulica v Bratislave, Lichnerova ul. v Senci.

V rámci mimoriadnej kontroly bolo vykonaných 53 kontrol v 53 zariadeniach. Uložených bolo 10 blokových pokút v celkovej sume 1 250 Eur. Pri kontrolách bolo odobratých 7 vzoriek pokrmov (z toho 2 päťvzorkové) na laboratórnu mikrobiologickú analýzu. Všetky odobraté vzorky vyhoveli mikrobiologickým požiadavkám Potravinového kódexu Slovenskej republiky.

Najčastejšie sa vyskytujúcim nedostatkom bola nedostatočná výsledovateľnosť potravín a surovín, chýbajúce označenie hlavne na baleniach lokší, zväčša dodávaných od malých výrobcov, používanie neúčelových nádob od rôznych potravinárskych výrobkov na skladovanie surovín, bez označenia..

I v roku 2016 Magistrát hlavného mesta Bratislava pokračoval vo výmene predajných stánkov za nové, čo vedie k celkovému zlepšovaniu podmienok predaja potravín i občerstvenia. Tak isto i výmena elektrických varných zariadení za plynové, prispela k zníženiu vypadávaní dodávky elektrickej energie v rámci trhov na Hlavnom i Františkánskom námestí, čo bývalo veľmi častým problémom v rámci dodržiavania teplotných podmienok pri skladovaní potravín a surovín vrátane kontinuálnej tepelnej prípravy pokrmov. Na Hlavnom a Františkánskom námestí boli vyčlenené 2 stánky na umývanie použitého náradia a náčinia so zabezpečeným prívodom teplej tečúcej vody. Organizátori zabezpečili dostatočný počet toaliet vybavených potrebným vybavením určených pre konzumentov i pracovníkov. Nedostatky pri likvidácii biologického odpadu vrátane prepálených tukov a olejov neboli zistené.

### **7.13. Odber vzoriek stužených pokrmových tukov, rastlinných hydrogenovaných masiel a hydrogenovaných rastlinných olejov na laboratórnu analýzu transmastných kyselín**

V nadväznosti na zaslané usmernenie ÚVZ SR vychádzajúce z Akčného plánu pre potraviny a výživu na roky 2016 – 2025 boli v roku 2016 odobraté 3 vzorky rastlinných olejov a 3 vzorky pokrmových tukov na laboratórnu analýzu transmastných kyselín. Vzorky boli zaslané do laboratória ÚVZ SR. Laboratórnou analýzou boli zistené nasledujúce hodnoty:

Oleje:

- trans – izoméry kyseliny olejovej: ND, ND, ND (% v tuku)
- trans – izoméry kyseliny linolovej: ND, ND, ND (% v tuku)
- suma trans – izomérov kyselín olejovej a linolovej: ND, ND, ND (% v tuku)

Pokrmové tuky:

- trans – izoméry kyseliny olejovej: 0,93 % v tuku; 2,2 % v tuku; 1,8 % v tuku
- trans – izoméry kyseliny linolovej: 0,13 % v tuku ; 0,20 % v tuku; 0,17 % v tuku
- suma trans – izomérov kyselín olejovej a linolovej: 1,06 % v tuku; 2,40 % v tuku; 1,97 % v tuku

#### **7.14. Kontroly v súvislosti s hlásením RASFF – atropín vo výrobku pre dojčatá a malé deti - nemliečna kaša osemzrnná**

Z Úradu verejného zdravotníctva SR bolo na RÚVZ Bratislava zaslané oznámenie z Rýchleho výstražného systému pre potraviny a krmivá (RASFF) o nevyhovujúcom výrobku pre dojčatá a malé deti - nemliečna kaša osemzrnná. Vo výrobku bol zistený obsah atropínu nad prípustný limit, išlo o 2 výrobné šarže predmetného výrobku.

Na základe uvedeného hlásenia vykonali pracovníci odboru hygieny výživy šetrenie u 8 distributérov predmetného výrobku za účelom zistenia distribučného zoznamu, zabezpečenia stiahnutia výrobku z trhu a zabezpečenia informácie pre spotrebiteľov. Taktiež boli vykonané kontroly v distribučnej sieti (kontrola lekární a predajní podľa distribučných zoznamov a náhodné kontroly) v celkovom počte 89 kontrol. Pri kontrolách nebol zistený predaj predmetného výrobku, výrobky už boli stiahnuté z predaja resp. vrátené dodávateľovi. V prípade prevádzok, ktoré predali daný výrobok zákazníkovi bola zabezpečená informácia pre spotrebiteľa.

#### **7.15. Tatarárfest 2016**

Na základe mediálne uverejnených informácií o konaní festivalu „Tatarárfest 2016“ v období od 19.9.2016 do 9.10.2016 spočívajúceho v podávaní pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa – „tatarského bifteku“ v 6 reštauráciách v Bratislave vykonali odborní pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave dňa 23.9.2016 cielené kontroly vo všetkých prevádzkach zapojených do akcie.

Kontrolami bolo zistené, že v predmetných reštauráciách bol v ponuke pokrm z tepelne nespracovaného hovädzieho mäsa. Na základe uvedených zistení bolo vo všetkých 6 reštauráciách v zmysle oprávnení na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 55 ods. 1 písm. f) zákona č. 355/2007 Z.z. uložené opatrenie podľa § 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z. na zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, konkrétne: zákaz prípravy a podávania pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa alebo vajec („tatarský biftek“ a pod.)

Opatrenia v jednotlivých reštauráciách boli uložené na základe zistenia porušenia požiadaviek § 9 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania, ako aj možnej rizikovosti spojenej s konzumáciou pokrmov z tepelne nespracovaného mäsa alebo vajec.

#### **7.16. Predsedníctvo SR v Rade EÚ 2016**

V súvislosti s predsedníctvom SR v Rade EÚ 2016 a plánovanými aktivitami Rady v Hlavnom meste SR Bratislava vykonali odborní pracovníci odboru hygieny výživy v súčinnosti s Úradom pre ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v čase od apríla 2016 do septembra 2016 v rámci štátneho zdravotného dozoru a úradnej kontroly potravín cielené kontroly v zariadeniach spoločného stravovania a ubytovacích zariadeniach vybraných hotelov, v ktorých mali prebehnúť plánované akcie.

Jednalo o tieto medzinárodné podujatia plánované v rámci predsedníctva SR v Rade EÚ 2016:

- Konferencia o bezpečnosti GLOBSEC konaná v dňoch 15. – 17. 4. 2016,
- Summit predsedov vlád členských štátov EÚ v dňoch 15. – 16. 9. 2016
- Priebežné podujatia v rámci predsedníctva konané v priebehu 2. polroka 2016

Ubytovanie a stravovanie účastníkov jednotlivých podujatí bolo zabezpečené v hotelových komplexoch, ktorých menovitý zoznam poskytol Úrad pre ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misií Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Kontroly boli zamerané na dodržiavanie hygienických požiadaviek na výrobu, manipuláciu, skladovanie, podávanie a kvalitu pokrmov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a vyhlášky č. 533/2007 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania, vrátane kontroly epidemiologicky rizikových činností osôb pri výrobe a manipulácii s pokrmami podľa zákona č. 152/1995 Z. z..

Pred konaním konferencie o bezpečnosti GLOBSEC v dňoch 15. – 17. 4. 2016 bola vykonaná 1 kontrola v stravovacom zariadení hotela. Počas kontroly neboli zistené žiadne nedostatky.

V súvislosti s predsedníctvom SR v Rade EÚ-2016 bolo vykonaných 62 kontrol v stravovacích zariadeniach vrátane 3 kontrol v dvoch cukrárskych výrobniach.

V 9 stravovacích zariadeniach hotelov boli pri kontrolách zistené nedostatky, za ktoré bolo uložených zodpovedným pracovníkom 9 pokút v blokovom konaní v celkovej sume 1950 Eur. Najčastejšie zisťovanými nedostatkami bolo zmrazovanie surovín a polotovarov, nevhodné a nezlučiteľné skladovanie potravín, skladovanie potravín bez označenia a možnosti vysledovateľnosti, skladovanie potravín po dobe spotreby a podobne. V prevádzkach so zistenými nedostatkami boli následne vykonané opakované kontroly, pri ktorých sa už nedostatky nevyskytovali.

Pri kontrole cukrárskej výroby bolo odobratých 12 vzoriek cukrárskych výrobkov za účelom laboratórnej mikrobiologickej analýzy, všetky odobraté vzorky vyhoveli požiadavkám platnej legislatívy. Taktiež bolo odobratých 5 sterov z pracovných plôch a rúk pracovníkov. Z odobratých sterov 2 vykazovali nevyhovujúcu čistotu pre prítomnosť *Staphylococcus aureus*. Na základe uvedeného bola v prevádzke vykonaná následná kontrola, na základe ktorej prevádzkovateľ zabezpečil sanitáciu priestorov a lekárske vyšetrenie pracovníkov. Uložená bola bloková pokuta v sume 100 Eur. Následne boli na RÚVZ Bratislava predložené doklady o zdravotnej spôsobilosti pracovníkov uvedenej výroby.

Cielená kontrola bola zameraná i na prevádzku pripravujúcu pokrmy podávané formou cateringu na priebežne konaných podujatiach. Kontrola bola zameraná na vysledovateľnosť a skladovanie surovín na základe zaslaných výpisov hlásení zo systému ŠVPS SR o zásielkach potravín živočíšneho pôvodu. Vzhľadom na zistené nedostatky týkajúce sa skladovania a označovania surovín a polotovarov vyrobených na prevádzke, bola zodpovednému pracovníkovi uložená bloková pokuta v sume 200 Eur. Následná kontrola už bola bez nedostatkov. V rámci kontroly bola z prevádzky odobratá 1 vzorka originálneho veľkoobjemového balenia pitnej vody za účelom laboratórnej mikrobiologickej a chemickej analýzy. Vzorka vyhovela požiadavkám platnej legislatívy.

V súvislosti s konaním Summitu predsedov vlád členských štátov EÚ bolo vykonaných 8 kontrol v 8 zariadeniach (5 stravovacích prevádzok hotelov, 2 prevádzky pripravujúce pokrmy pre catering a 1 kontrola priestorov lode na ktorej bolo plánované podávanie obeda).

V 4 zariadeniach boli zistené nedostatky za ktoré boli zodpovedným pracovníkom uložené 4 blokové pokuty v celkovej sume 750 Eur. Najčastejšími zisťovanými nedostatkami bolo svojvoľné zmrazovanie chladených potravín a vyrobených pokrmov bez označenia povinnými údajmi.

Pri zabezpečovaní opatrení na lodi z Nemeckej spolkovej republiky v súvislosti so stretnutím predsedov vlád členských štátov EÚ bola vykonaná obhliadka priestorov lode so

zameraním na prevoz stravy, bezpečnú manipuláciu a podávanie hotových pokrmov, výrobkov studenej kuchyne, cukrárskych výrobkov vrátane podávania studených a teplých nápojov.

## Vyhodnotenie analýz odobratých vzoriek – RÚVZ Bratislava - rok 2016

Tabuľka č. 1

P. č.	Komodita	Mikrobiologická kontaminácia	Iná kontaminácia	Zloženie výrobku	Označenie výrobku	Iné	Počet nevyhujúcich vzoriek	Celkový počet vzoriek	% nevyhujúcich vzoriek
1	Syry a bryndza zo Slovenska	0	0	0	0	0	0	0	0.00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0	0	0	0	20	0.00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0	0	0	0	6	0.00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0	0	0	0	5	0.00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0	0	0	0	7	0.00
6	Tuky a oleje	0	0	0	0	0	0	5	0.00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0	0	0	0	0	0.00
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0	0	0	0	0	0.00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0	0	0	0	0	0.00
10	Byliny a koreniny	0	0	0	0	0	0	1	0.00
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0	0	0	0	1	0.00
12	Víno	0	0	0	0	0	0	0	0.00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
14	Zmrzlina a dezerty	9	7	0	0	0	16	123	13.01
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0	0	0	0	0	0.00
16	Ovocné a bylinné čaje	0	0	0	0	1	1	9	11.11
17	Cukrovinky	0	0	0	1	0	1	4	25.00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0	0	0	0	1	0.00
19	Lahôdkárske výrobky	19	0	0	0	0	19	72	26.39
20	Cukrárske výrobky	3	1	0	0	0	4	91	4.40
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0.00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	2	0.00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0	0	0	0	1	0.00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0	0	0	0	6	0.00
25	Voda - watercoolery	0	0	0	0	0	0	18	0.00
26	Hotové pokrm	7	4	0	0	0	11	440	2.50
27	Pokrm rýchleho občerstvenia	0	0	0	0	0	0	11	0.00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0	0	0	0	80	0.00
29	Výživové doplnky	0	0	0	0	2	2	14	14.29
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0	0	0	0	9	0.00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	1	0.00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	1	0.00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0.00
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0.00
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0.00
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0.00
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	22	0.00
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	3	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	14	0.00
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	1	0.00
	<b>Spolu</b>	<b>38</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>54</b>	<b>968</b>	<b>5.58</b>

Vyhodnotenie inšpekcií na mieste - RÚVZ Bratislava - rok 2016

Tabuľka č. 2

	Výrobcovia a baliarne	Distribútori a dopravcovia	Maloobchod	Sektor služieb	Výrobcovia zmrzliny (stán- ky)	Spolu prevádz- karne registro- vané RÚVZ	Ostatné pre- vádzkarne – re- gistrované RVPS	Spolu
Počet podnikateľských subjektov	9	62	275	5623	122	6091	2089	8180
Počet kontrolovaných subjektov	6	16	138	1265	45	1470	381	1851
Počet kontrol	10	23	178	2107	60	2378	440	2818
Počet subjektov s nevyhovujúcimi výsledkami	1	2	8	173	4	188	9	197
SVP/ HACCP	0	0	0	5	0	5	0	5
Vzdelávanie zamestnancov	0	0	0	0	0	0	0	0
Hygiena prevádzky	0	0	0	18	0	18	1	19
Osobná hygiena	0	0	0	4	0	4	1	5
Odborná spôsobilosť	0	1	1	2	0	4	1	5
Zdravotná spôsobilosť	0	0	1	1	0	2	1	3
Označovanie	0	0	1	1	0	2	0	2
Výživové a zdravotné tvrdenia	0	1	1	0	0	2	0	2
Potraviny po DS/DMT	0	0	0	11	0	11	1	12
Pôvod, vysledovateľnosť	0	0	0	7	0	7	0	7
Skladovanie	0	0	0	130	0	130	2	132
Manipulácia s potravinami	0	0	0	44	3	47	0	47
Manipulácia s odpadom a jeho kat. zaradenie	0	0	0	5	0	5	0	5
Iné	1	0	8	25	1	35	4	39



Prehľad výkonov posudkovej činnosti - RÚVZ Bratislava - rok 2016

Tabuľka č. 3

P.č.	DRUH PODKLADOV PRE ROZHODOVACIU ČINNOSŤ	počet	ZSS	Výroba potravín	Výroba kozmet., tab., PBU a iné	Predaj potravín	Predaj kozmet., tab., PBU a iné	Sklady	Iné prevádzky	SPOLU
1.	Územné konanie	návrhy	12	3	0	9	0	5	0	29
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Kolaudačné konanie, zmena v užívaní stavieb	návrhy	131	23	3	39	0	6	4	206
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Schvaľovanie prev. poriadkov	návrhy	6	0	0	0	0	0	0	6
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Uvedenie do prevádzky, resp.do užívania	návrhy	726	30	5	339	15	46	16	1177
		odvol.	3	0	0	0	0	0	0	3
5.	Umiestnenie nových potr. a výž. doplnkov na trh	návrhy	0	0	0	0	0	0	0	0
		odvol.	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Prerušenia konania		248	14	4	94	12	13	7	392
7.	Zastavenia konania		95	6	2	26	3	4	2	138
8.	Odborné konzultácie		1021	182	25	527	38	153	11	1957
9.	Iné výkony		784	37	4	273	24	21	77	1220



Počet vzoriek, v ktorých boli izolované patogénne a toxínogénne mikroorganizmy - RÚVZ Bratislava - rok 2016

Tabuľka č. 4 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Počet vyšetř. vzoriek	POČET VZORIEK S IZOLOVANÝMI KMEŇMI																			Počet nevyh. vzoriek	
			Sal	Shi	Cam	Yer	Pse	Clo Per	Lis	Sta	Ple	Kva	Clo Bot	B hem	Vib	Kol	Ecol	Ent	Ent bac	Bac Cer	Crono B		Iné
21	Minerálne vody	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Minerálne vody dojčenské	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23	Pramenité vody a balené pitné vody	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Pramenité vody dojčenské	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Voda - watercoolery	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Hotové pokrmy	428	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0	2	0	0	7
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Detská a dojčenská výživa	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Výživové doplnky	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Iné prídavné látky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Arómy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	Enzýmy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Kuchynská soľ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	Obalové materiály	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Ostatné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<b>Spolu</b>	734	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	33	1	0	4	2	0	0	38

**Vysvetlivky:** Sal - Salmonella spp., Shi - Shigella spp., Cam - Campylobacter jejuni, Yer - Yersinia enterocolitica, Pse - Pseudomonas aeruginosa, Clo Per - Clostridium perfringens, Lis - Listeria monocytogenes, Sta - Stafylokoky, Ple - plesne, Kva - kvasinky, CloBot - Clostridium botulinum, B hem – B-hemolytické streptokoky, Vib - Vibrio parahaemolyticus, Kol - koliformné baktérie, Ecol – E. coli, Ent - enterokoky, Entbac – enterobacteriaceae, BacCer - Bacillus cereus, Crono B - Cronobacter spp.



## Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bratislava - rok 2016

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celk.poč.vz.			Pb			Cd			Hg			As			Cr			Al			Cu			Ni			Sn		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
22	Minerálne vody dojčenské	1	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00
23	Praménité vody a balené pitné vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
24	Praménité vody dojčenské	3	0	0.00	3	0	0.00	3	0	0.00	3	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	3	0	0.00	3	0	0.00	0	0	0.00
25	Voda - watercoolery	9	0	0.00	9	0	0.00	9	0	0.00	9	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	9	0	0.00	9	0	0.00	0	0	0.00
26	Hotové pokrmy	4	0	0.00	4	0	0.00	4	0	0.00	4	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
28	Detická a dojčenská výživa	61	0	0.00	5	0	0.00	5	0	0.00	5	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
29	Výživové doplnky	9	0	0.00	3	0	0.00	2	0	0.00	2	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	1	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
31	Prídavné látky - farbivá	1	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
32	Prídavné látky - sladidlá	1	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
34	Iné prídavné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
35	Arómy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
36	Enzýmy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
37	Kuchynská soľ	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
38	Obalové materiály	3	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	14	0	0.00	7	0	0.00	7	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	4	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	4	0	0.00	0	0	0.00
40	Ostatné	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
	<b>Spolu</b>	150	0	0.00	37	0	0.00	36	0	0.00	28	0	0.00	1	0	0.00	4	0	0.00	0	0	0.00	13	0	0.00	18	0	0.00	0	0	0.00

**Vysvetlivky:** Pb – olovo, Cd - kadmium, Hg - ortuť, As - arzén, Cr - chróm, Al - hliník, Cu - meď, Ni - nikel, Sn - cín



## Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bratislava - rok 2016

Tabuľka č. 5 - pokračovanie

P. č.	Komodita	NO3			_RP			_MT			NEL			PCB			_NZ			EKF			_HIS			_INE					
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%			
21	Minerálne vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
22	Minerálne vody dojčenské	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
24	Pramenité vody dojčenské	3	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
25	Voda - watercoolery	9	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
26	Hotové pokrmy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
28	Detická a dojčenská výživa	8	0	0.00	9	0	0.00	32	0	0.00	3	0	0.00	2	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	5	0	0.00
29	Výživové doplnky	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	5	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
31	Pridavné látky - farbivá	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00
32	Pridavné látky - sladidlá	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00
33	Pridavné látky - konzervačné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
34	Iné prídavné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
35	Arómy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
36	Enzýmy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
37	Kuchynská soľ	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
38	Obalové materiály	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	2	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
40	Ostatné	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
	<b>Spolu</b>	<b>22</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>32</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>6</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>42</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>			

**Vysvetlivky:** NO3 - dusičnany, \_RP – reziduá pesticídov, \_MT – mykotoxíny, NEL – polyaromatické uhľovodíky, PCB – polychlórované bifenyly, \_NZ – nitrozamíny, EKF – estery kyseliny ftalovej, \_HIS – histamin





## Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bratislava - rok 2016

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Sb			Ba			B			NO2			Fx			CN			Mn			Se		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	3	0	0.00	3	0	0.00	0	0	0.00	3	0	0.00	0	0	0.00
25	Voda - watercoolery	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	9	0	0.00	9	0	0.00	0	0	0.00	9	0	0.00	0	0	0.00
26	Hotové pokrmy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	8	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
29	Výživové doplnky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
34	Iné prídavné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
35	Arómy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
36	Enzýmy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
37	Kuchynská soľ	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
38	Obalové materiály	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
40	Ostatné	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
	<b>Spolu</b>	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	22	0	0.00	13	0	0.00	0	0	0.00	13	0	0.00	0	0	0.00

**Vysvetlivky:** Sb - antimón, Ba - bárium, B - bór, NO2 - dusitany, Fx - fluoridy, CN - kyanidy, Mn - mangán, Se - selén

## Kontaminanty vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bratislava. - rok 2016

Tabuľka č. 5 – pokračovanie

P. č.	Komodita	Ag			Cr6+			CML			form			mel			PAA			diizok			1-okt		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
38	Obalové materiály	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	2	0	0.00	0	0	0.00	2	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	7	0	0.00	0	0	0.00	4	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00

P. č.	Komodita	rozp			styr			mono_EG			di_EG			ac_ald			akr_nit			vin_ac			Kapr		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
38	Obalové materiály	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00

P. č.	Komodita	adip			BADGE			BFDGE			NOGE			Bisf_A			Bisf_F			Bisf_S			odol_farb		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
38	Obalové materiály	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	5	0	0.00

P. č.	Komodita	UV_stab			fen			red_I			iony			odpar			prch_I			senz		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
38	Obalové materiály	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	2	0	0.00

**Vysvetlivky:** **Ag** – striebro, **Cr6+** - šesťmocný chróm, **CML** - celková migrácia látok, **form** – formaldehyd, **mel** - melamín, **PAA** - primárne aromatické aminy, **diizok** – diizokyanáty, **1-okt** - 1-oktén, **rozp** - zvyškové rozpúšťadlá, **styr** – styren, **mono\_EG** – monoetylenglykol, **di\_EG** – dietylenglykol, **ac\_ald** – acetaldehyd, **akr\_nit** – akrylonitril, **vin\_ac** – vinylacetát, **kapr** – kaprolaktám, **adip** - bis-(2-etylhexyl)adipát, **Bisf\_A** -Bisfenol A, **Bisf\_F** - Bisfenol F, **Bisf\_S** - Bisfenol S, **odol\_farb** - odolnosť pigmentov a farbív, **UV\_stab** - prítomnosť UV stabilizátora, **fen** – fenoly, **red\_I** - redukujúce látky, **iony** - dôkaz iónov, **odpar** – odparok, **prch\_I** - prchavé látky, **senz** - senzorické hodnotenie

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bratislava - rok 2016**

Tabuľka č. 6

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
1	Syty a bryndza zo Slovenska	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
3	Vajcia a výrobky z vajec	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
4	Mäso a výrobky z mäsa, zverina a hydina	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
5	Ryby a morské živočíchy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
6	Tuky a oleje	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
7	Polievky, bujóny a omáčky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
8	Cereálie a pekárske výrobky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
9	Ovocie a zelenina	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
10	Byliny a koreniny	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
11	Nealkoholické nápoje	1	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
12	Víno	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
13	Alkoholické nápoje (iné ako víno)	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
14	Zmrzlina a dezerty	23	7	30.43	23	7	30.43	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
15	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem 16)	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
16	Ovocné a bylenné čaje	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
17	Cukrovinky	3	0	0.00	2	0	0.00	3	0	0.00	2	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
18	Orechy a výrobky z orechov	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
19	Lahôdkarské výrobky	2	0	0.00	0	0	0.00	2	0	0.00	2	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
20	Cukrárske výrobky	9	1	11.11	6	1	16.67	2	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00

**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bratislava - rok 2016**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Celkový počet vzoriek			Farbivá			Sladidlá			Chemické konzervačné látky			Iné prídavné látky			Kuchynská soľ			Kofeín			Chinín		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
22	Minerálne vody dojčenské	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
24	Pramenité vody dojčenské	3	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
25	Voda - watercoolery	8	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
26	Hotové pokrmy	8	4	50.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	8	4	50.00	0	0	0.00	0	0	0.00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
28	Detská a dojčenská výživa	1	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
29	Výživové doplnky	3	0	0.00	2	0	0.00	2	0	0.00	1	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	4	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	3	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
34	Iné prídavné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
35	Arómy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
36	Enzýmy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
37	Kuchynská soľ	22	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
38	Obalové materiály	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
40	Ostatné	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
	<b>Spolu</b>	88	12	13.64	35	8	22.86	10	0	0.00	7	0	0.00	4	0	0.00	8	4	50.00	0	0	0.00	0	0	0.00



**Prídavné látky, osobitné prísady v potravinách a vybrané fyzikálno-chemické parametre vo vyšetrených vzorkách - RÚVZ Bratislava - rok 2016**

Tabuľka č. 6 - pokračovanie

P. č.	Komodita	Ferokyanidy			Jodidy			Dusitany			Dusičnany			pH			CHS kyselina man-ganistanom			Celkový organický uhlík		
		vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%	vyš.	nev.	%
21	Minerálne vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
22	Minerálne vody dojčenské	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	1	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
23	Pramenité vody a balené pitné vody	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
24	Pramenité vody dojčenské	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	3	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
25	Voda - watercoolery	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	8	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
26	Hotové pokrmy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
27	Pokrmy rýchleho občerstvenia	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
28	Detská a dojčenská výživa	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
29	Výživové doplnky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
30	Ostatné potraviny na osobitné výživové účely	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
31	Prídavné látky - farbivá	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
32	Prídavné látky - sladidlá	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
33	Prídavné látky - konzervačné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
34	Iné prídavné látky	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
35	Arómy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
36	Enzýmy	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
37	Kuchynská soľ	21	0	0.00	22	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
38	Obalové materiály	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
39	Predmety prichádzajúce do styku s potravinami	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
40	Ostatné	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00
	<b>Spolu</b>	21	0	0.00	22	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00	12	0	0.00	0	0	0.00	0	0	0.00



## Hygienická situácia v potravinárskych zariadeniach – RÚVZ Bratislava - rok 2016

Tabuľka č. 7

Druh zariadenia	Počet zariadení	Počet kontrol		Počet vzoriek potravín			Počet vzoriek sterov - prostredie			Počet vzoriek sterov - osobná hygiena			Počet vzoriek vody		
		ÚK	ŠZD	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%	odobr.	nevyh.	%
3.1 špecializované sklady a distribúcia potravín	55	9	13	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3 sklady a distribúcia obalov a predmetov	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.1 špecializované predajne potravín	81	18	17	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.3 lekárne, drogérie	186	112	27	57	3	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.5 predajne obalov a predmetov	8	3	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.1 nemocnice - kuchyne	12	8	5	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.2 nemocnice - výdajne stravy, čajové kuchynky	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3 nemocnice - bufety	9	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	106	29	26	85	1	1	5	1	20	1	1	100	0	0	0
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	100	19	19	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.3 závodné stravovanie - bufety	36	6	4	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.1 domovy sociálnej starostlivosti - kuchyne	50	20	21	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.2 domovy sociálnej starostlivosti - výdajne stravy	48	12	21	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.3.3 domovy sociálnej starostlivosti - bufety pre uzavretú skupinu	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.1 rehabilitačné zariadenia - kuchyne	7	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.2 rehabilitačné zariadenia - výdajne stravy	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.3 rehabilitačné zariadenia - bufety	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	1845	436	514	392	15	4	7	2	29	5	3	60	0	0	0
5.7 zariadenia bez prípravy jedál (hostince, bary, kaviarne)	1750	101	284	58	3	5	8	0	0	2	2	100	0	0	0
5.8 predaj občerstvenia (rýchle obč., bufety, sezónne zariadenia)	1099	161	265	124	16	13	2	0	0	3	1	33	0	0	0
5.9 krátkodobý stánkový predaj (pri hromadných akciách)	539	52	98	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Výroba a predaj zmrzliny (stánky)	122	43	17	84	15	18	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Medzisúčet	6091	1040	1338	882	54	6	22	3	14	11	7	64	3	0	0
1 Prímárna výroba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.13 výroba ostatných výrobkov	184	6	14	17	0	0	2	1	50	3	1	33	0	0	0
2.26 baliareň ostatných výrobkov	21	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2 ostatné prevádzkarne (ostatné sklady)	217	4	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.2 ostatné potravinárske predajne	1501	73	300	76	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.4 novinové stánky	166	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Medzisúčet	2089	83	357	93	0	0	2	1	50	3	1	33	0	0	0
<b>Súčet</b>	<b>8180</b>	<b>1123</b>	<b>1695</b>	<b>968</b>	<b>54</b>	<b>6</b>	<b>24</b>	<b>4</b>	<b>17</b>	<b>14</b>	<b>8</b>	<b>57</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>0</b>





## Prehľad vykonaných auditov v potravinárskych prevádzkach – RÚVZ Bratislava - rok 2016

Tabuľka č. 8

<b>Druh zariadenia</b>	<b>Počet vykonaných auditov</b>	<b>Počet auditov s nezhodami</b>	<b>Počet zistených nezhôd</b>
5.2.1 závodné stravovanie - kuchyne	3	2	5
5.2.2 závodné stravovanie - výdajne stravy	7	6	11
5.6 zariadenia s prípravou jedál (reštaurácie, pizzérie...)	1	1	3
<b>Spolu</b>	11	9	19

# **KOZMETICKÉ VÝROBKY**

## I. Charakteristika RÚVZ so sídlom v Bratislave

tabuľka č. 1

1	2	3
celkový rozpočet pridelený RÚVZ	z toho rozpočet, ktorý bol použitý RÚVZ na výkon ŠZD nad kozmetickými výrobkami	Počet zamestnancov vykonávajúcich ŠZD nad kozmetickými výrobkami
	1* 47 117 €	len KV2*: KV+ iné3*: 2 - Hotová, Pavelková

### Vysvetlivky k

- 1\* RUVZ, ktoré nesleduje kozmetické výrobky samostatne, urobí odhad  
 2\* v riadku len KV je potrebné uviesť počet zamestnancov, ktorí vykonávajú dozor len nad kozmetickými výrobkami  
 3\* v riadku KV + iné: uviesť počet zamestnancov, ktorí vykonávajú dozor nad kozmetickými výrobkami kumulovane s inými činnosťami napr. potravinovým dozorom

## II. Výkon ŠZD

tabuľka č. 2

Výkon ŠZD	Výroba	Dovoz	Distribúcia	Sektor služieb	Celkom
<b>Subjekty</b>					
počet fyzických a právnických osôb podliehajúcich ŠZD	23	5	201	0	229
počet fyzických a právnických osôb, u ktorých bol vykonaný ŠZD *	8	3	121	9	141
<b>Inšpekcie</b>					
Počet kontrol vykonaných	x	x	x	x	x
- na dodržiavanie Správnej výrobnjej praxe	1	x	x	x	1
- dodržiavanie požiadaviek informačnej zložky o výrobku	2	2	x	x	4
- internetový predaj výrobkov	2	1	27	0	30
- na základe podnetov	2	2	11	0	15
- na základe hlásení zo systému RAPEX	0	0	359	16	375
- na povinné označovanie výrobkov 3*	0	0	11	0	11
- počet kontrol vykonaných na pravdivosť tvrdení 4*	1	1	0	0	2
Celkový počet inšpekcií 2*	8	6	408	16	438
<b>Výrobky</b>					
Počet skontrolovaných výrobkov	x	x	x	x	x
- odobraných na analýzu do laboratóriách v rámci plánu 5*	0	0	13	0	13
- predávaných cez internet/na diaľku	2	5	14	0	21
- v rámci kontroly informačnej zložky	2	5	x	x	7
- na základe podnetu spotrebiteľov priameho/odstúpeného	2	5	14	0	21

- na základe zistenia odstúpeného z iného RÚVZ	1	1	3	0	5
- na povinné označovanie 3*	4	5	204	0	213
- na pravdivosť tvrdení 4*	4	5	3	0	12
Celkový počet skontrolovaných výrobkov 6*	15	26	251	0	292
<b>Nevyhovujúce výrobky (vzorky)</b>					
Počet zistených nevyhovujúcich výrobkov	x	x	x	x	x
- s nedostatkami v povinnom označení	0	0	8	0	8
- s nedostatkami v tvrdeniach	0	0	0	0	0
- s nedostatkami v zložení	0	0	0	0	0
- s nedostatkami v mikrobiológii	0	0	0	0	0
- nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom	0	0	39	0	39
- s nedostatkami v informačnej zložke	2	0	x	x	2
Celkový počet nevyhovujúcich výrobkov	2	0	47	0	49
<b>Sankcie</b>					
<b>Opatrenia dobrovoľne prijaté fyzickou alebo právnickou osobou</b>					
počet prijatých dobrovoľných opatrení	0	0	0	0	0
počet druhov výrobkov dobrovoľne stiahnutých z obehu	0	1	0	0	1
počet druhov výrobkov dobrovoľne stiahnutých od spotrebiteľov	0	0	0	0	0
<b>Opatrenia uložené rozhodnutím RUVZ</b>					
počet zákazov (výroby, uvádzania výrobkov do obehu, zákaz používania prístrojov a zariadení, príkaz na zneškodnenie výrobkov a pod.)	0	0	0	0	0
počet príkazov na stiahnutie výrobkov z obehu	0	1	5	0	6
počet príkazov na stiahnutie výrobkov od spotrebiteľa	0	0	0	0	0
počet druhov/ks výrobkov stiahnutých z obehu na základe opatrenia	0	4/65	6/47	0	10/47
počet druhov/ks výrobkov stiahnutých od spotrebiteľa na základe opatrenia RUVZ	0	0	0	0	0
počet druhov zničených výrobkov	0	1	0	0	1
Počet pokút / výška v Eurách	0	0	4/2750	0	4/2750

#### Vysvetlivky k

- \* **počet skontrolovaných subjektov** v prípade zariadení starostlivosti o ľudské telo - uvedie sa iba vtedy, ak sa v zariadení vykonáva kontrola podľa nariadenia EPR 1223/2009 alebo nariadenia (EÚ) 655/2013.
- 2\* **inšpekcie** sú pravidelné a náhodné kontroly vrátane kontrol na Internete alebo iné formy kontaktu (e-mailom, faxom, telefonicky), ktoré uskutočňuje zamestnanec RUVZ, orientované na presadzovanie predpisov (okrem samotnej výmeny informácií) a zamerané na overenie bezpečnosti výrobkov a dodržiavanie ustanovení právnych predpisov. Ak sa počas jednej a tej istej inšpekcie kontroluje viacero výrobkov/ustanovení predpisov, teda vykonáva viacero kontrol, toto sa považuje za jednu inšpekciu s viacerými kontrolami. Aj kontrola trvajúca niekoľko dní sa zarátava ako jedna inšpekcia. Avšak, kontroly zamerané výlučne na odber vzoriek nesmú byť zarátané ako inšpekcia. Z každej inšpekcie musí byť vypracovaný záznam/protokol. **Odstúpenie podnetu na riešenie inému RUVZ bez vykonania inšpekcie sa za kontrolu nepovažuje.**
- 3\* **povinné označenie** podľa čl. 19 nariadenia (ES) 1223/2009 – uvedie sa počet inšpekcií/počet výrobkov, ktoré boli vykonané/skontrolované na označenie, teda výrobky, ktoré boli analyzované v laboratóriách + tie výrobky, na ktoré boli kontrolované iba na označovanie a z kontroly bol vystavený protokol z hodnotenia označenia KV
- 4\* **pravdivosť tvrdení** – uvedie sa počet kontrol/počet výrobkov, ktoré boli vykonané /skontrolované podľa čl. 20 nariadenia (ES) 1223/2009 a nariadenia (EÚ) 655/2003

- 5\* Ak sa niektorý výrobok opakovane analyzoval (zo zapečatenej vzorky), v stĺpci sa uvedie počet analyzovaných vzoriek výrobkov/počet opakovane analyzovaných vzoriek, napríklad na analýzu sa odošle 5 výrobkov a jeden výrobok sa opakovane analyzoval, v tabuľke sa uvedie 5/1.
- 6\* Ak sa jeden a ten istý výrobok kontroloval na viacero znakov, do celkového počtu sa zarátava iba raz, napríklad odobralo sa 5 výrobkov, z nich sa 5 kontrolovalo na označenie, 4 na chemickú analýzu, 3 na mikrobiológiu a 1 na tvrdenia, potom celkový počet skontrolovaných výrobkov je 5.

#### Iné vysvetlivky:

**Výroba:** sú všetky výrobné zariadenia, ktoré vyrábajú kozmetické výrobky. Patria sem i baliarne, ktoré sa zaoberajú len touto činnosťou a nie výrobou kozmetických výrobkov ako takých.

**Dovoz** – zahŕňa všetkých dovozcov, ktorí dovážajú priamo z tretích krajín (všetky krajiny okrem krajín EÚ) na územie Slovenska.

**Distribúcia:** zahŕňa sklady, predaj profesionálom a konečnému spotrebiteľovi vrátane predajných automatov, trhovských stánkov, lekární, internetového a katalógového predaja a pod.

**Sektor služieb:** zariadenia starostlivosti o ľudské telo napr. kozmetické salóny, kaderníctva, pedikúry, manikúry a nechťový dizajn. **Pod ŠZD nad kozmetickými výrobkami sa rozumie kontrola v zmysle nariadenia vlády č. 658/2005 Z.z., preto kontroly v zmysle vyhlášky o starostlivosti o ľudské telo sa do výkonu nezarátavajú.**

**Počet fyzických a právnických osôb podliehajúcich ŠZD:** zahŕňa všetky miestne zariadenia, ktoré v zmysle svojej činnosti podliehajú štátnemu zdravotnému dozoru nad kozmetickými výrobkami, ktoré ohlásili svoju činnosť ale aj tie, ktoré ju neohlásili a vieme o nich, že existujú.

**Počet fyzických a právnických osôb, u ktorých bol vykonaný ŠZD:** zahŕňa počet zariadení, v ktorých bol vykonaný počas roka štátny zdravotný dozor, za ktorý sú predkladané výsledky. Každý podnik môže byť zarátaný len raz aj napriek tomu, že počas roka bolo v ňom vykonaných viacero kontrol.

**Počet kontrol spolu:** zahŕňa všetky kontroly zo strany dozorného orgánu, z ktorých existuje zápis. „Inšpekcia“ je definovaná ako jedna alebo viac kontrol/odber vzoriek, kontrola osobnej hygieny, prevádzkovej hygieny, dokumentácie, bezpečnosti.../ za účelom zistenia skutkového stavu.

### III. Výsledky cielených sledovaní

#### Analýza vzoriek odobratých v rámci cielených sledovaní

tabuľka 3a

Cielené sledovania	odobraté vzorky*	nevyhovujúce vzorky	porušenia			
			mikrobiologické	chemické zloženie označovanie	označenie	tvrdenia o výrobku
			počet	počet	počet	počet
<b>ZAKÁZANÉ LÁTKY</b>						
konzervačné látky, pH	0	0	0	0	0	0
ťažké kovy	3	0	0	0	0	0
ftaláty	1	0	0	0	0	0
hormóny	0	0	0	0	0	0
farbivá	0	0	0	0	0	0
<b>REGULOVANÉ LÁTKY</b>		0				
konzervačné látky, pH	7	0	0	0	0	x
vonné látky	3	0	0	0	0	x
UV filtre	0	0	0	0	0	x
fluór, H <sub>2</sub> O <sub>2</sub>	0	0	0	0	0	x
farbivá	2	0	0	0	0	x
<b>PRAVDIVOSŤ TVRDENÍ</b>						
výrobky deklarujúce koenzým Q10	0	0	x	x	x	0
tvrdenia v reklame	0	0	x	x	x	0
tvrdenia na obale výrobku	0	0	x	x	x	0

\* Ak do dátumu odoslania správy RUVZ nebude mať výsledky všetkých odobratých vzoriek výrobkov, uvedie v stĺpci odobratých vzoriek/počet vyhodnotených vzoriek, napríklad 5 vzoriek sa odobralo a ku dňu odoslania správy mal RUVZ výsledky iba z 3 vzoriek , v stĺpci uvedie 5/3.

### Zoznam zistených nevyhovujúcich výrobkov (okrem nebezpečných výrobkov s vážnym rizikom hlásených v RAPEXE)

tabuľka č. 3b

Názov výrobku	Krajina pôvodu	Nedostatky*			
		Zloženie/mikrobiológia/označovanie/tvrdenia			
Odol perlička na mliečne zuby, 50 ml, EAN: 8590335003552	ČR	-	-	výrobky po dátume spotreby	-
Elmex ústna voda bez alkoholu s aminofluoridom, EAN: 7610108065370	Švajčiarsko	-	-	výrobky po dátume spotreby	-
Juli Rosse, lesk na pery, EAN: 3760133122389	P.R.O.C	-	-	výrobky po dátume spotreby	-
Body Glam – luxusné telové mlieko s hodváhom, EAN: 5907609342744	Poľsko	-	-	výrobky po dátume spotreby	-

#### Vysvetlivky k

\* v konkrétnom stĺpci sa symbolom „X“ označí zistený nedostatok

### Správna výrobná prax

tabuľka 3c

Výrobca	Zistené nedostatky*
<i>Dareum, s.r.o., Dostojevského rad 17, 811 09 Bratislava</i>	<i>Počas výroby otvorené dvere do exteriéru, chýbali doklady o odbornej spôsobilosti zamestnankyne, obalový materiál uložený na zemi</i>

#### Vysvetlivky k

\* uvedú sa konkrétne nedostatky

### Informačná zložka o výrobku

tabuľka č. 3d

Názov kontrolovaného subjektu a jeho adresa	Názov výrobku, ktorého informačná zložka bola kontrolovaná	Činnosť*		Zistené nedostatky 2*	
		Výroba	Dovoz	Bez dokumentácie	Neúplná dokumentácia
Dareum, s.r.o., Dostojevského rad 17, 811 09 Bratislava	Olej zo semien uhorky siatej	X		X	
CIAO SK s.r.o., Púchovská 12, 831 06 Bratislava	CUBA, Eau de Toilette, Sweet Kiss		X	X	
Ecodirect, s.r.o.,	ECObalzam, proti		X		

Mierová 143, 821 05 Bratislava	hemoroidom				
Ecodirect, s.r.o., Mierová 143, 821 05 Bratislava	ECObalzam, stop vírusovým bradaviciam		X		
Ecodirect, s.r.o., Mierová 143, 821 05 Bratislava	ECObalzam, proti bolestiam		X		
Ecodirect, s.r.o., Mierová 143, 821 05 Bratislava	ECObalzam proti stareckým škvrnám		X		
Ecodirect, s.r.o., Mierová 143, 821 05 Bratislava	ECObalzam proti mykózam, hubám a kvasinkám		X		

#### Vysvetlivky

\* symbolom „x“ sa označí, či ide o výrobu alebo dovoz.

2\* symbolom „x“ sa uvedie či dokumentácia chýbala úplne alebo len čiastočne.

#### IV. Nebezpečné výrobky

##### Nebezpečné výrobky s vážnym rizikom, nájdené na území SR na základe výkonu ŠZD

tabuľka č. 4a

Názov výrobku	Krajina pôvodu	Počet kusov výrobkov stiahnutých z obehu	Sankcie*	
			Prijaté dobrovoľne fyzickou/právnickou osobou	Uložené RUVZ
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

#### Vysvetlivky k

\* uvedú sa konkrétne prijaté/uložené opatrenia

##### Nebezpečné výrobky s vážnym rizikom nájdené na území SR na základe hlásenia zo systému RAPEX

tabuľka č. 4b

Názov Výrobku	Krajina pôvodu	Počet kusov nebezpečných výrobkov, ktoré boli stiahnuté z obehu	Sankcie *	
			Prijaté dobrovoľne fyzickou/právnickou osobou	Uložené RUVZ
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

#### Vysvetlivky

\* uvedú sa konkrétne prijaté/uložené opatrenia



# **HYGIENA DETÍ A MLÁDEŽE**

### III Analýza hygienickej situácie na úseku hygieny detí a mládeže

## VŠEOBECNÁ ČASŤ

### 1. Celkové zhodnotenie činnosti odboru HDM

Štátny zdravotný dozor sa vykonáva na území 8 okresov - Bratislava I až V, Malacky, Senec a Pezinok.

V roku 2016 sa zabezpečoval štátny zdravotný dozor v 2 977 zariadeniach pre deti a mládež, z ktorých 1 019 je neštátnych. V porovnaní s minulým rokom pribudlo 70 zariadení, prevádzkovaných súkromnými osobami (stravovacie zariadenia pri zariadeniach rôznych typov, prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov veku, ZŠ, MŠ, jazykové školy, zariadenia pre deti vyžadujúce osobitnú starostlivosť a ubytovacie zariadenia).

Bratislavský kraj je charakteristický veľkým počtom predškolských, školských a vysokoškolských zariadení.

Okrem toho sa eviduje vysoký počet a typová rôznorodosť zariadení so zvláštnou starostlivosťou (332 zariadení) – špeciálne školy, špeciálne výchovné zariadenia, školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, zariadenia sociálnych služieb a sociálnej kurately a pod.

Špeciálne internátne školy a niektoré stredné odborné školy majú celoslovenskú pôsobnosť.

Špecifikom kraja je vysoká koncentrácia vysokoškolských výučbových, stravovacích a ubytovacích zariadení (229).

Za rok 2016 bolo vydaných 176 záväzných stanovísk, z ktorých bolo 7 nesúhlasných. Nesúhlasné záväzné stanoviská boli vydané prevažne z dôvodu nepripravenosti stavieb v rámci kolaudačného konania, nedodržania uložených povinností, prípadne nesúladu skutkového stavu stavby s posudzovanou projektovou dokumentáciou. Voči jednému stanovisku boli podané námietky v rámci kolaudačného konania, ktoré zo strany stavebného úradu nie je t. č. ukončené.

Posudzované projektové dokumentácie v rámci územného, prípadne zlúčeného konania sa týkali nových objektov materských a základných škôl, prestavby, nadstavby, prístavby a rekonštrukcie materských, základných a stredných odborných škôl, prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku, TV traktov a študentského domova.

Zmeny v užívaní stavieb boli posudzované na úseku prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku, materských škôl, detských centier, jazykovej školy a ŠJ.

V rámci kolaudačného konania boli posudzované materské, základné, stredné a jazykové školy, prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov veku, zariadenia sociálnej kurately a špeciálneho výchovného poradenstva, stravovacie zariadenia, výučbové, stravovacie, telovýchovné a ubytovacie priestory pre vysokoškolákov.

V priebehu roka bolo vydaných 316 rozhodnutí. Voči jednému rozhodnutiu o uložení pokuty za správny delikt bolo zaslané odvolanie, ktoré je t. č. v riešení.

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v 2 977 sledovaných zariadeniach sa vykonalo 890 kontrol a 1 460 iných úkonov (stanoviská, bežné listy, analýzy prevádzkových poriadkov a projektových dokumentácií, konzultácie, rokovania a pod.). Z dôvodu objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia sa odobralo 353 vzoriek a vyhodnotených bolo 387 výsledkov vyšetrení faktorov prostredia.

V porovnaní s minulým rokom kvalita vody v školských bazénoch po stránke chemickej sa zlepšila (nevyhovelo 48,0 % vzoriek) a po mikrobiologickej stránke sa zhoršila (nevyhovelo 8 % vzoriek).

Výsledky laboratórných rozborov vzoriek piesku z pieskovísk poukazujú, že situácia v kvalite piesku v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa zhoršila. Hygienickým požiadavkám po mikrobiologickej stránke nevyhovelo 6 vzoriek, čo predstavuje 16,2 %.

Zistené hygienické nedostatky boli riešené blokovými pokutami, náhradami nákladov, pokutami za správne delikty a zákazom prevádzky. V priebehu roka bolo uložených 15 blokovaných pokút v sume 830 €, z toho 13 pokút v sume 680 € v zmysle § 84 zák.č.372/1990 Zb. a 2 pokuty v sume 150 € za porušovanie zákazu fajčenia (§ 11 zák. č. 377/2004 Z. z.). Väčšina blokovaných pokút bola uložená v stravovacích prevádzkach. Za nevyhovujúcu kvalitu vzoriek bazénovej vody, piesku a vzoriek hotovej stravy v 23 prípadoch bola uložená náhrada nákladov v sume 1 424,68 €. Za prevádzku 9 zariadení bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva bolo uložených 9 pokút v sume 4 250 € v zmysle § 57 zákona č. 355/2007 Z.z. (správny delikt). Za výskyt závažných hygienických nedostatkov, ktoré predstavovali riziko ohrozenia zdravia, bol v 1 prípade uplatnený zákaz prevádzky v zmysle § 55 zákona č. 355/2007 Z.z.

### **Výchovno – vzdelávací proces**

Podmienky hygieny pedagogického procesu sa v porovnaní s minulým rokom podstatne nezmenili.

V roku 2016 bol zaznamenaný vzostup počtu detí v MŠ o 1 207 zapísaných detí. Vzhľadom k tomu, že pretrváva prekračovanie kapacít v MŠ, nie sú do týchto zariadení prijímané deti mladšie ako 3 roky. Počet žiakov v základných školách stúpol o 3 056 žiakov, v gymnáziách o 36 žiakov a v špeciálnych školách o 366 detí a žiakov. V stredných odborných školách klesol počet o 235 žiakov a vo vysokých školách o 8 729 študentov.

V Bratislavskom kraji v základných a stredných školách nie je dvojzmenné vyučovanie.

Novým fenoménom v ostatnom čase je zlučovanie stredných odborných škôl z dôvodu ekonomickej nerentabilnosti prevádzky. Vo viacerých prípadoch toto zlúčenie prebehlo bez predchádzajúceho posúdenia hygienických podmienok prevádzky škôl.

V roku 2016 vznikla prvá duálna akadémia v Bratislavskom kraji v automobilovom odbore. Zameraním duálnych akadémií je plynulejšie prepojenie teórie s praxou. V posudkovej činnosti bola posúdená PD pre ďalšiu duálnu akadémiu v oblasti služieb pre odbor pedagogicko-sociálny a pekár, cukrár a mäsiar.

### **Podmienky ubytovania**

Podmienky ubytovania vo väčšine ubytovacích zariadení pri stredných a špeciálnych školách sú vyhovujúce.

Vo vysokoškolských ubytovacích zariadeniach sa hygienická situácia postupne zlepšuje. Uvedením do platnosti novely vyhlášky na ubytovacie zariadenia, ktorá upravila hygienické požiadavky týkajúce sa plošných parametrov a vybavenia ubytovacích priestorov, sa situácia vo vysokoškolských ubytovacích zariadeniach dostala do súladu so súčasne platnou legislatívou.

### **Stravovanie detí a mládeže**

Väčšina stravovacích zariadení je na dobrej hygienickej úrovni, aj keď výsledky štátneho zdravotného dozoru poukázali na pomerne veľa nedostatkov technického a prevádzkového charakteru, o čom svedčí počet uložených represívnych opatrení.

Pokrmy sú pripravované podľa materiálno-spotrebných noriem školského stravovania, vo väčšine zariadení zodpovedajú aj zásadám racionálneho stravovania a sú v nich dodržiavané zásady správnej výrobnéj praxe.

Za účelom objektivizácie úrovne spoločného stravovania detí a mládeže bolo odobratých spolu 260 vzoriek, z toho:

- 87 vzoriek zeleniny na chemické vyšetrenie. Hygienickým požiadavkám nevyhovelo 13 vzoriek (14,9 %) z dôvodu prekročeného limitu NaCl a dusičnanov,
- 85 vzoriek stravy z predškolských a školských stravovacích zariadení, z ktorých 1 (1,2 %) nevyhovela po stránke mikrobiologickej požiadavkám potravinového kódexu z dôvodu výskytu zvýšeného množstva koagulázopozitívnych stafylokokov a koliformných baktérií,
- 20 vzoriek dojčenskej stravy, z toho 10 na chemické a 10 na mikrobiologické vyšetrenie, ktoré vyhoveli požiadavkám zdravotnej nezávadnosti,
- z dôvodu objektivizácie hygienických podmienok výroby pokrmov bolo v súvislosti s výskytom salmonelózy v školských stravovacích zariadeniach odobratých 68 sterov, z ktorých 21 sterov (30,9 %) nevyhovelo hygienickým požiadavkám.

### **Zásobovanie pitnou vodou**

Z celkového počtu 2 977 zariadení je 2 603 napojených na verejný vodovod, čo predstavuje 87,44 %. Z individuálneho vodného zdroja je zásobovaných 9 zariadení (0,4 %). Podrobnejšie informácie o zásobovaní pitnou vodou sú v kapitole 3.

## **2. Činnosť presahujúca rámec štátneho zdravotného dozoru, osobitná činnosť a agenda (tab. č.1)**

Na základe úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR boli pripomienkované 3 materiály návrhov novej legislatívy a v rámci zvýšeného štátneho zdravotného dozoru v priebehu roka vykonávané cielené hygienické kontroly a výsledky zo 4 mimoriadnych úloh boli spracované do správ.

V priebehu roka bolo vypracovaných 158 odborných stanovísk a vyjadrení, z toho 33 k problémom, týkajúcim sa stravovania detí a mládeže a 125 k problematike zariadení pre deti a mládež.

V rámci „Programov a projektov“ vyhlásených HH SR pre odbor HDM sme riešili 3 projekty a jeden projekt, ktorého gestorom bolo MZ SR. Pri realizácii týchto projektov bolo zrealizovaných 392 úkonov (vyplnenie dotazníkov, spracovanie databáz, antropometrické vyšetrenia a odber vzoriek moču).

Odborní pracovníci odboru poskytli 510 konzultácií, z toho 170 k problémom, týkajúcim sa stravovania detí a mládeže a 340 k problematike zariadení pre deti a mládež. Išlo o konzultácie v rámci posudkovej činnosti pri zriaďovaní zariadení pre deti a mládež, k zmene v užívaní a rekonštrukcii objektov a v rámci kontrolnej činnosti v súvislosti s výkonom štátneho zdravotného dozoru.

Na odbore sa uskutočňovali pravidelné pracovné porady v nadväznosti na gremiálne porady vedúceho služobného úradu, operatívne porady a porady na riešenie aktuálnych odborných problémov, v celkovom počte 17.

Pracovníčky odboru sa zúčastnili na 3 odborných podujatiach – seminároch a školení, na ktorých boli odprednášané 3 referáty. Vedúca odboru sa zúčastnila porady hlavnej odborníčky MZ SR pre odbor HDM a konzultačného dňa.

Krajská odborníčka posudzovala 1 materiál v rámci činnosti krajských odborníkov.

Pre masovokomunikačné prostriedky boli poskytnuté informácie v 4 prípadoch, z toho 3 pre tlač a 1 pre TV.

V rámci činnosti odboru bolo vypracovaných 68 správ - 60 čiastkových správ za jednotlivé okresy Bratislavského kraja a 1 komplexná výročná správa, 3 k odpočtu úloh, 4 k plneniu úloh v rámci mimoriadnych úloh. V súvislosti s prevádzkou odboru sa vykonalo 77 úkonov.

## Pedagogická činnosť

Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti pracovníkov v potravinárstve v školských stravovacích zariadeniach a zariadeniach verejného stravovania overila vedomosti u 225 osôb. V súvislosti s činnosťou komisie bolo napísaných 225 zápisníc.

V rámci pedagogickej činnosti bola poskytnutá odborná prax pre 5 študentov SZU Bratislava a pre 5 lekárov v rámci predatestačnej prípravy.

## 2.1 Zhodnotenie školského mliečného programu

Mliečny program v školskom roku 2016/2017 bol zabezpečovaný štyrmi spôsobmi :

- Podávaním mliečnych výrobkov v rámci desiat, ktoré boli denne pripravované v školských jedálňach a podávané žiakom cez veľkú prestávku. V porovnaní s minulým rokom zvýšil sa počet ŠJ, ktoré pripravujú desiate pre žiakov. V 20 ŠJ pri ZŠ, 2 stredných školách a 18 školských zariadeniach vyžadujúcich osobitnú starostlivosť sú podávané desiate, z ktorých väčšina je v rámci mliečného programu.
- Podávaním mlieka a mliečnych výrobkov, ktoré boli súčasťou pokrmov v rámci obeda, desiat a olovrantu (v zmysle NV SR č. 339/2008 Z. z. o poskytovaní pomoci na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov pre deti v materských školách, pre žiakov na základných školách a pre žiakov na stredných školách). Manipulácia s výrobkami bola zabezpečená pracovníkmi ŠJ a formou automatov. Mliečny program zabezpečovala prevažne Tatranská mliekareň, a. s., Kežmarok.
- Školský mliečny program s názvom „Školská mliečna liga“ zabezpečovala firma Danone, spol. s r. o Bratislava formou automatov a podávala viacero druhov mliečnych výrobkov. Do niektorých zariadení mlieko a mliečne výrobky dodávajú aj nové subjekty Syrárreň Havran, a. s., Senica, AG Foods Group a.s., ČR a Organika, Piešťany.
- „Rajo brejky“ firmou a.s. RAJO - formou mliečného automatu za pomoci čipovej karty. V ponuke boli jogurty rôznej chuti a ochutené mlieko (kakaové, vanilkové a ovocné).

### Zhodnotenie školského mliečného programu v roku 2016

Druh zariadenia	Počet škôl, zapojených do školského mliečného programu	Podmienky preverené pri ŠZD	
		vyhovujú (počet)	nevyhovujú (počet)
MŠ	85	85	0
ZŠ	46	46	
ZŠ s MŠ			0
SŠ	13	13	0
Iné školské jedálne			0
<b>Spolu</b>	<b>144</b>	<b>144</b>	<b>0</b>

V rámci výkonu ŠZD v priebehu roka 2016 za účelom kontroly podmienok pri zabezpečovaní mliečnych akcií bolo vykonaných 144 kontrol ŠJ, z toho 85 ŠJ pri MŠ, 46 ŠJ pri ZŠ, 6 ŠJ pri gymnáziách, 3 ŠJ pri SOŠ a 4 ŠJ pri spojených školách. Hygienické podmienky pri zabezpečovaní mliečnych akcií boli vyhovujúce.

## 2.2 Zhodnotenie stavu pieskovísk

Výkon štátneho zdravotného dozoru sa realizoval ako každoročne na vybraných detských ihriskách a pieskoviskách, vrátane mimoriadnych cielených kontrol zameraných na dodržiavanie hygienických požiadaviek na pieskoviská, ktoré sú súčasťou detských ihrísk Bratislavského kraja.

Celkový hygienický štandard areálov detských ihrísk bol vyhovujúci vo všetkých predškolských zariadeniach a na dozorovaných ihriskách. Vykonávala sa pravidelná údržba pohybových atrakcií, zabezpečovalo sa čistenie plôch vrátane kosenia trávy. Pieskoviská v kontrolovaných predškolských zariadeniach sú vo väčšine prípadov prikrývané netkanou textíliou.

Z detských ihrísk a pieskovísk bolo odobratých 37 vzoriek piesku, z ktorých nevyhovelo požiadavkám zdravotnej bezpečnosti 6 vzoriek (16,2 %). Po stránke mikrobiologickej nevyhovela 1 vzorka pre prekročené najvyššie prípustné množstvá fekálnych streptokokov – enterokokov a termotolerantných koliformných baktérií. Prítomnosť baktérií rodu *Salmonella* species nebola zistená. V jednom prípade boli zistené vajíčka bližšie nešpecifikovaného geohelminthu a v 4 prípadoch boli zistené bližšie nešpecifikované kokcidie. Za nevyhovujúci výsledok laboratórneho rozboru vzorky piesku prevádzkovateľovi bola uložená úhrada nákladov v sume 106 €. Vo všetkých prípadoch s nevyhovujúcou kvalitou piesku bolo realizované opatrenie na nápravu s výmenou piesku v pieskovisku. Z 30 skontrolovaných pieskovísk bol piesok vymenený za ostatné 2 roky.

	Miesto odberu	Celkový počet vyšetrených vzoriek 2016	Počet nevyhovujúcich vzoriek z celkového počtu vyšetrených vzoriek z dôvodu nálezu:			
			Termotolerantné koliform.bakt. <i>Escherichia coli</i>	Fekálne streptokoky - enterokoky	Baktérie rodu <i>Salmonella</i> species	Vajíčka helminthov alebo iné vývojové štádiá týchto parazitov
	<b>okres BA I.</b>					
1.	DI- Medická záhrada I.	1	0	0	0	0
2.	DI- Medická záhrada II.	1	0	0	0	0
3.	DI- Medická záhrada III.	1	0	0	0	0
4.	DI- Medická záhrada IV.	1	0	0	0	0
5.	DI Jakubovo námestie	1	<b>2100</b>	<b>1850</b>	0	0
	<b>okres BA II.</b>					
6.	DI Budovateľská	1	525	0	0	0
7.	DI Kulíšková	1	100	0	0	0
8.	DI Baltská ul. I.	1	0	0	0	0
9.	DI Baltská ul. II.	1	0	0	0	0
10.	DI Bieloruská ul.	1	0	0	0	0
11.	ul. Mlynské nivy 61	1	0	0	0	0
	<b>okres BA III.</b>					
12.	MŠ Gelnická	1	0	0	0	0
13.	MŠ Tbiliská	1	0	0	0	0
14.	DI Račianske Mýto	1	0	0	0	0
15.	DI Rešetkova	1	0	0	0	0
16.	DI Tegelhofa Nová Doba	1	0	0	0	prítomnosť geohelminthov bližšie nešpecifikovaného živočícha

17.	DI Koloseo	1	0	0	0	0
	<b>okres BA IV.</b>					
18.	ul. Bukovčana	1	0	75	0	0
19.	ul. Poničana	1	0	125	0	0
20.	Pod Rovnicami	1	0	0	0	0
21.	Púpavova 44	1	50	0	0	0
22.	Levárska 9	1	175	675	0	0
	<b>MALACKY</b>					
23.	MŠ Plavecký Štvrtok 89	1	0	0	0	0
24.	MŠ Láb 223	1	0	0	0	0
25.	MŠ Školská 2, Zohor	1	0	0	0	0
26.	MŠ Orechová 19, Lozorno	1	0	0	0	0
27.	DC ZORNIČKA, Gozovská 1171/18A, Lozorno	1	0	0	0	0
	<b>PEZINOK</b>					
28.	MŠ SNP 14, Modra	1	0	0	0	bližšie nešpecifikované kokcié
29.	MŠ, Za Hradbami 1	1	0	0	0	bližšie nešpecifikované kokcié
30.	Verejné pieskovisko, Vajanského, Modra	1	325	350	0	bližšie nešpecifikované kokcié
31.	Verejné pieskovisko, ul. 1. mája pri potravinách CBA	1	0	0	0	bližšie nešpecifikované kokcié
32.	Verejné pieskovisko, Za Hradbami, Pezinok	1	50	200	0	0
	<b>SENEC</b>					
33.	Verejné pieskovisko, Pele klub I, Športová, Rovinka	1	0	0	0	0
34.	Verejné pieskovisko Pele klub II., Športová, Rovinka	1	0	0	0	0
35.	Verejné pieskovisko Pele klub III., Športová, Rovinka	1	0	0	0	0
36.	MŠ Sadova 206, Rovinka	1	0	0	0	0
37.	Súkr. MŠ Kinden Garden, Jazerá 1340, Rovinka	1	0	0	0	0
	<b>SPOLU</b>	<b>37</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>5</b>

### 2.3 Zhodnotenie sortimentu v školských bufetoch

Štátny zdravotný dozor sa vykonáva v 133 bufetoch, z ktorých je 129 neštátnych. Ide o zariadenia rýchleho občerstvenia, ktoré ponúkajú pečivo a pekárenské výrobky, nealkoholické nápoje v originálnych baleniach, mliečne výrobky, cukrovinky a pochutiny, obložené pečivo a bagety (plnené syrom, šunkou, prípadne tepelne spracovanými mäsami) a priemysel-

ne vyrábané balené šaláty. Nezdravé potraviny s vyšším obsahom cukru a soli sú predávané vo všetkých bufetoch a vo viacerých prípadoch nezdravé potraviny tvorili aj viac ako 50 % z predávaného sortimentu. Čerstvé ovocie sa ponúka ojedinele a čerstvá zelenina len ako príloha v bagetách z dôvodu nezáujmu zo strany žiakov.

V rámci mimoriadnej úlohy zameranej na monitoring marketingu a reklamy na nezdravé potraviny bolo v bufetoch vykonaných 23 kontrol. Prítomnosť propagačných materiálov a reklám na nezdravé potraviny a nápoje v školských bufetoch nebola zistená, s výnimkou, že v týchto zariadeniach sa nachádzali chladničky a chladiace vitríny od firmy Coca Cola, prípadne informačná tabuľa, v záhlaví ktorej bolo logo firmy Coca Cola. V skontrolovaných bufetoch bol dodržaný schválený predajný sortiment.

Vysokoškolské bufety majú sortiment rozšírený o predaj hotových jedál, ktoré sú pripravované priamo v zariadeniach, prípadne sú dovážané. Na základe podnetu bol v jednom automate vysokej školy zistený predaj nealkoholického nápoja po dátume spotreby a na základe výsledkov rokovania so zástupcom firmy Coca-cola Company bol zaslaný zoznam umiestnených automatov v objektoch vysokých škôl, ktorým v rámci výkonu ŠZD bude venovaná pozornosť. V priebehu roka bol riešený ďalší podnet na vysokoškolské zariadenie rýchleho občerstvenia, v ktorom bolo upozornené na predaj bagiet bez označenia doby spotreby. Opodstatnenosť podnetu nebola potvrdená.

Súčasťou výkonu štátneho zdravotného dozoru zariadení rýchleho občerstvenia bola kontrola predajných automatov umiestnených v priestoroch škôl, pričom bolo zistené, že prevádzkovatelia automatov nespĺňajú oznamovaciu povinnosť pri umiestňovaní automatu s výnimkou a.s. RAJO Bratislava a Delikommat s.r.o ktoré zaslali zoznam škôl, v ktorých sú automaty inštalované.

### **3. Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť (tab. 2 a 3 )**

#### **3.1 Posudková činnosť**

V priebehu roka 2016 bolo vydaných 176 záväzných stanovísk, z ktorých bolo 7 nesúhlasných. Nesúhlasné záväzné stanoviská boli vydané prevažne z dôvodu nepripravenosti stavieb v rámci kolaudačného konania, nedodržania uložených povinností, prípadne nesúladu skutkového stavu stavby s posudzovanou projektovou dokumentáciou. Voči jednému stanovisku boli podané námietky v rámci kolaudačného konania, ktoré zo strany stavebného úradu nie je t. č. ukončené.

Z celkového počtu k návrhom na územné konanie a k projektovým dokumentáciám bolo vydaných 60 záväzných stanovísk, ku kolaudáciám 93 a k zmene v užívaní stavieb 23 záväzných stanovísk.

Posudzované projektové dokumentácie v rámci územného, prípadne zlúčeného konania sa týkali nových objektov materských a základných škôl, prestavby, nadstavby, prístavby a rekonštrukcie materských, základných a stredných odborných škôl, prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku, TV traktov a študentského domova. Vo viacerých prípadoch bol realizovaný rýchly systém výstavby objektov formou modulových panelov.

Zmeny v užívaní stavieb boli posudzované na úseku prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku, materských škôl, detských centier, jazykovej školy a ŠJ.

V rámci kolaudačného konania boli posudzované materské, základné, stredné a jazykové školy, prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov veku, zariadenia sociálnej kurately a špeciálneho výchovného poradenstva, stravovacie zariadenia, výučbové, stravovacie, telovýchovné a ubytovacie priestory pre vysokoškolákov.



V roku 2016 bolo vydaných 316 súhlasných rozhodnutí. Voči jednému rozhodnutiu o uložení pokuty za správny delikt bolo zaslané odvolanie, ktoré je t. č. v riešení.

K návrhom na uvedenie priestorov do prevádzky alebo zmenu v ich prevádzkovaní bolo vydaných 189 rozhodnutí, k prevádzkovým poriadkom 3 rozhodnutia. Konanie bolo prerušené v 69 prípadoch a v 43 prípadoch bolo konanie zastavené.

Za prevádzkovanie zariadení bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva bolo vydaných 11 rozhodnutí k uloženiu pokút za správny delikt a jedno rozhodnutie na úhradu nákladov.

Rozhodnutia k začatiu prevádzky prípadne k ich zmenám boli vydané pre materské školy (54), prevádzkarne starostlivosti o detí do 6 rokov veku (22), stravovacie zariadenia (18), základné školy (18), zotavovacie podujatia (15), bufety (10), zariadenia pre deti a mládež vyžadujúce osobitnú starostlivosť (9), stredné odborné školy (8), ubytovacie zariadenia (5), ZÚŠ (3) a ostatné (27).

Prevádzkové poriadky boli posudzované pre chemické laboratóriá základnej, strednej a vysokej školy.

### 3.2 Kontrolná činnosť

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v 2 977 sledovaných zariadeniach sa vykonalo 890 kontrol.

V štátnej správe je 1 958 zariadení a 1 019 zariadení je v neštátnej sfére.

Z celkového počtu 2 977 zariadení do hygienickej kategórie A je zaradených 1 115 zariadení (37,45 %), do kategórie B – 1 851 (62,18 %) a do C – 11 zariadení (0,37 %).

V porovnaní s minulým rokom sa zaznamenal presun zariadení z kategórie „B“ do „A“ o 1,38 % zariadení.

Z dôvodu objektivizácie faktorov životného a pracovného prostredia sa odobralo 353 vzoriek a vyhodnotených bolo 387 výsledkov vyšetrení faktorov prostredia.

V priebehu roka bolo vykonaných 50 odberov vzoriek vody zo školských, detských rehabilitačných bazénov a z bazénov pre plávanie malých detí. Po stránke chemickej nevyhovelo 24 vzoriek (48,0 %) z dôvodu nedodržania limitu voľného, viazaného chlóru a prekročenia limitu pH a chemickej spotreby kyslíka. Po mikrobiologickej nevyhoveli 4 vzorky (8,00 %) z dôvodu výskytu *Pseudomonas aeruginosa* a kultivovateľných mikroorganizmov pri 36 °C. Po stránke biologickej vyhoveli všetky vzorky.

Ďalej boli odobraté 2 vzorky pitnej vody v rámci novej výstavby, ktoré vyhoveli požiadavkám na pitnú vodu.

Z individuálnych vodných zdrojov boli odobraté 4 vzorky vody v okresoch Malacky, Pezinok a Senec, ktoré vyhoveli po stránke chemickej a biologickej požiadavkám na pitnú vodu a po stránke mikrobiologickej nevyhovela 1 vzorka pre zvýšený počet koliformných baktérií a enterokokov.

Z detských ihrísk a pieskovísk bolo odobratých 37 vzoriek piesku, z ktorých nevyhovelo požiadavkám zdravotnej bezpečnosti 6 vzoriek (16,2 %). Po stránke mikrobiologickej nevyhovela 1 vzorka pre prekročené najvyššie prípustné množstvá fekálnych streptokokov – enterokokov a termotolerantných koliformných baktérií. V jednom prípade boli zistené vajčička bližšie nešpecifikovaného geohelminthu a v 4 prípadoch oli zistené bližšie nešpecifikované kokciédie. Prítomnosť baktérií rodu *Salmonella* species nebola zistená.

Za účelom objektivizácie úrovne spoločného stravovania detí a mládeže bolo odobratých spolu 260 vzoriek, z toho:

- 87 vzoriek zeleniny na chemické vyšetrenie. Hygienickým požiadavkám nevyhovelo 13 vzoriek (14,9 %) z dôvodu prekročeného limitu NaCl a dusičnanov,
- 85 vzoriek stravy z predškolských a školských stravovacích zariadení, z ktorých 1 (1,2 %)

- nevyhovelo po stránke mikrobiologickej požiadavkám potravinového kódexu z dôvodu výskytu zvýšeného množstva koagulázopozitívnych stafylokokov a koliformných baktérií,
- 20 vzoriek dojčenskej stravy, z toho 10 na chemické a 10 na mikrobiologické vyšetrenie, ktoré vyhoveli požiadavkám zdravotnej nezávadnosti,
  - z dôvodu objektivizácie hygienických podmienok výroby pokrmov bolo v súvislosti s výskytom salmonelózy v školských stravovacích zariadeniach odobratých 68 sterov, z ktorých 21 sterov (30,9 %) nevyhovelo hygienickým požiadavkám.

Odborní pracovníci vykonali analýzu 1 merania umelého osvetlenia predškolského zariadenia, ktoré vyhovelo požiadavkám príslušnej STN, a 2 meraní tepelnej pohody žiakov strednej odbornej školy.

### **3.3 St'aznosti, petície, podnety a oznámenia občanov**

Pracovníci odboru prešetrili celkom 49 žiadostí, podnetov a oznámení občanov na hygienické nedostatky v zariadeniach rôznych typov. Opodstatnených bolo 27, neopodstatnených 22. Všetky podnety boli zaslané písomne, prípadne e-mailom, z ktorých bolo 13 anonymných.

V opodstatnených podnetoch išlo o upozornenia na prevádzkovanie zariadení bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva, nevhodné priestory pre výučbu, nevyhovujúce podmienky výučby počas rekonštrukcie - obťažovanie nadmernou prašnosťou a zápachom, nedostatočná tepelná pohoda, zatekanie do priestorov, výskyt plesní, porucha kanalizácie a nevyhovujúca prevádzková hygiena v zariadeniach pre osobnú hygienu; zdravotné problémy po konzumácii pokrmov, výskyt salmonelózy, nezabezpečenie podmienok na osobnú hygienu personálu ŠJ aj stravníkov, nedostatočná prevádzková hygiena ŠJ, nevhodné podmienky pri dovoze a výdaji pokrmov, neodložené vzorky stravy, malé porcie pokrmov, nedostatok čerstvého ovocia a zeleniny, kríženie čistej a nečistej prevádzky, tovar po záruke, výskyt plesne vo varni, nevhodné uskladnenie odpadu a výskyt potkanov a fajčenie pracovníkov stravovacej prevádzky.

V neopodstatnených prípadoch išlo o upozornenia na nevyhovujúcu prevádzkovú hygienu v predškolských zariadeniach, zvýšenú chorobnosť z dôvodu prijímania chorých detí do kolektívu a výskyt pedikulózy, výskyt ploštíc vo vysokoškolských ubytovacích zariadeniach, nedostatočnú tepelnú pohodu v MŠ a strednej škole; nevyhovujúcu prevádzkovú hygienu zariadení spoločného stravovania a kvalitu podávaných pokrmov s následným výskytom alimentárnych ochorení, nepoužívanie ochranných pracovných pomôcok pri výdaji pokrmov, zamestnávanie pracovníkov bez odbornej a zdravotnej spôsobilosti, podávanie bujónov, instantných výrobkov a polotovarov, nedodržiavanie pitného režimu, nedostatočnú pestrosť jedálnych lístkov, nedostatočnú frekvenciu podávania čerstvého ovocia a zeleniny, predaj mliečnych výrobkov z automatu ZŠ, nevhodné podmienky ambulatného predaja v triede ZŠ a bagiet vo vysokoškolskom bufete po dátume spotreby; nevyhovujúce podmienky práce na niekoľkých vysokoškolských pracoviskách a obťažovanie hlukom blízkeho okolia činnosťou základnej umeleckej školy.

### **3.4 Sankčné opatrenia**

V priebehu roka bolo uložených 15 blokových pokút v sume 830 €, z toho 13 pokút v sume 680 € v zmysle § 84 zák.č.372/1990 Zb. a 2 pokuty v sume 150 € za porušovanie zákažu fajčenia (§ 11 zák.č.377/2004 Z. z.). Väčšina blokových pokút bola uložená v stravovacích prevádzkach. Za nevyhovujúcu kvalitu vzoriek bazénovej vody, vzorky piesku z pieskoviska, vzorky z individuálneho zdroja pitnej vody a sterov z rúk a náčinia ŠJ bola uložená v 23 prí-

padoch náhrada nákladov v sume 1 424,68 €. Za prevádzku 9 zariadení bez súhlasu orgánu verejného zdravotníctva bolo uložených 9 pokút v sume 4 250 € v zmysle § 57 zákona č. 355/2007 Z.z. (správny delikt). Za výskyt závažných hygienických nedostatkov, ktoré predstavovali riziko ohrozenia zdravia, bol v 1 prípade uplatnený zákaz prevádzky v zmysle § 55 zákona č. 355/2007 Z.z. Zo všetkých vyššie uvedených pokút sú ešte 3 pokuty za správne delikty v štádiu riešenia.

Blokové pokuty:

- v školských jedálňach bolo uložených 7 pokút v sume 370 € za nevyhovujúcu prevádzkovú hygienu a osobnú hygienu kuchynského personálu, kríženie čistej a nečistej prevádzky, nedodržanie teplotného režimu pri prevoze pokrmov, tovar po záruke, zmrazovanie potravín, nesprávne odkladanie vzoriek stravy, nevyznačovanie alergénov v jedálnom lístku a fajčenie v priestoroch ŠJ,
- v školských bufetoch boli uložené 2 pokuty v sume 110 € za zmrazovanie mäsa a zvyškov jedál,
- za nedostatky prevádzkového charakteru v 1 materskej škole a detskom centre boli uložené 3 pokuty v sume 150 €,
- za predaj výrobku z automatu po dobe spotreby bola uložená pokuta v sume 50 €,
- za porušovanie zákazu fajčenia boli uložené 2 pokuty v sume 150 €.

Za správne delikty bolo uložených:

- 8 pokút v sume 4100 € za nepovolenú prevádzku prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku, 1 pokuta v sume 150 € za nepovolenú prevádzku vysokoškolského bufetu.

Náhrady nákladov:

- za nevyhovujúcu kvalitu 20 vzoriek bazénovej vody bola uložená náhrada nákladov v sume 1 153,88 €, za 1 vzorku piesku z pieskoviska DI v sume 106 €, za 1 vzorku z IVZ v sume 62,8 € a za stery z rúk a kuchynského náčinia pracovníkov ŠJ v sume 102 €.

Zákaz prevádzky v zmysle § 55 zákona č. 355/2007 Z.z. bol uložený za nevyhovujúce podmienky so zatekaním do priestorov a výskytom plesní v ŠJ pri strednej škole.

## ŠPECIÁLNA ČASŤ

### 1. Analýza hygienickej situácie v zariadeniach pre deti a mládež (tab.č.3 a 4)

#### 1.1 Prevádzkarne starostlivosti o deti do 6 rokov veku

V Bratislavskom kraji je 124 prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku s kapacitou 2 557 miest a s počtom 2 103 zapísaných detí.

V roku 2016 sa počet zvýšil o 11 nových malokapacitných zariadení a zrušené boli 2 zariadenia. Oproti minulému roku sa zvýšila kapacita o 214 miest, počet zapísaných stúpol o 113 detí.

Obložnosť sa plnila v priemere na 82,24 %, čo predstavuje zníženie o 2,66 % v porovnaní s rokom 2015. Pod správu miestnych úradov patria 4 zariadenia a 120 prevádzkarní prevádzkujú súkromné osoby.

V rámci posudkovej činnosti sme sa vyjadrili k 6 PD v rámci územného konania a k 5 zmenám v užívaní stavieb - rodinných domov, ktorým vo väčšine prípadov predchádzali konzultácie. V rámci kolaudačných konaní bolo vydaných 16 záväzných stanovísk, z toho bolo 1 nesúhlasné ku kolaudácii, z dôvodu nepripravenosti stavby. V súvislosti s prevádzkou zariadení bolo vydaných 22 rozhodnutí.

Na tomto úseku bolo riešených 10 podnetov, z ktorých bolo 6 opodstatnených. Išlo o prevádzkovanie prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku bez súhlasného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, za čo boli uložené pokuty za správny delikt a nedostatky v súvislosti so stravovaním detí. Predmetom neopodstatnených podnetov boli informácie o zvýšenej chorobnosti detí v súvislosti s podmienkami stravovania a zamestnávania pracovníkov v ŠJ bez odbornej a zdravotnej spôsobilosti.

V skontrolovaných zariadeniach bol hygienický štandard vyhovujúci a v priebehu roka sa nebola zaznamenaná výraznejšia zmena.

## 1.2 Materské školy

Na území Bratislavského kraja sa nachádza 298 materských škôl s kapacitou 21 340 miest, s počtom zapísaných detí 23 386. Obložnosť sa v priemere plnila na 109,59 %. V porovnaní s minulým rokom pribudlo 7 malokapacitných MŠ a zrušená bola 1 MŠ. Kapacita sa zvýšila o 1 097 miest a počet zapísaných o 1 207 detí.

Z celkového počtu materských škôl je 234 štátnych, 52 súkromných a 12 cirkevných.

V MŠ Bratislavského kraja naďalej pretrváva nepriaznivá situácia v súvislosti s preplnenosťou zariadení.

V rámci posudkovej činnosti sme sa vyjadrili k 31 PD – nadstavby, prístavby objektov s vytvorením tried MŠ a rekonštrukciám. V 6 prípadoch boli vydané súhlasné záväzné stanoviská na zmenu v užívaní stavby a v 30 prípadoch boli posudzované stavby v rámci kolaudačného konania. V jednom prípade bolo vydané nesúhlasné záväzné stanovisko v rámci kolaudácie stavby z dôvodu jej nepripravenosti. V 54 prípadoch boli vydané rozhodnutia k začatiu prevádzky, prípadne k zmene prevádzky a prevádzkových poriadkov. Časť zmien prevádzky predstavovali rozhodnutia k zmenám kapacity po realizácii nadstavby, prístavby a dostavby jestvujúcich objektov MŠ a časť ako súhlas s dočasným zvýšením počtu zapísaných detí (o 14 %) na jeden až dva školské roky z dôvodu zvýšeného záujmu o umiestnenie detí do MŠ.

V 40 zariadeniach došlo k zlepšeniu hygienického štandardu, a to: v 5 rozšírením priestorov realizáciou nadstavby a prístavby, v 4 rozšírením priestorov zmenou účelu využitia jestvujúcich priestorov, v 8 rekonštrukciou zariadení pre osobnú hygienu, v 3 rekonštrukciou umelého osvetlenia, v 10 po obnove maľoviek a vonkajších hracích prvkov, v 8 po výmene častí nábytku a podlahových krytín a v 2 po zlepšení odvetrania vo WC detí a doplnení zariadení predmetov.

Prevádzkové nedostatky boli riešené v 3 zariadeniach. Išlo o znečistenú maľovku, poškodenú podlahovú krytinu a nedostatočnú intenzitu umelého osvetlenia.

V priebehu roka bolo riešených 6 podnetov, z ktorých boli 3 opodstatnené. V dvoch prípadoch išlo o prevádzkovanie súkromných MŠ bez súhlasného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva. V jednom prípade nebola zabezpečená tečúca teplá voda v zariadeniach pre osobnú hygienu detí.

V neopodstatnených podnetoch išlo o oznámenia na výskyt pedikulózy, nedostatočné upratovanie priestorov spálni a nedostatočnú tepelnú pohodu v herniach detí.

### 1.3 Základné školy

Na území kraja je 169 základných škôl s počtom 48 606 zapísaných žiakov. Oproti predchádzajúcemu roku 1 ZŠ pribudla. Celkový počet žiakov sa zvýšil o 2 759. Vo všetkých okresoch došlo k vzostupu žiakov - najväčší v okrese Senec o 675, Bratislava IV o 442, Bratislava V o 423, Bratislava I o 420, Bratislava III o 302, Malacky o 259, Pezinok o 244 a Bratislava II o 218.

Z celkového počtu základných škôl je 134 v štátnej správe, 24 súkromných a 11 cirkevných.

V rámci posudkovej činnosti boli posudzované projektové dokumentácie v 9 ZŠ na prístavbu, nadstavbu a rekonštrukciu priestorov školy a v 1 ZŠ na zmenu využitia priestorov. V ďalších 14 prípadoch boli posúdené priestory a vydané záväzné stanoviská v rámci kolaudačných konaní. V jednom prípade bolo vydané nesúhlasné záväzné stanovisko v rámci kolaudácie stavby z dôvodu jej nepripravenosti. K uvedeniu priestorov do prevádzky prípadne k zmene prevádzky bolo vydaných 18 rozhodnutí.

Zlepšenie hygienického štandardu sa dosiahlo v 18 ZŠ. Výrazné zlepšenie podmienok vyučovania sa zaznamenalo v 5 zariadeniach uvedením do prevádzky nadstavby a prístavby ZŠ, v 7 školách realizáciou rekonštrukcií zariadení pre osobnú hygienu, umelého osvetlenia, kanalizácie, kotolne, výmenou časti okien za plastové, zateplením a rekonštrukciou školského dvora. Čiastočné zlepšenie podmienok sa zaznamenalo v 5 ZŠ - výmenou podlahových krytín, obnovou maľoviek a doplnením nábytku.

Hygienické nedostatky boli riešené v 3 ZŠ z dôvodu výskytu nedostatkov súvisiacich s nedostatočnou údržbou objektov (opotrebovanosť zariadení pre osobnú hygienu, znečistené maľovky stien a šírenie zápachu zo suterénu následkom vyrážania kanalizácie a spodných vôd).

V priebehu roka boli podané 2 podnety, z ktorých bol 1 opodstatnený. Išlo o šírenie zápachu zo suterénu objektu. Neopodstatnený podnet sa týkal fajčenia vo vonkajšom areáli školy.

### 1.4 Gymnázia

Na území kraja sa nachádza 42 gymnázií s celkovým počtom 13 178 žiakov. Z uvedeného počtu zariadení je 20 štátnych, 14 súkromných a 8 cirkevných.

V porovnaní s minulým rokom stúpol celkový počet o 36 žiakov.

V rámci posudkovej činnosti bolo vydané 1 rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky.

Zlepšenie podmienok sa zaznamenalo v 5 zariadeniach čiastočnou rekonštrukciou výučbových a komunikačných priestorov, výmenou podlahových krytín a obnovou maľoviek.

V priebehu roka sme prešetrovali jeden opodstatnený podnet, ktorý upozorňoval na havarijný stav CO krytu a šíriaci sa zápach po plesniach po priestoroch školy. Na základe výsledkov hygienickej kontroly a rokovania boli prijaté opatrenia na nápravu.

### 1.5 Stredné odborné školy

Na území kraja je 68 stredných odborných škôl s celkovým počtom 15 018 žiakov, z ktorých je 41 štátnych, 25 súkromných a 2 cirkevné. V priebehu roka boli zrušené 3 štátne SOŠ v okrese Bratislava III a pribudla jedna súkromná SOŠ v okrese Bratislava I. V porovnaní s minulým rokom klesol počet o 235 žiakov.

V rámci posudkovej činnosti boli posúdené v dvoch prípadoch PD a v jednom prípade bolo vydané nesúhlasné záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby z dôvodu chýbania prívodu

studenej a teplej pitnej vody v odborných učebniach odboru kaderník a nedostatku umývadiel v zariadeniach pre osobnú hygienu žiakov. V 8 prípadoch boli vydané súhlasné rozhodnutia k začatiu prevádzky, prípadne k zmene prevádzky a prevádzkových poriadkov jestvujúcich škôl.

V priebehu roka 2016 boli vykonané komplexné hygienické preverky v 7 SOŠ v odboroch strojárstvo, mechanika a stavebníctvo. Nie všetky školy a pracoviská praktického vyučovania majú rozhodnutia k začatiu prevádzky a schválené prevádzkové poriadky, vrátane posudkov o riziku na práce s nebezpečnými chemickými faktormi.

Zlepšenie hygienického štandardu sa zaznamenalo v 8 SOŠ. Výrazné zlepšenie bolo zistené v 5 SOŠ - kompletnou rekonštrukciou jedného objektu školy, rozsiahlou rekonštrukciou školských dielní, umelého osvetlenia, výučbových a komunikačných priestorov a rekonštrukciou zariadení pre osobnú hygienu vrátane výmeny zariadení predmetov. V ďalších školách išlo o výmenu časti okien za plastové, výmenu podlahových krytín s následnou obnovou maľoviek.

Hygienické nedostatky boli riešené v 3 SOŠ z dôvodu ich nedostatočnej údržby - nevyhovujúce umelé osvetlenie, znečistené maľovky a poškodené podlahové krytiny v komunikačných priestoroch škôl.

V priebehu roka sme prešetrovali dva opodstatnené podnety na nevyhovujúce podmienky výučby (obťažujúci zápach a zvýšenú prašnosť) počas rekonštrukcie priestorov a fajčenie zamestnancov a žiakov v priestoroch školy.

Novým fenoménom v ostatnom čase je zlučovanie škôl z dôvodu ekonomickej nerentabilnosti prevádzky. Vo viacerých prípadoch toto zlúčenie prebehlo bez predchádzajúceho posúdenia hygienických podmienok prevádzky škôl.

V roku 2016 vznikla prvá duálna akadémia v Bratislavskom kraji v automobilovom odbore. Zameraním duálnych akademií je plynulejšie prepojenie teórie s praxou. V posudkovej činnosti bola posúdená PD pre ďalšiu duálnu akadémiu v oblasti služieb pre odbor pedagogicko-sociálny a pekár, cukrár a mäsiar.

## **1.6 Jazykové školy**

Na území kraja sa nachádza 14 jazykových škôl, z ktorých sú 4 štátne a 10 súkromných. Ide o zariadenia, ktoré zabezpečujú výučbu cudzích jazykov prevažne pre dospelých.

V rámci posudkovej činnosti bola v jednom prípade posúdená PD k zmene priestorov na jazykovú školu a v dvoch prípadoch boli vydané súhlasné rozhodnutia k začatiu prevádzky.

## **1.7 Praktické vyučovanie**

Na území kraja je evidovaných 98 pracovísk praktického vyučovania (PPV) a 10 stredísk praktického vyučovania (SPV). Z celkového počtu je 46 PPV a 8 SPV štátnych a 51 PPV a 2 SPV súkromných a 1 PPV cirkevné.

V priebehu roka 2016 boli vykonané v rámci prioritnej úlohy komplexné hygienické preverky v 7 SOŠ v odboroch strojárstvo, mechanika a stavebníctvo so zameraním na zhodnotenie pracovných podmienok, režimu práce a odpočinku a režimu stravovania žiakov na pracoviskách praktického výcviku stredných odborných škôl.

Nie všetky školy a pracoviská praktického vyučovania majú rozhodnutia k začatiu prevádzky a schválené prevádzkové poriadky, vrátane posudkov o riziku na práce s nebezpečnými chemickými faktormi.

Odborný výcvik bol zabezpečovaný v učebných a študijných odboroch a v nadstavbovom štúdiu. Odborná prax je zvyčajne vykonávaná dvoma spôsobmi. Prvým je skupinový výcvik,

ktorý je realizovaný v dielňach stredných odborných škôl pre žiakov 1.a 2. ročníkov v počtoch 10-12 žiakov. Druhý spôsob je individuálny pre žiakov 3. a 4. ročníkov na základe zmluvnej dohody. V školskom roku 2016/2017 sa odborný výcvik realizoval na 202 pracoviskách, prevažne v autorizovaných autoservisoch a dielňach v organizáciách, spoločnostiach, firmách a u živnostníkov.

Žiaci vykonávajú odborný výcvik v zmysle študijných osnov MŠVVaŠ SR. Pravidelne sa vykonávajú prednášky o bezpečnosti práce vždy na začiatku školského roku a pri každej tematickej problematike. V rámci odbornej praxe sa praktického výcviku zúčastňuje denne maximálne 10 - 11 žiakov v jednej skupine pod vedením majstrov a inštruktorov odbornej výchovy. Odborná prax v študijných odboroch sa strieda s teoretickou výukou v týždňových intervaloch. V učebných odboroch sú zaradené 2 až 4 dni praxe v týždni. Pracovná doba žiakov a prestávkový režim sú v zmysle hygienických požiadaviek (žiaci 1. roč. pracujú 6 hod., 2. roč.- 6 hod. a žiaci 3. a 4.roč. – 7 hod.). Prestávka je 30 min po 3 hod. Pri práci žiaci podľa jej charakteru používajú podľa druhu práce OOPP (pracovný odev, pracovnú obuv, okuliare, rukavice, respirátory, slúchadlá a pod.). Pracovný odev a OOPP zabezpečuje škola, údržbu zabezpečujú žiaci. Stroje v dielňach sú pravidelne servisované oprávnenými organizáciami. Počty žiakov v predmetných odboroch neustále klesajú. Niektoré školské dielne sú využívané len na 30 % (najnepriaznivejšia situácia je v SOŠ technická, Vranovská 4, Bratislava).

Pri 16 kontrolách boli zistené hygienické nedostatky prevažne prevádzkového charakteru a nedostatky z nedostatočnej údržby objektov (nedostatočné denné a umelé osvetlenie, nevhodné vetranie, nevyhovujúca tepelná pohoda v dielňach v zimných mesiacoch, morálne opotrebované zariadenia pre osobnú hygienu, poškodené podlahové krytiny, zatečené a olupujúce sa steny, znečistené omietky, nedostatočne vybavené lekárničky prvej pomoci a pod.). Na odstránenie hygienických nedostatkov boli prijaté opatrenia na nápravu v stanovených termínoch.

Následne v druhom polroku na vytypovaných pracoviskách v spolupráci s odbornými pracovníkmi odboru hygienických laboratórií mala byť vykonaná objektivizácia faktorov prostredia (hluk, prach a chemické škodliviny) meraním. Objektivizácia prašnosti bola vykonaná len na jednom PPV s negatívnym výsledkom. Objektivizácia hluku z dôvodu maximálnej vyťaženia pracovníkov odboru hygienických laboratórií nebola zrealizovaná. Z uvedeného dôvodu sa bude v úlohe pokračovať aj v roku 2017.

## **1.8 Špeciálne školy**

Ide o školy pre deti alebo žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Na území kraja sa nachádza 60 zariadení, ktoré slúžia pre deti a mládež s rôznym zdravotným znevýhodnením - sluchovým, zrakovým, telesným, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom, chorých a zdravotne oslabených, s vývinovými poruchami učenia, s poruchami aktivity a pozornosti, s viacnásobným postihnutím a s poruchami správania. Súčasťou týchto škôl sú aj školy pre mimoriadne nadané deti a mládež. Z nich je 15 špeciálnych materských škôl (ďalej ŠMŠ), 28 špeciálnych základných škôl (ďalej ŠZŠ) a 17 špeciálnych stredných škôl (ďalej ŠSS).

### **1.8.1 Špeciálne materské školy**

Z celkového počtu 15 ŠMŠ je 13 štátnych a 2 súkromné, ktoré navštevuje 473 detí. V porovnaní s minulým rokom klesol počet o 21 detí.

V rámci posudkovej činnosti bolo vydané jedno rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky ŠMŠ a v dvoch prípadoch boli posúdené hygienické podmienky a vydané súhlasné stanoviská pre zaradenie do siete škôl MŠVVaŠ SR.

Hygienický štandard týchto zariadení je vyhovujúci a nedošlo k významným zmenám.

### **1.8.2 Špeciálne základné školy**

Z celkového počtu 28 ŠZŠ je 24 štátnych a 4 súkromné, ktoré navštevuje 2 313 žiakov. V porovnaní s minulým rokom stúpol počet o 76 žiakov.

Okrem samostatných špeciálnych základných škôl, základných škôl internátnych sú v počte zaradené aj školy, ktoré sú súčasťou domovov sociálnych služieb, špeciálnych výchovných zariadení, nemocníc, ale aj školy pre mimoriadne nadané deti.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené zlepšenie v dvoch zariadeniach, následkom výmeny okien za plastové v spoločenskej miestnosti a jedálni, čím sa zlepšila tepelná pohoda v triedach žiakov, a rekonštrukciou elektroinštalácie s následným zlepšením umelého osvetlenia učebných priestorov.

V jednom prípade boli riešené nedostatky v súvislosti s poškodenou a znečistenou maľovkou stien vo vyučovacích priestoroch a zariadeniach pre osobnú hygienu.

### **1.8.3 Špeciálne stredné školy**

Na území kraja je 17 štátnych ŠSS s celkovým počtom 1 153 žiakov. V porovnaní s minulým rokom stúpol počet o 8 žiakov.

V jednom prípade boli posúdené hygienické podmienky a vydané súhlasné stanovisko pre zaradenie do siete škôl MŠVVaŠ SR.

Pri výkone štátneho zdravotného dozoru bolo zistené zlepšenie v jednom zariadení, následkom výmeny okien za plastové v jednom trakte objektu školy. V jednom prípade boli riešené nedostatky v súvislosti s poškodenou a znečistenou maľovkou stien následkom zatekania, pričom boli prijaté opatrenia na nápravu.

## **1.9 Fakulty vysokých škôl**

Na území mesta sa nachádza 12 vysokých škôl (ďalej VŠ), z toho 5 verejných, 1 štátna a 6 súkromných. Štátny zdravotný dozor sa vykonáva v 40 fakultách s celkovým počtom 39 266 študentov, čo v porovnaní s minulým rokom predstavuje pokles o 8 729 poslucháčov.

V rámci posudkovej činnosti boli vydané 4 záväzné stanoviská, z toho 3 ku kolaudačnému konaniu, a to po dobudovaní ául FIIT STU v Bratislave, po rekonštrukcii archeologického seminára FF UK v Bratislave a po prestavbe administratívnych priestorov na súkromnú školu dizajnu. K uvedeniu do prevádzky bolo vydané jedno rozhodnutie - archeologického seminára Katedry archeológie FF UK v Bratislave.

V rámci výkonu ŠZD boli na základe 3 podnetov riešené podmienky práce na pracoviskách Vysokej školy výtvarných umení na Hviezdoslavovej 18, Koceľovej 23 a Drotárskej ceste 44 v Bratislave, ktorých opodstatnenosť nebola preukázaná.

### **1.10 Zariadenia a prevádzky mimoškolskej výchovy a vzdelávania a základné umelecké školy**

Na území kraja je 228 zariadení, z toho je 172 školských klubov a jeden klub pri SOŠ, 13 centier voľného času a 42 základných umeleckých škôl.



### **1.10.1 Školské kluby**

Pre mimoškolskú činnosť a trávenie voľného času slúžia školské kluby detí. V 159 kluboch detí pri ZŠ je zriadených 651 oddelení, ktoré navštevuje 19 474 detí.

V porovnaní s minulým rokom počet klubov klesol o 16, počet oddelení o 39 a počet detí o 188. V uvedených počtoch sú zahrnuté aj školské kluby a deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Vzhľadom na to, že ŠKD sú súčasťou základných škôl, zlepšenie prípadne zhoršenie situácie úzko súvisí s celkovým štandardom príslušnej školy.

### **1.10.2 Centrá voľného času**

Pre mimoškolskú činnosť a trávenie voľného času slúži 13 centier voľného času, z ktorých je 8 štátnych a 5 súkromných. Centrá voľného času majú celoročnú činnosť s bohatou krúžkovou aktivitou. Okrem toho usporadúvajú prímestské rekreácie v období jarých a letných prázdnin.

Zlepšenie hygienického štandardu sa zaznamenalo v jednom CVČ zabezpečením teplej úžitkovej vody v sprchách, výmenou podlahovej krytiny v tanečnej sále, obnovou maľoviek a opatrením vyhrievacích telies ochrannými krytmi.

Ďalšie hygienické kontroly boli vykonané v rámci prímestských rekreácií, pri ktorých neboli zistené hygienické nedostatky.

### **1.10.3 Základné umelecké školy**

Na území kraja sa nachádza 42 základných umeleckých škôl, z ktorých je 20 štátnych, 21 súkromných a 1 cirkevná. Súčasťou ZUŠ je 57 elokovaných pracovísk, ktoré sa prevažne nachádzajú v materských a základných školách.

Väčšina učební ZUŠ sa nachádza v adaptovaných neúčelových objektoch a v priestoroch materských a základných škôl. Vyučovanie sa uskutočňuje prevažne v popoludňajších hodinách v odboroch – speváckom, hudobnom, tanečnom, výtvarnom, literárno-dramatickom, počítačovej grafiky a digitálnej fotografie.

V rámci posudkovej činnosti boli vydané 3 rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky a 4 stanoviská k zaradeniu elokovaných pracovísk súkromnej ZUŠ do siete škôl MŠVVaŠ SR.

V súvislosti s činnosťou ZUŠ bol riešený jeden podnet na nadmerný hluk z učební na výučbu hudobných nástrojov. Objektívizáciou hlukovej záťaže meraním opodstatnenosť podnetu nebola potvrdená.

## **1.11. Ubytovacie zariadenia**

Na území kraja je 77 ubytovacích zariadení, z ktorých je 17 pri SOŠ, 2 pri konzervatóriách, 32 pri VŠ, 4 pri SZŠ, 2 pri ŠŠŠ, 1 pri praktickom OU a 19 pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež.

Pri stredných školách je 17 štátnych zariadení s ubytovacou kapacitou 3 349 lôžok a počtom 1 777 ubytovaných. V porovnaní s minulým rokom klesol počet o 242 ubytovaných.

Pri konzervatóriách sú 2 internáty s kapacitou 62 lôžok a 56 ubytovaných.

Zlepšenie podmienok ubytovania sa zaznamenalo v 2 ubytovacích zariadeniach, z toho v 1 kompletnej rekonštrukciou jedného podlažia a v ostaných častiach študentského domova prebieha postupná výmena podlahových krytín, výmena dverí za nové, rekonštrukcia kúpeľní s inštaláciou sprchových kútov a výmena vybavenia izieb (nábytku, matracov a stolných

lámpe). V druhom prípade boli vymenené okna za plastové s následnou obnovou maľoviek a výmenou podlahových krytín.

Pre deti, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť, slúži 26 ubytovní pri zariadeniach pre deti a mládež s kapacitou 1 173 lôžok s počtom ubytovaných 985 klientov, z ktorých sú 3 zariadenia neštátne.

K ubytovaniu a stravovaniu žiakov so sluchovým postihnutím v rámci celoštátnej prehliadky záujmovo-umeleckej činnosti a celoštátnych športových hier boli vydané 2 súhlasné stanoviská.

Zlepšenie hygienického štandardu sa zaznamenalo v dvoch zariadeniach doplnením nábytku do ubytovacích izieb a obnovou maľoviek stien v komunikačných priestoroch.

Vysokoškólači sú ubytovaní v 32 ubytovacích zariadeniach (ďalej ŠD), z ktorých je 27 štátnych, 2 súkromné a 3 cirkevné.

Celková kapacita ubytovacích zariadení pri VŠ je 17 892 lôžok a ubytovaných je 17 780.

V rámci posudkovej činnosti bolo vydané jedno záväzné stanovisko ku kolaudácii ŠD Mladosť. Do prevádzky boli uvedené 2 bloky (A7 a A8) v ŠD Mladosť STU, Staré Grunty 53 Bratislava, blok „C“ ŠD Horský park, Prokopa Veľkého 41 v Bratislave a ŠD Svoradov po zmene prevádzkovateľa.

V priebehu roka boli riešené dva neopodstatnené podnety v ŠD na výskyt ploštic.

## **1.12 Zariadenia sociálnych služieb a sociálnej kurately**

Na území kraja je 39 zariadení sociálnych služieb a sociálnej kurately, z toho 19 zariadení sociálnych služieb a 20 zariadení sociálnej kurately.

### **1.12.1 Zariadenia sociálnych služieb**

Medzi zariadenia sociálnych služieb je zahrnutých 13 domovov sociálnych služieb pre deti a dospelých (DSS) a 6 iných zariadení, v ktorých je umiestnených 724 klientov. Štátnych je 12 zariadení, 6 je súkromných a 1 cirkevné.

V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 7 súhlasných záväzných stanovísk, z toho 3 ku zmene v užívaní stavieb a 4 ku kolaudácii. K uvedeniu priestorov do prevádzky bolo vydaných 6 súhlasných rozhodnutí.

V jednom prípade bol riešený podnet, ktorý poukazoval na celkový nevyhovujúci stav zariadenia následkom zatekania do priestorov, nevyhovujúci stav rozvodov, následkom čoho klienti trpia častými ochoreniami horných a dolných dýchacích ciest. Opodstatnenosť podnetu sa potvrdila iba v časti zatekania do objektu, pričom nedostatok bol preukázateľne odstránený.

Hygienický štandard týchto zariadení je vyhovujúci a nedošlo k významným zmenám.

### **1.12.2 Zariadenia sociálnej kurately**

Na území Bratislavského kraja je 20 zariadení sociálnej kurately, z toho 15 detských domovov, 2 krízové strediská, 1 resocializačné stredisko pre drogovu závislých a 2 domy pre matky s deťmi a mladých dospelých. V týchto zariadeniach je umiestnených cca 263 klientov. V porovnaní s minulým rokom klesol počet o 52 klientov.

Detské domovy sú zariadenia pre klientov vo veku od 0 rokov do ukončenia prípravy na povolanie. Štrnásť detských domovov je štátnych a 1 cirkevný. Z celkového počtu DD je 13 detských domovov rodinného typu.

V roku 2016 bolo v detských domovoch umiestnených 194 detí pri kapacite 304 miest. V ostatnom čase pokračuje trend poklesu počtu klientov v detských domovoch z dôvodu umiestňovania detí do 3 rokov veku do profesionálnych rodín.

V rámci posudkovej činnosti boli vydané 2 súhlasné rozhodnutia k uvedeniu priestorov do prevádzky a jedno záväzné stanovisko k zmene v užívaní stavby.

Na základe žiadosti MPSVaR SR boli vykonané opakované hygienické kontroly zamerané na posúdenie podmienok ubytovania a stravovania detských klientov v jednom krízovom centre. Pri kontrolách boli zistené nedostatky, ktoré v krátkom čase boli odstránené.

### **1.13 Špeciálne výchovné zariadenia**

V tejto skupine je zaradených 22 zariadení, z toho 3 diagnostické centrá, 2 reedukačné centrá, 2 liečebno - výchovné sanatóriá a 15 školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie. V štátnej správe je 13 zariadení a 9 súkromných. V diagnostických centrách, reedukačných centrách a liečebno - výchovných sanatóriách je umiestnených 326 klientov. V porovnaní s minulým rokom klesol počet o 31 klientov.

Zariadenia poskytujú diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú a špeciálno-pedagogickú starostlivosť deťom, poradenskú službu ich rodinám formou dennej starostlivosti v predškolskom zariadení, krátkodobými pobytmi a ambulatnou starostlivosťou.

V rámci posudkovej činnosti boli vydané 3 súhlasné záväzné stanoviská, z toho 1 k zmene v užívaní stavby a 2 ku kolaudácii.

V súvislosti so zaradením súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva do siete škôl MŠVVaŠ SR bolo vydané jedno súhlasné stanovisko.

### **1.14 Zotavovacie podujatia a školy v prírode**

Zotavovacie podujatia sa uskutočňujú v 5 stabilných objektoch okresu Pezinok a po jednom v okresoch Senec a Malacky prevádzkovaných súkromnými osobami. Každoročne sa pred zahájením činnosti v rekreačných zariadeniach vykonávajú hygienické kontroly.

K realizáciám zotavovacieho podujatia v Malackách a škôl v prírode v okresoch Senec a Pezinok bolo vydaných 14 súhlasných rozhodnutí a zúčastnilo sa ich 708 detí.

Táto problematika je rozpracovaná v kapitole č. 6.

### **1.15 Zariadenia školského stravovania**

Na území kraja je 654 stravovacích zariadení pre deti a mládež, z toho 390 vlastných stravovní a 264 výdajní stravy. Z celkového počtu je 256 neštátnych zariadení.

V rámci posudkovej činnosti boli vydané 4 záväzné stanoviská, z toho 1 k PD, 2 ku kolaudácii a 1 k zmene v užívaní stavby. V súvislosti s prevádzkou zariadení bolo vydaných 18 rozhodnutí.

Zlepšenie podmienok sa zaznamenalo v 24 ŠJ, a to kompletnou rekonštrukciou jednej ŠJ po protrahovanom výskyte salmonelózy a zriadením jednej výdajne stravy pre žiakov SOŠ, ktorí doteraz nemali zabezpečené stravovanie v objekte školy, doplnením strojno-technologického vybavenia v 6 ŠJ, výmenou drezov, regálov a pracovných stolov a rekonštrukciou umelého osvetlenia v 7 ŠJ, obnovou funkčnosti vzduchotechniky, maľovky, doplnením umývadla vo varni a výmenu okien spolu v 5 ŠJ. Vo všetkých stravovacích zariadeniach MČ Bratislava Rača likvidácia rozložiteľného odpadu bola zabezpečená formou kompostérov.

Zhoršenie hygienického štandardu sa zaznamenalo v 4 ŠJ výskytom nedostatkov prevádzkového charakteru. V jednom prípade z dôvodu zatekania do priestorov výdajnej časti ŠJ

s následnou tvorbou plesní bol vydaný zákaz činnosti v zmysle § 55 zákona č. 355/2007 Z.z. V jednej ŠJ boli riešené nedostatky v súvislosti s epidemickým výskytom ochorenia na salmonelózu u 84 stravníkov, žiakov ZŠ a MŠ. Išlo o nedostatky prevádzkového charakteru, nedodržovanie zásad osobnej hygieny personálu ako aj nesprávny postup ošetrojúceho lekára.

Za hygienicko-prevádzkové nedostatky v školských jedálňach bolo uložených 7 pokút v sume 370 € za nevyhovujúcu prevádzkovú hygienu a osobnú hygienu kuchynského personálu, kríženie čistej a nečistej prevádzky, nedodržanie teplotného režimu pri prevoze pokrmov, tovar po záruke, zmrazovanie potravín, nesprávne odkladanie vzoriek stravy, nevyznačovanie alergénov v jedálnom lístku .

Za porušovanie zákazu fajčenia bola uložená 1 pokuta v sume 90 € pracovníčke stravovacieho zariadenia.

V priebehu roka bolo prešetrených 17 podnetov, z ktorých bolo 11 opodstatnených. Išlo v nich o upozornenia na zatekanie a výskyt plesní vo varni, nevyhovujúce podmienky stravovania a prevozu pokrmov s následným porušovaním teplotného režimu, na malé porcie, neodložené vzorky, nevhodné uskladnenie biologicky rozložiteľného odpadu s následným výskytom potkanov, zdravotné problémy po konzumácii pokrmov, neoznačovanie alergénov v jedálnych lístkoch, kríženie prevádzky a výskyt salmonelózy. Vo všetkých prípadoch boli uplatnené sankčné opatrenia formou blokových pokút a náhrady nákladov.

V neopodstatnených podnetoch išlo o porušovanie zásad pitného režimu, upozornenia na nedostatok podávania čerstvého ovocia a zeleniny, zvýšenú chorobnosť stravníkov po konzumácii pokrmov zo ŠJ, nevyhovujúce podmienky prípravy pokrmov, zapáchajúce tácky, poškodený stolový riad, nesprávnu manipuláciu s pokrmami pri ich servírovaní a nedostatočnú pestrosť podávaných pokrmov.

V rámci mimoriadnej úlohy zameranej na monitoring prítomnosti propagačných materiálov a reklám na nezdravé potraviny a nápoje v školách rôznych typov boli vykonané kontroly v 18 ZŠ, 13 ŠJ, 12 SOŠ, 10 gymnáziách, 6 zariadeniach so zvláštnou starostlivosťou, 4 MŠ a 2 iných zariadeniach, pričom reklamy na nezdravé potraviny neboli zistené. Práve naopak, školy sa zameriavajú na propagáciu zdravého spôsobu života a zdravej výživy. Pozývajú na prednášky odborníkov a prostredníctvom svojich pedagógov koordinujú interné úlohy školy zamerané na ozdravenie životného štýlu a so žiakmi vykonávajú rôzne aktivity. Väčšina základných škôl je zapojená v projekte „Škola podporujúca zdravie“, s konkrétnymi riešeniami na nástenkách a na chodbách škôl (zdravé stravovanie, pohybová aktivita, zdravé životné prostredie, separovanie odpadu a pod.).

Spôsob zabezpečenia stravovania a hodnotenie podmienok vo vlastných stravovacích zariadeniach a výdajniach pri jednotlivých typoch zariadení sú uvedené v tabuľkách č. 8a-c.

## **1.16 Zariadenia rýchleho občerstvenia**

Na území kraja je 133 zariadení rýchleho občerstvenia, z ktorých sú 4 štátne a 129 je prevádzkovaných súkromnou osobou.

V priebehu roka v posudkovej činnosti bolo vydaných 10 rozhodnutí k uvedeniu priestorov do prevádzky, z ktorých u prevažnej väčšiny išlo o zmenu prevádzkovateľa.

V rámci mimoriadnej úlohy boli v mesiaci november vykonané cielené hygienické kontroly bufetov, automatov a iných foriem ambulantného predaja. Vykonaných bolo 23 hygienických kontrol, pri ktorých sme sa zamerali na propagáciu nezdravých potravín a dodržiavanie sortimentu predaja. Prítomnosť propagačných materiálov a reklám na nezdravé potraviny a nápoje v školských bufetoch nebola zistená s výnimkou skutočnosti, že v týchto zariadeniach sa nachádzali chladničky a chladiace vitríny od firmy Coca Cola, prípadne informačná tabuľa o predajnom sortimente v záhlaví mala logo fitmy Coca Cola. V týchto bufetoch predajný sortiment bol dodržaný.

Nezdravé potraviny s vyšším obsahom cukru a soli sú predávané vo všetkých bufetoch a vo viacerých prípadoch nezdravé potraviny tvorili aj viac ako 50 % z predávaného sortimentu.

V dvoch prípadoch boli riešené podnety, z toho jeden na nevhodné umiestnenie a druhý na predaj bagiet bez uvedenia informácie o dobe spotreby, ktorých opodstatnenosť nebola potvrdená.

Za hygienické nedostatky zistené pri výkone štátneho zdravotného dozoru – zmrazovanie mäsa a zvyškov jedla a porušovanie sortimentu výroby pokrmov boli uložené 2 blokové pokuty v sume 110 €.

### **1.17 Telocvične pri školách**

V Bratislavskom kraji je 251 zariadení pre vyučovanie telesnej výchovy pri školách rôzneho typu, z ktorých je 31 neštátnych.

V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 8 súhlasných záväzných stanovísk, z toho 6 k PD v rámci územného konania a 2 ku kolaudácii stavieb. Jedno nesúhlasné záväzné stanovisko bolo vydané pri kolaudačnom konaní TV zariadenia z dôvodu chýbania tečúcej pitnej vody a nedostatočného počtu umývadiel.

Zlepšenie podmienok sa zaznamenalo v 15 zariadeniach, z toho uvedením do prevádzky 2 nových objektov TV, celkovou rekonštrukciou 2 TV traktov (rekonštrukcia šatní, zariadení pre osobnú hygienu, výmena okien, výmena podlahových krytín a obnova maľoviek), rekonštrukciou 4 zariadení pre osobnú hygienu pri TV, obnovou protišmykového náteru v 3 telocvičniach, obnovou maľoviek v ďalších 4 a výmenou obloženia stien v jednej telocvični.

Zhoršenie podmienok sa zaznamenalo v 3 TV zariadeniach z dôvodu znečistenia maľoviek s výskytom plesní a poškodených podlahových krytín. Zo strany prevádzkovateľov boli prijaté opatrenia na nápravu.

### **1.18 Ostatné**

Do skupiny ostatných zariadení v celkovom počte 643 zariadení je zaradených 415 detských ihrísk a pieskovísk, 41 bazénov, 13 sáun, 36 zdravotníckych zariadení, 54 zariadení mimoškolskej výchovy a vzdelávania, 13 športovo - telovýchovných zariadení, 7 vysokoškolských klubov, 5 zariadení pestúnskej starostlivosti a 59 iných zariadení rôzneho druhu pre deti a mládež (cukráreň, predajne kníh a učebných pomôcok, kaviarne a pod.).

#### **1.18.1 Detské ihriská**

V Bratislavskom kraji sa eviduje 415 detských ihrísk a pieskovísk. Z nich sú 4 dozorované a 411 je nedozorovaných. Ďalšie detské ihriská sa nachádzajú pri predškolských a školských zariadeniach.

V rámci posudkovej činnosti boli v 2 prípadoch vydané súhlasné záväzné stanoviská ku kolaudácii inodorových detských ihrísk, ktoré následne aj boli uvedené do prevádzky súhlasnými rozhodnutiami.

Hygienická situácia je zhrnutá v kapitole 2.2 Zhodnotenie stavu pieskovísk.

#### **1.18.2 Bazény**

Z celkového počtu 41 bazénov je 19 štátnych a 22 súkromných, z ktorých pre kúpanie batoliat a malých detí je 18 bazénov, ďalej 6 rehabilitačných, 15 plaveckých pri školách rôznych typov a 2 vonkajšie bazény. Súčasťou bazénov je aj 13 sáun.

V rámci posudkovej činnosti boli vydané 4 záväzné stanoviská, z toho 2 k PD v rámci územného konania a 2 k zmene v užívaní stavby. V súvislosti s uvedením bazénov do prevádzky boli vydané 2 rozhodnutia, z toho jedno nesúhlasné a jedno rozhodnutie v súvislosti s nezaplatením úhrady nákladov za nevyhovujúcu kvalitu bazénovej vody.

V priebehu roka bolo vykonaných 50 odberov vzoriek vody zo školských, detských rehabilitačných bazénov a z bazénov pre plávanie malých detí. Po stránke chemickej nevyhovelo 24 vzoriek (48,0 %) z dôvodu nedodržania limitu voľného, viazaného chlóru a prekročenia limitu pH a chemickej spotreby kyslíka. Po mikrobiologickej nevyhoveli 4 vzorky (8 %) z dôvodu výskytu pseudomonas aeruginosa a zvýšeného počtu kultivovateľných mikroorganizmov pri 36 °C. Po stránke biologickej vyhoveli všetky vzorky. Za nevyhovujúcu kvalitu 20 vzoriek bazénovej vody bola uplatnená úhrada nákladov s sume 1 153,88 €.

### **1.18.3 Zdravotnícke zariadenia**

V Bratislavskom kraji sa vykonáva štátny zdravotný dozor v 36 zdravotníckych zariadeniach, z ktorých je 17 štátnych a 19 neštátnych. Ide o ambulancie pri zariadeniach pre deti a mládež vyžadujúce osobitnú starostlivosť a zariadenia, ktoré sú určené na rekonvalescenciu chronicky chorých detí prevažne predškolského veku.

V rámci posudkovej činnosti bolo vydané jedno súhlasné záväzné stanovisko ku kolaudácii stavby denného rehabilitačného centra a následne súhlasné rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky. Hygienický štandard väčšiny zariadení je vyhovujúci.

Medzi tieto zariadenia sú zaradené aj laktárium a mliečna kuchyňa pri DFN akad. L. Déreza Bratislava. Z mliečnej kuchyne bolo odobratých 10 vzoriek dojčenskej stravy na chemické vyšetrenie a 10 vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie. Všetky odobraté vzorky vyhoveli požiadavkám zdravotnej nezávadnosti.

### **1.18.4 Zariadenia výchovy a mimoškolského vzdelávania**

Štátny zdravotný dozor sa vykonáva v 54 zariadeniach výchovy a mimoškolského vzdelávania, z ktorých je 34 detských kútikov, 5 materských centier, 4 centrá na výučbu cudzích jazykov, 2 zariadenia pre krátkodobý pobyt detí a 9 vzdelávacích, školiacich a poradensko-konzultačných centier. Všetky zariadenia sú s krátkodobým pobytom detí a najčastejšie sú umiestnené vo veľkých obchodných centrách, polyfunkčných domoch a v neúčelových objektoch.

V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 7 záväzných stanovísk, z toho 2 k PD (detského kútika s občerstvením a materského centra), 5 ku kolaudácii (3 detských kútikov, rodinného centra a školiaceho centra) a 1 k zmene v užívaní priestorov (na komunitné centrum). K uvedeniu priestorov do prevádzky bolo vydaných 13 rozhodnutí, z toho 5 k detským kútikom a 8 ku vzdelávacím, školiacim, poradensko-konzultačným centrách.

### **1.18.5 Zariadenia pestúnskej starostlivosti**

Na území kraja sa eviduje 5 zariadení pestúnskej starostlivosti, v ktorých sa štátny zdravotný dozor nevykonáva, nakoľko ide o starostlivosť v rodinách.

### **1.18.6 Vysokoškolské kluby**

Na území mesta sa eviduje 7 vysokoškolských klubov, ktoré slúžia pre kultúrno-vzdelávaciu, spoločenskú a oddychovú činnosť vysokoškolákov. Prevádzku zabezpečujú poslucháči vysokých škôl a súkromní prevádzkovatelia, ktorí sú zdravotne a odborne spôsobilí.

### **1.18.7 Iné zariadenia**

V tejto skupine je celkovo 59 zariadení, medzi ktorými sú špecifické zariadenia pre deti a mládež vyžadujúce osobitnú starostlivosť, rôzne prevádzky služieb pre vysokoškolákov a zariadenia pre komerčné účely (cukráreň, predajne kníh a učebných pomôcok, kaviarne a pod.), knižnica, administratívne priestory ktoré boli uvedené do prevádzky súhlasným rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva.

V rámci posudkovej činnosti boli vydané 2 záväzné stanoviská a jedno nesúhlasné ku kolaudácii stavby - autistického centra z dôvodu nepripravenosti stavby v zmysle platnej legislatívy. K uvedeniu do prevádzky bolo vydaných 7 súhlasných rozhodnutí.

## **2. Zhodnotenie zmennosti na školách (tab.č.5)**

Vo všetkých základných a stredných školách nachádzajúcich sa na území Bratislavského kraja prebieha výlučne jednozmenné vyučovanie žiakov.

V porovnaní s minulým školským rokom pribudla jedna základná škola a celkový počet žiakov stúpol o 2 759 žiakov a v prvých ročníkoch stúpol počet o 901 žiakov.

## **3. Zásobovanie vodou v zariadeniach pre deti a mládež (tab.č.6)**

Z celkového počtu 2 977 zariadení je 2 603 napojených na verejný vodovod, čo predstavuje 87,44 %. Z individuálneho vodného zdroja je zásobovaných 9 zariadení (0,3 %).

Vyhovujúca kvalita vody bola zabezpečená v priebehu roka vo všetkých zariadeniach napojených na verejný vodovod a v 6 zariadeniach z individuálneho vodného zdroja. Nevyhovujúca kvalita vody v zariadeniach napojených na individuálny zdroj pretrváva v 3 zariadeniach, ktoré sa nachádzajú v obci Malé Leváre, a to - ZŠ, výdajná kuchyňa pri ZŠ a školský klub. Vzhľadom k tomu, že individuálny vodný zdroj je ovplyvňovaný podložími, z dôvodu prekročenia prípustného obsahu dusičnanov je voda používaná len ako úžitková.

Ako súčasť posudkovej činnosti boli odobraté 2 vzorky pitnej vody v rámci novej výstavby, ktoré vyhoveli po stránke chemickej, biologickej a mikrobiologickej požiadavkám na pitnú vodu.

V rámci výkonu ŠZD z individuálnych vodných zdrojov boli odobraté 4 vzorky vody v okresoch Malacky, Pezinok a Senec, ktoré vyhoveli po stránke chemickej a biologickej požiadavkám na pitnú vodu a po stránke mikrobiologickej nevyhovela 1 vzorka pre zvýšený počet koliformných baktérií a enterokokov.

## **4. Výskyt dusičnanovej methemoglobinémie (tab.č.7)**

V priebehu roka 2016 nebol hlásený výskyt dusičnanovej methemoglobinémie na území Bratislavského kraja.

## **5. Stravovanie detí a mládeže (tab.č.8/a-d)**

Na území kraja je 654 stravovacích zariadení pre deti a mládež, z toho 390 vlastných stravovní a 264 výdajní stravy. V inom účelovom stravovacom zariadení je zabezpečené stravovanie pre 292 zariadení detí a mládeže a 32 zariadení nemá zabezpečené stravovanie vôbec.

Ide najmä o zariadenia pracovísk praktického výcviku prevádzkované súkromnými osobami a špeciálne výchovné zariadenia typu centier pedagogicko - psychologického poradenstva, komunitných centier a pod.

Väčšina stravovacích zariadení je na dobrej hygienickej úrovni. V rámci štátneho zdravotného dozoru bolo vykonaných 243 hygienických kontrol. V hygienickej kategórii I je zaradených 40 varní a 21 výdajní stravy. Ide novovybudované zariadenia, prípadne zariadenia u ktorých auditom bol systém kvality posúdený a vyhodnotený ako bezpečný a dokumentovaný, uplatňovaný a účinný bez pripomienok. Ostatné stravovacie zariadenia sú v kategórii II.

### **Analýza trendov školského stravovania**

V porovnaní s minulým rokom sa zaznamenalo najväčšie zvýšenie počtu stravníkov pri fakultách vysokých škôl o 2,63 %. V ostatných zariadeniach išlo o minimálne zvýšenia - pri SOŠ o 0,6 %, pri gymnáziách o 0,32 %, prevádzkarniach starostlivosti o deti do 6 rokov veku o 0,31 %, pri základných školách o 0,13 % a pri materských školách nebol žiaden posun. Pokles počtu stravníkov sa zaznamenal pri špeciálnych školách o -0,42 % a výrazný pokles bol pri ubytovacích zariadeniach vysokoškôľakov o -3,83 %.

## **6. Zotavovacie podujatia pre deti a mládež (tab.č.9/a,b)**

V priebehu roka sa uskutočnilo 49 letných a 5 zimných podujatí, ktorých sa zúčastnilo spolu 3 492 detí. Orgánom verejného zdravotníctva bolo schválené jedno zotavovacie podujatie a 13 škôl v prírode, ku ktorým bolo vydaných 14 rozhodnutí. K realizácii 35 letných a 5 zimných podujatí boli vydané súhlasné stanoviská. Išlo o prímestské rekreácie, denné tábory a krátkodobé športové akcie a súťaže pre deti a žiakov, ktoré nemali charakter zotavovacích podujatí.

Z poverenia HH SR sa v Bratislavskom kraji v mesiaci august uskutočnila 1mimoriadna cieľená kontrola zameraná na dodržiavanie hygienických požiadaviek počas konania letných zotavovacích podujatí pre deti a mládež. Zo záverov hygienickej kontroly vyplynulo, že v rekreačnom objekte Stredisko Detskej misie Prameň, Píla 27, Častá boli vytvorené podmienky pre umiestnenie, funkčné členenie, priestorové usporiadanie a prevádzku zariadenia vrátane priestorov pre ubytovanie, stravovanie a športovanie detí a mládeže. Komunálne - hygienické parametre zariadenia boli dodržané, vrátane zásobovania pitnou vodou. Zdravotná starostlivosť bola zabezpečená odborne spôsobilým zdravotníkom a k dispozícii bola lekárnica s požadovaným vybavením. Zotavovacieho podujatia v čase kontroly sa zúčastnilo 36 detí. Denný režim bol primeraný vekovej štruktúre detí a mládeže. Celodenné stravovanie bolo zabezpečené vo vlastnom stravovacom zariadení, ktorého prevádzka sa riadi princípmi správnej výrobných praxe a schváleného prevádzkového poriadku. Strava je pripravovaná podľa vopred vypracovaného jedálneho lístka, podľa materiálno - spotrebných noriem školského stravovania a pitný režim bol v súlade s hygienickými požiadavkami.

Povinnosti v súvislosti so zdravotnou spôsobilosťou detí boli splnené. V čase kontroly neboli zistené hygienické nedostatky.

Z ostatných hromadných podujatí pre deti a mládež, ktoré nie sú zotavovacími podujatiami v zmysle § 25 zákona č.355/2007 a vyhlášky č.529/2007 Z.z., boli posúdené podmienky 13 škôl v prírode, ktoré sa uskutočnili v priebehu roka 2016 v 4 stálych rekreačných zariadeniach okresu Pezinok (Horský hotel Eva v Jozefkovom údolí č. 40 vo Svätom Jure, Chata Fugelka, Dubová, Penzión Univerzitka v Modre - Piesku a Margitín Dvor Červený kameň), prevádzky ktorých sú schválené orgánom verejného zdravotníctva. Vydaných bolo 13 rozhodnutí k začatiu prevádzky škôl v prírode a v uvedených zariadeniach bolo vykonaných 5



kontrol, pričom hygienické nedostatky neboli zistené. Dve zariadenia sú napojené na IVZ - vlastné studne. V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru boli odobraté dve vzorky vody na laboratórne vyšetrenie. Jedna vzorka vyhovela požiadavkám zdravotnej bezpečnosti a druhá nevyhovela po mikrobiologickej stránke z dôvodu zvýšeného počtu koliformných baktérií a enterokokov. Za nevyhovujúcu vzorku vody bola uložená náhrada nákladov.

Zlepšenie podmienok rekreantov v Chate Fugelka bolo dosiahnuté kompletnou rekonštrukciou jedného poschodia, vrátane zariadení pre osobnú hygienu a výmenou nábytku.

Z ďalších hromadných podujatí bolo 35 prímestských rekreácií, k realizácii ktorých boli vydávané odborné stanoviská. Prímestské rekreácie prebiehali v 13 centrách voľného času, športových areáloch, areáloch ZŠ a iných neúčelových zariadeniach. Stravovanie účastníkov sa zabezpečovalo v účelových a schválených školských a vysokoškolských zariadeniach, závodných jedálňach a reštauráciách. Bolo vykonaných 17 kontrol, pričom hygienické nedostatky závažnejšieho charakteru neboli zistené a pestrosť jedálneho lístka bola vyhovujúca so zaradením dostatočného množstva ovocia a šalátov zo surovej zeleniny, pitný režim bol dodržaný.

Programy prímestských rekreácií boli zamerané na obhliadku historických častí Bratislavy a jej okolia, kultúrne a športové podujatia, vrátane využitia počítačov.

## **7. Zhodnotenie hygienickej situácie zariadení pre deti a mládež a životných a pracovných podmienok detí a mládeže**

Hygienická situácia v porovnaní s minulým rokom v predškolských zariadeniach a školách všetkých typov, vrátane ubytovacích a stravovacích zariadení, sa zlepšila.

V porovnaní s minulým rokom v priebehu roka 2016 pribudlo 39 zariadení, z toho 11 stravovacích zariadení, 9 prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku, 6 MŠ, 4 ubytovne, 3 zariadenia sociálnych služieb a sociálnej kurately, 2 SOŠ, 2 jazykové školy a po jednej ZŠ, ŠŠ a zariadenie mimoškolskej výchovy. Zrušených bolo 6 bufetov, 1 telocvičňa a 25 ostatných nefunkčných zariadení.

Hygienický štandard sa výraznejšie zvýšil v 49 zariadeniach, a to zriadením 11 nových prevádzkarní starostlivosti o deti predškolského veku, realizáciou nadstavby, prístavby prípadne dostavby v 5 MŠ, 5 ZŠ a 2 telocvičniach. Rozsiahlejšie rekonštrukcie boli zrealizované v jestvujúcich objektoch 11 MŠ, 5 ZŠ, 5 SOŠ, 1 stredoškolského ubytovacieho zariadenia, 1 objektu školy v prírode, 1 ŠJ a 2 telocviční. V ostatných zariadeniach pre deti a mládež boli realizované rekonštrukcie menšieho rozsahu a udržiavacie práce ako obnovy povrchov stien a podláh a výmeny nábytku a pod.

Zvýšenie finančných prostriedkov na riešenie nepriaznivej situácie v umiestňovaní detí v predškolských zariadeniach a základných školách sa odrazilo v posudkovej činnosti, ktorá sa týkala schvaľovania PD, najmä MŠ, ZŠ a prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku. Školy patriace pod správu BSK obtiažnejšie realizujú odstraňovanie zistených hygienických nedostatkov z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

Aj napriek tomu, že v porovnaní s minulým rokom pribudlo 9 prevádzkarní starostlivosti o deti do 6 rokov veku a 6 MŠ, v ktorých sa zvýšila kapacita o 1097 miest, naďalej pretrváva nedostatok miest na umiestnenie detí predškolského veku. Z uvedeného dôvodu bola prehodnotená situácia a vydané súhlasy na dočasné zvýšenie počtu zapísaných detí temer vo všetkých častiach Bratislavského kraja.

## **8. Mimoriadne protiepidemické opatrenia v zariadeniach pre deti a mládež**

1. Na základe lekárskeho hlásení a po spresnení počtov ochorení, celkovo bolo v týchto súvislostiach na RÚVZ Bratislava hlavné mesto hlásených 8 laboratórne potvrdených prípadov salmonelózy, a to u 5 detí MŠ, 2 žiakov ZŠ v Limbachu a v jednom prípade u pedagogickej pracovníčky. Prvé príznaky ochorení boli rozložené v čase od 09.03. do 02.04.2016, z toho pohľadu išlo o protrahovaný, sporadický výskyt salmonelózy a nebola dokázaná súvislosť výskytu ochorení so stravovaním v ŠJ. V rámci epidemiologického šetrenia boli nariadené opatrenia zamerané na dekontamináciu prostredia, dodržiavanie zásad osobnej hygieny a absolvovanie výterov – tampón rekta u všetkých pracovníkov stravovacieho zariadenia v základnej a materskej škole. Pri hygienickej kontrole boli zistené nedostatky technického a prevádzkového charakteru, ktoré mali za následok kríženie čistej a nečistej prevádzky a mohli predstavovať riziko vzniku ochorení. V rámci hygienickej kontroly bolo odobratých 11 sterov z rúk kuchynského personálu ZŠ a MŠ a pracovného náčinia varne. Z celkového počtu šesť pracovníkov boli u troch zvýšené hodnoty koliformných baktérií na rukách. Z päť druhov kuchynského náčinia bol v jednom prípade prítomný zvýšený výskyt koliformných baktérií. Prítomnosť koliformných baktérií na rukách a kuchynskom náčiní poukazuje na nedostatočnú úroveň sanitácie a dodržiavania osobnej hygieny pracovníkov. Za nevyhovujúce výsledky sterov bolo začaté konanie o úhrade nákladov. Ani v jednom stere salmonela enteritidis nebola zistená. Súčasne boli odobraté jedálne lístky za obdobie od 29.02.2016 do 01.04.2016, kontrolou ktorých nebolo zistené zaradenie epidemiologicky rizikového pokrmu, ktoré by predstavovalo riziko výskytu gastrointestinálneho ochorenia. V rámci letných prázdnin bola vykonaná kompletná rekonštrukcia stravovacieho zariadenia a všetky hygienické nedostatky krátkodobého a dlhodobého charakteru boli odstránené.
2. V čase od 6.10.2016 bol hlásený epidemický výskyt salmonelózy u žiakov a detí ZŠ s MŠ v obci Ivanka pri Dunaji, ktoré sa stravovali v spoločnej školskej jedálni. Celkovo ochorelo 103 osôb z počtu 940 exponovaných osôb. U 63 chorých bola bakteriologickým vyšetrením potvrdená Salmonella enteritidis. Maximálny výskyt príznakov ochorenia bol od 30.9.2016 do 4.10.2016. V klinickom obraze dominovali hnačky, zvracanie a teplota do 38 °C, v 5 prípadoch si závažnejší priebeh ochorenia vyžiadala hospitalizáciu. Pri hygienickej kontrole prevádzky dňa 7.10.2016 boli zabezpečené všeobecné protiepidemické opatrenia a súčasťou kontroly bol odber uložených vzoriek pokrmov s negatívnym výsledkom laboratórneho vyšetrenia. Súčasne bol nariadený odber biologického materiálu u zamestnancov kuchyne na laboratórne vyšetrenie. V rámci hygienickej kontroly boli zistené nedostatky, ktoré môžu predstavovať riziko vzniku intestinálneho ochorenia, a to: kríženie čistej a nečistej prevádzky v časti umývania kuchynského riadu, na pracovnom stole, kde sa pripravuje (krája) surová ryba sa súčasne na doske krájalo aj varené mäso, vo varni používali pracovníčky kuchyne jeden spoločný uterák a na zamestnaneckých toaletách chýbalo mydlo a papierové utierky. Opakovanou kontrolou bolo zistené odstránenie nedostatkov. Epidemiologická analýza poukázala, že predpokladaným faktorom prenosu bolo jedlo pripravované dňa 30.9.2016 (žemľovka s jablkami, na príprave ktorého sa podieľala pozitívna pracovníčka stravovacieho zariadenia). Ochorenia diagnostikované pred 30.9.2016 u stravníkov predškolského a školského zariadenia sérotypom Salmonella enteritidis indikujú názor, že došlo k sekundárnej kontaminácii už pripravovaných pokrmov podávaných v dňoch 27.9.2016 (mäsové guľky v paradajkovej omáčke s knedľou) a 28.9.2016 (halušky so syrovou omáčkou).

**Tab. č. 1. Špecializované úlohy úradov verejného zdravotníctva (§10, §11 zák. č. 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov)**

úlohy vyplývajúce z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR	Odborné stanoviská, expertízy	koncepčná činnosť	riešené úlohy, programy a projekty/počet vyšetrených detí	odborná a metodická činnosť			účasť na odborných podujatiach	činnosť krajských odborníkov	publikačná činnosť	spolupráca s masovo-komunikačnými prostriedkami	výchova ku zdraviu	iné
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7	158	1	4/392	510	0	17	3	1	0	4	0	155

Legenda k tab. č. 1:

1. počet úloh vyplývajúcich z požiadaviek MZ SR, ÚVZ SR
2. počet odborných stanovísk, expertíz
3. počet koncepčných materiálov
4. počet riešených úloh, programov a projektov
5. odborná a metodická činnosť – počet konzultácií
6. odborná a metodická činnosť – počet odborných usmernení
7. odborná a metodická činnosť – počet porád
8. počet účastí na odborných podujatiach
9. počet výkonov v nadväznosti na požiadavky HO HHSR
10. počet publikovaných materiálov
11. počet výkonov vykonaných v rámci spolupráce s masovokomunikačnými prostriedkami
12. počet výkonov v rámci výchovy k zdraviu
13. iné

Tab. č. 2 Štátny zdravotný dozor – kontrolná činnosť

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Celkový počet výkonov				
		1	2	3	4	5	6	7
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	124	120	57		2	2	146
2.	Materské školy	298	64	149		9	8	326
3.	Základné školy	169	35	69		0	0	103
4.	Gymnázia	42	22	13		0	0	13
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	68	27	38		2	0	50
6.	Jazykové školy	14	10	4		0	0	15
7.	PPV + SPV	108	54	16		0	0	13
8.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	60	6	14		0	0	20
9.	Fakulty vysokých škôl	40	5	9		0	0	18
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	228	54	36		0	0	41
11.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	77	9	22		0	0	25
12.	ZSS + zar. soc. kurately	39	11	19		0	0	44
13.	Špeciálne vých. zariadenia	22	9	3		0	0	7
14.	Zot. poduj. + ŠvP	7	7	23		2	2	41
15.	Zar. školského stravov. <sup>e)</sup>	654	256	243		222	222	289
16.	Zar. rýchleho občerstv.	133	129	45		20	20	51
17.	Telocvične pri školách	251	31	17		1	0	16
18.	Ostatné	643	170	113		129	99	242
SPOLU:		2977	1019	890		387	353	1460

Legenda k tabuľke č. 2:

1. celkový počet zariadení, z toho:
2. počet neštátnych zariadení
3. počet kontrol
4. počet hodnotených výsledkov analýz biologického materiálu, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
5. počet hodnotených výsledkov analýz objektivizácie prostredia, vrátane výkonov, ktoré nevykonali pracovníci odb. HDM (museli ich však vyhodnotiť)
6. počet odobratých vzoriek (voda, strava, atď.)
7. počet iných výkonov

a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí

b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy

c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU

d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

e) zaraďujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab. č. 3. Prehľad o základných stavebných podmienkach a o úrovni prevádzky zariadení pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení		Hodnotenie zariadení							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	124	120	93	75,00	32	25,81	0	0		
2.	Materské školy	298	64	160	53,69	137	45,97	0	0		
3.	Základné školy	169	35	76	44,97	87	51,48	6	3,57		
4.	Gymnázia	42	22	21	50,00	21	50,00	0	0		
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	68	27	33	48,53	35	51,47	0	0		
6.	Jazykové školy	14	10	11	78,57	3	21,43	0	0		
7.	PPV + SPV	108	54	29	26,85	79	73,15	0	0		
8.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	60	6	2	3,33	58	96,67	0	0		
9.	Fakulty vysokých škôl	40	5	20	50,00	20	50,00	0	0		
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	228	54	88	38,60	140	61,40	0	0		
11.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	77	9	14	18,18	58	75,32	5	6,85		
12.	ZSS + zar. soc. kurately	39	11	8	20,51	31	79,49	0	0		
13.	Špeciálne vých. zariadenia	22	9	1	4,55	21	95,45	0	0		
14.	Zot. poduj. + ŠvP	7	7	1	14,29	6	85,71	0	0		
15.	Zar. školského stravov. <sup>e)</sup>	654	256	312	47,71	342	52,29	0	0		
16.	Zar. rýchleho občerstv.	133	129	44	33,08	89	66,92	0	0		
17.	Telocvične pri školách	251	31	71	28,29	180	71,71	0	0		
18.	Ostatné	643	170	131	20,37	512	79,63	0	0		
S P O L U:		2977	1019	1115	37,45	1851	62,18	11	0,37		

Legenda k tab. č.3:

1. celkový počet zariadení
  2. počet súkromných zariadení (z celkového počtu)
  3. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám
  4. počet zariadení zodpovedajúcich všetkým stanoveným požiadavkám v %
  5. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže
  6. počet zariadení s drobnými nedostatkami, ktoré pravdepodobne neovplyvňujú zdravie detí a mládeže v %
  7. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže
  8. počet zariadení s nedostatkami, u ktorých možno predpokladať nepriaznivý vplyv na zdravie detí a mládeže v %
  9. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže
  10. počet zariadení so závažnými nedostatkami, ktoré ohrozujú zdravie detí a mládeže v %
- 
- a) zaraďujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
  - b) zaraďujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
  - c) zaraďujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
  - d) zaraďujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
  - e) zaraďujeme sem vývarovne a výtvarne stravy

Tab. č. 4. Vybrané ubytovacie zariadenia pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia		Celkový počet ubytovacích zariadení	Celková kapacita ubytovacích zariadení	Počet ubytovaných	Percento vyťaženia	Počet ubytovacích zariadení s prekročenou kapacitou	
			1	2	3	4	5	6
1.	Ubytovacie zariadenia	gymnázia	0	0	0	0	0	0
2.		SOŠ	17	3349	1777	53,06	0	0
3.		konzervatóriá	2	62	56	90,32	0	0
4.		VŠ	32	17892	17780	99,37	0	0
5.	Ubytovacie zariadenia pri špeciálnych školách	MŠ	0	0	0	0	0	0
6.		ZŠ	4	258	170	65,89	0	0
7.		SŠ	2	72	54	75,00	0	0
8.		praktické OU	1	45	57	126,67	1	0
9.	Ubytovacie zariadenia pri ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež		19	798	704	88,22	1	0

Legenda k tab. č. 4:

1. celkový počet ubytovacích zariadení
2. uviesť celkovú kapacitu ubytovacích zariadení
3. uviesť počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných)
4. uviesť percento, ktoré tvorí počet ubytovaných detí a mládeže (bez iných ubytovaných) vo vzťahu k celkovej kapacite ubytovacích zariadení
5. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany detí a mládeže
6. uviesť počet ubytovacích zariadení, ktoré majú prekročenú kapacitu z dôvodu vysokého záujmu o ubytovanie zo strany iných záujemcov

Tab. 5. Prehľad o zmennosti na základných školách

Okres	Počet základných škôl		Počet žiakov v základných školách		Počet žiakov v ZŠ s dvojjmenným vyučovaním			Percento zmennosti
	1	2	3	4	5	6	7	
spolu v šk. roku 2016/17	169	0	48606	8858	0	0	0	0
spolu v šk. roku 2015/16	168	0	45847	7957	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 5:

1. celkový počet ZŠ
2. počet ZŠ s dvojjmenným vyučovaním z celkového počtu
3. celkový počet žiakov v ZŠ
4. celkový počet žiakov v prvých ročníkoch v ZŠ
5. počet žiakov v ZŠ, kde je dvojjmenné vyučovanie
6. počet žiakov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
7. počet žiakov prvých ročníkov ZŠ, ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú
8. percento zmennosti žiakov (vrátane žiakov prvých ročníkov), ktorí sa dvojjmenného vyučovania fyzicky zúčastňujú



Tab.6. Prehľad o zásobovaní vodou v zariadeniach pre deti a mládež

Por. č.	Zariadenie	Počet zariadení				Kvalita vody				Množstvo vody	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	124	124	100,00	0			0	0,00		
2.	Materské školy	298	297	99,66	1			0	0,00		
3.	Základné školy	169	168	99,41	1			1	100,00		
4.	Gymnázia	42	42	100,00	0			0	0,00		
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	68	68	100,00	0			0	0,00		
6.	Jazykové školy	14	14	100,00	0			0	0,00		
7.	PPV + SPV	108	107	99,07	2			0	0,00		
8.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	60	60	100,00	0			0	0,00		
9.	Fakulty vysokých škôl	40	40	100,00	0			0	0,00		
10.	Zar. a prev. mimošk. vých. a vzdel. + ZUŠ	228	227	99,56	1			1	100,00		
11.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	77	77	100,00	0			0	0,00		
12.	ZSS + zar. soc. kurately	39	39	100,00	0			0	0,00		
13.	Špeciálne vých. zariadenia	22	22	100,00	0			0	0,00		
14.	Zot. poduj. + ŠvP	7	5	71,43	2			0	0,00		
15.	Zar. školského stravov. <sup>e)</sup>	654	652	99,69	2			1	50,00		
16.	Zar. rýchleho občerstv.	133	133	100,00	0			0	0,00		
17.	Telocvične pri školách	251	251	100,00	0			0	0,00		
18.	Ostatné	643	277	43,08	0			0	0,00		
S P O L U:		2977	2603	87,44	9			3	33,33		

Legenda k tab. č. 6:

1. celkový počet zariadení
  2. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod
  3. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na verejný vodovod v percentách
  4. počet zariadení (z celkového počtu) napojených na individuálny vodný zdroj (rozvod vody)
  5. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody
  6. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
  7. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody
  8. počet zariadení napojených na individuálny vodný zdroj s nevyhovujúcou kvalitou vody v percentách
  9. počet zariadení napojených na verejný vodovod s nedostatočným množstvom vody
  10. počet zariadení napojených na individ. vodný zdroj s nedostatočným množstvom vody
- 
- a) zaradujeme sem všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
  - b) zaradujeme sem SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
  - c) zaradujeme sem špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
  - d) zaradujeme sem všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež
  - e) zaradujeme sem vývarovne a výdajne stravy

Tab.7. Prehľad o výskyte ochorení na dusičnanovú methemoglobinémiu

Kraj	Okres	Obec – miesto ochorenia:	Počet ochorení				Úmrtia
			1	2	3	4	5
Bratislava			0	0	0	0	0
<b>Spolu kraj:</b>			0	0	0	0	0

Legenda k tab. č. 7:

1. celkový počet ochorení
2. počet ochorení (z celkového počtu) z pitnej vody
3. počet ochorení (z celkového počtu) zo stravy
4. počet ochorení (z celkového počtu) nezisteného pôvodu
5. počet úmrtí

Pozn.: v prípade, že bol zvýšený obsah dusičnanov zistený aj vo vode, aj v strave, označte údaj hviezdíčkou

Tab. 8/a. Spôsob zabezpečenia stravovania detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zar.	Spôsob zabezpečenia stravovania									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	124	12	9,68	104	83,87	6	4,84			2	1,61
2.	Materské školy	298	174	58,39	96	32,21	29	9,73			0	0,00
3.	Základné školy	169	112	66,27	18	10,65	39	23,08			0	0,00
4.	Gymnázia	42	23	54,76	2	4,76	17	40,48			0	0,00
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	76	17	22,37	14	18,42	32	42,11			13	17,11
6.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	60	7	11,67	11	18,33	42	70,00			0	0,00
7.	Fakulty vysokých škôl	40	9	22,50	3	7,50	28	70,00			0	0,00
8.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	77	9	11,69	2	2,60	65	84,42			1	1,30
9.	Špeciálne vých. zariadenia	22	6	27,27	0	0,00	1	4,55			15	68,18
10.	Zot. poduj. + ŠvP	7	1	14,29	0	0,00	5	71,43			1	14,29
11.	Ostatné	60	20	33,33	14	23,33	28	46,67			0	0,00
S P O L U:		975	390	40,00	264	27,08	292	29,95			32	3,28

Legenda k tabuľke č. 8/a:

1. celkový počet zariadení
2. celkový počet vlastných stravovacích zariadení
3. celkový počet vlastných stravovacích zariadení v %
4. počet zariadení s dovozom stravy
5. počet zariadení s dovozom stravy v %
6. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar.
7. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom účelovom zar. v %
8. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar.
9. počet zariadení, ktoré majú zabezpečené stravovanie v inom neúčelovom zar. v %
10. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie
11. počet zariadení, ktoré nemajú zabezpečené stravovanie v %

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špec. školách a ostatných špecializ. zariadeniach pre deti a mládež

Tab.8/b Kategorizácia školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - vývarovne, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho vývarovní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	124	12	0	0	12	100						
2.	Materské školy	298	174	2	1,15	172	98,85						
3.	Základné školy	169	112	27	24,11	85	75,89						
4.	Gymnázia	42	23	5	21,74	18	78,26						
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	76	17	1	5,88	16	94,12						
6.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	60	7	1	14,29	6	85,71						
7.	Fakulty vysokých škôl	40	9	2	22,22	7	77,78						
8.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	77	9	2	22,22	7	77,78						
9.	Špeciálne vých. zariadenia	22	6	0	0	6	100						
10.	Zot. poduj. + ŠvP	7	1	0	0	1	0						
11.	Ostatné	60	20	0	0	20	100						
<b>S P O L U:</b>		<b>975</b>	<b>390</b>	<b>40</b>	<b>10,26</b>	<b>350</b>	<b>89,74</b>						

Legenda k tab. č. 8/b:

- všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/c. Kategorizácia výdajných školských jedální pre deti a mládež

Por. č.	Druh zariadenia	Počet zariadení		Stravovacie zariadenia - výdajne stravy, zaradené do kategórií v zmysle Národného programu ÚKP									
		Celkom	Z toho výdajní	Kategória I (< ako 100bodov)		Kategória II (101 - 250 bodov)		Kategória III (251 - 350 bodov)		Kategória IV (351 - 450 bodov)		Kategória V (> ako 451 bodov)	
				abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	124	104	13	12,50	91	87,50						
2.	Materské školy	298	96	7	7,29	89	92,71						
3.	Základné školy	169	18	0	0	18	100,0						
4.	Gymnázia	42	2	0	0	2	100,0						
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	76	14	1	7,14	13	92,86						
6.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	60	11	0	0	11	100,0						
7.	Fakulty vysokých škôl	40	3	0	0	3	100,0						
8.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	77	2	0	0	2	100,0						
9.	Špeciálne vých. zariadenia	22	0	0	0	0	0						
10.	Zot. poduj. + ŠvP	7	0	0	0	0	0						
11.	Ostatné	60	14	0	0	14	100,0						
<b>S P O L U:</b>		<b>975</b>	<b>264</b>	<b>21</b>	<b>7,95</b>	<b>243</b>	<b>92,05</b>						

Legenda k tab. č. 8/c:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) Špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) Všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

Tab. 8/d. Vyťaženosť zariadení spoločného stravovania pre deti a mládež  
a percentuálne zastúpenie stravujúcich sa detí a mládeže

Por. č.	Druh zariadenia	Počet detí a mládeže v zariadeniach	Počet stravujúcich sa detí a mládeže	Percento stravujúcich sa detí a mládeže
		1	2	3
1.	Prevádzkarne do 6 r. <sup>a)</sup>	2 103	2 098	99,76
2.	Materské školy	23 386	23 294	99,61
3.	Základné školy	48 606	36 172	74,42
4.	Gymnaziá	13 178	8 018	60,84
5.	SOŠ <sup>b)</sup>	15 018	5 468	36,41
6.	Špeciálne školy <sup>c)</sup>	3 939	2 373	60,24
7.	Fakulty vysokých škôl	39 266	7 528	19,17
8.	Ubytovacie zariadenia <sup>d)</sup>	19 942	6 717	33,68
9.	Špeciálne vých. zariadenia	326	326	100,0
10.	Zot. poduj. + ŠvP	0	0	0
11.	Ostatné	1 347	1 283	95,25
<b>S P O L U:</b>		<b>167 111</b>	<b>93 277</b>	<b>55,82</b>

Legenda k tab. č. 8/d:

- a) všetky zariadenia do 6 rokov, vrátane detských jasí
- b) SOŠ, konzervatóriá a jazykové školy
- c) špeciálne MŠ, ZŠ, SŠ, praktické školy a OU
- d) všetky ubytovacie zariadenia pri SŠ, VŠ, špeciálnych školách a ostatných špecializovaných zariadeniach pre deti a mládež

**Tab. č. 9/a. Prehľad o letných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež**

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	1	1	0	36
2	školy v prírode	13	13	0	672
3	Iné	35	0	0	2 534
<b>SPOLU:</b>		49	14	0	3 242

**Legenda k tab. č. 9/a:**

1. celkový počet letných podujatí (nie turnusov)
2. počet letných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
3. počet letných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
4. počet rekreovaných detí

**Tab. č. 9/b. Prehľad o zimných zotavovacích podujatiach pre deti a mládež**

Por. č.	Druh zotavovacieho podujatia	počet			
		1	2	3	4
1	zotavovacie podujatie	0	0	0	0
2	školy v prírode	0	0	0	0
3	Iné	5	0	0	250
<b>SPOLU:</b>		5	0	0	250

**Legenda k tab. č. 9/b:**

1. celkový počet zimných podujatí (nie turnusov)
2. počet zimných podujatí schválených orgánom verejného zdravotníctva (§13 ods. 4 písm. d/ zák. č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
- počet zimných podujatí neschválených orgánom verejného zdravotníctva
- počet rekreovaných detí





## POKYNY

Oddelenie	Počet nariad. opatrení	Počet prijatých odvolaní				
		vybavených v autoremedúre	Z toho			
			postúpených odvolaciemu orgánu			
			Spolu	z toho odvol. orgán		
Potvrdil	Zrušil	Zmenil				
Hyg. životného prostredia						
Preventívneho pracovného lekárstva						
Hygiena výživy						
Hyg. detí a mládeže	0	0	0	0	0	0
Ochr. zdravia pred žiarením						
Epidemiológia						
<b>Spolu</b>						

## **Preventívne pracovné lekárstvo**

# 1. ANALÝZA STAVU PRACOVNÉHO PROSTREDIA A PRACOVNÝCH PODMIENOK V BRATISLAVSKOM KRAJI

## 1.1. Zhodnotenie celkovej situácie v Bratislavskom kraji

Bratislavský kraj je charakteristický vysokým sústredením priemyslu. Významný počet pracovníkov dochádza za prácou do kraja z iných regiónov SR, z čoho vyplýva aj najvyšší počet zamestnaných v Bratislavskom kraji zo všetkých krajov SR. Štruktúra odvetví ekonomických činností v Bratislavskom kraji má výrobný i nevýrobný charakter.

Priemyselnú enklávu tvoria chemické a petrochemické závody sústredené najmä v areáli SLOVNAFT, a.s. vo Vlčom hrdle. V r. 2016 boli posudzované viaceré zmeny integrovaných povolení (č.4 Etylénoxid a glykoly, č.7 Etylbenzén a Kumén, č.5 Fenol) v areáli SLOVNAFT, a.s., ktorých predmetom bolo povolenie na trvalé odstránenie prevádzky vrátane strojnotechnologického zariadenia, skladovacích zásobníkov, pomocných a potrubných napojení, ktoré boli zbavené náplní, vyčistené a dekontaminované vodou a horúcim kondenzátom a prefúknuté dusíkom s termínom ukončenia prác do 12/2016. Prevádzka Etylénoxid a glykoly bola odstránená v súlade s rozhodnutím SIŽP č. 7483-5199/37/2016/Vlt/370121406/Z4-OdS zo dňa 18.02.2016 okrem stavebných objektov, ktoré nemajú výrobný charakter. Posudzovala sa zmena integrovaného povolenia Výmena odsolovačov na VJ AD5, blok č. 57 v areáli SLOVNAFT, a.s. za účelom zníženia obsahu chloridov v odsolenej rope na potlačenie korózie zariadení rafinérie a zmena č. 5 Polyetylén 1-3, ktorej predmetom bolo udelenie dočasnej výnimky z požiadaviek zák. č. 39/2013 Z.z. pre znečisťujúce látky TOC a TZL vo VJ Polyetylén 2 a 3 na obdobie od 01.10.2016 do 30.06.2017 z dôvodu nábehu novej VJ Nízkohustotný polyetylén 4 – Nová výrobná polyetylénu. Zmena integrovaného povolenia č. 11 a č. 12 Výroba síry, Regenerácia amínového rozpúšťadla, Stripovanie kyslých vôd, Regenerácia kyseliny sírovej s výrobnou jednotkou SWAATS riešila alternatívne spracovanie kyslého čpavkového plynu na tiosíran amónny, ktorý bude používaný ako hnojivo v poľnohospodárstve, pričom sa emisie SO<sub>2</sub> znížia až do 141 t/rok. Z dôvodu zmeny legislatívy a rozšírenia výroby v podniku SLOVNAFT, a.s. o novú VJ Výroba nízkohustotného polyetylénu – VJ LDPE4, ktorá postupne nahradí všetky predchádzajúce prevádzky výroby PE v SLOVNAFT, a.s. bola posúdená bezpečnostná správa SLOVNAFT,a.s., areál Bratislava, ktorý je zaradený do kat. B. V súčasnosti je spoločenské riziko v určitých oblastiach neprijateľné len na Etylénovej jednotke (EJ). V areáli podniku sa nachádzajú firmy SLOVNAFT MONTÁŽE A OPRAVY a.s. (SMAO), VÚRUP,a.s., SLOVNAFT TRANS a.s., Slovpack Bratislava spol. s r.o., G4Fire Services (SK), s.r.o., SENES, spol. s r.o., SAM – SHIPBUILDING AND MACHINERY a.s., Messer Tatragas, spol. s r.o. a Messer Slovnaft s.r.o. Žiaden z týchto podnikov nie je podnikom kat. A alebo B v zmysle zák. č. 128/2015 Z.z. Do užívania boli v areáli SLOVNAFT,a.s. uvedené: II. etapa rekonštrukcie EJ na bl. 85, ktorej účelom je zníženie negatívnych vplyvov EJ na životné prostredie na skúšobnú prevádzku 12 mesiacov; LDPE4 – Nová výrobná polyetylénu na bl. 72; Stavebné úpravy pre centralizáciu laboratórnych činností skupiny SLOVNAFT,a.s.; HSE školiace a výcvikové stredisko- tréningové centrum v areáli SLOVNAFT,a.s. Do prevádzky bol uvedený terminál odpadov na bl. 92 v areáli SLOVNAFT, a.s. prevádzkovateľa FCC Slovensko, s.r.o.

Odbor sa vyjadroval k zrušeniu integrovaného povolenia na prevádzku Výroba výbušnín, Istrochem Explosives a.s., Nobelova 34 BA. Výroba sypkých a poloplastických trhavín bola v spoločnosti ukončená k 31.03.2016, pracovný pomer so zamestnancami bol ukončený k 30.06.2016, rozhodnutím zo dňa 02.08.2016 boli vyradené z tretej kategórie práce v profesii výbušninar, výroba a balenie, rizikový faktor nitroglykol.

Kladné stanovisko bolo v r. 2016 vydané k územnému konaniu stavby Výroba asfaltových zmesí, areál spol. BETA-CAR s.r.o., Drevárska 23, Pezinok pre DOPRA-VIA a.s. Do užívania

nia a následne do skúšobnej prevádzky bola uvedená po havárii obnovená výrobná hala kompozitných bazénov zo sklolaminátu s keramickým jadrom Compas Europe, s.r.o. na Poľnej ul. v Senci a VI. etapa výroby farmaceutických obalov MEDICAL GLASS,a.s. na Agátovej 22 v BA. Do prevádzky boli uvedené pracovné priestory M+D plast, s.r.o., Výrobná hala vstrekolisových plastových výrobkov pre automobilový priemysel na Priemyselnej 5871v Malackách.

Medzi výrobné odvetvia, ktoré každoročne rozširujú svoju činnosť, patrí automobilový priemysel. V Bratislavskom kraji je reprezentovaný najmä spoločnosťou Volkswagen SLOVAKIA,a.s. s jeho subdodávateľmi jednotlivých komponentov v areáli Küster, v Priemyselnom parku Devínska Nová Ves (SAS automotive systems, MCS Syncro, Schnellecke, Hella, Slo-matec), kde sa priebežne dopĺňajú nové montážne haly a linky v závislosti od požiadaviek VW SLOVAKIA,a.s. na rozšírenie výrobných kapacít. Súhlasné záväzné stanovisko bolo vydané k územnému konaniu stavby Rozšírenie územia areálu VW SLOVAKIA, a.s., k územnému konaniu stavby H3a Nová montážna hala v areáli VW SLOVAKIA a.s. a k výstavbe Autocentrum BORY, Bratislava –Lamač v blízkosti OC Bory Mall. V areáli VW SLOVAKIA, a.s. bol vydaný súhlas s odstránením linky na povrchovú predúpravu hliníkových častí karosérií a neutralizačnej stanice na úpravu odpadových vôd z linky v časti haly H6b za účelom uvoľnenia priestorov (rovnocenné technológie boli inštalované v novších halách) pre rozšírenie technológie Pilothalu. Do užívania boli uvedené stavby Prístavba haly H7 Lisovňa- rozšírenie logistickej plochy; rozšírenie existujúcej montážnej haly H3 o prístavbu časti dokončovacej prevádzky FINIŠ VW SLOVAKIA a.s. a stavba H4a Zvarovňa a Vývojovo aplikačné centrum v areáli VW SLOVAKIA,a.s. V hale H3 –montáž SUV VW SLOVAKIA, a.s., úsek Hochtakt, bolo uskutočnené posúdenie práce montážnych pracovníkov. Práce na pracovných miestach 16.1-16.14, 17.1-17.4, 17.6, 17.7, 17.10, 17.11, 19.1-19.7 boli vyhlásené ako rizikové kat. 3, rizikový faktor fyzická záťaž-pracovná poloha HK, krku, trupu.

Súhlasné záväzné stanovisko bolo vydané k zmene v užívaní skladovej haly 2 –II. etapa SO 01.02 na skladovo-montážnu halu SCHNELLECKE SLOVAKIA s.r.o. v priemyselnom parku na Opletalovej ul. v DNV v BA s montážnymi pracoviskami pre montáž predných a zadných nárazníkov Audi Q7 s kapacitou 400 vozidiel denne v systéme JIT a 72 pracovníkmi v 4- zmennej prevádzke; k stavbe Logistics project Lozorno, 2. etapa-hala DC6a v priemyselnom areáli P3 k.ú. Lozorno, ktorá bude slúžiť 360 výrobným zamestnancom v 1 zmene trojzmennej prevádzky; k zmene účelu využitia skladovej haly E v priemyselnej zóne PTPZ EUROVALLEY zóna C v Malackách na výrobnú halu dielov pre automobily (obloženia dverí, sedadiel, batožinového priestoru) s kapacitou 1 300 tis. /rok a výrobu kobercov batožinového priestoru s kapacitou 500 tis./rok pre VGP Slovakia,a.s. Do užívania boli dané Výrobná hala H1 a H2 v areáli Presskam Vápenka 4 DNV s technologickým zariadením na výrobu náhradných dielov (tvarovanie, zváranie, olepovanie) pre automobily VW, zabezpečené centrálnym VZT systémom. Protokolom z merania hluku v dotknutom životnom prostredí bol preukázaný súlad s vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z.

Od 01.05.2016 prišlo k zmene obchodného mena JOHNSON CONTROLS INTERNATIONAL spol. s r.o. na nové obchodné meno Adient Slovakia s.r.o., Výroba autosedačiek hala B1 Priemyselný park Lozorno 1006. Do prevádzky boli uvedené pracovné priestory výroby a montáže autosedačiek pre OA Faurecia Automotive Slovakia s.r.o. v Autopriemyselnom parku Lozorno 1006 a Adient Slovakia s.r.o., Výroba autosedačiek hala B1 Priemyselný park Lozorno 1006; výroba gumových výrobkov (hadičiek) pre automobilový priemysel UniTube Automotive a.s. na Poľnej 4/A v Senci; skladovo-montážna hala SAS Automotive s.r.o., Priemyselný park DNV, Opletalova ul.; časť skladovo-montážnej haly 2 SCHNELLECKE SLOVAKIA s.r.o. v priemyselnom parku na Opletalovej ul. v DNV v BA s činnosťou montáž líšt a obkladov dverí pre automobilový priemysel so 192/75 zamestnancami; priestory testovania, merania, analýz a kontroly dielov pre automobilový priemysel Schambeck Slovakia

s.r.o. na ul. J. Jonáša 6831 v BA – DNV. Rizikové práce boli vyhlásené v spol. GARAY SLOVAKIA, s.r.o., Výrobná hala pre automobilový priemysel Tehelňa 16, BA, hluk premen-  
ný kat.3.

Pôvodné výrobné podniky gumárenskej, stavebnej, strojárenskej výroby a elektrotechnického priemyslu sa postupne vymiestňovali do okolia Bratislavy, nakoľko boli vytlačené obchodno-skladovými prevádzkami nevýrobného charakteru. V územnom konaní bolo posúdené rozšírenie strojárenskej výroby (výroba potrubných systémov rozvodov kvapalín pre automobilový priemysel) v Skladovom areáli Svätý Jur pre žiadateľa MARTINREA Slovakia Fluids Systems spol. s r.o.; Výrobnoprevádzkový areál firmy M-Profex na Panónskej ceste v BA- výroba svetelných a nesvetelných reklamných pútačov, označení a informačných systémov. Do užívania bol uvedený areál B.O.MAX s výrobnou halou na výrobu zasklenených lodží, BA - Podunajské Biskupice; Montážny areál- II. etapa v k.ú. Malacky pre montáž sústruhov spol. GEMATECH s.r.o., Vinohradok 5359, Malacky. Do prevádzky boli uvedené: Centrum povrchovej úpravy kovov SANDMETAL, s.r.o, Priemyselná zóna 800, Most pri Bratislave; Výroba klimatizačných a vzduchotechnických zariadení IMOS-systemair,a.s., Kalinkovo 371; Zámočnícka a kovoobrábacia dielňa ZDRAVZAR s.r.o., Chorvátska 67, Slovenský Grob (v zástavbe obytných domov v účelovom objekte skolaudovanom v r. 1998, t.č. len zmena prevádzkovateľa, po ukončení skúšobnej 1/2-ročnej prevádzky v r. 2015); priestory prípravovne a skladu (rozšírenie výroby) v prevádzke výroby poľnohospodárskej techniky v areáli spol. SILOKING Slovakia, s.r.o. na Družstevnej 1 v Záhorskej Vsi; Výroba rozvádzačov PPA ENERGO s.r.o. na Starej Vajnorskej 6 v Bratislave; Výskumno-vývojová hala meracích zariadení (profilometrov) pre gumársky priemysel, Drobného 25A, BA prevádzkovateľa ME-Inspection SK, spol. s r.o..

Do užívania bola uvedená betonárka Stetter v areáli Prefa Senec; mobilná horizontálna betonáreň v areáli PD Viničné- Slovenský Grob pre stavebníka STAV-COLOR Betón s.r.o.; skládka inertného odpadu a výrobná vibrolisovaných betónových výrobkov v k.ú. Podunajské Biskupice stavebníka A-Z Stav s.r.o.; nová technológia SNCR pre denitrifikáciu spalín rotačných pecí v areáli cementárne Rohožník pre CRH (Slovensko) a.s. a v spojení so skúšobnou prevádzkou Miešacia stanica BC na výrobu suchých zmesí na báze bieleho cementu v areáli CRH (Slovensko), a.s. v k.ú. Rohožník. Do prevádzky výrobná linka na tenkostenné tvárnice, stropnice, dlažbu a obrubníky Karovič, s.r.o. na Továrenskej ul. v Malackách a do 31.08.2019 betonáreň KAROVIČ na Kopčianskej ul. v BA.

V drevospracujúcom priemysle sa súhlasilo so zmenou účelu využitia haly údržby kontajnerov v areáli Karpaty plus s.r.o. na Železničnej ul. 56 v Senci na prevádzku výroby drevených strešných konštrukcií pre KASPER SK s.r.o. Kladne bolo posúdené územné konanie Rozšírenie drevoskladu v areáli IKEA Industry Slovakia s.r.o. v k.ú. Malacky s predpokladaným skladovým množstvom dreva 49 tis. m<sup>3</sup>. Súhlasné stanovisko bolo vydané ku kolaudácii stavby IKEA COMPONENTS MALACKY –Expanzia 2016+ v Priemyselnom parku Malacky. Ide o dostavbu výrobných hál IKEA Components s.r.o., ktoré budú slúžiť na kompletáž, balenie a logistiku výrobkov spoločnosti. Vo výrobných halách bude pracovať v 4 zmenách 200 zamestnancov, v administratívnej časti 80-100 zamestnancov.

V polygrafickom priemysle boli v r. 2016 uvedené do prevádzky distribučné priestory periodickej a neperiodickej tlače Mediaprint –Kapa Pressegrasso, a.s., na Starej Vajnorskej 9, BA s 395 zamestnancami v jednozmennej a dvojzmennej prevádzke, vrátane nočnej práce.

V oblasti nakladania s odpadmi boli po ukončení skúšobnej prevádzky počas r. 2015 do prevádzky uvedené priestory výrobnoprevádzkového areálu Marius Pedersen,a.s. (komplexné služby v odpadovom hospodárstve - zber, preprava, nakladanie a dočasné skladovanie ostatných aj nebezpečných odpadov) na Viničianskej ceste 25 v Pezinku.

V oblasti potravinárskeho priemyslu odbor vykonal v r. 2016 štátny zdravotný dozor v 8 prevádzkach potravinárskeho priemyslu, zameraný na plnenie povinností zamestnávateľov pri

ochrane zdravia pri práci, ktoré vyplývajú z § 30 ods. 1 a ods. 2 zák. NR SR č. 355/2007 Z.z., z toho v 4 prevádzkach v spolupráci s IP Bratislava. Nedostatky pri plnení zdravotného dohľadu neboli zistené. Dvom spoločnostiam bolo uložené objektivizovať faktory pracovného prostredia.

Na nevyužívaných poľnohospodárskych pôdach s dobrým napojením na diaľnicu na okraji miest Senca, Modry, Bratislavy pokračovala, podobne ako v uplynulých rokoch, výstavba logistických areálov s viacúčelovými skladovými halami zameranými na poskytovanie služieb v spojení s logistikou. V územnom konaní boli posúdené Logistické haly A – D Senec- Horný dvor; Logistické centrum Svätý Jur, a.s., skladovací areál Priemyselná 1, nájomný priestor MARTINREA; LOGISTIC PARK Ivanka pri Dunaji, k.ú. Farná s prenajímateľnými logistickými a skladovými halami; logisticko-výrobný park v k.ú. Devínska Nová Ves, časť Paulínske (na predmontáž a montáž častí a dielov pre automobilový priemysel so 743 zamestnancami) so žiadosťou o predloženie ďalšieho stupňa PD na posúdenie, v ktorom bude preukázané prednostné riešenie novej obojsmernej komunikácie na severnej hranici priemyselnej zóny (pôvodne navrhovanej ako jednosmerná) z novonavrhovanej križovatky, ktorá zabezpečí v plnom rozsahu odklonenie obslužnej kamiónovej dopravy k parku mimo Opletalovej ul. s obytnou zástavbou. Do užívania boli uvedené Logistické centrum Mediaprint Kapa na Starej Vajnorskej 9 v BA; Logistické centrum Rača, a.s. s nájomnými priestormi v Polyfunkčnom areáli Rača; PTPZ EUROVALLEY Malacky – logistická hala E; Logistické centrum Goodman Senec hala A, časť A4,A5; Logistická a výrobná hala Lozorno DC7, DC1 (pôvodné označenie A) v Priemyselnom areáli spol. P3 Bratislava Park s.r.o.; V r. 2016 boli uvedené do prevádzky viaceré priestory v logistických parkoch (Alza.sk s.r.o., logistické centrum /elektronika, biela technika, potreby pre hobby a záhradu, športové potreby, hračky, parfumy/ v areáli GOODMAN, Diaľničná 5142/18B, Senec; ELEKTROSPED, a.s. elektronika, biela technika v skladovacej hale DC 10 na Diaľničnej ceste v Senci; SCHNELLECKE SLOVAKIA s.r.o. v skladovacej hale DC6b v Logistickom parku Westpoint Logistes Park Lozorno. V uplynulom roku boli v BA kraji uvádzané do prevádzky viaceré predajne OBI Slovakia s.r.o.

Účel využitia poľnohospodárskych objektov, priemyselných areálov a hospodárskych budov bývalých areálov PD a areálov bývalých podnikov sa naďalej menil na podnikateľsko-ekonomické aktivity podnikateľov zaoberajúcich sa poskytovaním služieb a výrobo-opravárenskými činnosťami (autoservisy, pneuservisy, stolárske dielne). Do užívania bol uvedený objekt Práčovne na Panónskej ul. v nebytovej budove obchodu a služieb účastníka konania SALESIANER MIETTEX s.r.o.

Odbor kladne posúdil územné konanie stavby Modernizácia farmy hospodárskeho chovu koní, Poľný mlyn 7787/1 v BA – Záhorskej Bystrici pre stavebníka Agro Horse s.r.o., Bratislava. Do užívania bola uvedená dojareň pre hovädzí dobytok v areáli PD Nová Lipnica a prístrešok paznechtárne pre Farmu dojníc v Plaveckom Štvrtku stavebníka FirstFarms Agra M, s.r.o.; do prevádzky Poľnohospodárske družstvo na Nádražnej 75 v Šenkviaciach, orientované na rastlinnú a živočíšnu výrobu – výkrm hovädzieho dobytku (104 ks produkčných dojníc) a výrobu mlieka; Poľnohospodárske družstvo Podunajské Biskupice, Lieskovská cesta 2, BA, ktoré obhospodaruje pôdu o rozlohe 1 900 ha a prevádzkový areál o rozlohe 8 ha, s predmetom činnosti podnikanie v poľnohospodárkej (rastlinnej- pestovanie obilnín, olejní, kukurice, krmovín a živočíšnej- výroba mlieka a výkrm holsteinského hovädzieho dobytku) výrobe s počtom zamestnancov 43. Práce na PD s expozíciou chemickým a biologickým faktorom boli zaradené do 2. kategórie. Do prevádzky bola v r. 2016 uvedená farma ošípaných Szilárd vo Vištuku prevádzkovateľa ProOvo a.s.

V oblasti dopravy bolo v r. 2016 povolené odstránenie Autobusovej stanice Mlynské nivy s miestom stavby Mlynské nivy/Páričkova/Svätoplukova/Šagátova ul. v BA, do prevádzky bola uvedená údržbová základňa autobusov, trolejbusov a električiek Dopravného podniku,

a.s., Jurajov dvor po zmodernizovaní hál opráv v r. 2015 a do trvalej prevádzky Vozovňa trolejbusov na Hroboňovej 1 v BA, prevádzkovateľa Dopravný podnik Bratislava, a.s. po zrealizovaní protihlukovej steny a ďalších opatrení. Protokolom z merania hluku vo vonkajšom prostredí (A&Z Acoustics s.r.o. z 12.10.2015) bolo preukázané, že posudzované hodnoty pre denný, večerný a nočný referenčný čas pred fasádou RD na Bohúňovej 16 v BA neprekročili prípustné hodnoty hluku podľa vyhl. MZ SR č. 549/2007 Z.z., protokolom z merania hluku vo vonkajšom prostredí (A&Z Acoustics s.r.o. z 21.10.2015) počas činnosti stacionárnych zdrojov hluku (vyústenia VZT a umyváreň) bolo preukázané, že posudzované hodnoty neprekročili prípustné hodnoty hluku pre denný, večerný a nočný referenčný čas. Hlučnosť z prevádzky vozovne bola dlhé roky zdrojom sťažností obyvateľov súvisiaceho obytného územia. Návrh na uvedenie priestorov do prevádzky bol podaný v 05/2014. Dopravnému podniku Bratislava, a.s. bolo vydané súhlasné stanovisko k zmene náhradného opatrenia v priestoroch predajne cestovných lístkov bez denného osvetlenia v podchode na Hodžovom námestí v BA z bodu č. 4 písm. a) a b) na písm. g) špeciálne ožarovacie zariadenie v súlade s príl. č. 4 k vyhl. MZ SR č. 514/2007 Z.z. na základe predložených výsledkov merania.

V početných administratívnych prevádzkach v Bratislave sa aj v r. 2016 kládol dôraz na zabezpečovanie vyhovujúcich pracovných podmienok pri práci so zobrazovacími jednotkami so zreteľom na denné aj umelé osvetlenie, mikroklímu a ergonómiu pracovných miest najmä v oblasti bankovníctva, kultúry a štátnej správy. K územnému konaniu stavby FILM PARK JAROVCE, k.ú Jarovce – zmena bolo vydané súhlasné záväzné stanovisko žiadateľovi SOLID ENTERPRISE GROUP s.r.o. Súhlasné záväzné stanovisko bolo vydané stavebníkovi Dolomiti Real Slovakia, k.s. na stavbu Bussines park Senec, Hala C, parc. č. 5544/9 Senec; žiadateľovi STUDIO 727 s.r.o. k rekonštrukcii skladových hál na Elekárrenskej ul. 1 v bývalom areáli Istrochem na filmové štúdio. Súhlasilo sa so zmenou v užívaní časti stavby obchodného centra Aupark na priestor určený na poskytovanie bankových služieb VÚB, a.s. a súčasne sa uložila prevádzkovateľovi povinnosť predložiť k uvedeniu priestorov do prevádzky protokol z merania intezity umelého osvetlenia pracovísk s dlhodobým pobytom zamestnancov, ktorý preukáže súlad s vyhl. MZ SR č. 541/2007 Z.z., nakoľko predmetné priestory nedisponujú denným osvetlením. Do prevádzky boli uvedené pracovné priestory ÚRADU VLÁDY SR na nám. Slobody 1 v Bratislave; administratívne priestory CETELEM SLOVENSKO a.s. na Karadžičovej ul. 12 v BA so 140 zamestnancami; nahrávacie štúdio TC Lemons, s.r.o. na Antolskej 4 v BA; administratívne priestory Centrálného depozitára cenných papierov SR, a.s. na ul. 29. augusta 1/A v BA so 68/43 zamestnancami, ktorí pracujú významnú časť práce so zobrazovacími jednotkami; administratívne priestory DHL Express (Slovakia), spol. s r.o., Divízia Freight na Galvaniho 17/A v BA so 68 zamestnancami v kanceláriách typu open space; expozitúry a registratúrne strediská krajskej pobočky VŠZP, a.s. na Kutlíkovej 17 a Viedenskej ceste 3 v Bratislave, Bernolákovej 1/A v Malackách, Moyzesovej 2 v Pezinku; pobočky VÚB banky na Einsteinovej 18 v Bratislave; priestory ZOO Bratislava v Mlynskej doline 1; priestory PRAGOLAB s.r.o. na Drieňovej 34 v BA; pobočky SLSP, a.s. a iných bankových spoločností. V r. 2016 boli zaradené práce v profesii sudca vykonávané na pracovisku Okresného súdu BA I, Záhradnícka 10 BA do 3. kategórie rizikových prác s rizikovým faktorom psychická pracovná záťaž.

V Bratislave sú sústredené zdravotnícke zariadenia, hlavne nemocnice, zlúčené do Univerzitnej nemocnice BA. Súhlasné záväzné stanovisko bolo vydané k zmene v užívaní časti stavby administratívnych a skladových priestorov na Brestovej ul. 14 na laboratórium pre Diagnostické centrum DNK, s.r.o., ku kolaudácii stavby bývalého objektu predajne nábytku na Poliankach v BA na Laboratórne centrum Alpha Medical – laboratórna medicína – klinická biochémia, hematológia, transfuziológia, imunológia, alergológia, klinická mikrobiológia, patologická anatómia, lekárska genetika pre stavebníka VISAM Invest a.s.; kolaudácii rekonštrukcie a obnovy objektu – Diagnostické pracoviská SVALZ na Kutuzovovej ul. 23 v BA pre



CYTOPATHOS REAL s.r.o. (v objekte sú umiestnené laboratória histológie, imunohistológie, serológie, vyšetrenia HR-HPV, pracovisko prípravy cytologických preparátov); k rekonštrukcii mikrobiologických laboratórií p.č. 5534 Modra pre stavebníka hameln rds a.s., Horná 36, Modra. Do prevádzky boli uvedené veľkodistribučné sklady liekov (GlaxoSmithKline Consumer Healthcare Slovakia s.r.o., Prologis Park Bratislava DC6, Diaľničná cesta 14a Senec; VULM s.r.o., Tuhovská 18, BA; ProPharma Group s.r.o., Stará Vajnorská 17, BA; HEALTH FOR ALL, spol. s r.o., Stará Vajnorská 17, BA; SanaClis, s.r.o., Staré Grunty 61, BA; Profipharma s.r.o., sklad liekov Rožňavská 2 BA ; KUEHNE+NAGEL, Diaľničná 18, Senec; Novartis Slovakia s.r.o., Priestor dovozu liekov, skúšaných produktov a liekov z tretích štátov, Diaľničná cesta 18, Senec; RETIA, a.s. na Elektrárenskej 4 v BA; Alliance Healthcare s.r.o., o.z., Diaľničná 14/A, Senec; Allos, a.s., výroba, sklad a veľkodistribúcia liekov Sliačska 1/D BA), sklady zdravotníckeho materiálu a kontrastných látok OMEGA PHARMA s.r.o. a Bracco Imaging Slovakia, s.r.o., Diaľničná cesta 14/A, Senec), lekárne (LAMA PLUS s.r.o., Koloseo, Tomášikova 50C,BA; APOTEKA a.s. lekáreň AMARTH, Cintorínska 3/b, BA; K&K Pharmacy VII., s.r.o. Lekáreň Americké nám. na Odborárskom nám. 3 v BA; PHARMSUN s.r.o., Lekáreň Tehelná 26, BA; City Pharma, s.r.o., lekáreň Twin City, Karadžičova 2 BA; SANIMAT SK s.r.o., verejná lekáreň a výdajňa zdravotníckych pomôcok Betliarska 9 BA; Popharm s.r.o., Lekáreň Node, Hlavná 10/E, Nová Dedinka; BERNICE s.r.o., Lekáreň v Terno Bratská 3 BA; Dr. Max 100 s.r.o., lekáreň a internetový predaj liekov Stará Vajnorská 18, BA; MojeLIEKY.sk s.r.o., Údernícka 1 BA; PROFIT GEO, s.r.o., lekáreň CIRRUS Krajinská 91 BA; NEUPHARMA, s.r.o. verejná lekáreň „u Kozmu a Damiána“ M.Sch. Trnavského 8 BA; Euro Pharmacy s.r.o., Lekáreň APOTEKA Alexandra na Rázusovom nábreží 6 v BA; lekáreň Dr. Max 97 s.r.o., Roľnícka 138 BA; lekáreň pri NOÚ Klenova 1 BA; AIRTAXI s.r.o. lekáreň sv. Michal, Cintorínska 3B BA a ďalšie); NZZ- SVALZ v odbore klinická genetika Medirex, a.s. a GENETON s.r.o. vo Vedeckom parku UK, Ilkovičova 8, BA; laboratórium SVALZ v odbore patologická anatómia Alpha medical patológia, s.r.o. na Poliankach 7 v BA; laboratórium SVALZ v odbore klinická biochémia Vita-Test spol. s r.o. na Poliankach 7 v BA; NZZ SVALZ v odbore patologická anatómia a lekárska genetika CYTOPATHOS spol. s r.o. na Kutuzovovej ul. 23 v BA; NZZ SVALZ v odbore lekárska genetika GHC GENETICS SK, s.r.o., Ilkovičova 8 BA; laboratórium SVALZ v odbore lekárska genetika – laboratórium dedičných metabolických chorôb a molekulárnej genetiky TRISOMYtest, s.r.o., Galvaniho 17/C BA; očné optiky (OPTIK ŠINKOVIČ na Orechovej ul. v Dunajskej Lužnej, Opticlab spol. MOFO SK s.r.o. na Nám. SNP 19 v BA a iné); pracovné priestory prípravy a podávania cytostatík Poliklinického odd. klinickej onkológie UNsP Milosrdní bratia, spol. s r.o., Nám SNP 10, BA; zubná technika v zubnej klinike Schill dental Clinic, Karloveské rameno 8 BA. Na základe rozhodnutia BSK došlo k 30.09.2016 k zrušeniu prevádzky verejnej lekárne Lekáreň KAMELIA spoločnosti TALENT, s.r.o. v NOU na Klenovej ul. 1 v BA.

Súhlasné stanovisko bolo vydané k územnému konaniu stavby Ústav vied o Zemi SAV Bratislava na Dúbravskej ceste 9, ktorý vznikne zlúčením Geologického ústavu SAV a Geofyzikálneho ústavu SAV s počtom pracovníkov 120. Na mieste navrhovaného 6- podlažného objektu sa nachádzala budova geologického ústavu SAV, ktorá bola zbúraná. K 01.01.2016 splynuli rozpočtové organizácie Ústav experimentálnej onkológie SAV, Virologický ústav SAV, Ústav experimentálnej endokrinológie SAV a Molekulárno-medicínske centrum SAV do novozriadenej príspevkovej organizácie Biomedicínske centrum SAV, Dúbravská cesta 9, 845 05 BA. Zlúčenie s vytvorením nového ústavu oznámili Botanický ústav SAV so sídlom v Bratislave a Ústav genetiky a biotechnológií rastlín SAV so sídlom v Nitre. Súhlasné záväzné stanovisko bolo vydané ku kolaudácii prestavby budovy Správy účelových zariadení na Dúbravskej ceste 9 v Ba na vedecké pracoviská, zverinec, výskumné a administratívne pracoviská Ústavu biochémie a genetiky živočíchov SAV; k stavbe Pavilón lekárskeho ústavu SAV, Zveri-

nec pre imunodeficitné zvieratá. Do skúšobnej prevádzky boli uvedené priestory odd. výroby liečiv- pracovisko hydrogenácie hameln rds,a.s. na Hornej 36 v Modre. Do prevádzky boli uvedené Biomedicínske centrum SAV a Ústav pre výskum srdca SAV na Dúbravskej ceste 9 v BA; laboratórium na uskladnenie biologických faktorov 1. skupiny a geneticky modifikovaných organizmov rizikovej triedy 1 v Ústave molekulárnej biológie SAV na Dúbravskej ceste 21 v BA; Antidopingová agentúra SR, Hanulova 5/c BA; Centrum vedecko-technických informácií SR, FabLab (poskytovanie osvetly, školení, vzdelávania v oblasti technológie digitálnej výroby) Univerzitný vedecký park UK, Ilkovičova 8 BA s lasermi tr. 3R.

Účinnosťou novely zák. č. 355/2007 Z.z. boli od 01.01.2016 v 246 prípadoch prerušené konania o návrhoch podľa § 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z.z. a účastníci konania boli vyzvaní na predloženie dokladu príslušného stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel podľa § 13 ods. 6 písm. f) zákona č. 355/2007 Z.z. S uplatňovaním tejto povinnosti súvisel aj vyšší počet zastavení konania (74) a vyšší počet posudzovaní zmien v užívaní priestorov.

V organizáciách naďalej pretrvávali nedostatky v oblasti informovanosti pracovníkov o výskyte škodlivých faktorov na pracoviskách a ochrane zdravia pracovníkov, nerealizovanie povinností, ktoré zamestnávateľovi vyplývajú z platnej legislatívy v oblasti zdravotného dohľadu ako i nekvalifikovaná identifikácia a posudzovanie zdravotných rizík pri práci v súvislosti s prevenciou chorôb z povolania a ochorení súvisiacich s prácou, vyplývajúca z nedostatočnej odbornej erudície bezpečnostných technikov, ktorí vykonávajú zdravotný dohľad na pracoviskách. Pretrvávajúcim problémom boli zmeny územných plánov obcí v súvislosti s narastajúcou individuálnou výstavbou rodinných domov na pôvodne poľnohospodárskej pôde, čím sa výrobné i poľnohospodárske podniky a dielne ocitli v intraviláne obcí a sú zdrojom sťažností obyvateľov novopostavených rodinných domov. Rušenie prevádzok (aj prevádzok s evidovanými rizikovými prácami) bolo oznamované RÚVZ iba sporadicky.

## **1.2. Mimoriadne a havarijné situácie**

V r. 2016 neboli zaznamenané.

## **2. RIZIKOVÉ PRÁCE**

### **2.1. Sumarizácia údajov o rizikových prácach v Bratislavskom kraji**

V roku 2016 sa priebežne objektivizovali a prehodnocovali rizikové práce na pracoviskách Bratislavského kraja v súlade s ust.vyhl. MZ SR č. 448/2007 Z.z., najmä na pracoviskách s prácami kat. 4. Celkový počet pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 klesol na 6924/ 2735 (v r. 2015 - 7561/3031) v 173 zamestnávateľských subjektoch. Z celkového počtu bolo v 3. kategórii evidovaných 6454 zamestnancov, z toho 2725 žien, v 4. kategórii 470 zamestnancov, z toho 10 žien. Najviac zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce bolo, tak ako v uplynulých rokoch, v rezortoch C Priemyselná výroba – 2 891 (v r. 2015 – 2 970) a Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc – 2602 (v r. 2015 - 3 183). V súlade s trendom predchádzajúcich rokov, najväčší podiel rizikovej práce žien bol v rezorte Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc -1945 (v r. 2015 - 2 139) a najvyšší podiel zamestnancov v štvrtej kategórii bol v rezorte C Priemyselná výroba - 388 (v r. 2015- 619). Celkový pokles počtu zamestnancov v štvrtej kategórii je zaznamenaný v posledných 3 rokoch- 470 (v r. 2015 -703). Výrazný pokles zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce nastal v rezorte Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc z 3183/2139 v r. 2015 na 2602/1945.

K najväčšiemu poklesu exponovaných prišlo vo faktore biologické faktory – 794/644 (v r. 2015- 1051/858), vo faktore ionizujúce žiarenie 1506/970 (v r. 2015 -1828/985) a najmä v 4.

kategórii faktoru vibrácie 144/0 (v r. 2015- 297/0). Uvedené súvisí s prehodnotením rizikových práce v zdravotníctve a opatreniach prijatých v rámci každoročného prehodnotenia prác 4. kategórie vo výrobe motorových vozidiel VW Slovakia a.s. (vibrácie prenášané na ruky). V r. 2016 boli zaradené práce v profesii sudca vykonávané na pracovisku Okresného súdu BA I, Záhradnícka 10 BA do 3. kategórie rizikových prác s rizikovým faktorom psychická pracovná záťaž (konzultované s ÚVZ SR). Celkový počet exponovaných vo faktore psychická pracovná záťaž mierne stúpol na 345/280 (v r. 2015 285/234), vo faktore fyzická záťaž ostal stav prakticky nezmenený. Posúdenie práce z hľadiska fyzickej záťaže bolo uskutočnené v hale H3 – montáž SUV VW SLOVAKIA, a.s., úsek Hochtakt, práce montážnych pracovníkov boli z hľadiska pracovnej polohy HK, krku, trupu zaradené do 3. kategórie; v Marius Pedersen a.s., triediaca hala a zvoz komunálneho odpadu, Viničianska cesta 5973/25, Pezinok boli práce z hľadiska celkovej fyzickej záťaže muži 50-65 r. zaradené do 3. kategórie a v IAC Group (Slovakia) s.r.o., APP Lozorno 1006, Výroba interiérových obkladov do automobilov- projekt Daimler, zahýbanie a nat'ahovanie kože, boli práce výrobných pracovníkov s faktorom fyzická záťaž zaradené do 3. kategórie (na základe prešetrenia podozrenia na chorobu z povolania).

Z rizikových faktorov rovnako ako v roku 2015 prevažovala expozícia hluku, ďalej ionizujú- cemu žiareniu (najmä v zdravotníctve, vede a výskume) a chemickým látkam a zmesiam. V menšej miere boli pracovníci vystavení biologickým faktorom. Činnosť samostatne zárob- kovo činných osôb aj v r. 2016 vypadávala z evidencie RÚVZ. Plnenie povinnosti zamestná- vateľov vypracovať informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík a o vykonaných opatreniach na pracovisku, ako to vyplýva z § 31 ods. 7 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. nezrealizovalo, ani na základe výzvy RÚVZ BA, 33 zamestnávateľov. V roku 2016 sa vyko- nalo 52 previerok na pracoviskách s vyhlásenými rizikovými prácami.

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (1. stupeň prevažujúcej činnosti)**

tab. č. 1a

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3.kategória		4.kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	27	11	12	0	39	11
B	Ťažba a dobývanie	118	0	0	0	118	0
C	Priemyselná výroba	2503	348	388	9	2891	357
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	23	0	0	0	23	0
E	Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	75	2	12	0	87	2
F	Stavebníctvo	46	0	5	0	51	0
G	Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	141	18	4	0	145	18
H	Doprava a skladovanie	138	8	46	1	184	9
J	Informácie a komunikácia	1	0	0	0	1	0
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	197	127	0	0	197	127
N	Administratívne a podporné služby	1	0	3	0	4	0
O	Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	85	55	0	0	85	55
P	Vzdelávanie	127	83	0	0	127	83
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	2602	1945	0	0	2602	1945
R	Umenie, zábava a rekreácia	368	126	0	0	368	126
S	Ostatné činnosti	2	2	0	0	2	2
<b>SPOLU</b>		<b>6454</b>	<b>2725</b>	<b>470</b>	<b>10</b>	<b>6924</b>	<b>2735</b>

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa prevažujúcej činnosti a podľa kategórie rizikového faktora (2. stupeň prevažujúcej činnosti)**

tab. č. 1b

Kód	Prevažujúca činnosť (1.stupeň)	Počet exponovaných pracovníkov					
		3.kategória		4.kategória		spolu	
		celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	27	11	0	0	27	11
02	Lesníctvo a ťažba dreva	0	0	12	0	12	0
06	Ťažba ropy a zemného plynu	118	0	0	0	118	0
10	Výroba potravín	214	118	23	3	237	121
11	Výroba nápojov	6	0	0	0	6	0
13	Výroba textilu	2	2	0	0	2	2
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	42	2	0	0	42	2
18	Tlač a reprodukcia záznamových médií	2	0	0	0	2	0
19	Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	57	5	0	0	57	5
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	4	2	0	0	4	2
21	Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	82	40	0	0	82	40
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	110	9	12	1	122	10
23	Výroba ostatných nekovevých minerálnych výrobkov	141	1	11	0	152	1
24	Výroba a spracovanie kovov	0	0	20	0	20	0
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	240	13	18	0	258	13
26	Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	5	0	0	0	5	0
27	Výroba elektrických zariadení	74	45	0	0	74	45
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	93	6	0	0	93	6
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1130	46	282	2	1412	48
31	Výroba nábytku	243	52	0	0	243	52
32	Iná výroba	4	1	0	0	4	1
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	54	6	22	3	76	9

35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	23	0	0	0	23	0
36	Zber, úprava a dodávka vody	11	0	0	0	11	0
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov; recyklácia materiálov	56	2	0	0	56	2
39	Ozdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom	8	0	12	0	20	0
41	Výstavba budov	11	0	0	0	11	0
42	Inžinierske stavby	24	0	0	0	24	0
43	Špecializované stavebné práce	17	0	5	0	16	0
45	Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	89	0	4	0	93	0
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	52	18	0	0	52	18
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	91	1	46	1	137	2
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	47	7	0	0	47	7
60	Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	1	0	0	0	1	0
72	Vedecký výskum a vývoj	182	115	0	0	182	115
74	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	3	2	0	0	3	2
75	Veterinárne činnosti	12	10	0	0	12	10
77	Prenájom a lízing	1	0	3	0	4	0
84	Verejná správa a obrana; povinné sociálne uabezpečenie	85	55	0	0	85	55
85	Vzdelávanie	127	83	0	0	127	83
86	Zdravotníctvo	2602	1945	0	0	2602	1945
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	368	126	0	0	368	126
96	Ostatné osobné služby	2	2	0	0	2	2
	<b>SPOLU</b>	<b>6454</b>	<b>2725</b>	<b>470</b>	<b>10</b>	<b>6924</b>	<b>2735</b>

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa druhu a kategórie rizikového faktora (1. stupeň triedenia podľa rizikového faktora)**

tab. č. 1c

Rizikový faktor 1.stupeň	Počet exponovaných pracovníkov					
	3.kategória		4.kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	794	644	0	0	794	644
Fyzická záťaž	279	74	0	0	279	74
Hluk	2804	499	295	7	3099	416
Chemické látky a zmesi	986	589	52	3	1038	592
Ionizujúce žiarenie	1506	970	0	0	1506	970
Optické žiarenie	200	134	0	0	200	134
Psychická pracovná záťaž	345	280	0	0	345	280
Tlak vzduchu	3	0	0	0	3	0
Vibrácie	350	2	144	0	494	2
Záťaž teplom a chladom	131	34	0	0	131	34

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – okrem chemických látok a zmesí (1. a 2. stupeň)**

tab. č. 1d

Rizikový faktor		Počet exponovaných pracovníkov					
		3.kategória		4.kategória		spolu	
1.stupeň	2.stupeň	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
Biologický faktor	Inde nezaradené	5	4	0	0	5	4
Biologický faktor	Infekcie prenosné zo zvierat na ľudí	199	171	0	0	199	171
Biologický faktor	Tuberkulóza	590	469	0	0	590	469
Fyzická záťaž	DNJZ	87	50	0	0	87	50
Fyzická záťaž	Dynamická záťaž	21	0	0	0	21	0
Fyzická záťaž	Práca s bremenami	8	1	0	0	8	1
Fyzická záťaž	Pracovná poloha	150	10	0	0	150	10
Fyzická záťaž	Statická záťaž	13	13	0	0	13	13
Hluk	Impulzový	216	64	3	0	219	64
Hluk	Premenný	2194	223	291	7	2485	230
Hluk	Ustálený	694	122	1	0	395	122
Ionizujúce	V priemysle	118	76	0	0	118	76

žiarenie							
Ionizujúce žiarenie	V zdravotníctve	1386	893	0	0	1386	893
Ionizujúce žiarenie	Veda/výskum/školsťvo	2	1	0	0	2	1
Optické žiarenie	Laser	200	134	0	0	200	134
Psychická pracovná záťaž	Psychická pracovná záťaž	345	280	0	0	345	280
Tlak vzduchu	Zvýšený tlak vzduchu	3	0	0	0	3	0
Vibrácie	Prenášané na celé telo	146	2	3	0	149	2
Vibrácie	Prenášané na ruky	204	0	141	0	345	0
Záťaž teplotom a chladom	Záťaž chladom	131	34	0	0	131	34

**Počty pracovníkov vykonávajúcich rizikové práce v roku 2016 podľa druhu a kategórie rizikového faktora – chemické látky a zmesi (2. stupeň triedenia)**

tab. č. 1e

Chemická látka	Počet exponovaných pracovníkov					
	3.kategória		4.kategória		spolu	
	celkom	žien	celkom	žien	celkom	žien
alergén	166	92	13	0	179	92
dermatotropný	10	3	0	0	10	3
dráždivé	704	492	13	0	717	492
chem. karcinogén/mutagén	705	548	0	0	705	548
jedovaté - toxické	160	61	0	0	160	61
látky poškodzujúce reprodukciu	533	486	0	0	533	484
pevné aerosoly	189	9	52	3	241	12
veľmi jedovaté - veľmi toxické	26	14	0	0	26	14
žieravé	69	50	0	0	69	50

V roku r. 2016 bolo vydaných celkove 40 rozhodnutí o vyhlásení rizikových prác, z toho novovyhlásené boli v 14 prípadoch s rizikovým faktorom:

**hluk** Lagermax Autotransport Slovakia, spol. s r.o., Servis motorových vozidiel Rybníčná 40/C, BA, premenný 3; FCC Bratislava, s.r.o.(Technické služby-.A.S.A. s.r.o.) Bazová 6, Bratislava, Letná a zimná údržba na verejných priestranstvách mesta Bratislava, premenný 3,4; Marius Pedersen a.s., triediaca hala a zvoz komunálneho odpadu, Viničianska cesta 5973/25, Pezinok, premenný 3; OBUK Slovakia s.r.o., Výroba plastových výplní, hliníkových rámov ALU a ornamentových rámkov, Cesta mládeže 18, Malacky, premenný 3; Motor-Car Bratislava, spol. s r.o., lakovnícka dielňa, Servisné stredisko Tuhovská 5 BA, lakovník, premenný 3; GARAY SLOVAKIA, s.r.o., Výrobná hala pre automobilový priemysel Tehelňa 16, BA, premenný 3; verejné priestranstvá mesta BA, Bazová 6, BA, premenný 3,



**pevné aerosóly** OBUK Slovakia s.r.o., Výroba plastových výplní, hliníkových rámov ALU a ornamentových rámkov, Cesta mládeže 18, Malacky, s prevažne dráždivým účinkom (prach z polymérnych materiálov sklolaminátu) 3,

**vibrácie prenášané na ruky** Lagermax Autotransport Slovakia, spol. s r.o., Servis motorových vozidiel Rybníčná 40/C, BA, klampiar, lakovač, 4; Motor-Car Bratislava, spol. s r.o., lakovnícka dielňa, Servisné stredisko Tuhovská 5 BA, lakovník, 3,

**optické žiarenie-laser** PROFY, s.r.o., NZZ Klinika PROFY, Na Paši 2 BA, fyzioterapeut, laser tr. 4; Physio-Medical s.r.o., NZZ – SVALZ v odbore fyziatria, balneológia, liečebná rehabilitácia Príkopova 6 BA, laser tr. 4, kat.3; Laurentis, s.r.o., Partizánska 8, 811 03 BA, kozmetický salón Mierova 103 BA, laser tr. 4, kat.3,

**fyzická záťaž** Marius Pedersen a.s., triediaca hala a zvoz komunálneho odpadu, Viničianska cesta 5973/25, Pezinok, (celková fyzická záťaž muži 50-65 r.) 3; VW SLOVAKIA,a.s., Hala H3- montáž SUV, úsek Hochtakt, pracovné miesto: 16.1-16.14, 17.1-17.4, 17.6, 17.7, 17.10, 17.11, 19.1-19.7, fyzická záťaž-pracovná poloha HK, krku, trupu,3; IAC Group (Slovakia) s.r.o., APP Lozorno 1006, Výroba interiérových obkladov do automobilov-projekt Daimler, zahýbanie a naťahovanie kože, 3,

**záťaž chladom** CALMAR spol. s r.o., Sklad a distribúcia potravín, Na pántoch 15, BA, 3,

**psychická pracovná záťaž** Okresný súd Bratislava I, Záhradnícka 10, 812 44 BA, sudca, 3 (konzultované s ÚVZ SR).

V 26 prípadoch boli rizikové práce aktualizované s rizikovým faktorom :

**hluk** Doprastav, a.s., Závod Bratislava- stredisko špeciálnych činností Drieňova 31, impulzný 4; LESY SR, š.p., BB, OZ Smolenice, Expedičný sklad Pezinok, premenný 4; CRH (Slovensko) a.s., Cementáreň Rohožník, premenný 3,4; Slomatec s.r.o., Montážna a skladovacia hala I, Tehelňa 20, BA, premenný 3,4; Doprastav, a.s., Drieňova 27, BA, Závod Prefa – Armovňa, Nitrianska cesta5, Senec, premenný 3,4; Wertheim, s.r.o., výroba trezorov, Dolná 134, Modra, premenný 3 (preradenie z kat. 4 do 3); Holger Christiansen Production Slovakia, s.r.o., Montážna, Demontážna hala, Plastovňa, Gaštanová alej 7, Bernolákovo, premenný 3, 4; HSF spol. s r.o., Hala na výrobu plastových a hliníkových okien a dverí, Jesenského 50, Malacky, premenný,3,4; PONGRATZ s.r.o., Výroba komponentov, montáž prívesov, zvarovňa, Dolná 2066, Modra, premenný 3; SLOVNAFT MONTÁŽE A OPRAVY a.s., Dielňa špeciálnych činností KS PS 330500, premenný 4; VW SLOVAKIA,a.s., Hala H8 – Zvarovňa náprav SUV, premenný 3; TOWER AUTOMOTIVE, a.s. Továrenská 13, Malacky, deštruktér, operátor, zoraďovač, údržbár, vodič VZV, majster lisovne, vedúci lisovne, premenný 3,4; ESPRIMI, s.r.o., Výkup, opravy paliet, Nitrianska 3, Senec, premenný 3; DOKA Slovakia, Debniaca technika s.r.o., Hala č. 3 – kontrola a servis materiálu, Ivanská cesta 28, BA, premenný 3,4; GussBearbeitungsGesellschaft k.s., dielňa opracovania odliatkov, Nádražná 34, Ivanka pri Dunaji, premenný 4; Vrabel & Dziak s.r.o., Dielňa opracovania odliatkov a pieskovania GussBearbeitungsGesellschaft k.s., Nádražná 34, Ivanka pri Dunaji, premenný 4; RAJO a.s., výroba kyslomliečnych výrobkov, sprejovej šľahačky, smotanky do kávy, trvanlivých mliek a smotany (stará hala), tvarohu, syra a ultrafiltrácie srvátky, ESL mlieka a kyslomliečnych nápojov na Studenej 35 v BA, premenný 3; LOGAN INVESTMENT,a.s. Otryskávanie drťou, Šenkvickej 5 Pezinok, premenný 4; TEBAU, spol. s r.o., čistenie kovových podláh, Bojnická 18/C BA, premenný 3 (z kat. 4 do kat. 3); PERI spol. s r.o., čistiaca kabína, Šamorínska 18/4227 Senec, premenný 4; Premac, spol. s r.o., Výroba cementových výrobkov Stará Vajnorská 25 BA, premenný 3; Inteva Products Slovakia spol. s r.o., Automobilový priemyselný park Hala A 1006, Lozorno, Výroba strešných okien, premenný 4,

**vibrácie prenášané na ruky** LESY SR, š.p., BB, OZ Smolenice, Expedičný sklad Pezinok, 4; Wertheim, s.r.o., výroba trezorov, Dolná 134, Modra, 3; TOWER AUTOMOTIVE, a.s. Továrenská 13, Malacky, deštruktér, 4,

**vibrácie prenášané na celé telo** Doprastav, a.s., Závod Bratislava- stredisko špeciálnych činností Drieňova 31 BA, 4; LESY SR, š.p., BB, OZ Smolenice, Expedičný sklad Pezinok, 4, **fyzická záťaž- bremená** Slomatec s.r.o., Montážna a skladovacia hala I, Tehelňa 20, BA, 3; RAJO a.s., výroba kyslomliečnych výrobkov, sprejovej šľahačky, smotanky do kávy, trvanlivých mliek a smotany (stará hala), tvarohu, syra a ultrafiltrácie srvátky, ESL mlieka a kyslomliečnych nápojov na Studenej 35 v BA, 3; VW SLOVAKIA ,a.s. H8 - výroba agregátov, tím 1a,1b, kat.3,

**biologické faktory** NOU Klenová 1, BA vyradenie – odd. patológie a cytológie, zaradenie BF – mcb. tbc Endoskopicko-pneumologické odd., 3; Biomedicínske centrum SAV, Dúbravská cesta 9/5779 BA, Virologický ústav, vedecký pracovník, doktorand, laborant, zamestnanec zverinca, BF 3. skupiny, 3 (účastník je právnym nástupcom Virologického ústavu SAV-zrušené právne účinky rozhodnutia vydaného pre Virologický ústav SAV),

**pevné aerosóly** Doprastav, a.s., Závod Bratislava- stredisko špeciálnych činností Drieňova 31, s prevažne fibrogénnym účinkom – horninové 4; CRH (Slovensko) a.s., Cementáreň Rohožník, s nešpecifickým účinkom 3,4; Wertheim, s.r.o., výroba trezorov, Dolná 134, Modra, zvaračské 3, s prevažne fibrogénnym účinkom (ostatné kremičitany)3, s prevažne nešpecifickým účinkom (cement)3; PONGRATZ s.r.o., Výroba komponentov, montáž prívesov, zvarovňa, Dolná 2066, Modra, s možným fibrogénnym účinkom – zvaračské 4; TOWER AUTOMOTIVE, a.s. Továrnska 13, Malacky, deštruktér, s prevažne nešpecif. účinkom, železo a jeho zliatiny 4; GussBearbeitungsGesellschaft k.s., dielňa opracovania odliatkov, Nádražná 34, Ivanka pri Dunaji, železo a jeho zliatiny 3; Vrabel & Dziak s.r.o., Dielňa opracovania odliatkov a pieskovania GussBearbeitungsGesellschaft k.s., Nádražná 34, Ivanka pri Dunaji, železo a jeho zliatiny 3,

**optické žiarenie-laser** MEDISKIN s.r.o., Dermatovenerologická ambulancia Mýtna 5 BA, laser 4. tr., 3,

**optické žiarenie-UV** Inteva Products Slovakia spol. s r.o., Automobilový priemyselný park Hala A 1006, Lozorno, Výroba strešných okien, 3.

V r. 2016 bolo vydaných 13 rozhodnutí o zrušení rizikových prác a zaradení prác do kat.1-2 na základe vykonaných technických a organizačných opatrení a aktuálnej objektivizácie, z dôvodu vyradenia zariadení z prevádzky:

**hluk** Ján Karovič, Výroba liateho betónu, Železničná 4, Lozorno, 3 (ukončenie výroby); BEZ TRANSFORMÁTORŮ,a.s., Deliareň sklotextitu, zámočnícka dielňa, sklad hutného materiálu, Rybníčná 40, BA, 3,4 (zrušenie pracovísk Deliareň sklotextitu, Sklad hutného materiálu-delenie a otryskávanie; Zámočnícka dielňa ostáva); Slovenské elektrárne,a.s., Malá vodná elektrárňa Mošon BA – Čunovo, ustálený 3 (zmena prevádzkovateľa); ThyssenKrupp Materials Slovakia spol. s r.o., Spracovanie betonárskej ocele, Bojnická 18, BA, 4 (zrušenie prevádzky); FYTOPHARMA,a.s., rezáreň, homogenizácia a baliareň, Duklianskych hrdinov 47/651, Malacky, 3 (výmena strojnej technológie a nová objektivizácia); Druna, v.d., stolárska dielňa, Galvaniho 16, BA, 3 (zrušenie pracoviska); MRAMOR spol. s r.o. Kamenárska dielňa Vlčie Hrdlo 64 BA, 3 (zrušenie dielne); Dopravný podnik Bratislava, a.s., Malá zámočnícka dielňa a servisná hala Depo autobusov, Betliarska 1 BA, 3 (zrušenie malej zámočníckej dielne a prehodnotenie rizika na základe aktuálnych výsledkov merania); hameln rds a.s., Horná 36, Modra, Zverinec, 3 (zrušenie chovu psov),

**chemické faktory** Istrochem Explosives a.s., Nobelova 34 Ba, výbušninar 3, výroba a balenie nitroglykol (ukončenie výroby sypkých a poloplastických trhavín); SENES, spol. s r.o., Práčovňa a chemická čistiareň, tetrachlóretylén/perchlóretylén 3 (modernizácia technológie a výsledky aktuálnej objektivizácie),

**umelé optické žiarenie** Ústav lekárskej kozmetiky a.s., pracovisko Avion Shopping Park, Ivánska cesta 16,BA, 3 (ukončenie činnosti); Physio-Medical s.r.o., NZZ –SVALZ Príkopova 6 BA, 3 (zmena adresy prevádzky a zrušenie laserového pracoviska v danom zariadení).

Sledovanie a registrácia rizikových prác, t.j. prác, pri ktorých je zvýšené riziko vzniku choroby z povolania, profesionálnej otravy, alebo iného poškodenia zdravia v súvislosti s prácou a pracovnými podmienkami sa uskutočnilo v programe automatizovaného systému triedenia rizík ASTR-2011.

### 3. ZABEZPEČOVANIE PRACOVNEJ ZDRAVOTNEJ SLUŽBY § 30a až 30d zák. č. 355/2007 Z.z.

#### Prehľad zabezpečenia pracovnej zdravotnej služby podľa zákona č. 355/2007 Z.z. v organizáciách (firmách) v r. 2016

tab. č. 2a

PZS u zamestnávateľa – vlastnými zamestnancami								
RÚVZ BA	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom**)	
	Počet subjek- tov*	Počet za- mest- nancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet subjek- tov*	Počet zamest- nancov	Počet subjek- tov*	Počet zamest- nancov	Počet subjek- tov*	Počet zamest- nancov
zistenia PPL	19	2997/1280	0	0	0	0	4	180
zistenia iných odborov	12	114/7	17	95	3	380	0	0
<b>Spolu</b>	<b>31</b>	<b>3111/1287</b>	<b>17</b>	<b>95</b>	<b>3</b>	<b>380</b>	<b>4</b>	<b>180</b>

\*) Údaje získané výkonom ŠZD alebo písomným oznámením zamestnávateľa (§ 30a ods. 2)

\*\*\*) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom

tab. č. 2b

PZS u zamestnávateľa – dodávateľským spôsobom								
RÚVZ BA	Tímom PZS		Lekárom		Verejným zdravotníkom		Bezpečnostným technikom*)	
	Počet kontrolo- vaných subjek- tov	Počet za- mest- nancov / z toho v kategórii 3 a 4	Počet kontrolo- vaných subjek- tov	Počet za- mest- na- ncov	Počet kontrolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov	Počet kon- trolo- vaných subjektov	Počet zamest- nancov
zistenia PPL	297	8 171/1 912	0	0	0	0	151	2 059
zistenia iných odborov	138	5 862/31	22	329	4	13	128	1 510
<b>Spolu</b>	<b>435</b>	<b>14 033/1 943</b>	<b>22</b>	<b>329</b>	<b>4</b>	<b>13</b>	<b>279</b>	<b>3 569</b>

\*) Bezpečnostným technikom, autorizovaným bezpečnostným technikom, bezpečnostnotechnickou službou

tab. č. 2c

<b>PZS – zamestnávateľ nemá zabezpečení</b>				
<b>RÚVZ BA</b>	<b>v subjektoch, kde nie sú vyhlásené rizikové práce</b>		<b>v subjektoch s vyhlásenými rizikovými prácami</b>	
	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov	Počet kontrolovaných subjektov	Počet zamestnancov / z toho v kategórii 3 a 4
zistenia PPL	291	697	0	0/0
zistenia iných odborov	81	269	0	0/0
<b>Spolu</b>	<b>372</b>	<b>966</b>	<b>0</b>	<b>0/0</b>

tab. č. 2d

<b>Sankcie za správne delikty súvisiace so zabezpečením PZS a činnosťou PZS (k 31.12.2016)</b>					
<b>RÚVZ</b>	<b>Názov a sídlo kontrolovaného subjektu</b>	<b>Správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. b) zák.č.355/2007 Z.z. zamestnávateľ nezabezpečil zdravotný dohľad pre zamestnancov</b>	<b>Správny delikt podľa § 57 ods. 24 zák.č.355/2007 Z.z. nedostatky týkajúce sa činnosti tímov PZS -držiteľov oprávnenia na výkon PZS</b>	<b>Správny delikt podľa § 57 ods. 45 zák.č.355/2007 Z.z. nedostatky týkajúce sa subjektov, ktoré vykonávajú samostatne dohľad nad pracovnými podmienkami</b>	<b>V sume €</b>
Bratislava hl.m.	0	0	0	0	0

V r. 2016 väčšina zamestnávateľov zabezpečila zdravotný dohľad dodávateľským spôsobom. Zistených bolo 372 prípadov nezabezpečenia zdravotného dohľadu, pričom zväčša išlo o fyzické osoby – podnikateľov, ktorí sú súčasne aj zamestnancami. Rovnako ako v r. 2015 nebolo zistené nezabezpečenie zdravotného dohľadu u subjektov s vyhlásenými rizikovými prácami, avšak v 33 prípadoch subjekty nepodalí ku koncu roku informáciu o výsledkoch hodnotenia zdravotných rizík na pracoviskách, na ktorých zamestnanci vykonávajú rizikové práce. U týchto subjektov bude vykonaný štátny zdravotný dozor so zameraním na zabezpečenie zdravotného dohľadu.

Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti väčšinou využívali možnosť zabezpečiť úlohy zdravotného dohľadu vlastnými odbornými zamestnancami a to tímom PZS (vrátane 13 pracovísk s vyhlásenými rizikovými prácami), resp. lekárom. Vo veľkej miere sa podieľali na poskytovaní zdravotného dohľadu bezpečnostní technici, resp. autorizovaní bezpečnostní technici a bezpečnostnotechnická služba, či už ako vlastní zamestnanci, alebo poskytujúci predmetné služby dodávateľským spôsobom, ktorí nemajú dostatočné odborné vedomosti v oblasti ochrany verejného zdravia. Tieto získavali početnými konzultáciami s odbornými pracovník-

mi RÚVZ. Podiel verejných zdravotníkov na zabezpečovaní úloh zdravotného dohľadu bol nízky. Štátnym zdravotným dozorom neboli zistené nedostatky vo výkone a frekvencii lekárskech preventívnych prehliadok podľa § 30e zák. NR SR č. 355/2007 Z.z.

#### 4. PREŠETROVANIE PODOZRENÍ NA CHOROBU Z POVOLANIA

Prehľad prešetrovaní podozrení na chorobu z povolania v r. 2016

tab.č.3

Prešetrovanie podozrení na chorobu z povolania					
Č. položky Zoznam CHzP	Diagnóza	Organizácia (posledný zamestnávateľ)	Profesia verzia 2012 SK SCO -08	Záver prešetrovania S / N ? / K X*	Lehota (v dňoch)*
19	Choroba z ionizujúceho žiarenia Cataracta corticalis post. oculi utq	OÚSA, s.r.o.Heydukova 10, BA	1342 008	N	72
22	Kožné choroby Kontaktný ekzém - rukavice	BRENNTAG SLOVAKIA s.r.o., Glejovka 15 Pezinok	8344 000	S	51
24	Infekč. a parazit. choroby TBC Pulmonum z r. 2015	Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Súdnolekárske pracovisko Antolská 11 BA	2211 006	S	102 posun termínu šetrenia zamestnávateľom
24	Infekč. a parazit. choroby Borreliosis	Ing. Juraj Galbavý, Šustekova 29, BA	6210 999	N	176 opakované vyžiadanie podkladov
25	Tropické prenosné a parazitárne choroby Malária (P. falciparum)	Asseco Central Europe a.s. , Trenčianska 56/A, BA	2511 003	S	106 opakované vyžiadanie podkladov
28	Choroba z vibrácií	Hochtief Construction		X	odstúpené MDVARR SR
28	Choroba z vibrácií Vazoneuróza HK	IKEA COMPONENTS Malacky	8183 000	S K	77
28 29	Choroba z DNJZ a vibrácií Impingement sy ľ. ramena, SKT bilat prac.l.dx.	L-Corp., s.r.o. BA		X K	prešetrovaná osoba, konateľ a jediný spoločník v jednej osobe, predmet činnosti nezapísaný

					v OR
28 29 38	Choroba z vibrácií, DNJZ Epicondylitis rad. et. uln. humeri bilat., PHS bilat. Impingement sy.bilat.crash sy n. me- dianusl.dx. et. pošk. n. ulnaris l. sin. Porucha sluchu z hluku	Holger Christiansen Bernolákovo		X	nedoriešené žiadosť doru- čená v 12/2016
29	Choroba z DNJZ SKT bilat., Dig. rece- lens III.prsta bilat., IV prsta l.dx, styleradiálna tendovaginitída l.sin. z r. 2015	IAC Group (Slovakia) s.r.o., Lozorno	8211 000	S	87
29	Choroba z DNJZ SKT l.dx.	VW SLOVAKIA a.s. BA H8 Výroba agregátov/ Montáž podvozkov	8211 000	N K	83
29	Choroba z DNJZ SKT bilat.	VW SLOVAKIA a.s. BA H2 Lakovňa Dekor, HRK	7132 004	N	70
29	Choroba z DNJZ Impingement sy bilat.	Sodexo s.r.o., Tomáši- kova 64, BA	5120 000	X	pracovisko zrušené
29	Choroba z DNJZ SKT bilat. preac. l.dx.	ZOO, Mlynská dolina 1,BA	5164 001	N	128 nezabezpečie- nie podkla- dov, daná výpoveď PZS (ABT)
29	Choroba z DNJZ SKT bilat.	HOCHTIEF SK Brati- slava		X	odstúpené MDVARR SR
29	Choroba z DNJZ SKT bilat. Impingement sy l.sin.	Green Art a.s., Hradská 60, BA	5223 006	N	90
29	Choroba z DNJZ SKT l.dx.	NAY Electrodom, Tu- hovská 15, BA	8332 001	N	89
29	Choroba z DNJZ Impingement sy l.dx.	VW SLOVAKIA a.s. BA H2 Lakovňa, 1. a 2. šupľovanie	8122 999	N	76
29	Choroba z DNJZ Impingement sy l.sin., radiálna epikondylitída l. humeru	VW SLOVAKIA a.s. BA H2 Lakovňa, 1. a 2. šupľovanie	8122 999	N K	80
29	Choroba z DNJZ	GG Cables and Wires	8212 003	S	75

	SKT bilat.	Slovakia s.r.o. , Veľké Leváre 1113			
29	Choroba z DNJZ SKT bilat	DSG, s.r.o., Krajinská cesta 11 BA		X	pracovisko Vrábľe
29	Choroba z DNJZ SKT l. dx.	AUTOTEST BRATISLAVA, s.r.o.	8211 000	N	71
29	Choroba z DNJZ SKT bilat.	MEDICAL GLASS, Agátova 22, BA	8183 000	S	91 objektivizácia fyzickej záťaž
29	Choroba z DNJZ SKT bilat.	PIZZERIA Anna s.r.o. Hviezdoslavov		X	odstúpené RÚVZ Dunajská Streda
29	Choroba z DNJZ impingement sy	Slovenská pošta		X	odstúpené MDVARR SR
29	Choroba z DNJZ rad. epikondylitída humeru l.dx, tendovaginitída prav. predlaktia, chondropatia v obl. pr. zápästia	VW SLOVAKIA,a.s. BA	8211 000	S	20
29	Choroba z DNJZ impingement sy	JAMAS, spol. s r.o., Magnetova 10 BA	9412 000	N	88
29	Choroba z DNJZ SKT l. dx.	Obecný úrad Sadová 206, Rovinka	5120 000	?	59
29	Choroba z DNJZ impingement sy l.dx.	MŠ Brilliant-Star, Vavilova 18 BA		X	nedoriešené žiadosť doručená v 12/2016
29	Choroba z DNJZ impingement sy bilat., vľavo po operácii	VW SLOVAKIA,a.s. BA		X	nedoriešené žiadosť doručená v 12/2016
29	Choroba z DNJZ SKT bilat.	SAV		X	nedoriešené zaslaná žiadosť KPLaT o upresnenie pracoviska

29	Choroba z DNJZ SKT bilat., tendosynovitis manus l.dx.	SLOVNAFT,a.s. Logistika		X	nedoriešené žiadosť doručená v 12/2016
----	---	-------------------------	--	---	--

29	Choroba z DNJZ Impingement ramena I.dx., dig. recellens I.dx., SKT II.dx.	UNB 1. Gynekologicko- pôrodnická klinika		X	nedoriešené žiadosť doru- čená v 12/2016
37	Asthma bronchiale z r. 2015	SLOVNAFT, a.s. BA Fenol a etylbenzén VJ Kuménový fenol	8131 001	N	87
37	Asthma bronchiale	RUDLA, spol. s r.o. , Mariánska 3 BA	7512 001	S	73
38	Porucha sluchu z hluku	PONGRATZ s.r.o., Modra	7223 003	S	88
38	Porucha sluchu z hluku	SAM- SHIPBUILDING AND MACHINERY, a.s. Vlčie hrdlo 5985 BA		X	odstúpené RÚVZ Ko- márno
47	Iné poškodenie zdravia z práce CHOCHP, Asthma bronchiale	Presto s.r.o., Einsteino- va 23 BA	5246 002	N	54
47	VAS v LS oblasti chrb- tice, LIS L4-5, L5-S1 z r. 2015	JOHNSON CON- TROLS INTERNATI- ONAL spol. s r.o., Lozorno	8219 006	N	94 posúdenie fyzickej zá- ťaže celko- vej, posúde- nie polôh
47	Iné poškodenie zdravia z práce Chronické lumbago	DIAMOND HOTELS SLOVAKIA, s.r.o., CROWNE PLAZA Bratislava, Hodžovo nám. 2, BA	3119 018	N	75
47	Iné poškodenie zdravia z práce CC a CB sy	SAS Automotive, s.r.o., Opletalova 71, BA	8219 999	N	93 posúdenie polôh
47	Iné poškodenie zdravia z práce Intersticiálny pľ. proces	HERZ, spol. s r.o., Priemyselná 3131, Ber- nolákovo	7233 999	N	84
47	Iné poškodenie zdravia z práce Intersticiálny pľ. proces I.utrq	MEDICAL GLASS, Agátova 22, BA	8183 000	N	55
47	Choroba zo zaprášenia pľúc typu zväračské pľúca	SILOKING, s.r.o., Záhorská Ves	7112 002	S	54
<b>SPOLU prešetrených v r. 2016: 30 položiek</b>					

Poznámka:

Záver prešetrenia:

S = súvisí – pracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania

N = nesúvisí – nepracoval za podmienok kedy môže vzniknúť choroba z povolania



? = nejednoznačné/sporné

K = podozrenie na chorobu z povolania bude došetrené na regionálnej alebo celoslovenskej komisii na posudzova

nie chorôb z povolania

X = nedoriešené = nedoriešené v danom roku, alebo záver nebol stanovený – dôvod.

Lehota = lehota vypracovania odborného stanoviska pri podozrení na chorobu z povolania od prijatia žiadosti zo špecializovaného pracoviska po odoslanie stanoviska (§ 31a ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.) \* pri nedoriešených prípadoch a v prípade nedodržania maximálnej lehoty 90 dní uviesť aj dôvod v príslušnom stĺpci, napr.: X spoločnosť v likvidácii; 138 dní (objektívizácia hluku zamestnávateľom)

## Členenie profesií

tab. č. 3a

1342 008	Riadiaci zdravotnícky pracovník – rádiologický technik
2211 006	Súdny lekár
2511 003	Analytik informačných a komunikačných technológií.
3119 018	Skladový majster (vedúci skladu)
5120 000	Kuchár (okrem šéfkuchára)
5164 001	Ošetrovateľ v zoolologickej záhrade
5223 006	Predavač a aranžér kvetov
5246 002	Pracovník výdaja jedla
6210 999	Pracovník v lesníctve inde neuvedený
7112 002	Zvárač kovov
7132 004	Operátor povrchových úprav (výroba motorových vozidiel)
7223 003	Obrábač kovov
7233 999	Mechanik, opravár poľnohospodárskych, ťažobných a priemyselných strojov a zariadení inde neuvedený
7512 001	Pekár
8122 999	Operátor lakovne v hutníckej výrobe
8131 001	Operátor zariadenia v chemickej výrobe
8183 000	Operátor zariadenia na balenie, fľaškovanie a etiketovanie
8211 000	Montážny pracovník (operátor) v strojárskej výrobe
8212 003	Montážny pracovník (operátor) káblových zväzkov
8219 006	Montážny pracovník výroby autosedačiek
8219 999	Iný montážny pracovník inde neuvedený
8332 001	Vodič nákladného motorového vozidla, kamiónu
8344 000	Operátor vysokozdvižného vozíka
9412 000	Pomocník v kuchyni

## 5. CHOROBY Z POVOLANIA

V roku 2016 sa vykonávalo, na žiadosť pracovísk klinického pracovného lekárstva a kožných ambulancií, prešetrovanie vplyvu faktorov práce a pracovného prostredia na vznik

profesionálnych poškodení zdravia zamestnancov u hlásených podozrení na chorobu z povolania. V r. 2016 bolo doručených na RÚVZ BA 40 žiadostí na vykonanie prešetrenia podozrenia na chorobu z povolania a 4 žiadosti boli podané v r. 2015. V 8 prípadoch záver nebol stanovený (žiadosť odstúpená MDVaRR SR, inému RÚVZ v SR, prešetrenie sa nedalo uskutočniť z dôvodu nezapísaného predmetu činnosti v OR, pracovisko bolo zrušené), v 11 prípadoch bol súvis potvrdený, v 18 prípadoch nebol potvrdený, v 1 prípade sa nedalo jednoznačne vyjadriť, 6 prípadov (žiadosti podané v 12/2016) ostalo nedošetrených.

Z jednotlivých podozrení na chorobu z povolania sa na 1. mieste umiestnili, rovnako ako v uplynulých rokoch, choroby z DNJZ s celkovým počtom 26, z toho 1x v spojení s chorobou z vibrácií a 1x v spojení s chorobou z vibrácií a poruchou sluchu. Na 2. mieste s počtom 7 sa umiestnili iné poškodenia z práce.

V prípade zistenia hygienických nedostatkov pri prešetrovaní choroby z povolania na pracovisku, bolo spoločnosti uložené v stanovenom termíne odstrániť zistené nedostatky. Išlo najmä o zabezpečenie posúdenia fyzickej záťaže celkovej, lokálnej a hodnotenie pracovných polôh z hľadiska fyziológie práce podľa vyhl. MZ SR č. 542/2007 Z.z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred fyzickou záťažou pri práci, psychickou pracovnou záťažou a senzorickou záťažou pri práci. V 1 prípade boli vyhlásené rizikové práce - PONGRATZ s.r.o., Výroba komponentov, montáž prívesov, zvarovňa, Dolná 2066, Modra, hluk premenný kat. 3. V súvislosti s opakovaným prešetrovaním možného poškodenia zdravia z DNJZ sa postupne rozbiehalo hodnotenie fyzickej záťaže pri práci, najmä na pracoviskách automobilového priemyslu. V 1 prípade (prešetrenie z r. 2015) bola uložená pokuta vo výške 300,- € spoločnosti IAC Group (Slovakia) s.r.o. automobilový priemyselný park Lozorno súp. č. 1006, 900 55 Lozorno, IČO: 35 798 513 za správny delikt podľa § 57 ods. 22 písm. f), g), h), i), j), m) zák. č. 355/2007 Z.z. – účastník konania nezabezpečil hodnotenie zdravotného rizika, vypracovanie kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a posudku o riziku, nevypracoval prevádzkový poriadok pre činnosti so zvýšenou fyzickou záťažou zamestnancov a nepredložil predmetný prevádzkový poriadok na schválenie orgánu verejného zdravotníctva, nezabezpečil pre zamestnancov hodnotenie zdravotného rizika raz za rok a pri každej podstatnej zmene pracovných podmienok, ktorá by mohla mať vplyv na mieru zdravotného rizika a kategóriu práce z hľadiska zdravotných rizík, nepredložil návrh na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie prác, nezabezpečil vedenie záznamov, ktoré obsahujú údaje o zamestnancoch pri kvalitatívnom a kvantitatívnom zisťovaní zdraviu škodlivých faktorov pracovného prostredia pri hodnotení zdravotných rizík a evidenciu zamestnancov podľa kategórií prác. Spoločnosť mala zabezpečenú PZS TeamPrevent s.r.o. od 20.10.2011, t. č. TeamPrevent Santé s.r.o., Ružinovská 10, 820 07 BA. Choroba z DNJZ - SKT bilat., dig. recellens III. a IV. prsta vpravo u 27-ročnej montážnej pracovníčky v prevádzke interiérových obkladov do automobilov bola uznaná KPLaT BA. V súčasnosti sú na pracovisku Výroba interiérových obkladov do automobilov-projekt Daimler, zahýbanie a naťahovanie kože vyhlásené rizikové práce, rizikový faktor fyzická záťaž, kat. 3.

V dvoch prípadoch bolo začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty voči spoločnosti:

- GG Cables and Wires Slovakia, s.r.o., 908 73 Veľké Leváre 1113, IČO: 47 036 885 za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. f) a ods. 29 písm. d) zák. č. 355/2007 Z.z. – nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika, vypracovania kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a posudku o riziku; porušenie povinností v oblasti ochrany zdravia pred fyzickou záťažou pri práci. Dohľad nad pracovnými podmienkami vykonáva samostatne dodávateľským spôsobom podľa § 30a, ods. 4, písm. b)-d) zák. č. 355/2007 Z.z. MUDr. Manfréd Černý, všeobecný lekár pre dospelých, Komenského 997, Veľké Leváre, IČO: 30 787 823, registrovaný na ÚVZ SR od 01.04.2015, č. reg. OPPL/3718/2015, zmluva od 03/21013. Choroba z DNJZ - SKT bilat. na pracovisku

Elektromechanická montáž u 49-ročnej montážnej pracovníčky káblových zväzkov bola uznaná KPLaT BA.

- IKEA Components s.r.o., Továrenská 2614/19, 9001 20 Malacky, IČO: 35 787 953 za správne delikty podľa § 57 ods. 26 písm. a) a ods. 42 písm. c) zák. č. 355/2007 Z.z. – používanie alebo prevádzkovanie zariadení, ktoré sú zdrojom vibrácií a nezabezpečenie technických, organizačných a iných opatrení podľa § 33 ods. 1; nesplnenie povinnosti kvalitatívne a kvantitatívne zisťovať zdraviu škodlivé faktory podľa § 52 ods. 1 písm. c). Spoločnosť má zmluvne zabezpečenú PZS s TeamPrevent Santé s.r.o. od 01.06.2015. Choroba z vibrácií u 27-ročného operátora na pracovisku Automatická baliareň komponentov bola uznaná KPLaT BA. Spoločnosť vo veci uznania choroby z povolania podala odvolanie na MZ SR a súčasne požiadala tunajší úrad o vylúčenie odbornej pracovníčky, ktorá prešetrenie vykonala, z prejednávania a rozhodovania vo veci konania o uložení pokuty za správne delikty.

Zaslané žiadosti o prešetrenie aj v r. 2016 neobsahovali lekársku správu, presný názov a adresu zamestnávateľa, chýbali identifikačné údaje zamestnanca (dátum narodenia, rodné číslo). Vo zvýšenej miere sa na prešetrení zúčastňovali právni zástupcovia zamestnávateľa i zamestnanca.

## **6. TOXICKÉ A VEĽMI TOXICKÉ CHEMICKÉ LÁTKY A ZMESI**

V roku 2016 bolo vykonaných 17 previerok zameraných na kontrolu dodržiavania opatrení na ochranu zdravia pri práci s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami, ktoré vyplývajú zo zákona NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a NV SR č. 355/2006 Z.z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov na vedecko-výskumných pracoviskách, v priemysle, v lekárňach a predajniach na území Bratislavského kraja. Bolo skontrolované:

- používanie a skladovanie toxických a veľmi toxických látok a zmesí
- používanie a skladovanie látok uvedených v prílohe č. 3 k zák. č. 355/2007 Z.z., na ktorých odborné využívanie je potrebné vykonať skúšku
- používanie a skladovanie vybraných chemických faktorov, ktoré sú zakázané podľa prílohy č. 3 k NV SR č. 355/2006 Z.z.
- klasifikácia látok a zmesí podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1272/2008/EHS, spôsob oboznámenia sa zamestnancov s kartami bezpečnostných údajov (KBÚ)
- schválenie používania veľmi toxických látok a zmesí orgánom verejného zdravotníctva
- schválenie prevádzkového poriadku orgánom verejného zdravotníctva, vypracovanie posudku o riziku
- evidencia veľmi toxických látok a zmesí
- preukázanie odbornej spôsobilosti zamestnancov na manipuláciu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami
- poskytovanie OOPP zamestnancom a ich používanie
- likvidácia prázdnych obalov a nespotrebovaných zvyškov prípravkov na ochranu rastlín a zaobchádzanie s nebezpečným odpadom
- zabezpečenie zdravotného dohľadu pre zamestnancov.

V štátnom zdravotnom dozore sa použilo 36 kontrolných listov –dotazníkov informovanosti zamestnancov (C), pričom sa zistilo, že zamestnanci sú informovaní o zdravotných rizikách vyplývajúcich z expozície chemickým faktorom pri práci, pravidelne sa zúčastňujú školení, sú vybavení osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami, zamestnávateľ zabezpečuje

opatrenia na ochranu ich zdravia. Bolo poskytnutých 93 konzultácií, týkajúcich sa povinností pri manipulácii s toxickými látkami a zmesami.

V špecializovaných predajniach záhradkárskych potrieb, v ktorých sa uskutočňuje predaj chemických prípravkov na ošetrovanie rastlín v originálnych malospotrebitel'ských baleniach, nebol zistený predaj toxických látok, resp. vedúca predajne disponuje osvedčením o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými látkami (napr. ELEPROG, s.r.o., predajňa Sološnica 30; špecializované predajne BAUHAUS).

Aplikácia požiadaviek na ochranu zdravia zo strany zamestnávateľa bola posudzovaná v prevádzkových poriadkoch predkladaných na schválenie orgánu verejného zdravotníctva. V roku 2016 bolo posúdených a schválených spolu 293 prevádzkových poriadkov (141 pre pracoviská s nebezpečnými chemickými faktormi a 152 pre práce spojené s odstraňovaním materiálov s obsahom azbestu), pričom viaceré konania boli prerušené z dôvodu nedostatočnej odbornej úrovne predložených materiálov (žiadatelia boli vyzvaní doplniť klasifikáciu látok a zmesí podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady 1272/2008/EHS, identifikáciu nebezpečenstiev a hodnotenie zdravotných rizík z expozície zamestnancov toxickým a veľmi toxickým látkam a zmesiam, uviesť spôsob oboznámenia sa zamestnancov s KBÚ) a nepreukázania odbornej spôsobilosti pracovníka priamo riadiaceho prácu s toxickými látkami, v 6 prípadoch bolo konanie zastavené, v 10 prípadoch vzal účastník konania svoje podanie späť a konanie bolo zastavené zápisom v spise.

V 1 prípade bola uložená pokuta spoločnosti MEDICAL GLASS, a.s., Agátova 22, 844 03 Bratislava vo výške 2000,- € za správny delikt podľa § 57 ods. 29 písm. e) zák.č.355/2007 Z.z. - nezabezpečenie technických, organizačných a iných opatrení na ochranu zamestnancov pri práci s chemickými faktormi (vrátane toxických) podľa § 39 zák. 355/2007 Z.z. (neaktualizovanie PP, nezabezpečenie KBU v štátnom jazyku, nepreukázanie informovania zamestnancov o údajoch získaných z posúdenia rizík).

V roku 2016 bolo vydaných 7 rozhodnutí k návrhom na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami vo vedecko-výskumných spoločnostiach pre: Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV, Pavilón lekárskeho vied, Dúbravská cesta 9/6322 BA: 2-merkaptóetanol, cisplatina, vinkristin, tunikamycín, azid sodný, uranylacetát, oxid osmičelý, etídium bromid, lektín RCA, tetradotoxin, hygromycín, blasticidín; HighChem s.r.o., Meračia miestnosť autentických štandardov, endogénnych a sekundárnych metabolitov a environmentálnych kontaminantov, Leškova 11 BA: 1,3-Diaminopropane, Mandelonitrile, N,N-Dimethyl-p-phenylenediamine dihydrochloride, N,N-Dimethyl-p-phenylenediamine, N,N-Dimethyl-p-phenylenediamine oxalate, Atropine sulfate monohydrate; Biomedicínske centrum SAV, Dúbravská cesta 9, BA: cytochalazín D, B, 2-merkaptóetanol, 4 $\alpha$ -Forbol, 7-Amino aktinomycín, AflatoxínB1, Antimycín, Arzenitan sodný, Azid sodný, Blastacidín S hydrochlorid, Brómkyán, Cisplatín, Cycloheximid, Daktinomycín, Demekolcín (kolcemid), Dieldrín, Dietyléter-fluorid britý komplex, Digoxín, Dichróman draselný, Dimetyl sulfát, Uranyl acetát dihydrát, Epinefrín, epinefrín hydrogen tartarát, Etídsium bromid, Faloidín, Faloidín –fluoresceín izotiokyanát, Faloidín-tetrametylrodamin, B izotiokyanát, Fluorid boritý, Hydrazín hydrát, Hydrazín, Hygromycín –B, Skopolamín hydrochlorid, Skopolamín, Chlorid kademnatý, Chlorid ortuťnatý, Indometacín, Kolchicín, Kyanid draselný, Kyanid sodný, Kys. fluorovodíková, Aminopterin, L-(-)-Noradrenalin, Melfalán, Mitomycín, Monenzín, Myxotiazol, p-Chlór-merkurybenzoan sodný, Nátrium-N-dodekanoyl-sarkozinát, N-Etylmaleimid, Norepinefrín, Ortuť, Oxid arzenitý, Oxid osmičelý, Pyridín-4-ylamín, Seleničitan sodný, Tiomersál, Toxín cholery, Trihydrido(kyano)boritan sodný, Tunikamycín, Valinomycín, Vinkristín sulfát, Wortmannin; AXON Neuroscience R&D Services SE, vedecko-výskumné priestory a zdravotnícke zariadenie ambulatného typu – SVALZ v odbore klinická biochémia, Dúbravská cesta 9 BA: aminopterin, azid sodný, brómkyán, 2-cyklohexén-1-ón, dichróman didraselný, etylchlórformiát, hygromycín B, kolcemid, kolchicín, 2-merkaptóetanol, oxid os-

mičelý, seleničitan sodný, skopolamín hydrochlorid, tetraisopropylpyrophosphoramid, tiomersal, uranylacetát; Axxence Slovakia s.r.o., Výroba aromatických látok v hale 2 a 3, Agátová 27 BA: dichróman draselný, furfuryl alkohol; Ústav pre výskum srdca SAV na Dúbravskej ceste 9 v BA: 2-merkaptóetanol, wortmannin, azid sodný, uranylacetát, osmium tetroxid; PROSALUTE s.r.o., lekáreň SALVATOR Dukelská 29 Modra, dichróman draselný. Konanie bolo v 1 prípade prerušené.

Používanie a skladovanie vybraných chemických faktorov, ktoré sú zakázané podľa prílohy č. 3 k NV SR č. 355/2006 Z.z. nebolo zistené. V Bratislavskom kraji nebola v roku 2016 riešená žiadna mimoriadna situácia ani havária.

Komisia na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami, zriadená na RÚVZ Bratislava zaevidovala 69 žiadostí o vydanie osvedčenia odbornej spôsobilosti. V 31 prípadoch boli žiadatelia vyzvaní na doplnenie podania o požadované náležitosti (doklad o dĺžke odbornej praxe, doklad o dosiahnutom vzdelaní, zoznam látok, doklad o absolvovaní odbornej prípravy). V 3 prípadoch zoznam neobsahoval toxické látky. Skúšky sa v r. 2016 uskutočnili 4x, v 2 prípadoch žiadateľ pri skúške nevyhovel. Dôvodom skúšania bola nedostatočná dĺžka praxe (6 prípadov) a látky uvedené v príl. č. 3 k zák.355/2007 Z.z.

### Osvedčenia na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami

tab. č. 4

RÚVZ v sídle kraja	Počet vydaných osvedčení o odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami			Počet odobra- ných osvedčení
	Na základe skúš- ky pred komisiou	Na základe dĺžky odbornej praxe (bez skúšky)	Spolu	Spolu
Bratislava hl.m.	13	60	73	0

## 7. KARCINOGENNE A MUTAGENNE FAKTORY

V roku 2016 boli v Bratislavskom kraji schválené činnosti spojené so spracovaním, manipuláciou, skladovaním, chemických karcinogénov a mutagénov 1A,1B v 12 spoločnostiach: Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV, Pavilón lekárskeho vied, Dúbravská cesta 9/6322 BA, akrylamid, cisplatina, azacytidín, formaldehyd, propylénoxid, mitoxantróm, trypan blue; Alpha medical, s.r.o., Laboratórne centrum SVALZ v odboroch klinická biochémia, mikrobiológia, hematológia, imunológia, alergológia, lekárska genetika, patologická anatómia, Polianky 7, BA, formaldehyd; HighChem s.r.o., Meracia miestnosť autentických štandardov, endogénnych a sekundárnych metabolitov a environmentálnych kontaminantov, Leškova 11 BA; 2-Acetamidofluorene, 8- methoxypsoralen, beta-Estradiol, Hydroxyurea, Dioctylphthalate, Nitrobenzene; VOLKSWAGEN SLOVAKIA,a.s., 113 Laboratórium kvality, J. Jonáša 1, BA, petroléter; Biomedicínske centrum SAV, Dúbravská cesta 9, BA kat. 1A: arzenitan sodný, benzén, benzydín dihydrochlorid, benzydín, hydrogenarzeničnansodný heptahydrát, chlorid nikelnatý, oxid nikelnatý, síran nikelnatý heptahydrát, 1B: tamoxifén citrát, 1,2-dibróm-3chlórpropán, 1-metyl-3-nitro-1-nitrozoquanidín, 3,3-TNBT, 3,3-DAB, 3-

metylcholantrén, deoxycytidín, 5,9-dimetldibenzo[c,g] karbazol, 7,12- imetylbenz[a]antracén, 7H-dibenzo[c,g] karbazol, 7-metyldibenzo[c,g] karbazol, 7-nitroindazol, 9-etylkarbazol-3-ylamén, aflatoxín B1, acrylamid, benz[a]antracén, benzo(a)pyrén, benzo[r,s,t]pentafén, bouinov roztok, broxuridín, cisplatín, cycloheximid, cyclosporin A, cyklofosfamid hydrát, dichróman draselný, dimetyl sulfát, doxorubicín hydrochlorid, formaldehyd 36,5-38%, formalin roztok 10%, formamid, fuchsín bázičný, ganciclovir, HIS –select cobalt affinity gel, hydrazín hydrát, hydrazín, hydroxymočiovina, chlórámfenykol, chlorid kademnatý, chlorid kobaltnatý hexahydrát, chróman draselný, imidazol, kanamycín, kanamycín sulfát, kobalt nitrát hexahydrát, kolchicín, kyselina boritá, kyselina chromsírová, melfalán, metotrexát, metyl metánsulfonát, N,N-dimetylformamid, ortuť, ribavirín, síran kobaltnatý heptahydrát, tamoxifén, trypanová modrá, evans modrá; AXON Neuroscience R&D Services SE, vedecko-výskumné priestory a zdravotnícke zariadenie ambulantného typu – SVALZ v odbore klinická biochémia, Dúbravská cesta 9 BA, 1B: aminopterín, congo red, dichróman didraselný, dimetylformamid; evans blue, CHAPS, chlorid kobaltnatý, imidazol, kolchicin, kys. boritá, rotiphorese gel 30; Axxence Slovakia s.r.o., Výroba aromatických látok v hale 2 a 3, Agátová 27 BA, 1B: dichróman draselný, kys. chromsírová ; Alpha medical patológia, s.r.o. Laboratórium SVALZ v odbore patologická anatómia na Poliankach 7 v BA, 1B formaldehyd; Ústav pre výskum srdca SAV na Dúbravskej ceste 9 v BA, 1A:dusičnan olovnatý, citrát olovnatý, 1B: akrylamid, trypan blue, wy-14643, streptozotocín, dusičnan kobaltnatý, dimetylformamid, propylén oxid, doxorubicín, imidazol; Duslo, a.s. Závodný hasičský útvar, Nobelova 34 BA, benzín motorový 1B; PROSALUTE s.r.o., lekáreň SALVATOR Dukelská 29 Modra, benzén 1A, dichróman draselný, fenolftaleín, formaldehyd 1B; BRENNTAG SLOVAKIA s.r.o., Glejovka 15, Pezinok formaldehyd 1B. Konanie bolo v 1 prípade prerušené na návrh účastníka konania. V 1 prípade bolo zastavené konanie vo veci vymedzenia kontrolovaného pásma CM European Power Slovakia, s.r.o., Tepláreň Vlčie hrdlo 1, BA. V spoločnosti TPA Spoločnosť pre zabezpečenie kvality a inovácie s.r.o. bol pri pracovných činnostiach v laboratóriu na ul. Svornosti 69 v BA nahradený trichlóretylén, karcinogén 1B za menej nebezpečný perchlóretylén.

V r. 2016 sa v Bratislavskom kraji evidovalo celkom 705 zamestnancov, z toho 548 žien, ktorí vykonávajú rizikové práce 3. kategórie s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom. Rizikové práce s rizikovým faktorom karcinogénne a mutagénne faktory neboli v r. 2016 vyhlásené, aktualizované ani zrušené.

Používanie látok, ktoré poškodzujú reprodukciu bolo zaznamenané v malých množstvách (napr. tetraboritan dvojsodný dekahydrát 50g/rok, AQUASECO s.r.o., laboratórium vôd, Ivanka pri Dunaji; oxid vanadičný pri výrobe elektrickej energie z odpadového tepla v Holcim (Slovensko), a.s.; hydroxyurea, dioetylphalate a nitrobenzene á 1g/rok v HighChem s.r.o., Leškova 11 BA; dusičnan olovnatý, citrát olovnatý 150g/rok v Ústave pre výskum srdca SAV, Dúbravská cesta 9 BA; chlorid nikelnatý v Biomedicínskom centre SAV, Dúbravská cesta 9, BA; bis (2-etylhexyl)ftalát, Buchler Epo-Heat Reis, toluén v laboratóriu kvality 113 VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s.), práce boli zaradené do 2. kat. Ochrana žien pri práci s uvedenými látkami je zohľadnená v prevádzkových poriadkoch a posudkoch o riziku.

Rozhodnutím bol schválený v 23 prípadoch prevádzkový poriadok pre práce s expozíciou chemickým, karcinogénnym a mutagénnym faktorom na vedecko-výskumných pracoviskách, v automobilovom a chemickom priemysle, v laboratóriách, na ČS PHM a v 152 prípadoch pre práce súvisiace s odstraňovaním stavebných materiálov s obsahom azbestu.

V sledovanom období bolo vykonaných 32 previerok zameraných na plnenie povinností zamestnávateľov, ktoré vyplývajú z NV SR č. 356/2006 Z.z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacim s expozíciou karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci v znení neskorších predpisov. Posudzovali sa pracoviská s výskytom týchto faktorov najmä v odvetví zdravotníctva, priemyslu a vedecko-výskumné pracoviská. Opatrenia na odstránenie

hygienických nedostatkov pri manipulácii s karcinogénnymi látkami neboli uložené. V štátnom zdravotnom dozore sa použilo 17 kontrolných listov (K) - dotazníkov informovanosti zamestnancov a 11 kontrolných listov (A). Vyhodnotením dotazníkov sa zistilo, že zamestnanci sa dobre orientujú v problematike ochrany zdravia pri práci s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi, pravidelne sa zúčastňujú školení, zamestnávateľia poskytujú zamestnancom osobné ochranné pracovné prostriedky a na pracoviskách sú zabezpečené preventívne opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov. Bolo poskytnutých 36 konzultácií v problematike manipulácie a skladovania chemických karcinogénov a mutagénov, najmä pri vypracovaní prevádzkových poriadkov, posudkov o riziku, klasifikácii karcinogénov a mutagénov. Najčastejšie sa vyskytujúce karcinogénne a mutagénne faktory v r. 2016 boli, rovnako ako v r. 2015, cytostatiká, azbest, dichroman draselný a benzén.

Cielene sa vykonával dozor pri búraní a demoláciách stavieb obsahujúcich azbestocementový materiál a pri rekonštrukciách a opravách objektov, pri ktorých bol použitý stavebný materiál s obsahom azbestu. Odstraňovanie materiálov s obsahom azbestu (6x priečky a káblové lávky elektrostanice v jednotlivých množstvách od 2,5t.- 75 t.; 19 x štítové steny bytových domov (BD), unimobuniek 2,6t.-5,0t.; 1x oplatenie pri rodinnom dome (RD) 0,5 t.; 124x strešné krytiny: BD, RD, chatky, prístrešky, sklady, farský dom, obecný dom, dielne, haly, sýpka, odchovňa, teľatník, administratívno-sociálna budova, výrobná hala, ošipáreň, pôrodnica 1-180 t.; 138 x kanalizačné stúpačky a odvetrávacie potrubia BD, škôlka, objekt OÚ 0,3t.- 15 t.; 12x stropné podhl'ady BD, VU 0,4-15,0t.; 5x priečky admin. budova, TS, kostol - 20 t.; 1x obloženie schodiska, balkónov, izolačné dosky pod svietidlami 7,5t.; 2x vonkajší komín 0,5 t.; 2x materiál zo zhoreniska 5 t.; 5x nelegálna skládka 4t.; 1x vnútro montážnej jamy v objekte garáže 2 t.; 1x podhl'ady vodojemu a čerpacej stanice, 16t.; 2x voľne uložené šablóny pri RD 0,4t.; 3 x AZC potrubia zo stavby D1, závlahové potrubie 40 t.; 1x hmota z vnútra acetylénových fliaš 2,3t.) bolo v roku 2016 realizované na základe kladného rozhodnutia RUVZ BA na 328 stavbách v Bratislavskom kraji za použitia zapuzdrovacích a viažucich prípravkov 45 spoločnosťami: A.A.SERVICE, s.r.o., BA; ARGUSS, s.r.o., Bratislava; ASTANA, s.r.o., Poprad; ASCORP, s.r.o., BA; AZ-Group spol. s r.o., Poprad; BAUGROUP TZB, s.r.o., BA; BBC consulting, s.r.o., Nitra; BISMONT, s.r.o., Vranov nad Topľou; BYTOVÉ DOMY s.r.o., Dolné Hámre; Concret, s.r.o., Boleráz; DILMUN SYSTEM, s.r.o., BA; Dušan Jančo, Trenčín; Dušan Miezga – MOVAK, Vrbové; E-RAN TZB s.r.o., BA; FILLA, spol. s r.o., BA; FRIVAN, s.r.o., Sabinov; GAMA MONT s.r.o., Nitra; Imrich Kelley, Hamuliakovo; Imrich Vanko - VAREMONT, Horné Saliby; KROVMONT s.r.o., Dolný Kubín; KUMAN s.r.o., BA; MGAS s.r.o., Trenčianska Turná; Michal Choma-BUILD & PLAST, Snina; Milan Marčan COBRA, Nitra; Miroslav Mlích – M-SERVIS, Kysucké Nové Mesto; MODACO, s.r.o., BA; MRÁŽ, s.r.o., Duplín, Stropkov; OK- plus, s.r.o., BA; ORAVEX Slovakia s.r.o., Dežerice; OPERATON s.r.o., Stupava; Oto Banyák, BA; PALKOVIČ-SK, s.r.o. Senica; Pavol Černek - STAVEBNO MONTÁŽNE PRÁCE, Martin; Peter Pilip BYTSERVIS, Svidník; P + K s.r.o., BA; PROSERVIS Strážske, s.r.o.; Regena ES s.r.o., Strážske; ReTrash, s.r.o., Kremnica; SD Gelnica, s.r.o.; STABIL spol. s r.o., Trnava; TERMOTECHNA, a.s., BA; TOMAR best s.r.o., Spišská Teplica; VOKUPE, spol. s r.o., BA; VÝŠKOP, s.r.o., Kvetoslavov; Zilizi s.r.o., Tešedíkovo; Zuzana Ostrožanská, Sládkovičovo, ktoré disponujú oprávnením ÚVZ SR na odstraňovanie materiálov s obsahom azbestu. V 8 prípadoch bolo konanie prerušené, v 1 prípade zastavené.

Štátny zdravotný dozor bol vykonaný pri odstraňovaní AZC materiálu 32 x , z toho v 18 prípadoch u účastníkov konania, ktorí oznámili začatie výkonu prác a ktorí neboli v uplynulom roku kontrolovaní (3x FILLA, spol. s r.o., BA; 2x FRIVAN, s.r.o., Sabinov; Imrich Vanko - VAREMONT, Horné Saliby; MODACO, s.r.o., BA; Pavol Černek - STAVEBNO MONTÁŽNE PRÁCE, Martin; PROSERVIS Strážske, s.r.o.; 2x DILMUN SYSTEM, s.r.o., BA; 2x Dušan Miezga – MOVAK, Vrbové; GAMA MONT s.r.o., Nitra; Peter Pilip BYTSERVIS,

Svidník; 2x TOMAR best s.r.o., Spišská Teplica; Concret, s.r.o., Boleráz) a pri prešetrovaní 10 (aj opakovaných) podnetov na odstraňovanie materiálov s obsahom azbestu. Za zistené správne delikty, týkajúce sa odstraňovania AZC materiálu boli v r. 2016 uložené 2 pokuty účastníkom konania: Dušan Miezga – MOVAK Družstevná 553/3, 922 03 Vrbové, IČO: 36 989 819- porušenie povinností vyplývajúcich z § 41 ods. 16 a ods. 17 zák. č. 355/2007 Z.z. pri odstraňovaní materiálov s obsahom azbestu v bytovom dome na ul. L. Fullu 1641/2,4,6 v Malackách vo výške 2000,- € a LUKYSTAV, s.r.o., Váhovská cesta 517, 925 63 Dolná Streda, IČO: 45 601 992 - odstránenie AZC potrubia v byte na 5. poschodí BD na Šášovskej 14 v BA bez predloženia návrhu pred začiatkom prác podľa § 41 ods. 13 zák. č. 355/2007 Z.z. vo výške 2000,- €. Pri kontrolách zameraných na plnenie povinností zamestnávateľa, ktoré vyplývajú z NV SR č. 253/2006 Z. z. o požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci sa použilo 11 kontrolných listov (A) –dotazníkov informovanosti zamestnancov. Kontrolné listy preukázali dostatočnú informovanosť zamestnancov vo veci ochrany zdravia pri práci s azbestom. Kontrolné merania prachu s obsahom azbestu v pracovnom prostredí (podľa NV SR č. 253/2006 Z.z.) a po realizácii demontážnych prác (v súlade s vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z.) boli uložené viacerým spoločnostiam, najmä pri odstraňovaní AZC kanalizačných potrubí z obytných domov. Podľa predložených protokolov z merania v životnom prostredí po vyčistení priestorov po odstránení materiálov s obsahom azbestu, počet azbestových vlákien bol prevažne  $<100 \text{ vl.m}^{-3}$  -  $800 \text{ vl.m}^{-3}$  (1 chryzotil); v pracovnom prostredí  $<926$  -  $14700 \text{ vl.m}^{-3}$ .

V r. 2016 odbor riešil akceptovanie protokolu VINCOTTE INTERNATIONAL HUNGARY Kft. o meraní prašnosti v priestore kontrolovaného pásma po realizácii demontážnych prác spoločnosťou KROVMONT s.r.o., nakoľko odber vzoriek vykonal konateľ spoločnosti KROVMONT s.r.o., ktorý následne predložil osvedčenie vydané spoločnosťou VINCOTTE INTERNATIONAL HUNGARY Kft. na odber vzoriek na účely kvalitatívneho a kvantitatívneho zisťovania faktorov životného a pracovného prostredia. ÚVZ SR na základe údajov z informačného systému vnútorného trhu IMI System (International Market Information System) príslušných maďarských inštitúcií zaslal RÚVZ BA vyjadrenie, podľa ktorého p. Marián Chmelár nie je podľa § 16 ods. 38 zák. č. 355/2007 Z.z. odborne spôsobilý na meranie počtu azbestových vlákien v ovzduší. Taktiež bolo riešené akceptovanie protokolu akreditovaného laboratória WESSLING GmbH, Bochum z priestorov materskej škôlky v Bratislave, nakoľko citlivosť analýzy bola  $1854 \text{ vl.m}^{-3}$ , čo je vyššia hodnota ako limit ( $1000 \text{ vl.m}^{-3}$ ) podľa prílohy č. 4 k vyhl. MZ SR č. 259/2008 Z.z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia - tab. č. 6 Limitné hodnoty chemických látok a tuhých častíc vo vnútornom ovzduší budov a podnet zákazníka spoločnosti DILMUN SYSTEM, s.r.o., na odber vzoriek pracovníkom spoločnosti DILMUN SYSTEM, s.r.o. Spoločnosť DILMUN SYSTEM, s.r.o. predložila certifikáty zo školenia, vykonaného spoločnosťou WESSLING GmbH, Bochum, na základe ktorého môžu vyškolení zamestnanci DILMUN SYSTEM, s.r.o. vykonávať odbery vzoriek vzduchu pre laboratórium Wessling. ÚVZ SR dňa 11.11.2016 požiadal prostredníctvom IMI System príslušné nemecké inštitúcie o vyjadrenie.

V r. 2016 odbor riešil 10 podnetov, z toho niektoré boli podávané opakovane a viacerými osobami v tej istej veci, na neodborné a neoprávnené odstraňovanie materiálov s obsahom azbestu (aj vopred predpokladané). Podnety vyplývali najmä z negatívneho postoja niektorých vlastníkov bytov k odstraňovaniu materiálov s obsahom azbestu v bytových domoch. Na základe vykonaného ŠZD bolo 8 podnetov uzavretých ako neopodstatnené. Podnet, týkajúci sa búracích prác a odstraňovania azbestu v areáli vyhoreného objektu bývalej policajnej stanice na Janotovej 15 v BA- Dlhé Diely bol uzavretý ako opodstatnený. MČ Bratislava - Karlova Ves bola vyzvaná na zastavenie búracích prác a po analýze odobratej vzorky v NRC RÚVZ Nitra na zabezpečenie likvidácie zhoreniska spoločnosťou, ktorá disponuje oprávnením ÚVZ



SR na odstraňovanie materiálov s obsahom azbestu. Podnet, týkajúci sa odberu ovzdušia na prítomnosť azbestových vlákien pracovníkom spoločnosti DILMUN SYSTEM, s.r.o. je v riešení.

### Činnosť s azbestom v r. 2016

tab. č. 5a

Oznámenia o výkone odstraňovania azbestu alebo materiálov obsahujúcimi azbest a výkon štátneho zdravotného dozoru podľa § 41 ods. 16 zák. č. 355/2007 Z.z. a NV SR č. 253/2006 Z. z.	Počet
Oznámenia o začatí činnosti s azbestom alebo materiálmi obsahujúcimi azbest	328
Výkon štátneho zdravotného dozoru po oznámení o začatí výkonu odstraňovania azbestu alebo materiálmi obsahujúcimi azbest	18

### Karcinogénne faktory, ktorým boli v r. 2016 zamestnanci najčastejšie exponovaní vrátane azbestu a činností, pri ktorých boli vyhlásené rizikové práce

tab. č. 5b

Počet zamestnancov exponovaných karcinogénnym a mutagénnym faktorom v SR - najčastejší výskyt podľa krajov						
Chemický karcinogén, chem. mutagén, proces s rizikom chemickej karcinogenity (vrátane azbestu)	Klasifikácia*	Počet exponovaných (vrátane azbestu) (vrátane RP) celkom / ženy		Počet podnikov / organizácií	Výsl. merania/množstvo spotrebovaných látok/rok**	
1. Cytostatiká	proces s r.ch.k	531	485	10	148 479 amp. 263 860 mg	
2. Azbest	1A	165	0	45	ŽP: <100 - 800 vl.m <sup>-3</sup> PP: <926 - 14700 vl.m <sup>-3</sup> .	
3. Dichroman draselný	1B	316	249	22	2 218 g	
4. Benzén	1A muta 1B	343	237	11	137 000,1 t. 4,3-31,59 mg.m <sup>-3</sup> kys. trans,trans mu-konová: 18,129 μmol/l moču	

\* kat. 1A – dokázaný karcinogén pre ľudí

kat. 1B – pravdepodobný karcinogén

proces s r.ch.k. – proces s rizikom chemickej karcinogenity

\*\*N – objektivizácia nevykonaná, resp. spotreba neudaná

ŽP – merania v životnom prostredí

PP – merania v pracovnom prostredí

## 8. VÝKONY V ŠTÁTNO M ZDRAVOTNOM DOZORE

### Prehľad výkonov v štátnom zdravotnom dozore v r. 2016

tab. č. 6

Štátny zdravotný dozor (preventívne aktivity)	Počet
---	-------

A. <b>Rozhodnutia</b> § 13 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z. z.	súhlas	nesú- sú- hlas
o návrhoch na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky	727	10
o návrhoch na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu	542	1
o návrhoch na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia a na činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenie zamestnancov biologickým faktorom	3	0
o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín	7	0
o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku	12	0
o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb	328	0
o návrhoch na zaradenie prác do tretej alebo štvrtej kategórie, návrhoch na ich zmenu alebo vyradenie	53	0
o návrhoch na zriaďovanie a prevádzku pohrebiska, pohrebnej služby, krematória a na činnosti súvisiace s prevozom mŕtvych podľa osobitných predpisov	0	0
ostatné (prerušenie konania / zastavenie konania)	305/84	
<b>S p o l u:</b>	<b>1 997</b>	<b>11</b>
<b>B. Rozhodnutia - pokyny - opatrenia</b>	0 0	
<b>C. Vydané / odobraté oprávnenia na činnosti pracovnej zdravotnej služby</b>	0	0
<b>D. Vydané /odobraté oprávnenia na odstraňovanie azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb</b>	0	0
<b>E. Záväzná stanoviská - spolu</b>	<b>373</b>	<b>0</b>
§ 13 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. s prihliadnutím na zák. č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zák. č. 39/2013 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečistenia životného prostredia	19	0
§ 13 ods. 3 zák. č. 355/2007 Z.z. – spolu:	<b>354</b>	<b>0</b>
- k územným plánom a k návrhom na územné konanie	113	0
- k návrhom na kolaudáciu stavieb a k návrhom na zmenu v užívaní stavieb	241	0
- k návrhom na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou	0	0

V r. 2016 bolo na odbor PPL RÚVZ BA doručených 3 460 podaní.

#### **A. Rozhodnutia:**

K návrhom na uvedenie priestorov do prevádzky vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektivizáciu faktorov životného prostredia alebo pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky

V 9 prípadoch boli pracovné priestory uvedené do skúšobnej prevádzky, počas ktorej bol účastník konania zaviazaný vykonať objektivizáciu faktorov práce, vypracovať prevádzkové poriadky (hluk, chemické faktory), posúdiť riziko a zaradiť práce do kategórií z hľadiska zdravotných rizík: Pavol Neumann, Autodielňa Bernolákova 4, Pezinok; hameln rds,a.s. odd. výroby liečiv- pracovisko hydrogenácie na Hornej 36 v Modre; TSA/TOOLING SLOVAKIA AUTOMOTIVE, s.r.o., Výroba laminátových prototypov pre automobilový priemysel, Bojnická 3, BA; PS STAVEBNINY, s.r.o., predajňa stavebnín Závodná 3 BA; Alpha medical, s.r.o., Laboratórne centrum SVALZ v odboroch klinická biochémia, mikrobiológia, hematológia, imunológia, alergológia, lekárska genetika, patologická anatómia, Polianky 7, BA; Vita-Test spol. s r.o. laboratórium SVALZ v odbore klinická biochémia na Poliankach 7 v BA; Alpha medical patológia, s.r.o. Laboratórium SVALZ v odbore patologická anatómia na Poliankach 7 v BA; Shiptech s.r.o., administratívno-prevádzkové priestory projektovania a výroby jednoduchých výrobkov z kovu, Závodná 3/A BA; Martin Kocián- AMM Car, penuservis a mechanické opravy motorových vozidiel na Závodnej 3 v BA.

V 241 prípadoch bolo konanie prerušené z dôvodu nepredloženia: dokladu príslušného stavebného úradu o užívaní stavby na posudzovaný účel (prerušenia v prevažnej väčšine prípadov), dokladu oprávňujúceho na podnikanie, listu vlastníctva, resp. platnej nájomnej zmluvy, neuhradenia správneho poplatku, nepredloženia protokolov z merania hluku v pracovnom a životnom prostredí, merania intenzity umelého osvetlenia na pracoviskách bez denného osvetlenia vrátane náhradných opatrení na ochranu zdravia zamestnancov, nepredloženia prevádzkového poriadku a posúdenia rizík, nepreukázania odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými látkami, nepreukázania zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu. Účastníci konania vzali 17 x svoj návrh späť a konanie bolo zastavené zápisom v spise, 57 x bolo konanie zastavené, 8x bolo vydané nesúhlasné rozhodnutie k uvedeniu priestorov do prevádzky.

K návrhom na schválenie prevádzkových poriadkov a návrhoch na ich zmenu

Konanie bolo v 12 prípadoch prerušené, nakoľko účastníci konania nepreukázali uvedenie priestorov do prevádzky, nebol zaplatený správny poplatok za vydanie rozhodnutia a predložený prevádzkový poriadok: neobsahoval konkrétne údaje o podmienkach práce vrátane technických opatrení na zabránenie úniku nebezpečných chemických faktorov do pracovného prostredia (spôsob vetrania), údaje o vlastnostiach OOPP, nepreukázal dodržanie NPEL počas predvídateľnej expozície nebezpečným chemickým faktorom, nebolo predložené osvedčenie o odbornej spôsobilosti pracovníka, ktorý je zodpovedný za odborné vykonávanie prác s toxickými látkami. V 3 prípadoch bolo konanie prerušené na žiadosť účastníka konania z dôvodu doplnenia žiadosti, v 10 prípadoch bolo konanie zastavené zápisom v spise, nakoľko účastník vzal svoj návrh na začatie konania späť a v 6 prípadoch bolo zastavené. V 1 prípade sa prevádzkový poriadok pre činnosti súvisiace s expozíciou umelému optickému žiareniu neschválil, nakoľko neobsahoval posudok o riziku, návod na obsluhu lasera, režim práce a technickú dokumentáciu. Posudzované a schválené boli všeobecne hygienické prevádzkové poriadky pre prevádzky zdravotníckych zariadení (6); pre činnosti s expozíciou biologickým faktorom skupiny 2, 3, 3\* v priemysle, poľnohospodárstve, pri laboratórnych a vedeckovýskumných činnostiach, v zdravotníctve, pri nakladaní s odpadmi (20); pre práce s expozíciou hluku pri kompletizačných činnostiach pre automobilovú výrobu, v automobilovom,

strojárskom, chemickom priemysle, v stavebníctve, pri nakladaní s odpadmi, v miestnej doprave (46); pre práce s expozíciou vibráciám na pracoviskách automobilového priemyslu, v strojárstve, kovovýrobe (6); pre práce s expozíciou fyzickej záťaži pri práci na pracoviskách automobilového priemyslu, pri nakladaní s odpadmi, v potravinárskom priemysle (7); pre práce s expozíciou chladu pri skladovaní a distribúcii potravín (1); pre práce s expozíciou umelému optickému žiareniu (laser- koherentné žiarenie) na pracoviskách estetickej medicíny, fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie, dermatovenerológie, v automobilovom priemysle, v lakovniach, v kozmetických salónoch (20), (UV – nekoherentné žiarenie) na pracoviskách automobilového priemyslu (1); pre činnosti súvisiace s expozíciou elektromagnetickému poľu na pracoviskách automobilového priemyslu (1), v odbore radiológia v zdravotníckom zariadení (1), pre práce súvisiace s expozíciou chemickým faktorom a pevným aerosólom v autoservisoch, v strojárskej výrobe, v servisoch motorových vozidiel, v stolárskych dielňach, lakovniach, čistiarňach, v záhradníctve, v lekárňach, výrobe liečivých čajov, v chemických laboratóriách, pri výrobe automatických hasiacich systémov, v stavebníctve, v odpadovom hospodárstve, v miestnej doprave, predajniach so zmiešaným tovarom, výrobe potravinárskych strojov, v neštátnych zdravotníckych zariadeniach – SVALZ, vo vede a výskume, v chemickom priemysle, živočíšnej výrobe, výrobe plastov, výrobe oropedicko-protetických pomôcok, na ČS PHM (274); pre práce súvisiace s expozíciou karcinogénnym faktorom v chemicko-analytických laboratóriách, vo vede a výskume, zdravotníctve, chemickom priemysle, pri údržbárskych prácach (23) a 152 prevádzkových poriadkov bolo schválených pre práce súvisiace s odstraňovaním stavebných materiálov s obsahom azbestu.

K návrhom na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia a na činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenie zamestnancov biologickým faktorom boli vydané 3 súhlasné rozhodnutia: UK v BA, LF BA, Ústav molekulárnej biomedicíny, GMO riz. tr. 2, BF skupiny 2; Biomedicínske centrum SAV, BF skupiny 2, 3, BF predbežne klasifikované na základe známych biologických vlastností a GMO rizikovej triedy 1 a 2.; AXON Neuroscience R&D Services SE, SVALZ v odbore klinická biochémia, BF skup. 2 – Escherichia coli.

K návrhom na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín bolo vydaných 7 rozhodnutí na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami uvedenými v bode 6. Toxické a veľmi toxické látky a zmesi pre Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV, Pavilón lekárskeho vied, Dúbravská cesta 9/6322 BA 2; HighChem s.r.o., Meracia miestnosť autentických štandardov, endogénnych a sekundárnych metabolitov a environmentálnych kontaminantov, Leškova 11 BA; Biomedicínske centrum SAV, Dúbravská cesta 9, BA; AXON Neuroscience R&D Services SE, vedecko-výskumné priestory a zdravotnícke zariadenie ambulantného typu – SVALZ v odbore klinická biochémia, Dúbravská cesta 9 BA; Axxence Slovakia s.r.o., Výroba aromatických látok v hale 2 a 3, Agátová 27 BA; Ústav pre výskum srdca SAV na Dúbravskej ceste 9 v BA; PROSALUTE s.r.o., lekáreň SALVATOR Dukelská 29 Modra. Konanie bolo v 1 prípade prerušené na návrh účastníka konania.

K návrhom na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku bolo vydaných 12 rozhodnutí na činnosti spojené s manipuláciou a skladovaním chemických karcinogénov a mutagénov 1A,1B, ktoré sú uvedené v bode 7. Karcinogénne a mutagénne faktory pre: Ústav molekulárnej fyziológie a genetiky SAV, Pavilón lekárskeho vied, Dúbravská cesta 9/6322 BA; Alpha medical, s.r.o., Laboratórne centrum SVALZ v odboroch klinická biochémia, mikrobiológia, hematológia, imunológia, alergológia, lekárska genetika, patologická anatómia, Polianky 7, BA; HighChem s.r.o., Meracia miestnosť autentických štandardov, endogénnych a sekundárnych metabolitov a environmentálnych kontaminantov, Leškova 11 BA; VOLKSWAGEN SLOVAKIA,a.s., 113 Laboratórium kvality, J. Jonáša 1, BA; Biomedicínske

centrum SAV, Dúbravská cesta 9, BA; AXON Neuroscience R&D Services SE, vedeckovýskumné priestory a zdravotnícke zariadenie ambulantného typu – SVALZ v odbore klinická biochémia, Dúbravská cesta 9 BA; Axxence Slovakia s.r.o., Výroba aromatických látok v hale 2 a 3, Agátová 27 BA; Alpha medical patológia, s.r.o. Laboratórium SVALZ v odbore patologická anatómia na Poliankach 7 v BA; Ústav pre výskum srdca SAV na Dúbravskej ceste 9 v BA; Duslo, a.s. Závodný hasičský útvar, Nobelova 34 BA; PROSALUTE s.r.o., lekáreň SALVATOR Dukelská 29 Modra; BRENNTAG SLOVAKIA s.r.o., Glejovka 15, Pezinok. Konanie bolo v 1 prípade prerušené na návrh účastníka konania. V 1 prípade bolo zastavené konanie vo veci vymedzenia kontrolovaného pásma CM European Power Slovakia, s.r.o., Tepláreň Vlčie hrdlo 1, BA.

#### Odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb

bolo v roku 2016 realizované na základe kladného rozhodnutia RUVZ BA na 328 stavbách v Bratislavskom kraji (146x strešné krytiny, štítové steny a oplotenia bytových a rodinných domov, chatiek, prístreškov, skladov, dielní, komína, administratívnych objektov v množstve 2,6-180,0t./objekt; 140 x kanalizačné stúpačky a odvetrávacie potrubia bytových domov, škôlok, iných objektov v množstve 0,3-15,0t./objekt; 28 x stropné podhl'ady a priečky, obloženie schodiska, izolačné dosky pod svietidlami, káblové lávky bytových domov, administratívnych budov, transformačných a elektro- staníc, vodojemu, čerpacej stanice, garáže, kostola v množstve 0,4-75,0t/stavba; 14x materiál zo zhoreniska, nelegálnej skládky, stavby D1, zvlahovacie potrubie, voľne uložené šablóny pri RD, hmota z vnútra acetylénových fliaš v množstve 5,0 – 40,0 t/ prípad) 45 spoločnosťami uvedenými v bode 7. Karcinogénne a mutagénne faktory, ktoré disponujú oprávnením ÚVZ SR na odstraňovanie materiálov s obsahom azbestu. Konania boli v 8 prípadoch prerušené a v 1 prípade bolo konanie zastavené.

#### K návrhom na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác

V r. 2016 bolo vydaných 40 rozhodnutí o vyhlásení rizikových prác (RP).

V počte 14 boli novovyhlásené RP v spoločnostiach: Lagermax Autotransport Slovakia, spol. s r.o., Servis motorových vozidiel Rybníčná 40/C, BA, hluk premenný 3, vibrácie na ruky 4; PROFY, s.r.o., NZZ Klinika PROFY, Na Paši 2, BA, laser, 3; FCC Bratislava, s.r.o., (Technické služby- .A.S.A. s.r.o.) Bazová 6, Bratislava, Letná a zimná údržba na verejných priestranstvách mesta Bratislava, hluk premenný 3,4; Physio-Medical s.r.o., NZZ – SVALZ v odbore fyziatria, balneológia, liečebná rehabilitácia Príkopova 6 BA, laser, 3; Marius Pedersen a.s., triediaca hala a zvoz komunálneho odpadu, Viničianska cesta 5973/25, Pezinok, hluk 3, fyzická záťaž (muži 50-65 r.)3; OBUK Slovakia s.r.o., Výroba plastových výplní, hliníkových rámov ALU a ornamentových rámkov, Cesta mládeže 18, Malacky, hluk premenný 3, pevný aerosól s prevažne dráždivým účinkom (prach z polymérnych materiálov sklolaminátu) 3; VW SLOVAKIA,a.s., Hala H3- montáž SUV, úsek Hochtakt, pracovné miesto: 16.1-16.14, 17.1-17.4, 17.6, 17.7, 17.10, 17.11, 19.1-19.7, fyzická záťaž-pracovná poloha HK, krku, trupu,3; IAC Group (Slovakia) s.r.o., APP Lozorno 1006, Výroba interiérových obkladov do automobilov-projekt Daimler, zahýbanie a naťahovanie kože, fyzická záťaž 3; Motor-Car Bratislava, spol. s r.o., lakovnícka dielňa, Servisné stredisko Tuhovská 5 BA, lakovník junior, senior, expert, lakovník, hluk premenný 3, vibrácie na ruky 3; ESPRIMI, s.r.o., Výkup, opravy paliet, Nitrianska 3, Senec, hluk premenný 3; GARAY SLOVAKIA, s.r.o., Výrobná hala pre automobilový priemysel Tehelňa 16, BA, hluk premenný 3; CALMAR spol. s r.o., Sklad a distribúcia potravín, Na pántoch 15, BA, záťaž chladom 3; Laurentis, s.r.o., Partizánska 8, 811 03 BA, kozmetický salón Mierova 103 BA, laser tr. 4, kat.3; Okresný súd Bratislava I, Záhradnícka 10, 812 44 BA, psychická pracovná záťaž 3.

V 26 prípadoch boli rizikové práce aktualizované v spoločnostiach:

Doprastav, a.s., Závod Bratislava- stredisko špeciálnych činností Drieňova 31, vibrácie 4, pevné aerosóly s prevažne fibrogénnym účinkom – horninové 4, hluk impulzný 4; LESY SR, š.p., BB, OZ Smolenice, Expedičný sklad Pezinok, hluk premenný 4, vibrácie na ruky 4, vib-

rácie na telo 4; MEDISKIN s.r.o., Dermatovenerologická ambulancia Mýtna 5 BA, laser 4.tr., 3; CRH (Slovensko) a.s., Cementáreň Rohožník, hluk premenný 3,4, pevné aerosóly s nešpecifickým účinkom 3,4; Slomatec s.r.o., Montážna a skladovacia hala I, Tehelňa 20, BA, hluk premenný 3,4, fyzická záťaž (výrobné linky, z hľadiska celkovej fyzickej záťaže, lokálnej svalovej záťaže malých svalov predlaktia a ruky a z hľadiska pracovných polôh) 3; Doprastav, a.s., Drieňova 27, BA, Závod Prefa – Armovňa, Nitrianska cesta 5, Senec, hluk premenný 3,4; NOU Klenová 1, BA vyradenie BF – odd. patológie a cytológie, zaradenie BF – Mch. tbc Endoskopicko-pneumologické odd., 3; Wertheim, s.r.o., výroba trezorov, dolná 134, Modra, hluk premenný 3, vibrácie na ruky 3, zväračské pevné aerosóly 3, pevné aerosóly s prevažne fibrogénnym účinkom (ostatné kremičitany) 3, s prevažne nešpecifickým účinkom (cement) 3 a preradenie hluk z kat. 4 do 3; Holger Christiansen Production Slovakia, s.r.o., Montážna, Demontážna hala, Plastovňa, Gaštanová alej 7, Bernolákovo, hluk 3, 4; HSF spol. s r.o., Hala na výrobu plastových a hliníkových okien a dverí, Jesenského 50, Malacky, premenný, 3,4; PONGRATZ s.r.o., Výroba komponentov, montáž prívesov, zvarovňa, Dolná 2066, Modra, hluk premenný 3, pevné aerosóly s možným fibrogénnym účinkom – zväračské, 4; SLOVNAFT MONTÁŽE A OPRAVY a.s., Dielňa špeciálnych činností KS PS 330500, hluk premenný 4; VW SLOVAKIA, a.s., Hala H8 – Zvarovňa náprav SUV, hluk premenný 3; TOWER AUTOMOTIVE, a.s. Továrnska 13, Malacky, deštruktér, operátor, zoraďovač, údržbár, vodič VZV, majster lisovne, vedúci lisovne, hluk premenný, 3,4, vibrácie na ruky 4, pevný aerosól s prevažne nešpecif. účinkom, železo a jeho zliatiny 4; DOKA Slovakia, Debniaca technika s.r.o., Hala č. 3 – kontrola a servis materiálu, Ivanská cesta 28, BA, hluk premenný 3,4; GussBearbeitungsGesellschaft k.s., dielňa opracovania odliatok, Nádražná 34, Ivanka pri Dunaji, hluk premenný 4, pevný aerosól – železo a jeho zliatiny 3; Vrabel & Dziač s.r.o., Dielňa opracovania odliatok a pieskovania GussBearbeitungsGesellschaft k.s., Nádražná 34, Ivanka pri Dunaji, hluk premenný 4, pevný aerosól – železo a jeho zliatiny 3; Biomedicínske centrum SAV, Dúbravská cesta 9/5779 BA, Virologický ústav, vedecký pracovník, doktorand, laborant, zamestnanec zverinca, BF 3. skupiny, 3 (účastník je právnym nástupcom Virologického ústavu SAV- zrušené právne účinky rozhodnutia vydaného pre Virologický ústav SAV); RAJO a.s., výroba kyslomliečnych výrobkov, sprejovej šľahačky, smotanky do kávy, trvanlivých mliek a smotany (stará hala), tvarohu, syra a ultrafiltrácie srvátky, ESL mlieka a kyslomliečnych nápojov na Studenej 35 v BA, hluk premenný 3; LOGAN INVESTMENT, a.s. Otryskávanie drťou, Šenkvickej 5 Pezinok, hluk 4; RAJO a.s., výroba kyslomliečnych výrobkov, sprejovej šľahačky, smotanky do kávy, trvanlivých mliek a smotany (stará hala), tvarohu, syra a ultrafiltrácie srvátky, ESL mlieka a kyslomliečnych nápojov na Studenej 35 v BA, fyzická záťaž 3; TEBAU, spol. s r.o., čistenie kovových podláh, Bojnická 18/C BA, hluk premenný z kat. 4 do kat. 3; PERI spol. s r.o., čistiaca kabína, Šamorínska 18/4227 Senec, hluk premenný 4; Premac, spol. s r.o., Výroba cementových výrobkov Stará Vajnorská 25 BA, hluk premenný 3; Inteva Products Slovakia spol. s r.o., Automobilový priemyselný park Hala A 1006, Lozorno, Výroba strešných okien, hluk premenný 4, ÚV žiarenie 3; VW SLOVAKIA, a.s. H8 - výroba agregátov, tím 1a,1b, fyzická záťaž-bremená 3; K návrhom na zrušenie rizikových prác

V r. 2016 bolo vydaných 13 rozhodnutí o zrušení rizikových prác v spoločnostiach:

Ján Karovič, Výroba liateho betónu, Železničná 4, Lozorno, hluk 3 (ukončenie výroby); BEZ TRANSFORMÁTORY, a.s., Deliaren šklotextitu, zámočnícka dielňa, sklad hutného materiálu, Rybníčná 40, BA, hluk 3,4 (zrušenie pracovísk, ostala len Zámočnícka dielňa); Slovenské elektrárne, a.s., Malá vodná elektráreň Mošon BA – Čunovo, hluk ustálený 3 (zmena prevádzkovateľa); Ústav lekárskej kozmetiky a.s., pracovisko Avion Shopping Park, Ivánska cesta 16, BA, laser 3 ukončenie činnosti; ThyssenKrupp Materials Slovakia spol. s r.o., Spracovanie betonárskej ocele, Bojnická 18, BA, hluk 4 (zrušenie prevádzky); FYTOPHARMA, a.s., rezáreň, homogenizácia a baliaren, Duklianskych hrdinov 47/651, Malacky, hluk 3 (výmena stroj-

nej technológie a nová objektivizácia); Druna, v.d., stolárska dielňa, Galvaniho 16, BA, hluk 3 (zrušenie pracoviska); MRAMOR spol. s r.o. Kamenárska dielňa Vlčie Hrdlo 64 BA, hluk 3 (zrušenie dielne); Istrochem Explosives a.s., Nobelova 34 BA, výbušninar, výroba a balenie, nitroglykol 3 (ukončenie výroby sypkých a poloplastických trhavín); Dopravný podnik Bratislava, a.s., Malá zámočnícka dielňa a servisná hala Depo autobusov, Betliarska 1 BA, hluk 3 (zrušenie malej zámočníckej dielne a prehodnotenie rizika na základe aktuálnych výsledkov merania); SENES, spol. s r.o., Práčovňa a chemická čistiareň, tetrachlóretylén/perchlóretylén 3 (modernizácia technológie a výsledky aktuálnej objektivizácie); hameln rds a.s., Horná 36, Modra, Zverinec, hluk 3 (zrušenie chovu psov); Physio-Medical s.r.o., NZZ Príkopova 6 BA, laser 3 (zmena adresy prevádzky a zrušenie laserového pracoviska v danom zariadení).

K návrhom na zaradenie, resp. vyradenie prác do/z 3. a 4. kategórie bolo vydaných 11 rozhodnutí o prerušení konania (účastník konania nedisponoval rozhodnutím orgánu verejného zdravotníctva o uvedení pracovných priestorov do prevádzky, nebol uhradený správny poplatok, nebol predložený posudku o riziku, posúdenie psychickej pracovnej záťaže zamestnancov s návrhom na zaradenie do 3. kategórie obsahovo nespĺňalo niektoré požiadavky vyhl. MZ SR č. 542/2007 Z.z., návrh na zaradenie do 3. kategórie nespĺňal požiadavky vyhl. MZ SR č. 448/2007 Z. z.), v 6 prípadoch bolo konanie vo veci vyradenia prác z 3.kategórie zastavené z dôvodu neuhradenia správneho poplatku a nakoľko účastník konania vzal svoj návrh späť.

Vzhlľadom k tomu, že jedným rozhodnutím bolo schválených v niektorých prípadoch viacero návrhov, celkový počet vydaných rozhodnutí odborom PPL v r. 2016 bol 1670.

### **C. Rozhodnutia:**

Opatrenia podľa § 12 ods. 4 písm. a) zák. č. 355/2007 Z.z.  
neboli vydané

Pokyny podľa § 6 ods. 3 písm. j) zák. č. 355/2007 Z.z.  
neboli vydané

### **E. Záväzné stanoviská:**

K územným plánom a k návrhom na územné konanie

V r. 2016 bolo vydaných 373 záväzných stanovísk, z toho k územnému konaniu stavieb bolo vydaných 113 súhlasných záväzných stanovísk. K územnému konaniu stavieb boli v množstve prípadov vypracované žiadosti o doplnenie podania najmä o svetlotechnické posúdenie stavby z hľadiska dopadu na okolitú zástavbu s preukázaním, že navrhovaná stavba nespôsobí neprípustné zatienenie okolitej zástavby z hľadiska denného osvetlenia a insolácie, preukázanie, že trvalé pracovné miesta budú mať dostatočné denné osvetlenie, doplnenie o technológiu prevádzky s preukázaním, že hluk v pracovnom a vonkajšom prostredí a koncentrácia škodlivín na pracovisku nebudú prekročené v zmysle platnej legislatívy.

K návrhom na kolaudáciu stavieb a na zmenu v užívaní stavieb

Ku kolaudačnému konaniu a na zmenu v užívaní stavieb bolo vypracovaných 241 súhlasných záväzných stanovísk.

K ďalším podaniam vrátane stavebných konaní, konaní o odstránení stavieb, dodatkov k projektovej dokumentácii, námietok, atď. bolo vydaných 1041 iných stanovísk, vyjadrení, oznámení, odpovedí a pod.

### **Odvovania proti rozhodnutiu odb. PPL Bratislava:**

V roku 2016 bolo podaných 12 odvolaní proti rozhodnutiu RÚVZ BA. V 3 prípadoch išlo o odvolanie proti uloženiu pokuty za správny delikt (prevádzkovanie bez predloženia návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky), v 6 prípadoch proti rozhodnutiu, ktorým RÚVZ BA nespôhlasil s uvedením priestorov do prevádzky, v 1 prípade proti rozhodnutiu, ktorým RÚVZ BA súhlasil s uvedením priestorov do prevádzky a v 3 prípadoch proti rozhodnutiu RÚVZ

BA, ktorým zastavil konanie vo veci uvedenia priestorov do prevádzky. V 3 prípadoch sa sa účastníkovi konania podľa § 57 ods. 1 správneho poriadku vyhovel (1x uloženie pokuty za prevádzkovanie bez predloženia návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky, 1x nesúhlas s uvedením priestorov do prevádzky, 1x zastavenie konania vo veci uvedenia priestorov do prevádzky) a rozhodnutie sa v plnom rozsahu zrušilo. V 6 prípadoch (2x uloženie pokuty za prevádzkovanie bez predloženia návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky, 4x nesúhlas s uvedením priestorov do prevádzky) ÚVZ SR rozhodnutie tunajšieho úradu zrušil a vec vrátil RÚVZ BA na nové prejednanie a rozhodnutie. V 2 prípadoch (zastavenie konania vo veci uvedenia priestorov do prevádzky, súhlas s uvedením priestorov do prevádzky) ÚVZ SR rozhodnutie tunajšieho úradu potvrdil. V 1 prípade (1x zastavenie konania vo veci uvedenia priestorov do prevádzky) doposiaľ nebolo rozhodnuté.

### **Štátny zdravotný dozor na pracoviskách so zobrazovacími jednotkami**

tab. č.7

<b>Štátny zdravotný dozor na pracoviskách so zobrazovacími jednotkami (podľa NV SR č. 276/2006 Z. z.)</b>	<b>P o č e t</b>
Kontrola (ukončená záznamom)	193
Kontrolné listy	71
Opatrenia na odstránenie nedostatkov (uložené v zázname zo ŠZD)	8
Sankčné opatrenia*	0

\*v komentári uviesť názov organizácie, druh sankcie a dôvody uloženia sankcie

Na odstránenie zistených nedostatkov bolo v zázname zo štátneho zdravotného dozoru uložených 8 opatrení, ktorými sa nariadilo vykonať objektivizáciu umelého osvetlenia na pracovisku a preukázať zdravotnú spôsobilosť zamestnancov na prácu so zobrazovacími jednotkami. Ergonomické úpravy pracovísk a vybavenie pracovného miesta ergonomickými pracovnými pomôckami boli na všetkých kontrolovaných pracoviskách zabezpečené. K sankčným opatreniam nebolo pristúpené.

Kontroly boli zamerané najmä na: posúdenie rizík pri práci so ZJ zo strany zamestnávateľa; posúdenie zdravotnej spôsobilosti na prácu so ZJ; používané zariadenia (prenosné- notebooky, minilaptopy a pevne inštalované počítačové jednotky) - ich umiestnenie na pracovnej ploche, orientácia v priestore vo vzťahu k osvetľovacím otvorom a telesám; priestorové podmienky pracoviska, požiadavky na pracovné miesto (pracovnú plochu a sedadlo); celkové a miestne osvetlenie, oslnenie a svetelné odrazy na monitoroch; mikroklimatické podmienky na pracovisku, spôsob vetrania; režim práce a odpočinku zamestnancov; subjektívne pociťo-



vané zdravotné problémy zamestnancov v možnej súvislosti s vykonávanou prácou so ZJ; informovanosť zamestnancov o zdravotných rizikách pri práci so ZJ.

### Prehľad použitia kontrolných listov

tab. č. 8

Použitie kontrolných listov pri výkone ŠZD (dotazníkov informovanosti zamestnancov)										
RÚVZ Bratislava	Počet kontrolných listov									
	A	B	C	H	K	N	P	R	V	Z
	11	10	36	8	17	0	0	0	0	71
<b>S p o l u</b>	<b>153</b>									

**A** – azbest

**B** – biologické faktory

**C** – chemické faktory

**H** – hluk

**K** – karcinogénne a mutagénne faktory

**N** – neionizujúce žiarenie

**P** – psychická pracovná záťaž

**R** – bremená

**V** – vibrácie

**Z** – zobrazovacie jednotky

Kontrolné listy na overenie informovanosti zamestnancov o rizikových faktoroch na pracovisku a realizovaných opatreniach zamestnávateľa na obmedzenie vystavenia zamestnancov rizikovým faktorom práce a pracovného prostredia sa použili v 153 prípadoch. Z analýzy dotazníkov vyplynulo, že zamestnanci majú väčšinou dostatočné informácie o rizikových faktoroch na pracoviskách a ochrane zdravia pri práci, pričom svoje poznatky získavali najmä na školeniach bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v rámci organizácie a prostredníctvom skupinového poradenstva v oblasti ochrany zdravia pri práci, vykonávaného aj pracovníkmi RÚVZ so sídlom v Bratislave v rámci štátneho zdravotného dozoru. V organizáciách so zahraničnou účasťou zamestnanci a často ani zamestnávateľa nedisponujú vedomosťami o všeobecne záväzných právnych predpisoch týkajúcich sa konkrétnych faktorov pracovného prostredia. Školenie BOZP je zamerané len na dodržiavanie všeobecných zásad bezpečnosti pri práci. Nakoľko identické dotazníky zamestnanci vyplňajú pre zazmluvnené pracovné zdravotné služby, kontrolné listy odmietajú vyplňať.

### Prehľad výkonov v štátnom zdravotnom dozore, šetrenie sťažností, podnetov, petícií, konzultácie a poradenstvo

tab.č. 9

Štátny zdravotný dozor	P o č e t
Výkon ŠZD (ukončený záznamom)	1545
Šetrenie sťažností (vykazuje odbor, ktorý je nositeľom úlohy)	0
Šetrenie petícií	0
Šetrenie podnetov na výkon ŠZD	58
Odborné stanoviská (expertízy)	0
Konzultácie	896
Poradenstvo - individuálne	756
- skupinové	3/ 70
Iné činnosti*	5

\* šetrenie fyzickej záťaže, vymedzenie kontrolovaného pásma

Poznámka: v štatistickom výkaze sa používa výraz „kontrola“

### Podnety na výkon ŠZD

Z celkového počtu 58 podnetov v r. 2016 (pričom vo viacerých prípadoch bol podnet podaný opakovane, resp. zaslaný z rôznych inštitúcií) bolo 10 opodstatnených, v 6 prípadoch bol samotný podnet neopodstatnený, avšak bolo zistené prevádzkovanie bez súhlasného rozhodnutia orgánu verejného zdravotníctva, 25 podnetov bolo neopodstatnených, zvyšné podnety nepatrili do kompetencie RÚVZ a boli odstúpené (4), resp. ich nebolo možné prešetriť (2x podnet na fyzickú osobu, ktorá nedisponuje živnostenským oprávnením), prípadne účastník konania podnet vzal späť z dôvodu zabezpečenia nových priestorov zamestnávateľom (1x). 10 podnetov nebolo doposiaľ ukončených. V opodstatnených prípadoch išlo o podnety na fajčenie elektronických cigariet na pracovisku, nevyhovujúce mikroklimatické podmienky v predajniach pri pokladniach, nedodržiavanie bezpečnosti práce a ochrany zdravia zamestnancov autoservisu, nezabezpečenie oddelených zariadení na osobnú hygienu podľa pohlavia a nezabezpečenie hygienického štandardu v zariadeniach na osobnú hygienu a v jedálni v prevádzke skladu, hygienicky nevyhovujúce a kapacitne nepostačujúce zariadenia na osobnú hygienu v prevádzke výroby a montáže autosedačiek, nefunkčné odsávanie v laminovni a drevárskej dielni, neposkytovanie OOPP, búracie práce a odstraňovanie azbestu v areáli vyhoreného objektu bývalej policajnej stanice spoločnosťou, ktorá nedisponovala oprávnením UVZ SR, nadmerný hluk, prach na pracovisku a výpary pri lakovaní, nezabezpečenie objektivizácie chemických škodlivín pri lakovaní. V 11 prípadoch bolo začaté správne konanie vo veci uloženia pokuty za správny delikt. Prešetrením 10 podnetov, z toho niektoré boli podávané opakovane a viacerými osobami v tej istej veci, na neodborné a neoprávnené odstraňovanie materiálov s obsahom azbestu (aj vopred predpokladané) bolo zistené, že 8 podnetov bolo neopodstatnených. Podnety vyplývali najmä z negatívneho postoja niektorých vlastníkov bytov k odstraňovaniu materiálov s obsahom azbestu v bytových domoch.

Viaceré podnety boli postúpené na RUVZ BA z iných organizácií – Okresnej prokuratúry BA, IP BA, SIŽP, NIP Košice, RÚVZ Banská Bystrica a z ÚVZ SR.

### **Prehľad o počte podnikateľských subjektov kontrolovaných v roku 2016**

tab. č. 10

<b>Prehľad o počte podnikateľských subjektov kontrolovaných v roku 2016</b>						
<b>Právna forma subjektu</b>	<b>Počet kontrolovaných subjektov</b>					
	rozdelenie podľa počtu zamestnancov v kontrolovanom subjekte					
	<b>0</b>	<b>1 - 9</b>	<b>10 - 49</b>	<b>50 - 249</b>	<b>250 a viac</b>	<b>SPOLU</b>
Podnikateľ- FO- nezapísaný v OR	11	49				<b>60</b>
Podnikateľ- FO- zapísaný v OR	20	189	1	1		<b>211</b>
FO - slobodné povolanie						
FO – poľnohospodárska výroba						
<b>Fyzické osoby spolu</b>	<b>31</b>	<b>238</b>	<b>1</b>	<b>1</b>		<b>271</b>
Verejná obchodná spoločnosť						
Spoločnosť s ručením obmedzeným	44	546	224	82	10	<b>906</b>
Komanditná spoločnosť		1		1		<b>2</b>
Nadácia						
Nezisková organizácia		1	1			<b>2</b>
Akciová spoločnosť	1	16	29	14	14	<b>74</b>

Družstvo		1	4			5
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.		1		1		2
Štátny podnik						
Národná banka Slovenska						
Banka – štátny peňažný ústav		1	1			2
Rozpočtová organizácia		4	1			5
Príspevková organizácia		1	4		1	6
Obecný podnik						
Fondy						
Verejnoprávna inštitúcia – školy		1				1
Zahraničná osoba			1			1
Sociálna a zdravotné poisťovne						
Odštepny závod						
Združenie (zväz, spolok)		1				1
Politická strana, hnutie						
Cirkevná organizácia						
Organizačná jednotka združenia		1				1
Komora (s výnimkou profes. komôr)						
Záujmové združ. právnických osôb		1				1
Obec(obecný), mesto (mestský)úrad		2				2
Krajský a obvodný úrad						
Samosprávny kraj (úrad)						
<b>Právnické osoby spolu</b>	<b>45</b>	<b>578</b>	<b>265</b>	<b>98</b>	<b>25</b>	<b>1011</b>
<b>SPOLU</b>	<b>76</b>	<b>816</b>	<b>266</b>	<b>99</b>	<b>25</b>	<b>1282</b>

### Prehľad o meraniach faktorov v pracovnom prostredí v r. 2016

tab. č. 11

<b>Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí</b>			
<b>Druh vzorky</b>	<b>Počet vzoriek</b>	<b>Počet ukazovateľov</b>	<b>Počet analýz</b>
Ovzdušie <sup>1)</sup> - pracovné*	281	899	16 167
Biologický materiál*	79	410	1 043
Genetická toxikológia*	0	0	0
Hluk	15	46	92
Vibrácie	0	0	0
Optické žiarenie <sup>2)</sup>	240	480	1010
Elektromagnetické pole	0	0	0
Mikroklimatické podmienky*	176	368	1348
Ionizujúce žiarenie	0	0	0
<b>S p o l u :</b>	<b>791</b>	<b>2 203</b>	<b>19 660</b>

<sup>1)</sup> chemické faktory, prach

2) viditeľné svetlo

Poznámka:

Objektívizácia faktorov v pracovnom prostredí vykonávaná laboratórnymi pracoviskami:

- \* Odbor hygienických laboratórií
- Odbor HŽP, Odd. fyzikálnych faktorov prostredia

Zaťaženie zamestnancov chemickými faktormi v Bratislavskom kraji sa aj v r. 2016 sledovalo pomocou biologických expozičných testov.

**Biologické expozičné testy v r. 2016**

tab. č. 12

<b>Organizácia</b>	<b>BET</b>	<b>Počet vzoriek</b>	<b>Počet ukazovateľov</b>	<b>Počet analýz</b>
Plastic Omnium Auto Exteriors, Lozorno	kreatinín, MA, HA, o,p,m-MHA *	28 1 vzorka nevyhovela v ukazovateli – HA	168	432
Slovenská správa ciest, BA	TCA a TCE	3 vyhoveli	126	348
Národná diaľničná spoločnosť BA	TCA a TCE	3 vyhoveli	6	8
Národná diaľničná spoločnosť BA	kreatinín, MA, HA, o,p,m-MHA *	16 2 vzorky nevyhoveli v ukazovateli MA	6	9
Compass Europe, Senec	kreatinín, MA, HA, o,p,m-MHA *	21 3 vzorky nevyhoveli v ukazovateli MA	96	204

ÚVZ SR, BA	kreatinín	2 vyhoveli	2	35
<b>Spolu</b>		<b>73</b>	<b>404</b>	<b>1036</b>

MA kyselina mandľová; HA kyselina hippurová; o,p,m MHA kyseliny metylhippurové;  
TCA kyselina trichlóroctová; TCE trichlóretanol

### Prehľad sankčných opatrení v r. 2016

tab. č. 13

Sankčné opatrenia	Počet	V sume
Pokuty za priestupky – blokové konanie	0	0
Pokuty za priestupky – pokuty do 1659 € okrem blokových konaní (§ 56 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Pokuty za iné správne delikty (§ 57 ods. 50 zákona č. 355/2007 Z. z.)	16	uložené 8 700,- €. uhradené 9 500,- €
Iné sankcie / opatrenia – zákaz výroby, používania zariadení a prevádzky (§ 55 ods. 2 písm. a), f), g) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Trestné oznámenie	0	0
Náhrada nákladov (§ 58 zákona č. 355/2007 Z. z.)	0	0
Zvýšenie poistného (podľa zákona č. 461/2003 Z.z.)	0	0
Výkon rozhodnutia (§ 79 zákona č. 71/1967 Zb.)	0	0

#### **Pokuty podľa § 57 ods. 50 zák. č. 355/2007 Z.z. (delikty) v r. 2016:**

V roku 2016 odbor PPL uložil právoplatne 16 pokút podľa § 57 ods. 50 zák. 355/2007 Z.z. za správne delikty:

- 1x za nezabezpečenie hodnotenia zdravotného rizika, nezabezpečenie vypracovania kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a posudku o riziku, nevypracovanie prevádzkového poriadku pre činnosti so zvýšenou fyzickou záťažou zamestnancov a nepredloženie

predmetného prevádzkového poriadku na schválenie, nezabezpečenie evidencie zamestnancov podľa kategórií prác, nepredloženie návrhu na zaradenie prác do 3. alebo 4. kategórie, nevedenie záznamov s údajmi o zamestnancoch podľa § 57 ods. 22 písm. f), g), h), i), j), m), (IAC Group (Slovakia) s.r.o. automobilový priemyselný park Lozorno súp. č. 1006 vo výške 300,- €),

- 1x za nezabezpečenie technických, organizačných alebo iných opatrení na ochranu zamestnancov pri práci s azbestom podľa § 57 ods. 29 písm. j), (Dušan Miezga – MOVAK Družstevná 553/3, 922 03 Vrbové vo výške 2000,- €)

- 1x za nepredloženie návrhu pred začiatkom výkonu práce odstraňovania azbestu podľa § 57 ods. 29 písm. h), (LUKYSTAV, s.r.o., Váhovská cesta 517, 925 63 Dolná Streda vo výške 2000,- €),

- 1x za nezabezpečenie technických, organizačných a iných opatrení na ochranu zamestnancov pri práci s chemickými faktormi (neaktualizovanie PP, nezabezpečenie KBU v štátnom jazyku, nepreukázanie informovania zamestnancov o údajoch získaných z posúdenia rizík) podľa § 57 ods. 29 písm. e) (MEDICAL GLASS, a.s., Agátova 22, 844 03 Bratislava vo výške 2000,- €),

- 12 x za prevádzkovanie bez predloženia návrhu na uvedenie priestorov do prevádzky podľa § 57 ods. 42 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. (SCHNELLECKE SLOVAKIA s.r.o., Westpoint Logistics Park, Hala I DC6b 1137, Lozorno, prevádzka Výrobnoskladovacia hala Opletalova ul. BA vo výške 300,- €; LÚČ- vydavateľské družstvo Bratislava, administratívne priestory, Kozičova 2 BA vo výške 150,- €; DEVIN printing house, s.r.o., polygrafická výroba, Kozičova 2, BA, vo výške 300,- €; First Data Slovakia, s.r.o., Digital Park II, Einsteinova 25, BA, kancelárske priestory Röntgenova 1 BA vo výške 150,- €; Garáže Astra spol. s r.o., Astrova 46 BA, parkovacie priestory osobných motorových vozidiel Astrova 46 BA vo výške 300,- €; HOTIS RECYCLING SLOVAKIA s.r.o., Myslenická 1, Pezinok, skládka a prekladisko pri železničnej stanici v DNV v BA vo výške 150,- €; Vladimír Dubík, 951 36 Lehota 518, sklad a predajňa krmných zmesí českej firmy De Heus a.s. v objekte PD Vištuk, k.ú Budmerice vo výške 150,- €; ProOvo a.s., Krajinská cesta 273, Svätý Jur, farma ošípaných Szilárd, Vištuk vo výške 300,- €; Kancelária verejného ochrancu práv, Grösslingová 35, BA kancelária Grösslingová 35 BA vo výške 150,- €; Univerzitná knižnica v Bratislave, Michalská č. 1, BA, šatne na Ventúrskej 11 BA vo výške 150,- €; RMK SLOVAKIA, s.r.o., Bulíková 13, BA, servis Šenkvičká 11 Pezinok vo výške 150,- €; Thanh Nguyen Thi-HD, Bočná 4276/5, BA, predajňa textilu, Obchodná 50 BA vo výške 150,- €, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, pokuta neuhradená),

v celkovej sume 8 700,- €. Celkove boli v r. 2016 uhradené pokuty (vrátane úhrady pokút z r. 2015 a splátok - GAS-KOMPLET, Osadná 1, 831 03 BA ) v sume 9 500,- €. Neuhradené pokuty boli postúpené organizačno-dokumentačnému odboru RÚVZ BA na vymáhanie.

## **9. PODPORA ZDRAVIA PRI PRÁCI**

K prioritám na úseku preventívneho pracovného lekárstva patrilo aj v uplynulom roku šírenie osvetu a výchova pracovníkov v nadväznosti na všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti ochrany zdravia, podmienok práce a pracovného prostredia.

Zdravotno-výchovná činnosť v oblasti ochrany a podpory zdravia pri práci bola v roku 2016 vy

konávaná ako súčasť práce odboru, v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru, prostredníctvom poradne zdravia, prostredníctvom poradenstva pre zamestnancov a zamestnávateľov a školení odbornej spôsobilosti zamestnancov, pričom sa využívali rôzne metódy zdravotno-výchovného pôsobenia – individuálne, skupinové a hromadné, internetová stránka a nástenky v priestoroch RÚVZ BA. Odborné poradenstvo a konzultácie zamestnávateľom i zamestnan-

com boli poskytované priebežne a týkalo sa predovšetkým ustanovení právnych úprav v oblasti ochrany zdravia pri práci a ich implementácie do praxe, zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce, ochorení podmienených prácou, chránených pracovísk, rizikových prác, bezpečnej práce pri odstraňovaní materiálov s obsahom azbestu, zabezpečenia zdravotného dohľadu, pracovnej zdravotnej služby, lekárskeho preventívneho prehliadok, zabezpečenia vhodných mikroklimatických podmienok a pitného režimu na pracovisku, práce s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami, fajčenia na pracovisku, hodnotenia psychickej pracovnej záťaže a fyzickej záťaže. Informácie boli poskytované priamo na pracoviskách, na odbore PPL, v poradni zdravia, formou konzultácií elektronicky alebo telefonicky. V roku 2016 bolo vybavených 756 dotazov. Realizáciu intervenčných aktivít v rámci projektu Zdravé pracoviská zameraných na ochranu a podporu zdravia zamestnancov v Orchestri SND na Pribinovej 17 v Bratislave sa z technických dôvodov nepodarilo uskutočniť. Následne bola vybraná spoločnosť FINAL – CD Bratislava, spol. s r.o., Škultétyho 437/18, 958 01 Partizánske, IČO: 45 960 470, prevádzka Predajno-servisné centrum motorových vozidiel, Ivánska cesta 30, Bratislava. Intervenčné aktivity sa ani v tejto spoločnosti nepodarilo zrealizovať, spoločnosť prestala s RUVZ Bratislava vo veci intervenčných aktivít komunikovať a spolupracovať.

Na základe Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci boli spoločné dozorné aktivity RÚVZ Bratislava a IP Bratislava v r. 2016 zamerané na kontrolu dodržiavania právnych a ostatných predpisov a monitoring možných rizík na pracoviskách a na kategórie, na kontrolu dodržiavania právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, technických zariadení, zák. č. 650/2004 Z.z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a dodržiavania ustanovení právnych predpisov v oblasti nelegálneho zamestnávania v 4 spoločnostiach: S and R, s.r.o., Bratislavská 87, 900 46 Most pri Bratislave, IČO: 35 742 305, prevádzka Pekař Starý otec, Závodná 78/C, 821 06 Bratislava; Stupavar, spol. s r.o., Cementárska 15, 900 31 Stupava, IČO: 46 673 059, prevádzka Pivovar Stupavar, Cementárska 1414/15, Stupava; VÍNO MATYŠÁK s.r.o., Holubyho 85, 902 01 Pezinok, IČO: 35 836 113, prevádzka Víno Matyšák s.r.o., Glejovka 1361/10, Pezinok; TINA spol. s r.o., Mlynska 9, 903 01 Senec, IČO: 17 642 779, prevádzka Baliareň a pražiareň potravín Reca. V r. 2016 odbor PPL RÚVZ Bratislava pokračoval v kontrole plnenia povinností zamestnávateľov pri ochrane zdravia pri práci, ktoré vyplývajú z § 30 ods. 1 a ods. 2 zák. NR SR č. 355/2007 Z.z. v zariadeniach potravinárskeho priemyslu. Štátny zdravotný dozor bol uskutočnený v 8 spoločnostiach:

### Štátny zdravotný dozor v zariadeniach potravinárskeho priemyslu

tab. č. 14

Organizácia	Prevádzka	Vydané rozhodnutia Uložené opatrenia
S and R, s.r.o. Bratislavská 87, 900 46 Most pri Bratislave IČO: 35 742 305	Pekáreň Starý otec Závodná 78/C 821 06 BA Počet zamestnancov:14/9	<b>Opatrenie uložené v zázname zo ŠZD:</b> Predložiť protokol z objektívneho merania chemických faktorov (rast- linný pevný aerosól) v pracovnom prostredí pe- kárne
BOD, s.r.o., Majerská 56, 821 07 Bratislava IČO: 31 361 480	Lahôdkárska výroba Šmak, Majerská 56, BA Počet zamestnancov: 18/11	Neboli uložené
Ing. Vladimír Valenta – GARDEN SERVICE, Prí- jazdná 11, 831 07 Bratislava IČO: 11 784 687	Víno Valenta Príjazdná 11, BA Počet zamestnancov: 14/3	Neboli uložené
SAMON, s.r.o., Levárska 13, 841 04 Bratislava IČO: 30 840 821	Karloveská pekáreň Levárska 13 BA Počet zamestnancov: 10/3	Neboli uložené
TERNO Slovensko, spotreb- né družstvo, Ivánska cesta 12 821 04 Bratislava IČO: 00500 674	Lahôdkárska výroba Ovocná 10, BA – Jarovce Počet zamestnancov: 20/12	Neboli uložené
Stupavar, spol. s r.o.	Pivovar Stupavar, Cementá-	<b>Opatrenie uložené</b>



Cementárska 15, 900 31 Stupava IČO: 46 673 059	renska 1414/15, Stupava Počet zamestnancov: 5/1	<b>v zázname zo ŠZD:</b> Predložiť protokol z objektívneho merania hlu- ku v pracovnom prostredí
VÍNO MATYŠAK s.r.o., Holubyho 85, 902 01 Pezinok IČO: 35 836 113	Výrobná hala Glejovka 1361/10 Pezinok Počet zamestnancov: 50/25	<b>Rozhodnutie</b> PPL/11190/2016 z 01.07.2016- súhlas so zme- nou v prevádzkovaní priesto- rov výrobné haly spočívajú- cou v zriadení prevádzkové- ho laboratória a schválenie PP pre pracovné činnosti súvisiace s expozíciou huku a ch.f. na pracovisku pre- vádzkového laboratória a vo výrobnej hale – fľaškovni; schválenie zmeny PP pre pracovné činnosti súvisiace s expozíciou ch.f. na praco- visku výrobné haly spočívajú- júcej v inovácii technologic- kých zariadení a v aktualizácii chemickej legislatívy.
TINA spol. s r.o., Mlynska 9, 903 01 Senec IČO: 17 642 779	Baliareň a pražiareň potravín Reca Počet zamestnancov: 8/5	Neboli uložené

Odbor PPL RÚVZ BA sa aj v r. 2016 zapojil do kampane Európskej agentúry pre BOZP (EU-OSHA) zabezpečením konzultácií a poradenstva pre odbornú i laickú verejnú k hodnoteniu zdravotných rizík vo vzťahu k faktorom práce a pracovného prostredia. Poradenstvo v počte 73 konzultácií bolo poskytnuté pracovnej zdravotnej službe a autorizovaným bezpečnostným technikom v oblasti hodnotenia zdravotného rizika, vypracovania kategorizácie prác z hľadiska zdravotných rizík a vedenia záznamov zamestnancov, prevádzkovateľom vo veci legislatívnych požiadaviek na uvedenie priestorov do prevádzky, vypracovania prevádzkového poriadku pre prácu s expozíciou chemickým faktorom, legislatívnych požiadaviek pri manipulácii s toxickými látkami.

V rámci programu zameraného na zníženie výskytu fajčenia a zdravotných dôsledkov pasívneho fajčenia na ľudský organizmus, boli súčasťou štátneho zdravotného dozoru kontroly zamerané na dodržiavanie preventívnych opatrení zamedzujúcich fajčenie na pracoviskách. Nedodržiavanie platnej legislatívy nebolo zistené.

## 10. ŠPECIALIZOVANÉ ÚLOHY A INÁ ODBORNÁ ČINNOSŤ

tab. č. 15 a

Špecializované úlohy a iná odborná činnosť v r. 2016			
Prednášky		Špecializo-	

Na odborných podujatiach (počet prednášok)	Pregraduálna a postgraduálna výchova (počet účastníkov/ hodín)	Publikácie v odborných časopisoch a zborníkoch (počet)	Zahraničné pracovné a študijné cesty (počet)	vané úlohy (počet)	Iné činnosti (počet)
3	študenti: 5/24 lekári: 4/66 spolu: 9/90	0	0	4	896 konzultácií 1 príspevok pre médiá.

### Odborné podujatia – pasívna účasť

tab. č. 15 b

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára	Miesto konania	Dátum
Pašková, K. Klempová, J.		XI. ročník vedeckej konferencie Martinské dni pracovného lekárstva a toxikológie	hotel Turiec, Martin	10.03. - 11.03.2016
Klempová, J.		Workshop Budúcnosť odstraňovania azbestových materiálov zo stavieb na Slovensku DILMUN SYSTEM, s.r.o.	AVE SK, Osvetova 24, BA	2 18.03.2016

### Odborné podujatia – aktívna účasť

V r. 2016 pracovníci odboru PPL zabezpečovali v troch kurzoch odbornú prípravu na prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami akreditovanú MŠ SR pod číslom: 13/2014/14/1, organizovanú Inštitútom bezpečnosti práce, s.r.o., Bratislava spolu pre 70 účastníkov.

tab. č. 15 c

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára	Miesto konania	Dátum
Kristiánová, S.	Právne predpisy súvisiace s problematikou chemických látok a zmesí na	Odborná príprava na prácu s veľmi toxickými a toxickými	IBP, s.r.o. BA	19.02.2016

	trhu a s výkonom práce s chemickými faktormi	látkami a zmesami <i>30 účastníkov</i>		
Kristiánová, S.	Právne predpisy súvisiace s problematikou chemických látok a zmesí na trhu a s výkonom práce s chemickými faktormi	Odborná príprava na prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami <i>25 účastníkov</i>	IBP, s.r.o. BA	2 28.04.2016
Kristiánová, S.	Právne predpisy súvisiace s problematikou chemických látok a zmesí na trhu a s výkonom práce s chemickými faktormi	Odborná príprava na prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami <i>15 účastníkov</i>	IBP, s.r.o. BA	2 16.11.2016

### **Pregraduálna a postgraduálna výchova**

- zabezpečenie odbornej praxe MUDr. Peter Lipovský pred atestáciou zo všeobecného lekárstva, 21.03.-24.03.2016, 24 hod.
- zabezpečenie praktickej výučby 4 študentov 2. ročníka dennej formy odboru Verejné zdravotníctvo FVZ SZU, BA 06.-09.05.2016, 12 hod.
- zabezpečenie odbornej praxe MUDr. Jana Pulmannová pred atestáciou zo všeobecného lekárstva, 30. 06. – 04.07.2016, 18 hod.
- zabezpečenie odbornej praxe MUDr. Mariana Mrázová, PhD. pred atestáciou zo všeobecného lekárstva, 19.07. – 21.07.2016, 18 hod.
- zabezpečenie odbornej praxe pred štátnou skúškou na LFUK v Hradci Králové, Nikol Kosuthová, 16.08. – 17.08.2016, 12 hod.
- zabezpečenie odbornej praxe MUDr. Mária Obecajčíková pred atestáciou zo všeobecného lekárstva, 02.11.2016, 6 hod.

### **Publikačná činnosť**

bez účasti

### **Zahraničné pracovné a študijné cesty**

bez účasti

### **Špecializované odborné činnosti**

- Regionálna komisia na posudzovanie chorôb z povolania pri UN v Bratislave, 23.02. 2016, KPLaT Bratislava, MUDr. S. Kristiánová
- Regionálna komisia na posudzovanie chorôb z povolania pri UN v Bratislave, 03.06. 2016, KPLaT Bratislava, MUDr. S. Kristiánová
- Regionálna komisia na posudzovanie chorôb z povolania pri UN v Bratislave, 15.11. 2016, KPLaT Bratislava, MUDr. S. Kristiánová
- Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb z povolania pri UN v Bratislave, 24.11.2016, MZ SR Bratislava, MUDr. S. Kristiánová

### **Členstvo v medzirezortných a medzinárodných pracovných skupinách a komisiách**

bez účasti

### **Členstvo v pracovných skupinách a komisiách**

- MUDr. Soňa Kristiánová, krajská odborníčka hlavného hygienika SR pre Bratislavský kraj v odbore PPL
  - MUDr. Soňa Kristiánová, členka Poradného zboru hlavného hygienika SR pre odbor PPL
  - MUDr. Soňa Kristiánová, členka Regionálnej komisie UN BA pre posudzovanie chorôb z povolania
  - MUDr. Soňa Kristiánová, členka Regionálnej komisie UN BA pre posudzovanie kožných chorôb z povolania
- MUDr. Soňa Kristiánová, predsedníčka Komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami
- Mgr. Jana Klemková, členka Komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami
- Mgr. Jana Klemková, členka Komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s dezinfekčnými prípravkami na profesionálne použitie a na prácu s prípravkami na reguláciu živočíšnych škodcov na profesionálne použitie
- Oľga Miškovičová, členka Komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na prácu s toxickými a veľmi toxickými látkami a zmesami
- MUDr. Soňa Kristiánová, členka Obvodnej povodňovej komisie v Senci
- MUDr. Soňa Kristiánová, členka Evakuačnej komisie v Senci
- MUDr. Soňa Kristiánová, členka Krízového štábu Obvodného úradu v Senci

### **Iné činnosti**

1 príspevok pre médiá (Nový Čas na tému Búranie PKO – odstraňovanie azbestu na stavbe podklady pre hovorkyňu RÚVZ BA)  
896 konzultácií (ústne, telefonicky, mailom)

### **Účast' na školiaciach akciách**

- Celoslovenský seminár Register rizikových prác (ASTR), 15.11.2016, RÚVZ Martin, Bc. Sláviková, I., Miškovičová, O.
- Odborný seminár k pilotnému testovaniu návrhu nového metodického postupu na hodnotenie lokálnej fyzickej záťaže, 03.11.2016, ÚVZ SR Bratislava, Mgr. Klemková, J., Bc. Sláviková, I.
- Odborný seminár k pilotnému testovaniu návrhu nového metodického postupu na hodnotenie lokálnej fyzickej záťaže, 30.11.2016, ÚVZ SR Bratislava, Mgr. Klemková, J., Bc. Sláviková, I.

### **Účast' na pracovných poradách**

- Pracovná porada členov poradného zboru hlavnej odbornej odborníčky hlavného hygienika SR pre odbor PPL, 18.05.2016, Liptovský Mikuláš, MUDr. S. Kristiánová
- Celoslovenská porada vedúcich odborov a oddelení PPLaT RÚVZ v SR, Liptovský Mikuláš 18.-19.05.2016, MUDr. S. Kristiánová, Mgr. Jana Klemková
- Pracovná porada členov poradného zboru hlavnej odbornej odborníčky hlavného hygienika SR pre odbor PPL, 13.10.2016, Banská Bystrica, MUDr. S. Kristiánová

## **SPOLOČNÉ DOZORNÉ AKTIVITY S INÝMI ORGÁNMI DOZORU**

11.

**Vyhodnotenie dohody o spolupráci a koordinácii činností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci medzi ÚVZ SR A NIP, zo dňa 15.03.2011**  
**Článok 7 - Spolupráca regionálnych hygienikov a inšpektorov práce**

## Spoločné previerky s IP

tab.č. 16

<b>Spoločné previerky s orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách</b>		
<b>Kraj</b>	<b>Počet</b>	<b>Organizácia (firma)</b>
BA	1	S and R, s.r.o., Bratislavská 87 900 46 Most pri Bratislave, IČO: 35 742 305, prevádzka Pekáreň Starý otec, Závodná 78/C 821 06 Bratislava
	1	Stupavar, spol. s r.o., Cementárska 15 900 31 Stupava, IČO: 46 673 059, prevádzka Pivovar Stupavar Cementárska 1414/15 Stupava
	1	VÍNO MATYŠÁK s.r.o., Holubyho 85 902 01 Pezinok, IČO: 35 836 113, prevádzka Víno Matyšák s.r.o., Glejovka 1361/10 Pezinok
	1	TINA spol. s r.o., Mlynská 9 903 01 Senec, IČO: 17 642 779, prevádzka Baliareň a pražiareň potravín 925 26 Reča, bývalý areál PD
<b>Spolu</b>	<b>4</b>	

Na základe Dohody o spolupráci a koordinácii činností medzi ÚVZ SR a NIP v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci boli v Bratislavskom kraji uskutočnené 4 spoločné previerky RÚVZ Bratislava a IP Bratislava vo vyššie uvedených právnych subjektoch. Za účelom zabezpečenia plnenia úlohy RÚVZ Bratislava zvolal dňa 01.06.2016 koordinačnú poradu so zástupcami IP v Bratislave. RÚVZ BA vykonal štátny zdravotný dozor podľa metodiky na výkon ŠZD so zameraním na kontrolu dodržiavania právnych a ostatných predpisov a monitoring možných rizík na pracoviskách a na plnenie povinností zamestnávateľov, ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do 1. a 2. kategórie. IP BA vykonal previerky so zameraním na kontrolu BOZP. Zástupcovia oboch štátnych orgánov si po skončení previerok navzájom vymenili záznamy a protokoly.

Plnenie spoločných dozorných aktivít RÚVZ BA a IP BA v r. 2016 bolo priebežne kontrolované na spoločných poradách. Na pracovných stretnutiach zástupcov RÚVZ BA a IP BA bol prerokovaný spoločný postup vo veci riešenia podnetov postúpených na IP BA a na RUVZ BA, ktoré sa týkajú pracovného prostredia. V rámci plnenia úloh NIP pri kontrolách so zameraním na plnenie ustanovení doplnkového dôchodkového poistenia v spoločnostiach s evidovanými rizikovými prácami (práce 3. a 4. kategórie) bola zo strany RÚVZ Bratislava poskytnutá súčinnosť IP BA, týkajúca sa evidencie rizikových prác. Záznamy zo 4 stretnutí IP BA a RUVZ BA ako i záznamy zo spoločných previerok boli zaslané na ÚVZ SR. Spolupráca RÚVZ BA s IP BA bola na dobrej úrovni.

tab.č. 16a

<b>Spoločné previerky orgánov verejného zdravotníctva a orgánov inšpekcie práce vo vybraných organizáciách</b>				
<b>Organizácia</b>	<b>Prevádzka</b>	<b>Plnenie povinností zdravotného dohľadu</b>	<b>Rozhodnutia RÚVZ BA/ Opatrenia RÚVZ BA na odstránenie nedostatkov</b>	<b>Nedostatky zistené IP BA</b>
S and R, s.r.o., Bratislavská 87 900 46 Most pri Bratislave IČO:	Pekáreň Starý otec Závodná 78/C 821 06 Bratislava	Práce s expozíciou chemickým faktorom (rastlinný pevný aerosól), fyzickej záťaži, záťaži teplom, 2.	<b>Opatrenie uložené v zázname zo ŠZD:</b> Predložiť protokol z objektívneho merania chemických faktorov (rastlinný pevný aero-	1 nedostatok v oblasti BOZP

35 742 305 Počet zamestnancov:14/9		kat. Michal Jobbágy – SaWo consulting Záhradnícka 231/15, 927 01 Šaľa, ABT OPPL/9994/2014 Nedostatky pri plnení zdravot. dohľadu neboli zistené.	sól) v pracovnom prostredí pekárne a prevádzkový poriadok pre pracovné činnosti s expozíciou chemickým faktorom - splnené, práce boli zaradené do 2. kategórie	
Stupavar, spol. s r.o., Cementárska 15 900 31 Stupava IČO: 46 673 059 Počet zamestnancov: 5/1	Pivovar Stupavar Cementárska 1414/15 Stupava	Práce s expozíciou hľuku, 2. kat. Humania spol. s r.o., Strečnianska 13, 851 05 Bratislava OPPL-7465/2009- Oj Nedostatky pri plnení zdravot. dohľadu neboli zistené	<b>Opatrenie uložené v zázname zo ŠZD:</b> Predložiť protokol z objektívneho merania hľuku v pracovnom prostredí	4 nedostatky v oblasti BOZP
VÍNO MATYŠÁK s.r.o., Holubyho 85 902 01 Pezinok IČO: 35 836 113 Počet zamestnancov: 50/25	Víno Matyšák s.r.o., Glejovka 1361/10 Pezinok	Práce s expozíciou hľuku, chemickým faktorom, fyzickej záťaži 2. kat. Centrum hygieny a epidemiológie, s.r.o. Harmónia 3034, 900 01 Modra Dohľad nad pracovnými podmienkami, verejný zdravotník PPL/6693/2014 Nedostatky pri plnení zdravot. dohľadu neboli zistené	<b>Rozhodnutie</b> PPL/11190/2016 z 01.07.2016- súhlas so zmenou v prevádzkovaní priestorov výrobných hál spočívajúcou v zriadení prevádzkového laboratória a schválenie PP pre pracovné činnosti súvisiace s expozíciou hľuku a ch.f. na pracovisku prevádzkového laboratória a vo výrobnej hale – fľaškovni; schválenie zmeny PP pre pracovné činnosti súvisiace s expozíciou ch.f. na pracovisku výrobných hál spočívajúcej v inovácii technologických zariadení a v aktualizácii chemickej legislatívy.	4 nedostatky v oblasti BOZP
TINA spol. s r.o., Mlynská	Baliareň a pražiareň	Práce s expozíciou hľuku 2. kat.	Neboli uložené	9 nedostatkov v oblasti

9 903 01 Senec IČO: 17 642 779 Počet zamestnancov: 8/5	potravín 925 26 Reča bývalý areál PD	MED POINT, s.r.o., Hollého 14, 903 01 Senec OPPL-8097/2007- Oj Nedostatky pri plnení zdravot. dohľadu neboli zistené		BOZP a 1 nedostatok v oblasti nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania
--	---	--	--	--

V r. 2016 požiadal spoločnosť SLOVNAFT, a.s., Vlčie hrdlo 1, 824 12 Bratislava o vydanie stanoviska k udeleniu certifikátu "Bezpečný podnik". Vzhľadom k tomu, že v pracovných priestoroch žiadateľa sú zabezpečené opatrenia na ochranu zdravia zamestnancov pri práci, na základe zistení zo štátneho zdravotného dozoru a posúdenia úrovne ochrany zdravia zamestnancov pri práci v spoločnosti tunajší úrad nemal námietky proti vydaniu certifikátu.

**Výkon koordinovanej kontroly orgánov štátnej správy podľa zák. NR SR č. 216/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií**

**Koordinované kontroly v r. 2016**

tab. č. 17

<b>Spoločné koordinované dozorné aktivity orgánov verejného zdravotníctva s inými orgánmi dozoru vo vybraných organizáciách (podľa zákona č. 261/2002 Z.z., od 01.08.2015 podľa zák. č. 128/2015 Z.z.)</b>					
<b>Kraj</b>	<b>Preverka RÚVZ</b>	<b>Kontrolované subjekty</b>	<b>Kategória subjektu</b>	<b>Kontrola</b>	<b>Počet uložených opatrení</b>
BA	1	Agility Logistics, s.r.o., Senec	B	11.02.2016	0
	1	Duslo,a.s. Šaľa, OZ ISTRO-CHEM Nobelova 34, BA VJ Urýchľovače, stáčanie a sklad CS <sub>2</sub>	B	28.04.2016	0
	1	SLOVNAFT,a.s., Vlčie hrdlo 1, BA P5 – výroba palív, VJ Reforming 5	B	27.05.2016	0
	1	Transpetrol a.s. BA, Odovzdávacia stanica ropy č. 1	A	24.06.2016	0
	1	DSV Slovakia, s.r.o., Senec-Skladovacia hala D24	B	21.09.2016	0
	1	DSV Slovakia, s.r.o., Senec-Produkčná a skladovacia hala Senec Cargo Center	B	21.09.2016	0
	1	BRENNTAG SLOVAKIA, s.r.o., Glejovka 15, Pezinok	A	25.10.2016	0
<b>Spo-</b>	<b>7</b>				

lu					
----	--	--	--	--	--

Výkon koordinovanej kontroly orgánov štátnej správy podľa zák. NR SR č. 128/2015 o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa uskutočnil v roku 2016 podľa zaslaného harmonogramu. Previerky boli vykonané za účasti zástupcov Slovenskej inšpekcie ŽP, Inšpektorát ŽP Bratislava, Inšpektorátu práce Bratislava, Hasičského a záchranného útvaru hl. m. SR Bratislavy, Okresného úradu BA, Pezinok, Senec odbor starostlivosti o životné prostredie a odbor krízového riadenia a RÚVZ BA.

Previerky boli zamerané na preverenie dodržiavania zák. NR SR č. 128/2015 Z.z. podľa § 24 ods. 2),15) a 16) zák. č. 128/2015, a to na :

- vypracovanie, vedenie a uchovávanie predpísanej dokumentácie
- povinnosti pri aktualizácii predpísanej dokumentácie
- povinnosti pri predpísaných školeniach a výcviku zamestnancov
- povinnosti pri ustanovení odborne spôsobilej osoby
- povinnosti odborne spôsobilej osoby
- zabezpečenie použiteľnosti prostriedkov na zdoľávanie ZPH
- zriadenie služby havarijnej odozvy a zabezpečenia plnenie jej úloh
- zabezpečenie precvičovania situácií podľa havarijného plánu,

dodržiavanie zák. NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, platných nariadení vlády SR a zák. NR SR č. 67/2010 Z.z o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh. Záznamy z previerok boli zaslané Slovenskej inšpekcii životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava a UVZ SR.

Spoločnosť Agility Logistics, s.r.o., Diaľničná cesta 5, Senec sa zaoberá skladovou, distribučnou a administratívnou činnosťou s prechodným uskladňovaním kvapalných a tuhých chemických látok vrátane veľmi toxických, karcinogénnych a mutagénnych v originálnych obaloch, pričom množstvá a druhy skladovaných látok sa menia v závislosti od jednotlivých kontraktov a sú ohraničené kapacitou skladu, od 14.03.2015 spustila firma prevádzku na Diaľničnej ceste 18 A, hala C, Senec. Pracovníci nevykonávajú rizikové práce, hygienické nedostatky neboli zistené.

V spoločnosti Duslo,a.s., pracovisko Nobelova 34, Bratislava, ktorá sa zaoberá výrobou gumárenských a chemických výrobkov a prípravkov na ochranu rastlín a proti škodcom bola vykonaná kontrola vo VJ urýchľovače prevádzka Sulfenaxov, stáčanie a sklad sírouhlika. Prevádzkovateľ disponuje požadovanými rozhodnutiami a odbornou spôsobilosťou na skladovanie a manipuláciu s toxickými a karcinogénnymi látkami a zmesami. Pracovníci nevykonávajú rizikové práce, hygienické nedostatky neboli zistené.

V spoločnosti SLOVNAFT,a.s., Vlčie hrdlo 1, BA, ktorá sa zaoberá výrobou výrobkov z ropy a jej chemického spracovania, bola uskutočnená kontrola na pracoviskách P5 – výroba palív, VJ Reforming 5. Činnosť VJ spočíva v katalytickom reformovaní s kontinuálnou regeneráciou katalyzátora za účelom zvýšenia oktánového čísla benzínov (zvýšením obsahu aromatických uhlíkovodíkov) na Pt katalyzátore za prítomnosti vodíka. Vlastné strojné zariadenia sú umiestnené vo vonkajšom prostredí a obsluhované z veľínu. V prevádzke sa zaoberá s nebezpečnými chemickými faktormi v uzatvorenom systéme, pracovné činnosti operátorov boli z hľadiska expozície chemickým faktorom zaradené do 1. kategórie, z hľadiska možnej expozície karcinogénnym a mutagénnym faktorom – benzén do 2. kategórie. Pracovníci v prevádzke nevykonávajú rizikové práce, hygienické nedostatky neboli zistené, nápravné opatrenia neboli uložené.

V spoločnosti TRANSPETROL,a.s. Odovzdávacia stanica ropy Bratislava, Vlčie hrdlo 1, ktorá sa zaoberá prepravou a skladovaním ropy, nákupom a predajom ropy a ropných produktov neboli zistené hygienické nedostatky. Odovzdávacia stanica ropy slúži na príjem ropy z PS4 Tupá cez PS5 Bučany a jej odovzdanie koncovému odberateľovi SLOVNAFT,a.s. cez



meráciu stanicu. Koncové zariadenie slúži tiež na reguláciu tlaku ropy v potrubnej sústave, príjem deliacich, kontrolných a čistiacich ježkov a na zachytenie kalov a dopravovaného média pri prijímaní deliaceho, kontrolného a čistiaceho ježka. Na pracovisku pracujú 3 zamestnanci, rizikové práce sa nevykonávajú, veľmi toxické látky a zmesi sa nevyskytujú, ropa je klasifikovaná ako toxická zmes a karcinogén 1B, na pracovisku sa vyskytuje v uzatvorenom potrubnom systéme. Expozícia zamestnancov prichádza do úvahy len v prípade mimoriadnej udalosti –havárie.

V spoločnosti DSV Slovakia, s.r.o., Diaľničná 6, Senec, prevádzka Skladovacia hala D24 sa vykonáva skladovanie oxidujúcich, korozívnych látok a látok nebezpečných pre životné prostredie v originálnych obaloch na paletách a v regáloch. Sklady sú určené na operatívne zásobovanie koncového odberateľa. Druhy skladovaných chemických látok a zmesí sa menia v závislosti od jednotlivých kontraktov. Množstvá sú ohraničené kapacitou skladu (243 t oxidujúcich látok, 717 t látok nebezpečných pre ŽP). Toxické a veľmi toxické, karcinogénne a mutagénne látky a zmesi sa v súčasnosti neskladujú. Zamestnanci 82/19 v profesii skladník v prevádzke nevykonávajú rizikové práce, hygienické nedostatky neboli zistené. Spoločnosť má zabezpečené všetky náležitosti, vyplývajúce z požiadaviek zák. č. 355/2007 Z.z. a zák.č. 128/2015 Z.z.

V spoločnosti DSV Slovakia, s.r.o., Diaľničná 6, Senec, prevádzka Produkčná a skladovacia hala Senec Cargo Center, Diaľničná 6, Senec sa vykonáva skladovanie oxidujúcich, korozívnych látok a látok nebezpečných pre životné prostredie v originálnych obaloch na paletách, v sudoch, v kontajneroch a v regáloch. Druhy skladovaných chemických látok a zmesí sa menia v závislosti od jednotlivých kontraktov. Množstvá sú ohraničené kapacitou skladu. Zamestnanci 6/0 v profesii skladník nevykonávajú rizikové práce, hygienické nedostatky neboli zistené, v čase previerky sa nevykonávalo skladovanie toxických látok. V prípade skladovania toxických látok, tieto práce riadia odborne spôsobilí zamestnanci. Spoločnosť má zabezpečené všetky náležitosti, vyplývajúce z požiadaviek zák. č. 355/2007 Z.z. a zák.č. 128/2015 Z.z.

V spoločnosti BRENTAG SSLOVAKIA s.r.o., Glejovka 15 Pezinok sa vykonáva nákup, skladovanie, predaj (veľkoobchod a maloobchod), preprava, distribúcia chemických látok vrátane žieravín, horľavín, toxických a veľmi toxických látok, karcinogénnych a mutagénnych látok, potravinárskej chémie, sprostredkovanie predaja a administratívne práce spojené s činnosťou firmy. Prevažná časť sortimentu je predávaná v originálnom, pôvodnom balení, časť tekutej chémie je dovážaná vo vlakových cisternách, alebo autocisternách a odtiaľ je prečerpávaná do veľkokapacitných zásobníkov prípadne rovno do menších malospotrebitel'ských obalov o objeme 1000 l, 220 l, 200 l, 50 a 60 l podľa požiadaviek zákazníkov. Činnosť je vykonávaná v účelových priestoroch. Zamestnanci 64/45, z toho 16 skladovomanipulačných robotníkov nevykonávajú rizikové práce, hygienické nedostatky neboli zistené, v čase previerky sa nevykonávalo skladovanie toxických látok. V prípade skladovania toxických látok, tieto práce riadia odborne spôsobilí zamestnanci. Spoločnosť má zabezpečené všetky náležitosti, vyplývajúce z požiadaviek zák. č. 355/2007 Z.z. a zák.č. 128/2015 Z.z.

Odbor PPL sa vyjadroval pre SIŽP, IŽP BA 1x k bezpečnostnej správe: SLOVNAFT,a.s., areál Bratislava, kat. B z dôvodu zmeny legislatívy a rozšírenia výroby v podniku SLOVNAFT,a.s. o novú VJ výroby nízko hustotného polyetylénu – VJ LDPE4, ktorá postupne nahradí všetky predchádzajúce prevádzky výroby PE v SLOVNAFT, a.s.

15 x sa vyjadroval k zмене integrovaného povolenia na prevádzku: č. 10 Nákup a spracovanie mlieka, RAJO,a.s., BA; č. 11 Nákup a spracovanie mlieka, stáčacie a skladovacie miesto pre koncentráty HNO<sub>3</sub> a NaOH RAJO,a.s., BA; Zariadenie na úpravu odpadov pred energetickým zhodnotením, ecorec Slovensko s.r.o., Glejovka 15, Pezinok; č. 4 Etylénoxid a glykoly, SLOVNAFT, a.s.,BA; č. 7 Etylbenzén a Kumén, SLOVNAFT, a.s., BA; č. 5 Fenol, SLOVNAFT, a.s., BA; č. 11 Výroba síry, Regenerácia amínového rozpúšťadla, Stripovanie kyslých vôd, Regenerácia kyseliny sírovej, SLOVNAFT,a.s.; č. 13 Likvidácia technologic-

kých častí mazutového hospodárstva a rozvodov mazutu – likvidácia zásobnej nádrže ZN1, Tepláreň západ Polianky 6, BA, Bratislavská teplárenská a.s.; č. 14 Výmena elektromotorov spalínových ventilátorov a ich regulácia frekvenčnými meničmi pre kotol K6, Tepláreň západ Polianky 6, BA, Bratislavská teplárenská a.s.; č. 15 Rekonštrukcia kotla HK3, Tepláreň západ Polianky 6, BA, Bratislavská teplárenská a.s.; č. 3 Linka na povrchovú predúpravu hliníkových karosérií, hala H6b Volkswagen Slovakia a.s.; č. 5 Polyetylén 1-3, SLOVNAFT,a.s.; č. 17 AD5, AVD6 a Výroba a expedícia asfaltov, SLOVNAFT, a.s., BA; č. 12 Výroba síry, Regenerácia amínového rozpúšťadla, Stripovanie kyslých vôd, Regenerácia kyseliny sírovej, SLOVNAFT,a.s.; č. 4 Výroba sulfenaxov, Nobelova 34 BA, Duslo,a.s.

2 x sa vyjadroval k zrušeniu integrovaného povolenia na prevádzku: Etylénoxid a glykoly, SLOVNAFT, a.s., ktorá bola odstránená v súlade s rozhodnutím SIŽP č. 7483-5199/37/2016/Vlt/370121406/Z4-Ods zo dňa 18.02.2016 okrem stavebných objektov, ktoré nemajú výrobný charakter; Výroba výbušnín, Istrochem Explosives a.s., Nobelova 34 BA na základe žiadosti prevádzkovateľa z 06/2016, nakoľko samotná výroba neprebíha od 12/2009.

## 12. VÝKON ŠTATNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU ORGÁNMI VE- REJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA V SÚVISLOSTI S NOVOU CHE- MICKOU LEGISLATÍVOU

### Rozhodnutia v oblasti chemických faktorov

tab. č. 18

Rozhodnutia orgánov verejného zdravotníctva v oblasti chemických faktorov, karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických	P o č e t súhlasných/ nesúhlasných rozhodnutí
Rozhodnutia o návrhoch na <b>uviedenie priestorov do prevádzky*</b> vrátane návrhov na zmenu v ich prevádzkovaní a ak si to vyžaduje objektívizáciu chemických faktorov (vrátane karcinogénov, mutagénov a látok reprodukčne toxických) pracovného prostredia, o návrhoch na uvedenie priestorov do skúšobnej prevádzky. (§ 13 ods. 4 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	141/0
Rozhodnutia o návrhoch na skladovanie a manipuláciu s veľmi toxickými látkami a zmesami na pracovisku vrátane ich použitia pri dezinfekcii, regulácii živočíšnych škodcov a na ochranu rastlín (§ 13 ods. 4 písm. i) zákona č. 355/2007 Z. z.)	7/0
Rozhodnutia o návrhoch na činnosti spojené s výrobou, spracovaním, manipuláciou, skladovaním, prepravou a zneškodňovaním chemických karcinogénov a mutagénov na pracovisku. (§ 13 ods. 4 písm. j) zákona č. 355/2007 Z. z.)	12/0
Rozhodnutia o návrhoch na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb. (§ 13 ods. 4 písm. k) zákona č. 355/2007 Z. z.)	328/0

\* Týka sa prevádzok, u ktorých orgán verejného zdravotníctva schválil prevádzkový poriadok, ktorého

súčasťou je posudok o riziku pri práci s chemickými faktormi.

## Opatrenia v oblasti chemických faktorov

tab. č. 18a

Nápravné a predbežné opatrenia, oznámenia týkajúce sa chemických faktorov	Počet
Zákaz alebo obmedzenie uvádzania do obehu a použitia nebezpečných chemických látok a chemických prípravkov a iných výrobkov ohrozujúcich verejné zdravie. (§ 12 ods. 3 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz alebo obmedzenie výroby, spracovania a používania chemických látok a prípravkov, ktoré zhoršujú pracovné prostredie, podmienky práce a ohrozujú zdravie zamestnancov. (§ 12 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Oznámenie začiatku vykonávania dezinfekcie a regulácie živočíšnych škodcov ako profesionálnu činnosť fyzickými osobami - podnikateľmi a právnickými osobami písomne najneskôr do 48 hodín pred jej začiatkom. (§ 52 ods. 4 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Zákaz výroby, manipulácie alebo uvádzania do obehu výrobkov, ktoré odporujú požiadavkám ustanoveným týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. (§ 55 ods. 2 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z.)	0
Opatrenie nariadené v prípade, ak hrozí poškodenie zdravia alebo života alebo ak k nemu už došlo vplyvom expozície karcinogénnym látkam, mutagénnym látkam a látkam reprodukčne toxickým vrátane nariadenia zneškodnenia nebezpečnej látky, nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku. (§ 26 ods. 2 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Opatrenia prijaté na obmedzenie látky, látky v zmesi alebo látky vo výrobku, ak sa zistí, že na ochranu zdravia je nevyhnutný zásah (§26 ods. 2 písm. c) zákona č. 67/2010 Z.z.)	0
Opatrenia prijaté v prípade, ak látka alebo zmes predstavuje vážne riziko pre zdravie ľudí z dôvodov klasifikácie, označovania alebo balenia* (§26 ods. 3 písm. c) zákona č. 67/2010 Z.z.)	0

\* Údaje od RÚVZ so sídlom v BB

## Sankčné opatrenia v oblasti chemických faktorov

tab. č. 18b

Sankčné opatrenia uložené orgánmi verejného zdravotníctva za správne delikty v oblasti chemických faktorov podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zákona č. 67/2010 Z.z.	Počet	Suma €
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. a), b), c), d), e), f) zákona č. 355/2007 Z. z.	1	300
Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 29 písm. e), f), g), h), i), j) zákona č. 355/2007 Z. z.	3	6 000

Pokuty za iné správne delikty podľa § 57 ods. 44 písm. a), b) zákona č. 355/2007 Z. z.	0	-
Pokuty uložené za správne delikty uvedené v § 33 písm. c),d),e) zákona č. 67/2010 Z. z.	0	-
Poriadkové pokuty uložené podľa § 36 písm. c) zákona č. 67/2010 Z.z.	0	-

V roku 2016 odbor PPL uložil právoplatne 1 pokutu podľa § 57 ods. 50 zák. 355/2007 Z.z. za správne delikty podľa § 57 ods. 22 písm. f), g), h), i), j), m) zákona č. 355/2007 Z. z. (IAC Group (Slovakia) s.r.o. automobilový priemyselný park Lozorno súp. č. 1006 vo výške 300,- €), 2 pokuty za správne delikty podľa § 57 ods. 29 písm. j), h) zákona č. 355/2007 Z. z. (Dušan Miezga – MOVAK Družstevná 553/3, 922 03 Vrbové vo výške 2000,- €; LUKYSTAV, s.r.o., Váhovská cesta 517, 925 63 Dolná Streda vo výške 2000,- €) a 1 pokutu za správne delikty podľa § 57 ods. 29 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z. (MEDICAL GLASS, a.s., Agátova 22, 844 03 Bratislava vo výške 2000,- €).

### Stanoviská, informácie v oblasti chemických faktorov

tab. č. 18c

Stanoviská, informácie, vyjadrenia a expertízy vypracované v oblasti chemických faktorov	Počet
Odborné stanoviská, informácie, expertízy a vyjadrenia pre Centrum pre chemické látky a prípravky (§ 26 ods. 3 písm. b) zákona č. 67/2010 Z. z.)	0
Vyjadrenie k bezpečnostnej správe (§ 9 ods. 6 zákona č. 261/2002 Z. z.)	1

## 13. PERSONALISTIKA

### Personálne obsadenie odboru PPL v r. 2016

tab. č. 19

Personálne obsadenie odboru preventívneho pracovného lekárstva								
	Lekári	VŠ		DAHE	AHE	SŠ		Spolu
		zdrav.	iní			zdrav.	ostatní	
Odbor PPL	1	6	1	4	2	0	0	15

Lekári 1 nadstavbová atestácia z hygieny práce a pracovného lekárstva  
VŠ zdrav. 3 absolventi magisterského štúdia fakulty Verejného zdravotníctva SZU BA  
2 absolventi magisterského štúdia katedry Verejného zdravotníctva VŠ zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave  
1 absolventka bakalárskeho štúdia fakulty Verejného zdravotníctva SZU BA  
1 absolventka magisterského štúdia fakulty Verejného zdravotníctva Trnavskej univerzity  
VŠ iní 1 SVŠT stavebná fakulta, špeciálna príprava pre výkon práce v zdravotníctve v odbore hygiena životného a pracovného prostredia  
DAHE 4 PŠŠ hygiena práce  
AHE 2 PŠŠ hygiena práce

K 30.04.2016 ukončila pracovný pomer lekárka po absolvovaní atestácie z verejného zdravotníctva, v 06/2016 nastúpila absolventka magisterského štúdia fakulty Verejného zdravotníctva Trnavskej univerzity. Celkový počet pracovníkov odboru PPL sa ku koncu r. 2016 oproti r. 2015 nezmenil. Odbor PPL má od 08/2015 2 oddelenia: Odd. hygieny práce a Odd. rizikových prác a chorôb z povolania. Naďalej pretrvávala tendencia výmeny (odchodu) zapracovaných pracovníčiek v priemere do 3 rokov od nástupu na RUVZ prevažne z ekonomických dôvodov.

# **OCHRANA ZDRAVIA PRED ŽIARENÍM**

# ANALÝZA SITUÁCIE V RADIAČNEJ OCHRANE V BRATISLAVSKOM KRAJI

## 1. VŠEOBECNÁ ČASŤ

### 1.1 VŠEOBECNÝ POPIS ČINNOSTI ODDELENIA A CELKOVÉ ZHODNOTENIE ČINNOSTI

Odbor ochrany zdravia pred žiarením je samostatný medicínsky odbor, ktorý sa zaoberá hodnotením vplyvu ionizujúceho žiarenia na zdravie ľudskej populácie. Na základe vedeckých poznatkov a podkladov získaných dozornou činnosťou navrhuje všeobecné a hodnotí konkrétne opatrenia na zabezpečenie účinnej ochrany zdravia ľudí. Pripravuje podklady pre usmerňovanie ochrany zdravia pri zaobchádzaní so zdrojmi ionizujúceho žiarenia v rôznych oblastiach hospodárstva, zdravotníctva, vedy a výskumu. V životnom prostredí skúma výskyt prírodnej a antropogénnej skladby izotopov s ohľadom na možný vplyv na zdravie obyvateľstva. Svoju činnosť vykonáva v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami o zdravotnom riziku ionizujúceho žiarenia, medzinárodnými odporúčaniami a medzinárodnými a národnými legislatívnymi predpismi.

Svoju úlohu ochrany zdravia pred účinkami ionizujúceho žiarenia vykonáva viacerými činnosťami. Z nich najdôležitejšie, prípadne najčastejšie vykonávané sú:

- Výkon štátneho zdravotného dozoru,
- Vydávanie rozhodnutí, záväzných a odborných stanovísk,
- Poradenská a konzultačná činnosť,
- Riešenie podnetov a sťažností,
- Stanovenie radiačnej záťaže plodu po lekárskom ožiarení tehotnej pacientky,
- Riešenie výskumných úloh a projektov zameraných na problematiku radiačnej ochrany,
- Legislatívna činnosť,
- Prešetrovanie mimoriadnych radiačných udalostí,
- Účasť na cvičeniach simulujúcich mimoriadnu radiačnú udalosť,
- Vedenie evidencie pracovísk, kde sa vykonávajú činnosti vedúce k ožiareniu,
- Zvyšovanie kvalifikácie pracovníkov aktívnou alebo pasívnou účasťou na odborných podujatiach,
- Spolupráca s Odborom preventívneho a pracovného lekárstva pre posúdenie práce a pracovných podmienok v súvislosti s podozrením na chorobu z povolania a posúdenie kategórie rizikových prác s rizikovým faktorom ionizujúce žiarenie.

### 1.2 PERSONÁLNE ZLOŽENIE ODDELENIA

K 31. 12. 2016 bol odbor personálne obsadený troma pracovníkmi:

1 VŠ III. stupňa, odbor jadrová fyzika, prax v odbore 31 rokov,  
1 VŠ III. stupňa, odbor organická chémia, prax v odbore 11 rokov,  
1 SŠ – odbor rádiologický technik, diplomovaný asistent hygienickej služby, prax v odbore 30 rokov.

### **1.3 VÝKON ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU PODĽA VYKONÁVANÝCH ČINNOSTÍ VEDÚCICH K OŽIARENIU**

Cieľom ŠZD je preverenie dodržiavania ustanovení zákona NR SR č. 335/2007 Z. z. a všeobecných záväzných právnych predpisov. Pre oblasť radiačnej ochrany sú platné štyri nariadenia vlády SR a tri vyhlášky MZ SR. Výkon štátneho zdravotného dozoru sa týka 456 prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia, u ktorých sa nachádza:

- 1 481 ks röntgenových prístrojov,
- 22 ks rádiologických zariadení používaných v radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne a
- 302 ks uzavretých rádioaktívnych žiaričov.

Miesta výkonu činností vedúcich k ožiareniu sa nachádzajú v ôsmich okresoch Bratislavského regiónu - okresy Bratislava I. – V, okresy Pezinok, Malacky a Senec. Štátny zdravotný dozor pre oblasť radiačnej ochrany pozostáva hlavne z nasledovných činností:

- prípravy podkladov pre opatrenia a rozhodnutia regionálneho hygienika,
- kontroly činností so zdrojmi žiarenia a rádioaktívnymi odpadmi,
- kontroly odbornej a zdravotnej spôsobilosti pracovníkov,
- dozimetrických meraní všetkých druhov radiačných polí, ktoré sa vyskytujú na pracoviskách a v životnom prostredí v Bratislavskom regióne,
- kontroly činností pri uvádzaní zdrojov žiarenia do životného prostredia,
- kontroly prepravy zdrojov žiarenia,
- posudzovania prevádzkovej dokumentácie jednotlivých pracovísk so zdrojmi žiarenia,
- hodnotenia navrhutej optimalizácie pre jednotlivé pracoviská,
- špecializovaných meraní radiačných polí pri kontrole zabezpečenia kvality rádiodiagnostických a rádioterapeutických vyšetreniach pacientov,
- hodnotenia ožiarenia pracovníkov a obyvateľov a sledovanie dodržiavania limitov ožiarenia.

Preventívny ŠZD sa vykonáva na pracoviskách u prevádzkovateľov zdrojov ionizujúceho žiarenia, ktorí požiadali úrad o vydanie povolenia na výkon činnosti vedúcej k ožiareniu, prípadne o jeho zmenu alebo jeho zrušenie. V r. 2016 sme vykonali 43 výkonov preventívneho ŠZD.

Bežný ŠZD sa zväčša vykonáva na podnet oprávnenej organizácie k výkonu osobnej dozimetrie o nameraní zodpovedajúcej mesačnej hodnoty osobného dávkového ekvivalentu  $H_p(10)$  z vonkajších zdrojov ionizujúceho žiarenia prekračujúcu 2 mSv. Cieľom dozoru je zistenie skutkovej podstaty pri ktorej došlo k zvýšenej expozícii pracovníka, navrhnutie nápravných opatrení tak, aby boli dodržané legislatívne ustanovenia o limitoch radiačnej záťaže, preveruje sa odborná a zdravotná spôsobilosť dotknutých pracovníkov a skúšky zdrojov ionizujúceho žiarenia. V r. 2016 sa prešetilo 84 prípadov zvýšených expozícií pracovníkov zo zdravotníckych zariadení. Z toho je 58 z Národného ústavu srdcových a cievnych chorôb, a. s. Bratislava, 11 prípadov z Univerzitnej nemocnice Bratislava, 6 prípadov z Národného onko-



logického ústavu, a. s. v Bratislave, 6 prípadov z Detskej fakultnej nemocnice v Bratislave a 3 prípady z Onkologického ústavu sv. Alžbety, s. r. o. v Bratislave. Na podnet občana a štátnej správy sme vykonali dva štátne zdravotné dozory.

Zabezpečovanie všetkých činností OOZPŽ je veľmi náročná úloha, ktorá si vyžaduje kvalifikovaných odborníkov a mnohé činnosti sú časovo náročné. Napriek personálnemu poddimenzovaniu sa pracovníkom darilo zabezpečiť preventívny štátny zdravotný dozor a prípravu podkladov k vydaniu rozhodnutí na povolenie na výkon činností vedúcich k ožiareniu v súlade s termínmi stanovenými v zákone o správnom konaní.

### **1.3.1 Výsledky dozoru na pracoviskách v zdravotníctve**

Na základe žiadostí účastníkov konania o vydanie povolenia na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení podľa § 45 odsek 3 písm. a) zák. č. 355/2007, bol na pracoviskách vykonaný štátny zdravotný dozor, pri ktorom sa zistilo, že pracovisko spĺňa požiadavky na zabezpečenie radiačnej ochrany. Následne bolo účastníkom konania vydané 38 povolení:

Spoločnosť Next s.r.o., Vajnorská 40, 832 63 Bratislava, získala dňa 1. 2. 2016 povolenie na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre skiagrafický röntgenový prístroj Chirana DRGEM GXR – 32 v priestoroch rádiologického pracoviska v budove polikliniky na Vajnorskej ulici č. 40, 832 63 Bratislava. Toto povolenie bolo následne dňa 6. 9. 2016 zmenené z dôvodu zmeny odborného zástupcu.

Bratislavské rádiodiagnostické centrum, a. s., Námestie SNP 10, 814 99 Bratislava získalo povolenie dňa 16. 2. 2016 na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení – röntgenového zariadenia pre počítačovú tomografiu SIEMENS SOMATOM DEFINITION 64; mamografického röntgenového prístroja SIEMENS MAMMOMAT 1000; röntgenového prístroja SIEMENS MULTIX so skiagrafickým snímkovacím kompletom; stomatologického panoramatického röntgenového prístroja PLANMECA PRO MAX; mobilného röntgenového prístroja SIEMENS SIREMOBIL COMPACT a mobilného röntgenového prístroja SIEMENS POLYMOBIL III na rádiologických pracoviskách Bratislavského rádiodiagnostického centra, a. s. v objekte Univerzitnej nemocnice s poliklinikou Milosrdní bratia, spol. s r. o., Námestie SNP 10, 814 99 Bratislava.

MUDr. Juraj Bilka, ZS M. Schneidera Trnavského 8, 841 01 Bratislava, získal dňa 19. 2. 2016 povolenie na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení – stomatologického intraorálneho röntgenového prístroja FONA XDC v priestoroch stomatologickej ambulancie, ZS Paracelsus M. Schneidera Trnavského 8, 841 01 Bratislava.

Dňa 10. 3. 2016 bola vydaná zmena povolenia z dôvodu zmeny miesta výkonu MUDr. Eve Veselej, Malokarpatské nám. 2, 841 03 Bratislava, na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení - stomatologického intraorálneho röntgenového prístroja AR-DET ORIX 70 s rádioviziografiou v stomatologickom pracovisku v Zdravotnom stredisku, Malokarpatské nám. 2, 841 03 Bratislava.

Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela Pezinok, Malacká cesta 63, 902 18 Pezinok, zakúpila nový zdroj ionizujúceho žiarenia a preto jej bola vydaná dňa 22. 3. 2016 zmena povolenia na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení – röntgenový prístroj EDITOR HFe 501 so skiagrafickým vyšetrovacím kompletom a mobilný röntgenový

prístroj pre skiagrafiu SHIMADZU MOBILE ART EVOLUTION na rádiologických pracoviskách Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela Pezinok, Malacká cesta 63, 902 18 Pezinok.

Spoločnosť Nemocničná a. s., Holubyho 35, 902 01 Pezinok si tiež zakúpila nový zdroj ionizujúceho žiarenia a dňa 4. 4. 2016 získala zmenu povolenia na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení – röntgenového zariadenia pre počítačovú tomografiu SIEMENS SOMATOM EMOTION 16, mamografického röntgenového prístroja HOLOGIC LORAD SELÉNIA, röntgenového prístroja CHIRANA MP 50 CHIRAKTIS so skiagrafickým vyšetrovacím kompletom, röntgenového prístroja SWISSRAY DDR MODULAI-RE PLUS so skiagrafickým vyšetrovacím kompletom, mobilného röntgenového prístroja IMD BASIC 100–15, mobilného röntgenového prístroja GENERAL ELECTRIC STENOS-COP, mobilného röntgenového prístroja SIEMENS ARCADIS VARIC a stomatologického intraorálneho röntgenového prístroja CASTELLINI X SAFE 70 používaných na rádiologických pracoviskách Nemocničnej a. s. v Nemocnici Malacky, Ul. Duklianskych hrdinov 34, 901 22 Malacky.

Spoločnosť Euromedix, a. s., Einsteinova 25, 851 01 Bratislava, v rámci jedného roku dvakrát zmenila odborného zástupcu pre radiačnú ochranu a preto im správny orgán vydal zmeny povolenia najskôr dňa 5. 4. 2016 na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre stomatologický intraorálny röntgenový prístroj CASTELLINI X – SAFE 70, umiestnený v samostatnej stomatologickej rádiodiagnostickej vyšetrovni v objekte Polikliniky ProCare na Betliarskej ul. č. 3776/17, 851 01 Bratislava a zmenu povolenia pre röntgenový prístroj SIEMENS MULTIX so skiagrafickým vyšetrovacím kompletom a mamografického röntgenového prístroja GE PERFORMA Model MGF–110 na rádiologickom oddelení v objekte Polikliniky ProCare na Betliarskej ul. č. 3776/17, 851 01 Bratislava. Následne, dňa 24. 11. 2016 im obe povolenia boli opätovne zmenené z dôvodu zmeny odborného zástupcu.

Pre MUDr. Matúša Gulla, PhD., Tbiliská 6, 831 06 Bratislava, bolo vydané dňa 13. 4. 2016 povolenie na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení – stomatologického intraorálneho röntgenového prístroja PHOT – X II v priestoroch stomatologickej ambulancie na Rustaveliho 6, 831 06 Bratislava.

Spoločnosť Saliva, s. r. o., A. Gwerkovej 1538/11, 851 04 Bratislava, získala dňa 14. 4. 2016 povolenie na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre dve pracoviská a to stomatologického panoramatického röntgenového prístroja VATECH PaX–i Model PCH–2500 a stomatologického intraorálneho röntgenového prístroja SOREDEX MINRAY v stomatologickej ambulancii Saliva, s. r. o. v stomatologickom trakte neštátnej polikliniky SPORTMED, Daxnerovo nám. 5, 821 08 Bratislava a stomatologického panoramatického röntgenového prístroja PLANMECA ProOne v stomatologickej ambulancii Saliva, s. r. o., Nová 127, 900 31 Stupava.

Dňa 22. 4. 2016 bola vydaná zmena povolenia z dôvodu zmeny miesta výkonu činnosti spoločnosti MaVa Dent s. r. o., Bulharská 129, 821 04 Bratislava na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre intraorálny röntgenový prístroj VATECH EY Ray v zubnej ambulancii Narcisová 5, 821 01 Bratislava.

Spoločnosť DENT SK s. r. o., Martinengova 36, 811 02 Bratislava, si zakúpila ďalší intraorálny röntgenový prístroj a 22. 4. 2016 získala zmenu povolenia z dôvodu zmeny počtu zdrojov ionizujúceho žiarenia na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom

ožiarení – 2 ks intraorálny stomatologický röntgenový prístroj PLANMECA PRO X s RVG a 1 ks stomatologický panoramatický röntgenového prístroja PLANMECA Pro One v stomatologickom pracovisku Pajštúnska 3, 851 02 Bratislava.

Dňa 26. 4. 2016 získal MDDr. Pavol Podolský, Ladzianskeho 8, 831 01 Bratislava povolenie na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre stomatologický intraorálny röntgenového prístroja MYRAY RX-DC v priestoroch stomatologickej ambulancie na Stromovej 16, 831 01 Bratislava.

Centrum ústneho zdravia s. r. o., Dolná 46, 900 01 Modra, získal 28. 4. 2016 povolenie na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre stomatologický panoramatický röntgenového prístroja PLANMECA PRO MAX umiestneného v samostatnej stomatologickej rádiodiagnostickej vyšetrovni a mobilný stomatologický intraorálny röntgenového prístroja OWANDY OW-RX v stomatologických ambulanciách v priestoroch neštátneho zdravotníckeho zariadenia Centrum ústneho zdravia, s. r. o., Dolná 46, 900 01 Modra.

Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Žellova 2, 829 24 Bratislava, bolo dňa 10. 5. 2016 vydané povolenie na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre röntgenový prístroj CHIRALUX 2 so skiagrafickým snímkovacím kompletom na rádiologickom pracovisku Súdneho lekárstva Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Antolská 11, 851 07 Bratislava.

Dňa 17. 5. 2016 získala spoločnosť MC Orthodontics s. r. o., Fialkové údolie 19, 811 01 Bratislava, povolenie na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre stomatologický intraorálny röntgenový prístroj GENDEX EXPERT DC s RVG a stomatologický CBCT röntgenový prístroj Vatech Pax – i 3D SC Green CT, používané v stomatologickom pracovisku na Sološníckej ul. č. 36, 841 04 Bratislava.

MUDr. Sylvia Deglovičová, CSc., Björsonova 13, 811 05 Bratislava, dostala dňa 20. 5. 2016 povolenie na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre 1 ks stomatologický intraorálny röntgenový prístroj SODEREX MINRAY s RVG a pre 2 ks stomatologických intraorálnych röntgenových prístrojov GENDEX EXPERT DC s RVG v stomatologickom pracovisku Björsonova 13, 811 05 Bratislava. Následne bolo toto povolenie dňa 24. 10. 2016 zmenené na základe zmeny počtu zdrojov ionizujúceho žiarenia, na uvedené stomatologické pracovisku pribudol stomatologický panoramatický röntgenový prístroj VATECH PCH – 2500.

Spoločnosť Dr. Ostertag Dental s. r. o., Lovinského 23, 811 04 Bratislava, získala povolenie dňa 27.5.2016 na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre stomatologický panoramatický röntgenového prístroja NEW TOM GO umiestnený v samostatnej stomatologickej rádiodiagnostickej vyšetrovni a stomatologický intraorálny röntgenový prístroj CASTELLINI X-70 v stomatologickej ambulancii Dr. Ostertag Dental s. r. o. v objekte na Lovinského 23, 811 04 Bratislava.

STOMAMED, s.r.o., Panská 14, 811 01 Bratislava, dostal dňa 7.6.2016 povolenie na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre stomatologický intraorálny röntgenového prístroja SIRONA HELIODENT Plus v priestoroch stomatologickej ambulancie na Laurinskej 16, 811 01 Bratislava. Povolenie bolo dňa 10. 10. 2016 zmenené z dôvodu zmeny počtu zdrojov ionizujúceho žiarenia, na pracovisko pribudol ďalší intraorálny röntgenového prístroja SIRONA HELIODENT Plus.

Spoločnosť AT DENT s. r. o., Dúbravská cesta 14/6313, 841 04 Bratislava, získala dňa 22.6.2016 zmenu povolenia na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení z dôvodu zmeny miesta sídla spoločnosti a zmeny miesta výkonu činnosti. Stomatologický intraorálny röntgenový prístroj E-WOO Model ESX začal používať v stomatologickej ambulancii, Dúbravská cesta 14/6313, 841 04 Bratislava.

Dňa 22.6.2016 získala povolenie aj spoločnosť Pro RTG, s. r. o., Mýtna 5, 811 07 Bratislava, na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení – röntgenového zariadenia pre skiagrafiu SIEMENS MULTIX Compact K a röntgenového zariadenia pre výpočtovú tomografiu PHILIPS MX 16 – SLICE umiestnených v samostatnej rádiologicko-diagnosticko-vyšetrovni rádiologického pracoviska organizácie Pro RTG, s. r. o. na Mýtnej č. 5, 811 07 Bratislava.

Spoločnosť sport & endo clinic s. r. o., Pri starej Prachárni 14, 831 04 Bratislava, získala dňa 8.7.2017 povolenie na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre skiaskopický pojazdný röntgenový prístroj Ziehem Solo a skiagrafický pojazdný röntgenový prístroj FUGI GO, používaných v špecializovanej nemocnici v odbore ortopédia Clinica Orthopedica, Nevädzova 6, 821 01 Bratislava.

A-KLINIK BRATISLAVA s. r. o., Jelačičova 8, 821 08 Bratislava, získala dňa 11. 7. 2016 zmenu povolenia na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre röntgenové zariadenie pre skiagrafiu DX-D 300 AGFA umiestneného v samostatnej rádiologicko-diagnosticko-vyšetrovni a mobilný röntgenový prístroj pre skiaskopiu ZIEHM VISION FD, používaných na rádiologických pracoviskách A-KLINIK BRATISLAVA s. r. o., Jelačičova 8, 821 08 Bratislava z dôvodu zmeny odborného zástupcu pre radiačnú ochranu.

Dňa 21.7.2016 spoločnosť IMPLANTCARE Slovakia, s. r. o., Bajkalská 29/E, 821 01 Bratislava, získala povolenie na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre stomatologické röntgenové CBCT zariadenie HDX WILL CORP Model DENTRI a stomatologický intraorálny röntgenový prístroj SIRONA HELIODENT PLUS, ktoré sú používané v samostatnej stomatologickej rádiologicko-diagnosticko-vyšetrovni v stomatologickej ambulancii IMPLANTCARE Slovakia, s. r. o. v objekte Bajkalskej 29/E, 821 01 Bratislava.

Pre spoločnosť INTECK s.r.o., Nová 121, 900 31 Stupava, bolo vydané dňa 26.7. 2017 povolenie na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení pre stomatologický intraorálny röntgenový prístroj MAX 70 HF/DC v priestoroch stomatologickej ambulancie INTECK s.r.o. v zdravotnom stredisku Gorkého 1, 811 01 Bratislava

MDDr. Lenka Székelyová, Vinohradská 57, 900 81 Šenkvice, získala povolenie dňa 27. 7. 2016 na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení na stomatologický intraorálny röntgenový prístroj SIRONA HELIODENT PLUS, ktorý je umiestnený v stomatologickej ambulancii v objekte Zdravotného strediska, Vinohradská 57, 900 81 Šenkvice.

Dňa 6. 9. 2016 správny orgán vydal povolenie pre pani MUDr. Teréziu Roštárovú, Drobného 10, 841 01 Bratislava, na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení na stomatologický intraorálny röntgenový prístroj VATECH Model VEX-S 100 W, ktorý je umiestnený v stomatologickej ambulancii v objekte na Drobného 10, 841 01 Bratislava.

Spoločnosť Radiológia, s. r. o., Hraničiarska 76, 851 10 Bratislava, získala dňa 6. 9. 2016 povolenie na používanie zdroja ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení na röntgenové zariadenie pre výpočtovú tomografiu SIEMENS SOMATOM SENSATION 64 v priestoroch pracoviska samostatnej CT vyšetrovne Radiológia s. r. o., Univerzitná nemocnica Bratislava, Nemocnica sv. Cyrila a Metoda, Antolská 11, 851 07 Bratislava.

Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody so sídlom v Bratislave, Chorvátska 5, 821 29 Bratislava, získali povolenie dňa 9. 9. 2016 na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení a to pre stomatologický intraorálny röntgenový prístroj ACTEON X – Mind DC a röntgenové zariadenie EDITOR HFe 501 so skiagrafickým snímkovacím kompletom pausch Cozmos 2 v zdravotníckom zariadení – polikliniky (časti určenej pre obvinených a odsúdených) Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody so sídlom v Bratislave, Chorvátska 5, 821 29 Bratislava.

Onkologický ústav sv. Alžbety, s. r. o., Heydukova 10, 812 50 Bratislava, získal dňa 12. 9. 2017 zmenu povolenia na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení na rádiodiagnostických pracoviskách II. Rádiologickej kliniky a Kliniky stomatológie a maxilofaciálnej chirurgie Lekárskej fakulty Univerzity Komenského a Onkologického ústavu sv. Alžbety, s. r. o. a Preventívneho centra Onkologického ústavu sv. Alžbety, s. r. o., Heydukova 10, 812 50 Bratislava pre nasledovné zdroje – röntgenové zariadenie pre počítačovú tomografiu SIEMENS SOMATOM EMOTION 16; röntgenové zariadenie pre počítačovú tomografiu SIEMENS SOMATOM SENSATION OPEN; röntgenový prístroj SAMSUNG GC80 so skiagrafickým snímkovacím kompletom; skiaskopický röntgenový prístroj GENERAL ELECTRIC PRECISION RXi; dva mamografické röntgenové prístroje HOLOGIC LORAD SELENIA; mamografický röntgenový prístroj SIEMENS MAMMOMAT 3000 NOVA; mamografický röntgenový prístroj HOLOGIC SELENIA DIMENSIONS; mamografický röntgenový prístroj pre digitálnu stereotaxiu HOLOGIC MULTI CARE PLATINUM; stomatologický intraorálny röntgenový prístroj CASTELLINI X SAFE 70; stomatologický intraorálny röntgenový prístroj FONA XDC; stomatologický panoramatický röntgenový prístroj MORITA VERAVIEWEPOCS 2 D; mobilný skiagrafický röntgenový prístroj SIEMENS POLYMOBIL PLUS. Zmena bola vykonaná z dôvodu zmeny počtu zdrojov na pracovisku.

MUDr. Andrea Šeborová, Vajanského 56, 900 01 Modra, dostala zmenu povolenia dňa 20.10.2016 na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení z dôvodu zmeny počtu zdrojov ionizujúceho žiarenia. na stomatologické pracovisko na Štúrovej 60, 900 01 Modra k stomatologického intraorálneho röntgenového prístroja MINDENT 70 DC pribudol stomatologický panoramatický röntgenový prístroj PLANMECA PRO MAX.

Poliklinika Karlova Ves, Líščie údolie 57, 842 31 Bratislava, získala zmenu povolenia dňa 28.10.2016 na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení – mamografického röntgenového prístroja GE PERFORMA a röntgenového prístroja SEDECAL Model SHF–635 so skiagrafickým vyšetrovacím kompletom AGFA DX–D 600 na rádiologických pracoviskách v objekte Polikliniky Karlova Ves, Líščie údolie 57, 842 31 Bratislava. Zmena bola vykonaná na základe zmeny typu zdroja ionizujúceho žiarenia, nový röntgenový prístroj SEDECAL Model SHF–635 so skiagrafickým vyšetrovacím kompletom AGFA DX–D 600 nahradil vyradený röntgenový prístroj GE Proteus System.

Spoločnosť RT KONZULT, spol. s r. o., Krížna 47, 811 07 Bratislava, získala dňa 15. 11. 2016 povolenie na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení –

stomatologického panoramatického röntgenového prístroja FONA XPan DG a stomatologického intraorálneho röntgenového prístroja FONA XDC na stomatologickom rádiodiagnostickom pracovisku v objekte Ružinovskej polikliniky, a. s. na Ružinovskej 10, 820 07 Bratislava.

### **1.3.2 Výsledky dozoru na pracoviskách veterinárnej medicíny**

V r. 2016 v Bratislavskom regióne bola na základe žiadosti účastníka konania iba jedna zmena povolenia na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia vo veterinárnej praxi podľa § 45 odsek 3 písm. a) zák. č. 355/2007 Z. z. Štátny zdravotný dozor, pri ktorom sa zistilo, že pracovisko spĺňa požiadavky na zabezpečenie radiačnej ochrany, bol vykonaný na pracovisku MVDr. Jozefa Fica, Písničky 34, 901 01 Malacky, ktorý si dokúpil ďalší veterinárny röntgenový prístroj. Dňa 22. 12. 2016 získal zmenu povolenia z dôvodu zmeny počtu zdrojov ionizujúceho žiarenia na používanie zdrojov ionizujúceho vo veterinárnej praxi na veterinárny röntgenový prístroj AJEX 160H, ktorý je umiestnený v samostatnej veterinárnej rádiodiagnostickej vyšetrovni na prízemí a veterinárny röntgenový prístroj FIDEX ANIMAGE, ktorý je umiestnený v samostatnej veterinárnej rádiodiagnostickej vyšetrovni na prvom poschodí v priestoroch privátnej Veterinárnej kliniky MVDr. Jozef Fico na Ul. Na vrátkach 13, 841 01 Bratislava.

### **1.3.3 Výsledky dozoru na ostatných pracoviskách so zdrojmi žiarenia**

Na základe žiadostí účastníkov konania o vydanie povolenia na používanie technických röntgenových zariadení podľa § 45 odsek 3 písm. b) zák. č. 355/2007 Z. z.; na odber, skladovanie a používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia na priemyslové indikačné zariadenia a na nedeštruktívnu röntgenovú alebo gama defektoskopiu podľa § 45 odsek 3 písm. c) zák. č. 355/2007 Z. z.; na prepravu rádioaktívnych žiaričov podľa § 45 odsek 3 písm. d) zák. č. 355/2007 Z. z.; na odber, skladovanie a používanie otvorených rádioaktívnych žiaričov I. kategórie podľa § 45 odsek 3 písm. g) zák. č. 355/2007 Z. z.; bol na pracoviskách vykonaný štátny zdravotný dozor, pri ktorom sa zistilo, že pracoviská spĺňajú požiadavky na zabezpečenie radiačnej ochrany. V r. 2016 boli 2 účastníkom konania vydané 4 súhlasné zmeny povolenia.

Spoločnosť SEPS, a. s., Búdkova cesta 33, 811 04 Bratislava, získala dňa 9. 2. 2016 zmenu povolenie na odber, skladovanie, používanie a prepravu zdrojov ionizujúceho žiarenia na nedeštruktívnu röntgenovú a gama defektoskopiu pre 2 uzavreté rádioaktívne žiariče  $^{192}\text{Ir}$  v krytoch Gammamat TI - F každý o aktivite do 3,7 TBq a 1 uzavretý rádioaktívny žiarič  $^{192}\text{Ir}$  v kryte Gammamat TI o aktivite do 1,5 TBq na pracovisku skladu zdrojov ionizujúceho žiarenia na Úderníckej 11 v Bratislave a na prechodných pracoviskách v rámci celého územia SR, z dôvodu zmeny počtu zdrojov ionizujúceho žiarenia. Spoločnosť vyradila röntgenový prístroj Balteau 200/10 a predložila protokol o jeho likvidácii. Následne bola dňa 19. 4. vydaná ďalšia zmena povolenia z dôvodu zmeny miesta sídla spoločnosti - Údernícka 11, 851 01 Bratislava a zmeny počtu zdrojov ionizujúceho žiarenia – spoločnosť začala používať uzavretý rádioaktívny žiarič  $^{75}\text{Se}$  s aktivitou 4,4 TBq.

V Slovenskom metrologickom ústave, Karloveská 63, 842 55 Bratislava došlo k zmene odborného zástupcu pre radiačnú ochranu a následne mu boli vydané dňa 22. 11. 2016 dve zmeny povolenia. Prvé povolenie bolo vydané na odber, skladovanie a používanie uzavretých rádioaktívnych žiaričov; na odber, skladovanie a používanie otvorených rádioaktívnych žiari-

čov na pracoviskách kategórie I. a II. - 2 ks  $^{60}\text{Co}$  o aktivitách: 154 MBq a 75,221 TBq (Chizobalt 75); 7 ks  $^{137}\text{Cs}$  o aktivitách: 12 MBq; 120 MBq; 23,976 GBq; 1199 MBq; 360,301 GBq; 53,046 TBq; 5,829 TBq; 3 ks  $^{241}\text{Am/Be}$  o aktivitách: 175,3 GBq; 1053 MBq; 34,16 GBq; 2 ks  $^{252}\text{Cf}$  o aktivitách: 0,130 MBq a 0,058 MBq; 4 ks  $^{239}\text{Pu/Be}$  o aktivitách: 499,53 GBq; 124,882 GBq; 12,488 GBq; 1249 MBq a na činnosť laboratória fotónov, laboratória neutrónov a laboratória vysokoenergetických elektrónov v budove „I“ objektu spoločnosti Slovenský metrologický ústav, Karloveská 63, 842 55 Bratislava. Druhé povolenie bolo vydané na odber, skladovanie a používanie uzavretých rádioaktívnych žiaričov a na odber, skladovanie a používanie otvorených rádioaktívnych žiaričov na pracoviskách kategórie I. a II. - 4 ks  $^{90}\text{Sr}$  o aktivitách: 15,8 kBq; 14,5 kBq; 12,0 kBq; 4434,8 kBq; 2 ks  $^{134}\text{Cs}$  o aktivitách: 92,7 kBq a 2,764 kBq; 15 ks  $^{137}\text{Cs}$  o aktivitách: 22,3 kBq; 175,1 kBq; 352,4 kBq; 54,8 kBq; 38,3 kBq; 258,7 kBq; 10,0 kBq; 52,5 kBq; 108,0 kBq; 17,8 kBq; 16,4, kBq; 2,90 kBq; 66,67 kBq; 1,332 MBq; 28,840 MBq; 2 ks  $^{226}\text{Ra}$  o aktivitách: 163,7 kBq a 117,34 kBq; 5 ks  $^{241}\text{Am}$  o aktivitách: 16,4 kBq; 507 kBq; 30,2 kBq; 10,4 kBq; 545,3 kBq; 1 ks  $^{22}\text{Na}$  o aktivite 3,459 kBq; 1 ks  $^{57}\text{Co}$  o aktivite 3,126 kBq; 1 ks  $^{60}\text{Co}$  o aktivite 2,111 kBq; 1 ks  $^{75}\text{Se}$  o aktivite 1,644 kBq; 1 ks  $^{88}\text{Y}$  o aktivite 1,936 kBq; 1 ks  $^{109}\text{Cd}$  o aktivite 1,874 kBq; 1 ks  $^{113}\text{Sn}$  o aktivite 1,689 kBq; 1 ks  $^{133}\text{Ba}$  o aktivite 3,271 kBq; 1 ks  $^{139}\text{Ce}$  o aktivite 2,46 kBq; 1 ks  $^{226}\text{Ra}$  1,171 mg  $\pm 0,5\%$  - 42,96 kBq; 1 ks  $^{226}\text{Ra}$  2,277 mg - 83,07 kBq na pracovisku aktivity rádionuklidov laboratórií budovy „H“ v objekte spoločnosti Slovenský metrologický ústav, Karloveská 63, 842 55 Bratislava.

### **1.3.4 Dozor na pracoviskách so zvýšeným prírodným ionizujúcim žiarením**

V r. 2016 nebol dozornému orgánu doručený žiaden návrh na vydanie povolenia na vykonávanie činnosti na pracoviskách so zvýšeným prírodným ionizujúcim žiarením podľa § 45 odsek 3 písm. e) zák. č. 355/2007 Z.

## **1.4 ČINNOSŤ PRESAHUJÚCA RÁMEC VÝKONU ŠTÁTNEHO ZDRAVOTNÉHO DOZORU, OSOBITNÁ ČINNOSŤ A AGENDA**

### **1.4.1 Mimoriadne situácie**

V r. 2016 nebola vyhlásená mimoriadna situácia v Bratislavskom regióne z dôvodu vzniku mimoriadnej radiačnej udalosti.

### **1.4.2 Monitorovanie prírodného žiarenia v životnom prostredí**

Odbor ochrany zdravia pred žiarením je podľa vyhlášky MZ SR č. 524/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o radiačnej monitorovacej sieti stálou zložkou radiačnej monitorovacej siete, ale v súčasnosti pracovisko nie je vybavené príslušnými zariadeniami na potrebné analýzy a vyšetrenia. Na pokyn z ÚVZ SR im boli zaslané požiadavky na nákup nových prístrojov pre potreby štátneho zdravotného dozoru, radiačnej monitorovacej siete a laboratórne činnosti odboru.

### **1.4.3 Manažment kvality**

Odbor ochrany zdravia pred žiarením nemá certifikát kvality pre systém riadenia spoločnosti ISO 9001:2008. Všetky činnosti, ktoré odbor vykonáva sú v súlade s platnými legislatívnymi predpismi, medzinárodnými odporúčaniami a najnovšími vedeckými poznatkami.

#### **1.4.4 Konzultačná, expertná, školiaca a iná činnosť**

Pracovníci odboru poskytovali konzultácie prevádzkovateľom zdrojov ionizujúceho žiarenia pred a pri podávaní návrhov k vydaniu povolenia na činnosti vedúce k ožiareniu. Usmerňovali odborných zástupcov pre radiačnú ochranu na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia v činnostiach na zabezpečenie ochrany zdravia pracovníkov a obyvateľov v okolí týchto pracovísk. Poskytovali poradenstvo obyvateľom v problematike ionizujúceho žiarenia a pracovným zdravotným službám. Celkovo sa poskytlo asi 280 konzultácií, pričom väčšina z nich boli telefonické konzultácie.

#### **Ožiarenie tehotných pacientok pri lekárskom ožiarení**

V uplynulom roku sme stanovovali radiačnú záťaž piatim tehotným pacientkam, ktorým boli vykonané rádiodiagnostické vyšetrenia. Pacientkam boli poskytnuté ochranné pomôcky s dostatočným tieniacim ekvivalentom a stanovené hodnoty radiačnej záťaže na plod nepredstavovali zvýšené zdravotné riziko. Ukončenie tehotenstva nebolo odôvodnené ani v jednom prípade.

Pri výkone ŠZD, žiadateľov o vydanie povolenia na používanie zdrojov ionizujúceho žiarenia pri lekárskom ožiarení upozorňujeme na skutočnosti, že o každom vykonanom rádiologickom vyšetrení musí byť vyhotovený záznam, v ktorom musí byť uvedená veľkosť ožiarenia vyšetrovanej osoby alebo údaje umožňujúce posúdenie veľkosti ožiarenia danej osoby. (§ 4 odsek 14) NV č. 340/2006). Údaje potrebné na stanovenie a hodnotenie veľkosti ožiarenia osôb pri lekárskom ožiarení sú uvedené v Prílohe č. 2 NV č. 340/2006 Z. z. a v predložennom dokumente ku žiadosti „Program zabezpečenia kvality radiačnej ochrany“.

U žien v reprodukčnom veku indikujúci lekár a pracovník vykonávajúci ožiarenie musia zistiť informácie, či žena nie je tehotná, a tento údaj musia zaznamenať v zdravotnej dokumentácii (§12 odsek 1 NV č. 340/2006 Z. z.). U tehotných žien sa vykonávajú vyšetrenia spojené s ožiarením len v neodkladných prípadoch, pričom musí byť zvolený taký vyšetrovací postup a taká prístrojová technika, ktoré zabezpečia potrebnú ochranu plodu (§12 odsek 3 NV č. 340/2006 Z. z.). Prevádzkovateľ musí preukázateľne zabezpečiť informovanie pacientky o možných rizikách spojených s lekárskeým ožiarením a o možných rizikách pre jej nenarodené dieťa (§12 odsek 1 NV č. 340/2006 Z. z.).

Pri dodatočnom zistení gravidity pri lekárskom ožiarení je potrebné túto skutočnosť bezodkladne oznámiť písomne (e-mailom, poštou) na RÚVZ Bratislava. V prípade potreby riešenia zdravotného rizika, bude pacientka odoslaná na RÚVZ Bratislava s potrebnými podkladmi pre odhad radiačnej záťaže na plod.

#### **Poradňa ochrany zdravia pred účinkami radónu a kozmického žiarenia.**

Poradňa existuje v rámci odboru od r. 2008 Jej hlavným cieľom je zvýšenou informovanosťou a edukačnou činnosťou podieľať sa na znižovaní radiačnej záťaže a následne zdravotného rizika z ožarovania prírodnými zdrojmi žiarenia obyvateľov a zamestnancov na pracoviskách so zvýšeným prírodným ionizujúcim žiarením. Poradenská činnosť sa poskytuje na základe dopytu rôznych cieľových skupín. Vykonáva sa telefonicky, elektronicky a osobnými stretnutiami. Bolo poskytnutých cca 75 odborných konzultácií obyvateľom, zamestnancom, organizáciám zo štátnej a verejnej správy a podnikateľským subjektom.

Pre Katedru jadrovej fyziky a biofyziky Fakulty matematiky, fyziky a informatiky informatiky UK v Bratislave boli poskytované konzultácie pre potreby medzinárodného projektu krajín V4 (No: 21320324) „The Study of Radon-222 Concentration in Thermal Waters and



Thermal Spas in V4 Countries“. Zároveň bol vypracovaný oponentský posudok k dizertačnej práci doktoranda uvedenej katedry Mgr. Pavla Blahušiaka „Radón vo vybraných vodách a termálnych kúpeľov na Slovensku a vývoj metód jeho merania“.

Slovenskej zdravotníckej univerzite bolo poskytnutých niekoľko odborných konzultácií týkajúcich sa riešenia radónovej problematiky.

Poskytovala sa poradenská a konzultačná činnosť Útvaru verejného zdravotníctva MDVaRR SR zameraná na radiačnú ochranu leteckého personálu a riešeniach znižovania radiačnej záťaže obyvateľstva a obmedzovanie ožiarenia radónom pri výstavbe stavieb s pobytovými priestormi a predchádzanie prieniku radónu do nových budov z podlažia stavby.

Konzultovala sa radiačná ochrana leteckého personálu pre novú leteckú spoločnosť.

Poskytli sa odborné rady organizáciám zaoberajúcim sa problematikou stanovenia objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a niekoľkým stavebným spoločnostiam.

Otázky obyvateľstva sa týkali prevažne zdravotných účinkov ožiarenia radónom, nápravných protiradónových opatrení a pravdepodobnostných mapách výskytu pôdneho radónu.

Všetky poskytnuté informácie a činnosti boli v súlade s platnou legislatívou a najnovšími vedeckými poznatkami.

Najvýznamnejšou aktivitou poradne bolo podieľanie sa na príprave Národného akčného radónového plánu v súlade s požiadavkami Smernice Rady 2013/59/Euratom z 5. decembra 2013, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia. Na štyroch pracovných stretnutiach sa prerokovali otázky obsahu Národného akčného plánu pre radón, príprava informačných letákov pre obyvateľstvo a odborníkov, zaoberajúcich sa radónovou problematikou, a spolupráca a možnosti financovania zo strany WHO. Zároveň bolo aj prerokované aj metodické usmernenie na zabezpečenie jednotného postupu pri hodnotení rádiologických ukazovateľov v pitnej vode v nadväznosti na transpozíciu smernice Rady 2013/51/Euratom.

### **Účasť na odborných a pracovných podujatiach pracovníkov odboru v r. 2016**

1. 22.3.2016 - 23. 3. 2016 - účasť na celoslovenskej pracovnej porade pracovníkov útvarov ochrany zdravia pred žiarením v Dudinciach. Zároveň sa tam uskutočnilo aj pracovné stretnutie skupiny pre vytvorenie Národného akčného plánu pre radón, na ktorom sa preberali otázky ohľadom rádiologických ukazovateľov vôd a tvorbe Národného akčného plánu pre radón.
2. 6. 4. 2016 – účasť na pracovnom stretnutí na ÚVZ SR v súvislosti s novelou Nariadenia vlády SR č. 355/2007 Z. z., ktorého náplňou bolo metodické usmernenie na zabezpečenie jednotného postupu pri hodnotení rádiologických ukazovateľov v pitnej vode v nadväznosti na transpozíciu smernice Rady 2013/51/Euratom.
3. 22. 6. 2016 - účasť na pracovnom stretnutí na ÚVZ SR v súvislosti s prípravou informačných letákov k problematike radónu a metodického pokynu pre hodnotenie rádiologických ukazovateľov a posudzovania žiadosti o zúženie kontroly v pitnej vode.
4. 7.7.2016 – účasť na konzultačnom dni Národného referenčného centra pre pitnú vodu na ÚVZ SR.
5. 15. 12. 2016 – účasť na pracovnom stretnutí na ÚVZ SR zložiek Radiačnej monitorovacej siete, kde sa preberala činnosť radiačnej monitorovacej siete pri normálnej radiačnej situácii na Slovensku a pri radiačnom ohrození. Po ukončení stretnutia pracovná skupina na prípravu Národného akčného plánu pre radón prerokovala spoluprácu s WHO a prípravu propagačných materiálov.

## **Odborná prax zdravotníckych pracovníkov na OOZPŽ**

V r. 2016 bola na OOZPŽ zabezpečená a zrealizovaná odborná prax pre dvoch lekárov pred atestáciou zo všeobecného lekárstva a ôsmym študentom 3. Ročníka Fakulty verejného zdravotníctva SZU v Bratislave.

### **Odborné vyjadrenia, správy a hlásenia**

Pracovníci odboru v r. 2016 vypracovali 11 odborných vyjadrení na základe písomných, prípadne emailových podnetov od rôznych subjektov, vrátane čiastkových posudkov (3) pre odbor PPL, ktoré sa týkali rizikových prác pre rizikový faktor ionizujúce žiarenie. Bolo vykonané šetrenie a vypracovaný posudok na podozrenie choroby z povolania (očný katarakt) pre pracovníčku z Onkologického ústavu sv. Alžbety, s. r. o. v Bratislave.. Pre ÚVZ SR sme vypracovali výročnú správu za uplynulý rok, dvakrát sme podali hlásenia o počte výkonov činnosti odboru a jedno hlásenie o prístrojovom vybavení odboru a jeho doplnení pre činnosť radiačnej monitorovacej siete.

## **1.5 RIEŠENÉ ÚLOHY, PROGRAMY A PROJEKTY**

Regionálna úloha: Sledovanie a hodnotenie veľkosti ožiarenia detských pacientov z lekárskeho ožiarenia pri CT diagnostike.

### **Cieľ**

Uskutočniť prieskum na rádiologickom pracovisku DFNSP, Limbová 1, 833 40 Bratislava zameraný na stanovenie priemerných individuálnych dávok pri vybraných vyšetreniach a stanovenie kolektívnych efektívnych dávok pacientov z lekárskeho ožiarenia v nadväznosti na zvolené diagnostické postupy, frekvenciu ich vykonávania a veľkosť ožiarenia.

Výsledky prieskumu je možné použiť ako jeden z podkladov na nové národné diagnostické referenčné úrovne pre lekárske ožiarenie SR.

### **Anotácia**

Ochrana zdravia obyvateľstva pred ionizujúcim žiarením je jednou zo základných úloh radiačnej ochrany a úradov verejného zdravotníctva. Lekárske ožiarenie predstavuje vo vyspelých krajinách najvýznamnejší zdroj ožiarenia populácie. Jeho príspevok k veľkosti ožiarenia populácie sa za uplynulých desať rokov takmer zdvojnásobil, na čo v súčasnosti upozorňujú mnohé medzinárodné inštitúcie a organizácie –WHO, Medzinárodná agentúra pre jadrovú energiu (MAAE), Vedecký výbor pre sledovanie účinkov atómového žiarenia (UNSCEAR), Európska komisia a ďalšie. Vzhľadom k tomu je hodnotenie veľkosti ožiarenia populácie z lekárskeho ožiarenia jednou zo základných požiadaviek ochrany zdravia obyvateľstva pred ionizujúcim žiarením, ktoré sú zakotvené v základnej zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre Atómovú energiu (EURATOM). Stanovenie veľkosti individuálnych dávok pri jednotlivých typoch rádiologických výkonov umožní stanoviť celkovú kolektívnu dávku populácie Slovenskej republiky z lekárskeho ožiarenia a kvantifikovať tak riziká negatívnych účinkov žiarenia na populáciu Slovenskej republiky, ktoré pochádzajú z lekárskeho ožiarenia. Získanie komplexných informácií o veľkosti ožiarenia pacientov pri vybraných rádiologických vyšetreniach umožní definovať nové národné diagnostické referenčné úrovne pre vybrané typy rádiologických vyšetrení a stanoviť bližšie požiadavky na optimalizáciu a zníženie ožiarenia pacientov pri lekárskom ožiarení slovenskej populácie a môže zabrániť zbytočnému ožiareniu pacientov a znížiť tak riziko vzniku radiačných poškodení zdravia vyvolaných ioni-

zujúcim žiarením (vznik nádorových ochorení a genetického poškodenia). Na našom pracovisku sme sa zamerali na sledovanie radiačnej záťaže detských pacientov pri vybraných rádiodiagnostických CT vyšetreniach nakoľko detský organizmus je významne vnímavejší na ionizujúce žiarenie ako dospelý jedinec.

### **Etapy riešenia:**

Cieľ: 1.etapa: Mesačné sledovanie radiačnej záťaže detských pacientov pri CT vyšetreniach jednotlivých orgánov v DFNSP Kramáre v Bratislave a štatistické polročné hodnotenie dávkovej záťaže pacientov.

T: 30.6.2016

Cieľ: 2.etapa: Mesačné sledovanie radiačnej záťaže detských pacientov pri CT vyšetreniach jednotlivých orgánov v DFNSP Kramáre v Bratislave a štatistické ročné hodnotenie dávkovej záťaže pacientov.

T: 31.12.2016

### **Odpočet:**

**2. etapa riešenia** - Mesačné sledovanie radiačnej záťaže detských pacientov pri CT vyšetreniach jednotlivých orgánov v DFNSP Kramáre v Bratislave a štatistické ročné hodnotenie dávkovej záťaže pacientov.

Na zber a spracovanie údajov efektívnych dávok a orgánových dávok pacientov sa použil databázový softvér z programu Microsoft Office Access, v ktorom sa vytvorili formuláre na zaznamenávanie všetkých základných údajov o pacientoch, ktorí absolvovali CT vyšetrenie. Uspôsobený databázový program a metodiku jeho použitia sme rozvinuli v DFNSP, Limbová 1, 833 40 Bratislava na rádiologickom oddelení s CT pracoviskom. Zaznamenávajú sa nastavené a dávkové parametre u jednotlivých vyšetrení, ktoré sú dôležité pri výpočte efektívnych dávok pacientov vo vekovej skupine od novorodencov až po 18 rokov. Vytvorený formulár je uložený na rtg pracovisku, čo umožňuje pravidelný zber údajov. V priebehu r. 2016 sa vykonalo na DFNSP 2862 CT vyšetrení s nadpolovičnou prítomnosťou chlapcov (obr. č. 1), počet vyšetrení sa pohyboval v rozsahu 200 - 290 pacientov/mesiac.

Na ďalšie spracovanie údajov slúžia programovo vytvorené tabuľky na štatistické vyhodnotenie výsledkov. V mesačných intervaloch sa sleduje úroveň efektívnej a orgánovej dávky u pacientov z detskej populácie s prihliadnutím na pohlavie a vek detského pacienta. Sledovala sa dávková záťaž pacientov pri vyšetrení nasledujúcich orgánov: Lebka-mozog, krčná chrbtica, hrudná chrbtica, pectus-hrudník, bedrová chrbtica, lumbosakrálny prechod, panva, bedrové kĺby, pľúca, pažerák, žalúdok, tenké črevo, hrubé črevo, žlčník, obličky, nadobličky, močový mechúr, uši, koleno, nos, krk, nosohltan, ruka, koleno, panva, brucho, pečeň, slezina, PND, členok, CT angio renál. artérií, femur, predkolenie, trachea, mandíbula, hlavné bronchy, spánkové kosti, kľúčna kosť, koreň nosa, HRCT, noha, členok. Obrázok č. 2 zobrazuje priemerné hodnoty dávok z CT vyšetrení za celý rok niektorých najčastejšie vyšetřovaných orgánov. Najväčšia dávková záťaž podľa obrázku je pri CT vyšetreniach panvy, obličiek a brucha.

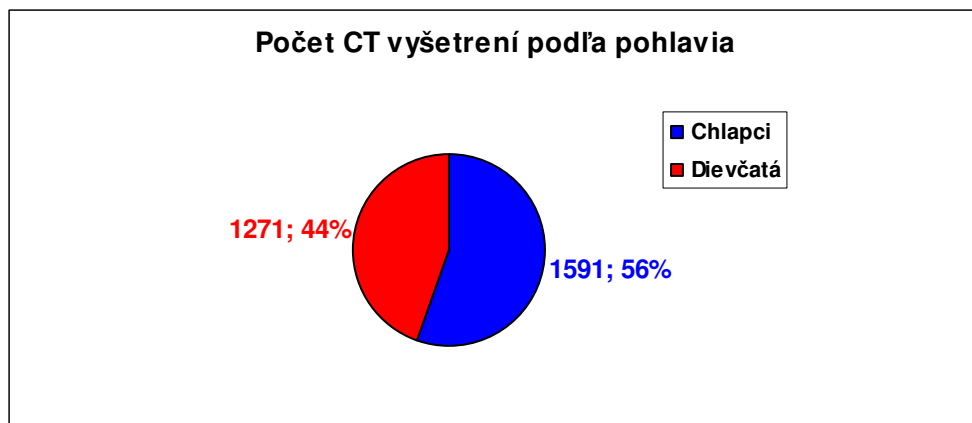
Zaujímavým je tiež zistenie, že až 41% zo všetkých CT vyšetrení tvorí vyšetrenie hlavy (obr. č. 3). Tento typ CT vyšetrenia síce dosahuje v porovnaní s inými vyšetreniami relatívne nízku hodnotu priemernej efektívnej dávky - 1,70 mSv (obr. č. 2), avšak v rámci rozlo-

ženia orgánových dávok za rok 2016 dosahuje toto vyšetrenie výrazný podiel čo sa týka celkovej sumy efektívnych dávok na danú oblasť a orgán (obr. č. 4).

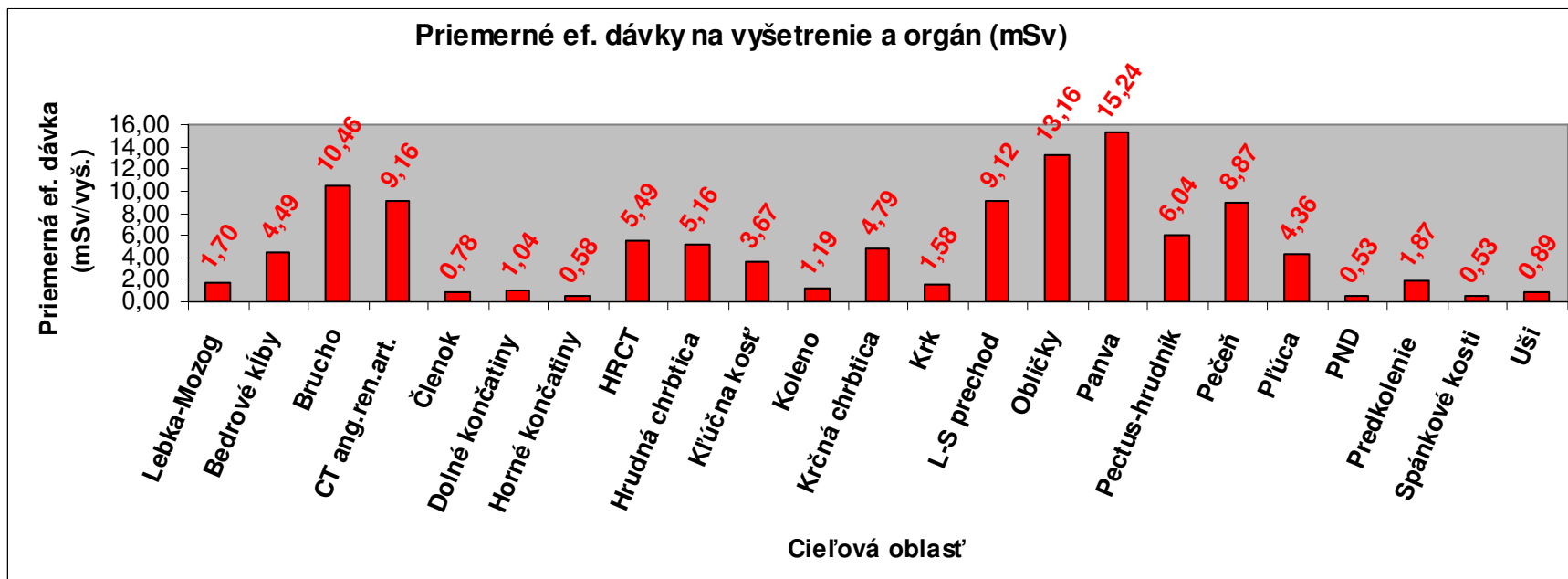
V mesačných intervaloch sledujeme tiež rozloženie efektívnych dávok na vyšetrenie podľa veku. Tu sa zdá byť dôležitou informácia, že aj keď priemerné hodnoty efektívnych dávok na vyšetrenie a dávková záťaž v cieľovej vekovej skupine 0-1 rok sú relatívne nízke (obr. č. 5), v tejto vekovej skupine sa robí až takmer 20% všetkých CT vyšetrení (obr. č. 6).

V budúcnosti sa preto ukazuje byť dôležité sledovať zmeny hodnôt priemerných a sumárnych efektívnych dávok pre jednotlivé vekové skupiny a cieľové oblasti a sledovať ich vývoj v čase.

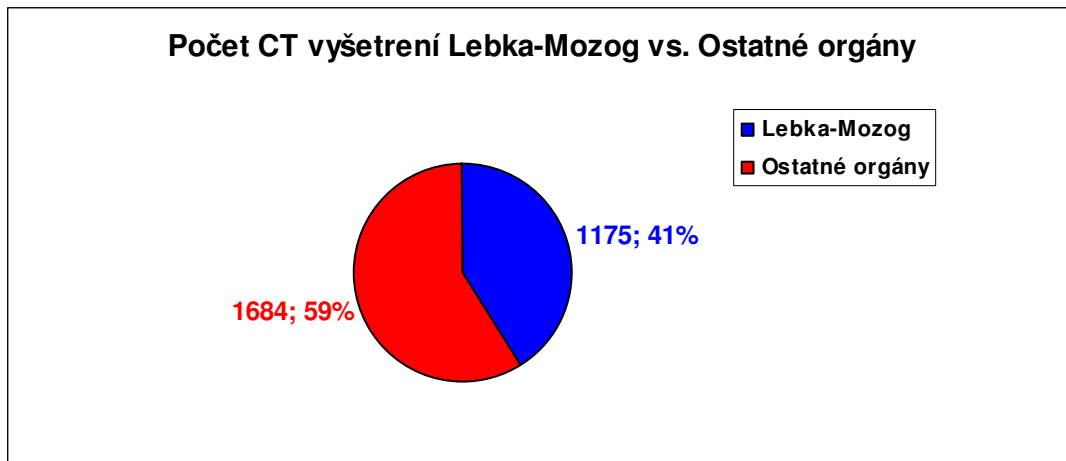
Obr. č. 1: Počet CT vyšetření podľa pohlavia. Celkový súbor 2862 CT vyšetření



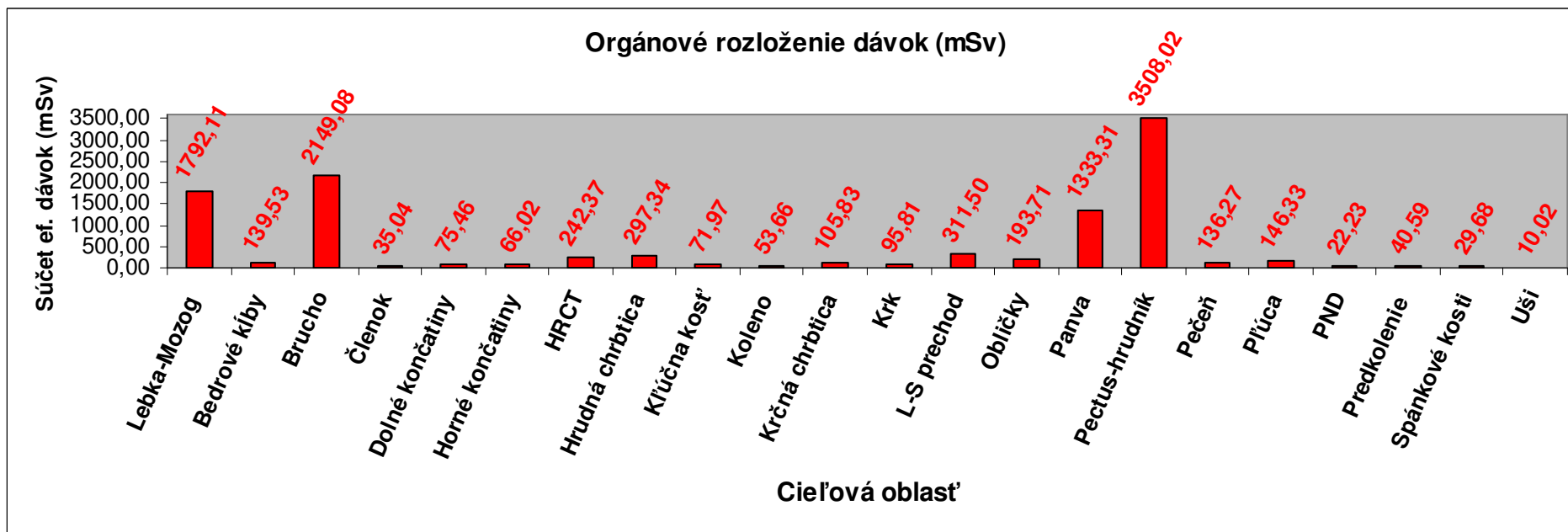
Obr. č. 2: Priemerné ef. dávky na vyšetrenie a orgán. Súbor 2862 CT vyšetření



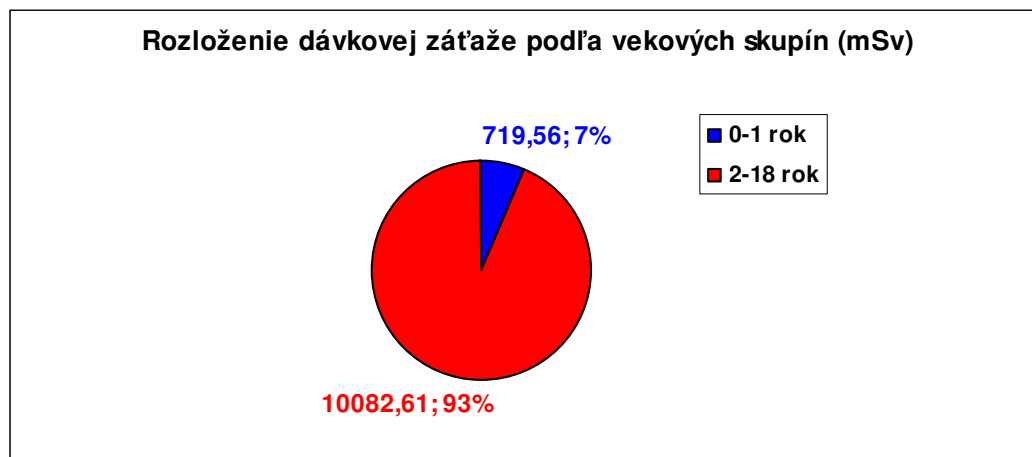
Obr. č. 3: Počet CT vyšetření hlavy v porovnaní s ostatnými orgánmi spolu



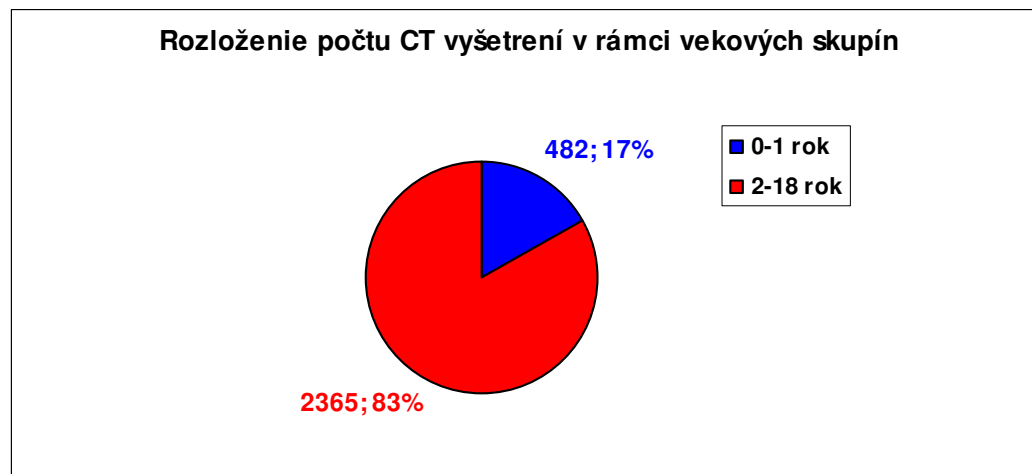
Obr. č. 4. Orgánové rozloženie súčtu ef. dávok zo súboru 2862 CT vyšetření



**Obr. č. 5.** Rozloženie dávkovej záťaže (súčet ef. dávok) podľa vekových skupín zo súboru 2862 CT vyšetrení



**Obr. č. 6.** Rozloženie počtu CT vyšetrení na základe vekových skupín



## 1.6 PREDNÁŠKOVÁ A PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

8.9.2016 RNDr. Magdaléna Vičanová, PhD.: „Tehotenstvo a ionizujúce žiarenie“, prednáška na gremiálnej porade vedúceho služobného úradu Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave

### PRÍLOHY:

Príloha č. 1: Prehľad výkonov štátneho zdravotného dozoru na pracoviskách so zdrojmi ionizujúceho žiarenia

PREHĽAD VÝKONOV OOZPŽ	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Počet previerok v rámci ŠZD	122	3	2	0	2	129
Počet preverených pracovísk	37	3	2	0	1	43
Počet záznamov z previerok	122	3	2	0	0	129
Počet návrhov na správne konanie *	0	0	0	0	0	0
Počet uložených sankcií (pokuty) **	0	0	0	0	0	0
Počet meraní röntgenového žiarenia v rámci ŠZD	274	0	6	0	0	280
Počet meraní gama žiarenia v rámci ŠZD	38	0	2	0	6	48
Počet meraní povrchovej kontaminácie v rámci ŠZD	0	0	0	0	0	0
Prešetrenie chorôb z povolenia	1	0	0	0	0	1
Prešetrenie nadexpozícií	84	0	0	0	0	84
Prešetrenie mimoriadnych udalostí, nehôd a havárií	0	0	0	0	0	0
Záchyt rádioaktívneho materiálu neznámeho pôvodu	0	0	0	0	0	0
Počet riešených sťažností	0	1	1	0	1	3
Počet konzultácií a odborných jednaní	80	5	2	13	80	180
Počet spracovaných odborných vyjadrení	9	1	0	1	0	11
Počet vypracovaných správ a hlásení	0	0	0	0	4	4
Prednášková činnosť (hodín)	0	0	0	0	0	0
Počet školených pracovníkov	0	0	0	0	0	0
Počet publikácií	0	0	0	0	0	0
Skúšky odbornej spôsobilosti	0	0	0	0	0	0
Spracované podklady pre vydanie rozhodnutí RÚVZ***						
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 13****	0	0	0	0	0	0
- Počet vydaných rozhodnutí podľa § 45*****	38	2	1	0	2	43
- Počet rozhodnutí o zastavení alebo prerušení konania	5	0	0	0	1	6
Počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov *****	0	0	0	0	0	0

### Poznámky:

- \* Začaté správne konania na uloženie pokuty podľa § 56 a § 57 zákona č. 355/2007 Z.z.
- \*\* Počet uložených pokút podľa § 56 a § 57 zákona č. 355/2007 Z.z.
- \*\*\* Celkový počet spracovaných podkladov pre vydanie rozhodnutí orgánom verejného zdravotníctva (RÚVZ)
- \*\*\*\* Celkový počet vydaných záväzných posudkov (rozhodnutí) podľa § 13 zákona č. 355/2007 Z.z.
- \*\*\*\*\* Celkový počet vydaných povolení (rozhodnutí) podľa § 45 zákona č. 355/2007 Z.z.
- \*\*\*\*\* Celkový počet uložených opatrení na odstránenie zistených nedostatkov podľa § 54 zákona č. 355/2007 Z.z.



Príloha č. 2: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú röntgenové prístroje

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a vý- skum	Iné	SPOLU
Bratislava I.	72	0	2	7	4	85
Bratislava II.	80	5	3	0	0	88
Bratislava III.	62	1	4	15	0	82
Bratislava IV.	42	0	2	8	1	53
Bratislava V.	44	0	3	0	0	47
Pezinok	28	0	3	0	0	31
Malacky	21	0	1	0	0	21
Senec	19	0	4	0	0	20
<b>SPOLU</b>	368	6	22	30	5	<b>427</b>

Príloha č. 3: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú uzavreté rádioaktívne žiariče, alebo zariadenia s uzavretými rádioaktívnymi žiaričmi

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a vý- skum	Iné	SPOLU
Bratislava I.	7	2	0	5	1	15
Bratislava II.	3	15	0	0	2	20
Bratislava III.	4	2	0	4	1	10
Bratislava IV.	0	0	0	3	0	4
Bratislava V.	1	1	0	0	0	2
Pezinok	0	3	0	0	0	3
Malacky	0	1	0	0	0	1
Senec	0	3	0	0	0	3
<b>SPOLU</b>	15	27	0	12	4	<b>58</b>

Príloha č. 4: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú otvorené rádioaktívne žiariče

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Bratislava I.	4	0	0	7	0	11
Bratislava II.	0	1	0	0	0	1
Bratislava III.	0	0	0	6	0	6
Bratislava IV.	0	0	0	8	1	9
Bratislava V.	0	0	0	0	0	0
Pezinok	0	0	0	1	0	1
Malacky	0	0	0	0	0	0
Senec	0	0	0	0	0	0
<b>SPOLU</b>	4	1	0	22	1	<b>28</b>

Príloha č. 5: Prehľad počtu fyzických a právnických osôb, ktoré používajú urýchľovače častíc a iné generátory ionizujúceho žiarenia (okrem RTG zariadení)

OKRES	Zdravotníctvo	Priemysel	Pôdohospodárstvo a veterinárna medicína	Školstvo, veda a výskum	Iné	SPOLU
Bratislava I.	2	3	0	7	0	12
Bratislava II.	0	17	0	0	0	17
Bratislava III.	1	2	0	6	0	9
Bratislava IV.	0	0	0	4	0	4
Bratislava V.	0	1	0	0	0	1
Pezinok	0	0	0	0	0	0
Malacky	0	0	0	0	0	0
Senec	0	0	0	0	0	0
<b>SPOLU</b>	3	23	0	17	0	<b>43</b>

Príloha č. 6: Prehľad počtu röntgenových prístrojov

OKRES	Zdravotnícke RTG prístroje											Veterinárne RTG	Technické RTG prístroje						SPOLU
	Zubné RTG prístroje			Skiografia	Skiaskopia	Mamografia	Pojazdné RTG	CT	Angiografia, DSA a intervenčné výkony	Terapeutické RTG	Iný nešpecifikovaný RTG prístroj		Technický RTG prí- stroj stacionárny	Technický RTG prí- stroj prenosný	Mikroštruktúrálny RTG prístroj	RTG prístroj pre kon- troľu batožín	Röntgenový spektro- meter	Iný nešpecifikovaný RTG prístroj	
	Intraorálne	Panoramatické	CB CT																
Bratislava I.	64	15	1	75	45	34	91	32	2	5	8	2	1	1	0	2	6	0	384
Bratislava II.	85	19	2	91	54	17	109	12	3	0	12	3	18	10	0	0	1	0	436
Bratislava III.	45	9	0	66	44	14	65	14	4	3	4	5	9	3	0	0	0	0	285
Bratislava IV.	45	8	1	8	2	2	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0	13	0	83
Bratislava V.	43	11	0	38	22	10	39	7	1	0	4	3	0	0	0	0	0	0	178
Pezinok	20	5	0	6	2	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	36
Malacky	17	6	0	6	2	2	4	2	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	42
Senec	18	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	37
<b>SPOLU</b>	337	79	4	296	171	79	308	67	10	8	28	28	29	14	1	2	20	0	<b>1481</b>

Príloha č. 7: Prehľad počtu rádiologických zariadení používaných v radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne

OKRES	Radičná onkológia					Nukleárna medicína					SPOLU
	Lineárne urýchľovače	Kobaltové ožarovacie	Césiové ožarovacie	Zariadenia pre brachyterapiu - afterloading	RTG simulátory	Planárne gama kamery	SPECT zariadenia	PET zariadenie	SPECT/CT zariadenia	PET/CT zariadenia	
Bratislava I.	2	1	0	4	2	2	1	1	1	1	15
Bratislava II.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bratislava III.	3	0	0	3	1	0	0	0	0	0	7
Bratislava IV.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bratislava V.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pezinok	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Malacky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Senec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>SPOLU</b>	5	1	0	7	3	2	1	1	1	1	<b>22</b>

Príloha č. 8: Prehľad počtu uzavretých rádioaktívnych žiaričov, vrátane zariadení, ktoré obsahujú uzavreté rádioaktívne žiariče, podľa účelu používania

OKRES	Zdravotníctvo		Priemysel, školstvo, veda, výskum, veterina a iné							SPOLU
	Externá gama terapia	Brachyterapia	Defektoskopia	Priemyselné indikačné zariadenia *	Hrúbkomery	Meradlá vlhkosti a hustoty **	Karotážne práce ***	Kalibračné žiariče, etalóny	Iné	
Bratislava I.	3	4	0	7	0	4	0	20	28	66
Bratislava II.	0	0	31	45	2	14	0	5	1	98
Bratislava III.	3	3	1	3	0	0	0	32	1	43
Bratislava IV.	0	0	3	0	0	0	0	85	0	85
Bratislava V.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Pezinok	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Malacky	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Senec	0	0	1	2	0	1	0	0	0	4
<b>SPOLU</b>	6	7	36	59	3	19	0	142	30	<b>302</b>

**Poznámky:**

- \* Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť priemyselných indikačných zariadení – hladinomery, hustomery
- \*\* Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení na meranie hustoty a vlhkosti (napr. betónových zmien, zeminy a pod.) – radiačné hutnomery (napr. typu Troxler a pod.)
- \*\*\* Počet uzavretých rádioaktívnych žiaričov používaných ako súčasť zariadení a súprav pri karotážnych prácach vo vrtoch

Príloha č. 9: Prehľad aktivity otvorených rádioaktívnych žiaričov odobratých a spracovaných u jednotlivých prevádzkovateľov v roku 2016

Názov prevádzkovateľa	Celkové množstvo aktivity odobraté a spracované za kalendárny rok (MBq)															
	Rádionuklid *															
	<sup>3</sup> H	<sup>11</sup> C	<sup>14</sup> C	<sup>15</sup> O	<sup>18</sup> F	<sup>67</sup> Ga	<sup>81m</sup> Kr	<sup>89</sup> Sr	<sup>90</sup> Y	<sup>99m</sup> Tc	<sup>111</sup> In	<sup>123</sup> I	<sup>125</sup> I	<sup>131</sup> I	<sup>201</sup> Tl	<sup>223</sup> Ra
BIONT									137600	5246						
OÚSA										6954				1190		
SMÚ						82				37			37	85		
Synlab Slovakia			9,25									10,66				
UNB									68800							
PrF UK			18,5													
<b>SPOLU</b>			<b>27,75</b>			<b>82</b>			<b>206400</b>	<b>12237</b>		<b>10,66</b>	<b>37</b>	<b>1275</b>		

**Poznámka:**

\* V prípade potreby doplňte tabuľku o ďalšie odoberané a spracovávané rádionuklidy

Dodávané rádionuklidy sú nahlásené oprávnenými organizáciami Izomedat, s. r. o., Bratislava a Roner, s. r. o. Bratislava.

Príloha č. 10: Prehľad počtu odobratých vzoriek, analýz a rádiometrických vyšetrení v roku 2016

*Pracovisko nie je vybavené príslušnými prístrojovými zariadeniami na uvedené analýzy a vyšetrenia.*

# **EPIDEMIOLOGIA**

## I. Demografické ukazovatele

Bratislavský kraj je situovaný voči Slovenskej republike excentricky a zaberá jej západnú časť územia, kde hraničí na juhu s Rakúskom a Maďarskom. Má rozlohu 2 053 km<sup>2</sup>, čo predstavuje 4,2% podiel na rozlohe Slovenska. Administratívne sa delí na 8 okresov: Bratislava I – V, Malacky, Pezinok a Senec. V spádovom území je 7 miest a 73 obcí. Počet obyvateľov je 633 288, čo tvorí 11,7% podiel z obyvateľov Slovenska (hl. mesto SR Bratislava 7,8% podiel). Bratislavský kraj je charakteristický najvyššou priemernou hustotou obyvateľstva (307/km<sup>2</sup>), ktorá je viac ako 2,7 krát vyššia ako priemer Slovenska (111/km<sup>2</sup>). Najvyššiu hustotu v rámci Bratislavského kraja dosahuje okres Bratislava I (4091/km<sup>2</sup>), v ktorom je hustota obyvateľstva oproti celokrajскеj vyššia takmer 13,3 násobne.

Významné je prechodné zvyšovanie počtu obyvateľov, a to osobami dočasne bývajúcimi a pravidelne denne dochádzajúcimi do školy, resp. do zamestnania (cca 150 000 – 200 000 osôb).

**Tab. I.1 Počet obyvateľov a rozloha spádového územia podľa okresov v Bratislavskom kraji (k 31.12.2015)**

Okresy v Bratislavskom kraji	Počet obyvateľov	Rozloha (km <sup>2</sup> )
Bratislava I	39 470	10
Bratislava II	113 201	92
Bratislava III	63 997	75
Bratislava IV	95 376	97
Bratislava V	110 888	94
Bratislava spolu	422 932	368
Malacky	70 964	949
Pezinok	61 504	375
Senec	77 888	361
Bratislava – vidiek spolu	210 356	1 685
Spolu kraj	633 288	2 053

V porovnaní s predchádzajúcim rokom (625 167 obyvateľov) bol zaznamenaný mierny nárast počtu obyvateľov o 8 121, t.j. o 1,3%. Vzostup počtu obyvateľov bol evidovaný v 7 okresoch Bratislavského kraja s výnimkou okresu Bratislava V.

V priebehu sledovaného roka sa na územie Bratislavského kraja prisťahovalo na trvalý pobyt spolu 10 253 osôb. V tom istom období sa z Bratislavského kraja vysťahovalo 4 092 osôb, takže saldo sťahovania predstavuje 6 161 obyvateľov. Migrácia obyvateľstva viedla k zvýšeniu počtu obyvateľov s maximom v okrese Senec, kde predstavuje saldo sťahovania zvýšenie o 2 410 osôb.

Celkový prírastok obyvateľstva je 8 121 osôb a je výsledkom sčítania salda sťahovania (6 161 osôb) a prirodzeného prírastku (1 960 osôb). Prirodzený prírastok 1 960 osôb je daný rozdielom medzi počtom 7 904 živonarodených detí (12,6 promile) a počtom 5 944 zomrelých osôb (9,5 promile).

Na území mesta Bratislavy je kumulácia priemyselných, školských, vedeckých a výskumných zariadení, zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnych služieb, zariadení cestovného ruchu, obchodu a služieb, neraz s celoslovenskou pôsobnosťou. Nachádza sa tu množstvo centrálnych úradov a zariadení štátnej správy, medzinárodné Letisko M. R. Štefá-

nika a prístav. Bratislava býva často miestom významných zahraničných návštev, kultúrnych, športových a iných hromadných podujatí.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava, hl. m. SR zabezpečuje úlohy, ktoré vyplývajú z jeho postavenia odborného zdravotníckeho zariadenia, ako aj orgánu špecializovanej štátnej správy v zmysle zák. NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ako jediný regionálny úrad verejného zdravotníctva na Slovensku vykonáva tieto úlohy sám, a to na území všetkých okresov a celého kraja.

Ambulantnú starostlivosť pre obyvateľov Bratislavského kraja zabezpečuje 921 zdravotníckych pracovníkov (454 lekárov prvého kontaktu a 467 zdravotných sestier).

Ústavnú zdravotnú starostlivosť na území Bratislavského kraja zabezpečuje Univerzitná nemocnica Bratislava so svojimi 5 nemocnicami – Nemocnica Staré mesto (307 lôžok), Nemocnica Ružinov (813 lôžok), Nemocnica akad. L. Déreza (560 lôžok), Nemocnica sv. Cyrila a Metoda (558 lôžok), Špecializovaná geriatrická nemocnica Podunajské Biskupice (113 lôžok), t.j. celková kapacita 2351 lôžok, Detská fakultná nemocnica s poliklinikou (387 lôžok), Onkologický ústav sv. Alžbety (197 lôžok), Univerzitná nemocnica spoliklinikou Milosrdní bratia (122 lôžok), Národný ústav srdcových a cievnych chorôb (282 lôžok), Národný onkologický ústav (249 lôžok), Nemocničná a.s. Malacky (116 lôžok), Psychiatrická nemocnica P. Pinela (475 lôžok), Gynekologicko-pôrodná nemocnica KOCH (45 lôžok), SI Medical Nemocnica Medissimo (22 lôžok), Clinica Orthopedica (14 lôžok), A-klinik s.r.o. (13 lôžok), Liečebňa sv. Františka (62 lôžok), Detská rehabilitačná nemocnica Tetis v Dunajskej Lužnej (74 lôžok), Detská ozdravovňa Biela Skala (48 lôžok), Centrum pre liečbu drogových závislostí (26 lôžok). Spolu je v Bratislavskom kraji k dispozícii 4731 lôžok, z toho pre dospelých 3991 lôžok a pre deti 740 lôžok.

Na území Bratislavského kraja sa nachádzajú aj špecializované nemocničné zariadenia (onkologické, kardiovaskulárne, nemocnice iných rezortov – ministerstva obrany, vnútra a pod.). Tieto zariadenia poskytujú ústavnú starostlivosť aj migrujúcim pacientom, ktorí z celého Slovenska prichádzajú do tunajších najmä vysoko špecializovaných zdravotníckych zariadení.

V Bratislavskom kraji sa zdravotná starostlivosť poskytuje v 28 zariadeniach jednotlivej zdravotnej starostlivosti, predovšetkým v odboroch mikrochirurgie oka, plastická chirurgia, gynekológia, urológia, ortopédia a traumatológia.

Vzhľadom na demografický vývoj v Bratislavskom kraji zvýšenú pozornosť si vyžaduje aj riešenie zabezpečenia zdravotnej starostlivosti pre dlhodobo chorých a 65 ročných a starších osôb.



## II. Stručná epidemiologická charakteristika regiónu

### Charakteristika epidemiologickej situácie v Bratislavskom kraji

V roku 2016 bolo v Bratislavskom kraji hlásených a analyzovaných 7 418 infekčných ochorení, z toho v 2 561 prípadoch (t.j. 34,5%) bol zaznamenaný nozokomiálny charakter výskytu. V skupine osobitne sledovaných ochorení na akútne respiračné nákazy, chrípku a chrípke podobné ochorenia bolo v roku 2016 hlásených 108 438 ochorení.

#### Alimentárne infekcie

Epidemiologickú situáciu v skupine alimentárnych infekcií v roku 2016 ovplyvnil vysoký výskyt ochorení vyvolaných *Campylobacterom jejuni*. Podobne ako v predchádzajúcich rokoch (2011 – 2015) bola i v roku 2016 evidovaná vyššia chorobnosť na kamylobakteriálne enteritídy ako na salmonelové infekcie.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 bol v Bratislavskom kraji zaznamenaný značný pokles chorobnosti o 41,0% u vírusových črevných infekcií. Nezmenená chorobnosť bola zaznamenaná u ochorení vyvolaných *Y. enterocolitica*. U všetkých ostatných črevných ochorení bol zaznamenaný nárast chorobnosti, ktorý sa pohyboval v rozpätí od 8 násobného zvýšenia (bacilová dyzentéria) po 4,9% vzostup chorobnosti u kamylobakteriálnych enteritíd. V roku 2016 neboli hlásené bakteriálne otravy potravinami. Zaznamenané bolo jedno dovlečené ochorenie na brušný týfus.

V porovnaní s 5 ročným priemerom (roky 2011-2015) bol zaznamenaný nárast chorobnosti vo výskyte salmonelóz (o 52,4%), iných bakteriálnych črevných infekcií (o 27,2%) a kamylobakteriálnej enteritídy (o 11,2%). Pokles o 16,6% bol evidovaný u bacilovej dyzentérie.

V roku 2016 bolo hlásených 709 salmonelóz chorobnosť (111,96/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 vzostup chorobnosti o 23,02/100 000, t.j. o 27,6%. Z celkového počtu hlásených prípadov sa 63,6% vyskytlo vo vekových skupinách detí do 15 rokov. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (579,50/100 000). Ako etiologický agens sa v 74,4% uplatnila *S. enteritidis*. Ochorenia mali prevažne sporadický charakter výskytu, v jednom epidemickom výskyte bolo zaznamenaných 103 ochorení a v 9 rodinných výskytoch spolu 34 ochorení. Z celkového počtu sa 483 prípadov (68,1%) vyskytlo v mesiaci jún až november. Najčastejším faktorom prenosu boli jedlá s použitím nedostatočne tepelne spracovaných vajec.

Oproti roku 2015 (1 prípad, chorobnosť 0,16/100 000) bol vo výskyte bacilárnej dyzentérie v roku 2016 (8 ochorení, chorobnosť 1,29/100 000) zaznamenaný značný vzostup chorobnosti. Ako etiologický agens bola v 6 prípadoch kultivačne potvrdená *Shigella sonnei* a v 2 prípadoch *Shigella flexneri*.

V skupine iných bakteriálnych črevných infekcií bolo v roku 2016 hlásených celkom 1 942 ochorení (chorobnosť 306,66/100 000), z toho v 1 400 prípadoch (t.j. 72,1%) bola hlásená kamylobakteriálna infekcia. Oproti roku 2015 (1 731 ochorení, z toho 1 334 kamylobakteriálnych enteritíd) bol v skupine iných bakteriálnych črevných infekcií zaznamenaný mierny vzostup chorobnosti o 12,2%, z toho u kamylobakteriálnej enteritídy išlo o mierny nárast o 4,9%. Z celkového počtu 1 942 bakteriálnych črevných infekcií sa 862 prípadov (44,4%) vyskytlo u detí do 15 rokov. Ochorenia mali sporadický charakter výskytu, u kamylobakteriéz ochorelo 10 osôb v 5 rodinných výskytoch. Nozokomiálny charakter výskytu iných bakteriálnych črevných infekcií bol evidovaný v 393 prípadoch. Mierny nárast ochorení bol zaznamenaný v teplých mesiacoch roka s maximom v júli a auguste (po 173 ochorení).

V roku 2016 bolo hlásených celkom 434 vírusových a iných nešpecifikovaných črevných infekcií (chorobnosť 68,54/100 000). Oproti roku 2015 (736 ochorení, chorobnosť 17,73/100 000) bol v tejto skupine evidovaný značný pokles chorobnosti o 41,0%. V etiológii vírusových črevných infekcií sa v 222 prípadoch (51,1%) uplatnili vírusy Norwalk, v 154 prípadoch (35,5%) rotavírusy a v 58 prípadoch (13,4%) adenovírusy. Ochorenia mali prevažne sporadický charakter výskytu. Nozokomiálny charakter výskytu bol zaznamenaný v 56 prípadoch, z toho v 1 epidemickom výskyte ochorelo 21 osôb (Norwalk vírusy).

V skupine hnačiek a gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu bolo v roku 2016 hlásených 196 ochorení (chorobnosť 30,95/100 000), čo predstavuje v porovnaní s rokom 2015 (107 prípadov, chorobnosť 17,12/100 000) nárast chorobnosti o 13,83/100 000, t.j. o 44,7%. Nozokomiálny charakter výskytu bol evidovaný v 68 prípadoch.

### **Vírusové hepatitídy**

V roku 2016 bolo hlásených 70 ochorení na vírusovú hepatitídu typu A (chorobnosť 11,05/100 000). V porovnaní s rokom 2015 (63 prípadov) bol zaznamenaný mierny vzostup chorobnosti o 0,97/100 000. Oproti priemeru za posledných 5 rokov (16,2 ochorení) bol evidovaný vzostup s indexom 4,3. Hlásených bolo 51 ikterických a 19 anikterických foriem ochorenia. U detí do 15 rokov boli hlásené len 4 ochorenia (t.j. 5,7% z celkového počtu ochorení) a najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná vo vekovej skupine 10-14 ročných detí (25,00/100 000). V 14 prípadoch boli ochorenia hlásené u drogovovo závislých osôb. Zo zahraničia boli dovlečené 3 ochorenia.

Vo výskyte akútnej hepatitídy typu B bol v roku 2016 evidovaný mierny pokles chorobnosti. Hlásených bolo 9 ochorení (chorobnosť 1,42/100 000), čo predstavuje oproti roku 2015 (10 prípadov) mierny pokles chorobnosti o 10,0%. V porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 (9,2 ochorení) bol zaznamenaný pokles s indexom 0,9. Vekovo-špecifická chorobnosť dosiahla najvyššiu hodnotu vo vekovej skupine 35-44 ročných (4,36/100 000). V 1 prípade bolo ochorenie hlásené u drogovovo závislej osoby. U detí do 15 rokov a v skupine zdravotníckych pracovníkov nebolo hlásené žiadne ochorenie.

V roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu typu C. V roku 2015 nebolo evidované žiadne ochorenie a priemerná chorobnosť v rokoch 2011-2015 dosiahla hodnotu 0,19/100 000 (1,2 prípadov).

V priebehu roka 2016 boli evidované 4 ochorenia (chorobnosť 0,32/100 000) na vírusovú hepatitídu typu E, z toho v 1 prípade bola pozitívna cestovateľská anamnéza.

V analyzovanom roku 2016 bolo hlásených celkom 38 ochorení na chronické vírusové hepatitídy, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2015 (67 prípadov) pokles o 43,3%. Oproti 5 ročnému priemeru (52,4 ochorení) bol evidovaný pokles s indexom 0,7. Z celkového počtu 38 prípadov hlásených v roku 2016 bolo 6 ochorení diagnostikovaných ako chronická VHB a v 32 prípadoch sa jednalo o chronickú VHC. Celkom 19 chronických vírusových hepatitíd (50,0% z celkového počtu 38 prípadov) bolo evidovaných u drogovovo závislých osôb s i. v. aplikáciou drog.

V priebehu roka 2016 boli hlásení 2 novozistení nosiči HBsAg.

### **Respiračné infekcie**

V skupine respiračných nákaz zaradených do imunizačného programu pretrváva naďalej priaznivá epidemiologická situácia a v roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie na diftériu, osýpky a rubeolu. V porovnaní s rokom 2015 bol hlásený mierny vzostup chorobnosti u varicelly, herpesu zoster a infekčnej mononukleózy. Naopak k poklesu došlo u pertussis, chrípky a chrípke podobných ochorení, akútnych respiračných ochorení, scarlatíny a legiónárskej choroby.

V priebehu roka 2016 bolo hlásené 1 ochorenie na parotitídu (chorobnosť 0,16/100 000), čo predstavuje oproti priemeru rokov 2011-2015 (0,4 ochorení) vzostup s indexom 2,5. V roku 2015 boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 0,32/100 000). Ochorenie v roku 2016 bolo zaznamenané u 11 ročného čiastočne očkovaného (1 dávka vzhľadom na vek) dieťaťa z okresu Bratislava IV.

V roku 2016 bolo hlásených 112 ochorení na pertussis (chorobnosť 17,69/100 000) a 1 ochorenie na parapertussis (chorobnosť 0,16/100 000). U ochorení na pertussis bol v porovnaní s rokom 2015 (130 ochorení, chorobnosť 20,79/100 000) evidovaný pokles chorobnosti o 13,9%. Oproti 5 ročnému priemeru (416,2 ochorení) ide o pokles ochorení s indexom 0,3. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť na pertussis bola v skupine 25-34 ročných osôb (28,62/100 000). Ochorenia mali sporadický charakter výskytu.

V analyzovanom roku 2016 bol zaznamenaný pokles chorobnosti v skupine pneumokokových invazívnych ochorení. Hlásených bolo celkom 9 prípadov, čo predstavuje oproti roku 2015 (16 ochorení) významný pokles o 43,8%. Z celkového počtu 9 ochorení boli evidované 2 pneumokokové septikémie, 6 pneumónií a 1 meningitída. Vo všetkých 9 prípadoch boli ochorenia hlásené u dospelých neočkovaných osôb. Úmrtie nebolo hlásené.

V skupine hemofilových invazívnych nákaz nebolo v roku 2016 hlásené žiadne ochorenie, čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2015.

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 5 ochorení na infekčnú mononukleózu, čo predstavuje oproti roku 2015 (4 prípady) vzostup o 25,0% a oproti 5 ročnému priemeru (13,4 prípadov) pokles o 62,7%.

Mierny pokles chorobnosti bol v roku 2016 evidovaný i vo výskyte ochorení na scarlatínu. Hlásených bolo 15 prípadov, čo predstavuje oproti roku 2015 (16 ochorení) mierny pokles s indexom 0,9. V porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 (13 ochorení) bol evidovaný vzostup s indexom 1,2.

Vzostup chorobnosti bol v roku 2016 zaznamenaný vo výskyte varicelly. Hlásených 645 ochorení predstavuje oproti roku 2015 (476 ochorení) vzostup o 35,5%. Miernejší vzostup v počte ochorení o 12,3% bol evidovaný i v porovnaní s 5 ročným priemerom rokov 2011-2015 (574,6 ochorení).

V analyzovanom roku 2016 bolo hlásených 179 ochorení na herpes zoster (chorobnosť 28,27/100 000), čo predstavuje v porovnaní s rokom 2015 (165 ochorení, chorobnosť 26,39/100 000) vzostup chorobnosti o 8,9% a oproti priemeru rokov 2011-2015 (154 prípadov) bol zaznamenaný vzostup s indexom 1,1.

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 21 prípadov erysipelu (chorobnosť 4,11/100 000), čo predstavuje oproti roku 2015 (21 ochorení, chorobnosť 3,36/100 000) vzostup chorobnosti s indexom 1,2. Mierny vzostup s indexom 1,1 bol evidovaný i v porovnaní s priemerom za posledných 5 rokov (23,2 ochorení).

V roku 2016 bolo hlásených 108 438 akútnych respiračných ochorení (chorobnosť 80 558,9/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), z toho v 6 289 prípadoch išlo o chrípku a chrípke podobné ochorenia (chorobnosť 4 672,1/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov). V porovnaní s rokom 2015 (136 634 akútnych respiračných ochorení, chorobnosť 86 902,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov) bol zaznamenaný pokles chorobnosti ARO o 7,3% a v prípade chrípky a chrípke podobných ochorení (v roku 2015 hlásených 10 095 ochorení, chorobnosť 6 420,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov) pokles chorobnosti o 27,2%. V porovnaní s 5 ročným priemerom (138 665,6 prípadov ARO a 9 826,2 ochorení na chrípku) bol vo výskyte ARO evidovaný pokles s indexom 0,8. Pokles s indexom 0,6 bol zaznamenaný i pri výskyte chrípky a chrípke podobných ochorení. V priebehu roka 2016 bolo v Bratislavskom kraji odobratých a laboratórne vyšetrených 170 nasopharyngeálnych výterov, z ktorých bolo laboratórne potvrdených 82 chrípkových vírusov. Vykázaných a laboratórne potvrdených bolo 18 prípadov (chorobnosť

2,84/100 000) chrípky, ktoré boli vyvolané pandemickým kmeňom A(H1N1). V roku 2016 nebol hlásený žiadny prípad SARI.

V roku 2016 boli hlásené 4 ochorenia (chorobnosť 0,63/100 000) vyvolané legionelami. V porovnaní s rokom 2015 (8 ochorení) bol evidovaný pokles chorobnosti s indexom 0,8. Pokles chorobnosti s indexom 0,9 bol zaznamenaný i oproti priemeru rokov 2011-2015 (4,4 ochorenia). Nozokomiálny charakter výskytu bol evidovaný v 1 prípade.

V roku 2016 bolo hlásených 29 ochorení na tuberkulózu, čo predstavuje chorobnosť 4,58/100 000 obyvateľov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 (37 ochorení, chorobnosť 5,92/100 000) bol zaznamenaný pokles chorobnosti o 1,34/100 000, t.j. o 21,6%. Oproti priemeru rokov 2011-2015 (34,2 ochorení) bol evidovaný pokles o 15,2%.

### **Neuroinfekcie**

V roku 2016 boli hlásené 3 meningokokové ochorenia (chorobnosť 0,48/1000 000), čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 (2 ochorenia) vzostup chorobnosti s indexom 1,5. Oproti priemeru rokov 2011-2015 (1,2 ochorení) bol evidovaný vzostup s indexom 2,5. V roku 2016 bola hlásená 1x meningokoková meningitída a v 2 prípadoch išlo o meningokokovú sepsu. V dvoch prípadoch bola ako etiologický agens dokázaná *N. meningitidis*, typ C, 1x bez bližšieho určenia séroskupiny.

V skupine vírusových meningitíd bolo v roku 2016 hlásených 6 ochorení (chorobnosť 0,95/100 000). V porovnaní s rokom 2015 (21 prípadov) bol zaznamenaný pokles chorobnosti o 71,4%. Pokles s indexom 0,4 bol evidovaný i oproti priemeru rokov 2011-2015 (15,2 ochorení). Virologické vyšetrenie na izoláciu poliovírusov a iných enterálnych vírusov nebolo realizované, v jednom prípade bola objasnená enterovírusová etiológia ochorenia dôkazom vírusu PCR metódou z likvoru. Všetky ochorenia sa končili uzdravením.

Z ostatných meningitíd a encefalitíd vírusovej etiológie boli v roku 2016 hlásené 3 ochorenia (2x herpeticko-vírusová encefalitída a 1x zosterová meningitída).

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie ani podozrenie z ochorenia na akútnu polyradikuloneuritídu, čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2015 (nulový výskyt).

V analyzovanom roku 2016 nebol hlásený žiadny prípad parézy nervi facialis, v roku 2015 boli hlásené 3 ochorenia.

V skupine bakteriálnych meningitíd bolo v roku 2016 hlásených celkom 30 ochorení (chorobnosť 4,74/100 000). Oproti roku 2015 (27 ochorení, chorobnosť 4,32/100 000) bol v tejto skupine evidovaný vzostup chorobnosti o 11,1%. Nárast chorobnosti s indexom 1,5 bol evidovaný i v porovnaní s 5 ročným priemerom (19,8 prípadov). V 24 prípadoch (80,0%) išlo o nešpecifikovaný zápal mozgových plien, kedy sa etiologický agens nepodarilo dokázať. Nozokomiálny charakter výskytu bol zaznamenaný v 20 prípadoch (66,6% z celkového počtu hlásených ochorení). Ochorenia sa končili vyzdravením, úmrtie hlásené nebolo.

V roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia na Creutzfeldt-Jacobovu chorobu u 49 a 66 ročných žien (1 sporadická a 1 genetická forma). Ochorenia sa končili úmrtím.

### **Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou**

Epidemiologická situácia vo výskyte zoonóz bola v roku 2016 pomerne priaznivá. Nebolo hlásené žiadne ochorenie na leptospirózu, echinokokózu, teniózu a toxokarózu. V porovnaní s rokom 2015 bol evidovaný nárast chorobnosti na kliešťovú encefalitídu, lymfskú boreliózu a toxoplazmózu.

V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie na tularémiu (ulceroglandulárna forma ochorenia), čo predstavuje oproti priemeru rokov 2011-2015 (1,6 prípadov) pokles s indexom 0,6. V roku 2015 bolo hlásených 7 ochorení.

Ochorenie na listeriózu bolo v roku 2016 hlásené v 5 prípadoch (chorobnosť 0,80/100 000). Rovnaký počet ochorení bol evidovaný i v roku 2015. Oproti priemeru rokov 2011-2015 (2,4 ochorení) bol zaznamenaný nárast chorobnosti s indexom 2,1. Hlásené boli 2 meningeálne a 3 septické formy ochorenia u pacientov s iným základným chronickým ochorením. V 1 prípade sa ochorenie končilo úmrtím.

V roku 2016 bolo hlásených 24 prípadov Lymsej boreliózy, čo predstavuje oproti roku 2015 (17 ochorení) vzostup s indexom 1,4. Pokles s indexom 0,8 bol evidovaný oproti 5 ročnému priemeru (30 ochorení). V štádiu erythema migrans bolo diagnostikovaných 23 ochorení, v 1 prípade bola zistená neurologická forma ochorenia.

V priebehu roka 2016 bolo zaznamenaných 16 prípadov toxoplazmózy, čo predstavuje oproti roku 2015 (8 prípadov) dvojnásobný vzostup chorobnosti. Vzostup s indexom 2,4 bol evidovaný i oproti priemeru rokov 2011-2015 (3,4 ochorení). Vo 13 prípadoch bola diagnostikovaná glandulárna forma ochorenia, v 3 prípadoch nebola forma ochorenia špecifikovaná.

Hlásených 155 poranení alebo kontaktov so zvierat'om podozrivým z besnoty predstavuje oproti roku 2015 (165 poranení) minimálny pokles chorobnosti o 6,1%. V porovnaní s priemerom za posledných 5 rokov (146 poranení) bol evidovaný vzostup o 6,2%. Poranenia boli najčastejšie spôsobené psom (65,8%) a mačkou (20,3%). Kompletná postexpozičná antirabická vakcinácia bola vykonaná v všetkých 155 prípadoch. V roku 2016 nebola na území Bratislavského kraja hlásená žiadna laboratórne potvrdená besnota.

### **Nákazy kože a slizníc**

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie na tetanus ani plynovú flegmónu.

V skupine dermatofytóz bolo v roku 2016 hlásených 9 ochorení (chorobnosť 1,44/100 000), čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2015. Pokles s rovnakým indexom (0,5) bol zaznamenaný i oproti 5 ročnému priemeru (19,8 prípadov). Ochorenia boli vo všetkých prípadoch potvrdené kultivačným vyšetrením (7x *Trichophyton mentagrophytes* a 2x *Microsporum canis*).

V roku 2016 bolo hlásených 43 ochorení (chorobnosť 6,79/100 000) na scabies, čo predstavuje oproti roku 2015 (31 ochorení) nárast chorobnosti o 38,7%. Oproti 5 ročnému priemeru (26,8 ochorení) bol evidovaný nárast s indexom 1,6.

Pokles chorobnosti bol v roku 2016 evidovaný vo výskyte niektorých pohlavne prenosných ochorení. Hlásených bolo 254 prípadov chlamýdiových infekcií, čo predstavuje oproti roku 2015 (450 ochorení) pokles vo výskyte ochorení s indexom 0,7 a 92 prípadov kvapavky (v roku 2015 - 109 prípadov), čo predstavuje pokles o 15,6%. U ochorení na syfilis (96 prípadov, chorobnosť 15,17/100 000) bol oproti roku 2015 (97 ochorení) evidovaný minimálny pokles s indexom 0,9. V porovnaní s 5 ročným priemerom (89,2 prípadov) bol zaznamenaný vzostup s indexom 1,1.

V priebehu roka 2016 bolo registrovaných 23 nových prípadov HIV infekcie (chorobnosť 3,63/100 000), čo predstavuje oproti roku 2015 (28 prípadov) pokles s indexom 0,8. V porovnaní s 5 ročným priemerom (25,4 prípadov) došlo k poklesu s indexom 0,9.

### **Iné infekcie nezaradené**

V roku 2016 bolo v tejto skupine hlásených celkom 441 septikémií (chorobnosť 69,65/100 000), čo predstavuje oproti roku 2015 (445 ochorení, chorobnosť 71,19/100 000) mierny pokles s indexom 0,9. Oproti 5 ročnému priemeru (340 ochorení) bol evidovaný vzostup chorobnosti s indexom 1,3. Nozokomiálny charakter výskytu bol zaznamenaný v 440 prípadoch.

V analyzovanom roku 2016 boli evidované 3 ochorenia (chorobnosť 0,47/100 000) na maláriu. V roku 2015 nebolo hlásené žiadne ochorenie a priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov dosiahla hodnotu 0,13/100 000 (0,8 ochorení).

## Úmrtia

V roku 2016 bolo hlásených 7 úmrtí na infekčné ochorenia (1x listériová meningitída, 2x Creutzfeldt-Jacobova choroba a v 4 prípadoch išlo o úmrtia v dôsledku infekcie nozokomiálneho charakteru –3x sepsy, 1x pneumónia).

## Nozokomiálne nákazy

V roku 2016 bolo zo zdravotníckych zariadení v Bratislavskom kraji hlásených 2561 nozokomiálnych nákaz so vzostupom oproti roku 2015 o 6,2%. Výraznejší vzostup o 39,0% bol zaznamenaný oproti priemernému výskytu v rokoch 2011-2015. Vzostup v počte hlásených prípadov bol spôsobený pokračovaním v aktívnom vyhľadávaní a epidemiologickom prešetrovaní pozitívnych kultivačných vyšetrení hemokultúr a dôkazov toxínu *Clostridium difficile* na základe hlásení z mikrobiologického laboratória a epidemiologické vyšetrenie vzoriek biologických materiálov, v ktorých boli zistené enterobaktérie produkujúce karbapenemázu, hlásené z NRC ÚVZ SR pre sledovanie rezistencie mikroorganizmov na antibiotiká.

Incidenca nozokomiálnych nákaz v roku 2016 tvorila 1,6%, čo predstavuje vzostup o 0,1% v porovnaní s incidenciou v roku 2015 a o 0,5% v porovnaní s priemernou incidenciou za posledných 5 rokov. Výskyt nozokomiálnych nákaz však vzhľadom na pasívny zber údajov z jednotlivých zdravotníckych zariadení neodráža ich skutočný výskyt a je skôr odrazom kvality hlásenej služby jednotlivých zdravotníckych zariadení. Až 6 ústavných zdravotníckych zariadení v Bratislavskom kraji nenahlásilo počas roku 2016 ani jednu nozokomiálnu nákazu.

Najväčší počet nozokomiálnych nákaz (389) bol hlásený z interných oddelení, čo predstavuje 15,2% z celkového počtu, oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny (373 ochorení, 14,6%), psychiatrických (350/13,7%) a chirurgických oddelení (297/11,6%). Najvyššia incidencia nozokomiálnych nákaz bola v roku 2016 zaznamenaná na oddeleniach dlhodobo chorých (8,0%) a oddeleniach anesteziológie a intenzívnej medicíny (6,8%). Vyššiu incidenciu nozokomiálnych nákaz vykazovali nedonosencvké (5,6%) a psychiatrické (5,4%) oddelenia.

Podľa lokalizácie infekcie boli najčastejšie zaznamenané infekcie krvného riečišťa (21,7%), nákazy dýchacích ciest (21,3%), črevné nákazy (20,4%) a urogenitálne nákazy (17,3%).

Najčastejším vyvolávateľom nozokomiálnych nákaz bola *Klebsiella pneumoniae* (16,9%, z toho v 6,3% išlo o *Klebsiella pneumoniae* produkujúcu karbapenemázu). Vďaka aktívnemu vyhľadávaní klostrídiových infekcií sa *Clostridium difficile* podieľalo na 15,3% nozokomiálnych nákaz. Častými vyvolávateľmi nozokomiálnych infekcií boli *E.coli* (9,1%), *Pseudomonas aeruginosa* (8,4%) a *Staphylococcus aureus* (8,3%%, toho v 51,8% išlo o MRSA).

### **III. Epidemiologická situácia**

#### **III.1. Skupina alimentárnych infekcií**

##### **III.1.1. Brušný týfus a paratýfusy (A 01)**

V roku 2016 bolo zaznamenané 1 ochorenie na brušný týfus u 36 ročného muža z okresu Bratislava I. Ochorenie bolo dovlečené zo zahraničia (Francúzsko). predchádzajúcich 5 rokoch (2011-2015) bol výskyt brušného týfusu ojedinelý (po 1 prípade v rokoch 2011 a 2012), čo je v súlade s dlhodobou klesajúcim trendom výskytu tohto ochorenia.

K 31.12.2016 bol na území Bratislavského kraja evidovaný 1 bacilonosič *S. typhi*, vo veku 71 rokov. Evidovaný bacilonosič bol hlásený z okresu Malacky. U nosiča brušného týfusu bol izolovaný fágotyp *S. typhi* D 1.

##### **III.1.2. Iné infekcie vyvolané salmonelami (A 02)**

V roku 2016 bolo hlásených a aktívne vyhľadaných 709 prípadov salmonelóz (chorobnosť 111,96/100 000 obyvateľov). V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 (556 prípadov, chorobnosť 88,94/100 000 obyvateľov) ide o vzostup chorobnosti o 23,02/100 000, t.j. o 27,6%. Oproti priemeru rokov 2011-2015 (465,2 prípadov) bol vo výskyte salmonelóz zaznamenaný mierny vzostup s indexom 2,9. Za obdobie posledných 10 rokov bol evidovaný najvyšší počet salmonelóz v roku 2010 (829 ochorení, chorobnosť 131,86/100 000 obyvateľov), naopak najnižší výskyt salmonelóz bol hlásený v roku 2009 (377 prípadov, chorobnosť 60,54/100 000).

Z celkového počtu 709 prípadov bolo u 14 osôb zistené bezpríznakové vylučovanie. Nozokomiálny charakter výskytu salmonelóz sa potvrdil v 4 prípadoch. Mimočrevná lokalizácia bola hlásená v 10 prípadoch, a to 2x z moču (2x *S. enteritidis*), 5x z hemokultúry (3x *S. enteritidis*, 1x *S. species*, 1x *S. zo skupiny B*), 1x z ascitu (*S. zo skupiny B*), 1x zo steru z rany (1x *S. species*) 1x z punktátu z peritonea (*S. enteritidis*). U 8 osôb absentovali klinické príznaky enteritídy, v 2 prípadoch bol tampón rekta pozitívny, v 2 prípadoch bol negatívny a v 6 prípadoch nebolo vyšetrenie TR realizované.

Vo vekových skupinách detí do 15 rokov bolo evidovaných 451 salmonelóz (63,6%), z toho 28 ochorení bolo zaznamenaných v skupine 0-ročných detí. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (579,50/100 000). Medzi okresy s najvyššou chorobnosťou patria okres Senec (241,37/100 000 obyvateľov) a okres Bratislava III (121,88/100 000 obyvateľov).

Ochorenia boli hlásené po celý rok s maximom od júna do novembra kedy bolo celkom hlásených 483 prípadov, t.j. 68,1% celoročného výskytu. Hospitalizovaných bolo 166 osôb.

Ako etiologický agens sa uplatnilo 13 sérotypov salmonel (v roku 2015 – 20 sérotypov). Najčastejšie bola izolovaná *S. enteritidis* v 74,4% (530 prípadov), *S. infantis* v 1,8% (13 prípadov) a *S. typhimurium* v 1,7% (12 prípadov). V roku 2016 bolo ochorenie potvrdené kultivačným vyšetrením v 682 prípadoch a v 27 prípadoch sa salmonela kultivačne nevyšetřila.

Zo zahraničia bolo dovlečených 16 ochorení, z iných oblastí SR nebolo žiadne ochorenie.

Výskyt salmonelóz bol v roku 2016 prevažne sporadický (559 ochorení), v 9 rodinných výskytoch s počtom 17x2 prípady v rodine ochorelo celkom 34 osôb. V epidemickom výskyte bolo zaznamenaných 116 ochorení.

Najčastejším faktorom prenosu boli doma pripravované jedlá s použitím surových, resp. nedostatočne tepelne spracovaných vajec (majonézové šaláty, zákusky, žemľovka a pod.).

Epidémia:

- v čase od 28.9.2016 do 13.10.2016 sa u detí a žiakov ZŠ a MŠ Ivanka pri Dunaji v okrese Senec vyskytlo 103 prípadov salmonelóz, z ktorých bolo laboratórne potvrdených 63. V klinickom obraze dominovali hnačky, bolesti brucha, teplota a kŕče. Hospitalizovaných bolo 5 detí s vážnejším priebehom ochorenia. Zo 103 ochorení bolo 40 s ľahším priebehom spätne vyhládaných a tieto prípady sú vykázané v epidemiologickej súvislosti. V ohnisku nákazy bol vykonaný štátny zdravotný dozor, v rámci ktorého boli odobraté vzorky stravy a stery z prostredia a boli nariadené protiepidemické opatrenia.

### **III.1.3. Bacilová dyzentéria (A 03)**

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 8 ochorení (chorobnosť 1,26/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 (1 ochorenie, chorobnosť 0,16/100 000) nárast chorobnosti o 1,1/100 000. V porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 (9,6 prípadov, chorobnosť 1,26/100 000) je zaznamenaný pokles s indexom 0,8.

Ochorenia boli hlásené z 5 okresov Bratislavského kraja, po dva prípady z okresov Bratislava I, Bratislava III, Bratislava V, a po jednom ochorení z okresov Pezinok a Senec. Ako etiologický agens bola kultivačne potvrdená v 6 prípadoch *Shigella sonnei* a v 2 prípadoch *Shigella flexneri*. Ochorenia boli hlásené v období od marca do decembra. Zo zahraničia neboli dovlečené žiadne ochorenia.

### **III.1.4. Iné bakteriálne črevné infekcie (A 04)**

V analyzovanom roku 2016 bolo v skupine iných bakteriálnych črevných infekcií hlásených 1 942 ochorení (chorobnosť 306,66/100 000 obyvateľov). Pri porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 (1 731 prípadov, chorobnosť 276,89/100 000) sa zaznamenal vzostup chorobnosti o 12,41/100 000 obyvateľov, t.j. 12,2%. Oproti priemeru rokov 2011-2015 (1 526,8 prípadov) bol zaznamenaný vzostup s indexom 1,3.

Medzi okresy s najvyššou chorobnosťou patria okres Bratislava III (532,8/100 000 obyvateľov) a okres Bratislava II (392,2/100 000 obyvateľov).

Z celkového počtu sa 862 prípadov, t.j. 44,4% vyskytlo u detí do 15 rokov a vekovo-spezifická chorobnosť dosahovala najvyššie hodnoty vo vekových skupinách 0 ročných detí (1 856,6/100 000) a 1-4 ročných detí (1 365,7/100 000). Ochorenia sa vyskytli v priebehu celého roka, mierny nárast bol evidovaný v teplejších mesiacoch roka s maximom v mesiacoch júl a august (po 173 ochorení).

V etiológii výrazne dominoval *Campylobacter* (72,1%). V 392 prípadoch (20,28%) bolo ochorenie vyvolané *Clostridium difficile*, v 29 prípadoch (1,5%) sa ako etiologický agens uplatnila *Yersinia enterocolitica* a v 121 prípadoch (6,2%) bolo ochorenie vyvolané *E. coli*. Výskyt ochorení bol prevažne sporadický, nozokomiálny charakter výskytu bol evidovaný v 393 prípadoch (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“).

#### Kampylobakteriálna enteritída (A 04.5)

V roku 2016 bolo hlásených 1400 ochorení (chorobnosť 223,94/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 (1334 ochorení, chorobnosť 213,38/100 000 obyvateľov) vzostup chorobnosti o 10,56/100 000 obyvateľov, t.j. o 4,9%. V porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 (1 245,2 ochorení) bol zaznamenaný vzostup o 11,2%. Už v roku 2006 bola po prvýkrát evidovaná vyššia chorobnosť na kampylobakteriálne infekcie ako na infekcie vyvolané salmonelami. Tento trend pretrvával nielen v nasledujúcich rokoch, ale i v roku



2015, kedy počet kampylobakteriálnych enteritíd bol takmer 2,4 násobne vyšší ako počet salmonelových infekcií.

Z celkového počtu 14000 ochorení sa v 4 prípadoch jednalo o ochorenia bez klinických príznakov a v 1396 prípadoch išlo o manifestnú formu infekcie. Ako etiologický agens sa v 1 374 prípadoch potvrdil *Campylobacter jejuni*, v 1 prípade bol hlásený *Campylobacter species* a po 1 prípade *C. fetus* a v 24 prípadoch *C. coli*. Vo vekových skupinách detí do 15 rokov bolo hlásených 724 ochorení, t.j. 51,7% z celkového počtu ochorení. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (1 174,66/100 000), kde bolo evidovaných 375 ochorení.

Ochorenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava V (277,76/100 000). Ochorenia sa vyskytli počas celého roka.

Ochorenia mali sporadický charakter výskytu. V 5 rodinných výskytoch ochorelo 10 osôb. Nozokomiálny charakter výskytu nebol zaznamenaný. Zo zahraničia bolo dovlečených 5 ochorení, z iných oblastí SR 1 ochorenie. Hospitalizovaných bolo 85 osôb.

#### Yersinózy (A 04.6)

V roku 2016 bolo hlásených 29 ochorení (chorobnosť 4,64/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti predchádzajúcemu roku (rok 2015 – 29 ochorení, chorobnosť 4,64/100 000) rovnakú epidemiologickú situáciu s indexom 1,0. V porovnaní s priemerom rokov 2011 – 2015 (33,2 ochorení) bol evidovaný pokles chorobnosti s indexom 0,9.

Ochorenia boli evidované u 12 mužov (špecifická chorobnosť 3,99/100 000) a 17 žien (špecifická chorobnosť 5,11/100 000). U detí do 15 rokov veku bolo hlásených 16 ochorení (69,5%) s najvyššou vekovo-špecifickou chorobnosťou u 1- 4 ročných detí (28,19/100 000). Vo všetkých prípadoch bola u pacientov kultivačne potvrdená *Yersinia enterocolitica*.

Ochorenia boli hlásené zo 7 okresov Bratislavského kraja a najvyššia chorobnosť bola evidovaná v okrese Bratislava V (7,21/100 000). Ochorenia mali sporadický charakter výskytu. Hospitalizovaní boli 5 pacienti. Zo zahraničia nebolo dovlečené žiadne ochorenie. Výskyt ochorení bol zaznamenaný v priebehu celého roka bez zvyraznenej sezonality s miernym nárastom v chladnejších mesiacoch roka (november – január, celkom 10 ochorení, t. j. 34,5% celoročného výskytu).

#### **III.1.5. Iné bakteriálne otravy potravinami (A 05)**

V roku 2016 nebolo evidované žiadne ochorenie, čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2015, kedy bol zaznamenaný nulový výskyt ochorení.

#### **III.1.6. Iné protozoárne črevné infekcie (A 07)**

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 50 ochorení, čo predstavuje chorobnosť 7,90/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2015 (32 prípadov, chorobnosť 5,12/100 000) bol zaznamenaný vzostup chorobnosti o 2,78/100 000, t.j. 35,2%. Oproti priemeru rokov 2011-2015 (28,2 ochorení) bol evidovaný vzostup chorobnosti s indexom 1,8.

Ochorenia boli hlásené prevažne u dospeljej populácie, u detí do 15 rokov bolo evidovaných 22 ochorení. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná v skupine 0 ročných detí (61,48/100 000). V etiológii sa vo všetkých 50 prípadoch uplatnila *Giardia lamblia* (100%).

Ochorenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava I (25,34/100 000). Výskyt ochorení bol sporadický. Ochorenia sa

vyskytli v priebehu celého roka s maximom výskytu v mesiaci január (7 prípadov). Zo zahraničia nebolo dovlečené žiadne ochorenie. Hospitalizovaných bolo 11 osôb.

### III.1.7. Vírusové a iné nešpecifikované črevné infekcie (A 08)

V analyzovanom roku 2016 bolo hlásených 434 prípadov (chorobnosť 68,54/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 (736 prípadov chorobnosť 117,73/100 000 obyvateľov) značný pokles chorobnosti s indexom 0,6. V porovnaní s 5 ročným priemerom (650 prípadov) bol zaznamenaný nižší výskyt s indexom 0,7.

Z celkového počtu ochorení bola v 154 prípadoch (t.j. 35,5%) hlásená rotavírusová infekcia, v 222 prípadoch (51,1%) infekcia vyvolaná vírusmi Norwalk a v 58 prípadoch (13,4%) adenovírusová enteritída.

U **rotavírusových infekcií** bolo 148 ochorení (t.j. 96,1% z celkového počtu 154 rotavírusových ochorení) hlásených u detí do 15 rokov s najvyššou vekovo-špecifickou chorobnosťou u 0 ročných detí (786,92/100 000). Ochorenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava III (56,25/100 000). Nozokomiálny charakter výskytu bol evidovaný v 17 prípadoch (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“). Ochorenia boli hlásené po celý rok s maximom od januára do mája, kedy bolo hlásených 100 prípadov, t.j. 64,9% celoročného výskytu. Hospitalizovaných bolo 26 osôb.

Z celkového počtu 222 infekcií vyvolaných **Norwalk vírusmi** bolo 163 ochorení (73,4%) hlásených u detí do 15 rokov s najvyššou chorobnosťou v skupine 0 ročných detí (577,89/100 000). Z ôsmich okresov Bratislavského kraja bola evidovaná najvyššia chorobnosť v okrese Bratislava III (165,63/100 000). Nozokomiálny charakter výskytu bol evidovaný v 34 prípadoch, z toho v 1 epidemickom výskyte ochorelo 8 osôb (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“). Ochorenia mali sporadický charakter výskytu. Výskyt ochorení bol evidovaný počas celého roka s absolútnym maximom v mesiaci október (43 prípadov). Hospitalizovaných bolo 58 osôb.

Všetky ochorenia vyvolané **adenovírusmi** boli hlásené u detí do 15 rokov veku (58 ochorení, t.j.100%), s najvyššou vekovo-špecifickou chorobnosťou u 1-4 ročných detí (115,90/100 000). Ochorenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja. Najvyššia chorobnosť bola hlásená z okresu Bratislava II (15,02/100 000). Hospitalizované boli 4 osoby. Ochorenia sa vyskytli v priebehu celého roka bez zvláštnej sezonality. Absolútne maximum bolo zaznamenané v januári (13 prípadov). Nozokomiálny charakter výskytu bol evidovaný v 5 prípadoch (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“).

### III.1.8. Hnačky a gastroenteritídy pravdepodobne infekčného pôvodu (A 09)

V roku 2016 bolo hlásených 196 ochorení (chorobnosť 30,95/100 000 obyvateľov). Oproti roku 2015 (107 ochorení, chorobnosť 17,12/100 000) bol zaznamenaný nárast chorobnosti o 13,83/100 000 obyvateľov, t.j. o 44,7%. V porovnaní s priemerom 2011-2015 (146 prípadov) ide o nárast s indexom 1,3.

Ochorenia boli hlásené zo všetkých bratislavských okresov s najvyššou chorobnosťou v okrese Pezinok (86,17/100 000). U detí do 15 rokov bolo evidovaných 23 ochorení, t.j. 11,7% z celkového počtu ochorení. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola v skupine 1-4 ročných detí (29,42/100 000). Ochorenia sa vyskytli v priebehu celého roka s absolútnym maximom v mesiaci september (55 prípadov, t.j. 28,0% z celoročného výskytu). Hospitalizovaná bola 1 osoba. Výskyt ochorení bol prevažne sporadický. Nozokomiálny charakter výskytu bol evidovaný v 68 prípadoch (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“).

## III.2. Skupina vírusových hepatítíd

### III.2.1 Akútna hepatitída A (B 15)

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 70 ochorení na vírusovú hepatitídu typu A (chorobnosť 11,05/100 000). Oproti roku 2015 (63 prípadov, chorobnosť 10,08/100 000) bol evidovaný mierny vzostup chorobnosti s indexom 1,1. V porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 (16,2 prípadov) bol zaznamenaný významný vzostup vo výskyte ochorení s indexom 4,3.

Z celkového počtu 70 ochorení sa 46 ochorení vyskytlo u mužov (špecifická chorobnosť 15,30/100 000) a 24 ochorení u žien (špecifická chorobnosť 7,21/100 000). U detí do 15 rokov boli hlásené 4 ochorenia (t.j. 5,7% z celkového počtu ochorení) a najvyššia vekovošpecifická chorobnosť bola evidovaná vo vekovej skupine 10-14 ročných detí (25,00/100 000). Ochorenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava IV (16,78/100 000). Ikterická forma ochorenia bola hlásená v 51 prípadoch, u 19 pacientov išlo o anikterickú formu ochorenia. Hospitalizovaných bolo 67 osôb. Analýza výskytu podľa mesiaca ukazovala najvyšší výskyt v jesenných mesiacoch (september až november), kedy bolo evidovaných 56 prípadov, t. j. 80,0% z celoročného výskytu.

V 14 prípadoch boli ochorenia hlásené u drogovovo závislých osôb. U zdravotníckych pracovníkov bolo hlásené 1 ochorenie. Zo 4 ochorení hlásených u detí do 15 rokov veku išlo o sporadické ochorenia u 3 a 5 ročných detí 1x MŠ a 1x 11, 1x12 ročných detí navštevujúcich ZŠ v okrese Bratislava I, Bratislava II.

Výskyt ochorení bol sporadický, v 4 rodinných výskytoch s počtom 1x4, 3x2 prípady v rodine ochorelo celkom 10 osôb. Zo zahraničia boli dovlečené 3 ochorenia (t.j. 4,28%).

V ohniskách nákazy bol zabezpečený lekársky dohľad u 433 osôb a aktívne bolo očkovaných 218 kontaktov. U očkovaných kontaktov boli hlásené 3 ochorenia.

### III.2.2. Akútna hepatitída B (B 16)

V analyzovanom roku 2016 bolo hlásených 9 ochorení na vírusovú hepatitídu typu B s chorobnosťou 1,42/100 000 obyvateľov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 (10 ochorení, chorobnosť 1,60/100 000) bol zaznamenaný mierny pokles chorobnosti s indexom 0,9. Pokles s rovnakým indexom (0,9) bol evidovaný i oproti priemeru rokov 2011-2015, kedy bolo evidovaných 9,2 prípadov.

Všetky ochorenia v roku 2016 boli hlásené u dospelých osôb s najvyššou vekovošpecifickou chorobnosťou vo vekovej skupine 35-44 ročných (4,36/100 000). U detí do 15 rokov nebolo zaznamenané žiadne ochorenie. Ochorenia boli hlásené z 5 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava III (3,13/100 000).

Z celkového počtu ochorení sa v 8 prípadoch jednalo o ikterickú formu a v 1 prípade o anikterickú formu ochorenia. Zo zahraničia nebolo dovlečené žiadne ochorenie. Hospitalizovaných bolo 9 osôb.

Positívna epidemiologická anamnéza bola zistená v 4 prípadoch (3x sexuálny kontakt, 1x i. v. aplikácia drog), v 5 prípadoch bola anamnéza negatívna. V skupine zdravotníckych pracovníkov nebolo hlásené žiadne ochorenie.

V súvislosti s kontaktom s chorými na VHB alebo nosičmi HBsAg bola proti vírusovej hepatitíde typu B zaočkovaná 1 osoba a lekársky dohľad bol zabezpečený u 2 osôb.

V roku 2016 bolo zaočkovaných 11 novorodencov HBsAg pozitívnych matiek. Súčasne s prvou dávkou vakcíny bol v 10 prípadoch podaný i hyperimúnný ľudský gamaglobulín proti vírusovej hepatitíde typu B.

Celokrajská zaočkovanosť proti VHB u dojčiat (ročník narodenia 2014) dosiahla hodnotu 96,1%.

### **III.2.3. Akútna hepatitída C (B 17.1)**

V analyzovanom roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia na akútnu vírusovú hepatitídu typu C (chorobnosť 0,32/100 000). V roku 2015 nebolo hlásené žiadne ochorenie a priemerná chorobnosť v rokoch 2011-2015 dosiahla hodnotu 0,19/100 000 (1,2 prípadov).

### **III.2.4. Akútna hepatitída E (B17.2)**

V roku 2016 boli zaznamenané 4 ochorenia (chorobnosť 0,32/100 000), čo predstavuje oproti minulému roku 2015 (5 ochorení, chorobnosť 0,80/100 000) pokles s indexom 0,8. V porovnaní s 5 ročným priemerom rokov 2010-2014 (2 ochorenia) bol zaznamenaný pokles s indexom 0,4.

Všetky ochorenia boli evidované u dospelých osôb (muži 26,56, a 62 ročný a 1 ženy 59 ročnej) z okresov Bratislava II (1x), Bratislava III (1x) a Bratislava IV (1x) a Bratislava V (1x). Hlásené boli 4 anikterické formy ochorenia. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a pozitívneho sérologického vyšetrenia. Hospitalizované boli 3 osoby. V 1 prípade bola pozitívna cestovateľská anamnéza (1x Španielsko).

### **III.2.5. Chronická hepatitída B (B 18.1)**

V roku 2016 bolo hlásených 6 chronických vírusových hepatitíd typu B (chorobnosť 0,95/100 000), čo predstavuje oproti roku 2015 (13 prípadov, chorobnosť 2,08/100 000) značný pokles s indexom 0,46. Oproti priemeru rokov 2011-2015 (6,6 ochorení) bol zaznamenaný pokles s indexom 0,91.

Ochorenia boli hlásené u 3 mužov (špecifická chorobnosť 1,00/100 000) a 3 žien (špecifická chorobnosť 0,90/100 000). Vekovo-špecifická chorobnosť bola najvyššia v skupine 45-54 ročných dospelých osôb (3,85/100 000). U detí do 15 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie. Vo všetkých prípadoch išlo o anikterickú formu ochorenia. Hospitalizovaný bol 1 pacient. Ochorenia boli hlásené zo 6 okresov Bratislavského kraja a najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná v okrese Malacky (2,82/100 000).

V epidemiologickej anamnéze bol v 1 prípade údaj o aplikácii i.v. drog a v 5 prípadoch bola epidemiologická anamnéza negatívna. Zo zahraničia nebolo dovlečené žiadne ochorenie.

### **III.2.6. Chronická hepatitída C (B18.2)**

V tejto skupine hepatitíd bolo v roku 2016 hlásených 32 ochorení (chorobnosť 5,05/100 000). Oproti roku 2015 (54 prípadov, chorobnosť 8,64/100 000) došlo k miernemu poklesu chorobnosti o 0,59/100 000, t.j. o 65,6%. V porovnaní s priemerným výskytom v rokoch 2011-2015 (45,8 ochorení) bol evidovaný pokles s indexom 0,7.

Z celkového počtu ochorení bolo 22 prípadov hlásených u mužov (špecifická chorobnosť 7,32/100 000) a 10 u žien (špecifická chorobnosť 3,01/100 000). Ochorenia boli hlásené hlavne u dospelých osôb s najvyššou vekovo-špecifickou chorobnosťou vo vekovej skupine 35-44 ročných (13,07/100 000). Vo všetkých 32 prípadoch bola evidovaná anikterická forma ochorenia. Hospitalizovaných bolo 24 osôb. Ochorenia boli hlásené zo 7 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava I (15,20/100 000).

V epidemiologickej anamnéze dominovala i. v. aplikácia drog u 18 osôb, t.j. 56,2% z celkového počtu ochorení. V 1 prípadoch pacient udával tetovanie a v 1 prípade pacient udával sexuálny kontakt. V 12 prípadoch bola epidemiologická anamnéza negatívna.

### **III.2.7. Nosičstvo HBsAg (Z 22.5)**

V roku 2016 boli hlásené 2 novozistení nosiči HBsAg (chorobnosť 0,32%/100 000). V roku 2015 nebol hlásený žiadny prípad.

## **III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním**

### **III.3.1. Diftéria – záškrt (A 36)**

V roku 2016 rovnako ako v celom sledovanom období (od roku 2004) sa nezaznamenalo žiadne ochorenie vyvolané *C. diphteriae*. Súčasný stav je výsledkom dôsledného plnenia imunizačného programu. Celokrajská zaočkovanosť jednotlivých kontrolovaných ročníkov bola na dobrej úrovni. U najmladšieho ročníka detí (ročník narodenia 2014) bola celokrajská zaočkovanosť 96,1%, pri I. preočkovaní (ročník narodenia 2009) dosiahla taktiež úroveň 94,9%. Preočkovanosť u adolescentov (ročník 2002) dosiahla hodnotu 96,8%.

### **III.3.2. Pertussis – divý kašeľ (A 37)**

V priebehu roka 2016 bolo v tejto skupine nákaz hlásených celkom 113 prípadov (chorobnosť 17,85/100 000), z toho 112 ochorení bolo vyvolaných *B. pertussis* (chorobnosť 17,69/100 000) a 1 ochorenie (chorobnosť 0,16/100 000) *B. parapertussis*. U ochorení na pertussis bol oproti roku 2015 (130 ochorení, chorobnosť 20,79/100 000) zaznamenaný pokles chorobnosti s indexom 0,9, v porovnaní s priemerným výskytom ochorení v rokoch 2011-2015 (416,2 prípadov) bol evidovaný značný pokles s indexom 0,3.

U ochorení vyvolaných *B. parapertussis* bol oproti roku 2015 (8 ochorení, chorobnosť 0,97/100 000) evidovaný pokles chorobnosti s indexom 0,1, avšak oproti priemeru rokov 2011-2015 (31,4 ochorení) bol zaznamenaný pokles chorobnosti s indexom 0,03.

#### Pertussis – divý kašeľ (A 37.0)

V roku 2016 bolo hlásených 112 prípadov (chorobnosť 17,69/100 000) zo všetkých 8 okresov Bratislavského kraja. Najvyššia chorobnosť bola evidovaná v okrese Bratislava V (25,25/100 000). Vo vekových skupinách 0 ročných, 5-9 ročných a 10-14 ročných detí nebolo hlásené žiadne ochorenie

V skupine 1-4 ročných detí boli evidované 3 prípady ochorenia (chorobnosť 9,40/100 000). V ostatných vekových skupinách sa tiež ochorenie vyskytovalo a najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť predstavovala v skupine 25 – 34 ročných osôb hodnotu 28,62/100 000.

Väčšina prípadov bola laboratórne potvrdená sérologickým vyšetrením špecifických protilátok triedy IgG, IgA proti pertusickému toxínu metódou ELISA z 2 vzoriek krvi. Dva prípady boli laboratórne potvrdené metódou PCR u detí vo vekovej skupine 1-4 ročných. Z celkového počtu ochorení bolo 74 osôb riadne očkovaných proti pertussis, v 39 prípadoch nebolo očkovanie realizované (v jedno prípade ide o ročné dieťa a v ostatných o dospelé osoby v starších vekových skupinách alebo cudzích štátnych príslušníkov).

Ochorenia mali sporadický charakter výskytu, v rodinnom výskyte boli hlásené 2x2 ochorenia v rodine. Hospitalizovaný nebol nikto. Ochorenia sa vyskytli v priebehu celého

roka s maximom v mesiacoch január a máj (rovnako 20 prípadov, 17, 85% z celoročného výskytu). Importované boli tri ochorenia a to z Indie, Singapuru a Turecka.

Celokrajská zaočkovanosť detí narodených v roku 2014 bola na 96,1% a u detí narodených v roku 2009 dosiahla taktiež hodnotu 94,9%. Od júla 2010 sa začalo vykonávať i preočkovanie adolescentov proti pertussis v 13. roku života. Zaočkovanosť u detí v ročníku narodenia 2002 dosiahla úroveň 96,8%.

#### Parapertussis (A 37.1)

V roku 2016 bolo evidované 1 ochorenie (chorobnosť 0,16/100 000) na parapertussis, ktoré bolo hlásené z okresu Bratislava II kde chorobnosť dosiahla hodnotu 0,88/100 000.

Toto ochorenie sa vyskytlo vo vekovej skupine 1-4 ročných detí s vekovo-špecifickou chorobnosťou 3,13/100 000. V tomto prípade sa ochorenie potvrdilo metódou PCR a pacient nebol hospitalizovaný.

Ochorenia mali sporadický charakter výskytu, v rodinnom výskyte neboli zaznamenané žiadne ochorenia.

#### **III.3.3. Morbilli – osýpky (B 05)**

V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie ani podozrenie z ochorenia na morbilli. Nulový výskyt sa na území Bratislavského kraja eviduje od roku 1995 s výnimkou roku 2012, kedy bolo hlásené 1 dovlečené ochorenie (chorobnosť 0,16/100 000 obyvateľov) u cudzej štátnej občianky (Rumunsko).

Podľa výsledkov z kontroly očkovania dosiahla celokrajská zaočkovanosť detskej populácie v ročníku narodenia 2014 hodnotu 92,9%. V ročníku narodenia 2013 zaočkovanosť predstavovala hodnotu 92,8% a v ročníku narodenia 2012 bola zaočkovanosť 92,9%. U adolescentov (ročník 2004) bola zistená 95,5% zaočkovanosť.

#### **III.3.4. Rubeola – ružienka (B 06)**

V roku 2016 nebolo hlásené ochorenie ani podozrenie z ochorenia na rubeolu, čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v predchádzajúcom roku (rok 2015 - nulový výskyt). V sledovanom období (od roku 2004) sa chorobnosť udržiava na nulových hodnotách s výnimkou roku 2006, v ktorom bolo evidované 1 ochorenie.

Priemerná zaočkovanosť detskej populácie v Bratislavskom kraji dosiahla úroveň 92,9% (ročník narodenia 2014), 92,8% (ročník narodenia 2013) a 92,9% (ročník narodenia 2012). V 11. roku života (ročník narodenia 2004) bolo revakcinovaných v Bratislavskom kraji 95,5% detí.

#### **III.3.5. Parotitis epidemica – mumps (B 26)**

V priebehu roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie na parotitídu (chorobnosť 0,16/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti priemeru rokov 2011-2015 (0,4 ochorení) vzostup s indexom 2,5. V roku 2015 boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 0,32/100 000).

Ochorenie bolo hlásené u 11 ročného čiastočne očkovaného dieťaťa (1 dávka vzhľadom na vek pacienta) z okresu Bratislava IV. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a serologického vyšetrenia v NRC (IgM pozit.). Ochorenie bolo importované z Rakúska a hlásené v mesiaci apríl. Dieťa nebolo hospitalizované.

Zaočkovanosť ročníkov narodenia 2014-2012 sa pohybovala od 92,8 do 92,9%. U žiakov základných škôl narodených v roku 2004 preočkovanosť dosiahla hodnotu 95,5%.

### **III.3.6. Hemofilové invazívne nákazy (A 41.3, G00.0, J14)**

#### Septikémia vyvolaná Haemophilus influenzae (A 41.3)

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie ani podozrenie z ochorenia, čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2015 (nulový výskyt).

#### Hemofilová meningitída (G00.0)

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie na hemofilovú meningitídu, čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2015 (nulový výskyt).

#### Pneumónia vyvolaná Haemophilus influenzae (J 14)

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie ani podozrenie z ochorenia. Oproti roku 2015 nedošlo k zmene v epidemiologickej situácii (nulový výskyt) a priemerná chorobnosť v rokoch 2011 – 2015 dosiahla taktiež nulovú hodnotu.

### **III.3.7. Pneumokokové invazívne nákazy (A 40.3, G00.1, J13)**

#### Pneumokoková septikémia (A 40.3)

V roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 0,32/100 000 obyvateľov). Oproti roku 2015 (10 ochorení, chorobnosť 1,60/100 000) bol zaznamenaný 5 násobný pokles počtu ochorení a oproti priemeru rokov 2011-2015 (6,4 prípadov) ide o pokles v počte ochorení s indexom 0,31.

Ochorenia boli evidované u neočkovaných dospelých osôb so základným závažným chronickým ochorením (onkologickí pacienti).

Chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 55-64 ročných osôb (2,26/100 000). Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a hemokultivačného vyšetrenia (S. pneumoniae, 1x sérotyp 3 a 1x nevyšetrený).

Ochorenia boli hlásené z 2 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava III (1,56/100 000 obyvateľov). Nozokomiálny charakter výskytu bol evidovaný v 1 prípade (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“).

Hospitalizovaní boli obidvaja pacienti a ochorenia končili vyzdravením.

#### Iné invazívne pneumokokové infekcie (A 48.5)

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie ani podozrenie z ochorenia.

#### Pneumokoková meningitída (G 00.1)

V analyzovanom roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 0,16/100 000 obyvateľov). V porovnaní s rokom 2015 (2 ochorenia, chorobnosť 0,32/100 000) bol pokles chorobnosti s indexom 0,5. Pokles s indexom 0,3 bol zaznamenaný i oproti 5 ročnému priemeru rokov 2011-2015 (3,2 ochorení).

Ochorenie bolo hlásené u 64 ročnej ženy z okresu Senec. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu, biochemického vyšetrenia likvoru a hemokultúry. Kultivačným vyšetrením hemokultúry bol dokázaný ako etiologický agens Streptococcus pneumoniae, sérotyp 10A. Očkovacia anamnéza bola negatívna.

### Pneumokoková pneumónia (J 13)

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 6 ochorení (chorobnosť 0,95/100 000 obyvateľov), čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 (3 ochorenia, chorobnosť 2,6/100 000 obyvateľov) nárast s indexom 2. V porovnaní s 5 ročným priemerom (2 prípady) bol zaznamenaný nárast v počte prípadov s indexom 2,3.

Ochorenia boli hlásené u 5 mužov (18,57,59,60 a 88 ročných) a 60 ročnej ženy. Diagnóza bola vo všetkých prípadoch stanovená na základe klinického obrazu, kultivačným vyšetrením hemokultúry a RTG vyšetrenia (bronchopneumónia so septickým priebehom) a izolácie *S. pneumoniae* z hemokultúry, sérotypy 2x3, 31, 4 a 7F. U 60 ročnej pacientky nebola robená typizácia, nakoľko nebol doručený materiál na laboratórne vyšetrenie do NCR v Banskej Bystrici. Očkovanie proti pneumokokom nebolo realizované ani v 1 prípade.

Ochorenia boli hlásené z 5 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Malacky (2,82/100 000). Hospitalizovaní boli všetci pacienti. Ochorenia končili vyzdravením. Úmrtie nebolo hlásené.

### **III.3.8. Poliomyelitída a akútne chabé obrny (A 80, G 61)**

V analyzovanom roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie na poliomyelitídu. Taktiež v rámci surveillance poliomyelitídy neboli v roku 2015 hlásené žiadne prípady akútnych chabých obrn.

Celokrajská zaočkovanosť proti poliomyelitíde u detí narodených v roku 2014 dosiahla hodnotu 96,1% a u detí narodených v roku 2009 taktiež hodnotu 94,9,2%. Preočkovanosť u adolescentov (ročník 2002) bola na 96,8%.

## **III.4. Skupina respiračných nákaz – okrem preventabilných očkovaním**

### **III.4.1. Scarletína – šarlach (A 38 )**

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 15 ochorení (chorobnosť 2,37/100 000), čo predstavuje oproti roku 2015 (16 prípadov, chorobnosť 2,57/100 000) mierny pokles s indexom 0,9. V porovnaní s priemerným výskytom v rokoch 2011- 2015 (13 ochorení) bol zaznamenaný vzostup s indexom 1,2.

U detí do 15 rokov bolo zaznamenaných 10 ochorení s najvyššou vekovo-špecifickou chorobnosťou vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (14,71/100 000). Ochorenia boli hlásené z 5 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Malacky (18,32/100 000). Ochorenie si nevyžiadalo hospitalizáciu ani v jednom prípade.

Ochorenia boli hlásené v priebehu celého roka s absolútnym maximom v mesiaci február (7 prípadov).

### **III.4.2. Erysipelas – Ruža (A 46)**

V roku 2016 bolo hlásených 26 ochorení (chorobnosť 4,11/100 000), čo predstavuje oproti roku 2015 (21 ochorení, chorobnosť 3,36/100 000) vzostup s indexom 1,2. V porovnaní s priemerom za posledných 5 rokov (23,2 ochorení) bol evidovaný mierny vzostup s indexom 1,1.

Všetky ochorenia hlásené v roku 2016 sa vyskytli u dospelých osôb od 35 rokov veku a starších. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná v skupine 65 a viac ročných osôb (11,24/100 000). Nozokomiálny charakter výskytu nebolo zaznamenaný.



Ochorenia boli hlásené z 6 okresov Bratislavského kraja a najvyššia chorobnosť bola evidovaná v okrese Bratislava I (22,80/100 000). Výskyt ochorení bol hlásený počas celého roka s maximom výskytu v október (5 prípadov). Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu v 2 prípadoch.

#### Streptokokové septikémie (A 40.0 – 40.2, A 40.8)

V roku 2016 bolo hlásených 71 ochorení (chorobnosť 11,21/100 000). V porovnaní s rokom 2015 (54 ochorení, chorobnosť 8,64/100 000) bol zaznamenaný nárast chorobnosti o 2,57/100 000, t.j. o 23,9%. Oproti priemeru rokov 2011 – 2015 (38,2 ochorení) bol evidovaný vzostup v počte ochorení indexom 1,9.

Všetky ochorenia hlásené v priebehu roka 2016 mali nozokomiálny charakter výskytu (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“).

### **III.4.3. Varicella – ovčie kiahne, herpes zoster – plazivec pásový (B 01.9, B 02)**

#### Varicella – ovčie kiahne (B 01.9)

V analyzovanom roku 2016 bolo hlásených 645 ochorení, chorobnosť 102,01/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2015 (476 ochorení, chorobnosť 76,14/100 000) bol evidovaný značný vzostup chorobnosti s indexom 1,36. Oproti priemeru rokov 2011-2015 (574,6 prípadov) bol zaznamenaný vzostup chorobnosti s indexom 1,1.

Ochorenia sa vyskytli takmer vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 65 ročných a starších dospelých osôb. Prevažná časť ochorení bola evidovaná u detí do 15 rokov veku (625 ochorení, t.j. 96,89% zo všetkých ochorení) s najvyššou vekovo-špecifickou chorobnosťou vo vekovej skupine 1-4 ročných detí (1080,69/100 000). U 0 ročných detí bolo hlásených 22 ochorení (chorobnosť 270,50/100 000). Vo vekových skupinách nad 15 rokov sa chorobnosť pohybovala od 30,51 do 1,28/100 000 obyvateľov daných vekových skupín.

Ochorenia sa vyskytli sporadicky alebo formou malých rodinných epidémií či epidémií v detských kolektívoch. Ochorenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Senec (154,07/100 000). Rozbor výskytu podľa kalendárneho mesiaca vzniku ukázal častejší výskyt v mesiacoch január až júl (551 prípadov, t.j. 85,42% celoročného výskytu). Absolútne maximum bolo v mesiaci máj (124 prípadov), absolútne minimum v mesiaci október, kedy bolo hlásených 8 ochorení. Hospitalizované boli 4 osoby. Nozokomiálny charakter výskytu nebol evidovaný ani v jednom prípade.

#### Herpes zoster – plazivec pásový (B 02)

V roku 2016 bolo hlásených 179 ochorení (chorobnosť 28,27/100 000 obyvateľov). V porovnaní s rokom 2015 (165 ochorení, chorobnosť 26,39/100 000) bol zaznamenaný mierne vzostup chorobnosti o 1,07/100 000, t. j. o 8,9%. Oproti 5 ročnému priemeru (154 ochorení) bol evidovaný vzostup s indexom 1,1.

Z celkového počtu ochorení sa 70 prípadov vyskytlo u mužov (špecifická chorobnosť 23,62/100 000) a 108 u žien (špecifická chorobnosť 32,46/100 000).

Vekovo-špecifická chorobnosť dosahovala najvyššie hodnoty vo vekovej skupine 65 a viac ročných osôb (68,46/100 000). U detí do 15 rokov veku bolo zaznamenaných 5 ochorení, u 0 ročných detí nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Ochorenia boli evidované vo všetkých okresoch Bratislavského kraja a najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná v okrese Bratislava I (101,34/100 000). Ochorenia sa vyskytli v

priebehu celého roka bez zvýraznenej sezonality. Najvyšší počet prípadov bol evidovaný v novembri (232 ochorení).

Hospitalizované boli 2 osoby.

#### **III.4.4. Infekčná mononukleóza (B 27)**

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 5 ochorení na infekčnú mononukleózu, čo predstavuje chorobnosť 0,79/100 000 obyvateľov. V porovnaní s rokom 2015 (4 ochorenia, chorobnosť 0,64/100 000) bol evidovaný vzostup chorobnosti s indexom 1,25. Pokles chorobnosti bol evidovaný i oproti 5 ročnému priemeru (13,4 prípadov) s indexom 0,4.

Ochorenia boli hlásené z 3 okresov Bratislavského kraja a najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná v okrese Pezinok (3,25/100 000 obyvateľov).

Z celkového počtu ochorení boli 2 prípady hlásené u detí do 15 rokov veku s najvyššou chorobnosťou vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (5,88/100 000). V skupine 0 ročných detí nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Hospitalizované boli 4 osoby.

#### **III.4.5. Chrápka a akútne respiračné ochorenia (J 10, J 11)**

V roku 2016 bolo hlásených 108 438 akútnych respiračných ochorení (chorobnosť 80 558,9/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov), z toho v 6 289 prípadoch išlo o chrípku a chrípke podobné ochorenia (chorobnosť 4 672,1/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov). V porovnaní s rokom 2015 (136 634 akútnych respiračných ochorení, chorobnosť 86 902,6/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov) bol evidovaný pokles chorobnosti ARO o 7,3% a v prípade chrípky a chrípke podobných ochorení (v roku 2015 hlásených 10 095 prípadov, chorobnosť 6 420,7/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov) pokles chorobnosti o 27,2%. V porovnaní s priemerom rokov 2011–2015 (138 665,6 prípadov akútnych respiračných ochorení a 9 826,2 prípadov chrípky) bol vo výskyte ARO evidovaný pokles s indexom 0,8. Pokles s indexom 0,6 bol zaznamenaný vo výskyte chrípky a chrípke podobných ochorení. U akútnych respiračných ochorení bola najvyššia vekovošpecifická chorobnosť v skupine 0-5 ročných detí (214 298,1/100 000) a u chrípky a chrípke podobných ochorení vo vekovej skupine 15-19 ročných osôb (11 640,1/100 000). Na okresnej úrovni bola najvyššia chorobnosť na ARO hlásená z okresu Bratislava I (135 073,8/100 000) a na chrípku a chrípke podobné ochorenia z okresu Bratislava III (10 381,5/100 000). Nad úroveň celokrajскеj chorobnosti sa pohybovala chorobnosť na ARO aj v ďalších dvoch bratislavských okresoch (Bratislava III a Bratislava IV), v ktorých bola chorobnosť 1,3 - 1,1 násobne vyššia ako celokrajská. Chorobnosť na chrípku a chrípke podobné ochorenia prekročila celokrajскую chorobnosť v okresoch Bratislava I, Bratislava IV, Bratislava V a Senec (1,6 - 1,0 násobne).

Z celkového počtu ochorení hlásených v roku 2016 bol klinický priebeh komplikovaný v 3 111 prípadoch, t.j. 2,9% z celkového počtu akútnych respiračných ochorení. Najčastejšou komplikáciou bola sinusitída, ktorá bola hlásená v 1 843 prípadoch, t.j. 59,2% z celkového počtu hlásených komplikácií.

Zvýšená chorobnosť na chrípku bola zaznamenaná v 5.- 8. kalendárnom týždni s maximom v 7. kalendárnom týždni, kedy celokrajská chorobnosť na chrípku a chrípke podobné ochorenia dosiahla hodnotu 208,5/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov a chorobnosť na akútne respiračné ochorenia dosiahla úroveň 2 441,0/100 000 osôb v starostlivosti hlásiacich lekárov. Medzi okresy s najvyššou chorobnosťou na akútne respiračné ochorenia v tomto kalendárnom týždni patrili okres Bratislava I (3 562,6/100 000) a okres Bratislava

IV (2 991,5/100 000). V priebehu uvedeného epidemického výskytu bola prerušená školská dochádzka v 1 MŠ (okres Bratislava I) a 1 ZŠ (okres Malacky).

V priebehu roka 2016 bolo vybranými lekármi prvého kontaktu odobratých 170 nasopharyngeálnych výterov, z ktorých bolo v laboratóriu NRC potvrdených spolu 82 chrípkových vírusov (A/Hong Kong (H3N2) – 11x, A/California (H1N1) – 11x, A/H1 pdm 09 – 7x A/Switzerland (H3N2) – 2x, A/swH1 – 1x, B/Brisbane – 48x, B bez bližšieho určenia – 2x).

Z celkového počtu 2 497 umiestnených v geriatrických centrách, zariadeniach sociálnej starostlivosti a liečebniach pre dlhodobo chorých bolo proti chrípke zaočkovaných 1 317 osôb, t.j. 52,7%. U osôb vo vekovej skupine 60 a viac ročných bola zaznamenaná 51,3% zaočkovanosť. Z celkového počtu 1 317 očkovaných osôb bolo 70,7% očkovaných vakcínou Influvac, 25,7% vakcínou Vaxigrip a 3,6% osôb bolo zaočkovaných očkovacou látkou Fluarix.

### Chrípka H1N1 Novel – SARI (J 10.9, J 10.7)

V roku 2016 bolo na území Bratislavského kraja laboratórne potvrdených a vykázaných 18 prípadov chrípky (chorobnosť 2,84/100 000), ktoré boli vyvolané pandemickým kmeňom A(H1N1). V predchádzajúcom roku 2015 bolo hlásených 26 ochorení (chorobnosť 4,16/100 000).

Ochorenia boli z 5 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava V 9,02/100 000. U detí do 15 rokov bolo evidovaných 12 ochorení, t.j. 66,7% z celkového počtu ochorení. Hospitalizovaných bolo 6 osôb. Vo všetkých 18 prípadoch bol u pacientov laboratórne potvrdený pandemický vírus chrípky A(H1N1).

Z hľadiska sezonality boli ochorenia hlásené v mesiacoch január až marec a august s absolútnym maximom v mesiaci február (9 ochorení, t.j. 50,0% z celkového výskytu).

V priebehu roka 2016 nebol na území Bratislavského kraja hlásený žiadny prípad SARI, čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v predchádzajúcom roku (rok 2015 – nulový výskyt).

### **III.4.6. Tuberkulóza (A 15 – A 19)**

V priebehu roka 2016 bolo hlásených celkom 29 ochorení na tuberkulózu, čo predstavuje chorobnosť 4,58/100 000 obyvateľov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 (37 ochorení, chorobnosť 5,92/100 000) bol zaznamenaný pokles chorobnosti o 1,34/100 000, t.j. o 21,6%. Oproti priemeru rokov 2011-2015 (34,2 ochorení) bol evidovaný pokles o 152%.

V 22 prípadoch bola diagnostikovaná novozistená infekcia, v 7 bola zistená recidíva. Pri sledovaní chorobnosti podľa pohlavia bola zaznamenaná vyššia chorobnosť u mužov (19 prípadov, 6,32/100 000) ako u žien (10 prípadov, 3,01/100 000). U detí do 15 rokov boli hlásené 2 ochorenia vo vekovej skupine 0-4 ročných a 5-9 ročných detí (v oboch prípadoch bola hlásená pľúcna TBC). Počet ochorení u dospelých osôb vzrastal s vekom pacientov a najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 60-64 ročných osôb (8,71/100 000).

S výnimkou okresu Senec boli ochorenia hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava III (11,28/100 000) a v okrese Malacky (10,22/100 000).

Pľúcna forma ochorenia bola zistená celkom v 28 prípadoch, t.j. 96,6% z celkového počtu hlásených ochorení. Mimopľúcna forma TBC bola evidovaná v 1 prípade, miliárna TBC bola hlásená v 2 prípadoch. Bakteriologicky overených bolo 13 ochorení, mikroskopicky 11, kultivačne 10 a inými nešpecifickými metódami 5 ochorení.

### **III.4.7. Legionárska choroba (A 48.1)**

V analyzovanom roku 2016 boli hlásené 4 ochorenia (chorobnosť 0,63/100 000). Oproti roku 2015 (8 ochorení, chorobnosť 1,28/100 000) bol zaznamenaný pokles chorobnosti s indexom 0,75. Pokles chorobnosti s indexom 0,9 bol evidovaný i oproti priemeru rokov 2011 - 2015 (4,4 ochorenia, chorobnosť 0,71/100 000).

Všetky ochorenia boli hlásené u dospelých osôb vo veku od 24 do 64 rokov.

V 1 prípade u 24 ročného muža malo ochorenie nozokomiálny charakter výskytu (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“). Vo všetkých prípadoch bola diagnóza stanovená na základe klinického obrazu (vysoké teploty, dyspnoe, kašeľ, bolesti celého tela, schvátenosť) a laboratórneho vyšetrenia, *L. pneumophilla* v moči (3x dôkaz antigénu), 1x *L. pneumophilla* zo spúta (1x kultivačne). V 1 prípade bola potvrdená séroskupina 1, v 1 prípade séroskupina 2 a v dvoch prípadoch nebola bližšie určená séroskupina.

Ochorenia boli hlásené z 3 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava II (1,77/100 000).

Výskyt ochorení bol sporadický, v rodinnom výskyte neboli evidované žiadne ochorenia v rodine. Epidemiologická anamnéza bola negatívna vo všetkých 4 prípadoch. Ochorenie sa vo všetkých prípadoch skončilo vyzdravením. Hospitalizovaní boli všetci 4 pacienti. Z iných oblastí SR ani zo zahraničia nebolo dovlečené žiadne ochorenie.

## **III.5. Neuroinfekcie**

### **III.5.1. Meningokoková meningitída (A 39.0)**

V roku 2016 boli hlásené 3 invazívne meningokokové ochorenia (chorobnosť 0,48/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 (2 ochorenie, chorobnosť 0,32/100 000) vzostup chorobnosti s indexom 1,5. V porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 (1,2 ochorení) bol evidovaný vzostup s indexom 2,5.

Ochorenia boli hlásené u 4 a 5 ročného dieťaťa (meningokoková sepsa) z okresov Bratislava IV a Bratislava V a u 27 ročnej ženy (meningokoková meningitída) z okresu Bratislava II. Diagnóza u 27 ročnej ženy bola stanovená na základe klinického obrazu a vyšetrenia likvoru (dôkaz voľných antigénov - *N. meningitidis* séroskupina C) a u 5 ročného dieťaťa vyšetrením hemokultúry (*N. meningitidis*, séroskupina C).

Postexpozičná antibiotická profylaxia bola zabezpečená u 135 kontaktov.

Ochorenia boli hlásené v mesiacoch január, máj a december. Pacienti boli hospitalizovaní, ochorenia končili vyzdravením.

### **III.5.2. Vírusové meningitídy (A 87)**

V analyzovanom roku 2016 bolo hlásených 6 ochorení (chorobnosť 0,95/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 (21 ochorení, chorobnosť 3,36/100 000) pokles chorobnosti o 2,41/100 000, t.j. o 71,4,1%. V porovnaní s 5 ročným priemerom (15,2 ochorení) bol evidovaný pokles s indexom 0,4.

U detí do 15 rokov boli hlásené 2 ochorenia a najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná vo vekovej skupine 5-9 ročných detí (2,94/100 000). U dospelých osôb boli evidované 4 ochorenia (22, 27 a 41 ročných mužov a u 32 ročnej ženy). Ochorenia boli hlásené zo 7 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava III (3,13/100 000). Z hľadiska sezonality sa ochorenia vyskytli po celý rok s maximom v mesiaci október (2 ochorenia).

Diagnóza bola stanovená vo všetkých prípadoch na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru. Virologické vyšetrenie biologického materiálu na izoláciu poliovírusov a iných enterálnych vírusov nebolo vykonané. V jednom prípade bola objasnená enterovírusová etiológia ochorenia dôkazom vírusu PCR metódou z likvoru.

Kompletné očkovanie proti poliomyelitíde bolo u 6 pacientov. Hospitalizovaných bolo všetkých 6 osôb a ochorenie sa vo všetkých prípadoch končilo uzdravením.

### **III.5.3. Iné a nešpecifikované vírusové encefalitídy (A85 - A86)**

V roku 2016 nebolo v tejto skupine hlásené žiadne ochorenie. V roku 2015 neboli hlásené žiadne ochorenia. Priemerná chorobnosť v rokoch 2011-2015 dosiahla hodnotu 0,13/100 000 obyvateľov (0,8 ochorení).

### **III.5.4. Iné vírusové meningitídy a encefalitídy (B 003, B 004, B 011, B 021)**

#### Herpeticko-vírusová meningitída (B00.3)

V analyzovanom roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia u 61 ročného muža z okresu Bratislava V a 46 ročnej ženy z okresu Malacky. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a vyšetrenia likvoru.

V roku 2015 nebolo zaznamenané žiadne ochorenie .

#### Herpeticko-vírusová encefalitída (B00.4)

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

#### Zosterová meningitída (B02.1)

V priebehu roka 2016 bolo hlásené 1 ochorenie u 34 ročného muža z okresu Bratislava V. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a pozitívneho vyšetrenia likvoru (PCR DNA VZV). V roku 2015 nebolo hlásené žiadne ochorenie. Priemerná chorobnosť v rokoch 2011-2015 bola 0,10/100 000 obyvateľov.

### **III.5.5. Bakteriálny zápal mozgových plien (G 00)**

V roku 2016 bolo hlásených 30 prípadov bakteriálnych meningitíd (chorobnosť 4,74/100 000 obyvateľov). V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2015 (27 prípadov, chorobnosť 4,32/100 000) bol zaznamenaný vzostup chorobnosti o 0,76/100 000, t.j. o 11,1%. Nárast chorobnosti s indexom 1,5 bol evidovaný i oproti priemeru rokov 2011-2015 (19,8 prípadov, chorobnosť 3,23/100 000).

Z celkového počtu 30 ochorení sa 17 prípadov vyskytlo u mužov (špecifická chorobnosť 5,66/100 000) a 14 prípadov u žien (špecifická chorobnosť 3,91/100 000).

U detí do 15 rokov boli evidované 1 ochorenie s najvyššou vekovo-špecifickou chorobnosťou vo vekovej skupine 10 - 14 ročných detí (3,95/100 000). Ochorenia boli hlásené z 5 okresov Bratislavského kraja a najvyššia chorobnosť bola evidovaná v okrese Bratislava III (32,81/100 000). Nozokomiálny charakter výskytu bol zaznamenaný v 20 prípadoch, t.j. 66,6% z celkového počtu ochorení. Všetkých 30 pacientov bolo hospitalizovaných a ochorenia sa končili vyzdravením.

Ochorenia boli hlásené v priebehu celého roka bez výraznej sezonality. Najvyšší počet prípadov bol evidovaný v januári (5 prípadov), najnižší (nulový výskyt) v auguste.

#### Hemofilová a pneumokoková meningitída (G 00.0, G 00.1)

Ochorenia hlásené v roku 2016 sú podrobne popísané v kapitole „ III.3. Skupina nákaz preventabilných očkovaním“.

#### Streptokoková meningitída (G 00.2)

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

#### Stafylokoková meningitída (G 00.3)

V roku 2016 bolo evidovaných 4 ochorení s nozokomiálnym charakterom výskytu (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“).

#### Iný bakteriálny zápal mozgových plien (G00.8)

V roku 2016 bol zaznamenané 1 ochorenie u 2 mesačného dieťaťa z okresu Senec. Kulti-vačným vyšetrením z hemokultúry a likvoru bola zachytená E.coli. Profylaktická antibio-tická liečba bola zahájená. Ochorenie končilo uzdravením.

#### Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien (G 00.9)

V roku 2016 bolo hlásených 24 ochorení u 14 mužov a 10 žien. Vekovo-špecifická cho-robnosť dosiahla najvyššiu hodnotu v skupine 65 a viac ročných osôb (9,20/100 000). U detí do 15 rokov nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Výskyt ochorení bol sporadický, v 15 prípadoch (t.j. 62,5%) bol evidovaný nozoko-miálny charakter výskytu (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“).

Ochorenia boli hlásené zo 4 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava II (26.56/100 000). Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru. Etiologický agens sa nepodarilo dokázať ani v jednom prípade. Hospitalizovaných bolo všetkých 24 pacientov, ochorenia sa končili uzdravením.

### **III.5.6. Paréza nervi facialis (G 51)**

V analyzovanom roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie. V roku 2015 boli hlásené 3 ochorenia (chorobnosť 0,48/100 000 obyvateľov).

### **III.5.7. Polyradikuloneuritída (G 61)**

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie ani podozrenie z ochorenia, čo predstava-je rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2016 (nulový výskyt). Priemerná cho-robnosť v rokoch 2011 – 2015 dosiahla hodnotu 0,13/100 000 (0,8 prípadov).

### **III.5.8. Creuzfeldt - Jacobova choroba (A 81.0)**

V roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia (chorobnosť 0,32/100 000). Oproti roku 2015 (1 ochorenie, chorobnosť 0,16/ 100 000) bol zaznamenaný značný nárast chorobnosti s inde-xom 2,0. V porovnaní s 5 ročným priemerom rokov 2011-2015 (0,1 ochorenie) bol zazna-menán vzostup s indexom 2,0.

Ochorenia boli hlásené u 49 a 66 ročných žien z okresu Malacky a Bratislava II a skončili sa úmrtím.

#### Úmrtie:

Dňa 29.3.2016 bola 66 ročná pacientka prijatá na KIGM Bratislava pre poruchy videnia, agresivitu, dezorientáciu. I napriek liečbe neurologický stav pacientky progredoval, EEG poukazovalo na abnormálny graf, likvor na priónové ochorenia bol pozitívny. Celkovo vážny a prognosticky nepriaznivý stav pacientky sa zhoršoval a dňa 18.7.2016 bol konštatovaný exitus. Podľa pitevného protokolu bola príčinou smrti obojstranná abscedujúca bronchopneumónia. Histopatologické a imunohistochemické vyšetrenie mozgu bolo pozitívne na sporadickú formu CJCH.

Dňa 13.7.2016 bola 49 ročná pacientka prijatá na Neurologickú kliniku UNB v Ružinove pre trpnutie 1-3 prsta ľavej hornej končatiny šíriacej sa od zápästia proximálne, pre poruchy jemnej motoriky a poruchy chôdze s ataxiou. I napriek liečbe neurologický stav pacientky progredoval. Likvor na priónové ochorenie bol pozitívny. Celkovo vážny a prognosticky nepriaznivý stav pacientky sa zhoršoval a dňa 2.8.2016 bol konštatovaný exitus. Podľa pitevného protokolu bola príčinou smrti obojstranná abscedujúca bronchopneumónia. Histopatologické a imunohistochemické vyšetrenie mozgu bolo pozitívne na genetickú formu CJCH.

### **III.6. Zoonózy a nákazy s prírodnou ohniskovosťou**

#### **III.6.1. Tularémia (A 21)**

V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie na tularémiu (chorobnosť 0,16/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti priemeru rokov 2011-2015 (1,6 prípadov) pokles s indexom 0,7. V roku 2015 bolo hlásených 7 ochorení (chorobnosť 1,12/100 000).

Hlásená bola 1 uzlinová forma ochorenia u 48 ročnej ženy z okresu Malacky. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a pozitívneho sérologického vyšetrenia. Epidemiologická anamnéza bola negatívna. Pacientka nebola hospitalizovaná.

#### **III.6.2. Leptospiróza (A 27)**

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie na leptospirózu. Oproti roku 2015 nedošlo k zmene v epidemiologickej situácii pri výskyte tohto ochorenia, nakoľko i v roku 2015 sa chorobnosť udržiavala na nulových hodnotách. Priemerná chorobnosť v rokoch 2011-2015 bola 0,06/100 000 (0,4 prípadov).

#### **III.6.3. Listerióza (A 32)**

V priebehu roka 2016 bolo zaznamenaných 5 ochorení na listeriózu (chorobnosť 0,79/100 000), čo predstavuje oproti roku 2015 (5 ochorenia, chorobnosť 0,80/100 000) rovnakú epidemiologickú situáciu s indexom 1,0. V porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 (2,4 ochorení) bol zaznamenaný vzostup s indexom 2,1.

Hlásené boli 2 meningeálne a 3 septické formy ochorenia u 2 mužov (57 a 69 ročných) a 3 žien (57, 59 a 65 ročných). Vo všetkých 5 prípadoch bolo ochorenie hlásené u pacientov s iným chronickým základným ochorením (1x cirhóza, 1x ochorenie obličiek, 2x onkologické ochorenia, 1x ochorenie srdca). Diagnóza bola u všetkých pacientov stanovená na základe klinického obrazu a kultivačného vyšetrenia likvoru (2x) a hemokultúry (3x), kde bola potvrdená *Listeria monocytogenes* (5x).

Ochorenia boli hlásené z 3 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava III (3,13/100 000). Epidemiologická anamnéza bola negatívna vo všetkých 5 prípadoch. Ochorenia boli hlásené v marci (2x), júni (1x), júli (1x) a novembri (1x). Pacienti boli hospitalizovaní, úmrtie bolo hlásené v 2 prípadoch, z toho v 1 prípade na listeriózu a v 1 prípade na základné ochorenie.

#### Úmrtie:

Dňa 13.2.2016 bol 69 ročný pacient so základným ochorením pečene prijatý na Internú kliniku UNB Nemocnica Staré Mesto pre poruchu reči, tras, neklud a febrility. Počas hospitalizácie pretrvávajú febrility, kultivačným vyšetrením likvoru bola zistená *Listéria monocytogenes*. Počas cielenej liečby ATB pretrvávajú febrility. I napriek komplexnej liečbe, umelej pľúcnej ventilácii sa klinický stav zhoršoval a za príznakov respiračného zlyhávania a šokového stavu bol dňa 16.2.2016 konštatovaný exitus letalis. Podľa úmrtného listu bolo príčinou smrti zlyhanie CNS pri listeriovej meningitíde.

### **III.6.4. Lymeská choroba (A 69.2, G 63.0, M 01.2 )**

V roku 2016 bolo hlásených 24 ochorení (chorobnosť 3,79/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 (17 ochorení, chorobnosť 2,72/100 000), nárast chorobnosti s indexom 1,4. V porovnaní s 5 ročným priemerom (30 ochorení) bol zaznamenaný pokles s indexom 0,8.

Ochorelo 9 mužov (špecifická chorobnosť 2,99/100 000) a 15 žien (špecifická chorobnosť 4,51/100 000). U detí do 15 rokov bolo hlásené 1 ochorenie vo vekovej skupine 10-14 ročných a 25 prípadov bolo evidovaných u dospelých osôb. Najvyššia vekovo-spezifická chorobnosť bola vo vekovej skupine 35-44 ročných osôb (6,97/100 000). Prípady boli hlásené zo 7 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava IV (9,44/100 000). Najviac ochorení bolo evidovaných v mesiacoch máj až august (spolu 19 ochorení, t.j. 79,2% celoročného výskytu).

V štádiu erythema migrans bolo diagnostikovaných 23 ochorení, v 1 prípade bola zistená neurologická forma ochorenia. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu. Sérologické vyšetrenie proti lymskej borelióze bolo v 21 prípadoch pozitívne a v 3 prípadoch negatívne.

V epidemiologickej anamnéze bol v 10 prípadoch údaj o zaklieštení, 5 osôb udávalo poštípanie neznámym hmyzom a v 9 prípadoch bola epidemiologická anamnéza negatívna. Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu v 1 prípade (neurologická forma ochorenia). V 1 prípadoch bolo ochorenie dovlečené z iných oblastí SR (1x Myjava).

### **III.6.5. Kliešťová encefalitída (A 84.1)**

V analyzovanom roku 2016 boli zaznamenané 2 ochorenia (38 ročný muž z okresu Bratislava V a 41 ročná žena z okresu Bratislava III). V epidemiologickej anamnéze je údaj o zaklieštení. Priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov (roky 2011-2015) dosiahla hodnotu 0,55/100 000 (3,4 prípadov).

### **III.6.6. Horúčka Dengue (A 90)**

V roku 2016 boli hlásené 2 ochorenia, chorobnosť 0,32/100 000. Ochorenia boli hlásené u 35 ročného muža z okresu Bratislava III a 55 ročnej ženy z okresu Bratislava IV.

Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a pozitívneho sérologického vyšetrenia proti vírusu horúčky dengue (rýchly chromatografický test – pozit.).



V epidemiologickej anamnéze bol v oboch prípadoch údaj o poštípaní hmyzom počas pobytu v Indonézii.

Ochorenia boli hlásené v mesiaci jún a končili uzdravením. Obidvaja pacienti boli hospitalizovaní.

### **III.8.2. Malária (B 50)**

V analyzovanom roku 2016 boli evidované 3 ochorenia (chorobnosť 0,47/100 000). V roku 2015 nebolo hlásené žiadne ochorenie na maláriu a priemerná chorobnosť za posledných 5 rokov (roky 2011-2015) dosiahla hodnotu 0,13/100 000 (0,8 prípadov).

Ochorenia boli hlásené u 3 mužov (20, 39 a 49 ročných) z okresov Bratislava I, Bratislava IV a Bratislava V. V prípade 20 ročného muža z okresu Bratislava I sa jednalo o cudzinca z Libérie.

V krvnom nátere bolo vo všetkých prípadoch potvrdené Plasmodium falciparum. V epidemiologickej anamnéze pacienti udávali pobyt v Afrike (2x Nigéria, 1x Libéria). Antimalariká užíval 1 pacient.

Ochorenia boli hlásené v mesiaci január, jún a august. Všetci pacienti boli hospitalizovaní a ochorenia končili uzdravením.

### **III.6.7. Toxoplazmóza (B 58)**

V roku 2016 bolo hlásených 16 ochorení (chorobnosť 2,53/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 (8 prípadov, chorobnosť 1,28/100 000) dvojnásobný vzostup chorobnosti. V porovnaní s 5 ročným priemerom (3,4 ochorení, chorobnosť 0,55/100 000) bol evidovaný vzostup chorobnosti s indexom 2,4.

Ochorenia boli hlásené u 12 dospelých osôb vo veku od 20-65 a u štyroch adolescentov vo veku 10-19 rokov. Ochoreli 6 muži (špecifická chorobnosť 2,00/100 000) a 10 žien (špecifická chorobnosť 3,01/100 000). V trinástich prípadoch išlo o uzlinovú formu ochorenia a v troch o nezistenú formu ochorenia. Diagnóza bola stanovená na základe klinického obrazu a pozitívneho sérologického vyšetrenia. Ochorenia boli hlásené zo 7 okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava I (5,07/100 000).

Epidemiologická anamnéza bola v 10 prípadoch negatívna, v 4 prípadoch bol údaj o kontakte s mačkou a v 2 prípadoch bol zaznamenaný kontakt so psom prípadne domácim zvieratami – hydinou. Ochorenia sa vyskytli v priebehu celého roka. Hospitalizácia nebola zaznamenaná.

### **Kongenitálna toxoplazmóza**

V roku 2016 bolo hlásené 1 ochorenie (chorobnosť 0,16/100 000) u 0 ročného chlapca s vekovo-špecifickou chorobnosťou 12,30/100 000. Ochorenie bolo evidované v okrese Malacky so špecifickou chorobnosťou 1,41/100 000. Ochorenie bolo zistené prostredníctvom novorodeneckého skríningu a dieťa bolo hospitalizované.

### **III.6.8. Echinokokóza (B 67)**

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie na echinokokózu, čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2015 (nulový výskyt).

### **III.6.9. Tenióza (B 68)**

V analyzovanom roku 2016 nebolo zaznamenané žiadne ochorenie. Oproti roku 2015 nedošlo k zmene v epidemiologickej situácii pri výskyte tohto ochorenia, nakoľko i v roku 2015 sa chorobnosť udržiavala na nulových hodnotách. Priemerná chorobnosť v rokoch 2011-2015 dosiahla hodnotu 0,03/100 000 (0,2 prípadov).

### **III.6.10. Toxokaróza (B 83)**

V priebehu roka 2016 nebol evidovaný žiadny prípad toxokarózy, čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2015 (nulový výskyt).

### **III.6.11. Kontakt alebo ohrozenie besnotou (Z 20.3)**

Hlásených 155 poranení alebo kontaktov so zvieratami podozrivými z besnoty (chorobnosť 24,48/100 000) predstavuje oproti minulému roku 2015 (165 poranení, chorobnosť 26,39/100 000) minimálny pokles chorobnosti o 0,94/100 000, t.j. o 6,1%. V porovnaní s priemerom rokov 2011-2015 (146 poranení) bol evidovaný nárast počtu ochorení s indexom 1,1.

Poranenia boli zaznamenané u 79 mužov (26,28/100 000) a 76 žien (22,85/100 000). Prípady ohrozenia besnotou sa vyskytli vo všetkých vekových skupinách s výnimkou 0 a 1-4 ročných (nulový výskyt). Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných osôb (47,94/100 000). U detí do 15 rokov bolo hlásených 5 prípadov. Poranenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava III (54,69/100 000).

V 65,8% boli poranenia spôsobené psom (102 prípadov), v 20,3% mačkou (33 prípadov). V ostatných prípadoch (13,9%) boli poranenia spôsobené inými divokožijúcimi zvieratami (4x líška, 3x opica, 2x netopier, 2x myš, 2x hraboš, 2x kuna, 2x plch, 1x potkan, 1x veverička a 1x ťava).

Z celkového počtu poranení sa v 149 prípadoch jednalo o pohryznutie a v 6 prípadoch o poškrabanie. Vzhľadom na lokalizáciu poranení najčastejšie poranenou oblasťou tela boli horné končatiny (102 prípadov, t.j. 65,8%) a dolné končatiny (47 prípadov, t.j. 30,3%). V 1 prípade bolo poranenie lokalizované v oblasti trupu a 5x v oblasti tváre.

Poranenia alebo ohrozenia besnotou boli hlásené v priebehu celého roka bez výraznejších výkyvov. Najvyšší počet prípadov bol zaznamenaný v máji a auguste (v každom mesiaci po 19 prípadov).

Kompletná postexpozičná antirabická vakcinácia bola vykonaná v 155 prípadoch. Na očkovanie bola použitá vakcína Verorab, antirabické sérum nebolo aplikované ani v jednom prípade. Hospitalizované boli 4 osoby. Tetanický anatoxín bol aplikovaný v 25 prípadoch. V 15 prípadoch bolo poranenie dovlečené zo zahraničia a v 2 prípadoch z iných oblastí SR. V priebehu roka 2016 nebola hlásená laboratórne potvrdená besnota u žiadneho zvierat'a na území Bratislavského kraja.

**Tab. III.6.10.1 Typy vakcín**

Typy vakcín	Tuzemské množstvo (počet dávok)	Importované množstvo (počet dávok)
Vakcíny z mozgového tkaniva	-	-
Tkanivová vakcína	-	775dávok (155 osôb)
Vakcín pripravovaná na Kuracích embryách	-	-
Vakcína pripravovaná na ľudských embryách	-	-

**Tab. III.6.10.2 Aplikácia vakcín**

Aplikácia vakcín	Počet osôb
Len vakcína	155
Vakcína + sérum	0
Len sérum	0

**Tab. III.6.10.3 Počet vakcinovaných osôb pri kontakte so zvierat'om**

Živočíšny druh	Počet		
	zvierat	poranených osôb	vakcinovaných osôb
Pes	102	102	102
Mačka	33	33	33
Líška	4	4	4
Opica	3	3	3
<b>Myš</b>	2	2	2
<b>Netopier</b>	2	2	2
<b>Hraboš</b>	2	2	2
<b>Kuna</b>	2	2	2
<b>Plch</b>	2	2	2
Potkan	1	1	1
Veverička	1	1	1
Ťava	1	1	1
<b>S p o l u</b>	155	155	155

## **III.7. Nákazy kože a slizníc**

### **III.7.1. Tetanus (A 33 – A 35)**

V roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

Zaočkovanosť detskej populácie je predmetom pravidelnej každoročnej kontroly. Základné očkovanie sa vykonáva spolu s očkovaním proti diftérii, pertussis, hemofilovým infekciám, poliomyelitíde a VHB. Celokrajská zaočkovanosť v ročníku narodenia 2014 dosiahla hodnotu 96,1%. Pri prvom preočkovaní (ročník narodenia 2009) bola celokrajská zaočkovanosť 94,9%. Pri preočkovaní v 13. roku života bola zaočkovanosť 96,8%.

### **III.7.2. Plynová flegmóna (A 48.0)**

V analyzovanom roku 2016 nebolo hlásené žiadne ochorenie.

### **III.7.3. Dermatofytóza (B 35)**

V priebehu roka 2016 bolo hlásených 9 ochorení na dermatofytózu (chorobnosť 1,43/100 000 obyvateľov), čo predstavuje rovnakú epidemiologickú situáciu ako v roku 2015 (9 ochorení, chorobnosť 1,44/100 000). Pokles s indexom 0,5 bol zaznamenaný oproti priemernému výskytu v rokoch 2011-2015 (19,8 prípadov).

Z celkového počtu ochorení bolo 5 prípadov (55,6%) evidovaných u detí do 15 rokov a 4 prípady u dospelých osôb. V skupine 0 ročných detí nebolo hlásené žiadne ochorenie. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná v skupine 5-9 ročných detí (8,82/100 000). Vo všetkých prípadoch bola diagnóza potvrdená kultivačným vyšetrením (7x *Trichophyton mentagrophytes* a 2x *Microsporium canis*).

Ochorenia boli hlásené zo 4 okresov Bratislavského kraja a najvyššia chorobnosť bola v okrese Bratislava IV (3,15/100 000). V epidemiologickej anamnéze bol v 7 prípadoch údaj o kontakte so zvieratami (morča 4x, mačka 1x, pes 1x a potkan 1x) a v 2 prípadoch bola epidemiologická anamnéza negatívna.

Výskyt ochorení bol sporadický, v rodinnom výskyte neboli evidované žiadne ochorenia v rodine. Hospitalizované boli 4 osoby. Z iných oblastí SR bolo dovlečené 1 ochorenie (1x Kysucké Nové Mesto). Ochorenia vyskytli v priebehu celého roka bez zvýraznenej sezonality.

### **III.7.4. Scabies – svrab (B 86)**

V analyzovanom roku 2016 bolo hlásených 43 ochorení na scabies (chorobnosť 6,79/100 000 obyvateľov) predstavuje oproti roku 2015 (31 ochorení, chorobnosť 4,96/100 000) nárast chorobnosti o 1,83/100 000, t. j. o 38,7%. Oproti 5 ročnému priemeru (26,8 ochorení) bol evidovaný nárast s indexom 1,6.

Z celkového počtu sa 24 ochorení vyskytlo u mužov (špecifická chorobnosť 7,98/100 000) a 19 u žien (špecifická chorobnosť 5,71/100 000). Ochorenia boli evidované u 16 detí do 15 rokov veku a 27 dospelých osôb. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zaznamenaná vo vekovej skupine 15-19 ročných osôb (26,15/100 000).

Ochorenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava II (12,37/100 000). Ochorenia boli evidované počas celého roka s absolútnym maximom v auguste (8 prípadov).

Výskyt ochorení bol prevažne sporadický, v rodinnom výskyte boli evidované 1x2 ochorenia v rodine. Hospitalizovaných bolo 12 osôb.

### III.7.5. Syfilis (A 51)

V roku 2016 bolo hlásených 96 prípadov syfilisu (chorobnosť 15,17/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 (97 ochorení, chorobnosť 15,52/100 000 obyvateľov) pokles vo výskyte prípadov s indexom 0,9, teda o 1,0 %. V porovnaní s 5 ročným priemerom (89,2 ochorení) bol zaznamenaný vzostup s indexom 1,1.

Z celkového počtu prípadov sa 72 ochorení vyskytlo u mužov (špecifická chorobnosť 23,95/100 000) a 24 u žien (špecifická chorobnosť 6,91/100 000).

U detí do 15 rokov nebolo zaznamenané žiadne ochorenie. U dospelých osôb boli ochorenia hlásené vo všetkých vekových skupinách a najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola evidovaná vo vekovej skupine 20-24 ročných (36,15/100 000), 35-44 ročných (32,23/100 000) a 25-34 ročných osôb (19,73/100 000).

Ochorenia sa vyskytli vo všetkých ôsmich okresoch Bratislavského kraja pričom najvyššia chorobnosť bola zaznamenaná v okresoch Bratislava II (34,45/100 000), Bratislava V (18,03/100 000) a Senec (15,39/100 000).

V štádiu včasného syfilisu bolo zachytených 35 ochorení (diagnóza A51, chorobnosť 5,53/100 000, 36,5% z celkového počtu ochorení na syfilis), 2 ochorenia boli diagnostikované ako neskorý syfilis (diagnóza A52, chorobnosť 0,36/100 000, 2,1% z celkového počtu) a 59 prípadov bolo vykázaných s diagnózou A53 iný a nešpecifikovaný syfilis (chorobnosť 9,32/100 000, 61,4 % zo všetkých prípadov).

### III.7.6. Gonokoková infekcia – (A 54)

V roku 2016 bolo hlásených 92 prípadov gonokokovej infekcie (chorobnosť 14,53/100 000 obyvateľov), čo predstavuje oproti roku 2015 (109 ochorení, chorobnosť 17,44/100 000) pokles s indexom 0,8. Pri porovnaní s priemerným výskytom v rokoch 2011-2015 (85 prípadov) bol zaznamenaný vzostup s indexom 1,1.

Z celkového počtu prípadov sa 77 ochorení vyskytlo u mužov (špecifická chorobnosť 25,61/100 000) a 15 u žien (špecifická chorobnosť 4,51/100 000).

Všetkých 92 hlásených ochorení sa vyskytlo u dospelých osôb a najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zistená vo vekovej skupine 25-34 ročných (46,39/100 000).

Ochorenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava II (24,73/100 000). Z hľadiska sezonality boli ochorenia evidované v priebehu celého roka s absolútnym maximom v mesiaci máj (12 prípadov). Ochorenie si vyžiadalo hospitalizáciu v 3 prípadoch.

### III.7.7. Iné sexuálne prenášané chlamýdiové choroby – (A 56)

V roku 2016 bolo hlásených 254 prípadov chlamýdiových infekcií (chorobnosť 40,11/100 000 obyvateľov). V porovnaní s rokom 2015 (450 prípadov, chorobnosť 71,98/100 000) bol evidovaný pokles vo výskyte prípadov s indexom 0,7. Oproti priemernému výskytu v rokoch 2011-2015 (397 prípadov) bol zaznamenaný pokles s indexom 0,6.

Z celkového počtu prípadov sa 118 ochorení vyskytlo u mužov (špecifická chorobnosť 39,25/100 000) a 136 u žien (špecifická chorobnosť 40,88/100 000).

U detí do 15 rokov veku bolo hlásených 24 ochorení, z toho v 1 prípade išlo o infekciu u 0 ročného dieťaťa. Najvyššia vekovo-špecifická chorobnosť bola zistená vo vekovej skupine 20-24 ročných (206,99/100 000).

Ochorenia boli hlásené zo všetkých okresov Bratislavského kraja s najvyššou chorobnosťou v okrese Bratislava I (73,47/100 000). Výskyt ochorení bol takmer rovnomerne roz-

delený vo všetkých mesiacoch roka bez zvýraznenej sezonality. Hospitalizovaných bolo 5 osôb.

### **III.7.8. Choroby vyvolané vírusom HIV (B 20 - B 24)**

V roku 2016 bolo vykázaných 23 nových prípadov HIV infekcie, čo predstavuje incidenciu 3,63 prípadov na 100 000 obyvateľov Bratislavského kraja. V porovnaní s rokom 2015 (28 prípadov, incidencia 4,47 prípadov na 100 000 obyvateľov Bratislavského kraja) došlo k poklesu vo výskyte prípadov s indexom 0,8 teda o 17,9%. V porovnaní s 5 ročným priemerom (25,4 prípadov) došlo k poklesu s indexom 0,9. V roku 2016 bol zaznamenaný štvrtý najvyšší výskyt prípadov HIV infekcie v jednom kalendárnom roku od začiatku sledovania výskytu v roku 1985. Najvyšší výskyt bol zistený v roku 2013 (37 prípadov), druhý najvyšší výskyt v roku 2014 (29 prípadov) a tretí najvyšší v roku 2015 (28 prípadov).

Prípady HIV infekcie sa vyskytli vo všetkých okresoch Bratislavského kraja. Najvyššia incidencia bola zistená v okresoch Bratislava III (7,81/100 000), Bratislava II (5,30/100 000) a Bratislava IV (5,24/100 000).

Infekcia HIV bola v roku 2016 zistená u 22 mužov vo veku 18, 21, 22, 23, 25, 29, 30, 31 (2x), 32 (2x), 33, 35 (2x), 36, 37, 39 (2x), 40, 43, 49 a 55 rokov a u jednej 28 ročnej ženy.

Vyšetrenie HIV statusu bolo v 9 prípadoch vykonané na žiadosť pacientov a v 14 prípadoch boli dôvodom na testovanie príznaky rôznych chorôb.

Spôsobom prenosu nákazy bol v 16 prípadoch homosexuálny styk, v 2 prípadoch heterosexuálny styk, v 1 prípade injekčné užívanie drog a v 4 prípadoch nebol spôsob prenosu stanovený.

V čase laboratórneho potvrdenia boli infekcie klinicky klasifikované 1x ako primárna infekcia HIV, 18x ako asymptomatické nosičstvo, 2x ako symptomatický nie AIDS a 2x ako AIDS.

V roku 2016 boli diagnostikované dva nové prípady AIDS čo predstavuje incidenciu 0,32 prípadov na 100 000 obyvateľov Bratislavského kraja. Prvý prípad sa vyskytol u 36 ročného muža, u ktorého bola HIV infekcia zistená v roku 2016. Syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti potvrdila pneumocystová pneumónia. Aj v druhom prípade bola u 39 ročného muža zistená HIV infekcia v štádiu AIDS a chorobou indikujúcou syndróm získanej imunitnej nedostatočnosti bola encefalopatia pri HIV infekcii.

V roku 2016 neboli hlásené žiadne úmrtia HIV infikovaných pacientov.

Od roku 1985 do 31.12.2016 bolo v Bratislavskom kraji vykázaných 337 prípadov HIV infekcie u občanov Slovenskej republiky a rezidentov a to u 310 mužov a 27 žien. Predstavuje to kumulatívnu incidenciu 54,71 prípadov HIV infekcie na 100 000 obyvateľov kraja. U 40 z 337 infikovaných osôb prešla nákaza do AIDS a 20 pacientov v uvedenom období na AIDS zomrelo. Ďalších 11 pacientov zomrelo bez prechodu HIV infekcie do štádia AIDS.

V roku 2016 boli navyše diagnostikované 4 nové prípady HIV infekcie u cudzincov pri ich prechodnom pobyte v Bratislavskom kraji.

## **III.8. Iné infekcie – nezatriedené**

### **III.8.1. Iné septikémie (A 41.0 - A 41.9)**

V priebehu roka 2016 bolo v tejto skupine hlásených celkom 441 ochorení, (chorobnosť 69,65/100 000), čo predstavuje oproti roku 2015 (445 ochorení, chorobnosť 71,19/100 000) mierny pokles s indexom 0,9. V porovnaní s 5 ročným priemerom rokov 2011 – 2015 (340 ochorení) bol evidovaný vzostup chorobnosti s indexom 1,3.

Ochorenia sa vyskytli u pacientov vo všetkých vekových skupinách a vekovo – špecifická chorobnosť dosahovala najvyššie hodnoty u 0 ročných detí (258,21/100 000) a 65 a viacročných dospelých osôb (196,19/100 000).

Ochorenia boli hlásené v priebehu celého roka bez zvýraznenej sezonality s maximom v mesiaci január (83 ochorení, 18,8%). V 440 prípadoch bol zaznamenaný nozokomiálny charakter výskytu (podrobnejšie v časti „Nozokomiálne nákazy“).

Pri inej špecifickej septikémii bolo hlásené 1 ochorenie u 38 ročnej ženy z okresu Bratislava I. Ako etiologický agens bol hemokultivačne potvrdený *Campylobacter jejuni*.

Hospitalizovaných bolo všetkých 441 pacientov.

### III.9. Nozokomiálne nákazy

V roku 2016 bolo zo zdravotníckych zariadení v Bratislavskom kraji hlásených 2561 nozokomiálnych nákaz, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2015 (2411 nozokomiálnych nákaz) mierny vzostup o 6,2%. Oproti priemernému výskytu za posledných 5 rokov (2011-2015) bol zaznamenaný výrazný vzostup o 38,91%. Vzostup v počte hlásených prípadov bol spôsobený pokračovaním v aktívnom vyhľadávaní a epidemiologickom prešetrovaní pozitívnych kultivačných vyšetrení hemokultúr a dôkazov toxínu *Clostridium difficile* v stolici pacientov, ktoré boli hlásené na oddelenie prevencie nozokomiálnych nákaz RÚVZ Bratislava priamo z mikrobiologických laboratórií.

V zdravotníckych zariadeniach Bratislavského kraja bolo v roku 2016 hospitalizovaných 158 202 pacientov. Počet hospitalizovaných pacientov bol na úrovni minulého roka len s miernym poklesom o 2,7%. V porovnaní s priemerom za posledných 5 rokov bol zaznamenaný vzostup o 1,2%.

Hlásených 2561 nozokomiálnych nákaz predstavuje pri počte 158 202 hospitalizovaných pacientov incidenciu 1,6%, čo predstavuje mierny vzostup o 0,1% v porovnaní s incidenciou v roku 2015 a o 0,48% v porovnaní s priemernou incidenciou za posledných 5 rokov. Výskyt nozokomiálnych nákaz však vzhľadom na pasívny zber údajov z jednotlivých zdravotníckych zariadení neodráža ich skutočný výskyt a je skôr odrazom kvality hlásenej služby jednotlivých zdravotníckych zariadení. Vzostup v počte i incidencii hlásených nozokomiálnych nákaz v roku 2016 bol spôsobený najmä vzostupom v počte hlásených sepsí a infekcií spôsobených *Clostridium difficile*, ktoré sa od apríla 2013 aktívne vyhľadávajú na základe pozitívnych hlásení z mikrobiologického laboratória.

Najvyššiu incidenciu nozokomiálnych nákaz (10,2%) rovnako ako v predchádzajúcich rokoch vykazovala Psychiatrická nemocnica P. Pinela v Pezinku, čo je však spôsobené výbornou hlásnou službou nemocnice v porovnaní s inými zdravotníckymi zariadeniami v Bratislavskom kraji. Dobrá hlásna služba spôsobila aj druhú najvyššiu incidenciu, ktorú vykazovala Špecializovaná geriatrická nemocnica Podunajské Biskupice patriaca pod Univerzitnú nemocnicu Bratislava (3,9%). Zlepšenie hlásnej služby možno pozorovať aj v ostatných nemocniciach patriacich pod Univerzitnú nemocnicu Bratislava, s výnimkou UNB nemocnice Cyrila a Metoda, kde klesla incidencia o 0,3%. Všetky nemocnice vykazovali v roku 2016 incidenciu nad 1,0%. Incidencia nozokomiálnych nákaz v Nemocnici Staré Mesto bola 2,1%, v Nemocnici Ružinov 1,5%, v Nemocnici akad. L. Dérera 2,3%. Incidenciu nozokomiálnych nákaz nad 1% vykazovali i Univerzitná nemocnica s poliklinikou Milosrdní bratia (2,2%), Národný onkologický ústav (1,4%) a Nemocničná a.s. Nemocnica Malacky ako jediná vykazovala incidenciu pod 1,0% a to 0,8%. Šesť ústavných zdravotníckych zariadení Bratislavského kraja (Centrum pre liečbu drogových závislostí, Detská ozdravná Biela Skala, FMC- dialyzačné služby s.r.o Antolská, Hemodialýzy Medimpax, Limbová, Clinica orthopedica, A-klinik) nenahlásilo počas roka 2016 ani jednu nozokomiálnu nákazu.

Najväčší počet nozokomiálnych nákaz (389 prípadov) bol hlásený z interných oddelení, čo predstavuje 15,2% z celkového počtu. Nozokomiálne nákazy evidované na psychiatrických oddeleniach tvorili 13,7% (350 prípadov) a na oddeleniach anesteziológie a intenzívnej medicíny 14,6% (373 prípadov). Chirurgické oddelenia hlásili 11,6% (297 prípadov) a oddelenia dlhodobo chorých 8,1% (208 prípadov) všetkých nákaz hlásených v roku 2016. Nozokomiálne nákazy evidované na geriatrických oddeleniach (122 prípadov) predstavovali 4,8% a na onkologických oddeleniach (108 prípadov) predstavovali 4,2%, neurologických oddeleniach 3,9% (99 prípadov) nozokomiálnych nákaz.

Aj v roku 2016 bol najväčší počet nozokomiálnych nákaz hlásený z chirurgických, interných oddelení, oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny, psychiatrických oddelení a oddelení dlhodobo chorých. V roku 2016 bol porovnaní s rokom 2015 zaznamenaný vzostup v počte hlásených nozokomiálnych nákaz z viac ako polovice oddelení zdravotníckych zariadení v Bratislavskom kraji (v 60,6%), čo bolo spôsobené pokračovaním aktívneho vyhľadávania sepsí a klostrídiových infekcií. Vzostup hlásených infekcií bol zaznamenaný na novorodeneckých (9-násobne), gynekologických (2,0-násobne), kardiologických (1,75-násobne), nedonoseneckých (41,9%), neurochirurgických (40,4%), urologických (28,6%) oddeleniach a na oddeleniach dlhodobo chorých (34,1%). Pokles v počte hlásených infekcií bol evidovaný najmä na infekčných (62,5%), ortopedických (1,8-násobne), pľúcnych oddeleniach (1,9-násobne).

Najvyššia incidencia nozokomiálnych nákaz bola v roku 2016 na oddeleniach dlhodobo chorých (8,0%), ktorá bola spôsobená najmä výskytom črevných clostrídiových infekcií a na oddeleniach anesteziológie a intenzívnej medicíny (6,8%), spôsobená najmä respiračnými infekciami a výskytom sepsí. Vysoká incidencia nozokomiálnych nákaz bola zaznamenaná na nedonoseneckých oddeleniach (5,6%) a hematologických oddeleniach, spôsobená tiež najmä výskytom sepsí u imunokompromitovaných pacientov a predčasne narodených detí a ich aktívnym vyhľadávaním na základe pozitívnych mikrobiologických výsledkov. Vyššiu incidencia vykazovali psychiatrické oddelenia (5,4 - výborná hlásna služba), neurochirurgické oddelenia (4,1%) a popáleninové oddelenia (4,8%). Incidencia na geriatrických oddeleniach predstavovala 3,2%, dialyzačné 3,3%, interné 2,7%, onkologické 1,5%, pľúčne 1,4%, radioterapeutické 1,5%, traumatologické 1,4%, cievna chirurgia 1,3%, gastroenterologické 1,3%, urologické 1,3%, neurologické 1,2%, chirurgické 1,1%, infekčné 1,0%. V porovnaní s rokom 2015 došlo k najvýraznejšiemu vzostupu incidencie na oddeleniach dlhodobo chorých (o 3,5%), popáleninových oddeleniach (o 3,1%), nedonoseneckých oddeleniach (o 1,8%). Vzostup bol evidovaný i na dialyzačných oddeleniach (o 1,1%), neurochirurgických oddeleniach (o 0,9%), oddeleniach anesteziológie a intenzívnej medicíny (o 0,8%), geriatrických oddeleniach (o 0,4%), interných oddeleniach (o 0,3%), urologických oddeleniach (o 0,3%). Pokles v porovnaní s rokom 2015 bol zaznamenaný na hematologických oddeleniach (o 1,9%), pľúcnych oddeleniach (o 1,2%), infekčných oddeleniach (o 0,5%), ortopedických oddeleniach (o 0,6%), traumatologických oddeleniach (o 0,3%).

Podľa lokalizácie boli najčastejšie zaznamenané sepsy (21,7%), nákazy dýchacích ciest (21,3%), črevné nákazy (20,4%), urogenitálne nákazy (17,3%), infekcie v mieste operačného výkonu (10,8%).

V roku 2016 bol v porovnaní s rokom 2015 zaznamenaný vzostup v skupine iných nákaz, črevných nákaz, urogenitálnych nákaz, sepsí a infekcií v mieste operačného výkonu. Oproti priemernému výskytu za posledných 5 rokov bol vzostup evidovaný vo všetkých skupinách nozokomiálnych nákaz okrem skupiny infekcií kože a slizníc, kde bol zaznamenaný pokles oproti priemernému výskytu za posledných 5 rokov. Najvýraznejší vzostup v porovnaní s priemerom za posledných 5 rokov bol evidovaný v skupine iných nákaz, črevných nákaz a sepsí, ktorý bol spôsobený aktívnym vyhľadávaním týchto infekcií na základe pozitívnych nálezov hlásených z mikrobiologického laboratória, rovnako ako v skupi-



ne iných nákaz. Do skupiny iných nákaz boli v roku 2016 hlásené kolonizácie infekčnej etiológie vrátane kolonizácie enterobaktériami produkujúcimi karbapenemázy.

V porovnaní s rokom 2015 bol zaznamenaný vzostup iných nákaz oproti predchádzajúcemu roku o 16,0 %, vzostup oproti priemeru za posledných 5 rokov bol 3,12-násobný. V skupine črevných nákaz bol v porovnaní s rokom 2015 vzostup o 24,2%, vzostup oproti priemeru za posledných 5 rokov bol 1,7-násobný. Črevné nákazy boli treťou najčastejšie hlásenou skupinou nozokomiálnych nákaz v roku 2016. Nákazy dýchacích ciest boli druhou najčastejšie hlásenou skupinou nozokomiálnych nákaz v roku 2016, v porovnaní s rokom 2015 bol zaznamenaný pokles o 6,9%, vzostup oproti priemeru za posledných 5 rokov bol 1,2 násobný. U urogenitálnych infekcií bol v roku 2016 evidovaný vzostup infekcií v porovnaní s rokom 2015 o 7,3%, vzostup oproti priemeru za posledných 5 rokov bol 1,3-násobný. U sepsí, ktoré boli najčastejšie hlásenou skupinou nozokomiálnych nákaz v roku 2016, bol zaznamenaný vzostup o 4,1%, v porovnaní s priemerom za posledných 5 rokov bol 1,4-násobný vzostup. K 18,9% vzostupu v roku 2016 oproti roku 2015 došlo v skupine infekcií v mieste operačného výkonu, v porovnaní s priemerom za posledných rokov bol zaznamenaný vzostup o 24,5%. U skupiny nákaz kože a slizníc bol evidovaný pokles hlásených infekcií oproti predchádzajúcemu roku 77,3%, v porovnaní s priemerom za posledných 5 rokov klesol počet infekcií 34,1%.

Najčastejším vyvolávateľom nozokomiálnych nákaz vďaka aktívnemu vyhľadávaniu klostrídiových infekcií bolo *Clostridium difficile* (15,3%). Medzi iných častých pôvodcov nozokomiálnych infekcií patrili *Klebsiella pneumoniae* (16,9%, z toho v 37,2% išlo o *Klebsiella pneumoniae* produkujúcu karbapenemázy), *Staphylococcus aureus* (8,3%, z toho v 51,4% išlo o meticilin rezistentný *Staphylococcus aureus*), *Pseudomonas aeruginosa* (8,4%) a *E.coli* (9,1%).

### Črevné nákazy

V skupine črevných nákaz bol v roku 2016 zaznamenaný vzostup o 24,22% oproti roku 2015, v porovnaní s priemerom za posledných 5 rokov bol vzostup 1,7-násobný. Hlásených 523 črevných nákaz tvorilo 20,4% a bolo v roku 2016 treťou najčastejšie hlásenou skupinou.

V 74,8 črevných nákaz (391 prípadov) išlo o enterokolitídu zapríčinenú *Clostridium difficile*. V roku 2016 pokračovalo aktívne vyhľadávanie a epidemiologické vyšetrenie prípadov na základe pozitívnych hlásení dôkazov toxínu *Clostridium difficile* v stolici pacientov priamo z mikrobiologického laboratória. V porovnaní s rokom 2015 bol zaznamenaný vzostup o 20,3%. *Clostridium difficile* bolo v roku 2016 rovnako ako v minulom roku jedným z najčastejšie izolovaných pôvodcov nozokomiálnych nákaz (15,3%). Na základe aktívneho vyhľadávania týchto infekcií možno povedať, že analyzovaný výskyt klostrídiových infekcií odráža, resp. sa blíži k ich skutočnému výskytu v zdravotníckych zariadeniach Bratislavského kraja. Infekcie spôsobené *Clostridium difficile* boli najčastejšie zaznamenané na oddeleniach dlhodobo chorých (23,8%), interných (21,2%) a geriatrických oddeleniach (16,4%). Najviac črevných nákaz bolo hlásených z oddelení dlhodobo chorých (18,0%), interných oddelení (17,4%), geriatrických oddelení (12,6%), psychiatrických oddelení (10,5%) a detských oddelení (7,6%).

Ako pôvodcovia črevných ochorení boli virologickým vyšetrením stolice v 5,0% potvrdené norovírusy (34 prípadov), v 3,3% rotavírusy (17 prípadov) a v 1,0% adenovírusy (5 prípadov). Vo výskyte hlásených rotavírusových enteritíd bol v roku 2016 zaznamenaný pokles o 135,3% (2,4 násobný), vo výskyte norovírusových infekcií minimálny pokles o 3,8% v porovnaní s rokom 2015. Vírusové črevné ochorenia nozokomiálneho pôvodu boli zaznamenané najmä u pacientov detských oddelení 51,8%, z chirurgických oddelení 21,4%, infekčných oddelení 12,5% .

Vo výskyte salmonelóz nozokomiálneho pôvodu bol v porovnaní s rokom 2015 zaznamenaný 1,5-násobný pokles. V roku 2016 boli evidované 2 prípady salmonelóz (1x *S. enteritidis*, 1x *S. neurčená*). V roku 2016 bol hlásený 1 prípad kampylobakteriálnej enteritídy nozokomiálneho pôvodu. Vo výskyte hnačiek a gastroenteritíd pravdepodobne infekčnej etiológie (68 prípadov) bol zaznamenaný 6,2 násobný vzostup v porovnaní s rokom 2015. Z celkového počtu hlásených črevných nákaz v roku 2016 sa etiologický agens nepodarilo dokázať len v 13,0%.

V roku 2016 bolo zo zdravotníckych zariadení Bratislavského kraja hlásených 5 epidemických výskytov črevných nákaz.

- V mesiaci jún bol hlásený epidemický výskyt 9 prípadov akútnych gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu u pacientov oddelenia veľkých detí II. Detskej kliniky DFNSP v Bratislave. Celkový počet exponovaných 32 osôb (18 pacientov a 14 zdravotníckych pracovníkov). V klinickom obraze dominovali opakované riedke stolice a zvracanie bez zvýšenej teploty. Po diétoterapii a rehydratácii zdravotný stav do 48 hodín upravený. Virologickým vyšetrením stolice a odberom TR na bakteriologické vyšetrenie sa etiologický agens nepodarilo v štyroch prípadoch objasniť, v piatich prípadoch nebol biologický materiál odobratý. Pravdepodobným prameňom nákazy bolo choré dieťa hospitalizované na uvedenom oddelení.
- V mesiaci október bol hlásený epidemický výskyt 21 prípadov akútnych gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu na Klinike detskej chirurgie v DFNSP Bratislava. V čase od 12.10.2016 boli na uvedenej klinike hospitalizovaní pacienti (niektorí aj so sprievodom), u ktorých bol laboratórne potvrdený v stolici norovírus. Epidemiologickým šetrením bolo zistené, že z celkového počtu 88 exponovaných osôb (personál 34, pacienti 35, sprievod 19 osôb) ochorelo 21 osôb, z toho 4 pacienti, 4 sprievody a 13 zdravotníckych pracovníkov. V klinickom obraze dominovalo zvracanie a hnačky s ústupom potiaží do 48 hodín. U pacientov boli odobraté TR na bakteriologické vyšetrenie s negatívnym výsledkom, vyšetrenie na enterálne vírusy nebolo vykonané z dôvodu nesprávneho odberu biologického materiálu.
- V mesiaci december bol hlásený epidemický výskyt 13 prípadov akútnych gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu na Gerontopsychiatrickej klinike v Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela v Pezinku. Celkový počet exponovaných osôb 71 46 pacientov, 25 zdravotníckych pracovníkov).
- V mesiaci december bol zaznamenaný epidemický výskyt 22 prípadov akútnych gastroenteritíd pravdepodobne infekčného pôvodu na ženskom oddelení II. Psychiatrickej kliniky v Psychiatrickej nemocnici Philippa Pinela v Pezinku. Celkový počet exponovaných osôb 133 (90 pacientov, 43 zdravotnícky personál).

Priebeh ochorenia na oboch klinikách psychiatrickej nemocnice bol mierny, bez febrilit a postačovala symptomatická liečba. Stav odoznel v priebehu 24-48 hodín. Etiologické agens sa nepodarilo dokázať.

#### Nákazy dýchacích ciest

Nákazy dýchacích ciest predstavovali dlhodobo najpočetnejšiu skupinu nozokomiálnych nákaz. V roku 2016 bolo hlásených 545 nákaz dýchacích ciest, ktoré tvorili 21,3% z celkového počtu nozokomiálnych nákaz. Ochorenia dýchacích ciest boli druhou najčastejšie hlásenou skupinou nozokomiálnych nákaz v roku 2016 s 1,2-násobným vzostupom

v porovnaní s priemerným výskytom za posledných 5 rokov a s miernym poklesom o 6,97% oproti roku 2015.

Tak ako v predchádzajúcom roku, aj v roku 2016 boli nákazy dýchacích ciest najčastejšie hlásené z psychiatrických oddelení (29,7%), oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny (29,2%) a interných oddelení (16,3%).

Ako etiologický agens boli, rovnako ako v roku 2015, najčastejšie izolované *Staphylococcus aureus* (11,0%), z toho v 68,3% išlo o MRSA, *Klebsiella pneumoniae* (14,3%, z toho v troch prípadoch (3,8%) išlo o *Klebsiellu pneumoniae* produkujúcu karbapenemázu), *Pseudomonas aeruginosa* (12,1%). V 41,5% prípadov nebol etiologický agens zistený (negatívny alebo nevyšetrený).

Vo výskyte hlásených bakteriálnych pneumónií bol v porovnaní s rokom 2015 zaznamenaný mierny pokles o 7,0%. V roku 2016 tvorili bakteriálne pneumónie 55,4% nákaz dýchacích ciest (302 prípadov). V 58,9% (178 prípadov) išlo o pacientov na umelej pľúcnej ventilácii. Bakteriálne pneumónie boli najčastejšie hlásené z oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny (48,3%), interných (21,1%) a psychiatrických oddelení (5,3%), neurologických oddelení (5,0%). Kultivačným vyšetrením spúta boli najčastejšie izolované *Pseudomonas aeruginosa* (17,9%), *Klebsiella pneumoniae* (16,9%) a *Staphylococcus aureus* (6,3%, z toho v 78,9% išlo o MRSA). V 30,8% pneumónií nebol etiologický agens zistený. V roku 2016 boli evidované 2 prípady bakteriálnych pneumónií vyvolanými enterobaktériami produkujúcimi karbapenemázu (1x *Klebsiella pneumoniae* a 1x *Enterobakter sp.*) a 1 ochorenie na pneumóniu vyvolanú respiračným syncyciálnym vírusom (etiologický agens bol izolovaný zo spúta).

V roku 2016 bol zaznamenaný 1 prípad legionelovej pneumónie.

Išlo o 24 ročného pacienta s 5 dňovou suspektnou bronchopneumóniou, hospitalizovaného od 3.11.2015 na psychiatrickom oddelení. Po epileptickom záchvate, s výstupom teploty na 41C, bol pacient pre bezvedomie a akútnu respiračnú insuficienciu dňa 6.3.2016 hospitalizovaný na oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny. Po prijatí napojený na umelú pľúcnu ventiláciu. Pre bronchopneumóniu podľa CT a susp. aspiráciu bola empiricky nasadená trojkombinácia antibiotík, pre nález kvasiniek v spúte ordinovaná antimykotická liečba. V rámci diferenciálnej diagnostiky pretrvávajúcej febrilit do 39 C dňa 21.3.2016 stomatochirurg nenachádza známky fokálnej infekcie, ORL konziliár stav hodnotí ako susp. maxilárnu stomatitídu, empiricky pridaný Vankomycin a Sulperazon. Dňa 29.3.2016 hlásená pozitívna *Legionella pneumophila* v moči, do liečby pridaný Azithromycin. Pacient odpojený z umelej pľúcnej ventilácie, subfebrilný a preložený na pneumoftizeologické oddelenie, kde sa stav pacienta postupne zlepšuje. Dňa 7.4.2016 pacient v zlepšenom, afebrilnom stave preložený späť na psychiatrické oddelenie.

Akútne infekcie horných dýchacích ciest (174 prípadov) tvorili 31,9% z celkového počtu hlásených nákaz dýchacích ciest. V porovnaní s rokom 2015 bol zaznamenaný 1,3-násobný pokles. V 5,7% boli hlásené akútne infekcie horných dýchacích ciest bez kultivačného dôkazu pôvodcu ochorenia (kultivačne negatívny alebo nevyšetrený). V 21,3% akútnych infekcií horných dýchacích ciest bol ako etiologický agens dokázaný *Staphylococcus aureus*, z toho v 62,2% išlo o MRSA. V 17,8% bola ako etiologický agens potvrdená *Klebsiella pneumoniae* (31 prípadov), z toho v jednom prípade išlo o *Klebsiellu pneumoniae* produkujúcu karbapenemázu. V 5,2% kultivačne potvrdený *Pseudomonas aeruginosa* a v 3,4% potvrdený *Acinetobacter baumannii*.

V 12,3% nákaz dýchacích ciest išlo o akútne infekcie dolných dýchacích ciest (67 prípadov), v porovnaní s rokom 2015 bol zaznamenaný 1,7-násobný vzostup. Akútne infekcie dolných dýchacích ciest boli v 73,1% hlásené bez kultivačného potvrdenia vyvolávateľa ochorenia. Kultivačným vyšetrením spúta bola najčastejšie dokázaná *Klebsiella pneumoniae* v 7,5% , čo predstavuje 5 prípadov, z toho v jednom prípade išlo o *Klebsiellu pneumo-*

niae produkujúcu karbapenemázu. Druhým najčastejším etiologickým agens bol *Staphylococcus aureus* v 6,0%, čo predstavuje 4 prípady, z toho v 3 prípadoch išlo o MRSA.

### Úmrtie

V roku 2016 bolo hlásené 1 úmrtie na pneumóniu nozokomiálneho pôvodu.

Išlo o 88-ročnú pacientku, hospitalizovanú 26.2.2016 na internom oddelení s ischemickou chorobou srdca. Počas hospitalizácie bol stav komplikovaný rozvojom nozokomiálnej bronchopneumónie neznámej etiológie. Iniciovaná dvojkombinácia ATB (Augmentin, Gentamicin), avšak po opätovnom vzostupe zápalových parametrov zmenená antibiotická liečba na Biseptol + Ciphin. Napriek komplexnej terapii stav progreduje, dochádza ku kardiorespiračnému zlyhaniu a dňa 9.3.2016 konštatovaný exitus letalis. Prvotnou príčinou úmrtia bola bronchopneumónia.

### Urogenitálne nákazy

Hlásených 442 urogenitálnych nákaz tvorilo 17,3% nozokomiálnych nákaz, boli štvrtou najčastejšie hlásenou skupinou nozokomiálnych nákaz. Vo výskyte urogenitálnych infekcií bol zaznamenaný vzostup oproti roku 2015 o 7,3% s 1,3 násobným vzostupom v porovnaní s priemerným výskytom za posledných 5 rokov (o 28,63%).

V 28,1% boli urogenitálne infekcie hlásené z psychiatrických oddelení (dobrá hlásna služba), v 17,0% z interných oddelení, v 8,6% z chirurgických oddelení a oddelení dlhodobo chorých, v 8,4% z oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny.

Akútne cystitídy boli v 58,4% (258 prípadov) evidované u pacientov v súvislosti s dlhodobým (viac ako 48 hodín) zavedením permanentného močového katétra. Opakovane sa zisťuje nedodržiavanie bariérovej ošetrovacej techniky a správneho postupu pri močovej katetrizácii. Akútna cystitída u pacientov bez zavedeného močového katétra tvorila 40,7%. Po jednom prípade bol hlásený zápal pošvy a vulvy, orchitída, epidimitída a infekcia močovej sústavy bez určenia miesta.

Ako etiologický agens urogenitálnych infekcií boli najčastejšie dokázané *E.coli* (19,9%) a *Klebsiella pneumoniae* (24,2%), čo predstavuje 107 prípadov, z toho v 26,2% (28 prípadov) išlo o *Klebsiellu pneumoniae* produkujúcu karbapenemázu. Kultivačným vyšetrením moču boli izolované i *Pseudomonas aeruginosa* (12,2%), *Streptococcus* sk. D -Enterococci (10,4%), *Enterobacter* sp. 1,8%, čo predstavuje 8 prípadov, z toho v 2 prípadoch išlo o *Enterobacter* produkujúci karbapenemázu, *Staphylococcus aureus* (1,6%), čo predstavuje 7 prípadov, z toho v 6 prípadoch (85,7%) išlo o *Staphylococcus aureus* – MRSA. V 17,4% nebol kultivačným vyšetrením moču etiologický agens zistený (nevýšetrený).

### Nákazy kože a slizníc

K 1,3-násobnému poklesu v porovnaní s priemerom za posledných 5 rokov došlo v skupine nákaz kože a slizníc (oproti roku 2015 pokles o 77,3%). Hlásených 44 nákaz kože a slizníc tvorilo 1,7% z celkového počtu nozokomiálnych nákaz.

Ochorenia boli najčastejšie hlásené z interných oddelení (20,5%) a oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny (13,6%). U pacientov oddelení dlhodobo chorých bolo evidovaných 11,4%. Zhodne po 9,1% boli zaznamenané infekcie na chirurgických a rádioterapeutických oddeleniach. Na psychiatrických a geriatrických oddeleniach bolo zaznamenaných rovnako po 6,8%.

Inflamované dekubity tvorili 70,5% nákaz kože a slizníc (31 prípadov). V porovnaní s rokom 2015 došlo k miernemu poklesu o 16,12% v počte hlásených dekubitov. Dekubity boli v 25,8% hlásené z interných oddelení, v 19,4% z anesteziológie a intenzívnej medicíny.

ny, v 16,1% z oddelení dlhodobochorých. Kultivačným vyšetrením boli najčastejšie potvrdené *Klebsiella pneumoniae* 9 prípadov (29,0%, z toho v 5 prípadoch išlo o *Klebsiellu pneumoniae* produkujúcu karbapenemázu) a *Pseudomonas aeruginosa* (16,1%). Kultivačným vyšetrením boli izolované i *Acinetobacter* (9,7%) a rovnako aj *E.coli* (9,7%). V jednom prípade izolovaný *Staphylococcus aureus* – MRSA. V 29,0% prípadov nebol etiologický agens zistený.

Zo zdravotníckych zariadení boli v 22,6% hlásené lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva (7 prípadov). V roku 2016 bol zaznamenaný 1 prípad konjunktivitídy na novorodeckom oddelení, 2 x kožný absces, 1x Ruža - Erysipelas, 1x zápal vonkajšieho ucha, 1x gingivitída.

### Infekcie v mieste operačného výkonu

V skupine infekcií v mieste operačného výkonu bolo hlásených 276 prípadov, čo v porovnaní s rokom 2015 predstavuje vzostup o 19,0% a v porovnaní s priemerným výskytom za posledných 5 rokov predstavuje tento počet 1,2-násobný vzostup. Hlásené infekcie v mieste operačného výkonu tvorili 10,8% všetkých nozokomiálnych nákaz.

Infekcie v mieste operačného výkonu boli v 47,1% hlásené z chirurgických oddelení. Evidované boli aj na traumatologických oddeleniach (13,0%), a oddeleniach anesteziológie a intenzívnej medicíny (12,0%).

Na ich etiológii sa podieľal predovšetkým *Staphylococcus aureus*, ktorý bol izolovaný v 21,0%, z toho v 58,6% išlo o MRSA. Druhým najčastejším etiologickým agens bola *Klebsiella pneumoniae* (16,7%), z toho v 32,6% išlo o *Klebsiellu pneumoniae* produkujúcu karbapenemázu. Kultivačným vyšetrením sterov z rán boli izolované aj *Pseudomonas aeruginosa* (12,3%), *E.coli* (10,1%), *Streptococcus* sk.D - Enterococci (9,8%) a *Staphylococcus epidermidis* (9,1%). Len v 1,4% infekcií sa etiologický agens nepodarilo dokázať.

V roku 2016 bol zo zdravotníckych zariadení Bratislavského kraja hlásený 1 epidemický výskyt omfalitídy u novorodencov.

- Výskyt 3 prípadov omfalitídy u novorodencov na Novorodeckom oddelení UNB Nemocnice akad. L.Dérera v mesiaci august. Prvé príznaky infekcie (začervenanie pupočnej bránky, resp. zapálený pupočný pahýľ) sa objavili do 72 hodín po narodení. Okrem štandardného ošetrovania pupka 60% lieh pridaný Betadine a Fucidin s terapeutickým efektom. Kultivačným vyšetrením steru z rany potvrdený *Staphylococcus aureus*. Pravdepodobným faktorom prenosu boli kontaminované ruky.

Na základe údajov z jednotlivých ústavných zdravotníckych zariadení a zariadení jednodňovej chirurgie v Bratislavskom kraji o počte operačných výkonov a infekcií v mieste operačného výkonu vyplýva, že v roku 2016 bolo v zdravotníckych zariadeniach Bratislavského kraja realizovaných celkovo 108 445 operačných výkonov, v porovnaní s rokom 2015 došlo k miernemu vzostupu o 11,1%. Z celkového počtu operačných výkonov 72,1% bolo realizovaných v ústavných zariadeniach (78 192 operácií) a 27,9% v zariadeniach jednodňovej chirurgie (30 253 chirurgických zákrokov). V porovnaní s rokom 2015 bol v ústavných zdravotníckych zariadeniach zaznamenaný mierny vzostup operácií o 0,3%, v zariadeniach jednodňovej zdravotnej starostlivosti došlo k výraznejšiemu vzostupu o 53,8%.

V ústavných zdravotníckych zariadeniach boli najčastejšie vykonávané operačné výkony na chirurgických (28,5%), gynekologicko-pôrodných (17,3%), očných (14,1%), ortopedicko-traumatologických (9,2%), ORL (6,5%) a urologických oddeleniach (6,1%). V zariadeniach jednodňovej chirurgie boli v 71,2% realizované očné operačné výkony. Plas-

tické operačné výkony tvorili 10,2%, gynekologicko-pôrodné výkony 8,4%, ortopedické výkony 5,3%.

Z údajov o operačných výkonoch a počte nahlásených infekcií v mieste operačného výkonu zo zdravotníckych zariadení v Bratislavskom kraji vyplýva, že infekcia v mieste operačného výkonu bola zistená v 0,3%, t.j. 334 prípadoch. Ide však o nahlásený počet infekcií (pasívny zber), pričom skutočný výskyt sa predpokladá vyšší.

Všetky infekcie v mieste operačného výkonu boli hlásené z ústavných zdravotníckych zariadení. Z celkového počtu 78 192 operačných výkonov v ústavných zdravotníckych zariadeniach boli infekcie operačného výkonu hlásené v 0,4%. Zaznamenané boli najčastejšie po chirurgických (53,3%), ortopedicko-traumatologických (14,1%) výkonoch a výkonoch na ARE (9,9%).

### Sepsy

Pokračovaním aktívneho vyhľadávania septických ochorení nozokomiálneho pôvodu na základe pozitívnych kultivačných vyšetrení hemokultúr z mikrobiologického laboratória je dôvodom 1,4-násobného vzostupu v porovnaní s priemerným výskytom za posledných 5 rokov. Oproti roku 2015 však bol zaznamenaný vzostup o 4,1%. Hlásených 557 infekcií tvorilo 21,7% a boli najčastejšie hlásenou skupinou nozokomiálnych nákaz.

V 78,6% išlo o infekcie v súvislosti so zavedeným periférnym alebo centrálnym venóznym katétrom. Sepsy boli najčastejšie evidované na oddeleniach anesteziológie a intenzívnej medicíny (18,9%) a interných oddeleniach (14,0%). V 11,7% boli zaznamenané u imuno-kompromitovaných pacientov hematologických oddelení, v 10,1% onkologických oddelení. Oddelenia chirurgické hlásili 9,2%, oddelenia neurologické hlásili 6,1% septických ochorení, oddelenia dlhodobo chorých 4,8% a oddelenia nedonosených novorodencov 3,9%. Na základe aktívneho vyhľadávania septických ochorení možno povedať, že analyzovaný výskyt v roku 2016 odráža, resp. sa blíži k skutočnému výskytu týchto infekcií na jednotlivých oddeleniach zdravotníckych zariadení Bratislavského kraja.

Ako najčastejší etiologický agens bola zistená E.coli (17,1%), Klebsiella pneumoniae (14,0%, z toho v dvoch prípadoch išlo o Klebsiellu pneumoniae produkujúcu karbapenemázu), Staphylococcus aureus (13,3%, z toho v 27,0% išlo o MRSA). Kultivačným vyšetrením hemokultúr boli izolované aj Enterococcus sp. (10,8%), Pseudomonas aeruginosa (9,5%), Staphylococcus epidermidis (9,3%), Candida sp. (3,9%). Len v 1,4% sepsí sa etiologický agens nepodarilo objasniť.

V jednom prípade bola evidovaná septikémia spôsobená Streptokokom pneumónie u pacienta hospitalizovaného 5.12.- 13.12.2016 pre zvieravé bolesti na hrudníku (s pozit. onko anamnézou s MTS do pľúc). Počas hospitalizácie 2x vykonaný invazívny zákrok, zavedený i.v. katéter 6.12. a 9.12.2016. Večer 9.12. výstup teploty 39,5 C, o 23 hodín opäť výstup teploty, 10.12. pacient kašle, má bolesti pri dýchaní, vzostup CRP, krepitus, rachoty na pľúcach. Po nasadení ATB liečby ťažkosti ustupujú s úpravou CRP. Prepustený 13.12. do ambulantnej starostlivosti.

V jednom prípade bola evidovaná septikémia nozokomiálneho pôvodu po zavedení CVK u 59-ročnej pacientky hospitalizovanej pre akútnu myeloblastovú leukémiu. Hlásené pozitívne hemokultúry – Enterococcus faecium, St. epidermidis, Klebsiella pneumoniae produkujúca karbapenemázu. Do širokospektrálnej antiinfekčnej liečby pridaný Colymycin.

### Úmrtia

V roku 2016 boli hlásené 3 úmrtia na sepsu nozokomiálneho pôvodu.

V mesiaci júl bolo zaznamenané jedno úmrtie na nozokomiálnu nákazu. Išlo o 67-ročného pacienta hospitalizovaného 2.4.2016 s chronickým srdcovým zlyháváním. Po komplikovanom operačnom výkone, náhrade aortálnej chlopne, mitrálnej chlopne, plastike trikuspidálnej chlopne a implantácií TKS pacient preložený na oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny, stabilizovaný. V pooperačnom období vzostup zápalových markerov, schvátenosť, dochádza k respiračnému zlyhaniu. Nasadená ATB liečba (Meropeném, Flukonazol). Septický stav progreduje do multiorgánového zlyhania. Dňa 12.4.2016 konštatovaný exitus letalis. Prvotná príčina smrti septický šok a multiorgánové zlyhanie. Po smrti pacienta kultivačne potvrdená z hemokultúry *Klebsiella pneumoniae*.

V mesiaci september bolo zaznamenané jedno úmrtie na nozokomiálnu nákazu. Išlo o 59-ročnú pacientku hospitalizovanú 27.5.2016 na OAIM pre hemoragický šok sprevádzaný respiračnou insuficienciou po punkcii fluidothoraxu, napojená na UPV s TU retroperitonea. Dňa 31.5.2016 rozvoj septického šoku, 3.6.2016 realizovaná tracheostómia, dochádza k únave dych, svalstva a ventilačnému zlyhaniu. Pre opätovný rozvoj septického šoku dňa 15.6.2016 rozširovaná ATB liečba. Napriek starostlivosti stav progreduje do MOZ a dňa 21.6.2016 konštatovaný exitus letalis. Prvotná príčina smrti septický šok a multiorgánové zlyhanie. Dňa 15.6.2016 kultivačne potvrdená z hemokultúry *Klebsiella pneumoniae*.

V mesiaci október bolo zaznamenané jedno úmrtie na nozokomiálnu nákazu. Išlo o 78-ročného pacienta hospitalizovaného 21.9.2016 na internom oddelení pre prekolapsové stavy a celkové zhoršenie stavu, zhoršené zápalové parametre. Išlo o polymorbídneho pacienta s alkoholovou cirhózou pečene, diabetes mellitus 2.typu, chronickým ochorením obličiek. Empiricky podané antibiotiká. Ako príčina zápalového syndrómu sa predpokladá infekt močových ciest. Kultivačne v moči potvrdený *Enterobacter faecium*. Počas hospitalizácie dochádza k dekompenzácií cirhózy pečene. Opakovane sa realizovali odľahčovacie paracentézy ascitu, ktoré potvrdili bakteriálnu peritonitídu. Empiricky nasadené antibiotiká zmenené po konzultácii s klinickým farmakológom na Meropeném, Linezolid. Dňa 5.10. odobratá hemokultúra so suspektým záchytom karbapeném rezistentnej *Klebsielly pneumoniae*. Do liečby pridaný kolistín. Stav pacienta sa komplikuje rozvojom hypostatickej bronchopneumónie a septického šoku s multiorgánovým zlyháním. Dňa 10.10.2016 konštatovaný exitus letalis. NRC potvrdilo *Klebsiellu pneumoniae* produkujúcu karbapenemázu z odberu hnisu (bakteriálna peritonitída) počas pitvy 11.10.2016. NRC potvrdilo aj *Klebsiellu pneumoniae* produkujúcu karbapenemázu z odberu hemokultúry 5.10.2016. Pacient bol v kontakte s nosičom karbapeném rezistentnej *Klebsielly pneumoniae* počas hospitalizácie.

### Iné nákazy

Iné nákazy boli v roku 2016 skupinou, v ktorej bol zaznamenaný 1,16-násobný vzostup v porovnaní s rokom 2015 a najvýraznejší vzostup v porovnaní s priemerným výskytom za posledných 5 rokov. (3,1-násobok). Výrazný vzostup bol spôsobený skutočnosťou, že do tejto skupiny boli v roku 2016 hlásené kolonizácie enterobaktériami produkujúcimi karbapenemázy (110). V skupine iných nákaz bolo v roku 2016 evidovaných 174 prípadov, ktoré tvorili 6,8% nozokomiálnych nákaz.

Bakteriálne meningitídy (20 prípadov) tvorili 11,5% ochorení tejto skupiny a v porovnaní s rokom 2015 bol zaznamenaný vzostup o 11,1% (18 hlásených prípadov v roku 2015). Až 19 prípadov (95,0%) bolo hlásených z neurochirurgického oddelenia, jeden prípad z oddelenia anesteziológie a intenzívnej medicíny. K rozvoju klinických príznakov meningitídy došlo u pacientov po neurochirurgických zákrokoch, po odberoch likvoru z terapeutických a diferenciálne diagnostických dôvodov. Diagnóza meningitídy bola stanovená na základe klinického obrazu a biochemického vyšetrenia likvoru. Kultivačným vyšetrením sa etiologický agens v 16 prípadoch nepodarilo dokázať (likvor kultivačne negatívny). V 4 prípadoch

bolo kultivačné vyšetrenie likvoru pozitívne (3x *Staphylococcus epidermidis*, 1x *Staphylococcus sp.*)

Flebitídy a tromboflebitídy, t.j. cievne komplikácie po zavedení infúzie (23 prípadov) boli v 60,9% hlásené z interných oddelení. V porovnaní s rokom 2015 bol v roku 2016 zaznamenaný 1,8- násobný vzostup ochorení.

V skupine iných nákaz bolo 18 prípadov peritonitíd z 21 hlásených z oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny a z chirurgických oddelení. Po jednom prípade z dialyzačného centra a interného oddelenia.

V roku 2016 bolo v zdravotníckych zariadeniach Bratislavského kraja zaznamenaných 110 prípadov kolonizácie enterobaktériami produkujúcimi karbapenemázy. Ako etiologický agens sa v 108 prípadoch (98,2%) uplatnila *Klebsiella pneumoniae*, v dvoch prípadoch *Enterobacter sp.* Z 27 vzoriek biologických materiálov pozitívnych na enterobaktérie produkujúce karbapenemázu bola určená bližšia typizácia: v 13 prípadoch *Klebsiella pneumoniae* (KPC), v 12 prípadoch *Klebsiella pneumoniae* (NDM), v 1 prípade *Enterobacter sp.*(VIM), 1 *Enterobacter cloacae* (VIM), 1 *Enterobacter aerogenes* (NDM).

V 53 prípadoch (48,2%) išlo o pacientov ženského pohlavia, v 57(51,8%) prípadoch bola kolonizácia zistená u mužov. Išlo o pacientov s priemerným vekom 70 rokov, pričom v 83,6% to boli pacienti nad 55 rokov veku (92 prípadov). Vo väčšine prípadov išlo o polymorbídnych pacientov s výskytom viacerých chronických ochorení a to: ischemická choroba srdca, diabetes mellitus, nádorové ochorenia. Výskyt kolonizácie enterobaktériami produkujúcimi karbapenemázy bol zaznamenaný v 8 nemocniciach, pričom v 81,0% išlo o nemocnice spadajúce pod Univerzitnú nemocnicu Bratislava, z toho v 64,5% išlo o Nemocnicu Ružinov. Najviac prípadov bolo hlásených z interných oddelení (24,5%), oddelení dlhodobo chorých (23,6%), urologických oddelení (10,9%) a chirurgických oddelení (8,2%). Faktorom prenosu enterobaktérií produkujúcich karbapenemázy boli najmä ruky zdravotníckych pracovníkov, nakoľko išlo o pacientov so zavedenými permanentnými močovými katérami, centrálnymi venóznymi katérami, na umelej pľúcnej ventilácii. K šíreniu prispievalo nedodržiavanie indikácií hygienickej dezinfekcie rúk zdravotníckych pracovníkov, chyby pri manipulácii s močovými katérami a močovými zbernými vakmi. V rámci epidemiologického vyšetřovania bol v spolupráci aj s inými RÚVZ v SR zabezpečený mikrobiologický skrining pacientov v epidemiologicky významnom kontakte s pacientmi s dokázanou kolonizáciou enterobaktériami produkujúcimi karbapenemázy. Cieleny dôkaz enterobaktérií produkujúcich karbapenemázy odberom stolice, resp. výteru z konečníka bol zabezpečený u 321 kontaktov. Vyšetřovali sa kontakty po preklade do iných zdravotníckych zariadení, zariadení sociálnej starostlivosti ako i po prepustení do domácej starostlivosti cestou všeobecných lekárov pre dospelých.



**Tab. III.9.1.Porovnanie výskytu NN v lôžkových zariadeniach v Bratislavskom kraji**

Názov zariadenia	Počet hlásených nákaz		Počet hos-pit.	Proporcia %
	2015	2016	2016	
UNB Nemocnica Staré mesto	173	202	9709	2,1
UNB Nemocnica Ružinov	484	505	32643	1,5
UNB Nemocnica akad.L.Dérera	500	534	23603	2,3
UNB Nemocnica sv.Cyrila a Metoda	325	262	22893	1,1
UNB ŠGN Podunajské Biskupice	79	86	2227	3,9
Onkologický ústav sv. Alžbety	41	76	6839	1,1
UNsP Milosrdní bratia	68	88	4067	2,2
ŠNOP Bratislava	1	2	1441	0,1
DFNsP	121	139	17887	0,8
Národný onkologický ústav	141	144	9975	1,4
Národný ústav srdcových a cievnych chorôb	90	131	12186	1,1
Gynekologicko-pôrodnícka nemocnica KOCH	3	2	1477	0,1
Psychiatrická nemocnica P.Pinela Pezinok	321	316	3096	10,2
Nemocničná a.s. Malacky	56	45	5395	0,8
TETIS špec.rehab.nemocnica, Dunajská Lužná	0	1	1611	0,1
Liečebňa sv. Františka	2	16	607	2,6
Centrum pre liečbu drogových závislostí	0	0	287	0,0
Detská ozdravovňa Biela Skala	0	0	486	0,0
Medissimo NsP	0	1	442	0,2
B.Braun Avitum s.r.o, dialyzačné str., Hlučinská 3	3	2	96	2,1
Logman a.s., dialyzačné centrum Limbová 5	0	6	87	6,9
FMC - dialyzačné služby s.r.o., Ružinovská 6	2	3	67	4,5
FMC - dialyzačné služby s.r.o., Antolská 11	1	0	83	0,0
Hemodialýza Medimpax, Limbová 1	0	0	6	0,0
Clinica Orthopedica	0	0	773	0,0
A - Klinik	0	0	219	0,0
Spolu	2411	2561	158202	1,6

**Tab. III.9.2. Porovnanie výskytu NN podľa oddelení v lôžkových zariadeniach v Bratislavskom kraji**

Oddelenie	Počet hlásených nákaz		Počet hos- pit.	Proporcia
	2015	2016	2016	%
ARO	337	373	5524	6,8
GEK	11	10	768	1,3
Detské	37	40	5013	0,8
Dialyzačné	8	13	389	3,3
Geriatrické	116	122	3795	3,2
Gynekologické	14	24	10666	0,2
Hematologické	72	80	1964	4,1
Chirurgické	276	297	25879	1,1
Cievna chirurgia	7	10	766	1,3
Hrudná chirurgia	0	6	1118	0,5
Infekčné	39	24	2312	1,0
Interné	382	389	14328	2,7
Kardiologické	12	21	5649	0,4
Kožné	7	3	1424	0,2
ODCH	155	208	2594	8,0
Nedonosenecké	31	44	783	5,6
Neurochirurgické	52	73	1785	4,1
Neurologické	106	99	7940	1,2
Novorodenecké	1	9	9188	0,1
Očné	0	0	2360	0,0
Onkologické	96	108	7401	1,5
ORL	5	4	3696	0,1
Ortopedické	57	31	7197	0,4
Plastická chirurg.	0	1	3149	0,0
Plúcne	61	32	2353	1,4
Popáleninové	5	17	352	4,8
Pôrodnice	8	10	7825	0,1
Pracovné lekárstvo	0	0	460	0,0
Psychiatrické	355	350	6445	5,4
Rádioterapeut.	32	28	1870	1,5
FRO	15	12	3895	0,3
Traumatologické	65	60	4380	1,4
Urologické	49	63	4934	1,3
Spolu	2411	2561	158202	1,6

**Tab. III.9.3 Výpis hlásených NN podľa diagnózy v Bratislavskom kraji**

Diagnóza - MKCH	Diagnóza - slovom	Počet abs.	Proporcia %
A02	Vylučovanie salmonel	1	0,0
A020	Salmonelová enteritída	1	0,0
A021	Salmonelová septikémia	1	0,0
A022	Lokalizované salmonelové infekcie	1	0,0
A040	Infekcia enteropatogénnymi Escherichia coli	1	0,0
A045	Kampylobakteriálna enteritída	1	0,0
A047	Enterokolitída zapríčinená Clostridium difficile	391	15,3
A048	Iné špecifikované bakteriálne infekcie	4	0,2
A080	Rotavírusová enteritída	17	0,7
A081	Akútna gastroenteropatia zapríčinená vírusom Norwalk	34	1,3
A082	Adenovírusová enteritída	5	0,2
A09	Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne inf. pôvodu	68	2,7
A400	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny A	1	0,0
A402	Septikémia vyvolaná streptokokom zo skupiny D	60	2,3
A403	Septikémia vyvolaná streptokokom pneumónie	1	0,0
A408	Iná streptokoková septikémia	9	0,4
A409	Nešpecifikovaná streptokoková pneumónia	1	0,0
A410	Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	69	2,7
A411	Septikémia vyvolaná inými špecifik. stafylokokmi	82	3,2
A415	Septikémia vyvolaná inými gramnegat. organizmami	279	10,9
A418	Iná špecifikovaná septikémia	4	0,2
A419	Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	6	0,2
A46	Ruža - erysipelas	1	0,0
A481	Legionárska choroba	1	0,0
B377	Kandidová septikémia	22	0,9
G003	Stafylokoková meningitída	4	0,2
G009	Nešpecifikovaný bakteriálny zápal mozgových plien	16	0,6
H60	Zápal vonkajšieho ucha	1	0,0
J00	Akútny zápal nosohltana - nasopharyngitis acuta - nádcha	5	0,2
J01	Akútny zápal prínosových dutín - sinusitis acuta	1	0,0
J02	Akútny zápal hltana - pharyngitis acuta	6	0,2
J03	Akútny zápal mandlí - tonsillitis acuta	16	0,6
J04	Akútny zápal hrtana a priedušnice	4	0,2
J06	Akútne infekcie horných dýchacích ciest	142	5,5
J121	Pneumónia vyvolaná respiračným syncyriálnym vírusom	1	0,0
J150	Pneumónia vyvolaná Klebsiella pneumoniae	9	0,4
J151	Pneumónia vyvolaná Pseudomonas	10	0,4
J152	Pneumónia vyvolaná Staphylococcus	5	0,2
J156	Pneumónia vyvolaná inými aeróbnymi gramnegat. bakt.	6	0,2
J158	Iná bakteriálna pneumónia	2	0,1
J180	Bližšie neurčená pneumónia	91	3,6
J208	Akútna bronchitída vyvolaná inými špecifik. organizm.	17	0,7
J209	Bližšie neurčená akútna bronchitída	49	1,9
J22	Nešpecifikovaná akútna infekcia dolných dýchacích ciest	1	0,0

## Pokračovanie č.1

K05	Zápal ďasien - gingivitída - a periodontálne choroby	1	0,0
K65	Zápal pobrušnice - peritonitis	20	0,8
L02	Kožný absces, furunkul a karbunkul	2	0,1
L08	Iné lokálne infekcie kože a podkožného tkaniva	7	0,3
L89	Dekubitálny vred - preležanina	31	1,2
N300	Akútna cystitída	180	7,0
N390	Infekcia močovej sústavy bez určenia miesta	1	0,0
N45	Orchitída a epidimitída	1	0,0
N76	Iné zápaly pošvy a vulvy	1	0,0
O85	Puerperálna sepsa - popôrodná sepsa	1	0,0
P361	Sepsa novorodenca vyv. inými a nešpecifik. streptokok.	1	0,0
P362	Sepsa novorodenca vyvolaná Staphylococcus aureus	5	0,2
P363	Sepsa novorodenca vyv. inými a nešpecifik. stafylokok.	7	0,3
P364	Sepsa novorodenca vyvolaná Escherichia coli	5	0,2
P368	Iná bakteriálna sepsa novorodenca	1	0,0
P369	Nešpecifikovaná bakteriálna sepsa novorodenca	2	0,1
P38	Omfalitída novorod. s miernym krvácaním al. bez neho	4	0,2
P391	Novorodenecká konjunktivitída a dakryocystitída	1	0,0
P393	Novorodenecká infekcia močového systému	2	0,1
P394	Novorodenecká kožná infekcia	1	0,0
T801	Cievne komplikácie po infúzii,transfúzii,liečeb.injekcii	15	0,6
T802	Infekcie po infúzii,transfúzii,liečeb.injekcii	8	0,3
T813	Rozpad operačnej rany nezatriedený inde	215	8,4
T814	Infekcia po výkone nezatriedená inde	43	1,7
T835	Inf. a zápal.reakcia zav.protet.pomôčkou moč.orgánov	258	10,1
T845	Inf. a zápal.reakcia zav.vnútor.ou klbovou protézou	5	0,2
T857	Inf. a zápal.reakcia zav.inými vnútor.protet.pomôčkami	178	7,0
T874	Infekcia amputačného kýt'a	9	0,4
Z228	Nosič inej infekčnej choroby	109	4,3
Spolu		2561	100,0

**Tab. III.9.4 Výskyt NN podľa oddelení v Bratislavskom kraji**

Oddelenie	Bc	Bl	Ni	Ki	Pv	Ta	Tc	Zi	Σ SR
ARO		373							
GEK		10							
Detské		40							
Dialyzačné		13							
Geriatrické		122							
Gynekologické		24							
Hematologické		80							
Chirurgické		297							
Cievna chirurgia		10							
Hrudná chirurgia		6							
Infekčné		24							
Interné		389							
Kardiologické		21							
Kožné		3							
ODCH		208							
Nedonosenecké		44							
Neurochirurgické		73							
Neurologické		99							
Novorodenecké		9							
Onkologické		108							
ORL		4							
Ortopedické		31							
Plastická chirurg.		1							
Pľúčne		32							
Popáleninové		17							
Pôrodnice		10							
Psychiatrické		350							
Rádioterapeut.		28							
FRO		12							
Traumatologické		60							
Urologické		63							
Spolu		2561							



Pokračovanie 1

Etiologické agens	Diagnóza - MKCH								
	A415	A418	A419	A46	A481	B377	G003	G009	H60
Candida albicans						18			
Candida iná						4			
Acinetobacter	8								
Aeromonas	1								
Citrobacter	1								
E.coli	90								
Enterobacter	16								
Leg. pneumophilla					1				
Klebsiella sp.	1								
Kl.pneumoniae	75								
CPO Kl.pneum.	2								
Klebsiella oxy.	8								
Pseudom.aeruginosa	53								
Pseudom. cepacia	1								
Serratia marcescens	3								
Proteus mirabilis	11								
Morg. morganii	1								
St. aureus									1
St.epidermidis							3		
Staphylococcus sp.							1		
gramnegat.	8								
grampozit		4							
negat.			6					16	
nevyšetrené				1					

Pokračovanie 2

Etiologické agens	Diagnóza - MKCH								
	J00	J01	J02	J03	J04	J06	J121	J150	J151
RS vírus							1		
Candida albicans						1			
Acinetobacter					1	5			
Citrobacter	1								
E.coli	1	1							
Kl. pneumoniae	1			6	1	14		9	
CPO Kl. pneum.				1					
Klebsiella oxy.						1			
Pseudom. aerug.	1			3		5			10
Stenotroph.maltoph.						1			
Proteus mirabilis				3					
St. aureus	1					13			
MRSA						23			
Strept.pneumoniae						1			
Streptococ.sk.A				1					
Streptococ.sk.D						1			
Streptococcus sp.						2			
gramnegat.						1			
nevyšetrené			6	2	2	74			

Etiologické agens	Diagnóza – MKCH								
	J152	J156	J180	J208	J209	J22	K05	K65	L02
vláknité huby				1					
Acinetobacter		3						2	
Citrobacter								1	
E.coli				2				2	
Enterobacter		1		1					
CPO Enterobacter		1							
Kl. pneumoniae				3			1	5	
CPO Kl.pneum.				1					
Pseud. aeruginosa				3				2	1
Serratia marcescens				1					
Stenotroph.maltoph.		3		2				1	
Proteus mirabilis								1	
St. aureus				1				1	
MRSA	5			3				1	1
St.haemolyticus								1	
Streptococ.sk.D								2	
grampozit								1	
nevyšetrené			91		48	1			







**Tab. III.9.6. Výskyt NN podľa oddelenia a lokalizácie infekcie v Bratislavskom kraji**

Druh oddelenia	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respiračná		uroge- nitálna		kože a slizníc		rany a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
ARO	18	0,7	159	6,2	37	1,4	6	0,2	33	1,3	105	4,1	15	0,6	373	14,6
GEK	1	0,0	2	0,1		0,0		0,0	1	0,0	5	0,2	1	0,0	10	0,4
Detské	40	1,6		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	40	1,6
Dialyzačné		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	12	0,5	1	0,0	13	0,5
Geriatrické	66	2,6	15	0,6	16	0,6	3	0,1		0,0	17	0,7	5	0,2	122	4,8
Gynekologické	1	0,0		0,0	4	0,2		0,0	13	0,5	4	0,2	2	0,1	24	0,9
Hematologické	11	0,4	3	0,1	1	0,0		0,0		0,0	65	2,5		0,0	80	3,1
Chirurgické	33	1,3	21	0,8	38	1,5	4	0,2	131	5,1	51	2,0	19	0,7	297	11,6
Cievna chirurgia	4	0,2		0,0		0,0	1	0,0	3	0,1	2	0,1		0,0	10	0,4
Hrudná chirurgia					1				4		1	0,0		0,0	6	0,2
Infekčné	14	0,5	2	0,1	5	0,2		0,0		0,0	2	0,1	1	0,0	24	0,9
Interné	91	3,6	89	3,5	75	2,9	9	0,4	5	0,2	78	3,0	42	1,6	389	15,2
Kardiologické	1	0,0	2	0,1	1	0,0		0,0	1	0,0	14	0,5	2	0,1	21	0,8
Kožné		0,0	1	0,0	1	0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0	3	0,1
ODCH	94	3,7	18	0,7	38	1,5	5	0,2		0,0	27	1,1	26	1,0	208	8,1
Nedonosenecké	2	0,1	13	0,5	3	0,1	2	0,1	2	0,1	22	0,9		0,0	44	1,7
Neurochirurgické	5	0,2	12	0,5	17	0,7		0,0	7	0,3	10	0,4	22	0,9	73	2,9
Neurologické	13	0,5	25	1,0	23	0,9	1	0,0		0,0	34	1,3	3	0,1	99	3,9
Novorodenecké	1	0,0		0,0	1	0,0	1	0,0	3	0,1	3	0,1		0,0	9	0,4
Onkologické	33	1,3	3	0,1	3	0,1	1	0,0	6	0,2	57	2,2	5	0,2	108	4,2
ORL		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0	2	0,1	1	0,0	4	0,2
Ortopedické	7	0,3	1	0,0	3	0,1	1	0,0	11	0,4	4	0,2	4	0,2	31	1,2
Plastická chirurg.			1											0,0	1	0,0
Pľúčne	7	0,3	9	0,4	4	0,2	1	0,0		0,0	6	0,2	5	0,2	32	1,2
Popáleninové	6	0,2	1	0,0		0,0	1	0,0	4	0,2	3	0,1	2	0,1	17	0,7
Pôrodnice		0,0	1	0,0		0,0		0,0	4	0,2	5	0,2		0,0	10	0,4
Psychiatrické	55	2,1	162	6,3	124	4,8	3	0,1		0,0	4	0,2	2	0,1	350	13,7
Rádioterapeut.	1	0,0	2	0,1	9	0,4	4	0,2	5	0,2	7	0,3		0,0	28	1,1
FRO	5	0,2	1	0,0	3	0,1	1	0,0	1	0,0	1	0,0		0,0	12	0,5
Traumatologické	6	0,2	2	0,1	6	0,2		0,0	36	1,4	7	0,3	3	0,1	60	2,3
Urologické	8	0,3		0,0	29	1,1		0,0	5	0,2	9	0,4	12	0,5	63	2,5
<b>S p o l u</b>	<b>523</b>	<b>20,4</b>	<b>545</b>	<b>21,3</b>	<b>442</b>	<b>17,3</b>	<b>44</b>	<b>1,7</b>	<b>276</b>	<b>10,8</b>	<b>557</b>	<b>21,7</b>	<b>174</b>	<b>6,8</b>	<b>2561</b>	<b>100,0</b>

**Tab. III.9.7 Výskyt NN podľa EA a lokalizácie v Bratislavskom kraji**

Etiologické agens	Lokalizácia infekcie															
	črevná		respirač.		urogen.		kože a slizníc		rany a popáleniny		sepsy		ostatné		SPOLU	
	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%	abs	%
adenovírus	5	0,2		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	5	0,2
norovírus	26	1,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	26	1,0
rotavírus	17	0,7		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	17	0,7
RS vírus		0,0	1	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0
Haemophilus infl		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0		0,0		0,0	1	0,0
Candida albic.		0,0	13	0,5	11	0,4	1	0,0	3	0,1	18	0,7		0,0	46	1,8
Candida iná		0,0	2	0,1	2	0,1		0,0		0,0	4	0,2		0,0	8	0,3
vláknité huby		0,0	3	0,1		0,0	1	0,0		0,0		0,0		0,0	4	0,2
Acinetobacter		0,0	19	0,7	5	0,2	3	0,1	3	0,1	8	0,3	3	0,1	41	1,6
Aeromonas hyd.		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0		0,0	1	0,0
Citrobacter		0,0	1	0,0	1	0,0		0,0	3	0,1	1	0,0	1	0,0	7	0,3
Clostridium nešp.		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0		0,0		0,0	1	0,0
Campyloba.jejuni	1	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0
Clostrid.diffic.	39	15,3		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	391	15,3
S.enteritidis	1	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0	1	0,0	3	0,1
Salmonela neurč.	1	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0
E.coli		0,0	16	0,6	88	3,4	4	0,2	28	1,1	95	3,7	2	0,1	233	9,1
E.coli/EPEC	1	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0
Enterobacter		0,0	9	0,4	6	0,2		0,0	5	0,2	16	0,6		0,0	36	1,4
CPO Enterobac		0,0	1	0,0	2	0,1		0,0		0,0		0,0	2	0,1	5	0,2
Leg. pneum.		0,0	1	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0
Serratia marc.		0,0	5	0,2		0,0		0,0		0,0	3	0,1		0,0	8	0,3
Kl. pneum.		0,0	75	2,9	79	3,1	5	0,2	31	1,2	76	3,0	6	0,2	272	10,6
CPO Kl.pneum		0,0	3	0,1	28	1,1	5	0,2	15	0,6	2	0,1	10	0,4	161	6,3
Klebsiella oxi.		0,0	3	0,1		0,0		0,0	3	0,1	8	0,3		0,0	14	0,5
Klebsiella sp.		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	1	0,0		0,0	1	0,0

Pseudomonassp.	4	0,2		0,0	1	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	5	0,2
Pseudom. aerug.		0,0	66	2,6	54	2,1	6	2	34	1,3	53	2,1	2	1	215	8,4
Pseud.cepacia		0,0		0,0		0,0		0		0,0	1	0,0		0	1	0,0
Stenotroph.malt		0,0	15	0,6		0,0		0	1	0,0		0,0	1	0	17	0,7
Proteus mirab.		0,0	7	0,3	27	1,1		0	12	0,5	11	0,4	1	0	58	2,3
Morganella morg		0,0		0,0	6	0,2		0	3	0,1	1	0,0		0	10	0,4
Providencia ret		0,0		0,0		0,0		0		0,0		0,0		0	0	0,0
Staphyl. aureus		0,0	19	0,7	1	0,0	2	1	24	0,9	54	2,1	3	1	103	4,0
MRSA		0,0	41	1,6	6	0,2	5	2	34	1,3	20	0,8	3	1	109	4,3
Staph.epiderm.		0,0	1	0,0	1	0,0		0	25	1,0	52	2,0	3	1	82	3,2
St.haemolyticus		0,0		0,0	1	0,0		0	3	0,1	7	0,3	1	0	12	0,5
St.hominis		0,0		0,0		0,0		0	1	0,0	28	1,1		0	29	1,1
Staphylococcus		0,0	1	0,0		0,0		0	10	0,4	2	0,1	1	0	14	0,5
Str.pneumoniae		0,0	2	0,1		0,0		0		0,0	1	0,0		0	3	0,1
Streptococ.sk.A		0,0	1	0,0		0,0		0		0,0	1	0,0		0	2	0,1
Streptococ.sk.B		0,0		0,0		0,0		0	2	0,1		0,0		0	2	0,1
Streptococ.sk.C		0,0		0,0		0,0		0		0,0	1	0,0		0	1	0,0
Streptococ.sk.D		0,0	11	0,4	46	1,8	1	0	27	1,1	60	2,3	3	1	148	5,8
Streptococ.sk.G		0,0		0,0		0,0		0		0,0	1	0,0		0	1	0,0
Streptococcus		0,0	2	0,1		0,0		0		0,0	10	0,4		0	12	0,5
gramnegat.		0,0	1	0,0		0,0		0		0,0	8	0,3		0	9	0,4
grampozit		0,0		0,0		0,0		0	3	0,1	4	0,2	1	0	8	0,3
negat.	19	0,7	2	0,1	8	0,3	1	0	4	0,2	8	0,3	17	7	59	2,3
nevyšetrené	49	1,9	22 4	8,7	69	2,7	10	4		0,0		0,0	15	6	367	14,3
ZES kult.negat	3	0,1		0,0		0,0		0		0,0		0,0		0	3	0,1
ZES kult.nevyš	5	0,2		0,0		0,0		0		0,0		0,0		0	5	0,2
	<b>52 3</b>	<b>20, 4</b>	<b>54 5</b>	<b>21, 3</b>	<b>44 2</b>	<b>17, 3</b>	<b>44</b>	<b>1, 7</b>	<b>276</b>	<b>10,8</b>	<b>55 7</b>	<b>21, 7</b>	<b>17 4</b>	<b>6, 8</b>	<b>256 1</b>	<b>100, 0</b>

**Tab. III.9.8 Prehľad o operáciách, operačných ranách a infekciách v mieste chirurgického výkonu**

Oddelenie	Počet		
	operácií	operačných rán bez komplikácií	Infekcií v mieste chirurgického výkonu
ARO	33		33
GEK	1		1
Gynekologicko-pôrodnícke	13 489	13472	17
Chirurgické	22 320	22142	178
Cievna chirurgia	2 103	2090	13
Hrudná chirurgia	1 128	1124	4
Plastická chirurgia	2 784	2784	
Interné	5		5
Kardiologické	254	253	1
Maxilofaciálna chirurgia	802	802	
Nedonosenecké	2		2
Neurochirurgické	1 394	1387	7
Novorodenecké	3		3
Onkologické	6		6
Očné	10 986	10986	
ORL	5 108	5107	1
Ortopedické	5 978	5967	11
Popáleninové	438	434	4
Rádioterapeut.	5		5
FRO	1		1
Stomatologické	1		1
Traumatologické	6607	6571	36
Urologické	4744	4739	5
Spolu	78192	77858	334

#### **IV. Štátny zdravotný dozor**

V roku 2016 vykonali odborní pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto 1 635 hygienických previerok zameraných na kontrolu dodržiavania zásad hygienicko-epidemiologického režimu v súkromných a štátnych zdravotníckych zariadeniach Bratislavského kraja. V 91,0% išlo o komplexné previerky, v rámci ktorých boli vykonané kontroly sterility vysterilizovaných zdravotníckych pomôcok, kontroly účinnosti procesu sterilizácie zdravotníckych pomôcok, kontroly mikrobiálnej kontaminácie prostredia (zdravotníckych pomôcok, pracovných povrchov, podláh), kontroly hygienickej dezinfekcie rúk zdravotníckych pracovníkov alebo kontroly mikrobiálnej kontaminácie ovzdušia v čistých priestoroch zdravotníckych zariadení.

Ako súčasť hygienických previerok bolo v roku 2016 realizovaných celkovo 684 odberov na laboratórne vyšetrenie mikrobiálnej kontaminácie prostredia zdravotníckych zariadení (kontrola sterility vysterilizovaných zdravotníckych pomôcok, kontrola mikrobiálnej kontaminácie prostredia a rúk zdravotníckych pracovníkov).

Kontrola sterility vysterilizovaných zdravotníckych pomôcok bola v roku 2016 vykonaná u 173 sterilných zdravotníckych pomôcok, odobraných bolo 120 sterov a 53 vzoriek. Tieto odbery tvorili 25,3% z celkového počtu odberov. V stomatologických ambulanciách bolo odobratých 17,3% sterilných zdravotníckych pomôcok. Odbery sterilných zdravotníckych pomôcok na oddeleniach centrálnych sterilizácií tvorili 8,7%. V operačných sálach chirurgických bolo odobratých 26,0%, ortopedických 10,4% sterilných zdravotníckych pomôcok. V 30,6% sa kontrolovala sterilita vzoriek sterilných kultivačných pôd používaných na kontrolu sterility vysterilizovaných zdravotníckych pomôcok a kontrolu mikrobiálnej kontaminácie prostredia, tzv. kontroly.

V roku 2016 bolo zistených 27 nevyhovujúcich vzoriek sterilných zdravotníckych pomôcok, t.j. percento kultivačne pozitívnych vzoriek predstavovalo 15,6%. Najvyššie percento nevyhovujúcich vzoriek (35,6%) sa zistilo na chirurgických operačných sálach, na operačných sálach plastickej chirurgie (16,7%) a v stomatologických ambulanciách (10,0%). Percento nevyhovujúcich vzoriek sa zistilo na oddeleniach centrálnych sterilizácií (6,7%) a ortopedických operačných sálach (5,6%). Šestnásť kultivačne pozitívnych vzoriek vysterilizovaných zdravotníckych pomôcok bolo zistených v chirurgických operačných sálach, pričom podiel kultivačne pozitívnych vzoriek tvoril 35,6% z celkového počtu odberov. Išlo o kovové nástroje sterilizované v jednorazovom kombinovanom obale (5x), v kontajneri (2x) v parnom sterilizátore. Ďalej o zdravotnícku pomôcky kombinovaného materiálu (6x), textilnej kompresy (2x) a sklenenej kazety (1x) sterilizované v jednorazovom kombinovanom obale v parnom sterilizátore. Kultivačne nevyhovujúce vzorky boli zistené i na stomatologických ambulanciách, išlo o kovové nástroje (2x) a gázové tampóny, ktoré boli sterilizované v jednorazovom kombinovanom obale v parnom sterilizátore. Po jednej kultivačne pozitívnej vzorke boli zistené na ortopedickej operačnej sále (kovový nástroj), operačnej sále plastickej chirurgie (textilná kompresia) a na oddelení centrálnej sterilizácie (dojčenský cumel'), ktoré boli sterilizované v jednorazovom kombinovanom obale v parnom sterilizátore. Nevyhovujúce boli výsledky sterility kontrolných kultivačných pôd (5 vzoriek). Nulové percento nevyhovujúcich vzoriek bolo zistené v očných operačných sálach a na chirurgickej jednotke intenzívnej starostlivosti.

Podľa druhu materiálu najvyššie percento kultivačne pozitívnych vzoriek bolo zistené u zdravotníckych pomôcok kombinovaného materiálu 66,7%. Kultivačne pozitívne vzorky u sterilných zdravotníckych pomôcok zo skla tvorili 50,0%, z kovu 18,9%, z textilu 17,4%, vzorky roztokov (sterilné kultivačné pôdy) 10,4% a z gumy 9,1%.

Kontrola sterility podľa druhu obalu ukázala, že najvyššie percento nevyhovujúcich vzoriek bolo u zdravotníckych pomôcok sterilizovaných v kontajneroch (50,0%). Okrem

zdravotníckych pomôcok sterilizovaných v kontajneroch bolo zistených aj 19 kultivačne pozitívnych vzoriek zdravotníckych pomôcok sterilizovaných v jednorazových kombinovaných obaloch, ktoré tvorili 20,7%. Nevyhovujúcich vzoriek zdravotníckych pomôcok sterilizovaných v inom obale predstavovalo 10,4%.

Podľa spôsobu sterilizácie bola v roku 2016 vykonaná kontrola sterility u zdravotníckych pomôcok sterilizovaných cirkulujúcim horúcim vzduchom, vlhkým teplom. U zdravotníckych pomôcok sterilizovaných v parných sterilizátoroch bolo zistených 19,3% nevyhovujúcich vzoriek (27 kultivačne pozitívne vzorky). Vysterilizované zdravotnícke pomôcky sterilizované v horúcovzduchových sterilizátoroch vykazovali nulové percento kultivačne pozitívnych vzoriek.

V rámci kontrol dodržiavania zásad hygienicko-epidemiologického režimu v jednotlivých zdravotníckych zariadeniach sa odoberali aj stery na laboratórne vyšetrenie mikrobiálnej kontaminácie prostredia. V roku 2016 bolo odobraných a laboratórne vyšetrených 469 sterov z prostredia, ktoré tvorili 68,6% z celkového počtu odberov. Z celkového počtu odobraných sterov 39,4% tvorili stery z prostredia oddelení zdravotníckych zariadení (185 sterov). V 39,2% išlo o stery odobrané v ambulantných zdravotníckych zariadeniach (184 sterov) a 21,3% tvorili stery z prostredia operačných sál (100 sterov). V zdravotníckych zariadeniach bolo najviac sterov odobraných na ortopedických oddeleniach (9,0%), na chirurgických jednotkách intenzívnej starostlivosti (5,3%) a ortopedických jednotkách intenzívnej starostlivosti (3,8%), dialyzačných oddeleniach (5,3%), oddeleniach centrálnych sterilizácií (4,7%) a endoskopických oddeleniach (3,0%). Kontrolou mikrobiálnej kontaminácie prostredia operačných sál bolo najviac sterov odobratých na ortopedických (8,5%) a chirurgických sálach (6,6%). Z ambulantných zdravotníckych zariadení bolo najviac sterov odobraných v stomatologických ambulanciách (22,4%) a chirurgických ambulanciách - zákrovňa (4,7%).

Z celkového počtu 469 sterov z prostredia nevyhovelo pre prítomnosť patogénnych mikroorganizmov 32 sterov, t.j. 6,8%. Najvyššie percento nevyhovujúcich sterov z prostredia oddelení zdravotníckych zariadení sa zistilo na psychiatrických oddeleniach (41,7%). Vyššie percento nevyhovujúcich sterov bolo na chirurgických jednotkách intenzívnej starostlivosti a aj na dialyzačných oddeleniach (12,0%). Percento nevyhovujúcich sterov ortopedických oddeleniach (7,1%), na ortopedických jednotkách intenzívnej starostlivosti (5,6%) a na oddeleniach centrálnych sterilizácií (4,5%). Nulové percento nevyhovujúcich sterov bolo zistené na neurologických oddeleniach, dermatovenerologických oddeleniach, endoskopických pracoviskách a v nemocničnej lekárni. Najvyššie percento nevyhovujúcich sterov z prostredia v ambulantných zdravotníckych zariadení sa zistilo na fyziatricko-rehabilitačnej ambulancii (50,0%). Vyššie percento nevyhovujúcich sterov bolo na ambulanciách všeobecných lekárov pre dospelých (12,5%) a v stomatologických ambulanciách (9,5%). Nulové percento nevyhovujúcich sterov bolo zistené v chirurgických, urologických, očných, gynekologických, dermatovenerologických, interných, neurologických, odberových ambulanciách a ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast. Najvyššie percento nevyhovujúcich sterov z prostredia operačných sál sa zistilo na operačných sálach plastickej chirurgie (10,0%). Percento nevyhovujúcich sterov operačných sál v očných operačných sálach bolo zistených 5,3% a v ortopedických operačných sálach 5,0% nevyhovujúcich sterov. Nulové percento nevyhovujúcich sterov bolo zistené v chirurgických operačných sálach.

Výsledky laboratórných vyšetrení sterov z prostredia aj v roku 2016 opakovane poukazovali na nedostatočne vykonávanú dekontamináciu zdravotníckych pomôcok, povrchov a podláh v zdravotníckych zariadeniach. Najvyšší podiel nevyhovujúcich sterov bol zistený z nástrojov a pomôcok so suchým prostredím (60,0%). Nulové percento nevyhovujúcich sterov bolo v roku 2016 zaznamenané u sterov z nástrojov a pomôcok s vlhkým prostredím,



z lôžkovín a bielizne pacientov, z pomôcok na upratovanie a toaletu pacientov ako aj z prostredia endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie.

Na kontrolu účinnosti maloplošnej dezinfekcie bolo celkovo odobraných 389 sterov, z toho 33,2% na oddeleniach (129 sterov), 2,8% v lekárňach (11 sterov), 36,5% v ambulanciách (142 sterov) a 27,5% tvorila kontrola účinnosti maloplošnej dezinfekcie v operačných sálach zdravotníckych zariadení (107 sterov). V prípade veľkoplošnej dezinfekcie bolo celkovo vyšetrených 48 sterov z iných povrchov. Z celkového počtu 56,3% tvorili stery z iných povrchov oddelení (27 sterov), 20,8% stery z iných povrchov operačných sál (10 sterov), 18,8% stery ambulantných zdravotníckych zariadení (9 sterov) a v 4,2% išlo o kontrolu účinnosti veľkoplošnej dezinfekcie lekárňach.

Nevyhovujúce stery z kontaktných povrchov (maloplošná dezinfekcia) v ambulanciách tvorili 7,0% (10 sterov), na oddeleniach 7,8% (10 sterov) a na operačných sálach 0,9% (1 ster). Nevyhovujúce stery z iných povrchov (veľkoplošná dezinfekcia) na oddeleniach tvorili 11,1% (3 stery) a na operačných sálach 20,0% (2 stery). Nulové percento nevyhovujúcich sterov bolo zistené na ambulanciách.

Stery na kontrolu mikrobiálnej kontaminácie rúk zdravotníckych pracovníkov tvorili v roku 2016 6,1% z celkového počtu odberov. Odobraných a laboratórne vyšetrených bolo 42 sterov z rúk zdravotníckych pracovníkov v rámci hygienickej dezinfekcie rúk a predoperačnej prípravy rúk, ktorej stále nie je zdravotníckymi pracovníkmi venovaná náležitá pozornosť. Účinnú dezinfekciu rúk zdravotníckymi pracovníkmi neustále podceňujú a zanedbávajú, hoci patrí medzi najjednoduchšie, najlacnejšie, ale zároveň najefektívnejšie spôsoby prevencie nozokomiálnych nákaz a šírenia rezistencie mikroorganizmov na antibiotiká.

Z počtu odobraných 20 sterov po hygienickej dezinfekcii v 30,0% išlo o stery z rúk zdravotníckych sestier (6 sterov), v 20,0% o stery z rúk anesteziologických sestier (4 stery), v 30,0% o stery z rúk zdravotných asistentov (6 sterov), v 10% o stery z rúk laborantov (2 stery) a 10,0% tvorili stery z rúk medikov (2 stery). Najviac sterov z rúk bolo odobraných na operačných sálach (90,0%).

Ako nevyhovujúcich (obsahujúcich patogénne mikroorganizmy) bolo v roku 2016 vyhodnotených 2 stery, t.j. 10,0%. Nevyhovujúce stery boli zistené u zdravotných sestier v operačných sálach a na ambulanciách. U anesteziologických sestier, zdravotných asistentov, laborantov a medikov boli odobrané stery z rúk vyhodnotených ako vyhovujúce.

V roku 2016 bolo v operačných sálach ústavných zdravotníckych zariadení Bratislavského kraja odobraných aj 22 sterov na kontrolu mikrobiálnej kontaminácie po predoperačnej príprave rúk. Tieto odbery predstavovali 52,4% z celkového počtu sterov z rúk v roku 2016. Z celkového počtu odobraných sterov 81,8% tvorili stery po predoperačnej príprave rúk chirurgov (18 sterov), u inštrumentárok bolo odobraných 4 stery (18,2%).

Nakoľko stery z rúk boli odobrané okamžite po vykonaní chirurgickej prípravy rúk, za vyhovujúce boli považované len stery s nulovou prítomnosťou mikroorganizmov. Ako nevyhovujúcich bolo vyhodnotených 22 sterov, t.j. 100,0%. U chirurgov predstavoval podiel nevyhovujúcich sterov 81,8%, u inštrumentárok 18,2%.

V steroch z rúk po predoperačnej príprave rúk jednoznačne prevládali grampozitívne mikroorganizmy, ako najčastejšie izolovaný bakteriálny kmeň boli stafylokoky koaguláza negatívne (76%). Patogénne mikroorganizmy boli izolované v 3 prípadoch a to *Staphylococcus aureus*.

S požiadavkami na čistotu a mikrobiologickú nezávadnosť ovzdušia čistých priestorov zdravotníckych zariadení úzko súvisí význam hodnotenia kvality ovzdušia z hľadiska mikrobiálnej kontaminácie. Aeroskopom RCS Plus Air Sampler sa v čistých priestoroch zdravotníckych zariadení vykonalo 23 meraní ovzdušia. V roku 2016 boli realizované aj 4 merania mikrobiologickej kvality ovzdušia v iných priestoroch zdravotníckych zariadení a 9 me-

raní v kancelárskych priestoroch na základe žiadosti prevádzkovateľov pre podozrenie na výskyt plesní. Celkový počet meraní ovzdušia v roku 2016 tak predstavoval 36 meraní.

Z celkového počtu 23 meraní mikrobiologickej kvality ovzdušia v čistých priestoroch zdravotníckych zariadení 87,0% predstavovali merania v operačných sálach zdravotníckych zariadení Bratislavského kraja (20 meraní). Merania boli v 90,0% realizované v operačných sálach zdravotníckych zariadení (18 meraní). V operačných sálach zariadení jednotňovej chirurgie bolo realizovaných 10,0% (2 merania). V roku 2016 bolo realizované jedno meranie mikrobiologickej kvality ovzdušia čistej strany oddelenia centrálnej sterilizácie. V laminárnych a aseptických boxoch oddelenia lekární boli vykonané 2 merania mikrobiologickej kvality ovzdušia.

Z celkového počtu 23 meraní mikrobiologickej kvality ovzdušia v čistých priestoroch zdravotníckych zariadení nevyhoveli požiadavkám Prílohy č. 1 vyhlášky MZ SR č. 553/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú najvyššie prípustné koncentrácie prachových častíc a mikrobiologických faktorov v čistých priestoroch zdravotníckych zariadení 9 meraní, t.j. 39,1%. Zo 4 meraní v iných priestoroch zdravotníckych zariadení bolo 25,0% (1 meranie) vyhodnotených ako nevyhovujúcich, a to pre prítomnosť patogénnych mikroorganizmov (*Staphylococcus aureus*). Merania mikrobiologickej kvality ovzdušia v kancelárskych priestoroch boli v 11,1% (1 meranie) vyhodnotené ako nevyhovujúce, nakoľko nevyhoveli požiadavkám vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z.z. o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia.

Merania mikrobiologickej čistoty ovzdušia v čistých priestoroch zdravotníckych zariadeniach boli vo všetkých prípadoch vyhodnotené ako nevyhovujúce pre zvýšený celkový počet mikroorganizmov. Vo vzorkách ovzdušia boli vo väčšine prípadov dokázané G pozitívne mikroorganizmy, najčastejšie boli izolované stafylokoky koaguláza negatívne. Pre prítomnosť patogénnych mikroorganizmov bolo ako nevyhovujúcich vyhodnotených 17,4% (4 merania). Z patogénnych mikroorganizmov bol vo vzorkách ovzdušia izolovaný *Staphylococcus aureus* (4x). Nulovú prítomnosť mikroorganizmov vo vzorkách ovzdušia čistých priestorov zdravotníckych zariadení vykazovali 8 meraní.

V čistých priestoroch zdravotníckych zariadení nie je v mnohých prípadoch možné dosiahnuť požadovanú úroveň mikrobiologickej čistoty ovzdušia pre nefunkčnú, zastaranú vzduchotechniku a zároveň sú v praxi veľmi často zisťované nedostatky v jej pravidelnej dekontaminácii, ktorej sa nevenuje náležitá pozornosť (vymenia sa len filtre). Pri kontrolách sa však často zisťuje aj nedôsledné dodržiavanie vstupného filtra a celkovo nedodržiavanie zásad hygienicko-epidemiologického režimu v čistých priestoroch zdravotníckych zariadení.

V roku 2016 bolo v Bratislavskom kraji realizovaných spolu 2047 kontrol účinnosti procesu sterilizácie zdravotníckych pomôcok biologickými indikátormi *Bacillus atrophaeus* a *Geobacillus stearothermophilus*. Realizovaných bolo 1256 testovaní účinnosti procesu sterilizácie vlhkým teplom, 751 kontrol účinnosti procesu sterilizácie cirkulujúcim horúcim vzduchom, 30 testovaní plazmových, 9 testovaní formaldehydových sterilizátorov a v jednom prípade bola kontrolovaná účinnosť procesu sterilizácie zdravotníckych pomôcok sterilizovaných v inom type sterilizačného prístroja (Chemiclave).

Z celkového počtu evidovaných 920 horúcovzduchových sterilizátorov v rámci Bratislavského kraja bola kontrolovaná účinnosť procesu sterilizácie v 56,2%, t.j. u 517 sterilizačných prístrojov. U parných sterilizátorov (809 evidovaných prístrojov) sa kontrolovala účinnosť procesu sterilizácie v 48,9% (396 prístrojov). U plazmových (evidovaných 6 prístrojov) a formaldehydových (evidovaných 7 prístrojov) sterilizačných prístrojov bola v roku 2016 kontrolovaná účinnosť procesu sterilizácie zdravotníckych pomôcok u všetkých sterilizátorov umiestnených v zdravotníckych zariadeniach alebo iných prevádzkach v Bratislavskom kraji. Pravidelná kontrola biologickými indikátormi jedného etylénoxidového ste-

rilizátora evidovaného v rámci Bratislavského kraja je zabezpečená mimo odborných pracovníkov RÚVZ Bratislava hlavné mesto.

Do vykazovaného počtu kontrol účinnosti procesu sterilizácie sú zahrnuté kontroly účinnosti, ktoré vykonali odborní pracovníci RÚVZ Bratislava, odborní pracovníci Univerzitnej nemocnice Bratislava (kontrola účinnosti procesu sterilizácie v 5 ústavných zdravotníckych zariadeniach patriacich pod UNB) a súkromné firmy vykonávajúce kontrolu účinnosti procesu sterilizácie na základe objednávky žiadateľa. V prípade ostatných sterilizačných prístrojov evidovaných v Bratislavskom kraji je kontrola účinnosti procesu sterilizácie vykonávaná priamo zamestnancami zdravotníckych zariadení zodpovednými za proces sterilizácie zdravotníckych pomôcok za použitia self-contained biologických indikátorov.

Odbornými pracovníkmi RÚVZ Bratislava bolo v roku 2016 vykonaných 126 kontrol účinnosti procesu sterilizácie biologickými systémami. Kontroly sa realizovali v rámci výkonu ŠZD na jednotlivých oddeleniach zdravotníckych zariadení (18,3%), v odborných ambulanciách (54,8%), v mikrobiologických, biochemických a hygienických laboratóriách (19,0%), v prevádzkach osobných služieb obyvateľstvu (3,2%), v zariadeniach jednodňovej zdravotnej starostlivosti (4,0%) a v lekárňach (0,8%).

V roku 2016 bolo zistených 18 nevyhovujúcich kontrol účinnosti procesu sterilizácie, ktoré tvorili 0,9%. V roku 2016 bolo zistených 1,2% nevyhovujúcich kontrol účinnosti procesu sterilizácie cirkulujúcim horúcim vzduchom (9 nevyhovujúcich testovaní). V prípade sterilizácie vlhkým teplom predstavoval podiel nevyhovujúcich kontrol účinnosti procesu sterilizácie 0,7%. U formaldehydových a plazmových sterilizátorov nebolo v roku 2016 zistené žiadne kultivačne pozitívne testovanie. Ako vyhovujúca bola vyhodnotená jedna kontrola účinnosti procesu sterilizácie iných druhov sterilizátorov (Chemiclave).

Na základe výsledkov kontrol dodržiavania zásad hygienicko-epidemiologického režimu, vykonaných v rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru v zdravotníckych zariadeniach Bratislavského kraja v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášky č. 553/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na prevádzku zdravotníckych zariadení z hľadiska ochrany zdravia, boli v roku 2016 vydané 4 rozhodnutia štátneho orgánu na ochranu zdravia na odstránenie zistených hygienických nedostatkov. V roku 2016 boli vydané 2 rozhodnutia o uložení pokuty za správny delikt podľa § 52 ods. 5 písm. b) zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia.

V roku 2016 vykonali odborní pracovníci Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto 5 kontrol dodržiavania zásad hygienicko-epidemiologického režimu (1x JIS-chirurgická klinika, 1x UNB Nemocnica akad. L. Dérera, 2x stomatologická ambulancia, 1x chirurgická ambulancia) vykonaných na základe podnetov na nedodržiavania hygienických zásad odstúpených ÚVZ SR, Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Úradom Bratislavského samosprávneho kraja alebo podaných priamo sťažovateľmi na Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto.

**Tab. IV.1.1. Prehľad o výkone ŠZD v ZZ v Bratislavskom kraji**

Zdravotnícke zariadenie/oddelenie	Celkový počet ZZ	vykonaný ŠZD				SPOLU
		komplex. previerky	V súvislosti s NN	Kontrola náprav. opatrení	Iba mikrobiálny monitoring	
Lôžk. Odd. - OIKM/JIS	50	48	0	5	2	55
Lôžk. Odd.- chirurg. smer	55	279	0	15	20	314
Lôžk. Odd. - nechirurg. smer	155	79	0	15	13	107
Amb. všeobecní lekári	505	12	0	0	0	12
Amb. odborní lekári	1298	295	0	7	0	302
Stomatológovia	559	440	0	40	3	483
Iné	384	351	0	0	11	362
SPOLU	3006	1504	0	82	40	1635

**Tab. IV.1.2 Výsledky biol. testovania sterov zo sterilného materiálu a z prostredia v Bratislavskom kraji**

Oddelenie	sterilný materiál			prostredie		
	počet	z toho pozit.		počet	z toho pozit.	
	abs.	abs.	%	abs.	abs.	%
operačné sály - ortopedické	18	1	5,6	40	2	5,0
operačné sály - chirurgické - JZS	45	16	35,6	31	0	0,0
operačné sály - plastickej chirurgie - JZS	6	1	16,7	10	1	10,0
operačné sály - očné - JZS	3	0	0,0	19	1	5,3
JIS - ortopedické	0	0	0,0	18	1	5,6
JIS - chirurgické	3	0	0,0	25	3	12,0
ortopedické	0	0	0,0	42	3	7,1
neurologické	0	0	0,0	11	0	0,0
dermatovenerologické	0	0	0,0	3	0	0,0
dialyzačné	0	0	0,0	25	3	12,0
endoskopické pracovisko	0	0	0,0	14	0	0,0
psychiatrické	0	0	0,0	12	5	41,7
centrálnej sterilizácie	15	1	6,7	22	1	4,5
nemocničná lekáreň	0	0	0,0	13	0	0,0
chirurgické ambulancie	0	0	0,0	8	0	0,0
chirurgické ambulancie - plastické	0	0	0,0	11	0	0,0
chirurgické ambulancie - zákrovňa	0	0	0,0	22	0	0,0
urologické ambulancie	0	0	0,0	3	0	0,0
stomatologické ambulancie	30	3	10,0	105	10	9,5
očné ambulancie	0	0	0,0	2	0	0,0
gynekologické ambulancie	0	0	0,0	1	0	0,0
dermatovenerologické ambulancie	0	0	0,0	9	0	0,0
interné ambulancie	0	0	0,0	2	0	0,0
neurologické ambulancie	0	0	0,0	1	0	0,0
fyziatricko-rehabilitačné ambulancie	0	0	0,0	2	1	50,0
ambulancie všeob.lekára pre dospelých	0	0	0,0	8	1	12,5
ambulancie všeob.lekára pre deti a dorast	0	0	0,0	8	0	0,0
odberové ambulancie	0	0	0,0	2	0	0,0
mikrobiologické laboratória	53	5	9,4	0	0	0,0
Spolu	173	27	15,6	469	32	6,8

**Tab. IV.1.3 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a obalu v BA kraji**

Názov zdravotníckej pomôcky	Vzorky sterilizované v												% pozit.			
	jednoráz. kombin. obaloch		kazetách dózach		kontajneroch		papier		v inom obale		voľne					
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P				
Kov	47	7	0	0	6	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18,9
Sklo	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50,0
Guma	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9,1
Textil	23	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	17,4
Plasty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Endoskopy I.kat.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Roztoky-kult.pôdy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48	5	0	0	0	0	10,4
Iné-kombinované	9	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	66,7
SPOLU	92	19	0	0	6	3	0	0	0	48	5	0	0	0	0	18,5
% pozit.	20,7		0,0		50,0		0,0		10,4		0,0					

**Tab. IV.1.4 Kontrola efektu sterilizácie podľa typu materiálu a druhu sterilizácie v Bratislavskom kraji**

Názov zdravotníckej pomôcky	Vzorky sterilizované v														SPOLU		% pozit.	
	HVS		autokláv		chemicky		fyzikálne chemicky		plazma		inak		VSD					
	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P	V	P				
Kov	6	0	47	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	53	10	18,9
Sklo	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	50,0
Guma	0	0	11	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11	1	9,1
Textil	0	0	23	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23	4	17,4
Plasty	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Liečivá	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Endoskopy I.kat.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Šitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Roztoky-kult.pôdy	0	0	48	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48	5	10,4
Iné-kombinované	0	0	9	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	6	66,7
SPOLU	6	0	140	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	146	27	18,5

**Tab. IV.1.5 Inventarizácia sterilizačných prístrojov a kontrola ich funkčnosti v Bratislavskom kraji**

	Výsledky testovania						
	počet kontrolovaných	% kontrolovaných	počet pozitívnych	% pozit. z počtu kontrolovaných	opakovane kontrolované	počet opakovane pozit	počet vyradených
AUT	1256	61,4	9	07	7	5	1
HVS	751	36,7	9	1,2	8	2	0
FS	9	0,4	0	0,0	0	0	0
Plazma	30	1,5	0	0,0	0	0	0
EO	0	0,0	0	0,0	0	0	0
Iný	1	0,05	0	0,0	0	0	0
SPOLU	2047	100,0	18	0,9	15	7	1

**Tab. IV.1.6 Výsledky mikrobiologickej kontroly dezinfekcie a dezinfekčných roztokov**

Miesto odberu vzoriek	Počet odobratých vzoriek			Druhy a počet izolovaných mikroorganizmov		
	Celkom	Pozit.		Grampozitívna mikroflóra	Gramnegatívna mikroflóra	Plesne a kandidy
		abs.	%			
Ruky personálu	42	24	57,1	56	0	0
Pokožka a ruky pacienta	0	0	0,0	0	0	0
Prístroje na udržiavanie vitálnych funkcií	0	0	0,0	0	0	0
Inkubátory	0	0	0,0	0	0	0
Prostredie endoskopických pracovísk s endoskopmi II. kategórie	13	0	0,0	12	0	0
Nástroje a pomôcky so suchým prostredím	10	6	60,0	51	0	0
Nástroje a pomôcky s vlhkým prostredím	4	0	0,0	4	0	0
Dezinfekčné roztoky	0	0	0,0	0	0	0
Lekárske roztoky a H <sub>2</sub> O	0	0	0,0	0	0	0
Masti a gély	0	0	0,0	0	0	0
Pomôcky na stravovanie pacientov	0	0	0,0	0	0	0
Lôžkoviny a bielizeň	2	0	0,0	3	0	0
Pomôcky na upratovanie a toaletu pac.	3	0	0,0	5	0	0
Maloplošná dezinfekcia (odd.,lekárne, ambulancie)	282	20	7,1	298	15	0
Maloplošná dezinfekcia (operačný trakt)	107	1	0,9	55	0	0
Veľkoplošná dezinfekcia (oddelenia a ambulancie)	38	3	7,9	34	0	0

## Pokračovanie 1

Veľkoplošná dezinfekcia (operačný trakt)	10	2	20,0	8	0	0
Vyšetrenie ovzdušia (čisté priestory - ZZ)	23	9	39,1	23	0	0
Vyšetrenie ovzdušia (iné priestory - ZZ)	4	1	25,0	6	0	0
Vyšetrenie ovzdušia (kancelárske priestory)	9	1	11,1	36	0	4
SPOLU	505	43	8,5	535	15	4

## V. Ostatné činnosti

V rámci Národného imunizačného programu vykonali pracovníci epidemiológie kontrolu povinného pravidelného očkovania u 138 praktických lekárov pre deti a dorast v 143 ambulanciách Bratislavského kraja. V porovnaní s kontrolou očkovania realizovanou v minulom roku sme zaznamenali mierny vzostup celokrajšej zaočkovanosti vo viacerých druhoch povinného očkovania. Najvýraznejší vzostup zaočkovanosti o 2,8% bol evidovaný pri očkovaní proti MMR v ročníku narodenia 2014 (z 90,1% na 92,9%) a k mierny pokles zaočkovanosti o 0,3% bol zaznamenaný u detí narodených v roku 2004 pri preočkovaní vakcínou.

Na území Bratislavského kraja bolo v kontrolovaných ročníkoch narodenia evidovaných celkom 2103 odmietnutí očkovania a 179 prípadov neodôvodneného odkladania očkovania bez prítomnosti akýchkoľvek kontraindikácií.

V dôsledku nárastu antivakcinačných aktivít sme v Bratislavskom kraji zaznamenali zvyšujúci sa počet rodičov odmietajúcich povinné očkovanie svojich detí. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť bola zavedená poradňa očkovania, kde 1x týždenne sú rodičom poskytované informácie o priebehu ochorení preventabilných očkovaním, indikáciách a kontraindikáciách očkovania, zložení vakcín a nežiaducich reakciách po očkovaní. Rodičia, ktorí majú pochybnosti o očkovaní sa môžu informovať i telefonicky mimo vyhradeného času v poradni očkovania a to kedykoľvek v priebehu pracovných dní. V priebehu roku 2016 poradňu očkovania využilo 29 rodičov, ktorí sa nevedeli rozhodnúť o očkovaní svojho dieťaťa.

V rámci surveillancie poliomyelitídy sa vykonáva pravidelné virologické vyšetrenie odpadových vôd na zistenie prítomnosti poliovírusov vo vonkajšom prostredí. V roku 2016 bolo v Bratislavskom kraji vykonaných a virologicky vyšetrených celkom 14 odberov odpadových vôd z dvoch lokalít (ČOV Vrakuňa a ČOV Malacky). Virologické vyšetrenie na poliovírusy bolo vo všetkých prípadoch negatívne.

Na odbore epidemiológie RÚVZ Bratislava hlavné mesto boli realizované odborné činnosti v Poradni prevencie HIV/AIDS. V roku 2016 bola poskytnutá konzultácia 38 klientom telefonicky, elektronickou poštou alebo pri návšteve poradne. Odbery krvi na zisťovanie HIV statusu s možnosťou zachovania anonymity boli v roku 2015 dostupné v Bratislavskom kraji v dvoch odberových strediskách: v Národnom referenčnom centre pre prevenciu HIV/AIDS v Slovenskej zdravotníckej univerzite v Bratislave a v Kontaktnom odberovom centre laboratórií HPL spol. s r. o.

Odbor epidemiológie je v problematike prevencie nozokomiálnych nákaz zapojený do programu EÚ HELICS (Hospital in Europe Link for Infection Control Through Surveillance), ktorý je založený na sledovaní vybraných nozokomiálnych nákaz v anonymne a dobrovoľne zapojených zdravotníckych zariadení jednotlivých krajín EÚ.

Od roku 2011 sa v SR realizuje časť programu HELICS zameraná na sledovanie infekcií v mieste chirurgického výkonu. Sledovanými chirurgickými výkonmi v rámci SR sú cholecystektómie. Sledujú sa najvýznamnejšie premenné pre analýzu rizika infekcie v mieste chirurgického výkonu. Používa sa rizikový index NNIS v súvislosti so zaradením pacienta podľa hlavných rizikových faktorov: riziko kontaminácie rany (čistá rana, čistá-kontaminovaná rana, kontaminovaná rana, znečistená alebo infikovaná rana), kondícia pacienta podľa ASA skóre (zdravý pacient, pacient s miernym systémovým ochorením až moribudný pacient), trvanie operácie, urgentnosť intervencie, endoskopické procedúry. V roku 2016 sme pokračovali v sledovaní infekcií v mieste chirurgického výkonu. Dotazníkovou formou a následne aj elektronicky sme spracovali 207 chorobopisov, u ktorých bola na Chirurgickej klinike Univerzitnej nemocnice Bratislava, Nemocnica akad. L. Dézera v období január 2015 – marec 2016 vykonaná cholecystektómia. Elektronické výstupy budú zaslané celoslovenskému koordinátorovi tohto programu.

Na základe výzvy ECDC k zahájeniu Surveillance infekcií spôsobených *Clostridium difficile* v Slovenskej republike sa oddelenie prevencie nozokomiálnych nákaz zapojilo do uvedenej surveillancie. V sledovaní sú mnohé faktory ovplyvňujúce vznik a priebeh ochorenia. V priebehu roka



2016 bolo prešetrených 85 infekcií spôsobených Clostridium difficile s následným spracovaním údajov do dotazníkov a doplnenie anamnestických údajov do epidemiologického informačného systému.

V roku 2016 sa oddelenie prevencie nozokomiálnych nákaz zapojilo do Bodového prevalenčného prieskumu infekcií súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou (HAI) a užívania antimikrobiálnych látok v európskych zariadeniach pre dlhodobu chorých (HALT-3). Realizácia tohoto projektu vychádza z pokynov ECDC a jeho hlavným cieľom je poskytnúť zariadeniam štandardizovaný nástroj pre sledovanie výskytu infekcií súvisiacich so zdravotnou starostlivosťou a užívanie antimikrobiálnych látok. Prevalenčné sledovanie sa vykonalo v dvoch zariadeniach pre seniorov, ktoré poskytujú okrem sociálnych služieb aj ošetrovateľskú starostlivosť. Anonymne boli spracované údaje od 110 klientov so zameraním na vek, pohlavie, mobilita, užívanie antimikrobiálnych látok, zavedenie permanentného močového katétra, zavedenie i.linky a prítomnosť infekcie. Spracované boli údaje aj za jednotlivé zariadenia a oddelenia zariadení (typ zariadenia, počet klientov, počet personálu, sledovanie infekcií, ošetrovanie klientov, antibiotická liečba). Údaje boli elektronicky zaslané koordinátorovi tohto projektu.

Pracovníci odboru zabezpečovali predatestačnú prípravu a prax lekárov, vysokoškolákov a iných zdravotníckych pracovníkov epidemiologickej problematike pre Lekársku fakultu UK, Fakultu verejného zdravotníctva SZU a pre Fakultu verejného zdravotníctva a sociálnej práce TU, ako aj výučbu verejného zdravotníctva pre SZŠ na Strečnianskej ulici.

#### Stav pracovníkov odboru epidemiológie k 31.12.2016

Na konci roku 2016 bol odbor epidemiológie obsadený 2 lekármi, z toho 1 s atestáciou II. stupňa z epidemiológie a 1 bez atestácie vo verejnom lekárstve, 8 VŠ nelekárkami (1 absolventka Farmaceutickej fakulty UK Bratislava, 6 magistier odboru verejného zdravotníctva, 1 bakalárka odboru verejného zdravotníctva) a 4 diplomovanými asistentkami hygieny a epidemiológie.

#### Činnosť odboru/oddelenia epidemiológie

<b>Odbor/oddelenie epidemiológie – Bratislavský kraj</b>		<b>Počet</b>
<b>1. Epidemiologické vyšetrowanie v ohniskách nákazy (okrem NN)</b>	○ prvá. návšteva v ohnisku	7418
	○ opakované návštevy v ohnisku	794
	○ počet vyšetrených osôb	7653

		<ul style="list-style-type: none"> <li>○ zvýšený zdravotný dozor</li> <li>○ lekársky dohľad</li> <li>○ iné protiepidemické ochorenia</li> <li>○ spolu:</li> </ul>	<p>0 401 2985 19251</p>
2.	<b>Odber vzoriek na mikrobiologické vyšetrenie (okrem NN):</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ vzorky biologického materiálu celkom</li> <li>○ vzorky materiálu z vonkajšieho prostredia: <ul style="list-style-type: none"> <li>○ voda</li> <li>○ potraviny</li> <li>○ iné</li> </ul> </li> <li>○ spolu:</li> </ul>	<p>61 0 16 0 0 77</p>
3.	<b>Doplňovanie epidemiologických údajov k spracovaniu nákaz, ev. analýz</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ z chorobopisov</li> <li>○ zo zdravotných záznamov</li> <li>○ z laboratórných protokolov</li> <li>○ iné</li> <li>○ spolu:</li> </ul>	<p>3605 1856 5013 2214 12688</p>
4.	<b>Imunizačný program</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ metodické návštevy lekárov</li> <li>○ kontrola očkovania (počet očkovaných)</li> <li>○ kontrola skladovania očkovacích látok</li> <li>○ prejednanie neúčasti na očkovaní</li> <li>○ priestupkové konanie</li> <li>○ iné</li> <li>○ spolu:</li> </ul>	<p>138 40988 143 193 193 657 42312</p>
5.	<b>Práca v EPIS-e</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ preberanie hlásení</li> <li>○ zadávanie prípadov</li> <li>○ kontrola a uzatváranie prípadov</li> <li>○ spracovanie dotazníkov k epidémii</li> <li>○ SRV</li> <li>○ chrípka</li> <li>○ spolu:</li> </ul>	<p>7526 2561 7418 176 312 468 18461</p>
6.	<b>Analýza epidemiologickej situácie</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ denná</li> <li>○ týždenná</li> <li>○ mesačná</li> <li>○ ročná</li> <li>○ na požiadanie</li> <li>○ príprava podkladov</li> <li>○ spolu:</li> </ul>	<p>6942 521 380 28 630 3158 11659</p>
7.	<b>Poradenstvo a podávanie informácií</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ v zdravotníctve</li> <li>○ v ohniskách rodinných</li> <li>○ v ohniskách kolektívnych</li> <li>○ pre verejnosť</li> <li>○ v médiách</li> <li>○ iné</li> <li>○ spolu:</li> </ul>	<p>11091 5096 306 794 58 10 17355</p>
8.	<b>Odborné analýzy (okrem uvedených v bode 6.)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ správa</li> <li>○ rozbor</li> <li>○ podklad</li> <li>○ stanovisko</li> <li>○ spolu:</li> </ul>	<p>28 0 107 126 261</p>
9.	<b>Prednášková činnosť</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ prednášky pre verejnosť</li> <li>○ prednášky pre ZP</li> <li>○ spolu:</li> </ul>	<p>0 4 4</p>
10.	<b>Publikácie pre verejnosť (miesto a názov v prílohe)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ 1. autor</li> <li>○ spoluautor</li> <li>○ spolu</li> </ul>	<p>0 0 0</p>
11.	<b>Publikačná činnosť v odborných a vedeckých časopisoch (miesto a názov v prílohe)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ 1. autor</li> <li>○ spoluautor (vypísať názov a miesto)</li> <li>○ spolu</li> </ul>	<p>0 0 0</p>
12.	<b>Účasť na konferenciách (miesto a názov v prílohe)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ aktívna</li> <li>○ pasívna</li> </ul>	<p>23 27</p>

		(vypísať názov a miesto)	
		o spolu:	50
13.	<b>Práca na osobitných štúdiách a programoch (názov programu v prílohe)</b>	o príprava zadania o zber podkladov o sumarizácia o analýza o iné (príprava) o spolu	402 402 402 402 24 1230
14.	<b>Vydané certifikáty (AIDS), medzinárodný očkovací preukaz, osvedčenie o odbornej spôsobilosti</b>		0
15.	<b>Plánovaný ŠZD v ZZ – kontrola HER a BOT</b>	o kontroly pracoviska o opakované návštevy o odber vzoriek zo sterilných materiálov o odber vzoriek z prostredia o odber vzoriek z ovzdušia o odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov o odber iných vzoriek o počet testovaných HVS o počet testovaných AUT o počet testovaných PLAZMA o počet testovaných FS o iná sterilizačná technika o spolu	1635 60 173 469 36 0 42 751 1256 30 9 1 4462
16.	<b>NN – cieľná kontrola HER a BOT súvislosti s výskytom NN</b>	o kontroly pracoviska o opakované návštevy o odber vzoriek zo sterilných materiálov o odber vzoriek z prostredia o odber vzoriek z ovzdušia o odber vzoriek dezinfekčných prostriedkov o odber iných vzoriek o počet testovaných HVS o počet testovaných AUT o počet testovaných EO o počet testovaných FS o iná sterilizačná technika o spolu	0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
17.	<b>Epidemiologické vyšetrenie v súvislosti s chorobou z povolania</b>	o počet osôb	3
18.	<b>Posudková činnosť</b>	o štúdie projektov o konzultácie o spracovanie o kolaudácia o vydanie posudkov o spolu:	0 196 76 0 0 272
19.	<b>Podnety a sťažnosti</b>	o počet	18
20.	<b>Sankcie</b>	o počet	1
21.	<b>Rozhodnutie</b>	o počet	489
22.	<b>Odvolania</b>	o počet	2

## VI. Všeobecné kritéria

Tab.VI.1 Výskyt vybraných prenosných ochorení a porovnávacie indexy v Bratislavskom kraji

DIAGNÓZA	2016 Abs.Hod	2015 Abs.Hod	INDEX 2016/2015	PRIEMER 2011- 2015	Index /P	CHOROBNOSŤ	PRIEMER ch.2011- 2015
A02 - Salmonelová enteritída	695	541	1,28	455	1,53	109,74	73,48
A02N - Vylučovanie salmonel	14	15	0,93	10,2	1,37	2,21	1,65
A03 - Šigelóza	8	1	8,00	9,6	0,83	1,26	1,55
A03N - Vylučovanie šigel	0	0	0,00	0,2	0,00	0,00	0,03
A040 - Infekcia enteropat. Escherichia coli	112	42	2,67	27	4,15	17,69	4,36
A044 - Iné črevné infekcie Escherichia coli	9	1	9,00	0,8	11,25	1,42	0,13
A045 - Kamylobakteriálna enteritída	1400	1334	1,05	1245,2	1,12	221,07	201,09
A046 - Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	29	29	1,00	33,2	0,87	4,58	5,36
A048 - Iné bakteriálne črevné infekcie	4	0	0,00	1,2	3,33	0,63	0,19
A07 - Giardióza (lambliaza)	50	32	1,56	28,2	1,77	7,90	4,55
A08 - Iné špecifikované črevné infekcie	434	736	0,59	650	0,67	68,53	104,97
A09 - Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infe. pôvodu	196	107	1,83	146	1,34	30,95	23,58
A21 - Tularémia	1	7	0,14	1,6	0,63	0,16	0,26
A27 - Leptospiróza	0	0	0,00	0,4	0,00	0,00	0,06
A32 - Listeriόza	5	5	1,00	2,4	2,08	0,79	0,39
A370 - Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	112	122	0,92	416,2	0,27	17,69	67,21
A38 - Šarlach	15	16	0,94	13	1,15	2,37	2,10
A39 - Meningokoková meningi- tída	3	2	1,50	1,2	2,50	0,47	0,19
A400 - Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	1	1	1,00	0,4	2,50	0,16	0,06
A401 - Septikémia vyvolaná inými špecif. stafylokokmi	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,10
A402 - Septikémia vyvolaná streptokokom zo sk. D	60	46	1,30	31,6	1,90	9,47	5,10
A403 - Septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae	2	10	0,20	6,4	0,31	0,32	1,03
A408 - Iná streptokoková septi- kémia	10	7	1,43	4,8	2,08	1,58	0,78
A410 - Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	69	82	0,84	57,2	1,21	10,90	9,24
A411 - Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylo- kokmi	82	73	1,12	58,8	1,39	12,95	9,50
A412 - Septikémia vyvolaná nešpecif. stafylokokom	0	0	0,00	1,2	0,00	0,00	0,19
A413 - Septikémia vyvolaná Haemophilus influenzae	0	1	0,00	0,2	0,00	0,00	0,03

## Pokračovanie 1

DIAGNÓZA	2016 Abs.Hod	2015 Abs.Hod	INDEX 2016/2015	PRIEMER 2011- 2015	Index /P	CHOROBNOSŤ	PRIEMER ch.2011- 2015
A414 - Septikémia vyvolaná anaeróbnymi	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,10
A415 - Septikémia vyvolaná inými gramnegat. organizmami	279	278	1,00	207,6	1,34	44,06	33,53
A418 - Iná špecifikovaná septikémia	5	5	1,00	6,6	0,76	0,79	1,07
A419 - Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	6	7	0,86	8,2	0,73	0,95	1,32
A69 - Lymeská choroba	23	16	1,44	27,2	0,85	3,63	4,39
A81 - Creutzfeldtova – Jakobova choroba	2	1	2,00	1	2,00	0,32	0,16
A84 - Stredoeurópska kliešťová encefalitída	2	0	0,00	3	0,67	0,32	0,48
A87 - Nešpecifikovaná vírusová meningitída	6	21	0,29	15,2	0,39	0,95	2,45
B01 - Varicella	646	476	1,36	574,6	1,12	102,01	92,80
B02 - Herpes zoster	180	165	1,09	154,4	1,17	28,42	24,93
B15 - Akútna hepatitída A	70	63	1,11	16,2	4,32	11,05	2,62
B16 - Akútna hepatitída B	9	10	0,90	9,2	0,98	1,42	1,49
B171 - Akútna hepatitída C	2	0	0,00	1,2	1,67	0,32	0,19
B181 - Chronická vírusová hepatitída B	6	13	0,46	6,6	0,91	0,95	1,07
B182 - Chronická vírusová hepatitída C	32	54	0,59	45,8	0,70	5,05	7,40
B26 - Parotitída	1	2	0,50	0,4	2,50	0,16	0,06
B27 - Infekčná mononukleóza	5	4	1,25	13,4	0,37	0,79	2,16
B377 - Kandidová septikémia	22	19	1,16	11,2	1,96	3,47	1,81
B50 - Malária	3	0	0,00	0,8	3,75	0,47	0,13
B58 - Toxoplazmóza	16	8	2,00	3,4	4,71	2,53	0,55
B86 - Svrab - scabies	43	31	1,39	26,8	1,60	6,79	4,33
G00 - Bakteriálne meningitídy	30	27	1,11	22,2	1,35	4,74	3,59
G000 - Hemofilová meningitída	0	0	0,00	0,6	0,00	0,00	0,10
G61 - Zápalová polyneuropatia	0	0	0,00	0,8	0,00	0,00	0,13
G630 - Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe	1	1	1,00	2,8	0,36	0,16	0,45
Z203 - Kontakt alebo ohrozenie besnotou	155	165	0,94	146	1,06	24,48	23,58

**Tab.VI.2 Výskyt vybraných prenosných ochorení v Bratislavskom kraji za posledných 10 rokov**

Diagnóza		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
A02 - Salmonelová enteritída	a	759	749	371	810	413	488	376	457	541	695
	r	124,25	121,48	59,58	128,84	68,09	79,65	60,80	73,10	85,43	109,74
A02N - Vylučovanie salmonel	a	33	35	6	19	10	12	7	7	15	14
	r	5,40	5,68	0,96	3,02	1,65	1,96	1,13	1,12	2,37	2,21
A03 - Šigelóza	a	13	1	10	2	29	6	4	8	1	8
	r	2,13	0,16	1,61	0,32	4,78	0,98	0,65	1,28	0,16	1,26
A03N - Vylučovanie šigel	a	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,16	0,16	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00
A040 - Infekcia enteropat. Escherichia coli	a	207	12	58	12	7	5	18	63	42	112
	r	33,89	1,95	9,31	1,91	1,15	0,82	2,91	10,08	6,63	17,69
A044 - Iné črevné infekcie Escherichia coli	a	5	0	0	0	1	0	1	1	1	9
	r	0,82	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	0,16	0,16	0,16	1,42
A045 - Kamylobakteriálna enteritída	a	1691	1076	907	1214	1148	1382	1046	1316	1334	1400
	r	276,83	174,51	145,65	193,10	189,27	225,57	169,15	210,50	210,65	221,07
A046 - Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	a	14	14	50	50	39	34	32	32	29	29
	r	2,29	2,27	8,03	7,95	6,43	5,55	5,17	5,12	4,58	4,58
A048 - Iné bakteriálne črevné infekcie	a	0	0	1	1	2	1	2	1	0	4
	r	0,00	0,00	0,16	0,16	0,33	0,16	0,32	0,16	0,00	0,63
A07 - Giardióza (lamblíaza)	a	0	19	25	30	25	26	24	34	32	50
	r	0,00	3,08	4,01	4,77	4,12	4,24	3,88	5,44	5,05	7,90
A08 - Iné špecifikované črevné infekcie	a	141	129	504	610	866	619	502	527	736	434
	r	23,08	20,92	80,94	97,03	142,78	101,03	81,18	84,30	116,22	68,53
A09 - Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infe. pôvodu	a	478	445	234	296	204	190	105	124	107	196
	r	78,25	72,17	37,58	47,08	33,63	31,01	16,98	19,83	16,90	30,95
A21 - Tularémia	a	0	0	2	1	0	0	1	0	7	1
	r	0,00	0,00	0,32	0,16	0,00	0,00	0,16	0,00	1,11	0,16
A27 - Leptospiroza	a	0	2	1	0	2	0	0	0	0	0
	r	0,00	0,32	0,16	0,00	0,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A32 - Listeriáza	a	0	2	1	1	1	0	2	4	5	5
	r	0,00	0,32	0,16	0,16	0,16	0,00	0,32	0,64	0,79	0,79
A370 - Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	a	1	13	48	783	697	541	565	156	122	112
	r	0,16	2,11	7,71	124,55	114,91	88,30	91,37	24,95	19,26	17,69
A38 - Šarlach	a	6	11	9	3	3	4	23	19	16	15
	r	0,98	1,78	1,45	0,48	0,49	0,65	3,72	3,04	2,53	2,37
A39 - Meningokoková meningitída	a	2	4	5	3	1	2	0	1	2	3
	r	0,33	0,65	0,80	0,48	0,16	0,33	0,00	0,16	0,32	0,47
A400 - Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	a	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	0,16	0,16
A401 - Septikémia vyvolaná inými špecif. stafylokokmi	a	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,16	0,00	0,00
A402 - Septikémia vyvolaná streptokokom zo sk. D	a	2	9	3	1	7	8	45	52	46	60
	r	0,33	1,46	0,48	0,16	1,15	1,31	7,28	8,32	7,26	9,47
A403 - Septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae	a	0	0	0	0	4	4	11	3	10	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,66	0,65	1,78	0,48	1,58	0,32

## Pokračovanie 1

Diagnóza		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
A408 - Iná streptokoková septikémia	a	2	1	2	1	0	1	4	12	7	10
	r	0,33	0,16	0,32	0,16	0,00	0,16	0,65	1,92	1,11	1,58
A410 - Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	a	12	10	16	12	15	15	87	87	82	69
	r	1,96	1,62	2,57	1,91	2,47	2,45	14,07	13,92	12,95	10,90
A411 - Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	a	46	21	37	30	43	46	65	67	73	82
	r	7,53	3,41	5,94	4,77	7,09	7,51	10,51	10,72	11,53	12,95
A412 - Septikémia vyvolaná nešpecif. stafylokokom	a	0	0	3	2	0	4	2	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,48	0,32	0,00	0,65	0,32	0,00	0,00	0,00
A413 - Septikémia vyvolaná Haemophilus influenzae	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00
A414 - Septikémia vyvolaná anae-róbbmi	a	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,16	0,00	0,00
A415 - Septikémia vyvolaná inými gramnegat. organizmami	a	51	48	48	59	55	70	299	336	278	279
	r	8,35	7,78	7,71	9,38	9,07	11,43	48,35	53,75	43,90	44,06
A418 - Iná špecifikovaná septikémia	a	3	3	8	5	5	6	5	12	5	5
	r	0,49	0,49	1,28	0,80	0,82	0,98	0,81	1,92	0,79	0,79
A419 - Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	a	2	1	4	7	5	7	7	15	7	6
	r	0,33	0,16	0,64	1,11	0,82	1,14	1,13	2,40	1,11	0,95
A69 - Lymeská choroba	a	23	31	22	32	37	23	39	21	16	23
	r	3,77	5,03	3,53	5,09	6,10	3,75	6,31	3,36	2,53	3,63
A81 - Creuzfeldtova – Jakobova cho-roba	a	0	1	0	0	0	1	2	1	1	2
	r	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00	0,16	0,32	0,16	0,16	0,32
A84 - Stredoeurópska kliešťová encefalitída	a	1	1	1	2	6	3	1	5	0	2
	r	0,16	0,16	0,16	0,32	0,99	0,49	0,16	0,80	0,00	0,32
A87 - Nešpecifikovaná vírusová me-ningitída	a	10	6	7	7	13	10	14	18	21	6
	r	1,64	0,97	1,12	1,11	2,14	1,63	2,26	2,88	3,32	0,95
B01 - Varicella	a	468	837	767	935	477	628	355	937	476	646
	r	76,61	135,75	123,17	148,72	78,64	102,50	57,41	149,88	75,16	102,01
B02 - Herpes zoster	a	97	110	126	123	126	160	149	172	165	180
	r	15,88	17,84	20,23	19,56	20,77	26,11	24,10	27,51	26,05	28,42
B15 - Akútna hepatitída A	a	13	13	12	5	0	4	2	12	63	70
	r	2,13	2,11	1,93	0,80	0,00	0,65	0,32	1,92	9,95	11,05
B16 - Akútna hepatitída B	a	20	19	10	17	6	11	9	10	10	9
	r	3,27	3,08	1,61	2,70	0,99	1,80	1,46	1,60	1,58	1,42
B171 - Akútna hepatitída C	a	4	10	4	5	1	0	3	2	0	2
	r	0,65	1,62	0,64	0,80	0,16	0,00	0,49	0,32	0,00	0,32
B181 - Chronická vírusová hepatitída B	a	17	17	12	8	6	4	3	7	13	6
	r	2,78	2,76	1,93	1,27	0,99	0,65	0,49	1,12	2,05	0,95
B182 - Chronická vírusová hepatitída C	a	47	48	78	28	54	32	30	59	54	32
	r	7,69	7,78	12,53	4,45	8,90	5,22	4,85	9,44	8,53	5,05
B26 - Parotitída	a	0	0	1	1	0	0	0	0	2	1
	r	0,00	0,00	0,16	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32	0,16
B27 - Infekčná mononukleóza	a	6	13	54	26	20	18	13	12	4	5
	r	0,98	2,11	8,67	4,14	3,30	2,94	2,10	1,92	0,63	0,79
B377 - Kandidová septikémia	a	3	1	2	1	1	8	6	22	19	22
	r	0,49	0,16	0,32	0,16	0,16	1,31	0,97	3,52	3,00	3,47
B50 - Malária	a	0	0	0	1	1	1	2	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,16	0,16	0,16	0,32	0,00	0,00	0,47

## Pokračovanie 2

Diagnóza		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
<b>B58 - Toxoplazmóza</b>	a	3	5	10	4	1	2	2	4	8	16
	r	0,49	0,81	1,61	0,64	0,16	0,33	0,32	0,64	1,26	2,53
<b>B86 - Svrab - scabies</b>	a	35	37	21	20	22	20	21	40	31	43
	r	5,73	6,00	3,37	3,18	3,63	3,26	3,40	6,40	4,90	6,79
<b>G00 - Bakteriálne meningitídy</b>	a	13	20	11	16	20	19	23	22	27	30
	r	2,13	3,24	1,77	2,54	3,30	3,10	3,72	3,52	4,26	4,74
<b>G000 - Hemofilová meningitída</b>	a	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0
	r	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,16	0,16	0,00	0,00
<b>G61 - Zápalová polyneuropatia</b>	a	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,65	0,00	0,00	0,00
<b>G630 - Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe</b>	a	1	1	1	0	5	3	3	2	1	1
	r	0,16	0,16	0,16	0,00	0,82	0,49	0,49	0,32	0,16	0,16
<b>Z203 - Kontakt alebo ohrozenie besnotou</b>	a	99	140	92	122	146	123	126	170	165	155
	r	16,21	22,71	14,77	19,41	24,07	20,08	20,38	27,19	26,05	24,48



**Tab.VI.3 Prenosné ochorenia v Bratislavskom kraji podľa okresov a diagnóz za rok 2016**

Diagnoza/ Okres		BA1	BA2	BA3	BA4	BA5	MA	PK	SC	BL
A02 - Salmonelová enteritída	a	45	106	75	65	123	44	52	185	695
	r	114,01	93,64	117,19	68,15	110,92	62,00	84,55	237,52	109,74
A02N - Vylučovanie salmonel	a	1	2	3	0	1	0	4	3	14
	r	2,53	1,77	4,69	0,00	0,90	0,00	6,50	3,85	2,21
A03 - Šigelóza	a	2	0	2	0	2	0	1	1	8
	r	5,07	0,00	3,13	0,00	1,80	0,00	1,63	1,28	1,26
A040 - Infekcia enteropat. Escherichia coli	a	11	28	12	18	28	3	3	9	112
	r	27,87	24,73	18,75	18,87	25,25	4,23	4,88	11,56	17,69
A044 - Iné črevné infekcie Escherichia coli	a	1	1	0	4	0	2	1	0	9
	r	2,53	0,88	0,00	4,19	0,00	2,82	1,63	0,00	1,42
A045 - Kamylobakteriálna enteritída	a	106	276	159	179	308	85	95	192	1400
	r	268,56	243,81	248,45	187,68	277,76	119,78	154,46	246,51	221,07
A046 - Enteritída zapríčinená Yersinia enterocolitica	a	2	6	3	5	8	0	2	3	29
	r	5,07	5,30	4,69	5,24	7,21	0,00	3,25	3,85	4,58
A048 - Iné bakteriálne črevné infekcie	a	0	1	3	0	0	0	0	0	4
	r	0,00	0,88	4,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,63
A07 - Giardióza (Iambliaza)	a	10	8	8	4	11	2	4	3	50
	r	25,34	7,07	12,50	4,19	9,92	2,82	6,50	3,85	7,90
A08 - Iné špecifikované črevné infekcie	a	27	72	148	46	77	9	19	36	434
	r	68,41	63,60	231,26	48,23	69,44	12,68	30,89	46,22	68,53
A09 - Hnačka a gastroenteritída pravdepodobne infe. pôvodu	a	20	18	47	26	16	8	53	8	196
	r	50,67	15,90	73,44	27,26	14,43	11,27	86,17	10,27	30,95
A21 - Tularémia	a	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,41	0,00	0,00	0,16
A32 - Leptospiroza	a	0	2	2	0	0	1	0	0	5
	r	0,00	1,77	3,13	0,00	0,00	1,41	0,00	0,00	0,79
A370 - Divý kašeľ vyvolaný Bordetella pertussis	a	11	27	9	21	28	2	4	10	112
	r	27,87	23,85	14,06	22,02	25,25	2,82	6,50	12,84	17,69
A38 - Šarlach	a	1	0	0	0	0	13	0	1	15
	r	2,53	0,00	0,00	0,00	0,00	18,32	0,00	1,28	2,37
A39 - Meningokoková meningitída	a	0	1	0	0	1	1	0	0	3
	r	0,00	0,88	0,00	0,00	0,90	1,41	0,00	0,00	0,47
A400 - Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	a	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	1,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16
A402 - Septikémia vyvolaná streptokokom zo sk. D	a	2	13	31	0	12	2	0	0	60
	r	5,07	11,48	48,44	0,00	10,82	2,82	0,00	0,00	9,47
A403 - Septikémia vyvolaná Streptococcus pneumoniae	a	0	1	1	0	0	0	0	0	2
	r	0,00	0,88	1,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,32
A408 - Iná streptokoková septikémia	a	0	2	6	0	2	0	0	0	10
	r	0,00	1,77	9,38	0,00	1,80	0,00	0,00	0,00	1,58
A410 - Septikémia vyvolaná Staphylococcus aureus	a	12	12	32	0	11	2	0	0	69
	r	30,40	10,60	50,00	0,00	9,92	2,82	0,00	0,00	10,90
A411 - Septikémia vyvolaná inými špecifikovanými stafylokokmi	a	9	12	49	0	11	1	0	0	82
	r	22,80	10,60	76,57	0,00	9,92	1,41	0,00	0,00	12,95
A415 - Septikémia vyvolaná inými gramnegat. Organizmami	a	25	61	139	0	51	3	0	0	279
	r	63,34	53,89	217,20	0,00	45,99	4,23	0,00	0,00	44,06
A418 - Iná špecifikovaná septikémia	a	1	0	3	0	1	0	0	0	5
	r	2,53	0,00	4,69	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00	0,79

## Pokračovanie 1

Diagnoza/ Okres		BA1	BA2	BA3	BA4	BA5	MA	PK	SC	BL
A419 - Nešpecifikovaná septikémia, septický šok	a	3	0	1	0	1	1	0	0	6
	r	7,60	0,00	1,56	0,00	0,90	1,41	0,00	0,00	0,95
A69 - Lymeská choroba	a	2	1	2	9	6	1	0	2	23
	r	5,07	0,88	3,13	9,44	5,41	1,41	0,00	2,57	3,63
A81 - Creutzfeldtova – Jakobova choroba	a	0	1	0	0	0	1	0	0	2
	r	0,00	0,88	0,00	0,00	0,00	1,41	0,00	0,00	0,32
A84 - Stredoeurópska kliešťová encefalitída	a	0	0	1	0	1	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	1,56	0,00	0,90	0,00	0,00	0,00	0,32
A87 - Nešpecifikovaná vírusová meningitída	a	0	1	2	0	2	0	1	0	6
	r	0,00	0,88	3,13	0,00	1,80	0,00	1,63	0,00	0,95
B01 - Varicella	a	18	168	55	37	160	21	67	120	646
	r	45,60	148,41	85,94	38,79	144,29	29,59	108,94	154,07	102,01
B02 - Herpes zoster	a	40	12	4	51	52	1	1	19	180
	r	101,34	10,60	6,25	53,47	46,89	1,41	1,63	24,39	28,42
B15 - Akútna hepatitída A	a	6	14	9	16	17	1	4	3	70
	r	15,20	12,37	14,06	16,78	15,33	1,41	6,50	3,85	11,05
B16 - Akútna hepatitída B	a	0	3	2	2	1	0	0	1	9
	r	0,00	2,65	3,13	2,10	0,90	0,00	0,00	1,28	1,42
B171 - Akútna hepatitída C	a	1	0	0	0	0	1	0	0	2
	r	2,53	0,00	0,00	0,00	0,00	1,41	0,00	0,00	0,32
B181 - Chronická vírusová hepatitída B	a	1	1	1	0	0	2	1	0	6
	r	2,53	0,88	1,56	0,00	0,00	2,82	1,63	0,00	0,95
B182 - Chronická vírusová hepatitída C	a	6	7	4	3	6	2	4	0	32
	r	15,20	6,18	6,25	3,15	5,41	2,82	6,50	0,00	5,05
B26 - Parotitída	a	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	1,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16
B27 - Infekčná mononukleóza	a	0	1	0	2	0	0	2	0	5
	r	0,00	0,88	0,00	2,10	0,00	0,00	3,25	0,00	0,79
B377 - Kandidová septikémia	a	0	2	16	0	3	1	0	0	22
	r	0,00	1,77	25,00	0,00	2,71	1,41	0,00	0,00	3,47
B50 - Malária	a	1	0	0	1	1	0	0	0	3
	r	2,53	0,00	0,00	1,05	0,90	0,00	0,00	0,00	0,47
B58 - Toxoplazmóza	a	2	2	2	2	3	3	0	2	16
	r	5,07	1,77	3,13	2,10	2,71	4,23	0,00	2,57	2,53
B86 - Svrab - scabies	a	4	14	7	4	5	2	4	3	43
	r	10,13	12,37	10,94	4,19	4,51	2,82	6,50	3,85	6,79
G00 - Bakteriálne meningitídy	a	0	1	21	3	3	0	0	2	30
	r	0,00	0,88	32,81	3,15	2,71	0,00	0,00	2,57	4,74
G630 - Polyneuropatia pri Lymeskej chorobe	a	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,41	0,00	0,00	0,16
Z203 - Kontakt alebo ohrozenie besnotou	a	12	31	35	24	14	23	8	8	155
	r	30,40	27,38	54,69	25,16	12,63	32,41	13,01	10,27	24,48

**Tab.VI.4 Prenosné ochorenia podľa vekových skupín a diagnóz v Bratislavskom kraji za rok 2016**

Diagnóza/Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	BL
A02	a	24	185	185	51	17	18	57	45	31	32	50	695
	r	295,09	579,50	544,34	201,22	74,09	59,14	56,25	39,20	39,77	36,12	51,09	109,74
A02N	a	2	2	1	1	0	0	0	3	2	1	2	14
	r	24,59	6,26	2,94	3,95	0,00	0,00	0,00	2,61	2,57	1,13	2,04	2,21
A03	a	0	0	1	0	0	2	4	1	0	0	0	8
	r	0,00	0,00	2,94	0,00	0,00	6,57	3,95	0,87	0,00	0,00	0,00	1,26
A040	a	56	42	4	2	1	1	1	0	1	1	3	112
	r	688,55	131,56	11,77	7,89	4,36	3,29	0,99	0,00	1,28	1,13	3,07	17,69
A044	a	0	3	0	3	1	1	1	0	0	0	0	9
	r	0,00	9,40	0,00	11,84	4,36	3,29	0,99	0,00	0,00	0,00	0,00	1,42
A045	a	92	375	175	82	101	94	193	87	63	75	63	1400
	r	1131,19	1174,66	514,92	323,52	440,18	308,84	190,48	75,79	80,82	84,67	64,37	221,07
A046	a	2	9	3	2	2	1	7	1	0	2	0	29
	r	24,59	28,19	8,83	7,89	8,72	3,29	6,91	0,87	0,00	2,26	0,00	4,58
A048	a	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	4
	r	12,30	3,13	2,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,87	0,00	0,00	0,00	0,63
A07	a	5	6	8	3	5	1	7	7	2	2	4	50
	r	61,48	18,79	23,54	11,84	21,79	3,29	6,91	6,10	2,57	2,26	4,09	7,90
A08	a	120	174	57	18	12	11	16	8	7	5	6	434
	r	1475,47	545,04	167,72	71,02	52,30	36,14	15,79	6,97	8,98	5,64	6,13	68,53
A09	a	1	9	10	3	10	11	39	35	22	19	37	196
	r	12,30	28,19	29,42	11,84	43,58	36,14	38,49	30,49	28,22	21,45	37,81	30,95
A21	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00	0,00	0,16
A32	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	5
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,39	2,04	0,79
A370	a	0	3	0	0	2	8	29	22	13	21	14	112
	r	0,00	9,40	0,00	0,00	8,72	26,28	28,62	19,17	16,68	23,71	14,30	17,69
A38	a	0	3	5	2	4	1	0	0	0	0	0	15
	r	0,00	9,40	14,71	7,89	17,43	3,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,37
A39	a	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3
	r	0,00	3,13	2,94	0,00	0,00	0,00	0,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,47
A400	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,13	0,00	0,16
A402	a	0	0	0	0	0	0	4	2	9	11	34	60
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,95	1,74	11,55	12,42	34,74	9,47
A403	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,26	0,00	0,32
A408	a	2	1	0	0	0	0	0	1	2	3	1	10
	r	24,59	3,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,87	2,57	3,39	1,02	1,58
A410	a	0	1	0	1	0	2	7	1	10	18	29	69
	r	0,00	3,13	0,00	3,95	0,00	6,57	6,91	0,87	12,83	20,32	29,63	10,90
A411	a	13	1	4	3	2	1	5	5	6	15	27	82
	r	159,84	3,13	11,77	11,84	8,72	3,29	4,93	4,36	7,70	16,93	27,59	12,95
A415	a	7	6	4	1	1	8	12	20	22	68	130	279
	r	86,07	18,79	11,77	3,95	4,36	26,28	11,84	17,42	28,22	76,76	132,83	44,06
A418	a	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	5
	r	12,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,87	0,00	0,00	3,07	0,79
A419	a	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	3	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	4,36	0,00	0,00	0,00	1,28	1,13	3,07	0,95

## Pokračovanie 1

Diagnóza/Veková skupina		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	BL
A69	a	0	0	0	1	0	0	3	8	3	5	3	23
	r	0,00	0,00	0,00	3,95	0,00	0,00	2,96	6,97	3,85	5,64	3,07	3,63
A81	a	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00	1,02	0,32
A84	a	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	0,00	0,00	0,00	0,32
A87	a	0	0	2	0	0	1	2	1	0	0	0	6
	r	0,00	0,00	5,88	0,00	0,00	3,29	1,97	0,87	0,00	0,00	0,00	0,95
B01	a	22	345	242	16	7	3	6	2	1	2	0	646
	r	270,50	1080,69	712,06	63,13	30,51	9,86	5,92	1,74	1,28	2,26	0,00	102,01
B02	a	0	1	3	2	1	7	19	15	21	44	67	180
	r	0,00	3,13	8,83	7,89	4,36	23,00	18,75	13,07	26,94	49,67	68,46	28,42
B15	a	0	1	1	2	3	1	25	20	9	7	1	70
	r	0,00	3,13	2,94	7,89	13,07	3,29	24,67	17,42	11,55	7,90	1,02	11,05
B16	a	0	0	0	0	0	0	2	5	0	2	0	9
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,97	4,36	0,00	2,26	0,00	1,42
B171	a	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	2
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	4,36	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00	0,00	0,32
B181	a	0	0	0	0	0	0	0	2	3	1	0	6
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,74	3,85	1,13	0,00	0,95
B182	a	0	0	0	0	2	1	9	15	5	0	0	32
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	8,72	3,29	8,88	13,07	6,41	0,00	0,00	5,05
B26	a	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	3,95	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16
B27	a	0	0	2	0	2	0	1	0	0	0	0	5
	r	0,00	0,00	5,88	0,00	8,72	0,00	0,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,79
B377	a	0	0	0	1	2	1	1	1	3	5	8	22
	r	0,00	0,00	0,00	3,95	8,72	3,29	0,99	0,87	3,85	5,64	8,17	3,47
B50	a	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	3
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,29	0,00	0,87	1,28	0,00	0,00	0,47
B58	a	0	0	0	3	1	1	5	1	3	1	1	16
	r	0,00	0,00	0,00	11,84	4,36	3,29	4,93	0,87	3,85	1,13	1,02	2,53
B86	a	2	7	4	3	6	0	7	5	2	4	3	43
	r	24,59	21,93	11,77	11,84	26,15	0,00	6,91	4,36	2,57	4,52	3,07	6,79
G00	a	1	0	0	1	0	1	3	5	4	5	10	30
	r	12,30	0,00	0,00	3,95	0,00	3,29	2,96	4,36	5,13	5,64	10,22	4,74
G630	a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	r	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,13	0,00	0,16
Z203	a	0	0	2	3	11	5	38	32	21	25	18	155
	r	0,00	0,00	5,88	11,84	47,94	16,43	37,50	27,88	26,94	28,22	18,39	24,48

**Tab. VI.5 Prenosné ochorenia v Bratislavskom kraji podľa diagnóz a sezonality za rok 2016**

Diagnóza/Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
A02	33	17	30	39	25	64	44	66	72	48	62	42	542
A02N	2	0	2	2	1	3	0	0	2	1	1	1	15
A03	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
A040	4	1	2	7	8	3	1	6	3	0	5	3	43
A044	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
A045	88	55	86	89	116	127	124	135	165	133	116	104	1338
A046	1	2	5	2	2	2	2	1	1	2	5	4	29
A07	3	3	4	3	2	0	2	2	4	5	3	2	33
A08	71	83	114	131	81	33	40	51	23	27	27	56	737
A09	11	9	4	10	4	6	12	14	7	13	11	6	107
A21	1	1	0	0	0	1	1	0	0	2	1	0	7
A32	1	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	5
A370	14	9	6	8	9	5	6	8	22	18	16	1	122
A38	0	1	2	0	0	0	1	0	2	2	1	7	16
A39	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	2
A400	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
A402	10	2	10	4	6	5	4	3	2	0	0	0	46
A403	2	1	2	0	0	0	1	0	1	2	1	0	10
A408	0	0	3	0	1	0	1	2	0	0	0	0	7
A410	13	11	10	6	2	3	8	11	3	12	3	0	82
A411	12	14	8	9	2	2	7	7	6	3	3	0	73
A413	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A415	45	31	30	26	25	24	40	23	21	5	6	1	277
A418	1	1	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	5
A419	0	0	1	1	1	0	2	1	1	0	0	0	7
A69	1	0	1	1	0	5	3	3	1	0	1	0	16
A81	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
A87	3	2	0	1	1	0	1	6	1	1	5	0	21
B01	53	59	67	47	70	47	29	10	7	18	34	36	477
B02	9	10	19	11	20	18	9	16	11	17	16	9	165
B15	1	0	2	1	2	2	11	15	13	8	4	4	63
B16	0	0	1	0	1	0	1	1	2	2	1	1	10
B181	3	1	0	1	2	1	3	1	1	0	0	0	13
B182	5	7	4	6	4	7	5	3	3	6	2	2	54
B26	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	2
B27	1	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	4
B377	5	1	2	3	0	2	2	0	3	0	1	0	19
B58	0	0	1	0	1	2	1	0	2	1	0	0	8
B86	8	3	1	4	2	4	1	1	1	4	2	0	31
G00	5	1	2	4	3	2	2	5	0	3	0	0	27
G630	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Z203	22	9	10	16	15	15	12	13	21	19	9	5	166

**Tab. VI.6 Prenosné ochorenia podľa pohlavia v Bratislavskom kraji za rok 2016**

Diagnóza/Pohlavie		Muži	Ženy	Spolu
A02	a	316	379	695
	r	105,12	113,93	109,74
A02N	a	5	9	14
	r	1,66	2,71	2,21
A03	a	5	3	8
	r	1,66	0,90	1,26
A040	a	59	53	112
	r	19,63	15,93	17,69
A044	a	6	3	9
	r	2,00	0,90	1,42
A045	a	753	647	1400
	r	250,49	194,48	221,07
A046	a	12	17	29
	r	3,99	5,11	4,58
A048	a	2	2	4
	r	0,67	0,60	0,63
A07	a	27	23	50
	r	8,98	6,91	7,90
A08	a	209	225	434
	r	69,52	67,63	68,53
A09	a	67	129	196
	r	22,29	38,78	30,95
A21	a	0	1	1
	r	0,00	0,30	0,16
A32	a	2	3	5
	r	0,67	0,90	0,79
A370	a	52	60	112
	r	17,30	18,04	17,69
A38	a	9	6	15
	r	2,99	1,80	2,37
A39	a	0	3	3
	r	0,00	0,90	0,47
A400	a	0	1	1
	r	0,00	0,30	0,16
A402	a	31	29	60
	r	10,31	8,72	9,47
A403	a	2	0	2
	r	0,67	0,00	0,32
A408	a	6	4	10
	r	2,00	1,20	1,58
A410	a	41	28	69
	r	13,64	8,42	10,90
A411	a	51	31	82
	r	16,97	9,32	12,95
A415	a	152	127	279
	r	50,56	38,18	44,06
A418	a	2	3	5
	r	0,67	0,90	0,79
A419	a	5	1	6
	r	1,66	0,30	0,95
A69	a	8	15	23
	r	2,66	4,51	3,63

## Pokračovanie 1

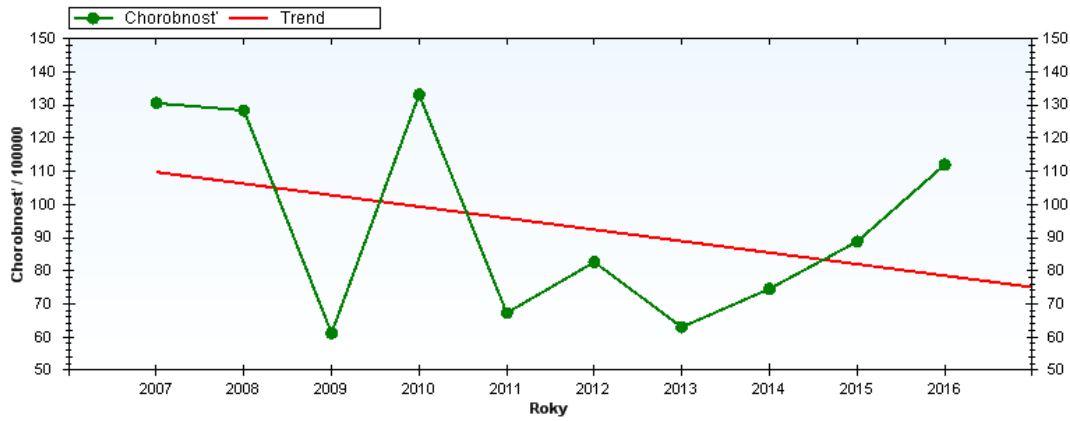
Diagnóza/Pohlavie		Muži	Ženy	Spolu
A81	a	0	2	2
	r	0,00	0,60	0,32
A84	a	1	1	2
	r	0,33	0,30	0,32
A87	a	3	3	6
	r	1,00	0,90	0,95
B01	a	346	300	646
	r	115,10	90,18	102,01
B02	a	71	109	180
	r	23,62	32,76	28,42
B15	a	46	24	70
	r	15,30	7,21	11,05
B16	a	8	1	9
	r	2,66	0,30	1,42
B171	a	2	0	2
	r	0,67	0,00	0,32
B181	a	3	3	6
	r	1,00	0,90	0,95
B182	a	22	10	32
	r	7,32	3,01	5,05
B26	a	1	0	1
	r	0,33	0,00	0,16
B27	a	3	2	5
	r	1,00	0,60	0,79
B377	a	16	6	22
	r	5,32	1,80	3,47
B50	a	3	0	3
	r	1,00	0,00	0,47
B58	a	6	10	16
	r	2,00	3,01	2,53
B86	a	24	19	43
	r	7,98	5,71	6,79
G00	a	17	13	30
	r	5,66	3,91	4,74
G630	a	1	0	1
	r	0,33	0,00	0,16
Z203	a	79	76	155
	r	26,28	22,85	24,48

**Tab. VI.7 Vírusové hepatitídy podľa parenterálnych výkonov pre diagnózy B16, B17.1, B18, B19 v Bratislavskom kraji za rok 2016**

DIAGNÓZA-PARENTERÁLNY VÝKON/ VEK.SKUPINA		0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+	SPOLU
<b>B169</b>	aplikácia injekcie - drogy	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	nezistený	0	0	0	0	0	0	1	4	0	1	0	6
	odber biol.mat.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
	operácia/kožná	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
<b>B171</b>	aplikácia injekcie - drogy	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
<b>B181</b>	aplikácia injekcie - drogy	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	nezistený	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	3
<b>B182</b>	aplikácia injekcie - drogy	0	0	0	0	2	1	4	7	1	0	0	15
	tetovanie	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	3
	transfúzia krvi/krv.derivátov	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	nezistený	0	0	0	0	0	0	2	2	2	0	0	6

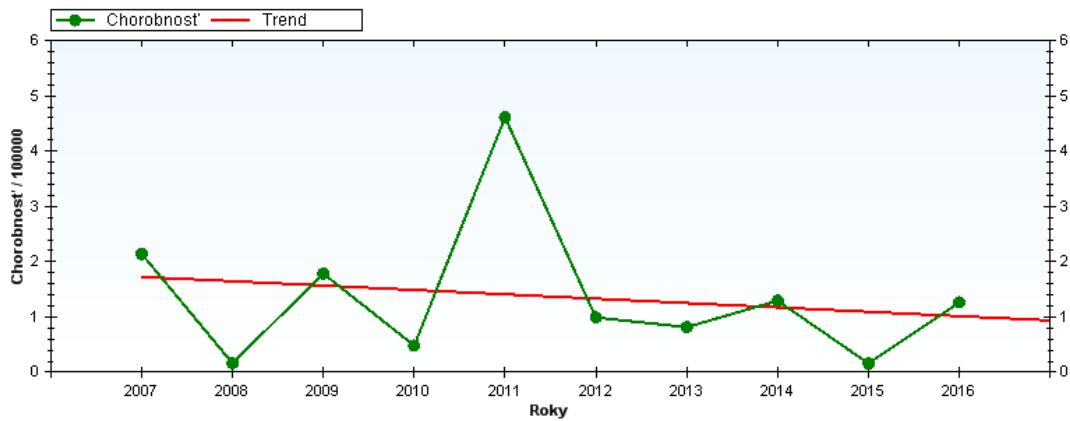


(A02) Výskyt salmonelóz / Incidence of salmonellosis.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



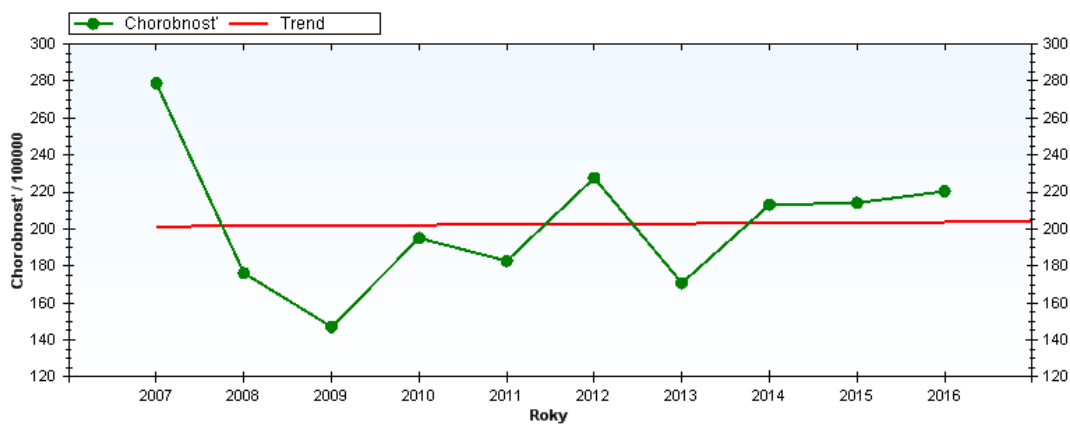
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A03) Výskyt dyzentérie / Incidence of dysentery.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



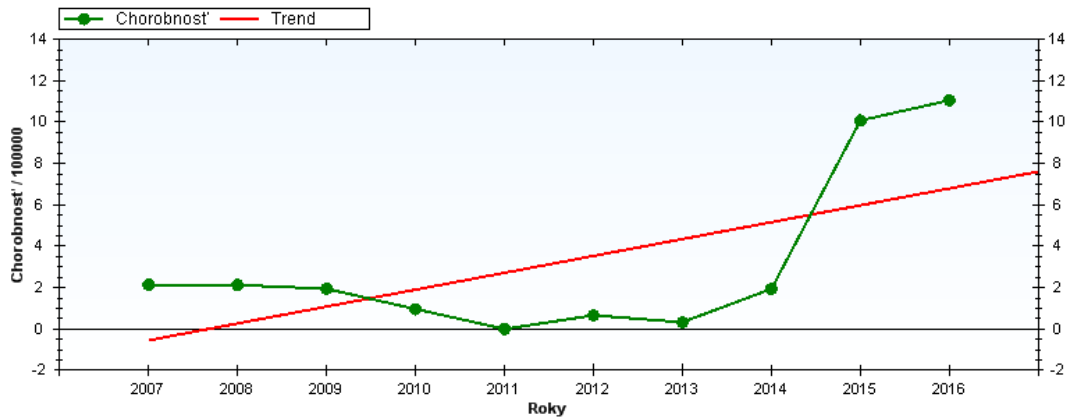
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A04.5) Výskyt kampylobakteriéz / Incidence of campylobacteriosis.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



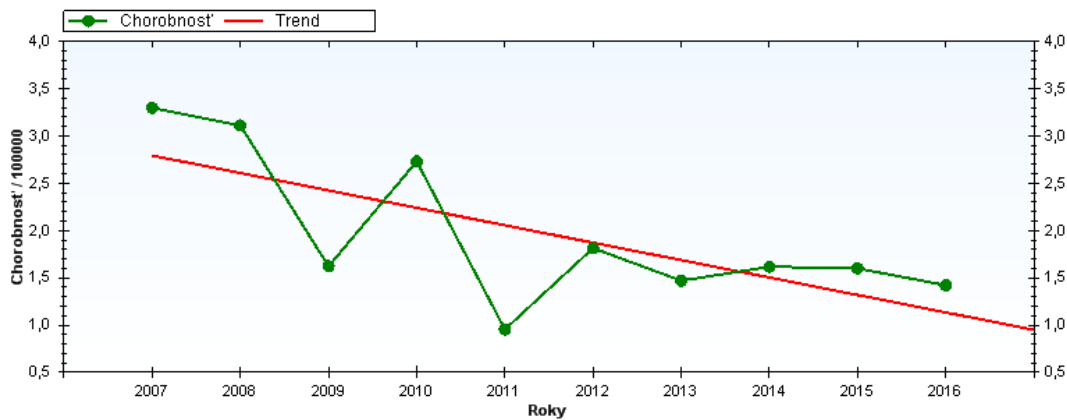
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(B15) Výskyt vírusovej hepatitídy typu A / Incidence of viral hepatitis A.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



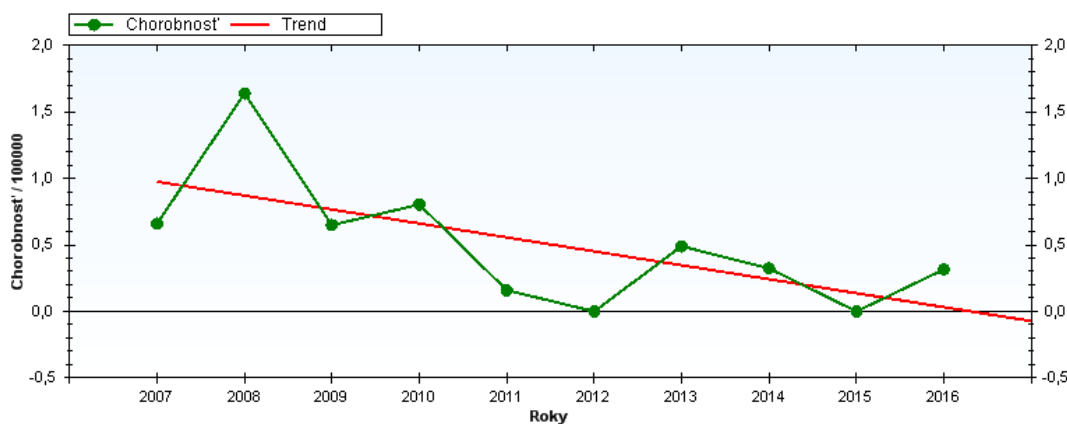
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(B16) Výskyt vírusovej hepatitídy typu B / Incidence of viral hepatitis B.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



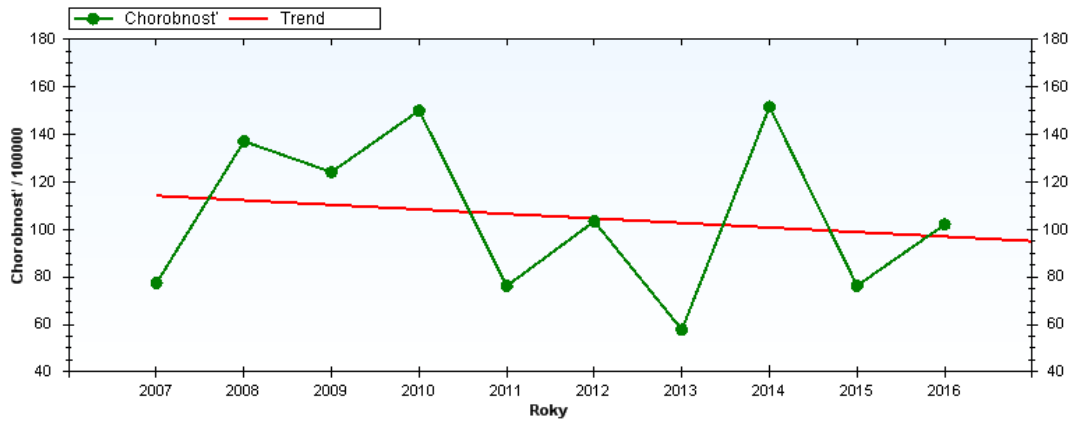
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(B17.1) Výskyt vírusovej hepatitídy typu C / Incidence of viral hepatitis C.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



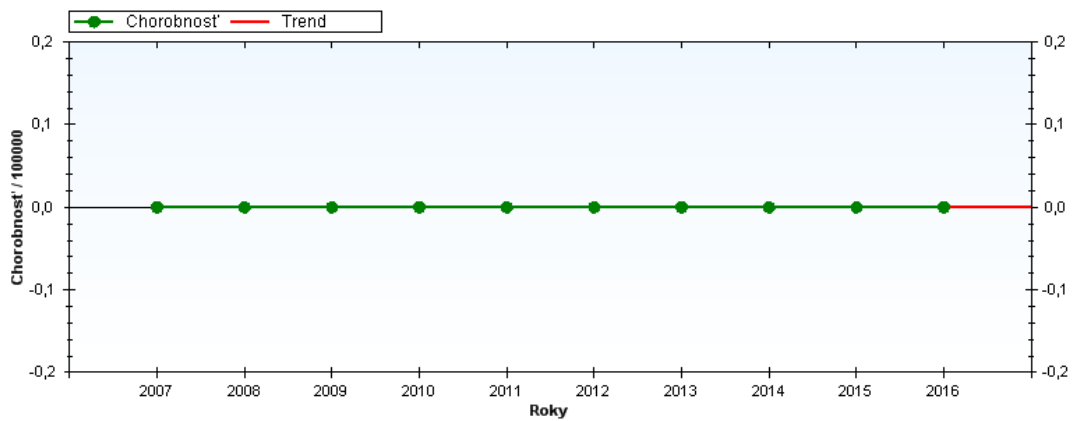
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(B01) Výskyt ovčích kiahní.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



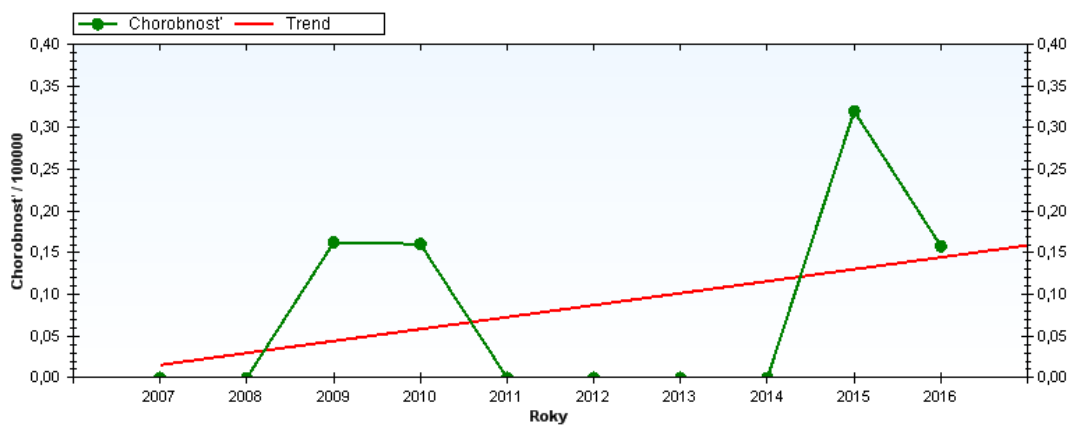
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(B06) Výskyt ružienky / Incidence of rubella.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



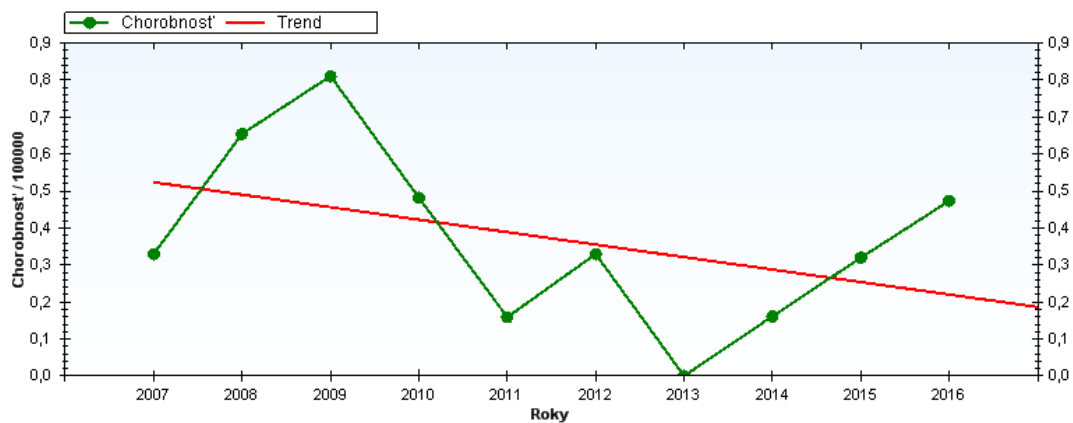
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(B26) Výskyt mumpsu .  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



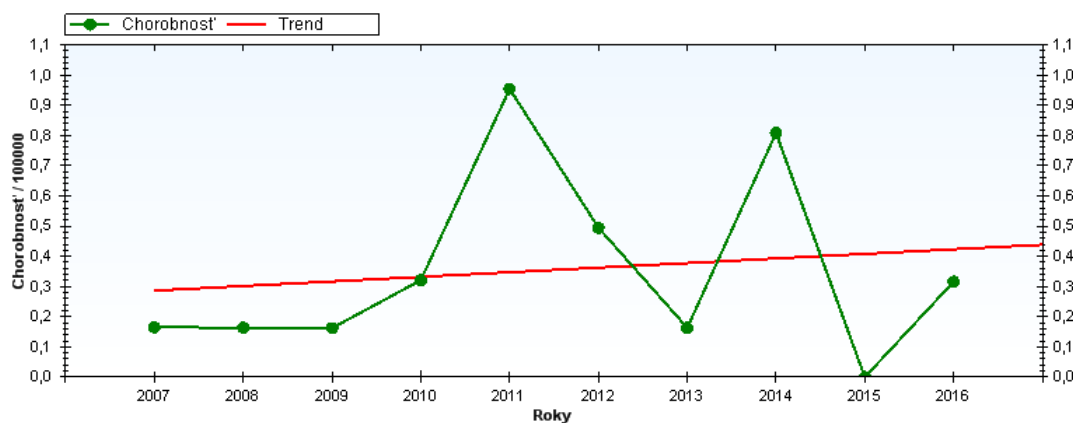
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A39) Výskyt meningokokovej menigitídy.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



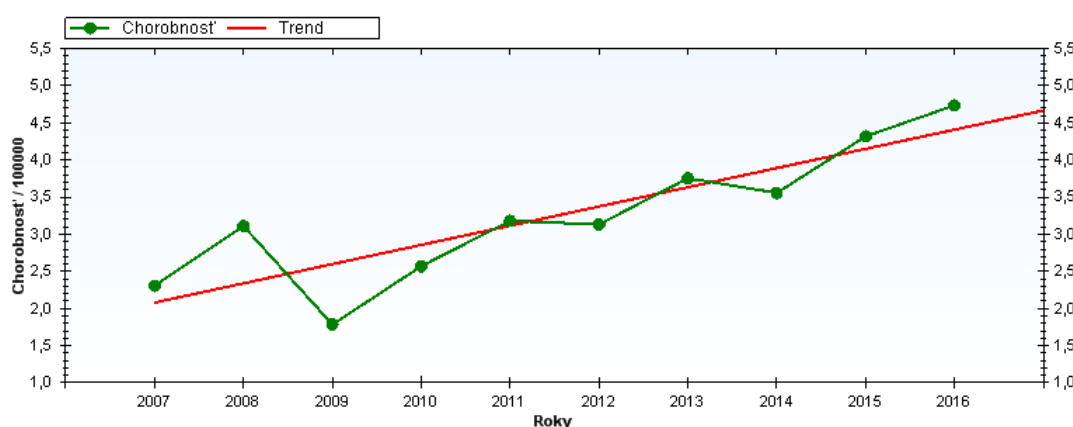
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A84.1) Výskyt kliešťovej encefalítidy .  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



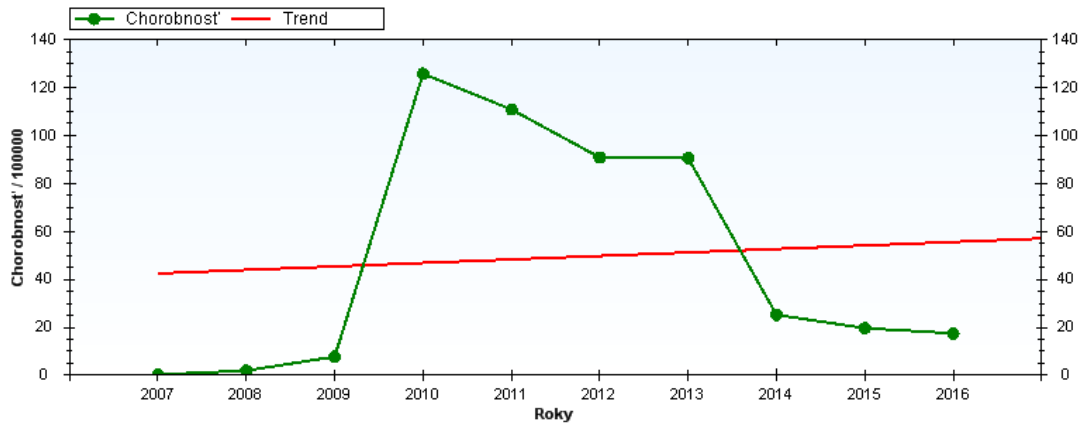
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(G00) Výskyt bakteriálnej menigitídy.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



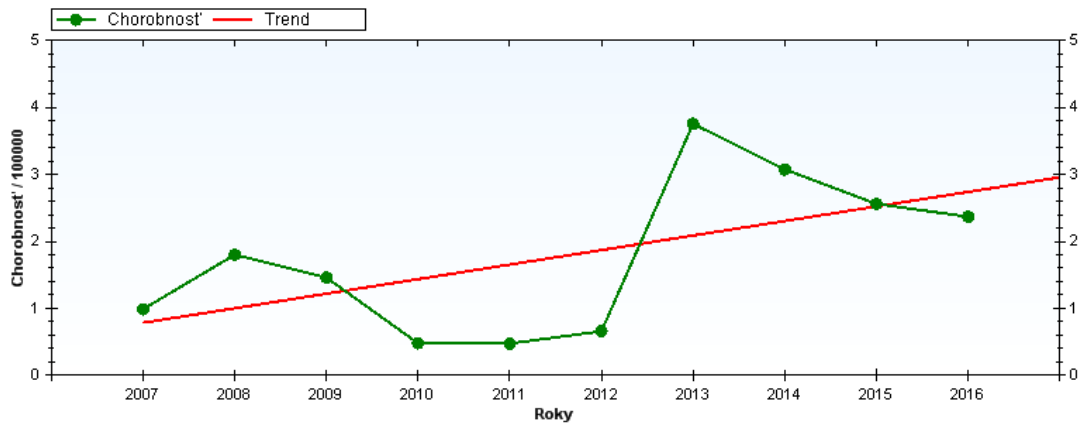
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A37.0) Výskyt divého kašľa.  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



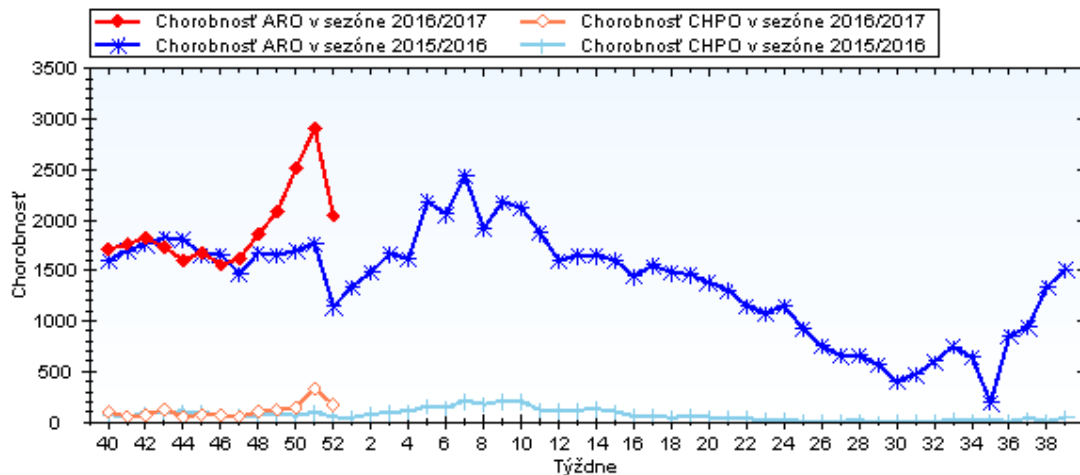
Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

(A38) Výskyt šarlachu .  
Trend za 10 rokov.  
Rok 2016. Bratislavský kraj.



Zdroj údajov: EPIS, © ÚVZ SR

Chorobnosť ARO a CHPO - Bratislavský kraj - v sezónach 2015/2016 a 2016/2017



# **CHEMICKÉ ANALÝZY**

# 1. Personálne obsadenie pracovísk a stav akreditácie v roku 2016

k 31.12.2016

- pracovníci NRC sú zahrnutí v celkovom počte pracovníkov jednotlivých RÚVZ

Názov úradu	Pracovníci				Akreditácia					
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / ukazovateľov		počet odberov / ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
<b>ÚVZ SR,</b> z toho: - NRC pre expozičné testy xenobiotík - NRC pre rezíduá pesticídov										
<b>RÚVZ BA, hl. mesto</b>	5	14	1	<b>20</b>	S	18	99	4	22	28.10.2020
					U	64	265	14	50	
<b>RÚVZ BB</b> z toho: - NRC pre labor. diagnostiku v oblasti ľudského biomonit.										
<b>RÚVZ Košice</b>										
<b>RÚVZ Nitra</b> z toho: - NRC pre zdrav. problemat. vlákňitých prachov										
<b>RÚVZ Poprad</b> z toho: - NRC pre mykotoxíny - NRL pre mat.prichádzajúce do kontaktu s potravinami										
<b>RÚVZ Prešov</b> z toho: - NRC pre organizovanie MPS v oblasti potravín										
<b>RÚVZ PD so sídlom v Bojniciach,</b> z toho: - NRC pre problematiku uhoľných baní										
<b>RÚVZ v Trenčíne</b> z toho: - NRC pre odbery chem. fakt. a stanovenie v prac. ovzduší										
<b>RÚVZ Trnava</b>										
<b>RÚVZ Žilina</b> z toho: - NRC pre kozmetické výrobky										

- vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)
- strední zdravotníckí pracovníci (SZP)
- pomocný personál (NZP)

- A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
- N – neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)
- S – skúška
- U – ukazovateľ

<sup>1</sup>celoročne PN; <sup>2</sup>pracovník podateľne a centrálného príjmu







**c) meranie mikroklimatických faktorov pri odbere ovzdušia**

<b>Názov úradu</b>	<b>Počet ukazovateľov</b>	<b>Počet analýz</b>
ÚVZ SR		
RÚVZ BA, hl. mesto	288	288
RÚVZ Banská Bystrica		
RÚVZ Košice		
RÚVZ Nitra		
RÚVZ Poprad		
RÚVZ Prešov		
RÚVZ Prievidza		
RÚVZ Trenčín		
RÚVZ Trnava		
RÚVZ Žilina		
Spolu		

### 3. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk v roku 2016

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Iné	Spolu
<b>ÚVZ SR</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
<b>RÚVZ BA, hl. mesto</b>	testov	prihlásené	1	3	5	2	2	<b>13</b>
		ukončené	1	3	5	2	2	<b>13</b>
	ukazovateľov	prihlásené	16	8	10	2	6	<b>42</b>
		ukončené	16	8	10	2	6	<b>42</b>
<b>RÚVZ Banská Bystrica</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
<b>RÚVZ Košice</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
<b>RÚVZ Nitra</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
<b>RÚVZ Poprad</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
<b>RÚVZ Prešov</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
<b>RÚVZ Prievidza</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
<b>RÚVZ Trenčín</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
<b>RÚVZ Trnava</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
<b>RÚVZ Žilina</b>	testov	prihlásené						
		ukončené						

	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
Spolu	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						

#### 4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov v roku 2016

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
ÚVZ SR – NRC pre ETX				
RÚVZ Bratislava	-	-	-	-
RÚVZ Banská Bystrica				
RÚVZ Košice				
RÚVZ Nitra				
RÚVZ Poprad				
RÚVZ Prešov				
RÚVZ Prievidza				
RÚVZ Trenčín				
RÚVZ Trnava				
RÚVZ Žilina				

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

**5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách v roku 2016**

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
ÚVZ SR				
RÚVZ BA, hl. mesto	Kozmetika	Isopropylparaben, Isobutylparaben, Pentylparaben, Heptylparaben, Hexylparaben, Phenylparaben	HPLC-DAD	vlastná metóda
RÚVZ B. Bystrica				
RÚVZ Košice				
RÚVZ Nitra				
RÚVZ Poprad				
RÚVZ Prešov				
RÚVZ Prievidza				
RÚVZ Trenčín				
RÚVZ Trnava				
RÚVZ Žilina				

## 6. Odborná činnosť pracovísk v roku 2016

### a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 1.3	NÁZOV ÚLOHY: Ľudský biomonitring – sledovanie záťaže skupín obyvateľstva vybraným chemickým faktorom v životnom prostredí a pracovnom prostredí medzi odborová úloha (odbory HŽP, PPL a OFŽP)	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 1.4	NÁZOV ÚLOHY: Sledovanie vplyvu škodlivých látok vo vnútornom ovzduší škôl na zdravie detí v rôznych regiónoch Slovenska medzi odborová úloha (odbory HŽP, HDM a OFŽP)	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 1.5	NÁZOV ÚLOHY: Zmapovanie aktuálneho stavu výskytu reziduálnych pesticídnych látok v pitných vodách	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 2.1	NÁZOV ÚLOHY: Znižovanie miery zdravotných rizík zamestnancov z pracovného prostredia, pracovných podmienok a spôsobu práce	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 2.1.3	NÁZOV ÚLOHY: Znižovanie zdravotných rizík z karcinogénnych a mutagénnych faktorov vrátane azbestu a z látok poškodzujúcich reprodukciu a narušajúcich endokrinný systém	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 3.1	NÁZOV ÚLOHY: Bezpečnosť kozmetických výrobkov a ochrana spotrebiteľa	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
<b>RÚVZ BA, hl. mesto</b>	- analýza vzoriek prebiehala v rokoch 2014 – 2015 v 03/2016 bola úloha ukončená správou	

Číslo úlohy: 3.2	NÁZOV ÚLOHY: Bezpečnosť výrobkov z bambusu	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 3.3	NÁZOV ÚLOHY: Problematika plastifikátorov v materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 3.5	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring probiotík v potravinách na osobitné výživové účely a vo výživových doplnkoch	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 3.6	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring príjmu jódu	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
<b>RÚVZ BA, hl. mesto</b>	26	52

Číslo úlohy: 3.7	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring spotreby vybraných prídavných látok do potravín a aróm	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
<b>RÚVZ BA, hl. mesto</b>	37	60

Číslo úlohy: 3.8	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring príjmu kuchynskej soli	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
<b>RÚVZ BA, hl. mesto</b>	23	23

Číslo úlohy: 4.1	NÁZOV ÚLOHY: Aktivity prevencie detskej obezity v kontexte plnenia národného akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO)	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
<b>RÚVZ BA, hl. mesto</b>	9	9

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Cyanobaktérie	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
<b>RÚVZ BA, hl. mesto</b>	100	100

Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: Legionely a améby v zdravotníckych zariadeniach, nebytových budovách a v oddychových zónach	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 7.3	NÁZOV ÚLOHY: Materské mlieko	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 7.4	NÁZOV ÚLOHY: Rezíduá pesticídov v potravinách pre dojčenskú a detskú výživu.	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 7.6	NÁZOV ÚLOHY: Stanovenie olova v krvi exponovaných pracovníkov	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 7.9	NÁZOV ÚLOHY: Vedľajšie produkty dezinfekcie a kvalita pitnej vody	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
<b>RÚVZ BA, hl. mesto</b>	256	256

Číslo úlohy: 7.13	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring expozície zamestnancov operačných sál narkotizačnými plynmi	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov

Číslo úlohy: 7.14	NÁZOV ÚLOHY: Monitoring celkového organického uhlíka v prírodných a umelých kúpaliskách	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov



**b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR**

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
ÚVZ SR					
RÚVZ BA, hl. mesto	ÚVZ SR	Svetový deň vody	119	238	476
	ÚVZ SR	Cielený ŠZD so zameraním, na monitoring obsahu kuchynskej soli v pokrmoch a zariadeniach školského stravovania	9	9	18
	RÚVZ Bratislava, hl. mesto	Plnenie Hlavných odborných a regionálnych priorít na úseku verejného zdravotníctva: <b>Priorita č. 1</b> <i>„1.2 Výživa a nutričný stav seniorov v zariadeniach sociálnej starostlivosti.“</i>	3	9	18
	RÚVZ Bratislava, hl. mesto	Plnenie Hlavných odborných a regionálnych priorít na úseku verejného zdravotníctva: <b>Priorita č. 1</b> <i>„1.3 Komplexné hodnotenie pracovných podmienok žiakov na pracoviskách a stre- diskách praktického výcviku stredných odborných škôl Bratislavského kraja.“</i>	8	8	8
RÚVZ B. Bystrica					
RÚVZ Košice					
RÚVZ Nitra					
RÚVZ Poprad					
RÚVZ Prešov					
RÚVZ Trenčín					
RÚVZ Trnava					
RÚVZ Žilina					

### c) Iná odborná činnosť

Okrem výkonu laboratórnych skúšok a meraní pracovníci OCHFA vykonávali nasledovné odborné činnosti:

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
ÚVZ SR	všetky pracoviská NRC pre RP, NRC pre ETX, AAS, GC, CHP, CHV, CHO, HPLC	
RÚVZ BA, hl. mesto	Odbor hygienických laboratórií	<p><u>technické komisie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Technická komisia č. 801, Konzultačná skupina - Kozmetické výrobky (ÚNMS SR)</li> </ul> <p><u>členstvo v odborných a expertných skupinách:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- krajský odborník a člen Poradného zboru HH SR pre odbor chemické analýzy</li> <li>- pracovná skupina pre chromatografické metódy</li> <li>- pracovná skupina pre spektrálne metódy</li> <li>- pracovná skupina pre chémiu ovzdušia</li> <li>- pracovná skupina pre chemometriu</li> <li>- predseda komisie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci</li> </ul> <p><u>skúšobné komisie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podpredseda skúšobnej komisie na overenie odbornej spôsobilosti na prácu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami a s jedovatými látkami a prípravkami</li> </ul> <p><u>výuka</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- odbornú prax pre študentov Fakulty verejného zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity</li> <li>- odbornú prax pre študentov Strednej odbornej školy chemickej v Bratislave</li> </ul> <p><u>iné</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypracovanie podkladov pre cenové ponuky</li> <li>- vypracovanie podkladov pre zúčtovanie platených služieb</li> <li>- odborné poradenstvo a konzultácie formou telefonických rozhovorov a e - mailovej komunikácie</li> <li>- obhliadky pracovísk pred objektivizáciou faktorov pracovného ovzdušia a voľného ovzdušia</li> </ul>
RÚVZ BB	OCHA	
RÚVZ Košice	OCHA	
RÚVZ Nitra	OCHFA	
RÚVZ Prešov	OLČ	
RÚVZ Prievidza	NRC pre PUB	
RÚVZ Trenčín	OCHFAŽ a PP	
RÚVZ Trnava	OCHFA	
RÚVZ Žilina	OLA	
	LPPL	

## 7. Medzinárodná činnosť pracovísk v roku 2016

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
ÚVZ SR	NRC-RP	
	NRC-ETX	
	GC	
ÚVZ SR	HPLC	-
	CHO, GC, HPLC	-
RÚVZ BA, hl. mesto	Odbor hygienických laboratórií	<p><u>pracovné skupiny Európskej komisie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poverený zástupca MZ SR v Pracovnej skupine PEMSAC - analytické metódy pri Európskej komisii, Brusel</li> </ul> <p><u>pracovné skupiny Rady Európy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poverený zástupca MZ SR v Pracovnej skupine EDQM P-SC-COS Rady Európy pre ochranu zdravia spotrebiteľov, Štrasburg</li> <li>- poverený zástupca MZ SR v Sieti oficiálnych laboratórií na kontrolu kozmetiky OCCL, pri Rade Európy, Štrasburg</li> </ul>
RÚVZ B. Bystrica	OCHA/NRC	
RÚVZ Košice	-	
RÚVZ Nitra	OCHFA	
RÚVZ Poprad	ŠLCHA, NRL pre FCM	
RÚVZ Prešov	-	-
RÚVZ Trenčín	-	-
RÚVZ Trnava	-	-
	ŠLCHA, NRL pre FCM	
RÚVZ Žilina	OLA	

Vysvetlivky:

CHP - Špecializované laboratórium chémie potravín a PBP

CHV - Špecializované laboratórium chémie vôd

CHO - Špecializované laboratórium chémie ovzdušia

AAS - Špecializované laboratórium atómovej absorpčnej spektrometrie

GC - Špecializované laboratórium plynovej chromatografie

HPLC - Špecializované laboratórium kvapalinovej chromatografie

NRC pre RP - NRC pre rezíduá pesticídov

NRC pre ETX - NRC pre expozičné testy xenobiôtík

# **BIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA**

# 1. Personálne obsadenie pracovísk BŽP v SR a stav akreditácie v roku 2016

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok/počet ukazovateľov		počet odberov/počet ukazovateľov		platnosť do
						A	N	A	N	
ÚVZ SR NRC pre hydrobiológiu					S					
					U					
NRC pre ekotoxikológiu					S					
					U					
NRC pre genetickú toxikológiu					S					
					U					
RÚVZ Banská Bystrica					S					
					U					
RÚVZ hl. mesto SR Bratislava	1,5	0	0	1,5	S	2	6			28.10.2020
					U	7	8			
RÚVZ Košice					S					
					U					
RÚVZ Nitra					S					
					U					
RÚVZ Poprad					S					
					U					
RÚVZ Prešov					S					
					U					
RÚVZ Prievidza NRC pre termotolerantné améby					S					
					U					
RÚVZ Trenčín					S					
					U					
RÚVZ Trnava					S					
					U					
RÚVZ Žilina					S					
					U					
SPOLU					S					
					U					

VŠ – vysokoškolsky vzdelaní pracovníci  
 SZP – strední zdravotníckí pracovníci  
 NZP – pomocný personál  
 MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)  
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)  
 S – skúšky  
 U – ukazovatele





### 3. Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach praco- vísk BŽP v SR v roku 2016

Názov úradu	Počet		Typ vzorky					Spolu
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologic- ký mate- riál	Iné	
ÚVZ SR	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
RÚVZ Bratislava hl.m. SR	testov	prihlásené	1	0	0	0	0	1
		ukončené	1	0	0	0	0	1
	ukazovateľov	prihlásené	1	0	0	0	0	1
		ukončené	1	0	0	0	0	1
RÚVZ Banská Bystrica	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
RÚVZ Košice	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
RÚVZ Nitra	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
RÚVZ Poprad	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
RÚVZ Prievidza	počet testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
RÚVZ Trenčín	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
RÚVZ Trnava	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						
RÚVZ Žilina	testov	prihlásené						
		ukončené						
	ukazovateľov	prihlásené						
		ukončené						



#### 4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami BŽP v SR v roku 2016

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

#### 5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách BŽP v SR v roku 2016

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)

#### 6. Odborná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2016

##### a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.1	NÁZOV ÚLOHY: Cyanobaktérie	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ BA	100	100

**b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR**

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz

**c) Iná odborná činnosť**

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- technické komisie</li> <li>- redaktorské rady</li> <li>- výbory odborných organizácií</li> <li>- skúšobné komisie</li> <li>- členstvo v odborných a expertných skupinách</li> <li>- výuka</li> <li>- iné</li> </ul>

**7. Medzinárodná činnosť pracovísk BŽP v SR v roku 2016**

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		<ul style="list-style-type: none"> <li>- medzinárodné siete NRL</li> <li>- kontaktný bod ECDC,EFSA</li> <li>- pracovné skupiny EK</li> <li>- medzinárodný monitoring</li> <li>- účasť v medzinárodných projektoch</li> <li>- medzinárodná spolupráca s odbornými pracoviskami</li> <li>- iné</li> </ul>

# **MIKROBIOLÓGIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA**

# 1. Personálne obsadenie pracovísk MŽP v SR a stav akreditácie v roku 2016

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				platnosť do
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		
						A	N	A	N	
NRC pre MŽP					S					
					U					
NRC pre legionely v ŽP					S					
					U					
RÚVZ Banská Bystrica					S					
					U					
RÚVZ hl. mesto SR Bratislava	1,75	5,5	2	9,25	S	19	20	0	0	28.10.2020
					U	22	21	0	0	
RÚVZ Košice					S					
					U					
NRC pre koagulázopozitívne stafylokoky a ich toxíny					S					
					U					
NRC pre listeriózu					S					
					U					
RÚVZ Nitra					S					
					U					
RÚVZ Poprad					S					
					U					
NRC pre mykológiu ŽP					S					
					U					
RÚVZ Prešov					S					
					U					
RÚVZ Prievidza					S					
					U					
RÚVZ Trenčín					S					
					U					
RÚVZ Trnava					S					
					U					
RÚVZ Žilina					S					
					U					
RÚVZ Komárno NRC pre <i>Vibrionaceae</i>					S					
					U					
SPOLU					S					
					U					

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)  
strední zdravotníckí pracovníci (SZP)  
pomocný personál (NZP)  
MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)  
N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

## 2. Analytická činnosť pracovísk MŽP v roku 2016

a) podľa typu komodít

Úrad		Druh analyzovaného materiálu							spolu
		voda	ovzdušie	potraviny	PBP	dekontaminácia prostredia, skúšky sterility	vzorky zabezpe- čenia kvality meraní	iné (kozmetika a piesky)	
RÚVZ Banská Bystrica	vzorky								
	ukazovatele								
	analýzy								
RÚVZ Bratislava hl.m. SR	vzorky	1284	36	1303	96	808	1428	128	5083
	ukazovatele	5730	108	3378	376	808	2427	742	13569
	analýzy	7811	216	11525	1425	3489	3835	3998	32299
RÚVZ Košice	vzorky								
	ukazovatele								
	analýzy								
RÚVZ Nitra	vzorky								
	ukazovatele								
	analýzy								
RÚVZ Poprad	vzorky								
	ukazovatele								
	analýzy								
RÚVZ Prešov	vzorky								
	ukazovatele								
	analýzy								
.....	vzorky								
	ukazovatele								
	analýzy								
.....	vzorky								
	ukazovatele								
	analýzy								
.....	vzorky								
	ukazovatele								
	analýzy								

PBP – predmety bežného používania

**b) prehľad o počte a druhu vzoriek vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR**

<b>Komodita</b>	<b>Počet</b>		
	<b>vzoriek</b>	<b>ukazovateľov</b>	<b>analýz</b>
voda	1284	5730	7811
ovzdušie	36	108	216
potraviny	1303	3378	11525
kozmetika a predmety bežného používania	187	1007	5031
dekontaminácia prostredia skúšky sterility	808	808	3027
vzorky zabezpečenia kvality meraní	1428	2427	3835
iné	37	111	392
<b><i>SPOLU</i></b>	<b>5083</b>	<b>13569</b>	<b>31837</b>



**Prehľad o druhoch a počte vyšetrených vzoriek potravín, kozmetiky a predmetov bežného používania v pracoviskách MŽP v SR v roku 2016**

č.	Druh potraviny	Počet		
		vzoriek	ukazovateľov	analýz
1	Syry a bryndza	0	0	0
2	Ostatné mliečne výrobky	0	0	0
3	Vajcia a výrobky z vajec	20	20	145
4	Mäso a výrobky z mäsa	0	0	0
5	Ryby a morské živočíchy	34	111	329
6	Tuky a oleje	0	0	0
7	Polievky, bujóny, omáčky	0	0	0
8	Cereálie a pekárenské výrobky	2	6	20
9	Ovocie a zelenina	178	483	1474
10	Byliny a koreniny	0	0	0
11	Nealkoholické nápoje	0	0	0
12	Víno a alkoholické nápoje	0	0	0
13	Zmrzlina a mrazené dezerty	187	362	1616
14	Kakao, kakaové prípravky, káva, čaje (okrem bylinných)	0	0	0
15	Ovocné a bylinné čaje	12	12	72
16	Pokrm pre spoločné stravovanie	562	1412	4458
17	Polotovary	0	0	0
18	Detská a dojčenská výživa	23	89	364
19	Výživové doplnky	23	35	190
20	Prídavné látky (aditíva)	0	0	0
21	Lahôdkarske výrobky	91	335	1150
22	Cukrárske výrobky	154	417	1549
23	Cukrovinky	0	0	0
24	Minerálne, pramenité a balené vody	16	92	137
25	Materské mlieko	1	4	21
	<b>SPOLU</b>	<b>1303</b>	<b>3378</b>	<b>11525</b>
26	PBP	96	376	1425
27	Kozmetika	91	631	3606
28	Ostatné	0	0	0
	<b>SPOLU</b>	<b>1490</b>	<b>4385</b>	<b>16556</b>



**Prehľad o vyšetreniach účinnosti sterilizácie, dezinfekcie pomôcok a prostredia vyšetrených v pracoviskách MŽP v SR v roku 2016**

Názov úradu		Sanitárne mikrobiologické testy	Kontrola sterilizačných prístrojov	Zisťovanie účinnosti dezinfekčných roztokov	Kontrola sterility predmetov	Ovzdušie	Iný materiál	Spolu
<b>RÚVZ Banská Bystrica</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							
<b>RÚVZ Bratislava hl.m. SR</b>	vzorky	511	165	0	132	36	0	844
	ukazovatele	511	165	0	132	108	0	916
	analýzy	2564	172	0	291	216	0	3243
<b>RÚVZ Košice</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							
<b>RÚVZ Nitra</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							
<b>RÚVZ Prešov</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							
<b>RÚVZ Poprad</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							
<b>RÚVZ Trenčín</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							
<b>RÚVZ Prievidza</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							
<b>RÚVZ Trnava</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							
<b>RÚVZ Žilina</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							
<b>ÚVZ SR</b>	vzorky							
	ukazovatele							
	analýzy							



**Tabuľky:** (budú zaslané laboratóriám v excelovom formáte)

*Salmonella*

*Campylobacter*

Koliformné baktérie, *E. coli*/VTEC

*Listeria monocytogenes*

Koagulázopozitívne stafylokoky a ich toxíny

### Prehľad výskytu a identifikácie salmonel vo vzorkách potravín a životného prostredia v roku 2016

č.	Dátum spracovania	Názov vzorky	Epidemiologická súvislosť ŠZD	Výsledok identifikácie	
				sérotyp	fágotyp
1					
2					

### Prehľad izolácií *Cronobacter spp.* v sušenej mliečnej detskej výžive v pracoviskách MŽP v SR v roku 2016

Ukazovateľ	počet vzoriek detskej mliečnej výživy počiatočnej		počet vzoriek detskej mliečnej výživy následnej	
	vyšetrených	pozitívnych	vyšetrených	pozitívnych
<i>Cronobacter spp.</i>	10	0	0	0

### Nadstavbová molekulárna diagnostika NRC pre MŽP v roku 2016

Baktériálny kmeň	Počet

### Nadstavbová diagnostika NRC pre legionely v životnom prostredí v roku 2016

Izolované kmene	Vody				Spolu
	pitné	bazénové	techno-logické	TÚV	
<i>Legionella pneumophila</i> . ser.1					
<i>Legionella pneumophila</i> ser.3					
<i>Legionella pneumophila</i> ser.5					
<i>Legionella pneumophila</i> . ser.6					
<i>Legionella pneumophila</i> sér. 2-15					
<i>Legionella species</i>					

### Nadstavbová diagnostika NRC pre koagulázapozitívne stafylokoky v roku 2016

Druh vzorky	Počet potvrdených KPS	Počet KPS produkujúcich toxín	Typy toxínov									
			A	B	C	D	TS ST	C+ TSS T	A+ TSS T	A+D	A+ C	
<b>Potraviny</b>												
Materské mlieko												
Stery												
Výtery												
Spolu												

### Nadstavbová diagnostika NRC pre *Vibrionaceae* v roku 2016

Izolované druhy	Povrchové vody				Spolu
	Dunaj	Váh	Štrkoviská	Iné **	
Aeromonas hydrophila					
Aeromonas sobria					
Aeromonas salmonicida					
Aeromonas caviae					
Plesiomonas shigelloides					
Vibrio cholerae non O1 a/I					
Vibrio cholerae non O1 a/II					
Vibrio cholerae non O1 c/I*					
Vibrio cholerae non O1c/II*					
Vibrio cholerae nonO1 b/I*					
Vibrio cholerae non O1 b/II*					
Vibrio cholerae non O1 d/I*					
Vibrio cholerae non O1 f/I*					
Vibrio alginolyticus					
Vibrio fluvialis					
Vibrio parahaemolyticus					
Počet izolovaných kmeňov					
Počet vyšetrených vzoriek					

### Nadstavbová diagnostika NRC pre mykológiu životného prostredia v roku 2016

Prehľad o výskyte niektorých mikroskopických vláknitých húb a kvasiniek			
Vláknitá huba	počet vzoriek		
	potraviny	prostredie	iné (klinický materiál)

### 3. Účast' na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk MŽPv SR v roku 2016

Názov úradu	Počet		Typ vzorky							
			Vody	Potraviny	Ovzdušie	Biologický materiál	Bakteriálny kmeň	iné	Spolu	
ÚVZ SR	testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								
RÚVZ Bratislava hl.m. SR	testov	prihlásené	1	0	0	0	1	1	3	
		ukončené	1	0	0	0	1	1	3	
	ukazovateľov	prihlásené	9	0	0	0	2	2	13	
		ukončené	9	0	0	0	2	2	13	
RÚVZ Banská Bystrica	testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								
RÚVZ Košice	testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								
RÚVZ Nitra	testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								
RÚVZ Poprad	testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								
RÚVZ Prievidza	počet testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								
RÚVZ Trenčín	testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								
RÚVZ Trnava	testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								
RÚVZ Žilina	testov	prihlásené								
		ukončené								
	ukazovateľov	prihlásené								
		ukončené								

#### 4. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami MŽP v SR v roku 2016

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

#### 5. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách MŽP v SR v roku 2016

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Bratislava hl. mesto	voda	Escherichia coli a koliformné baktérie	kultivačná	STN EN ISO 9308-1

#### 6. Odborná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2016

##### a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.2	NÁZOV ÚLOHY: Legionely a améby v zdravotníckych zariadeniach, nebytových budovách a v oddychových zónach	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Bratislava hl. m. SR	16	16

**b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR**

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz

**c) Iná odborná činnosť**

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		<ul style="list-style-type: none"><li>- technické komisie</li><li>- redaktorské rady</li><li>- výbory odborných organizácií</li><li>- skúšobné komisie</li><li>- členstvo v odborných a expertných skupinách</li><li>- výuka</li><li>- iné</li></ul>

**7. Medzinárodná činnosť pracovísk MŽP v SR v roku 2016**

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
		<ul style="list-style-type: none"><li>- medzinárodné siete NRL</li><li>- kontaktný bod ECDC,EFSA</li><li>- pracovné skupiny EK</li><li>- medzinárodný monitoring</li><li>- účasť v medzinárodných projektoch</li><li>- medzinárodná spolupráca s odbornými pracoviskami</li><li>- iné</li></ul>

# **VÝCHOVA KU ZDRAVIU**



## **A. Organizácia a podmienky činnosti odboru podpory zdravia/ výchovy k zdraviu vrátane Poradenského centra ochrany a podpory zdravia**

### **1. Organizačná štruktúra**

Odbor podpory zdravia/výchovy k zdraviu realizuje preventívnu a edukačnú činnosť so zameraním na neinfekčné ochorenia s hromadným výskytom. Odbor vedie lekárka so špecializáciou z vedného odboru 51-01-9 nutričia a kvalifikačným stupňom IIa. samostatný vedec-ký pracovník.

Poradenská činnosť zabezpečuje OPZ/VkZ dvomi poradňami - **PZ na Ružinovskej č. 8 s pobočkou na Kýčerského**, ktoré poskytujú poradenskú činnosť pre okresy Bratislava I – IV a **PZ na Osuského č. 1/3 v Petržalke**, ktorá poskytuje svoju činnosť pre obyvateľov okresu Bratislava V. Poradne poskytujú poradenskú činnosť aj pre obyvateľov okresov Malacky, Senec a Pezinok, ktoré sú súčasťou Bratislavského kraja.

### **2. Personálne obsadenie odboru**

OPZ/VkZ vedie lekárka so špecializáciou nutričia a prevencia, v rámci odboru ďalej pracujú - psychológ so zameraním na poradenskú činnosť z problematiky zvládania stresu, fajčenia a iných závislostí, lekárka s atestáciou II stupňa z odboru vnútorné lekárstvo a atestáciou z klinickej farmakológie, 2 magistre verejného zdravotníctva, jedna tč. na materskej dovolenke a 1 zdravotná sestra.

Všetci pracovníci odboru majú uzatvorenú pracovnú zmluvu s RÚVZ na plný úväzok. Personálne obsadenie vid' tabuľka č. 1.

## **B. Vzdelávanie pracovníkov**

Pracovníci Odboru podpory zdravia sa v roku 2016 zúčastnili na školiacich akciách, odborných podujatiach kde prezentovali nasledujúce príspevky.

### ***a/ Účasť na školiacich akciách, odborných podujatiach a prednášková činnosť***

#### *1. MUDr. Alžbeta Béderová, CSc.*

- Diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb. FVZ SZU, 24-26.2.2016
- Surveillance chronických chorôb – efektivita nutričnej edukácie v PZ. SEVS SLS, ÚVZ SR Staré hory 9 -10.3.2016
- Seminár Potraviny a výživa, ÚVZ SK, 24.11.2016
- Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie. Odborný seminár MŠ SR Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní. Žilina 22.8.2016
- Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie. Odborný seminár MŠ SR Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní. Košice 23.8.2016
- Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie. Odborný seminár MŠ SR Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní. Prešov 24.8.2016
- Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie. Odborný seminár MŠ SR Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní. Banská Bystrica 25.8.2016
- Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie. Odborný seminár MŠ SR

- Prevenca obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní. Nitra 26.8.2016
- Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie. Odborný seminár MŠ SR Prevenca obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní Trenčín 30.8.2016
- Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie. Odborný seminár MŠ SR Prevenca obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní. Trnava 31.8.2016
- Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie. Odborný seminár MŠ SR Prevenca obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní. Bratislava 2.9.2016
- Mýty a fakty o výžive. IV. Fórum verejného zdravotníctva –Výživa a zdravie – FVZ SZU, Spoločnosť verejného zdravia MZ SR Bratislava 11.10.2016

## 2. *Mgr. Zuzana Klinčáková*

- Diskusné sústreďenie v epidemiológii, prevencii a poradenstve chronických chorôb. FVZ SZU, 24-26.2.2016
- Seminár k projektu „Viem čo zjem“ ÚVZ SR, Žilina 12.9.2016
- Seminár Potraviny a výživa, ÚVZ SK, 24.11.2016

## 3. *MUDr. Zora Gerová, CSc*

- Seminár k projektu „Viem čo zjem“ ÚVZ SR, Žilina 12.9.2016
- Vzdelanie rodičov a kardiometabolické rizikové faktory u adolescentov. XXIV. vedecko-odborná konferencia s medzinárodnou účasťou ŽIVOTNÉ PODMIENKY A ZDRAVIE, Kongresové centrum Kúpele Nový Smokovec. 26.-28.09.2016
- Kardiometabolické rizikové faktory v asociácii s nadváhou a obezitou u adolescentov . Spolok slovenských lekárov, Bratislava, 30.11.2016

## 4. *PhDr. Jozef Prokop*

Seminár k projektu GYTS, Martin, 8.4.2016

### **Popularizačné prednášky:**

- A. Béderová : Výživa v prevencii, moderné trendy –Dámsky klub LUNA 14.2.2016
- A. Béderová: Deň zdravia so Slovenkou – 31.3.2016
- A. Béderová: Omega3 MK. - Dom jesene života Dúbravka – 6.4.2016
- A. Béderová: DD Dúbravka – 27.4.2016
- A. Béderová: Mýty a fakty o výžive JD a DK Petržalka 16.5.2016
- A. Béderová :Výživa a seniori KD Vajnorská 27.5.2016
- A. Béderová : Výživa seniorov KD Karadžičova 27.6.2016
- A. Béderová: Mýty a fakty o výžive – Kúpeľný dom piešťany – 28.9.2016
- A. Béderová: Výživa v seniorskom veku – Zichyho palác , Klub LUNA 23.10.2016
- A. Béderová: Výživa pozitíva a riziká – STU Univerzita tretieho veku 27.10.2016
- A. Béderová: Aj stravou sa dá chrániť srdce VIII. ročník Akadémie tretieho veku, DK Ružinov – 9.11.2016
- Z. Klinčáková : Prevenca obezity detí detí – Z3 Marcelyho, Drieňová 8.4.2016
- Z . Klinčáková : Mozog a jeho činnosť – Dom seniorov Dúbravka – 27.4.2016

Z Klinčáková: Viem čo zjem - ZŠ Bieloruská- 11.10.2016, 12.10.2016  
 Z Klinčáková: Viem čo zjem - ZŠ- Lachová 1- 14.11.2016  
 Z Klinčáková: Viem čo zjem - ZŠ- Podzáhradná- 15.11.2016  
 Z Klinčáková: Viem čo zjem - ZŠ- Pankúchova 4 - 10.11.2016  
 Z Klinčáková: Viem čo zjem - ZŠ- Beňovského 1 – 21.11.2016, 22.11.2016  
 Z Klinčáková: Viem čo zjem - ZŠ- Osloboditeľská 1 – 6.12.2016  
 Z Klinčáková: Viem čo zjem - ZŠ- Vlastenecké 1- 7.12.2016  
 Z Klinčáková: Viem čo zjem - ZŠ Dubová 1 – 14.12.2016, 15.12.2016  
 Z.Gerová: Diabetes mellitus , ZŠ Drieňova/ 7.6.2016  
 Z Gerová : Mozog – KD Pohoda, Stupava, 10.3.2016  
 Z.Gerová : Prevencia hypertenzie - Dom sociálnych služieb Stupava: 5.10.2016  
 Z.Gerová: Viem čo zjem - ZŠ Malokarpatske nám.  
 Z.Gerová: Viem čo zjem - ZŠ Karloveská 7.11.2016  
 Z. Gerová: Viem čo zjem - ZŠ Wonderschool Bilikova 16.11.2016  
 Z. Gerová: Viem čo zjem - ZŠ Podjavorinská 12.12.2016  
 Z. Gerová: Viem čo zjem - ZŠ Škarniclova 19.12.2016  
 J.Prokop: Zdravotné riziká drog a fajčenia ZŠ – Tajovského – 4.4.2016  
 J.Prokop: psychické zdravie seniorov – KD Kýčerského – 12.4.2016  
 J.Prokop: Zdravotné riziká drog a fajčenia ZŠ – Pankúchová – 28.4.2016  
 J.Prokop: Zdravotné riziká drog a fajčenia ZŠ – veternicova – 17.5.2016  
 J.Prokop: Zdravotné riziká drog a fajčenia ZŠ p.Biskupice Hronská – 20.5.2016

## C. Rozbor činnosti

### 1. Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia

Pracovníci OPZ/VkZ sa aktívne zapájali do plnenia prioritných programov a projektov UVZ SR - NPPZ, Národný program ochrany a podpory zdravia starších ľudí, CINDI a preventívnych intervenčných aktivít MOST, Svetový deň zdravia, Svetový deň diabetu, Svetový deň osteoporózy, Svetový deň mozgu, Zdravé pracoviská, Zdravé mestá, Školské ovocie, Výživový stav populácie SR, projekt GYTS, Zdravotné uvedomenie., Telefonická protifajčiarska linka. V súčasnosti realizujú edukačný projekt zameraný na mladú generáciu - Viem čo zjem.

\* Zabezpečovali zvyšovanie zdravotnej uvedomelosti a nutričnej gramotnosti populácie. Formou odborného-populárnych prednášok a besied v počte **25**, individuálnym poradenstvom pri **23** výjazdových akciách a v PZ zabezpečovali priebežne informovanosť o problematike zdravia, zdravého životného štýlu a výživy, ako aj formou mailovej a telefonickej komunikácie. Uvedenými aktivitami bolo celkovo edukovaných cca **3545 osôb** z problematiky nutrice a pohybovej aktivity, **160** osôb z fajčiarskej a drogovej. problematiky.

\* Pri šírení odborného-populárnych informácií z problematiky nutrice a optimálneho životného štýlu komunikovali s masmédiami a pripravovali vedecky overené informácie pre novinárov i priame vstupy v televíznych reláciách, rozhlase a dennej i periodickej tlače. – v počte **57 príspevkov**.

\* V spolupráci s Okresnou organizáciou Jednoty dôchodcov SR Bratislava II a DK Ružinov spoluorganizovali VII. ročník Akadémie tretieho veku. Realizovaných bolo 8 popularizačných prednášok so zdravotníckej a sociálnej problematiky a pripravili štruktúru prednášok VIII. ročníka.

\* V spolupráci s MČ Staré mesto spoluorganizovali V. ročník Akadémie staromestského seniora, kde predniesli 2 zdravotno-populárne prednášky a pripravili program pre VI. ročník.

\* PZ Petržalka v spolupráci s MÚ– Petržalka pokračovala v nácviiku kondično-posilňovacích cvičení na zlepšenie fyzickej a psychickej kondície seniorov. Aktivity sú zamerané na zvýše-

nie sebedomia a elimináciu sociálnej izolácie starších ľudí v Petržalke. Pravidelného cvičenia sa zúčastňovalo **90** seniorov.

\*Pri skriningových a edukačných aktivitách spolupracovali s BSK, Magistrátom hl.m. Bratislava, Mestskou časťou Ružinov, Mestskou časťou Staré mesto, zdravotnými poisťovňami – Union, VŠZP, Združením pre zdravie a výživu, agentúrami COMM, Sesamme, Primetime, SKS, Jednotou dôchodcov SR, Komorou zubných lekárov.

\* Odborní pracovníci priebežne pokračovali v protifajčiarskych aktivitách, realizovali **4** prednášky pre mladistvých spojených s meraním CO vo vydychovanom vzduchu a **4** prednášky s protidrogovou a protialkoholickou tematikou. Participovali na realizácii prierezovej štúdie o vplyve zdravotnej výchovy na prevenciu alkoholickej závislosti. Bolo oslovených 400 respondentov a následne spracovaných **396 dotazníkov**.

## **2. Verejné kampane a zdravotno-výchovné aktivity pri príležitosti významných dní**

Odbor podpory zdravia sa aktívne zapojil do edukačných a preventívnych aktivít pri príležitosti Svetových dní vyhlásených WHO - *Svetový deň zdravia, Svetový deň mlieka, Svetový deň bez tabaku, Svetový deň bezpečnosti a zdravia pri práci, Svetový deň srdca – jarný a jesenný MOST, Svetový deň diabetu*.

Pri týchto aktivitách realizovali skrining rizikových faktorov, individuálnu a skupinovú edukáciu, u rizikových jedincov aj následnú opakovanú a pravidelnú starostlivosť v PZ.

## **3. Výskumná a prieskumná činnosť.**

### \* Národný program podpory zdravia a Národný program prevencie nadváhy a obezity

OPZ sa aktívne zapája do plnenia programov a projektov UVZ. Prostredníctvom svojich základných a špecializovaných poradní realizuje skrining rizikových faktorov voľnoradikálových ochorení a cieľnú komplexnú edukáciu, posilnenie osobnej zodpovednosti klientov za svoje zdravie a motiváciu k pozitívnej zmene životného štýlu.

Plnia NPPZ formou monitorovania a hodnotenia zdravotného stavu a zdravotného uvedomenia obyvateľstva Slovenskej republiky ako aj NPPO

Realizovali **23** výjazdových aktivít a v rámci primárnej prevencie uskutočnili skrining rizikových faktorov a následne klientov v počte **1531** odborne edukovali. Rizikovní klienti boli odporučení na kontrolné a pravidelné vyšetrenie do PZ resp. do starostlivosti k odbornému lekárovi. V spolupráci s MČ-Staré Mesto - odborom sociálnych vecí realizovali sériu preventívnych vyšetrení a edukačných prednášok v kluboch dôchodcov spadajúce do pôsobnosti tejto mestskej časti. V 3 poradniach zdravia – Ružinovská, Kýčerského a Osuského – bolo v roku 2016 komplexne vyšetrených **1109 klientov**.

### \* Národný program prevencie nadváhy a obezity

Cieľom je vytvoriť efektívny systém, ktorý povedie k zníženiu incidencie a prevalencie nadhmotnosti a obezity. Intenzívne pokračovali v edukačných a skriningových aktivitách prostredníctvom PZ a tiež v spolupráci so VŠZP a ďalšími občianskymi a neziskovými organizáciami vyšetrili a edukovali **2610 dospelých klientov a 917 detí** formou prednášok a v rámci projektu Viem čo zjem

### \*Národné a regionálne aktivity v oblasti plnenia úloh Národného programu aktívneho starnutia.

Cieľom aktivít je zlepšenie životného štýlu a zdravotného uvedomenia seniorov a eliminácia sociálnej izolácie. V PZ a na výjazdových akciách bolo preventívne vyšetrených **603 seniorov** nad 65 rokov, špecializovanú poradňu na podporu psychického zdravia navštívilo **18 seniorov**.

V spolupráci s Jednotou dôchodcov Slovenska Bratislava II a DK Ružinov sme realizovali VI. a pripravili VII.ročník Akadémie tretieho veku. V spolupráci s Magistrátom hl.m. Bratislava, MÚ-Staré mesto a MÚ-Ružinov - odbormi sociálnych vecí sme realizovali seniorfesty, **13**

edukačných prednášok v kluboch dôchodcov z problematiky výživy, životného štýlu, prevencie depresie u seniorov. Poradňa zdravia Petržalka realizovala nácvik kondično-posilňovacích cvičenia pre **90** seniorov zamerané na udržanie telesnej kondície, zvýšenie sebavedomia a elimináciu sociálnej izolácie. Cvičenie zvyšuje motiváciu účastníkov k zdravej životospráve v seniorskom veku, súčasťou je poradenstvo na prevenciu hypertenzie a obezity.

*\* CINDY program SR*

OPZ prostredníctvom svojich 3 PZ pokračuje v plnení projektu CINDI s cieľom znížiť chorobnosť a úmrtnosť na srdcovo-cievne a nádorové ochorenia. Formou **23** výjazdových skriningových aktivít sme zvyšovali nutričnú a zdravotnú gramotnosť ako aj zodpovednosť za vlastné zdravie. V PZ bolo komplexne vyšetrených a individuálne usmernených **1097 klientov** a **1531 klientov** v rámci hromadných akcií a pri príležitosti výročných dní.

Traja pracovníci OPZ boli zapojení do pracovných skupín pripravujúcich aktualizáciu manuálov pre poradenskú činnosť v základnej poradni

- výživovej poradni
- poradni na podporu psychického zdravia
- poradni na odvykanie od fajčenia
- poradni na prevenciu drogových závislostí

#### **4. Ďalšie špecifické programy , alebo úlohy riešené na regionálnej úrovni**

*Viem čo zjem* – do projektu je zapojených 28 ZŠ Bratislavského kraja , edukovaných bolo **821** detí a projekt pokračuje aj v r.2017

*Efektívna podpora kardiometabolického zdravia v prostredí stredných škôl BSK*

Autorka analyzuje získané nálezy a pripravuje vydanie monografie. Výsledky boli v r.2016 prezentované v 3 odborných časopisoch a na 1 odbornom kongrese

#### **5. Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom**

Odbor spolupracuje: UVZ Bratislava, RUVZ Banská Bystrica, Slovenská kardiologická spoločnosť, SZU, LFUK, MŠ-SR, Kancelária WHO v SR, Slovenská komora zubných lekárov, BSK, Magistrát hl.m. Bratislava, Mestské časti Bratislava Ružinov, Bratislava Staré mesto, Jednota dôchodcov SR, zdravotné poisťovne Union, VŠZP, Združenie pre zdravie a výživu, agentúry COMM, Primetime, Sesamme.

#### **7. Činnosť poradenského centra ochrany a podpory zdravia.**

##### **7.1. Základné poradne**

*PZ Ružinovská + pobočka Kýčerského, PZ Osuského*

- \* vyšetrenie RF - KVO, komplexné poradenstvo životného štýlu a nutricie u **1079** klientov
- \* **23** výjazdových preventívnych, skriningových akcií – **1531 klientov** z toho **453** klientov pokračuje v pravidelných kontrolách v PZ
- \* odoslanie do systému zdravotnej starostlivosti pre nález nutrične neriešiteľného stavu vysokého kardio - metabolického rizika **118 klientov**

##### **7.2. Nadstavbové poradne**

- \* poradenstvo na zvýšenie pohybovej aktivity u **250** klientov
- \* poradenstvo na ozdravenie výživy u **2610**, telefonicky a e-mailom **90** klientov

- \* poradenstvo, zamerané na podporu nefajčenia vykonané u **160** klientov,
- \* poradenstvo zamerané na zvládanie stresu **18** klientov

### **Ďalšie informácie o činnosti**

PhDr. Prokop - člen komisie pri OU Bratislava pre prevenciu protispoločenskej činnosti s krajskou pôsobnosťou.

člen PZ-HH SR pre duševné zdravie a prevencie drogových závislostí  
pre podporu zdravia seniorov

MUDr. A. Béderová, CSc – člen PZ-HH SR pre odbor podpory zdravia

MUDr. A. Béderová, CSc – člen pracovnej skupiny - Aktualizovaný manuál pre prácu v základnej PZ zameraný na primárnu prevenciu vybraných kardiometabolických ochorení

MUDr. Z. Gerová, CSc – člen pracovnej skupiny na Aktualizovaný manuál pre prácu v základnej PZ zameraný na primárnu prevenciu vybraných kardiometabolických ochorení

### **Školiteľstvo**

1. Šebeková, K, **Gerová, Z.** - Ivana Koborová: Vzťah medzi obezitou a oxidačným statusom u adolescentov. LFUK 2016

2. Horvátová, F., **Gerová, Z.** - Miroslava Podolinská: Determinanty zdravia v spôsobe života stredoškolskej mládeže Bratislavského samosprávneho kraja vo vzťahu k tlaku krvi. SZU 2016

**Personálne obsadenie odboru (oddelenia) podpory zdravia a Poradenského centra  
ochrany a podpory zdravia v roku 2016**

RÚVZ

tab. č. 1

<b>Pracovníci</b>	<b>Odbornosť - kvalifikácia (špecializačná skúška)</b>	<b>prac. mies- ta úväzok</b>	<b>Počet osôb</b>
Ved. odboru/oddelenia	MUDr.,CSc, samostatný vedecký pracovník IIa	1,0	1
Lekár - metodológ	MUDr.CSc, atest.2st. ;	1,0	1
Verejný zdravotník I. stupňa			
Verejný zdravotník II. stupňa	PhDr; 2x Mgr	3 x 1,0	3
DAHE			
AHE			
Zdravotná sestra	SZŠ s maturitou	1,0	1
Iný zdravotnícky pracovník			
Iný nezdravotnícky pracov- ník			
<b>S P O L U</b>		<b>6,0</b>	<b>6</b>

## Intervenčné a zdravotno-výchovné aktivity odboru podpory zdravia v roku 2016

Tab. č. 2a

RÚVZ

Číslo riadku	N á z o v a k t i v i t y		Počet aktivít	Cieľové skupiny			Iné
				Deti a mládež	Produktívny vek	Poproduktívny vek	
1.	Prioritné celospoločenské intervenčné aktivity podpory zdravia	- zvýšenie pohybovej aktivity	5	2	2	1	
		- ozdravovanie výživy	52	16	22	14	
		- podpora nefajčiara a Abstinencia	6	4	2		
		- prevencia drogových závislostí	2	2			
		- výchova k partnerstvu , rodičovstvu manžel. a prevencia pohl. chorôb HIV, AIDS	0				
		- Nemedikamentózne znižovanie krvného tlaku	0				
		- duševné zdravie	42		28	14	
			2			2	
S P O L U			109	24	54	31	
2.	Zdravotno-výchovné akcie pre obyvateľov a osobitných zameraní na témy a termíny podľa kalendára SZO		6		3	3	
3.	Regionálne intervenčné a informačné zdravotno-výchovné aktivity		52	16	22	14	
4.	Školenia a odborné semináre	- pracovníkov OPZ	10		10		
		- lektorov – laikov	19	8		11	
5.	Práca a spolupráca na výskumných a prieskumných úlohách		5	2	2	1	
6..	Aktivity v hromadných oznamovacích prostriedkoch		57		57		
7.	Spolupráca so štátnym, verejným, súkromným a tretím sektorom		16	2	11	3	
8.	Správy, rozbery pre orgány štátnej správy		5	2	1	2	
9.	Iné aktivity podľa cieľových skupín		2	1		1	
S P O L U			172	31	106	35	



Tab. č. 2b

	<b>Aktivita</b>	<b>Počet interve- novaných osôb</b>
<b>PROGRAM PODPO- RY ZDRAVIA ZNE- VÝHODNENÝCH KOMUNÍT</b>	Preventívna prehliadka/na podnet KP	<b>0</b>
	Očkovanie/na podnet KP	<b>0</b>
	Odber krvi/na podnet KP	<b>0</b>
	Detské poradne/na podnet KP	<b>0</b>
	Liečba choroby u lekára/na podnet KP	<b>0</b>
	Kontrola/na podnet KP	<b>0</b>
	Zdravotný preukaz poistenca/na podnet KP	<b>0</b>
	Prieskum monitorovania zdravotného stavu	<b>0</b>
	Edukácia/Zdrav. Výchova	<b>0</b>
	Návšteva novorodencov	<b>0</b>
	Počet návštev - obvodní lekári	<b>0</b>
	Počet návštev - obecné úrady	<b>0</b>
	Počet návštev - základné školy	<b>0</b>
	spolupráca s terénnymi sociálnymi pracovníkmi	<b>0</b>
	meranie tlaku krvi	<b>0</b>
	odvšivenie	<b>0</b>
	vypísanie žiadosti	<b>0</b>
	športové aktivity	<b>0</b>

Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2016 do 31.12.2016

Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14									
15-19	1	<b>0,5</b>	0,9	1	<b>0,2</b>	0,4	2	<b>0,3</b>	0,4
20-24	7	<b>3,3</b>	2,4	13	<b>2,8</b>	1,5	20	<b>2,9</b>	1,3
25-34	54	<b>25,6</b>	5,9	77	<b>16,4</b>	3,3	131	<b>19,2</b>	3,0
35-44	55	<b>26,1</b>	5,9	98	<b>20,9</b>	3,7	153	<b>22,5</b>	3,1
45-54	32	<b>15,2</b>	4,8	75	<b>16,0</b>	3,3	107	<b>15,7</b>	2,7
55-64	24	<b>11,4</b>	4,3	105	<b>22,3</b>	3,8	129	<b>18,9</b>	2,9
65 a viac	38	<b>18,0</b>	5,2	101	<b>21,5</b>	3,7	139	<b>20,4</b>	3,0
<b>SPOLU :</b>	<b>211</b>	<b>100,0</b>		<b>470</b>	<b>100,0</b>		<b>681</b>	<b>100,0</b>	

Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14									
15-19	2	<b>1,7</b>	2,3	1	<b>0,4</b>	0,7	3	<b>0,8</b>	0,8
20-24	0	<b>0,0</b>	0,0	3	<b>1,1</b>	1,2	3	<b>0,8</b>	0,8
25-34	29	<b>24,8</b>	7,8	19	<b>6,8</b>	2,9	48	<b>12,1</b>	3,2
35-44	30	<b>25,6</b>	7,9	44	<b>15,7</b>	4,2	74	<b>18,6</b>	3,8
45-54	16	<b>13,7</b>	6,2	66	<b>23,5</b>	5,0	82	<b>20,6</b>	4,0
55-64	15	<b>12,8</b>	6,1	81	<b>28,8</b>	5,3	96	<b>24,1</b>	4,2
65 a viac	25	<b>21,4</b>	7,4	67	<b>23,8</b>	5,0	92	<b>23,1</b>	4,1
<b>SPOLU :</b>	<b>117</b>	<b>100,0</b>		<b>281</b>	<b>100,0</b>		<b>398</b>	<b>100,0</b>	

**Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016**

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14									
15-19									
20-24	0	0,0	0,0	3	<b>4,4</b>	4,9	3	<b>3,4</b>	3,8
25-34	6	31,6	20,9	17	<b>25,0</b>	10,3	23	<b>26,4</b>	9,3
35-44	2	10,5	13,9	10	<b>14,7</b>	8,4	12	<b>13,8</b>	7,2
45-54	4	21,1	18,3	13	<b>19,1</b>	9,3	17	<b>19,5</b>	8,3
55-64	5	26,3	19,8	17	<b>25,0</b>	10,3	22	<b>25,3</b>	9,1
65 a viac	2	10,5	13,8	8	<b>11,8</b>	7,7	10	<b>11,5</b>	6,7
<b>SPOLU:</b>	<b>19</b>	<b>100,0</b>		<b>68</b>	<b>100,0</b>		<b>87</b>	<b>100,0</b>	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14									
15-19	0	0,0	0,0	1	1,1	2,2	1	0,9	1,7
20-24	0	0,0	0,0	1	1,1	2,2	1	0,9	1,7
25-34	1	3,3	6,4	3	3,4	3,8	4	3,4	3,3
35-44	5	16,7	13,3	7	8,0	5,7	12	10,3	5,5
45-54	7	23,3	15,1	24	27,6	9,4	31	26,5	8,0
55-64	7	23,3	15,1	28	32,2	9,8	35	29,9	8,3
65 a viac	10	33,3	16,9	23	26,4	9,3	33	28,2	8,2
<b>SPOLU:</b>	<b>30</b>	<b>100,0</b>		<b>87</b>	<b>100,0</b>		<b>117</b>	<b>100,0</b>	

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Základné	5	1,6	1,4	17	2,4	1,1	22	2,1	1,1
Učňovské	13	4,2	2,2	45	6,3	1,8	58	5,6	1,8
Stredoškolské s maturitou	182	58,1	5,5	454	63,3	3,5	636	61,7	3,5
Vysokoškolské	112	35,8	5,3	198	27,6	3,3	310	30,1	3,3
Neregistrované	0	0,0	0,0	3	0,4	0,5	3	0,3	0,5
<b>SPOLU:</b>	<b>312</b>	<b>100,0</b>		<b>717</b>	<b>100,0</b>		<b>1029</b>	<b>100,0</b>	







**Prehľad o počte výkonov v Poradenskom centre ochrany a podpory zdravia v roku 2016**

Tab.č.7

Poradňa	Výkon	Počet výkonov	Spolu	
Základná poradňa	Založenie karty klienta pre TZS	1097	9084	
	Antropometrické meranie (výška, hmotnosť, obvod pásu, obvod bokov)*	1097		
	Meranie TK, P *?	1097		
	Biochemické vyšetrenie ***	1097		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)	1097		
	Vyšetrenie	Smokerlyzerom		190
		Spirometrom		
	Vyplnenie Dotazníka celkovej životnej pohody	1097		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	1097		
	Odborné poradenstvo	1097		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	118		
Iné				
Poradňa zdravej výživy	Založenie karty klienta	1097	4388	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	1097		
	Zadanie údajov do príslušného software pre OHV	1097		
	Odborné poradenstvo	1097		
	Iné			
Poradňa odvykania od fajčenia	Meranie TK a pulzu		450	
	Meranie spirometrom			
	Meranie smokerlyzerom	190		
	Odborné poradenstvo	190		
	Iné	70		
Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Založenie karty klienta		250	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti, výkonnosti			
	Meranie spirometrom			
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, Kaliper, Omron)			
	Antropometria			
	Pohybová inštruktáž			
	Odborné poradenstvo	250		
	Iné			
Poradňa podpory psychického zdravia	Založenie karty klienta		18	
	Psychologické vyšetrenie	18		
	Anonymné odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení			
Poradňa pre deti a mládež	Založenie karty klienta			
	Odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
	Iné			
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Založenie karty klienta			
	Vyšetrenie pracovného rizika			
	Odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania TK	Založenie karty klienta			
	Meranie TK, P *?			
	Anamnéza			
	Odborné poradenstvo			
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení			
	Iné			
<b>Celkom</b>			<b>14190</b>	

## Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetřených klientů v poradni zdraví za období od 1.1.2016 do 31.12.2016

Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.																				
	rel.																				
	+-%																				
15-19	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0
	rel.	0,8	0,0	2,9	0,0	3,2	0,0	7,7	0,0	5,6	0,0	7,7	0,0	9,1	0,0	5,9	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0
	+-%	1,6	0,0	5,7	0,0	6,2	0,0	14,5	0,0	10,6	0,0	14,5	0,0	17,0	0,0	11,2	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0
20-24	abs.	5	2	6	0	5	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	5	2	4	0
	rel.	4,0	2,3	17,6	0,0	16,1	0,0	7,7	0,0	5,6	0,0	7,7	0,0	9,1	0,0	5,9	0,0	5,8	1,6	14,3	0,0
	+-%	3,5	3,1	12,8	0,0	12,9	0,0	14,5	0,0	10,6	0,0	14,5	0,0	17,0	0,0	11,2	0,0	4,9	2,2	13,0	0,0
25-34	abs.	40	16	11	1	9	3	2	4	4	2	3	3	3	3	4	2	35	21	11	3
	rel.	32,2	18,4	32,4	8,3	29,0	21,4	15,4	30,8	22,2	25,0	23,1	23,1	27,3	20,0	23,5	22,2	40,7	16,9	39,3	25,0
	+-%	8,2	8,1	15,7	15,6	16,0	21,5	19,6	25,1	19,2	30,0	22,9	22,9	26,3	20,2	20,2	27,2	10,4	6,6	18,1	24,5
35-44	abs.	29	25	5	0	6	1	3	2	4	1	3	2	3	2	4	1	22	31	5	0
	rel.	23,4	28,7	14,7	0,0	19,4	7,1	23,1	15,4	22,2	12,5	23,1	15,4	27,3	13,3	23,5	11,1	25,6	25,0	17,9	0,0
	+-%	7,5	9,5	11,9	0,0	13,9	13,5	22,9	19,6	19,2	22,9	22,9	19,6	26,3	17,2	20,2	20,5	9,2	7,6	14,2	0,0
45-54	abs.	18	13	3	5	7	2	2	3	4	1	1	4	1	4	2	3	4	27	5	3
	rel.	14,5	14,9	8,8	41,7	22,6	14,3	15,4	23,1	22,2	12,5	7,7	30,8	9,1	26,7	11,8	33,3	4,7	21,8	17,9	25,0
	+-%	6,2	7,5	9,5	27,9	14,7	18,3	19,6	22,9	19,2	22,9	14,5	25,1	17,0	22,4	15,3	30,8	4,5	7,3	14,2	24,5
55-64	abs.	10	14	6	3	2	7	3	3	2	4	3	3	1	5	3	3	3	21	1	5
	rel.	8,1	16,1	17,6	25,0	6,5	50,0	23,1	23,1	11,1	50,0	23,1	23,1	9,1	33,3	17,6	33,3	3,5	16,9	3,6	41,7
	+-%	4,8	7,7	12,8	24,5	8,6	26,2	22,9	22,9	14,5	34,6	22,9	22,9	17,0	23,9	18,1	30,8	3,9	6,6	6,9	27,9
65 a viac	abs.	21	17	2	3	1	1	1	1	2	0	1	1	1	1	2	0	17	21	2	1
	rel.	16,9	19,5	5,9	25,0	3,2	7,1	7,7	7,7	11,1	0,0	7,7	7,7	9,1	6,7	11,8	0,0	19,8	16,9	7,1	8,3
	+-%	6,6	8,3	7,9	24,5	6,2	13,5	14,5	14,5	14,5	0,0	14,5	14,5	17,0	12,6	15,3	0,0	8,4	6,6	9,5	15,6
<b>SPOLU: 100%</b>		<b>124</b>	<b>87</b>	<b>34</b>	<b>12</b>	<b>31</b>	<b>14</b>	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>18</b>	<b>8</b>	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>11</b>	<b>15</b>	<b>17</b>	<b>9</b>	<b>86</b>	<b>124</b>	<b>28</b>	<b>12</b>



Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
		abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
0-14	abs.																				
	rel.																				
	+-%																				
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	1,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	1,4	0,0	0,0
20-24	abs.	9	3	4	0	2	2	1	2	3	0	2	1	1	2	3	0	9	2	1	2
	rel.	4,6	1,1	3,1	0,0	2,5	4,3	2,9	4,3	5,6	0,0	5,3	2,3	2,4	5,1	4,7	0,0	3,3	1,0	1,6	2,5
	+-%	2,9	1,3	3,0	0,0	3,4	5,9	5,5	5,9	6,1	0,0	7,1	4,5	4,6	6,9	5,2	0,0	2,1	1,4	3,2	3,5
25-34	abs.	58	21	36	4	25	5	9	13	19	2	15	7	13	9	18	3	66	13	25	5
	rel.	29,6	7,8	27,7	12,5	30,9	10,9	25,7	28,3	35,2	8,0	39,5	16,3	31,0	23,1	28,1	20,0	24,4	6,7	41,0	6,3
	+-%	6,4	3,2	7,7	11,5	10,1	9,0	14,5	13,0	12,7	10,6	15,5	11,0	14,0	13,2	11,0	20,2	5,1	3,5	12,3	5,4
35-44	abs.	47	49	24	2	19	11	5	7	10	2	8	4	8	4	11	1	71	24	9	15
	rel.	24,0	18,2	18,5	6,3	23,5	23,9	14,3	15,2	18,5	8,0	21,1	9,3	19,0	10,3	17,2	6,7	26,2	12,3	14,8	19,0
	+-%	6,0	4,6	6,7	8,4	9,2	12,3	11,6	10,4	10,4	10,6	13,0	8,7	11,9	9,5	9,2	12,6	5,2	4,6	8,9	8,6
45-54	abs.	24	50	25	7	14	8	6	9	11	4	5	10	8	7	11	4	37	35	8	23
	rel.	12,2	18,6	19,2	21,9	17,3	17,4	17,1	19,6	20,4	16,0	13,2	23,3	19,0	17,9	17,2	26,7	13,7	17,9	13,1	29,1
	+-%	4,6	4,6	6,8	14,3	8,2	11,0	12,5	11,5	10,7	14,4	10,7	12,6	11,9	12,0	9,2	22,4	4,1	5,4	8,5	10,0
55-64	abs.	25	78	26	7	15	15	7	12	6	12	3	16	8	11	13	5	45	58	12	23
	rel.	12,8	29,0	20,0	21,9	18,5	32,6	20,0	26,1	11,1	48,0	7,9	37,2	19,0	28,2	20,3	33,3	16,6	29,7	19,7	29,1
	+-%	4,7	5,4	6,9	14,3	8,5	13,5	13,3	12,7	8,4	19,6	8,6	14,4	11,9	14,1	9,9	23,9	4,4	6,4	10,0	10,0
65 a viac	abs.	33	68	15	12	6	5	7	3	5	5	5	5	4	6	8	2	40	61	6	11
	rel.	16,8	25,3	11,5	37,5	7,4	10,9	20,0	6,5	9,3	20,0	13,2	11,6	9,5	15,4	12,5	13,3	14,8	31,3	9,8	13,9
	+-%	5,2	5,2	5,5	16,8	5,7	9,0	13,3	7,1	7,7	15,7	10,7	9,6	8,9	11,3	8,1	17,2	4,2	6,5	7,5	7,6
<b>SPOLU: 100%</b>		<b>196</b>	<b>269</b>	<b>130</b>	<b>32</b>	<b>81</b>	<b>46</b>	<b>35</b>	<b>46</b>	<b>54</b>	<b>25</b>	<b>38</b>	<b>43</b>	<b>42</b>	<b>39</b>	<b>64</b>	<b>15</b>	<b>271</b>	<b>195</b>	<b>61</b>	<b>79</b>

## Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR		
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	
0-14	abs.																					
	rel.																					
	+-%																					
15-19	abs.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2	3,2	0,0	
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,4	6,2	0,0	
20-24	abs.	20	10	2	0	4	4	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	15	15	6	0	
	rel.	33,3	19,6	5,3	0,0	12,1	28,6	5,3	13,3	4,8	15,4	7,1	10,0	7,7	9,5	5,3	13,3	28,8	24,2	19,4	0,0	
	+-%	11,9	10,9	7,1	0,0	11,1	23,7	10,0	17,2	9,1	19,6	13,5	13,1	14,5	12,6	10,0	17,2	12,3	10,7	13,9	0,0	
35-44	abs.	14	15	9	1	6	3	3	2	2	3	2	3	2	3	2	3	13	15	8	2	
	rel.	23,3	29,4	23,7	16,7	18,2	21,4	15,8	13,3	9,5	23,1	14,3	15,0	15,4	14,3	10,5	20,0	25,0	24,2	25,8	10,0	
	+-%	10,7	12,5	13,5	29,8	13,2	21,5	16,4	17,2	12,6	22,9	18,3	15,6	19,6	15,0	13,8	20,2	11,8	10,7	15,4	13,1	
45-54	abs.	11	5	9	0	7	2	4	4	6	2	1	7	2	6	4	4	4	12	4	4	
	rel.	18,3	9,8	23,7	0,0	21,2	14,3	21,1	26,7	28,6	15,4	7,1	35,0	15,4	28,6	21,1	26,7	7,7	19,4	12,9	20,0	
	+-%	9,8	8,2	13,5	0,0	13,9	18,3	18,3	22,4	19,3	19,6	13,5	20,9	19,6	19,3	18,3	22,4	7,2	9,8	11,8	17,5	
55-64	abs.	6	9	6	1	7	1	6	1	6	1	4	3	3	4	6	1	8	7	6	2	
	rel.	10,0	17,6	15,8	16,7	21,2	7,1	31,6	6,7	28,6	7,7	28,6	15,0	23,1	19,0	31,6	6,7	15,4	11,3	19,4	10,0	
	+-%	7,6	10,5	11,6	29,8	13,9	13,5	20,9	12,6	19,3	14,5	23,7	15,6	22,9	16,8	20,9	12,6	9,8	7,9	13,9	13,1	
65 a viac	abs.	9	12	12	4	8	4	5	6	6	5	6	5	5	6	6	5	12	11	6	12	
	rel.	15,0	23,5	31,6	66,7	24,2	28,6	26,3	40,0	28,6	38,5	42,9	25,0	38,5	28,6	31,6	33,3	23,1	17,7	19,4	60,0	
	+-%	9,0	11,6	14,8	37,7	14,6	23,7	19,8	24,8	19,3	26,4	25,9	19,0	26,4	19,3	20,9	23,9	11,5	9,5	13,9	21,5	
<b>SPOLU:</b>	<b>100%</b>	<b>60</b>	<b>51</b>	<b>38</b>	<b>6</b>	<b>33</b>	<b>14</b>	<b>19</b>	<b>15</b>	<b>21</b>	<b>13</b>	<b>14</b>	<b>20</b>	<b>13</b>	<b>21</b>	<b>19</b>	<b>15</b>	<b>52</b>	<b>62</b>	<b>31</b>	<b>20</b>	

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	1,7	2,0	1,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,2	2,4	3,9	2,0
15-19	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	1,1	0,0	0,9	0,0	1,0	0,0	1,9	0,0	1,5	0,0	2,1	0,0	1,7	0,0	1,2	0,0	0,6	0,0	2,0	0,0
	+-%	2,1	0,0	1,7	0,0	1,9	0,0	3,6	0,0	3,0	0,0	4,0	0,0	3,4	0,0	2,4	0,0	1,2	0,0	3,9	0,0
20-24	abs.	2	2	2	0	3	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	3	1	2	1
	rel.	2,2	1,1	1,8	0,0	2,9	0,0	0,0	1,6	1,5	0,0	2,1	0,0	1,7	0,0	1,2	0,0	1,9	0,9	4,0	1,0
	+-%	3,0	1,5	2,4	0,0	3,2	0,0	0,0	3,1	3,0	0,0	4,0	0,0	3,4	0,0	2,4	0,0	2,1	1,7	5,4	2,0
25-34	abs.	14	5	7	0	6	1	2	2	4	0	2	2	2	2	4	0	18	1	3	4
	rel.	15,4	2,7	6,2	0,0	5,8	2,0	3,7	3,2	6,2	0,0	4,2	2,9	3,4	3,4	4,9	0,0	11,4	0,9	6,0	4,0
	+-%	7,4	2,3	4,4	0,0	4,5	4,0	5,0	4,3	5,8	0,0	5,7	4,0	4,7	4,7	4,7	0,0	5,0	1,7	6,6	4,0
35-44	abs.	26	15	15	1	16	2	6	6	12	0	9	3	8	4	12	0	34	7	9	4
	rel.	28,6	8,1	13,3	2,9	15,5	4,1	11,1	9,5	18,5	0,0	18,8	4,3	13,8	6,9	14,8	0,0	21,5	6,1	18,0	4,1
	+-%	9,3	3,9	6,3	5,5	7,0	5,5	8,4	7,2	9,4	0,0	11,0	4,8	8,9	6,5	7,7	0,0	6,4	4,4	10,6	4,0
45-54	abs.	21	46	33	3	23	13	15	15	17	13	11	19	13	17	17	13	35	32	14	21
	rel.	23,1	24,9	29,2	8,6	22,3	26,5	27,8	23,8	26,2	26,0	22,9	27,5	22,4	29,3	21,0	38,2	22,2	27,8	28,0	21,6
	+-%	8,7	6,2	8,4	9,3	8,0	12,4	11,9	10,5	10,7	12,2	11,9	10,5	10,7	11,7	8,9	16,3	6,5	8,2	12,4	8,2
55-64	abs.	16	63	33	12	33	19	16	24	18	20	13	27	20	19	25	13	36	39	14	24
	rel.	17,6	34,1	29,2	34,3	32,0	38,8	29,6	38,1	27,7	40,0	27,1	39,1	34,5	32,8	30,9	38,2	22,8	33,9	28,0	24,7
	+-%	7,8	6,8	8,4	15,7	9,0	13,6	12,2	12,0	10,9	13,6	12,6	11,5	12,2	12,1	10,1	16,3	6,5	8,7	12,4	8,6
65 a viac	abs.	11	54	22	19	21	14	14	15	12	17	11	18	13	16	21	8	30	33	6	42
	rel.	12,1	29,2	19,5	54,3	20,4	28,6	25,9	23,8	18,5	34,0	22,9	26,1	22,4	27,6	25,9	23,5	19,0	28,7	12,0	43,3
	+-%	6,7	6,6	7,3	16,5	7,8	12,6	11,7	10,5	9,4	13,1	11,9	10,4	10,7	11,5	9,5	14,3	6,1	8,3	9,0	9,9
<b>SPOLU:</b>	<b>100%</b>	<b>91</b>	<b>185</b>	<b>113</b>	<b>35</b>	<b>103</b>	<b>49</b>	<b>54</b>	<b>63</b>	<b>65</b>	<b>50</b>	<b>48</b>	<b>69</b>	<b>58</b>	<b>58</b>	<b>81</b>	<b>34</b>	<b>158</b>	<b>115</b>	<b>50</b>	<b>97</b>

## Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u prvý raz vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tab. č. 10a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	1	3	13	7	2	5	5	36
	rel.	0,0	100,0	42,9	23,2	13,0	6,7	21,7	13,2	17,2
	+-%	0,0	0,0	36,7	11,1	9,0	8,9	16,9	10,7	5,1
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	2	19	16	7	1	3	48
	rel.	0,0	0,0	28,6	33,9	29,6	23,3	4,3	7,9	23,0
	+-%	0,0	0,0	33,5	12,4	12,2	15,1	8,3	8,6	5,7
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	1	14	15	7	4	12	53
	rel.	0,0	0,0	14,3	25,0	27,8	23,3	17,4	31,6	25,4
	+-%	0,0	0,0	25,9	11,3	11,9	15,1	15,5	14,8	5,9
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	1	8	14	12	10	13	58
	rel.	0,0	0,0	14,3	14,3	25,9	40,0	43,5	34,2	27,8
	+-%	0,0	0,0	25,9	9,2	11,7	17,5	20,3	15,1	6,1
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	1	2	2	3	5	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	1,8	3,7	6,7	13,0	13,2	6,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	3,5	5,0	8,9	13,8	10,7	3,3
6. Hypertenzia III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	1	0	0	0	0	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
<b>S P O L U</b>	<b>abs.</b>	0	1	7	56	54	30	23	38	209
<b>HYPERTENZIA</b>	abs.	0	0	1	10	16	14	13	18	72
	rel.	0,0	0,0	14,3	17,9	29,6	46,7	56,5	47,4	34,4
	+-%	0,0	0,0	25,9	10,0	12,2	17,9	20,3	15,9	6,4

Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	9	54	37	21	23	7	152
	rel.	0,0	0,0	81,8	68,4	38,5	28,4	22,5	7,1	3,7
	+-%	0,0	0,0	22,8	10,3	9,7	10,3	8,1	5,1	4,3
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	1	18	25	15	23	20	103
	rel.	0,0	0,0	9,1	22,8	26,0	20,3	22,5	20,4	22,2
	+-%	0,0	0,0	17,0	9,2	8,8	9,2	8,1	8,0	3,8
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	1	4	19	16	22	13	76
	rel.	0,0	0,0	9,1	5,1	19,8	21,6	21,6	13,3	16,3
	+-%	0,0	0,0	17,0	4,8	8,0	9,4	8,0	6,7	3,4
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	2	14	18	26	36	98
	rel.	0,0	0,0	0,0	2,5	14,6	24,3	25,5	36,7	21,1
	+-%	0,0	0,0	0,0	3,5	7,1	9,8	8,5	9,5	3,7
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	1	1	3	8	16	29
	rel.	0,0	0,0	0,0	1,3	1,0	4,1	7,8	16,3	6,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	2,5	2,0	4,5	5,2	7,3	2,2
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	1	0	6	7
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	6,1	1,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0	4,7	1,1
<b>S P O L U</b>	abs.	0	0	11	79	96	74	102	98	465
<b>HYPERTENZIA</b>	abs.	0	0	0	3	15	22	34	58	134
	rel.	0,0	0,0	0,0	3,8	15,6	29,7	33,3	59,2	28,8
	+-%	0,0	0,0	0,0	4,2	7,3	10,4	9,1	9,7	4,1
<b>CELKOM</b>	abs.	0	1	18	135	150	104	125	136	674

## Výsledky hodnotenia skríningu tlaku krvi u opakovane vyšetrených klientov za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tab.č.11a

Muži	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	7	7	5	5	5	29
	rel.	0,0	0,0	0,0	25,0	26,9	33,3	33,3	26,3	28,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	16,0	17,0	23,9	23,9	19,8	8,7
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	abs.	0	0	0	8	8	3	2	4	25
	rel.	0,0	0,0	0,0	28,6	30,8	20,0	13,3	21,1	24,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	16,7	17,7	20,2	17,2	18,3	8,3
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	12	7	3	2	2	26
	rel.	0,0	0,0	0,0	42,9	26,9	20,0	13,3	10,5	25,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	18,3	17,0	20,2	17,2	13,8	8,4
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	1	4	4	6	5	20
	rel.	0,0	0,0	0,0	3,6	15,4	26,7	40,0	26,3	19,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	6,9	13,9	22,4	24,8	19,8	7,6
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	3	3
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,8	2,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,4	3,2
S P O L U	abs.	0	0	0	28	26	15	15	19	103
	abs.	0	0	0	1	4	4	6	8	23
<b>HYPERTENZIA</b>	rel.	0,0	0,0	0,0	3,6	15,4	26,7	40,0	42,1	22,3
	+-%	0,0	0,0	0,0	6,9	13,9	22,4	24,8	22,2	8,0

Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	1	2	15	29	27	21	6	102
	rel.	0,0	100,0	50,0	78,9	76,3	42,2	30,0	11,5	40,6
	+-%	0,0	0,0	49,0	18,3	13,5	12,1	10,7	8,7	6,1
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	1	2	6	16	15	12	52
	rel.	0,0	0,0	25,0	10,5	15,8	25,0	21,4	23,1	20,7
	+-%	0,0	0,0	42,4	13,8	11,6	10,6	9,6	11,5	5,0
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	1	2	1	11	13	10	38
	rel.	0,0	0,0	25,0	10,5	2,6	17,2	18,6	19,2	15,1
	+-%	0,0	0,0	42,4	13,8	5,1	9,2	9,1	10,7	4,4
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	2	8	15	18	45
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	12,5	21,4	34,6	17,9
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	8,1	9,6	12,9	4,7
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	2	6	5	13
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,1	8,6	9,6	5,2
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,3	6,6	8,0	9,7
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	0,4
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	0,8
<b>S P O L U</b>	abs.	0	1	4	19	38	64	70	52	251
<b>HYPERTENZIA</b>	abs.	0	0	0	0	2	10	21	24	59
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	5,3	15,6	30,0	46,2	23,5
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	7,1	8,9	10,7	13,5	5,2
<b>CELKOM</b>	abs.	0	1	4	47	64	79	85	71	354

Ružinovská+Kýčerského

## Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Tab. č. 12a

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži		Abs	27	11	16	23	23	18	6	0	13	12	1	0
	Pokles	Rel	26,5	25,6	36,4	22,3	22,3	48,6	16,2	0,0	35,1	32,4	1,0	0,0
		+-%	8,6	13,0	14,2	8,0	8,0	16,1	11,9	0,0	15,4	15,1	1,9	0,0
			Abs	50	26	9	69	64	7	11	37	4	4	98
	Nezmenené	Rel	49,0	60,5	20,5	67,0	62,1	18,9	29,7	100,0	10,8	10,8	94,2	90,7
		+-%	9,7	14,6	11,9	9,1	9,4	12,6	14,7	0,0	10,0	10,0	4,5	8,7
			Abs	25	6	19	11	16	12	20	0	20	21	5
	Nárast	Rel	24,5	14,0	43,2	10,7	15,5	32,4	54,1	0,0	54,1	56,8	4,8	9,3
		+-%	8,3	10,4	14,6	6,0	7,0	15,1	16,1	0,0	16,1	16,0	4,1	8,7
		<b>Celkom</b>	<b>100%</b>	<b>102</b>	<b>43</b>	<b>44</b>	<b>103</b>	<b>103</b>	<b>37</b>	<b>37</b>	<b>37</b>	<b>37</b>	<b>104</b>	<b>43</b>
Ženy		Abs	43	38	39	64	63	53	31	0	34	38	12	5
	Pokles	Rel	17,1	24,8	25,7	25,6	25,2	41,4	24,2	0,0	26,6	29,7	4,7	3,3
		+-%	4,6	6,8	6,9	5,4	5,4	8,5	7,4	0,0	7,7	7,9	2,6	2,8
			Abs	130	91	26	144	146	41	40	128	12	26	205
	Nezmenené	Rel	51,6	59,5	17,1	57,6	58,4	32,0	31,3	100,0	9,4	20,3	81,0	83,7
		+-%	6,2	7,8	6,0	6,1	6,1	8,1	8,0	0,0	5,0	7,0	4,8	5,9
			Abs	79	24	87	42	41	34	57	0	82	64	36
	Nárast	Rel	31,3	15,7	57,2	16,8	16,4	26,6	44,5	0,0	64,1	50,0	14,2	13,1
		+-%	5,7	5,8	7,9	4,6	4,6	7,7	8,6	0,0	8,3	8,7	4,3	5,3
		<b>Celkom</b>	<b>100%</b>	<b>252</b>	<b>153</b>	<b>152</b>	<b>250</b>	<b>250</b>	<b>128</b>	<b>128</b>	<b>128</b>	<b>128</b>	<b>253</b>	<b>153</b>
Spolu		Abs	70	49	55	87	86	71	37	0	47	50	13	5
	Pokles	Rel	19,8	25,0	28,1	24,6	24,4	43,0	22,4	0,0	28,5	30,3	3,6	2,6
		+-%	4,1	6,1	6,3	4,5	4,5	7,6	6,4	0,0	6,9	7,0	1,9	2,2
			Abs	180	117	35	213	210	48	51	165	16	30	303
	Nezmenené	Rel	50,8	59,7	17,9	60,3	59,5	29,1	30,9	100,0	9,7	18,2	84,9	85,2
		+-%	5,2	6,9	5,4	5,1	5,1	6,9	7,1	0,0	4,5	5,9	3,7	5,0
			Abs	104	30	106	53	57	46	77	0	102	85	41
	Nárast	Rel	29,4	15,3	54,1	15,0	16,1	27,9	46,7	0,0	61,8	51,5	11,5	12,2
		+-%	4,7	5,0	7,0	3,7	3,8	6,8	7,6	0,0	7,4	7,6	3,3	4,6
		<b>Celkom</b>	<b>100%</b>	<b>354</b>	<b>196</b>	<b>196</b>	<b>353</b>	<b>353</b>	<b>165</b>	<b>165</b>	<b>165</b>	<b>165</b>	<b>357</b>	<b>196</b>



**Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016**

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
<i>Muži</i>	<b>Abs</b>	12	8	9	2	5	2	0	0	9	7	1	0	
	<b>Pokles</b>	<b>Rel</b>	30,8	66,7	75,0	100,0	83,3	16,7	0,0	0,0	45,0	77,8	2,1	0,0
		<b>+-%</b>	14,5	26,7	24,5	0,0	29,8	21,1	0,0	0,0	21,8	27,2	4,1	0,0
	<b>Abs</b>	24	4	0	0	1	3	4	16	2	0	46	8	
	<b>Nezmenené</b>	<b>Rel</b>	61,5	33,3	0,0	0,0	16,7	25,0	66,7	100,0	10,0	0,0	97,9	100,0
		<b>+-%</b>	15,3	26,7	0,0	0,0	29,8	24,5	37,7	0,0	13,1	0,0	4,1	0,0
	<b>Nárast</b>	<b>Abs</b>	3	0	3	0	0	7	2	0	9	2	0	0
		<b>Rel</b>	7,7	0,0	25,0	0,0	0,0	58,3	33,3	0,0	45,0	22,0	0,0	0,0
		<b>+-%</b>	8,4	0,0	24,5	0,0	0,0	27,9	37,7	0,0	21,8	27,2	0,0	0,0
<b>Celkom</b>	<b>100%</b>	<b>39</b>	<b>12</b>	<b>12</b>	<b>2</b>	<b>6</b>	<b>12</b>	<b>6</b>	<b>16</b>	<b>20</b>	<b>9</b>	<b>47</b>	<b>8</b>	
<i>Ženy</i>	<b>Abs</b>	36	18	15	6	13	14	15	0	17	9	7	5	
	<b>Pokles</b>	<b>Rel</b>	25,9	42,9	60,0	66,7	76,5	31,8	41,7	0,0	51,5	47,4	8,0	6,3
		<b>+-%</b>	7,3	15,0	19,2	30,8	20,2	13,8	16,1	0,0	17,1	22,5	5,7	5,4
	<b>Nezmenené</b>	<b>Abs</b>	75	22	7	3	3	15	13	49	3	6	69	71
		<b>Rel</b>	54,0	52,4	28,0	33,3	17,6	34,1	36,1	100,0	9,1	31,6	79,3	89,9
		<b>+-%</b>	8,3	15,1	17,6	30,8	18,1	14,0	15,7	0,0	9,8	20,9	8,5	6,7
	<b>Nárast</b>	<b>Abs</b>	28	2	3	0	1	15	8	0	13	4	11	3
		<b>Rel</b>	20,1	4,8	12,0	0,0	5,9	34,1	22,2	0,0	39,4	21,1	12,6	3,8
		<b>+-%</b>	6,7	6,4	12,7	0,0	11,2	14,0	13,6	0,0	16,7	18,3	7,0	4,2
<b>Celkom</b>	<b>100%</b>	<b>139</b>	<b>42</b>	<b>25</b>	<b>9</b>	<b>17</b>	<b>44</b>	<b>36</b>	<b>49</b>	<b>33</b>	<b>19</b>	<b>87</b>	<b>79</b>	
<i>Spolu</i>	<b>Abs</b>	48	26	24	8	18	16	15	0	26	16	8	5	
	<b>Pokles</b>	<b>Rel</b>	27,0	48,1	64,9	72,7	78,3	28,6	35,7	0,0	49,1	57,1	6,0	5,7
		<b>+-%</b>	6,5	13,3	15,4	26,3	16,9	11,8	14,5	0,0	13,5	18,3	4,0	4,9
	<b>Abs</b>	99	26	7	3	4	18	17	65	5	6	115	79	
	<b>Nezmenené</b>	<b>Rel</b>	55,6	48,1	18,9	27,3	17,4	32,1	40,5	100,0	9,4	21,4	85,8	90,8
		<b>+-%</b>	7,3	13,3	12,6	26,3	15,5	12,2	14,8	0,0	7,9	15,2	5,9	6,1
	<b>Abs</b>	31	2	6	0	1	22	10	0	22	6	11	3	
	<b>Nárast</b>	<b>Rel</b>	17,4	3,7	16,2	0,0	4,3	39,3	23,8	0,0	41,5	21,4	8,2	3,4
		<b>+-%</b>	5,6	5,0	11,9	0,0	8,3	12,8	12,9	0,0	13,3	15,2	4,6	3,8
<b>Celkom</b>	<b>100%</b>	<b>178</b>	<b>54</b>	<b>37</b>	<b>11</b>	<b>23</b>	<b>56</b>	<b>42</b>	<b>65</b>	<b>53</b>	<b>28</b>	<b>134</b>	<b>87</b>	

## Návštevnosť základnej poradne od 1.1.2016 do 31.12.2016

## Základné - prvé vyšetrenie

Tab.č.3

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0
15-19	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0
20-24	0	<b>0,0</b>	0,0	1	<b>7,1</b>	13,5	1	<b>6,3</b>	11,9
25-34	0	<b>0,0</b>	0,0	4	<b>28,6</b>	23,7	4	<b>25,0</b>	21,2
35-44	0	<b>0,0</b>	0,0	2	<b>14,3</b>	18,3	2	<b>12,5</b>	16,2
45-54	0	<b>0,0</b>	0,0	2	<b>14,3</b>	18,3	2	<b>12,5</b>	16,2
55-64	2	<b>100,0</b>	0,0	1	<b>7,1</b>	13,5	3	<b>18,8</b>	19,1
65 a viac	0	<b>0,0</b>	0,0	4	<b>28,6</b>	23,7	4	<b>25,0</b>	21,2
<b>SPOLU :</b>	<b>2</b>	<b>100,0</b>		<b>14</b>	<b>100,0</b>		<b>16</b>	<b>100,0</b>	

## Kontrolné vyšetrenie

VEKOVÁ SKUPINA	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]	Abs.	%	+ - [%]
0-14	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0
15-19	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0
20-24	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0
25-34	1	<b>33,3</b>	53,3	0	<b>0,0</b>	0,0	1	<b>20,0</b>	35,1
35-44	0	<b>0,0</b>	0,0	1	<b>50,0</b>	69,3	1	<b>20,0</b>	35,1
45-54	1	<b>33,3</b>	53,3	0	<b>0,0</b>	0,0	1	<b>20,0</b>	35,1
55-64	1	<b>33,3</b>	53,3	1	<b>50,0</b>	69,3	2	<b>40,0</b>	42,9
65 a viac	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0	0	<b>0,0</b>	0,0
<b>SPOLU :</b>	<b>3</b>	<b>100,0</b>		<b>2</b>	<b>100,0</b>		<b>5</b>	<b>100,0</b>	

**Počet štandardných vyšetrení u klientov, ktorým sa vyšetrilo riziko kardiovaskulárnych chorôb za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016**

Základné - prvé vyšetrenie

Tab. č. 4

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	1	7,7	14,5	1	6,7	12,6
25-34	0	0,0	0,0	4	30,8	25,1	4	26,7	22,4
35-44	0	0,0	0,0	2	15,4	19,6	2	13,3	17,2
45-54	0	0,0	0,0	1	7,7	14,5	1	6,7	12,6
55-64	2	100,0	0,0	1	7,7	14,5	3	20,0	20,2
65 a viac	0	0,0	0,0	4	30,8	25,1	4	26,7	22,4
<b>SPOLU:</b>	<b>2</b>	<b>100,0</b>		<b>13</b>	<b>100,0</b>		<b>15</b>	<b>100,0</b>	

Kontrolné vyšetrenie

Veková skupina	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
0 -14	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
15-19	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
20-24	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
25-34	1	33,3	53,3	0	0,0	0,0	1	20,0	35,1
35-44	0	0,0	0,0	1	50,0	69,3	1	20,0	35,1
45-54	1	33,3	53,3	0	0,0	0,0	1	20,0	35,1
55-64	1	33,3	53,3	1	50,0	69,3	2	40,0	42,9
65 a viac	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
<b>SPOLU:</b>	<b>3</b>	<b>100,0</b>		<b>2</b>	<b>100,0</b>		<b>5</b>	<b>100,0</b>	

**Spektrum klientov vo veku od 0 do 99 rokov vyšetrených v poradni zdravia  
podľa vzdelania za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016**

Tab. č. 5

Vzdelanie	MUŽI			ŽENY			SPOLU		
	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]	Abs.	%	+ [%]
Základné	0	0,0	0,0	1	6,7	12,6	1	5,0	12,6
Učňovské	1	20,0	35,1	3	20,0	20,2	4	20,0	20,2
Stredoškolské s maturitou	2	40,0	42,9	8	53,3	25,2	10	50,0	25,2
Vysokoškolské	2	40,0	42,9	3	20,0	20,2	5	25,0	20,0
Neregistrované	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
<b>SPOLU:</b>	<b>5</b>	<b>100,0</b>		<b>15</b>	<b>100,0</b>		<b>20</b>	<b>100,0</b>	





**Prehľad o počte výkonov v Poradenskom centre ochrany a podpory zdravia  
v roku 2016**

Tab.č.7

Poradňa	Výkon	Počet výkonov	Spolu	
Základná poradňa	Založenie karty klienta pre TZS	16	260	
	Antropometrické meranie (výška, hmotnosť, obvod pásu, obvod bokov)*	21		
	Meranie TK, P	105		
	Biochemické vyšetrenie	21		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, <b>Kaliper</b> , Omron)	21		
	Vyšetrenie	Smokerlyzerom		0
		Spirometrom		0
	Vyplnenie Dotazníka celkovej životnej pohody	21		
	Stanovenie rizikového skóre KVCH podľa TZS	20		
	Odborné poradenstvo	21		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	2		
Iné (Ekg, tel. a int. poradenstvo, zadávanie do PC)	12			
Poradňa zdravej výživy	Založenie karty klienta	0	21	
	Vyplnenie dotazníka o stravovacích zvyklostiach	0		
	Zadanie údajov do príslušného software pre OHV	0		
	Odborné poradenstvo	21		
	Iné	0		
Poradňa odvykania od fajčenia	Meranie TK a pulzu	0	5	
	Meranie spirometrom	0		
	Meranie smokerlyzerom	0		
	Odborné poradenstvo	0		
	Iné (motivácia k ukončeniu fajčenia)	5		
Poradňa optimalizovania pohybovej aktivity	Založenie karty klienta	0	100	
	Vyšetrenie funkčnej zdatnosti, výkonnosti	0		
	Meranie spirometrom	0		
	Vyšetrenie % tuku (Bodystat, <b>Kaliper</b> , Omron)	0		
	Antropometria	0		
	Pohybová inštruktáž	90		
	Odborné poradenstvo	0		
Iné (motivácia k fyzickej aktivite)	10			
Poradňa podpory psychického zdravia	Založenie karty klienta	0	0	
	Psychologické vyšetrenie	0		
	Motivačné poradenstvo na podporu psychického zdravia	0		
	Odporúčanie do siete zdrav. zariadení	0		
Poradňa pre deti a mládež	Založenie karty klienta	0	0	
	Odborné poradenstvo	0		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0		
	Iné	0		
Poradňa ochrany a podpory zdravia pri práci	Založenie karty klienta	0	0	
	Vyšetrenie pracovného rizika	0		
	Odborné poradenstvo	0		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	0		
	Iné	0		
Poradňa nefarmakologického ovplyvňovania TK	Založenie karty klienta	0	320	
	Meranie TK, P	158		
	Anamnéza	48		
	Odborné poradenstvo	48		
	Odporúčanie do siete zdravotníckych zariadení	4		
	Iné (inštruktáž samomerania krvného tlaku doma)	62		
<b>Celkom</b>			<b>706</b>	

Výsledky biochemických vyšetření prvýkrát vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016  
Muži

Tab. č. 8a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	1	1
	rel.	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0	100,0	100,0
	+-%		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>SPOLU: 100%</b>		<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>



Ženy

Tab. č. 8b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1
	rel.	14,3	0,0	9,1	0,0	9,1	0,0	16,7	0,0	9,1	0,0	14,3	0,0	14,3	0,0	10,0	0,0	14,3	0,0	0,0	9,1
	+-%	25,9	0,0	17,0	0,0	17,0	0,0	29,8	0,0	17,0	0,0	25,9	0,0	25,9	0,0	18,6	0,0	25,9	0,0	0,0	17,0
25-34	abs.	3	1	4	0	4	0	3	1	4	0	3	1	3	1	3	1	3	1	0	4
	rel.	42,9	14,3	36,4	0,0	36,4	0,0	50,0	12,5	36,4	0,0	42,9	14,3	42,9	14,3	30,0	25,0	42,9	16,7	0,0	36,4
	+-%	36,7	25,9	28,4	0,0	28,4	0,0	40,0	22,9	28,4	0,0	36,7	25,9	36,7	25,9	28,4	42,4	36,7	29,8	0,0	28,4
35-44	abs.	1	1	2	0	1	1	0	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	0	1	1
	rel.	14,3	14,3	18,2	0,0	9,1	33,3	0,0	25,0	9,1	33,3	14,3	14,3	14,3	14,3	10,0	25,0	28,6	0,0	33,3	9,1
	+-%	25,9	25,9	22,8	0,0	17,0	53,3	0,0	30,0	17,0	53,3	25,9	25,9	25,9	25,9	18,6	42,4	33,5	0,0	53,3	17,0
45-54	abs.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	0	0	2	0	2	2	0	0	1	1	1
	rel.	14,3	14,3	9,1	33,3	9,1	33,3	16,7	12,5	18,2	0,0	0,0	28,6	0,0	28,6	20,0	0,0	0,0	16,7	33,3	9,1
	+-%	25,9	25,9	17,0	53,3	17,0	53,3	29,8	22,9	22,8	0,0	0,0	33,5	0,0	33,5	24,8	0,0	0,0	29,8	53,3	17,0
55-64	abs.	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1
	rel.	0,0	14,3	9,1	0,0	9,1	0,0	0,0	12,5	0,0	33,3	0,0	14,3	14,3	0,0	0,0	25,0	0,0	16,7	0,0	9,1
	+-%	0,0	25,9	17,0	0,0	17,0	0,0	0,0	22,9	0,0	53,3	0,0	25,9	25,9	0,0	0,0	42,4	0,0	29,8	0,0	17,0
65 a viac	abs.	1	3	2	2	3	1	1	3	3	1	2	2	1	3	3	1	1	3	1	3
	rel.	14,3	42,9	18,2	66,7	27,3	33,3	16,7	37,5	27,3	33,3	28,6	28,6	14,3	42,9	30,0	25,0	14,3	50,0	33,3	27,3
	+-%	25,9	36,7	22,8	53,3	26,3	53,3	29,8	33,5	26,3	53,3	33,5	33,5	25,9	36,7	28,4	42,4	25,9	40,0	53,3	26,3
<b>SPOLU: 100%</b>		<b>7</b>	<b>7</b>	<b>11</b>	<b>3</b>	<b>11</b>	<b>3</b>	<b>6</b>	<b>8</b>	<b>11</b>	<b>3</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>7</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	<b>7</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>11</b>

PZ Petržalka

Výsledky biochemických vyšetrení opakovane vyšetrených klientov v poradni zdravia za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016

Muži

Tab.č.9a

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	50,0	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	0,0	100,0	33,3	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0
	+-%	69,3	0,0	53,3		69,3	0,0	0,0	0,0	53,3		69,3	0,0	69,3	0,0	53,3		53,3		53,3	
35-44	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
45-54	abs.	0	1	1	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0
	rel.	0,0	100,0	33,3	0,0	0,0	100,0	50,0	0,0	33,3	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0
	+-%	0,0	0,0	53,3		0,0	0,0	69,3	0,0	53,3		0,0	0,0	0,0	0,0	53,3		53,3		53,3	
55-64	abs.	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
	rel.	50,0	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0	33,3	0,0
	+-%	69,3	0,0	53,3		69,3	0,0	69,3	0,0	53,3		69,3	0,0	69,3	0,0	53,3		53,3		53,3	
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>SPOLU:</b>	<b>100%</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>3</b>	<b>0</b>

Ženy

Tab. č. 9b

Veková skupina		Cholesterol		Glukóza		Triglyceridy		HDL		LDL		TC / HDL		TG / HDL		LDL / HDL		BMI		WHR	
		N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z	N	Z
0-14	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15-19	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20-24	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
25-34	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
35-44	abs.	0	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0
	rel.	0,0	50,0	50,0	0,0	100,0	0,0	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	50,0	50,0	0,0	50,0	0,0	100,0	0,0
	+-%		69,3	69,3		0,0	0,0	69,3			69,3		69,3		69,3	69,3		69,3		0,0	0,0
45-54	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55-64	abs.	0	1	1	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	1
	rel.	0,0	50,0	50,0	0,0	0,0	400,0	50,0	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	50,0	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	100,0
	+-%		69,3	69,3		0,0	0,0	69,3			69,3		69,3		69,3	69,3		69,3		0,0	0,0
65 a viac	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>SPOLU:</b>	<b>100%</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>1</b>



Tab. č. 10b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny 35,7 (<1225,10 a <80)	<b>abs.</b>	0	0	0	3	1	0	0	1	5
	<b>rel.</b>	0,0	0,0	0,0	75,0	50,0	0,0	0,0	25,0	35,7
	<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	42,4	69,3	0,0	0,0	42,4	25,1
2. Normálny (120-129 alebo 80-84)	<b>abs.</b>	0	0	1	1	1	1	0	0	4
	<b>rel.</b>	0,0	0,0	100,0	25,0	50,0	50,0	0,0	0,0	28,6
	<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	42,4	69,3	69,3	0,0	0,0	23,7
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	<b>abs.</b>	0	0	0	0	0	0	1	1	2
	<b>rel.</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	25,0	14,3
	<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,4	18,3
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	<b>abs.</b>	0	0	0	0	0	1	0	2	3
	<b>rel.</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	21,4
	<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	49,0	21,5
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	<b>abs.</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<b>rel.</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	<b>abs.</b>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<b>rel.</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>S P O L U</b>	<b>abs.</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>14</b>
<b>HYPERTENZIA</b>	<b>abs.</b>	0	0	0	0	0	1	0	2	3
	<b>rel.</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0	21,4
	<b>+-%</b>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,3	0,0	49,0	21,5
<b>CELKOM</b>	<b>abs</b>	0	0	1	4	2	2	3	4	16



Tab.č.11b

Ženy	Počet klientov vo vekových skupinách:									Spolu
		0-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 a viac	
1. Optimálny (<120 a <80)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2. Normálny (120-129 or 80-84)	abs.	0	0	0	0	1	0	1	0	2
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	100,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3. Vyšší normálny (130-139 alebo 85-89)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4. Hypertenzia I (140-159 alebo 90-99)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5. Hypertenzia II (160-179 alebo 100-109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
HYPERTENZIA III (>179 alebo >109)	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>S P O L U</b>	abs.	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>1</b>	<b>0</b>	<b>2</b>
<b>HYPERTENZIA</b>	abs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	rel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	+-%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<b>CELKOM</b>	abs	0	0	0	1	1	1	2	0	5





**Analýza dynamiky zistených parametrov opakovane vyšetrených klientov z prvého a posledného vyšetrenia pre skupiny klientov so zvýšenými hodnotami ukazovateľov prvých vyšetrení za obdobie od 1.1.2016 do 31.12.2016**

tab. č. 12b

Dynamika		Cholesterol	Glukóza	Triglyceridy	TK-S	TK-D	HDL	LDL	TC / HDL	TG / HDL	LDL / HDL	BMI	WHR	
Muži		Abs												
	Pokles	Rel												
		+-%												
	Nezmenené	Abs												
		Rel												
	Nárast	Abs												
		Rel												
	Celkom	Abs												
100%														
Ženy		Abs												
	Pokles	Rel												
		+-%												
	Nezmenené	Abs												
		Rel												
	Nárast	Abs												
		Rel												
	Celkom	Abs												
100%														
Spolu		Abs												
	Pokles	Rel												
		+-%												
	Nezmenené	Abs												
		Rel												
	Nárast	Abs												
		Rel												
	Celkom	Abs												
100%														

*Program TZS nám to nevedel vytiahnuť z databázy – hlásil chybu*

**FYZIKÁLNE FAKTORY V ŽIVOTNOM  
A PRACOVNOM PROSTREDÍ**

# 1. Personálne obsadenie pracovísk FF v SR a stav akreditácie v roku 2016

ÚVZ a RÚVZ v SR	Pracovníci					Akreditácia				platnosť do
	VŠ	SZP	NZP	Spolu		počet skúšok / počet ukazovateľov		počet odberov / počet ukazovateľov		
						A	N	A	N	
ÚVZ SR					S					
					U					
RÚVZ Banská Bystrica					S					
					U					
RÚVZ hl. mesto SR Bratislava	2	4		6	S	2/4	0	2/4	0	28.10.2020
					U					
RÚVZ Košice					S					
					U					
RÚVZ Nitra					S					
					U					
RÚVZ Poprad					S					
					U					
RÚVZ Prešov					S					
					U					
RÚVZ Prievidza					S					
					U					
RÚVZ Trenčín					S					
					U					
RÚVZ Trnava					S					
					U					
RÚVZ Žilina					S					
					U					
SPOLU					S					-
					U					-

vysokoškolsky vzdelaní pracovníci (VŠ)  
 strední zdravotníckí pracovníci (SZP)  
 pomocný personál (NZP)  
 MD – materská dovolenka

A – akreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)  
 N - neakreditované (skúšky, odbery, ukazovatele)

## Prehľad meraní veličín fyzikálnych faktorov v životnom a pracovnom prostredí v SR v roku 2016

Názov úradu	HLUK			VIBRÁCIE			OPTICKÉ ŽIARENIE (osvetlenie, lasery, UV, IR)			TEPELNO-VLHKOSTNÁ MIKROKLÍMA			ELEKTROMAGN. POLE		
	POČET			POČET			POČET			POČET			POČET		
	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz	vzoriek	ukaz.	analýz
ÚVZ SR															
RÚVZ Bratislava hl.m. SR										176	368	1348			
RÚVZ Banská Bystrica															
RÚVZ Košice															
RÚVZ Nitra															
RÚVZ Poprad															
RÚVZ Prešov															
RÚVZ Prievidza															
RÚVZ Trenčín															
RÚVZ Trnava															
RÚVZ Žilina															
Spolu															

*Poznámky k tabuľke:*

počet vzoriek = počet meraných miest, napr. vysielateľ, miestnosť, pracovné miesto, stroj, stanovište apod. (označených kódovým číslom centrálného príjmu)

počet ukazovateľov = počet fyz. veličín (faktorov) zmeraných na meraných miestach

počet analýz = počet meraní

<sup>1)</sup> z toho (vzorky/ukazovatele/analýzy) osvetlenie 0/0/0, UV 334/362/362, lasery 9/9/1

## 2. Účasť na medzilaboratórnych porovnávacích testoch a porovnaníach pracovísk (FF) v SR v roku 2016

Názov úradu	Počet		Typ vzorky						Spolu
			Hluk	Vibrácie	Umelé osvetlenie	Elektromagnetické pole	TVM	iné	
ÚVZ SR	testov	prihlásené							
		ukončené							
ukazovateľov	testov	prihlásené							
		ukončené							
RÚVZ Bratislava hl.m. SR	ukazovateľov	prihlásené					0		0
		ukončené					0		0
RÚVZ Banská Bystrica	testov	prihlásené					0		0
		ukončené					0		0
RÚVZ Košice	ukazovateľov	prihlásené							
		ukončené							
RÚVZ Nitra	testov	prihlásené							
		ukončené							
RÚVZ Poprad	ukazovateľov	prihlásené							
		ukončené							
RÚVZ Prešov	testov	prihlásené							
		ukončené							
RÚVZ Prievidza	ukazovateľov	prihlásené							
		ukončené							
RÚVZ Trenčín	testov	prihlásené							
		ukončené							
RÚVZ Trnava	ukazovateľov	prihlásené							
		ukončené							
RÚVZ Žilina	testov	prihlásené							
		ukončené							
ukazovateľov	testov	prihlásené							
		ukončené							

### 3. Organizovanie medzilaboratórnych porovnávacích testov pracoviskami (FF) v SR v roku 2016

Organizátor	Názov testu	Typ testu	Počet ukazovateľov	Počet účastníkov testu
RÚVZ Bratislava hl.m. SR	-	-	-	-

Typ testu:

PT – skúška spôsobilosti, porovnávacie meranie

BP – bilaterálne porovnanie

EP – experimenty presnosti, validácia metód

### 4. Nové analytické metódy a postupy meraní (a odberov) zavedené v pracoviskách (FF) v SR v roku 2016

Názov úradu	Typ vzorky (komodita)	Ukazovateľ	Druh metódy	Pôvod metódy (STN, ISO, EN, vlastná metóda)
RÚVZ Bratislava hl.m. SR	-	-	-	-

### 5. Odborná činnosť pracovísk (FF) v SR v roku 2016

#### a) programy, projekty, ťažiskové úlohy verejného zdravotníctva

Číslo úlohy: 7.11	NÁZOV ÚLOHY: Objektívizácia účinkov zdrojov optického žiarenia v pracovnom a životnom prostredí	
Názov úradu	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov
RÚVZ Bratislava hl.m. SR	-	-

**b) Plnenie ďalších úloh a projektov v rámci SR**

Názov úradu	Organizátor úlohy, projektu	Názov úlohy	Počet vzoriek	Počet ukazovateľov	Počet analýz
<b>RÚVZ Bratislava hl.m. SR</b>	-	-	-	-	-

**c) Iná odborná činnosť**

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
<b>RÚVZ Bratislava hl.m. SR</b>	<b>LHP</b>	Pracovníci oddelenia LHP aj v roku 2016 poskytovali odborné konzultácie (telefonicky a e-mailom) v problematike fyzikálnych faktorov pracovného a voľného ovzdušia.

**6. Medzinárodná činnosť pracovísk (FF) v SR v roku 2016**

Názov úradu	Pracovisko	Forma činnosti
<b>RÚVZ Bratislava hl.m. SR</b>	-	-



# **KONTROLA, DOZOR A SŽAŽNOSTI**

## 1. Prehľad:

- petícií : 0
- sťažností : 6, z toho 3 sťažnosti boli odložené pre chýbajúce požadované náležitosti a 3 sťažnosti boli postúpené na ÚVZ SR

## 2. Zamerania opodstatnených sťažností : 0

## 3. Prijaté opatrenia : 0

## 4. Podania

## 5. Protispoločenská činnosť : 0

## 6. Oznámenia z podozrenia zo spáchania trestného činu prijímania úplatku, podplácania, nepriamej korupcie : 0

## 7. Prehľad riešených podaní (petície, sťažnosti, podnety, protispoločenská činnosť) v tabuľke

petície	sťažnosti	podnety	protispol. činnosť
0	6	836	0

## 8. Kontrolná činnosť

Referát kontroly vykonal v roku 2016 spolu 13 kontrol, z toho: 10 finančných kontrol na mieste, z toho boli 4 kontroly mimoriadne / podľa zákona NR SR č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a 3 kontroly, / z toho 1 kontrola bola mimoriadna / podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

Z finančných kontrol na mieste bolo vypracovaných 5 návrhov správ z FKM, kde boli zistené nedostatky a 5 správ z finančných kontrol na mieste, kde neboli zistené nedostatky.

Podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov boli vykonané 3 kontroly, z ktorých boli vypracované 2 záznamy o výsledku kontroly, kde neboli zistené nedostatky a 1 protokol o výsledku kontroly, kde boli zistené nedostatky.

Z vykonaných kontrol bolo prijatých 14 opatrení na nápravu nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku, z ktorých 7 opatrení je splnených a na 7 opatrení bude vykonaná kontrola ich plnenia v 1. polroku 2017.

## Vykonané plánované kontroly v roku 2016 v RÚVZ Bratislava, v počte: 8

### Mimoriadne kontroly v počte : 5

#### Cieľ vykonaných kontrol:

Podľa zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov boli vykonané nasledovné finančné kontroly na mieste a mimoriadne finančné kontroly na mieste, u ktorých boli zistené nedostatky.

### **Finančná kontrola na mieste č. 2/2016.**

**Cieľ kontroly:** finančná kontrola na mieste č. 2/2016 v oblasti cestovných náhrad /cestovné, paušálne náhrady cestovných výdavkov na miestnu pravidelnú hromadnú dopravu, stravné, ubytovanie, vedľajšie výdavky/ podľa zákona NR SR č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, smernice o cestovných náhradách č. 1/2015 /HTČ/06331/2015/, účinnej od 1. marca 2015, Kolektívnej zmluvy na rok 2016 pri výkone práce vo verejnom záujme, Kolektívnej zmluvy v štátnej službe na rok 2016, a v oblasti vykonávania základnej finančnej kontroly cestovných náhrad.

Kontrolované obdobie: 2. polrok 2015.

### **Finančná kontrola na mieste č. 3/2016.**

**Cieľ kontroly:** Finančná kontrola na mieste č 3/2016 - zameraná na evidenciu majetku, zaraďovanie majetku, nakladanie s prebytočným a neupotrebitelným majetkom, vyradovanie majetku, likvidácia majetku, vykonávanie inventarizácií, podľa zákona č. 278/1993 Zb. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, menovanie komisií: inventarizačnej, vyradovacej likvidačnej a škodovej.

Kontrolované obdobie: roky 2014 a 2015.

### **Finančná kontrola na mieste č. 8/2016.**

**Cieľ kontroly:** Finančná kontrola na mieste č. 8/2016 zameraná na kontrolu v oblasti cestovných náhrad / cestovné, stravné, ubytovanie, vedľajšie výdavky, paušálne náhrady na cestovné MHD / a v oblasti vykonávania základnej finančnej kontroly cestovných náhrad podľa zákona NR SR č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, smernice o cestovných náhradách č. 1/2015 /HTČ/06331/2015/, dodatku k smernici o cestovných náhradách zo dňa 14.9.2016, smernice č. 3/2011 o obehu a preskúmaní účtovných dokladov a jej dodatkov č. 1 až 3, kolektívnej zmluvy na rok 2016 pri výkone práce vo verejnom záujme, kolektívnej zmluvy v štátnej službe na rok 2016, opatrenia MPSVaR č. 296/2014 Z.z. o sumách stravného.

Kontrolované obdobie: 1. polrok 2016.

### **Mimoriadna finančná kontrola na mieste č. 10/2016.**

**Cieľ kontroly:** mimoriadna finančná kontrola na mieste č. 10/2016 zameraná na kontrolu odberateľských faktúr za platené služby (evidencia, predmet fakturácie, správnosť fakturácie, náležitosti faktúr), na základe cenníkov za platené služby účinných od 1.4.2015 a od 1.7.2015

Kontrolované obdobie: rok 2015 výberovým spôsobom: mesiace: apríl, máj, júl, august, november a december 2015.

### **Finančná kontrola na mieste č. 12/2016.**

**Cieľ kontroly:** Finančná kontrola na mieste v oblasti telefónnych súkromných hovorov do iných mobilných sietí, a zasielanie súkromných sms a mms správ.

Kontrolované obdobie: október až december 2015 a január až september 2016, výberovým spôsobom.

## **Finančné kontroly na mieste vykonané podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, kde neboli zistené nedostatky:**

### **Finančná kontrola na mieste č. 1/2016.**

**Cieľ kontroly:** Finančná kontrola na mieste č. 1/2016 pokladne, pokladničných dokladov, pokladničnej hotovosti, vykonávania inventarizácií pokladničných hotovostí podľa zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Kontrolované obdobie: 2. polrok 2015.

### **Mimoriadna finančná kontrola na mieste č. 4/2016.**

**Cieľ kontroly:** Mimoriadna finančná kontrola na mieste č. 4/2016 zameraná na odovzdávanie zinkasovaných finančných prostriedkov za uložené blokové pokuty do pokladne úradu. Dodržiavanie internej smernice o blokovom konaní, ktorá nadobudla účinnosť dňa 19. 2. 2007, dodatku č. 1 k tejto smernici, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. 10. 2009, a dodatku č. 2, ktorý, nadobudol účinnosť od 9. 9. 2013.

Kontrolované obdobie: 2, 3, a 4. štvrťrok 2015 až február. 2016.

### **Finančná kontrola na mieste č. 7/2016.**

**Cieľ kontroly:** finančná kontrola na mieste č. 7/2016 pokladne, pokladničných dokladov, pokladničnej hotovosti, vykonávania inventarizácií pokladničných hotovostí podľa zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, smernice č. 3/2011 o obehu a preskúmaní účtovných dokladov /HTČ/12240/2011/ a jej dodatkov : dodatok č. 1 účinný od 17.10.2011, dodatok č. 2 účinný od 20.10.2014 a dodatok č. 3 účinný od 7.1.2015.

Kontrolované obdobie: 1. polrok 2016.

### **Mimoriadna finančná kontrola na mieste č. 11/2016.**

**Cieľ kontroly:** mimoriadna finančná kontrola na mieste zameraná na odovzdávanie zinkasovaných finančných prostriedkov za uložené blokové pokuty do pokladne úradu, a dodržiavanie internej smernice o blokovom konaní, ktorá nadobudla účinnosť dňa 19. 2. 2007, dodatku č. 1 k tejto smernici, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. 10. 2009, a dodatku č. 2, ktorý, nadobudol účinnosť od 9. 9. 2013.

Kontrolované obdobie: marec 2016 až september 2016.

### **Mimoriadna finančná kontrola na mieste č. 13/2016.**

**Cieľ kontroly:** kontrola pokladničnej hotovosti.

V termíne : 23.11.2016.

**Kontrola vykonaná podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov, kde bol zistený nedostatok.**

### **Kontrola č. 5/2016.**

**Cieľ kontroly:** vybavovanie rozhodnutí vydaných RÚVZ hl.m. Bratislava, dodržiavanie lehôt a vyznačovania právoplatnosti rozhodnutí, podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní / správny poriadok / v znení neskorších predpisov.

Kontrolované obdobie: od 1.8.2015 do 31.12.2015 – kontrolované mesiace august až december 2015 – výberovým spôsobom a január až marec 2016 výberovým spôsobom.

**Kontroly vykonané podľa zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov, kde neboli zistené nedostatky.**

### **Mimoriadna kontrola č. 6/2016.**

**Cieľ kontroly:** mimoriadna kontrola č. 6/2016 - zameraná na evidenciu interných predpisov, smerníc, a na zverejňovanie interných predpisov a smerníc na intranete - dodržiavanie smernice č. 4 o pravidlách tvorby interných predpisov, ktorá nadobudla účinnosť od 15. 7. 2011.

Kontrolované obdobie: roky 2009 až 2015, až do výkonu kontroly.

### **Kontrola č. 9/2016.**

**Cieľ kontroly:** zameraná na evidenciu sťažností a petícií, vybavovanie sťažností a petícií podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov, podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov a podľa Smernice č. 1/2010 o vybavovaní petícií a sťažností.

Kontrolované obdobie: od apríla 2013, roky 2014, 2015 až do 30.6.2016.

## Odbor hygieny životného prostredia

1. Publikačná a prednášková činnosť : 0

2. Prednášková činnosť :

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
MUDr. Stanislav Duba	Ploštica posteľná – hygienicko-epidemiologický význam, boj proti nej.	Odborný seminár Športového klubu policajtov K-9 a Fullprofi s.r.o., Bratislava: Efektívne metódy monitoringu a likvidácie ploštice posteľnej pomocou moderných metód.	ŠKP K-9, Bratislava	20.09.2016
MUDr. Jindra Holíková	Problematika HIA	Odborná príprava fyzických osôb na účely posudzovania vplyvov na verejné zdravie	MŽP Bratislava	24.11.2016

## Odbor hygieny detí a mládeže

1. Publikačná činnosť : 0

2. Prednášková činnosť :

<b>Meno a priezvisko</b>	<b>Názov prednášky</b>	<b>Názov kongresu, seminára</b>	<b>Miesto konania</b>	<b>Dátum</b>
Ibolyová, K.:	Monitoring úrazovosti detí predškolského veku	Gremiálna porada	RÚVZ Bratislava hlavné mesto	03.03.2016
Drábová, K.:	Jodiúria a príjem jódu z potravy v súbore 10-12 roč. detí z vybraných regiónov Slovenska	Gremiálna porada	RÚVZ Bratislava hlavné mesto	06.10.2016
Karpatová, E.:	Epidémia salmonelózy v podmienkach ŠJ- kazuistika	Pracovníčky ŠJ okresu Senec	ŠJ pri ZŠ J.G.Tajovského 1 Senec	02.11.2016

## Odbor preventívno pracovného lekárstva

1. Publikačná činnosť : 0

2. Prednášková činnosť :

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Kristiánová, S.	Právne predpisy súvisiace s problematikou chemických látok a zmesí na trhu a s výkonom práce s chemickými faktormi	Odborná príprava na prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami <i>30 účastníkov</i>	IBP, s.r.o. BA	19.02.2016
Kristiánová, S.	Právne predpisy súvisiace s problematikou chemických látok a zmesí na trhu a s výkonom práce s chemickými faktormi	Odborná príprava na prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami <i>25 účastníkov</i>	IBP, s.r.o. BA	28.04.2016
Kristiánová, S.	Právne predpisy súvisiace s problematikou chemických látok a zmesí na trhu a s výkonom práce s chemickými faktormi	Odborná príprava na prácu s veľmi toxickými a toxickými látkami a zmesami <i>15 účastníkov</i>	IBP, s.r.o. BA	16.11.2016



## Publikačná a prednášková činnosť za odbor epidemiológie v roku 2016

1. Publikačná činnosť : 0

2. Prednášková činnosť :

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
Truska P.	Epidemiológia HIV/AIDS na Slovensku	XIII. Vedecko – odborná konferencia národných referenčných centier pre surveillance infekčných chorôb v SR	Bratislava	15.3.2016
Truska P.	Validácia eliminácie prenosu HIV a syfilisu z matky na dieťa	Seminár Národnej komisie MZ SR pre validáciu eliminácie kongenitálneho syfilisu a HIV infekcie	Bratislava	25.4.2016

Odbor hygienických laboratórií

### 1. Publikačná činnosť : 0

- KOLENOVÁ, JANKA. *Úloha laboratórií v hygiene práce.* In XLV. Zhromaždenie Kalibračného združenia SR spojeného s odbornou konferenciou: zborník príspevkov – Dolný Kubín: KZ SR, 2016

### 3. Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
RAGULA, T.	Kvalita vody a jej vplyv na zdravie človeka	Gremiálna porada vedúceho služobného úradu RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislav	RÚVZ Bratislava hl. mesto so sídlom v Bratislave	04.02.2016
KOLENOVÁ, J.	Objektívizácia faktorov životného a pracovného prostredia na oddelení LHP. Prehľad metód a význam ich stanovenia.	Gremiálna porada vedúceho služobného úradu RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislav	RÚVZ Bratislava hl. mesto so sídlom v Bratislave	03.03.2016
JANIČKOVÁ, P.	Požiadavky na analýzu pitnej vody	Gremiálna porada vedúceho služobného úradu RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislav	RÚVZ Bratislava hl. mesto so sídlom v Bratislave	07.04.2016
RAGULA, T.	Kvalita vody a jej vplyv na zdravie človeka	Pracovný seminár Odboru hygienických laboratórií RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave	RÚVZ Bratislava hl. mesto so sídlom v Bratislave	09.05.2016
JANIČKOVÁ, P.	Požiadavky na analýzu pitnej vody	Gremiálna porada vedúceho služobného úradu RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislav	RÚVZ Bratislava hl. mesto so sídlom v Bratislave	09.05.2016

RAGULA, T., KRIŽAN, F.	Činnosť pracoviska BŽP RÚVZ BA	Konzultačný deň Národného referenčného centra pre ekotoxikológiu a Národného referenčného centra pre hydrobiológiu	ÚVZ SR	10.05.2016
KOLENOVÁ, J.	Úloha laboratórií v hygiene práce.	XLV. Zhromaždenie Kalibračného združenia SR spojené s odbornou konferenciou	Dolný Kubín	09. – 10.11. 2016
RAGULA, T., KRIŽAN, F.	Činnosť pracoviska BŽP RÚVZ BA	Porada hlavnej odborníčky a poradného zboru HH SR pre biológiu životného prostredia	ÚVZ SR	29.11.2016
FALTINOVÁ, A.	Školenie o problematike ochrany zdravia pri práci s nebezpečnými chemickými látkami.	Školenie pracovníkov Odboru hygienických laboratórií RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave	RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave	12.12.2016
KOLENOVÁ, J.	Objektivizácia faktorov životného a pracovného prostredia na oddelení LHP. Prehľad metód a význam ich stanovenia.	Pracovný seminár Odboru hygienických laboratórií RÚVZ Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave	RÚVZ Bratislava hl. mesto so sídlom v Bratislave	12.12.2016

**Publikačná a prednášková činnosť OPZ/VkZ**

## 1. Publikačná činnosť

1. Hirošová K., **Gerová Z.**, Samohýl M., Daniela Krajčová D., Vondrová D., Argalášová Ľ., Ševčíková Ľ., Jurkovičová J: Prevalencia nadváhy a obezity u adolescentov a jej asociácia s kardiometabolickými rizikovými faktormi a životným štýlom. **Hygiena** Roč. 61, č. 3, 2016, s. 100-107
2. M. Podolinská, E. Horváthová, S. Wimmerová, **Z.Gerová.**: Determinanty prehypertenzie a hypertenzie u adolescentov v projekte Rešpekt pre zdravie . Hygiena. – ISSN 1210-7840. - Roč.61, č. 4 ,2016.
3. M. Podolinská, Eva Horváthová, Soňa Wimmerová, **Z. Gerová**: Pozitívna rodinná anamnéza zvýšeného tlaku krvi ako rizikového faktora artériovej prehypertenzie a hypertenzie u študentov stredných škôl v projekte Rešpekt pre zdravie . Lekársky obzor. - ISSN 0457-4214. - Roč.65, č.3., 2016.
4. Hirošová K, **Gerová Z.**, Samohýl M., Štefániková Z., Vondrová D., Filová A., Argalášová Ľ., Ševčíková Ľ., Jurkovičová J.:Vzdelanie rodičov a kardiometabolické rizikové faktory u adolescentov. **Zborník** -Životné podmienky a zdravie [elektronický zdroj] Bratislava : Úrad verejného zdravotníctva, **2016**. S. 84-93 [CD-ROM], ISBN 978-80-7159-225-9

## 2. Prednášková činnosť

Meno a priezvisko	Názov prednášky	Názov kongresu, seminára, atď.	Miesto konania	Dátum
<b>Béderová A</b>	Mýty a fakty o výžive	IV. Fórum verejného zdravotníctva –Výživa a zdravie – FVZ SZU, Spoločnosť verejného zdravia MZ SR	Bratislava	11.10.2016
<b>Béderová,A.</b>	Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie	Odborný seminár MŠ SR - Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní	Žilina	22.8.2016
<b>Béderová,A.</b>	Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie	Odborný seminár MŠ SR - Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie	Košice	23.8.2016

		v školskom stravovaní		
<b>Béderová,A.</b>	Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie	Odborný seminár MŠ SR - Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní	Prešov	24.8.2016
<b>Béderová,A.</b>	Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie	Odborný seminár MŠ SR - Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní	Banská Bystrica	25.8.2016
<b>Béderová,A.</b>	Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie	Odborný seminár MŠ SR - Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní	Nitra	26.8.2016
<b>Béderová,A.</b>	Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie	Odborný seminár MŠ SR - Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní	Trenčín	30.8.2016
<b>Béderová,A.</b>	Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie	Odborný seminár MŠ SR - Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní	Trnava	31.8.2016.
<b>Béderová,A.</b>	Najdiskutovanejšie témy a špecifiká výživy mladej generácie	Odborný seminár MŠ SR - Prevencia obezity, kvalita potravín a verejné obstarávanie v školskom stravovaní	Bratislava	2.9.2016
Hirošová K., <b>Gerová Z.</b> , Samohýl M., Štefániková Z., Vondrová D., Filová A., Argalášová Ľ., Ševčíková Ľ.,	Vzdelanie rodičov a kardiometabolické rizikové faktory u adolescentov.	XXIV. vedecko-odborná konferencia s medzinárodnou účasťou ŽIVOTNÉ PODMIENKY A ZDRAVIE	Kongresové centrum Kúpele Nový Smokovec	26.-28.09.2016

Jurkovičová J.				
Hirošová K., <b>Gerová Z.</b> , Samohýl M., Krajčová D., Vondrová D., Filová A., Argalášová Ľ., Ševčíková Ľ., Jurkovičová J	Kardiometabolické rizikové faktory v asociácii s nadváhou a obezitou u adolescentov.	Spolok slovenských lekárov	Bratislava	30.11.2016